ISUS KRIST

RAZMATRANJA

NAPISAO

ALBIN ŠKRINJAR D.I.

II. DIO

ZAGREB 1958.

ISUS KRIST

NJEGOV LIK, ŽIVOT I NJEGOVA NAUKA

RAZMATRANJA

ZA SVE DANE CRKVENE GODINE

NAPISAO

O. ALBIN ŠKRINJAR D.I.

II. DIO

OD USKRSA DO SUBOTE UOČI XI. NED. PO DUH.

ZAGREB 1958.

S dopuštenjem redovničkog poglavarstva Družbe Isusove
u Zagrebu od 15. rujna 1958.

Nadbiskupski Duhovni Stol
Zagreb
Br. 4778 - 1958.

Zagreb, 20. IX. 1958.

Provincijalat
DRUŽBE ISUSOVE
Z a g r e b

Ovime podjeljujem IMPRIMATUR za drugi svezak Razmatranja o. Albina Škrinjara D.I. pod naslovom: "Isus Krist, njegov lik, život i njegova nauka".

NADBISKUP KOADJUTOR:
Dr. Franjo Šeper

Ispravak: Str. 136. r. 35 mjesto stvor: njegova duša

Umnoženo ciklostilom Rezidencije Družbe Isusove u Zagrebu, 1958., u 500 primjeraka, za uporabu svećenicima i redovnicima. Odgovara Filip Mašić, Zagreb, Palmotićeva ul. 33

Prečasnom

PROVINCIJALATU OO. ISUSOVACA

Zagreb

Vrlo ste me obradovali time, što ste mi poslali prvi svezak razmatranja O.Albina Škrinjara. Od srca Vam na tome hvala!

Letimični pregled uvjerio me je, da ova razmatranja posjeduju sve one odlike, koje sam, poznajući dobro samoga pisca, i očekivao. Iz svakog se retka zapaža, da to piše biblički stručnjak, koji se posve sigurno kreće na području Sv.Pisma. Ali uza svu stručnost pisca razmatranja su pisana vrlo jasnim i jednostavnim stilom. Nema tu ništa odveć visoko kao ni nategnuto ili izvještačeno. Zaključci su evidentni i nameću se sami od sebe. Čuvstva su neposredna i iskrena. U njima nalazi srce potpuno svoj prirodni izražaj. A što je najvažnije, sve je protkano nježnom ljubavi prema Isusu Kristu i nadahnuto vrućom željom,da se Njemu služi u poniznosti srca i da se nasljeduje Njegov božanski primjer.

Ova će razmatranja, uvjeren sam, dobro doći svim duhovnim osobama bez razlike. Njima će se jednako korisno moći poslužiti i početnici u duhovnom životu kao i osobe, koje su već daleko uznapredovale.

Neka bi Bog dao, da se što veći broj duša okoristi ovim razmatranjima i preko njih vine do što jasnije spoznaje i savršenije ljubavi prema Božanskom Učitelju, što i jest glavna svrha svakoga razmatranja.

Mostar, dne 11.rujna 1958.

Dr. Petar Čule
biskup

ISUSOVO USKRSNUĆE I UZAŠAŠĆE

Uskrsna nedjelja

USKRSNUĆE ISUSOVO

1.preludij: Isus je uskrsnuo treći dan iza svoje smrti. Od petka broje Židovi kao treći dan nedjelju. A nedjelja počinje po njihovu shvaćanju već s prvim zvijezdama u subotu na večer. Htijući dakle uskrsnuti treći dan, mogao je Isus uskrsnuti u noći između subote i nedjelje. Najvjerojatnije će biti, da je uskrsnuo malo prije, nego što su pobožne žene došle do njegova groba. Danica se valjda još milo sjajila na nebu, dok je već pomalo svitalo, a priroda se budila iz sna. U to se stražari kod groba Isusova lecnuše: kao da je u grobu nešto oživjelo! Kao da se nešto zasjalo! Odmah će oni osjetiti potres, vidjeti anđela s neba, pasti kao mrtvi, i dizati se opet, bježati u grad mimo svetih žena, kojima će anđeo navijestiti uskrsnuće Isusovo.

2.preludij: Radost s uskrsnulim Spasiteljem!

I. - DUŠA ISUSOVA DOLAZI IZ LIMBA K MRTVOME TIJELU. -

Došlo je napokon vrijeme uskrsnuća za Isusa. Njegova duša ostavlja limb; ostavljaju ga s njime nebrojene duše pravednika. Evo ih najedamput oko groba Isusova, oko njegova presvetog tijela. Vide u blizini grad Jeruzalem, koji ubija, kamenuje Božje poslanike. Tu je duša kralja Davida; gleda svoju nekadanju prijestolnicu; tu su duše svetih proroka Izaije, Jeremije; zgražaju se, što je Jeruzalem svojim ostalim grijesima dodao još najstrašniji, ubistvo Sina Božjega. Grad Božji sada se "duhovno zove Sodoma i Egipat, gdje je i Gospodin njihov bio razapet" (Apk 11,8). Ali evo Isus sprema sebi drugi Jeruzalem, "sveti grad Jeruzalem, gdje silazi s neba od Boga, u krasoti Božjoj" (Apk 21,1o). Vide svete duše Golgotu, mjesto žrtvovanja Jaganjca Božjega, koji uzima grijehe svijeta. Gledaju u grobu tijelo svete Žrtve, sve izranjeno. I mirijade anđela i svetih duša oko groba intoniraju himnu: "Dostojno je Janje, koje je zaklano, da primi silu i bogatstvo i mudrost i jakost i čast i slavu i blagoslov" (Apk 5,12). "Onome, koji sjedi na prijestolju i Janjetu: blagoslov i čast i slava i jakost u vijeke vijekova" (apk 5,13).

Klanjajmo se i mi s njima Žrtvi Golgotskoj! Neka i naše duše podrhtavaju od radosnog očekivanja, od žive nade i vjere u uskrsnuće, Isusovo i naše vlastito. "Vjerujem u uskrsnuće tijela, život vječni. Amen".

II. - DOŠAO JE ČAS POBJEDE NAD SMRĆU. - Zašto ne bismo smjeli pobožno razmatrati, kako duša Isusova najprije tumači pravednicima Staroga Zavjeta važnost onoga, što će se sada zbiti? Što su te duše odijeljene od svojih tjelesa, posljedica je grijeha Adamova. Tu je prvi Adam, početnik smrti, ali evo i drugog Adama, koji će sada odmah smrt pobijediti. Radi Krista moći će svako Adamovo dijete iza uskrsnuća i tijelom živjeti vječno. Prvi mora uskrsnuti onaj, koji je za naše grijehe umro. On je "prvorođeni od mrtvih" (K 1,18), prvenac od mrtvih(Apk 1,5). Korinćanima piše sv.Pavao: "A sad je Krist uskrsnuo od mrtvih, prvenac od onih, koji su usnuli. Budući da po čovjeku dođe smrt, i po čovjeku dođe uskrsnuće od mrtvih. Jer kako u Adamu svi umiru, tako će i u Kristu svi oživjeti. Ali svaki u svom redu. Prvenac Krist, a po tom oni, koji su Kristovi" (1K 15,2o-23)

Misleći na to, duše sv.pravednika oko groba Isusova osjećaju nešto od onoga, što mi osjećamo na Veliku subotu, kad se pjeva Eksultet: "Ovo je noć, u kojoj se Krist pobjednik iz podzemlja uzdiže... O zacijelo potrebita grijeha Adamova, koji se izbrisa smrću Kristovom! O sretne krivnje, koja zavrijedi takova i tolikoga Otkupitelja! O doista blažene noći, koja sama zavrijedi znati vrijeme i čas, kad Krist iz mrtvih uskrsne! Ovo je noć, za koju je pisano: I noć će se prosvijetliti kao dan, i noć je rasvjeta moja u raskošima mojim".

Duša strpljivoga Joba sada pred Isusom opetuje riječi: "Ali znam, da je živ moj Otkupitelj, i napokon da će stati nad prahom. I ako se ova moja koža raspane, opet ću u tijelu svom vidjeti Boga. Ja isti vidjet ću ga, i oči moje gledat će ga, a ne drugi" (Job 19,25-27). Gleda duša Jobova Boga u duši Isusovoj, skoro će gledati potpunog Isusa, uskrsnulog, slavnog, budućeg Uskrisitelja svih mrtvih.

III. - ISUS SE DIŽE IZ GROBA. - Mrtvo se tijelo Isusovo najedamput stane micati, kao čovjek, koji se budi iz sna. Skida Isus sa sebe mrtvačko platno. Iščezavaju svi znaci smrti, nevidljiva ruka iscjeljuje i zatvara sve rane, osim pet svetih rana, koje više ne bole, a sjaje se kao najljepši rubini. Čitavo je tijelo Isusovo sjajno kao sunce, pomlađeno, ljepše nego sve umjetnine, što se vide na svijetu. Poduhovljeno je tijelo Isusovo; diže se iz groba; izlazi iz zatvorene, zapečaćene grobnice, lebdi u zraku, blaženi mu smiješak titra na usnama, iz njegovih usta čuje se nešto kao ove riječi: "Ja sam prvi i posljednji, onaj koji živi. I bio sam mrtav, ali eto živim u vijeke vijekova, i imam ključeve od smrti i podzemlja" (Apk 1,18). Vidjeli smo ljude duhovne, ljude Božje, na čijem se licu divno zrcalila njihova lijepa duša, iz čijih je očiju gledalo u nas nešto nadnaravno, nešto božansko. Još se nikada nije s ljudskog tijela tako odrazivalo božanstvo kao s uskrsloga tijela Isusova.

Kad je Bog stvarao vidljivi svijet, vidio je, da je sve dobro, što je stvorio. A koliko je zadovoljstvo osjećao, kad je vidio uskrsloga Sina svoga!

Veli Sv.Pismo, da su kod stvaranja klicale zvijezde jutarnje, da su kliktali anđeli (Job 38,7). Tako klikću sada pred uskrslim Spasiteljem: "Aleluja, aleluja"! Sva je radost naših aleluja, sva je radost naših uskrsnih zvona i naših uskrsnih svečanosti ništa pred radosnim klicanjem anđela i svetih duša pred grobom Isusovim, dok se on dizao iz groba sjajniji nego sunce. Uskrsnuo je on nama, zaista kao sunce naše sreće. "Ovo je dan, što ga učini Gospod; radujmo se i veselimo se na njemu" (Ps 118,24)

Neka naš kolokvij bude slavospjev Isusu, koji je ustao iz groba!

Uskrsni ponedjeljak

SLAVNO TIJELO ISUSOVO

1.preludij: Slika uskrsloga Spasitelja, gdje lebdi u zraku, sjajan i slavan, s barjakom pobjede, dok stražari njegova groba padaju kao mrtvi na zemlju.

2.preludij: Da nam Bog misli i želje podigne k nebeskim dobrima!

I. - TIJELO NERASPADLJIVO I DUHOVNO. - Sv.Pavao piše u prvoj poslanici Korinćanima: "Tako je i uskrsnuće mrtvih. Sije se u raspadljivosti, ustaje u neraspadljivosti... Sije se tijelo zemaljsko, ustaje tijelo duhovno... Jer ovo raspadljivo treba da se obuče u neraspadljivost, i ovo smrtno da se obuče u besmrtnost. A kad se ovo raspadljivo obuče u neraspadljivost,i ovo smrtno obuče u besmrtnost, onda će se ispuniti riječ, što je napisana: Pobjeda proguta smrt. Gdje je, smrti, pobjeda tvoja? Gdje je, smrti, žalac tvoj?" (15,42.44.53-55) Eto nade za naše tijelo, ako u ovom životu služi duhu! A tko će mu pribaviti tu nagradu? Krist Gospodin, drugi Adam, koji je prvi uskrsnuo, da bude uzrok i uzor našemu uskrsnuću.

I on je uskrsnuo tijelom poduhovljenim. Uskrsnuo je iz zatvorenog, zapečaćenog groba; ušao je k apostolima kroz zaključana vrata. Tjelesnih zapreka kao da za njegovo tijelo više nema, materijalne distancije kao da za njega više ne postoje. Uskrsnuo je Isus onim tijelom,u kojem je tako užasno trpio. Sad više ne trpi, više ne umire. "Krist uskrsnuvši od mrtvih više ne umire, smrt više ne vlada njime" (R 6,9). I Adam i Eva živjeli su u raju bez boli, ali su tu povlasticu izgubili, proigrali; za Isusa ne postoji opasnost, da bi od svoje slave

išta izgubio. Naš je zemaljski život propadanje, prolixitas mortis, polagana smrt. Isusovo uskrsnulo tijelo puno je životnih energija, neiscrpivih, vječno mladih. Zato govori uskrsnuli Mesija svojemu Ocu: "Stazu k životu ti mi objavljuješ: u tebe je punina radosti, u desnici tvojoj milina vječna" (Ps 16,11).

II. - TIJELO JAKO. - Prije svoje smrti znao je i Isus,šta je slabost. "Nemamo velikoga svećenika, koji se ne bi mogao sažaliti s naših slaboća, nego koji je u svemu iskušan kao i mi, osim grijeha" (Hb 4,15). Sjedio je i Isus umoran od puta; na veliki petak bio je preslab, da sam sebi ponese križ na Golgotu. Čitav je golgotski doživljaj znak njegove slabosti: "Ako je i propet bio po slabosti, ali živi po sili Božjoj" (2K 13,4). Sjedinjeno s Bogom u jednoj osobi, imalo je Isusovo tijelo već prije uskrsnuća pravo na sve povlastice, koje su mu dane iza uskrsnuća. Htio je ipak Isus, da bude nama sličan, i da podnese sve slabosti našega jadnoga tijela osim neurednih sklonosti. Sve se promijenilo poslije uskrsnuća.

O uskrsnuću našeg tijela piše sv.Pavao: "Sije se u slabosti, ustaje u sili" (1K 15,43). To nije sila atleta, junaka, divova, koja se postizava tjelesnim vježbama i dobrom hranom. To je sila, koju tijelo prima od Duha Svetoga. Ne kao Samson, kome je Duh Božji dao, te rastrga lava, rastrga konope kao lanene konce, uhvati stupove i poruši veliku kuću. Njegova je jakost bila čudesna, ali ipak ne duhovna. Uskrslo tijelo bit će jako, da proizvede učinke, kojih nije u stanju proizvesti tijelo zemaljsko, i da se njegova jakost ne znam kako kvantitativno umnoži.

Koliko su sv.Pavlu smetale u apostolatu razne slabosti, i slabosti tijela; u sebi su zlo, no na ovom su nam svijetu potrebne, da ne bismo učinke sile Božje pripisivali sebi. Na nebu ta opasnost ne postoji; tu ćemo sve svoje duševne i tjelesne sile upotrebljavati u potpunom skladu s istinom Božjom i s voljom Božjom. Onda će nam Bog i duševne sile i tjelesne podignuti u viši red, na našu radost i na svoju slavu. Najprije je to učinio čovječjoj naravi, i tijelu, svoga jedinorođenoga Sina Krista Isusa.

III. - TIJELO SLAVNO. - "Sije se u sramoti, ustaje u slavi", piše nadalje sv.Pavao o uskrslom tijelu (1K15,43). Čeznuo je sv.Pavao za uskrsnućem, za slavom nebeskom. Slava je uskrsloga tijela za dušu kao nekakva kuća nebeska. "Jer znamo, da kad se ova zemaljska naša kuća raskopa, imamo zgradu od Boga, kuću nerukotvorenu, vječnu na nebesima"; ista je slava duši kao haljina nebeska: "Jer za tim uzdišemo, želeći obući se u svoj stan nebeski, samo da se nađemo obučeni, a ne goli"; najvolio bi sv.Pavao bez smrti presvući se, preseliti se u tijelo slavno: "Jer dok smo u ovom šatoru, uzdišemo pritisnuti, jer ne ćemo da

se svučemo, nego da se na to obučemo, tako da život proguta,što je smrtno". A tko nas pripravlja na slavu nebesku? To je Duh Sveti: "A koji nas za to pripravlja, Bog je, koji nam daje zalog Duha" (2K 5,5)

Slava se uskrsloga tijela sastoji u nekoj neopisivoj ljepoti. Šta su sve ljepote, koje može promatrati naše oko na ovom svijetu, ljepote prirode i ljepote umjetnina, prema ljepoti uskrsloga tijela? Ne će biti svako tijelo iste ljepote. "Druga je slava suncu, i druga slava mjesecu, (i) druga slava zvjezdama; jer se zvijezda od zvijezde razlikuje u slavi. Tako i uskrsnuće mrtvih" (1K 15,41s.) A milijuni uskrslih tjelesa ne će natkriliti svojom slavom slavu uskrsloga tijela Isusova. Radujmo se i radi toga s Isusom! Ako volimo gledati njegovo tijelo, za nas na križu izmučeno, zašto ne bismo gledali s ljubavlju njegovo slavno tijelo? Pred raspelom naša je ljubav sućutna; ona nam je lakša; ali što je naša ljubav više nesebična, to ćemo se lakše radovati slavi Isusovoj. On se iz slave svoje još za nas bori; tako nam ga slika Otkrivenje, slavna i dobra!

Neka budu naša tjelesa neprekidna žrtva Bogu, oruđe duši, da zasluže biti dionici slave Isusove! Zato se molimo u kolokviju!

Utorak poslije Uskrsa

SVETE RANE ISUSOVE

<u>1.preludij:</u> Predstavimo si uskrsnuloga Spasitelja! Sv. Gertrudi i sv.Margariti Mariji Alacoque ukazao se Isus sa pet rana svojih, koje su se sjajile kao sunce.

<u>2.preludij:</u> Neka nas Isus zakloni u svojim svetim ranama!

<u>I. - SVETE RANE ISUSOVE SJEĆAJU NAS, KAKO JE ISUS UŠAO U SLAVU NEBESKU.</u> - Što nam sv.Ivan pripovijeda o nevjernom Tomi, dokaz nam je, da je Isus bio čavlima pribijen na križ. Isti evanđelista pripovijeda također, kako je Isusu bilo srce probodeno. Isto tamo čitamo, da je Isus iza uskrsnuća zadržao svoje svete rane od čavala i od sulice vojnikove. "Proboli su ruke moje i noge moje", govori Mesija već u psalmu 22. na usta proroka i kralja Davida. O Isusovim ranama uopće prorekao je prorok Izaija:"Ali je on bio ranjen za naše grijehe" (53,5). Poznato je proročanstvo Zaharijino: "Oni će gledati na mene, kojega su proboli" (12,1o).

A zašto je Isus htio da te njegove svete rane još iza uskrsnuća ostanu vidljive? Zato najprije, da nam njegove svete rane budu neprekidna opomena, kako se dolazi do slave nebeske, naime kroz patnje i kušnje. Kako je rekao Isus učenicima na

putu u Emaus? "Zar nije morao Krist to trpjeti i tako unići u slavu svoju"?(Lk 24,27) Pošto je sv.Pavao izrazio, kako se duboko ponizio Sin Božji, do smrti na križu, dodaje: "A zato i Bog njega povisi i darova mu ime, koje je nad svako ime, da se u ime Isusovo pokloni svako koljeno onih, koji su na nebu i na zemlji i pod zemljom, i svaki jezik prizna na slavu Boga Oca: Isus Krist je Gospodin" (F 2,9-11). Isus je nama u svemu uzor. Kako je on morao kroz muku u slavu, tako moramo i mi.

Nama je lakše, jer nam u svemu pomaže sjedinjenje s Isusom. "Ako s njim trpimo, da se s njim i proslavimo" (R 8,17). Neke svete osobe, stigmatizirane, živa su nam slika, kako se trpi s Isusom. Ima drugih stigmata, još ljepših, o kojima govori sv.Pavao, o znakovima patnje na tijelu vojnika Kristova. "Ja nosim na tijelu svome znakove (Gospodina) Isusa"(G 6,17). Takovim se znakovima ponosimo! Na nebu će se sjajiti kao svete rane Isusove. Misleći na to, rekao je sv.Gordije svojim krvnicima: "Mnogo sijte u meni, da požanjem mnogostruko"!

II. - ISUSOVE RANE ZNAK NJEGOVE LJUBAVI PREMA NAMA! - Isusove svete rane sjaje se na nebu pred očima Oca nebeskoga kao znak Isusove prevelike ljubavi prema nama, ublažuju srdžbu Božju, koju su raspalili naši grijesi. Pokazujući Ocu svoje rane, Isus vrši na nebu službu našeg advokata. Zato nas tješi sv. Ivan: "Djeco moja, ovo vam pišem, da ne griješite. I ako tko sagriješi, imamo branitelja kod Oca, Isusa Krista pravednika. I on je pomirbena žrtva za grijehe naše, i ne samo naše, nego i svega svijeta" (1Iv 2,1s.). Da je Isus žrtva za naše grijehe, to pokazuju na nebu bez prestanka njegove svete rane. Tako je i sv.Ivan u Tajnom otkrivenju gledao Isusa kao Janje, Janje zaklano, s nekom brazgotinom na vratu. Tako je Isusu, utjelovljenomu Sinu Božjemu, bitno, da je naš Otkupitelj.

Nije on iza smrti svoje prestao živjeti za nas. Sv.Pavao piše o njemu: "Zato i može potpuno spasiti one, koji po njemu dolaze k Bogu, jer svagda živi da ih zagovara " (Hb 7,25). Stoga je apostol pun pouzdanja. "Ako je Bog za nas, tko će protiv nas? Kad nije on vlastitoga Sina poštedio, nego ga predao za sve nas, kako dakle ne će nama s njime sve darovati? Tko će optužiti izabrane Božje? Bog je, koji opravdava. Tko će osuditi? Krist Isus, koji umrije, pa još i uskrsnu, koji je s desne strane Bogu, i zagovara nas" (R 8,31-34). Svete rane Isusove vanjski su znak Isusova zagovora, zagovora jakog, koji se temelji na njegovim zaslugama, - zagovora divnoga, u koliko je znak njegove ljubavi prema nama.

III. - POBOŽNOST PREMA SVETIM RANAMA ISUSOVIM. - Pobožni srednji vijek isticao se u pobožnosti prema Isusu i kao čovjeku, raznježio se u sućutnoj ljubavi prema mukotrpnomu Spasitelju, stao je štovati i svete rane njegove. Štovale se u srednjem

vijeku i druge rane Isusove, rane od bičevanja i druge. Prema nekoj predaji dobio je Isus 5.475 rana, pa su zato neki molili kroz čitavu godinu svaki dan po 15 očenaša, za svaku ranu po jedan očenaš. To su dakako pobožna pretjerivanja.

Pobožnost pet rana Isusovih prihvatila je i unaprijedila sama sv.Crkva. Ima posebna misa u čast tim svetim ranama; ima potpuni oprost za molitvu, koju molimo iza pričesti En ego.Pet križeva, što ih svećenik iza podizanja pravi nad presv.Tijelom i Krvlju Isusovom, sjeća nas na pet rana Isusovih; tako i pet zrna tamjana na uskrsnoj svijeći; isto pet križeva na oltarnom kamenu kod posvete oltara. To je eto pobožnost prema pet rana Isusovih! Gajimo ju koliko možemo! Možemo u nju unijeti duboke misli pobožnosti prema presv.Srcu Isusovu. Jedna od pet rana i jest rana presv.Srca. Neka nama iz rana Isusovih procvate svaka krepost, osobito vjera, ufanje i ljubav, onda duboko kajanje za grijehe i čvrsta volja, da se popravimo! Neka nas Isus sakrije u svoje rane, sakrije pred gnjevom uvrijeđenoga Boga! Da se tamo okupamo i očistimo u njegovoj predragocjenoj krvi, da postanemo bijeli i sjajni posvetnom milošću, koju nam je on svojim svetim ranama i svojom krvlju zaslužio!

Kolokvij s presv.Srcem Isusovim, za naš probodenim! Molimo se i žalosnoj Majci Božjoj: "Rane drage, Majko sveta,Spasa za me razapeta Tisni usred srca mog"! Daj mi nosit po sve dane Isusovu smrt i rane, Osjećati muke mač! Neka rane izrane me,Neka svega opoje me Sina tvoga križ i krv"!

Srijeda poslije Uskrsa

UKAZANJE USKRSLOGA SPASITELJA BL.DJ.MARIJI

1.preludij: Marija sama u svojoj sobici, plače, čezne, uzdiše, moli se; najedamput pred njome Isus, ne kao pred apostolima bez osobitog sjaja, nego kao nekad na Taboru, gdje je bilo Petru tako ugodno!

2.preludij: Radost s radosnom Majkom Isusovom!

I. - LJUBAV MARIJINA. - Bl.Dj.Marija privukla je k sebi Isusa svojom prevelikom ljubavlju. I mi svi idemo rado k onome, za koga znamo da nas voli; i što više nas voli, to radije idemo k njemu. A tko je Isusa više volio od Bl.Dj.Marije? Sigurno nitko! Zato je bilo Isusu bez sumnje najdraže, najprije posjetiti svoju Majku. Prošla su vremena, kad su ga njegove dužnosti udaljivale od Majke, kad se je morao svojim propovijedima sav posvetiti dušama i njih imati mjesto Majke i svega, što mu je po krvi bilo srodno. Evanđelisti ne govore ništa o ukazanju uskrsnuloga Isusa njegovoj Majci. Poganima i Židovima,

kojima su propovijedali i pisali, moglo bi se svjedočanstvo Majke o uskrsnuću Isusovu pričiniti sumnjivo. Sumnjivo bilo im je možda i svjedočanstvo pobožnih žena; no njihov doživljaj bio je početak svega onoga, što se u društvu Isusovih pristaša dogodilo na prvi Uskrs; zato se nije moglo zanemariti. Niti Luka u Djelima apostolskim niti sv.Pavao u 1K ne spominju, da se Isus ukazao ženama. Apostolima je stalo, da nabroje svjedoke Isusova uskrsnuća.

Mi nismo kao oni pogani i Židovi, znademo, šta nam je Isus, šta Marija. Nama je samo po sebi razumljivo, da se Isus ukazao svojoj Majci. S najvećom ljubavlju razmatrat ćemo o toj tajni. Nasljedovat ćemo ljubav Marijinu, da i mi k sebi privučemo Isusa. Nije potrebno, da nam se ukaže. Ukazanje je karizma, ne čini čovjeka svetijim. Ima neki drugi dolazak Isusov, mnogo važniji, dolazak u našu dušu, i taj će biti to intimniji, što će veća biti naša ljubav prema Isusu. "Tko ljubi mene, držat će riječ moju, i Otac moj ljubit će njega, i k njemu ćemo doći i u njega ćemo se nastaniti", rekao je Isus Judi Tadeju (Iv 14,23).

II. - ČEZNUĆE BL.DJ.MARIJE. - I čeznućem je svojim Bl.Dj. Marija privukla k sebi Isusa. Čeznuo je nekada Absalom, da vidi lice svojega oca Davida; volio je umrijeti nego ne vidjeti ga više; puno veće bilo je čeznuće Marijino. Čeznula je za Isusom i Marija Magdalena; šta je bilo njezino čeznuće prema čeznuću Majke Isusove! Čeznuo je sv.Pavao, da se na nebu sjedini s Isusom, makar kroz smrt tjelesnu: "Imam želju umrijeti i biti s Kristom"(F 1,23). Marijino je čeznuće bilo puno, puno veće. Predstavimo si, kako je Marija dozivala svoje mrtvo dijete! Vruće čeznuće zaručnice u Pjesmi nad pjesmama ne da se isporediti s čeznućem Žalosne Majke Božje.

Takvim dušama Isus nije daleko, pred vratima stoji i kuca, kao što čitamo u Tajnom otkrivenju: "Evo stojim na vratima i kucam: ako tko čuje glas moj i otvori vrata, ući ću k njemu i večerat ću s njime, i on sa mnom"(3,2o). Kako je bila Marija blažena, kad je pred sobom ugledala Isusa, predmet svog čeznuća! Uživimo se u njezine osjećaje, radujmo se, uživajmo s njome! Čeznimo i mi za Isusom! Raspalit će se naše čeznuće, što budemo manje tražili i željeli ono, što je zemaljsko. To mora biti jedna od uskrsnih milosti, da nam Isus podigne srca k nebeskim željama. "Ako dakle uskrsnuste s Kristom, tražite ono, što je gore, gdje Krist sjedi s desne strane Boga! Težite za onim,što je gore, a ne što je na zemlji"(K 3,1s.). Kad iza smrti duša više ne može uživati ništa zemaljsko, osjeća neodoljivo čeznuće za Bogom. O, da nam već u ovom životu omrzne sve zamaljsko u ozbiljnoj samozataji! Kako bismo težili za Bogom, za Isusom!Kako bismo onda u njemu našli utjehu neisporedivo slađu, nego što je utjeha svih stvorova!

III. - SUPATNJA BL.DJ.MARIJE. - Marija je također zaslužila, da najprije vidi uskrsloga Isusa, da prva od njega primi obilje uskrsne utjehe. Nju muka Isusova nije sablaznila, nije Isusa ostavila kao apostoli, nije se njega odrekla kao Petar; njezina vjera u Isusa nije nimalo klonula; njezino ufanje i na Golgoti je cvjetalo. Nije se morao Isus njoj ukazati, da joj uskrisi vjeru i ufanje. S pobožnim ženama nije išla na grob Isusov, znajući da Isus ne ostaje dugo u grobu; šta će njega u grobu mazati, kad je Bog odlučio, da Isusovo tijelo ne će u grobu trunuti? U svojoj živoj vjeri u Isusa i u svojoj žarkoj ljubavi prema Isusu i prema nama, Marija je na Golgoti trpjela skupa s Isusom. Stajala je uz križ Isusov u neopisivoj muci kao naša Saotkupiteljica. Isusovo je Srce bilo probodeno za nas; za nas je i Mariji mač probo dušu. Da svoju muku shvati, nije Marija čekala na dolazak Duha Svetoga na prve Duhove.Već na veliki petak bilo je njoj sve to tako jasno!

I nama obećaje sv.Pavao, da ćemo biti skupa s Isusom proslavljeni, ako skupa s Isusom trpimo, za Isusa, kao Isus,u mističnom jedinstvu s Isusom. Marija je tako trpjela na najidealniji način već u vrijeme muke Isusove. Tako je zaslužila, ako ne još vlastitu slavu, u koliko je prema odlukama Božjim morala još ostati na ovom svijetu, a to ipak, da što prije vidi slavu Isusa uskrsloga, i da se u toj slavi proslavi i razveseli.Neka nam supatnja Marijina bude uzor, da sad u uskrsno vrijeme doživimo nešto od njezine uskrsne utjehe! Kroz život zemaljski izmjenjuje nam se neprestano veliki petak s uskrsnom nedjeljom. Ako s velikom ljubavlju prema Isusu proživljavamo svoje velike petke, bit će nam i naši uskrsi preko svake mjere u Bogu slatki i radosni.

Molimo se za to u kolokviju!

Četvrtak poslije Uskrsa

IDU ŽENE, DA POMAŽU TIJELO ISUSOVO

Mt 28,1-4; Mk 16,1-4; Lk 24,1-4.10

1.preludij: Pobožne žene idu od kuće posljednje večere Isusove, gdje su po svoj prilici stanovale, rano ujutro na Kalvariju. Ulice su do gradskih vrata izvanredno uske, popločene, gdjegdje nadsvođene. Onog jutra morale su biti još prilično samotne. Žene idu sa zastrtim licima, noseći posude pune mirodija. To su Marija Magdalena, Marija majka Jakovljeva, Saloma majka Sv.Ivana; sv.Luka spominje još neku Ivanu, i veli da su bile s njima još druge.

2.preludij: Neka nam Bog ulije u dušu ljubav prema Isusu, kakova se očituje u tim svetim ženama!

I. - POLAZAK KA GROBU. - Kod ukopa Isusova na veliki petak pobožne su žene sjedile prema grobu i gledale. Možda im Nikodem i Josip iz Arimateje nisu dali doći bliže. Možda su bile također zaokupljene oko Bl.Dj.Marije. Vrativši se kući pripravile su još mirodija, no preko subote su prema zakonu počivale (Lk 23,56). Njihova je ljubav prema Isusu bila velika, jedva su dočekale nedjelju. Sasvim rano ujutro one već hrle ka grobu. Divimo se ljubavi i privrženosti ovih pobožnih žena! Josip i Nikodem potrošili su kod ukopa Isusova tijela loo funti mirodija, dakle oko 33 kg smirne i aloje. To je bilo izvanredno mnogo. Zašto onda žene kupuju još mirodija? Zašto hoće da opet pomažu Isusovo tijelo?

Možda su se na Veliki petak previše žurili, pa su zato te žene htjele u nedjelju sve bolje urediti, lijepo polagano.Htjele su također dati nešto od svoga. Tako moramo i mi. Kad se radi o Isusu, o njegovim interesima, ne smijemo škrtariti, ni novcem, ni vremenom, ni radom svojim. Ne smijemo se lako zadovoljiti s onim, što drugi čine za Isusa, govoriti, da već oni dosta rade, da bolje rade nego mi, da bismo mi stvar možda samo pokvarili. Koliko rade za Isusa drugi, to je njihova stvar. Mi nastojmo, da sami što više uradimo! Za tuđe zasluge ne ćemo biti mi ovjenčani, tuđim radom ne ćemo se mi Isusu odužiti. Ne će nas Isus na sudu pitati, kako smo promatrali tuđi rad; pitat će nas, zašto nismo mi sami dodali, što smo dati mogli.

II. - RAZGOVOR NA PUTU. - "Govorile su međusobom: Tko će nam odvaliti kamen s grobnoga ulaza". Kako da primijenimo ove riječi na sebe, na svoj duhovni život? Meni se kod tih riječi sama od sebe nameće misao, kako su žene htjele učiniti nešto za Isusa, a da nisu odmah od početka mislile, da su tu poteškoće, kojih one ne će moći svladati. Takova je ljubav. Lijenost vidi poteškoće, gdje ih nema; ljubav ih ne vidi, gdje postoje. A često stvarne poteškoće iščezavaju pred ljubavlju. Ili je sama ljubav tako oštroumna, da nađe riješenje, što ga čovjek bez ljubavi ne bi našao. Ili se drugim ljudima naša ljubav prema Isusu tako sviđa, da nam odmah spremno priskoče u pomoć. Ili nam dolazi na pomoć sam dragi Bog, katkada na čudesan ili gotovo čudesan način.

Tako je bilo u životu svetaca. Premda su bili pametni te nisu kušali Boga, ipak su često letjeli naprijed, radeći za Isusa, kao da uopće nemaju pojma poteškoće. I zato su postigli tako divne uspjehe, sv.Pavao, sv.Franjo Ksaver, mnogi drugi slavni misijonari. Mi se obično plašimo, a o strahu veli dobro o.Meschler, da pretjerava za dvije trećine. Neka ljubav prema Isusu u nama uništi svaki strah, svaku lijenost u službi Božjoj! Kako lijepo piše o ljubavi sv.Pavao: "Sve podnosi, sve vjeruje, svemu se nada, sve trpi".(1K 13,7). Slično Toma Kempenac: "Ljubav ne osjeća bremena: ne obazire se na trud, više hoće nego

može; ne raspravlja o nemogućnosti: jer misli, da sve može, sve smije" (3,5).

III. - ČUDESNI DOGOĐAJI KOD GROBA ISUSOVA. - Kad su žene došle blizu groba, opaziše, da je kamen već odvaljen. Šta se dogodilo? "I, gle, zemlja se potrese vrlo, jer anđeo Gospodnji siđe s neba i pristupivši odvali kamen i sjede na njega. Lice njegovo bijaše kao munja, i odijelo njegovo bijelo kao snijeg. A od straha pred njim uzdrhtaše stražari i postadoše kao mrtvi". Samo su dva događaja života Isusova popraćena zemljotresom, smrt i uskrsnuće. Za nas dva prevažna događaja, za sv.Pavla dva najvažnija. U noći rođenja Isusova nije se zemlja tresla; Isus onda još nije nastupio kao borac; smrću je svojom i uskrsnućem konačno porazio sotonu; stresla se zemlja, a jamačno također pakao. Onda bi bačen prema Apokalipsi s neba zmaj pakleni.

Anđeo Gospodnji silazi s neba, odvaljuje kamen od groba, ne da Isus uzmogne izaći, nego da se vidi, kako je grob prazan. Nebeski sjaj anđelov blijeda je slika slavnog uskrsnuća Isusova. Čudesa se događaju na grobu Isusovu kao dokazi njegova uskrsnuća. Uz svjedočanstvo apostola o ukazanjima Isusovim svjedočit će i ova čudesa u prilog Isusu. Brine se Otac nebeski, da se istina dovoljno objavi ljudima.

Pred istinom bježe stražari groba, sluge ubojica Isusovih; bježi tama pred Isusom, suncem, što izlazi. Svete se žene ne plaše; dok vojnici trče u grad, one iz grada trče ka grobu i vide čudo, čuju radosnu vijest o Isusu. U svim kušnjama držimo se i mi svakako Isusa, i kad koleba naša vjera! Ako zdvajanje hoće da nam ispije sve duhovne energije, što nam još ostane jakosti, upotrijebimo, da Isusa ne ostavimo, i utjeha će opet doći.

U kolokviju molimo Isusa, da se javi i nama, da nas prosvijetli i utješi!

Petak poslije Uskrsa

UKAZUJU SE ANĐELI, VJESNICI USKRSNUĆA ISUSOVA

Mt 28,5s.; Mk 16,5s.; Lk 24,3-6

1.preludij: Žene dolaze pred grob, ispred kojega su baš pobjegli stražari. Čudeći se ulaze u otvoreni grob. Nema tu tijela Isusova. Žene su u neprilici. Najedamput ugledaju dva anđela odjevena u sjajne haljine. Matej i Marko govore o jednom anđelu, ali ne tvrde, da je bio samo jedan. Pred munjevitim sjajem žene obaraju oči, slušaju riječi anđeoske.

2.preludij: Radost radi uskrsnuća Isusova!

I. - STRAH POBOŽNIH ŽENA, UTJEHA ANĐEOSKA. - "Anđeo prozbori ženama: Ne bojte se vi". Kod čudesnih ukazanja opažamo dva učinka: čovjek se kod viđenja najprije preplaši, a nato divno smiri, utješi. Ako tko misli, da to za nas obične smrtnike nije važno znati, jer nemamo viđenja, mogu mu odgovoriti, da ima sličnih pojava i u običnom duhovnom životu. Svakako Bog ide za tim, da nam dušu smiri; on je Bog mira. I uskrsnuli Spasitelj, ukoliko mi svake godine mistično proživljavamo njegovo uskrsnuće, jest prije svega naš tješitelj.

Prve, koje je utješio iza svoje Majke, bile su pobožne žene. Tako i nas tješi na Uskrs. Žene i apostole, kojima se ukazao, pozdravljao je riječima: "Mir vama"! Tako i nama donosi mir. Kako govori lijepo o miru Božjem sv.Pavao! "I mir Božji, koji nadilazi svaki um, čuvat će srca vaša i misli vaše u Kristu Isusu"(F 4,7). Koji nadilazi svaki um! Da! Expertus potest dicere, tkogod je iskusio,može tako reći. Iako imamo u duhovnom životu poteškoće, ipak dok tražimo Isusa puni ljubavi, kao one pobožne žene, vlada u dubini našeg srca neopisiv mir. Ako grijesima ili zemaljskim uživanjem mir izgubimo, onda istom vidimo, šta smo imali.

"Ne bojte se vi", rekao je anđeo ženama. Naglasio je ono vi. Ne, za nas, dok volimo Isusa, nema straha: nek se plaše neprijatelji Isusovi, imaju za to razloga! Osobito sada u uskrsno vrijeme vrijede za nas riječi sv.Pavla: "Mir Kristov neka vlada u srcima vašim"(F 3,15). Vladat će, ako budemo posve Kristovi; samo učenicima svojim daje Isus svoj mir, pravim učenicima, koji ga od srca ljube, a ljubav svoju djelima dokazuju.

II. - ISUSA NEMA U GROBU, USKRSNUO JE. - Šta veli dalje anđeo ženama? "Znam, vi tražite Isusa, propetoga. On nije ovdje. Uskrsnuo je, kao što je rekao". Koliko je veselje obuzelo svete žene kod ovih riječi! On nije ovdje! A gdje je Isus? Ne znamo! Sigurno ne u grobu, među mrtvima! Grob je prazan, grob uopće nije za nj. "Bio sam mrtav, i evo živim u vijeke vijekova",govori Isus u Tajnom otkrivenju (1,18). Badava neprijateljima Isusovim smrtna osuda, njihova mržnja, njihove klevete, njihovo huljenje na Golgoti! Badava straža pred grobom, badava pečat! Uskrsnuo je, nema ga ovdje!

Isto se događa s mističnim Kristom, sa svetom Crkvom. I nju mrzitelji već kroz toliko stoljeća osuđuju na smrt; i Crkva doživljava svoje velike petke, ne jedan, nego mnoge, jedan za drugim. Kadikad se čini, kao da je već gotova, da joj više nema spasa, meće se pečat na njezin grob i straža pred grob; no pečat se mrvi, stražari bježe. Iza velikoga petka i za Crkvu uvijek dolazi uskrsna nedjelja. Uskrsnula je, nema je u grobu; ni za nju nema groba, gdje bi istrunula; ima samo grob, iz kojega brzo slavno ustaje.

Tako je i sa svim pojedinim vjernim učenicima Isusovim, od kojih je svaki zapravo drugi Krist. Imajmo dakle pouzdanje! Nek rade ljudi, što ih je volja; znade i Bog, šta će on učiniti. "Tomu se raduje srce moje i veseli se duh moj; i tijelo će moje počivati u sigurnosti. Jer ti ne predaješ duše moje podzemnom svijetu; ne daš da pravednik tvoj gleda trulost" (Ps 16,9).

Ako li pojedinac i životom nastrada ovdje na zemlji, kao što su stradali mučenici, duša njegova barem nije u grobu, nego je blažena kod Boga, a i tijelo će jednoć uskrsnuti i vječno živjeti.

III. - SLAVAN JE GROB ISUSOV. - Anđeo nastavlja: "Dođite, vidite ovdje mjesto, gdje je ležao Gospodin". Gledale su svete žene isto mjesto u petak navečer. Dok su Josip iz Arimateje i Nikodem Isusa polagali u grob, na kamenitu klupu, one su sjedile u blizini i gledale. Kako su onda bile žalosne! Kako je bio prizor žalostan: mrtvac, ukočen, sav iznakažen ranama; platno, što ga je otimalo njihovim očima, miris mirodija, zadah groblja; zadah smrti! A sada? Isusa tu više nema. Mjesto tmurnosti sjaj nebeski kao odsvit neba, zvuk riječi anđeoskih pun miline i pobjedonosne radosti. Nema tu zadaha smrti, gdje se smrt svladala, porazila, kao još nikada od vremena naši praroditelja.

A to će mjesto ostati slavno kroz tisućljeća. Još se sada pokazuje u Jeruzalemu: desno od ulaza uza zid kao krevet od kamena. Tu sad prolaze hodočasnici, njih hiljade i hiljade. Zaista je grob Isusov postao slavan! To je mjesto najveće pobjede u svjetskoj povijesti. Tjelesa svetaca čuvamo u sjajnim urnama od zlata i srebra, u sarkofazima od mramora, pod oltarima, koji se sjaje kao najljepše umjetnine. Moći Isusovih nemamo, ostaje nam samo njegov grob, ne kao znak smrti, nego kao znak uskrsnuća i života.

Jesu li slutili svi oni nebrojeni vazmeni hodočasnici, koji su gledali muku Isusovu, kako će kroz buduće vijekove drugi hodočasnici hodočastiti ne u njihov hram, nego na mjesto smrti i uskrsnuća Isusova? Kad su veliki svećenici zapečatili grob Isusov, označili su točno mjesto, gdje je započela nova povijest roda ljudskoga. Kako su divni putovi Božji!

Razgovarajmo i mi u kolokviju s anđelima, vjesnicima uskrsnuća Isusova!

Subota poslije uskrsa

VIJEST ANĐEOSKA O USKRSNULOM ISUSU

Mt 28,7; Mk 16,7; Lk 24,5-8

1.preludij: Gledajmo žene! Zabliještio ih je sjaj anđeoski, oborile su oči. Kad slušaju ukor, još više obaraju glave. Ali se i raduju radosnoj vijesti.

2.preludij: Milost vedrog kršćanskog optimizma!

I. - ANĐELI KORE ŽENE, ŠTO SU ZABORAVILE NA PROROČANSTVA ISUSOVA O USKRSNUĆU. - "A oni im rekoše: Što tražite živoga među mrtvima? On nije ovdje, on je uskrsnuo. Sjetite se, kako vam reče, kad je još bio u Galileji: Sin čovječji mora biti predan u ruke grješnika i propet, ali će treći dan uskrsnuti. Tada se sjetiše njegovih riječi"(Lk.). Blag ukor zvuči u riječima anđeoskim. Čime su ga žene zaslužile? Time što nisu nikako mislile na uskrsnuće Isusovo.

Zaista je to čudnovato. Već su u petak pobožne žene kupile mirodija, pripravljale su ih, da pomažu tijelo Isusovo. A u nedjelju idu na grob Isusov, razgovaraju putem, kao da baš nikako ne slute, da bi mogao Isus uskrsnuti. Ipak su Isusa poznavale već prije, čule su prije o njegovim proročanstvima glede uskrsnuća. U evanđelju čitamo, kako je Isus tri puta prorekao svoju muku i smrt; svaki je put dodao, da će treći dan uskrsnuti. Idući s apostolima iza posljednje večere na Maslinsku goru spomenuo je opet svoje uskrsnuće. Pred narodom je Isus govorio o proroku Joni kao slici svoga uskrsnuća. Kako da od svega toga nije ženama ništa došlo na pamet od petka do nedjelje? Sjetili su se riječi Isusovih neprijatelji njegovi;zato straža pred grobom, zato pečat na grobu.

Mi se čudimo pobožnim ženama. A sami često radimo gotovo kao one. Kad gledamo smrt, propast, rasulo, uništene nade, postajemo pesimistični, tromi u svojem radu, malakšemo. Razaranje gledamo svojim očima, slušamo svojim ušima, možda i drugim sjetilima osjećamo, trpimo, a za nadu u bolju budućnost potrebna bi nam bila jaka vjera. Teško je u teškim prilikama ostati jak u vjeri. Ono što su pobožne žene gledale na Kalvariji, to im je posve pobrkalo pojmove, gotovo uništilo živce. Morale bi se već prije pripravljati na Golgotu, imati o patnjama Mesijinim prave pojmove, moliti se, bdjeti. Učinimo to barem mi u sličnim poteškoćama! Vjera u Boga i u njegova proročanstva nek bude u nama jača od svih sjetilnih utisaka!

II. - ISUS NE SPADA U GROB, NE SPADA MEĐU MRTVE. - "Što tražite živoga među mrtvima?", rekoše anđeli ženama. Uistinu bilo je ludo tražiti u grobu život, Riječ Božju, koja je u sebi život, punina života, nama početnik života. Za nj nije grob. David je prorekao, da Mesija ne će vidjeti truljenja. Iako je umro i bio u grob položen, on ne može biti dugo plijen smrti. On je na Golgoti pobijedio smrt. On na Golgoti nije bio gotov; nije on na Golgoti uvenuo, da skoro sasvim istrune; nije se on na Golgoti rastao s ovim svijetom. Na Golgoti je donekle njegov rođendan, tu počinje njegov procvat, njegovo veliko djelo na svijetu. Njega ne smijemo tražiti među mrtvima. Božanstvo,

s kojim je on hipostatično sjedinjen, ne može ga ostaviti u grobu. Kao Sin Božji on mora uskrsnuti.

Čujmo riječi sv.Pavla: "Mi vam navješćujemo radosnu vijest, da je Bog obećanje, što ga je dao ocima našim, ispunio djeci našoj uskrisivši Isusa; kao što je i u drugom psalmu napisano: Ti si sin moj, ja sam te danas rodio. A da ga je uskrisio od mrtvih, i da se on nije imao više vratiti u truhlost, izreče ovako: Što sam svečano obećao Davidu, udijelit ću vama. Zato i na drugom mjestu govori: Ne ćeš dati, da tvoj Svetac vidi truljenje"(Dap 13,32-35). Nemojmo se ni mi bojati u našim danima za ono, što je božansko, što ima za sebe jamstva božanska, i mora živjeti! Nemojmo onda ni mi kao one žene tražiti živoga među mrtvima! O riječima: "Što tražite živoga među mrtvima?" već smo u prijašnjem razmatranju razmatrali, ali u koliko su utješne. Sada razmatrajmo, kako i nas Bog često sličnim riječima kori, ljuteći se na naše nepouzdanje!

III. - ANĐELI ŠALJU ŽENE K APOSTOLIMA. - Evo još poruke anđeoske: "A sad otiđite brže i javite učenicima njegovim: On je uskrsnuo od mrtvih i ide pred vama u Galileju. Ondje ćete ga vidjeti! Eto, ja vam rekoh!"(Mt) Razmatrajmo ovdje, zašto se Isus najprije ukazao ženama, a ne apostolima! Možda je to učinio, da nagradi svete žene, a apostole da kazni. Žene su Isusu ostale vjerne. Bile su na Golgoti, ispratile su Isusa kod ukopa do groba, mislile su na njega još iza pogreba. U nedjelju ujutro pošle su ka grobu bez straha pred Židovima. Apostoli su Isusa ostavili, od njega u opasnosti pobjegli; Petar ga se odrekao. Je li tko od apostola bio na Golgoti, gledao Isusa raspetoga osim sv.Ivana? Ne znamo sigurno. Ako je tko bio tamo, stajao je oprezno izdaleka. Iza smrti Isusove apostoli se zatvaraju, dršću u zaključanoj sobi.

Isus će im sve oprostiti; ipak im se približuje postepeno. Najprije im javlja svoje uskrsnuće po svetim ženama. Nažalost žene ne će imati uspjeha kod apostola. Morat će doći sam Isus, da ih uvjeri. Oklijevanje Isusovo možemo shvatiti kao nekakvu kaznu. Prije Marije Magdalene nije nijedan apostol vidio uskrsloga Isusa; u koji ga je čas vidio Petar, ne znamo, no ostali apostoli morali su čekati do večeri. - Budimo mi uvijek svim srcem odani Isusu, puni čvrste vjere u njegove riječi,puni nepokolebivog pouzdanja u njegova obećanja, žarke ljubavi prema njemu, pa nas ne će ostavljati, da čekamo na njegovu utjehu!

Kolokvij: Razgovarajmo s anđelima vjesnicima uskrsnuća, ili sa svetim ženama, ili sa samim Spasiteljem!

ŽENE JAVLJAJU APOSTOLIMA, DA JE ISUS USKRSNUO

Mt 28,8; Mk 16,8; Lk 24,1o s.22s.; Iv 2o,2

1.preludij: Predstavimo si grad Jeruzalem, pun vazmenih hodočasnika! Predstavimo si lijepo, vedro proljetno jutro prve uskrsne nedjelje! Između kuće, gdje stanuju prijatelji Isusovi, i groba Isusova vidimo neke žene gdje idu do groba, trče opet natrag. Prva se vratila od groba Marija Magdalena; javila je Ivanu i Petru, da je grob prazan. Druge su žene ispočetka bile izvan sebe; kad se osvijestiše, javiše i one apostolima, šta su vidjele i čule. Apostoli zure u njih, ne znajući, šta da misle.

2.preludij: Neka nam Isus udijeli milost spremnije vjere, nego što su ju pokazivali apostoli!

I. - PRVA VIJEST MARIJE MAGDALENE; STRAH DRUGIH ŽENA. - Marija Magdalena, koja je otrčala od groba prije, nego što je opazila anđela, javlja Petru i Ivanu malo; o uskrsnuću ne javlja ništa. "Uzeše Gospodina iz groba, i ne znamo, gdje ga položiše"(Iv). Kao da Isus nije uskrsnuo, kao da su ukrali njegovo mrtvo tijelo i tko zna kamo odnijeli. Na Mariju Magdalenu i na ove njezine riječi primijenimo, što smo razmatrali o pomanjkanju vjere drugih žena, kad nisu ništa mislile na uskrsnuće Isusovo, dok im ga nije javio anđeo!

Divimo se ipak ljubavi Marijinoj! Kako ona čezne barem za mrtvim tijelom Isusovim! Ukrali su ga! Kako je njoj to teško! Da barem znade, kamo su ga metnuli! Ona bi odmah tamo pošla,da Isusu iskaže svoju ljubav!

Druge žene, pošto su vidjele i čule anđele, ispočetka kao da su izvan sebe. Trče od groba, bježe iz groba; obuzeo ih je strah i trepet. Ne bih rekao, da su se bojale židovske policije, koja je pobjegla od groba Isusova, ali bi mogla navaliti na prijatelje Isusove. Niti su se žene bojale apostola, da ne bi njih kao vizijonarke izrugivali. One su jednostavno izvan sebe, moraju se najprije snaći u novoj situaciji. U njihovim srcima ne vlada samo strah, nego, kako veli sv.Matej, i radost velika. Da su imale vjeru u uskrsnuće Isusovo, bile bi mirnije. Uspostava vjere u njima, premda su pune ljubavi, ipak traži vremena. Ostanimo mi uvijek odlučno i savršeno u stvarnosti kršćanskoga ufanja, pa nas ništa ne će uznemiriti! Bez prestanka se obnavljajmo u vjeri i pouzdanju; bez prestanka tjerajmo strah iz svega srca,i molimo se Isusu,neka nam u tome pomaže!

II. - UZBUNA MEĐU UČENICIMA ISUSOVIM. - Pošto su svete žene napokon ipak saopćile apostolima, šta su doživjele rano ujutro kod groba Isusova, njih najprije obuze strah. Slušajmo ona dva učenika na putu u Emaus, kako to opisuju Isusu: "I neke su nas žene od naših uplašile, koje su bile rano ujutro kod

groba; ali ne našavši tijela njegova, dođoše govoreći, da su im se ukazali i anđeli, ali njega ne vidješe." Uplašile su ih žene svojim izvještajem. Kao da je mrtvi Isus strašilo; alarmantne vijesti s groblja! Ukazanja! Tko se ne bi bio preplašio!

Možda su apostoli sa zebnjom u duši pomislili na vlasti, koje su postavile stražu na grob Isusov, i to s kojim obrazloženjem! "Da ne dođu njegovi učenici i da ga ne ukradu i ne kažu narodu: Uskrsnuo je od mrtvih " (Mt 27,64).A možda su apostoli čuli ne samo izvještaj žena, nego i vijesti, koje su kolale po gradu, koje su širili stražari groba: "Učenici njegovi dođoše noću, i ukradoše ga, dok smo mi spavali " (Mt 28,13).Šta će sada biti? Svaki čas bi mogla policija potražiti apostole, odvesti ih, strogo im suditi!

Tako se apostoli plaše akcije Božje, da ne bi izazvala akciju ljudi. Plaši ih nadnaravno, kao da nije stoput jače od onoga, što je naravno. Ne će li Isus, ako je uskrsnuo, nadvladati velike svećenike i starješine, lažne vojnike stražare i Pilata? Kako su apostoli smiješni u svojem strahu! Nemojmo ih nikad nasljedovati, dok živimo za Boga, dok radimo za njegove interese! Bog radi s nama, Bog nas čuva!

III. - NEVJEROVANJE APOSTOLA. - Osim straha, šta su još prouzročile žene kod apostola svojim pripovijedanjem? Nevjerovanje. Sv.Matej kaže nam to izričnos "Ali njima se te riječi činile budalaste, i nisu im vjerovali." Duševno raspoloženje dvojice učenika na putu u Emaus potvrđuje nam tu činjenicu. Ustrajat će oni u svom nevjerovanju još i onda, kad im Marija Magdalena i drugi jave, da su vidjeli samoga Isusa. Gore je njihovo nevjerovanje nego pomanjkanje vjere svetih žena, o kojem smo već razmatrali. Isus kasnije ne će spominjati apostolima, što su ga ostavili; bit će dosta blag prema njima radi njihove slabosti na Veliki petak, ali će ih izrično ukoriti, što nisu vjerovali vjesnicima i svjedocima njegova uskrsnuća.

Grijeh je biti pesimista glede Isusa i Isusovih interesa; veći je grijeh boriti se protiv činjenica, koje bi morale buditi optimizam; grijeh je ustrajati u pesimizmu. Čuvajmo se, da ne budemo slični apostolima, kad Crkva trpi, ili kad mi trpimo radi Isusa! Nek vazda cvate u nama vedri kršćanski optimizam! Nek nas ne varaju oni, koji se uzdaju u stvorove! Kad sam Bog pali u nama svijetlo nade, otvorimo brzo oči! Budimo što spremniji, da prihvatimo nadu, koja odgovara proročanstvima Isusovim, na koje smo možda zaboravili! Nada, koja se oslanja na Boga, mora u nama biti to jača, što imamo manje oslona u ljudima, javnim prilikama ili izgledima čisto naravnim.

Vijesti svetih žena činile su se apostolima tlapnjama; kombinacije čisto naravne, na kojima neki grade svoje nade

glede budućnosti Crkve Kristove, to su često prave tlapnje, kojima čovjek zavarava sam sebe i druge, a iza razočaranja upada u još veći pesimizam. Nek u nama budu sve težnje i svako shvaćanje posve nadnaravno, pa se ne ćemo nikada razočarati!

Neka nam Isus udijeli tu milost! Za to mu se pomolimo u kolokviju!

Ponedjeljak iza I.nedjelje po Uskrsu

MARIJA MAGDALENA KOD GROBA ISUSOVA

Iv 2o,11-13

1.preludij: Sv.Marko piše: "Uskrsnuvši (Isus) rano u prvi dan sedmice javi se najprije Mariji Magdaleni, iz koje je izagnao sedam đavola " (16,9). Dakle njoj se ukaza Isus prije nego sv.Petru. O Mariji Magdaleni i uskrsnulom Isusu čitamo potanje kod sv.Ivana. A je li Marija Magdalena ista žena kao ona grješnica, koja je Isusu suzama svojim kvasila noge? Je li to Marija, sestra Lazareva i Martina? Teško pitanje! Ne treba da njime opteretimo svoje razmatranje. Naša liturgija pretpostavlja, da je to jedna te ista žena. Tako ćemo i mi. Ono što sv.Marko, a i sv.Luka kažu o sedam đavola (Lk 8,2), može se razumjeti o obraćenju Marijinu. Inače vidimo, da se Marija Magdalena odlikovala izvanrednom ljubavlju prema Isusu; to se slaže s ljubavlju i odanošću, koju opažamo na sestri Martinoj. Predstavimo si dakle Mariju pred grobom Isusovim, kako gleda naokolo, plače glasno, razgovara s tobožnjim vrtlarem!

2.preludij: Da nasljedujemo ljubav i čeznuće Marijino!

I. - MARIJA STOJI PRED GROBOM, PLAČE I GLEDA U GROB. - Sv.Ivan piše: "A Marija je stajala napolju kod groba i plakala. Dok je dakle plakala, sagnu se prema grobu". - Kako se lijepo pokazuje ljubav i čeznuće Marije Magdalene! Ne može se ona otkinuti od groba. U četvrtak u osmini uskrsnoj čitamo o Mariji kod groba divnu homiliju sv.Grgura Velikoga. Žena, veli on, koja je prije bila hladna griješeći, kasnije je ljubavlju silno plamsala. A njena je ljubav bila ustrajna. Odoše, nastavlja sv.Grgur, učenici, Ivan i Petar, a Marija ostaje; kao da ona više voli Isusa nego sv.Petar, sv.Ivan. Nije našla Isusa, ali ga je dalje tražila. Kad mi u duhovnom životu nešto tražimo, a ne nađemo, brzo malakšemo. Marija traži i traži. Teško joj je; plače. Grčki izraz znači, da je glasno plakala. Traži svojim očima. Prema sv.Grguru, onomu, koji ljubi, nije dosta pogledati jedamput. Što dulje ona traži, to više raste njezina želja, da Isusa nađe. Krasno je to izrazio sv.Grgur: "Desilo se, da je njezina želja rasla uslijed odgađanja, a rastući (svoj predmet) dostigla i uhvatila."

Sve to lijepo primijenimo na svoj duhovni život! Tražimo Isusa, kao što ga je tražila Marija! U svakoj stvari! Tražimo ga sa suzama! Ustrajno, jer nema sumnje, da ćemo ga onda naći! Ta, tražeći Isusa, ne tražimo mrtvo blago, negdje zakopano, nego tražimo onoga, koji još više nas traži, a jedina mu je zapreka do nas, što ga mi ne tražimo ozbiljno.

II. - ANĐELI U GROBU; NJIHOV UPIT. - "I vidje dva anđela gdje sjede u bijelim haljinama, jedan povrh glave, a drugi podno nogu, gdje je ležalo tijelo Isusovo. Oni joj kazaše: Ženo, što plačeš?" Marija ne prepoznaje anđela. Zašto? Valjda je preduboko uronila u svoje misli; traženje Isusova tijela potpunoma je zaokupilo njezine duševne sile. Šta su anđeli u svojim bijelim haljinama prema njezinu Isusu, makar mrtvomu, ranama iznakaženomu! Sjede baš tamo, gdje bi morao biti Isus, kao da svojim položajem žele istaknuti činjenicu, da Isusa nema. Ipak Marija ne bi smjela plakati, jer Isus živi, jer je uskrsnuo. U upitu anđela čuje se neki ukor. "Ženo, što plačeš?" Glas je to s drugog svijeta, od nadzemaljskih bića, koja u svojem blaženstvu ne znaju za plač. Nisu oni radi toga nama loši savjetnici, jer tobože neiskusni. Iako nisu iskusili, šta je bol, ipak gledajući Boga imaju i o našim prilikama neopisivo jasne, duboke i ispravne pojmove.

Mi u ovoj dolini suza moramo kadikad i plakati, ali ipak možemo nasljedovati anđele barem toliko, da ne dadnemo u svojem srcu mjesta nemiru, zdvojnosti. Onaj koji traži Isusa, naći će ga sigurno. U duhovnom životu ovisi uspjeh o našoj volji. Neka plače onaj, koji hlepi za bogatstvom, traži slavu ili što drugo zemaljsko! Tko zna, hoće li se njegove želje ispuniti? Ako li je Isus predmet naših želja, put nam je do njega otvoren. Ženo, što plačeš? Budi mirna kao mi! Sačuvaj mir anđeoski! Dušo moja, smiri se i ti promatrajući Magdalenu, slušajući anđele! O Isusu vrijedi, što čitamo o mudrosti: "Nađe se, ako se traži. Prestigne one, koji je žude " (Mudr 6,12s).

III. - MAGDALENA ODGOVARA ANĐELIMA O SVOJEM ISUSU. - "Reče im: Uzeše Gospodina mojega, i ne znam, kamo ga položiše." Čudno kako ni Magdalena ne misli nikako na uskrsnuće Isusovo! Isto tako kao i ostale svete žene! No budući da smo o njihovu duševnom raspoloženju već razmatrali, zaustavimo se sada kod onih riječi Marijinih "Gospodina mojega!" Marija govori, kao da Isus njoj pripada. A da sama nije slutila, izrazila je time duboku istinu. Kao što kod sv.pričesti svaki od nas prima čitavog Isusa, tako uopće u duhovnom životu mi postajemo dionici čitavoga Boga, svaki pojedinac, ne kao da ga svaki pojedinac može za sebe iscrpsti, nego ukoliko mu drugi, koji crpe iz Boga, ni najmanje ne smetaju.

Na ovom svijetu ljudi teže za bogatstvom, ali ga ne mogu postići svi. Ne mogu svi doći do slave, jer se za to zahtijeva neki položaj, neka sretna okolnost; ima tu konkurencija, jedan istiskuje drugoga. U duhovnom životu može svaki sve dobiti; Bog je neizmjeran, "bogat za sve, koji ga prizivaju" (Rlo,12) Kako ga onda ne bismo voljeli, samo za njega živjeli? Svaki od nas može govoriti kao Magdalena o Isusu kao svojem Gospodinu. "Moj je dragi moj, i ja sam njegova " (Pnp 2,16). Kolika sreća, imati Isusa! "Tko ima Sina, ima život, tko nema Sina Božjega, nema života " (1.Iv 5,12).

Kolokvij neka bude s Isusom u duhu onih riječi Ps 73,25: "A što imam u nebu? kad sam kod tebe, ništa me više ne veseli na zemlji! Neka mi izgine tijelo i srce, ostaje ipak Bog još branik srca mojega, baština moja do vijeka."

Utorak iza I.nedjelje po Uskrsu

MARIJA MAGDALENA I TOBOŽNJI VRTLAR KOD GROBA

Iv 2o,14s.

1.preludij: Predstavimo si pred grobom Isusovim Mariju i Isusa, koga ona ne prepoznaje!

2.preludij. Milost onoga čeznuća za Isusom, kakovo je osjećala Marija! Za četvrtak iza Bijele nedjelje imamo u ferijalnom časoslovu za Benediktus ovu antifonu: "Ardens est cor meum, desidero videre Dominum meum: quaero et non invenio, ubi posuerunt eum, alleluja, alleluja" - "Moje srce gori, želim vidjeti Gospodina svoga: tražim, ali ne nalazim, kamo su ga metnuli, aleluja, aleluja".

I. - ISUS SE UKAZUJE MARIJI, ALI GA ONA NE PREPOZNAJE. - "Rekavši ovo, obazre se natrag i vidje Isusa gdje stoji, a nije znala, da je Isus." Marija gleda Isusa, a ne zna, da je to on; čezne za njim misleći, da je daleko, a ne sluti, da je tako blizu. Tako se i nama nerijetko događa u duhovnom životu. Bojimo se i dršćemo, ipak "Spasenje njegovo, zaista, blizu je onih, koji ga se boje "(Ps 85,lo). Blizu nam je spasenje Božje, kad se lađa našega života bori sa strašnim valovima, a čini se, da je pristanište daleko, daleko. Zazivamo Boga, njegovu pomoć, i ništa! Tako nam je suho u duši, da od prisutnosti Božje ne osjećamo baš ništa; ipak nam je Bog, osobito ako se molimo, sigurno blizu.

U Ps 145,18 čitamo: "Gospod je blizu svih, koji ga zazivaju, svih, koji ga zazivaju u vjernosti." Kad dakle tražimo Boga, Isusa, nemojmo se previše obazirati na svoje osjećaje, nego vjerujmo u prisutnost, djelotvornu prisutnost Božju! Govorimo

s psalmistom: "Ti si blizu, Gospode, i svi su propisi tvoji istina "(119,151). Ili slušajmo sv.Pavla: "Radujte se svagda u Gospodinu; opet velim: radujte se... Gospodin je blizu " (F 4, 4s.). Mojsije se pita u Deuteronomiju: "Gdje je tako velik narod, kojemu je Bog tako blizu, kako je nama Gospod, Bog naš, kad ga god zazovemo " (4,7). Pa i Isus će reći svojim apostolima, da ostaje s njima do svršetka svijeta.

Marija Magdalena nije slutila prisutnost Isusovu, zato jer Isus nije htio, da ga odmah prepozna. Slično i mi kadikad ne osjećamo prisutnosti Božje, jer Bog hoće da nas kuša, da se vježbamo u vjeri i pouzdanju. Dobar je znak, ako nam je teško, što ne osjećamo prisutnosti Božje. Loš je znak, ako tko, kad Boga ne osjeća, za to ne mari mnogo, nego traži utjehu kod stvorova, zabavlja se tako, da na Boga zaboravi. Ali tko je kao Magdalena slušao jednoć slatku riječ Isusovu, uživao u njegovoj božanskoj prisutnosti, i da hoće, teško će Isusa zaboraviti.

II. - ISUS PITA NEŠTO MARIJU. - "Kaže joj Isus: Ženo,što plačeš? koga tražiš?" Tako su i anđeli pitali Mariju. O tome smo već razmatrali. Opetujmo, što smo onda mislili, samo sve to primijenimo više na molitvu, na traženje Boga u molitvi! "Što plačeš?" Tako govori možda i nama Isus, kad teško razmatramo, zdvajamo, kao da Isusa ne možemo naći. Što plačeš, kao da me nema, kad evo stojim pred tobom? Koga tražiš? Što uopće tražiš ono, što nije izgubljeno? No nas će Isus možda u drugom smislu upitati, šta tražimo u razmatranju. Možda ne tražimo čisto njega, nego više svoju utjehu, na neki malko sebični način. Šta tražiš? Isusa moramo tražiti i njegovu svetu volju, a ne toliko utjehu, ukoliko je užitak.

Ili možda tražimo previše uzvišene, duboke, lijepe misli, kojima se hrani više naša taština, nego naša duša? Koga tražiš? Tražimo i u molitvi najprije kraljevstvo Božje i njegovu pravednost, i sve drugo će nam se dodati! Tražeći samo Boga, prodrijet ćemo najdublje u njegove dubine; tražeći tašto lijepe misli, naći ćemo možda suhu slamu, bez hranivosti za dušu, bez unkcije za duše, kojima ćemo to prodavati. Pitajmo se često kod razmatranja, šta zapravo tražimo!

III. - MARIJA ODGOVARA ISUSU. - "Ona misleći da je vrtlar, kaže mu: Gospodine! Ako si ga ti odnio, kaži mi, gdje si ga metnuo, i ja ću ga uzeti." Zadnja nastojanja Marijina, da dođe do mrtvog tijela Isusova. Malko nezgrapna nastojanja! Kako je Marija mogla misliti, da je vrtlar otvarao grob, koji je bio čuvan i zapečaćen, i odnio mrtvaca? Kako si je predstavljala, da će ona sama prenijeti mrtvoga Isusa na pravo mjesto? U svojoj velikoj boli i ljubavi prema Isusu ona više ne zna, šta govori. Isus joj toga ne zamjerava. Nemojmo joj ni mi zamjeriti!Glavno je to, što je njezino srce puno ljubavi!

Mi smo često prestrogi prema nekim svecima, kad nam se na njima nešto čini smiješnim, ili se ne slaže s našom logikom. Drugim ljudima, svjetovnjacima, u njihovoj svjetskoj ljubavi razne budalaštine tako lako praštamo! Gledajmo i mi kao Bog više u srce, a ne toliko na vanjštinu, na ljudske slaboće! Šta nam koristi, ako smo svuda "razboriti", oprezni, prema protivnicima obazrivi, a u nama nema ljubavi? Zar ne ćemo više za Boga učiniti, sviđati se Bogu više, ako u nama plamti jaka ljubav, makar uz nešto manje "razboritosti", nešto manje "logike", nešto manje opreza i obazrivosti na sve strane? Nešto svijetu smiješne nespretnosti ne uzima ljubavi cijenu suhog zlata; svjetska uglađenost bez ljubavi suha je slama.

U kolokviju razgovarajmo ili s Magdalenom ili s uskrsnulim Isusom, da si isprosimo duh vjere, kojim ćemo lako hodati putem Božjim, i kad Boga ne vidimo tako jasno, ne osjećamo ga, kako bismo željeli! Razgovarajmo s Isusom vatrenim riječima ljubavi!

Srijeda iza I.nedjelje po Uskrsu

MARIJA PREPOZNAJE ISUSA

Iv 2o,16-18

1.preludij: Marija sva sretna pada pred Isusa i grli mu noge. Razgovara s Isusom.

2.preludij: Da upoznamo, kako se moramo vladati u vrijeme duhovne utjehe!

I. - MARIJA PREPOZNAJE ISUSA. - "Reče joj Isus: Marijo! A ona obazrevši se kaže mu hebrejski Raboni! to znači, Učitelju moj!" Dok je Marija Magdalena govorila s tobožnjim vrtlarem,nije imala oči uprte prema njemu, nego prema grobu. I u tom položaju čuje najedamput svoje ime! Marijo! Marija se trgne; pa to je glas Isusov! Pogleda vrtlara: dakako, to nije vrtlar, to je on, Isus! Odmah Marija padne pred Spasitelja, i izustivši samo jednu riječ, raboni, stane ljubiti i grliti Isusove noge. Raboni znači učitelju moj, ali također gospodine moj.

Što se onda zbilo između Isusa i Marije, živa je slika onoga, što se tako često događa nama svima u duhovnom životu, kad nas Bog tješi svojom utjehom. Božja nam utjeha dolazi iznenada kao Mariji. Njoj su evo obrazi još vlažni od suza, još jeca kao dijete, što se pomalo smiruje od plača, i evo, već grli onoga, za kojim je tako gorko plakala! Bog nam se javlja u duši tako jednostavno i srdačno! Jedna riječ, i u duši nastaje svijetlo i radost, mir i zadovoljstvo. Dok smo suhi, mučimo se razglabanjem i razmatranjem; sve nam je tvrdo i zamršeno. A u

duhovnoj utjehi govorimo s Marijom samo Gospodine moj, Isuse moj! i kod jedne riječi duša nam oršće od ljubavi[1] drugih svetih osjećaja. Šta da činimo u tom stanju?

Držimo se savjeta duhovnih pisaca, i ostanimo kod misli, što nam ih Bog nadahnjuje! Nemojmo tražiti drugo! "Jer ne će obilje znanja duše zasititi niti joj udovoljiti, nego kad ona u sebi iznutra nešto okusi i osjeti." (Sv.Ignacije, Duh.vj.) A nadasve ostanimo ponizni, zaista posve uronjeni u ljubav nesebičnu! Ono što u molitvi kušamo, mora biti Bog i samo Bog! Sve naše misli i želje neka se usidre u njemu, i naša će molitva biti mirna, jako jednostavna, a u svojoj jednostavnosti jako duboka. U jednoj riječi "Bog", u jednoj riječi "Isus" kušat ćemo more sladosti. Neka samo i naš život, čitav naš život, bude tako jednostavan, samo u Boga uronjen!

II. - ISUS NE ŽELI DA MU MAGDALENA ODVIŠE GRLI NOGE. - "Reče joj Isus: Pusti me, jer još nisam uzišao k Ocu svome!" Držeći se latinske Vulgate mogli bismo krivo shvatiti riječi Isusove, kao da je Isus zabranio Magdaleni, da ga se dotakne. Nije bilo tako. Točni je prijevod grčkih riječi: "Pusti me!" Isus je najprije dopustio, da mu Magdalena grli noge; zatim joj reče, da je dosta. A zašto Isus stavlja granice vanjskim znacima privrženost Marije Magdalene? Razlog je taj, što je sada njegov zemaljski život gotov; sad nije više vrijeme one intimnosti, koju je Isus dopuštao, dok je prije svoje smrti živio na zemlji. Riječi, koje je Isus rekao Mariji, valja ovako razumijeti: "Premda još nisam uzašao na nebo k Ocu svome, ali ću ipak skoro uzaći. Nemoj misliti, da ćemo sad iza mog uskrsnuća opet živjeti onako, kako smo prije skupa živjeli! A sada idi k apostolima i reci to i njima, da im bude jasno, za kakav sam život uskrsnuo!"

Što da zaključimo za svoj duhovni život iz toga smisla Isusovih riječi? Jamačno to, da na ovom svijetu nema za nas potpunog sjedinjenja s Isusom, takova sjedinjenja, koje bi nas činilo posve blaženima. Isus pripada nebu, a mi moramo živjeti u poteškoćama zemaljskoga života. Pravo ima sv.Pavao, kad veli, da mi sada "peregrinamur a Domino", "da smo putnici, daleko od Gospodina " (2K 5,6). Vrijeme potpunoma blaženoga sjedinjenja, potpune intimnosti s Isusom bit će za nas na nebu. Jer kao što je Isus uzašao na nebo, tako ćemo kasnije i mi. Međutim žudimo za tim sjedinjenjem, postanimo ga dostojni! Magdalena ga je već postigla. Isus joj sada više ne govori: "Pusti me!" Tako ćemo i mi "svagda biti s Gospodinom" (1Sol 4,18). Samo ljubimo Isusa u ovom životu, kao što ga je ljubila Magdalena! Budimo mu vjerni na križnom putu, kao što mu je bila vjerna ona!

III.- PORUKA APOSTOLIMA.- "Nego idi k mojoj braći i reci im: Uzlazim k Ocu svomu i k Ocu vašemu, k Bogu svomu i k Bogu vašemu. I otide Marija Magdalena i javi učenicima: Vidjela sam Gospodina i ovo mi je rekao". Baš smo u drugoj točki spoznali, šta Isus hoće da kaže, kad kaže, da ide k Ocu svome. I apostolima poručuje po Magdaleni: "Nemojte misliti, da ćemo sada opet hodati po Galileji kao nekada! Ja idem na nebo."

Možemo razmatrati, kako Isus lijepo naziva apostole svojom braćom, osobito sada iza uskrsnuća, kad dolazi vrijeme, da oni nastave djelo Isusovo. Tako smo i mi, naročito ako radimo kao apostoli, braća Isusova. - Isus ide k svojemu Ocu, ali kako lijepo naglasuje, da je to i naš Otac, premda ne u onom smislu, kako je Otac njemu, Isusu. Ide Isus k svojemu Bogu, ali ne zaboravlja dodati, da je to i naš Bog. No ako je Isus naš brat, ako je Otac nebeski i naš otac, naš Bog, onda nam se ne treba ništa bojati u nevoljama ovoga zemaljskoga života. Možemo biti sigurni, da ne ćemo biti na vijeke rastavljeni, nego da će i za nas doći napokon vrijeme sjedinjenja nebeskoga. Bit ćemo u jednoj obitelji na nebu s Ocem, s Isusom bratom svojim. To mora biti naša utjeha. Za sina, koji je na putu i boravi još negdje u tuđini, zanima se otac, zanimaju se za njega njegova braća. Šalju mu pisma, puna utjehe, šalju mu novaca i hrane, ako ustreba. Stoput više činit će tako prema nama naš Otac nebeski i naš prvorođeni brat Isus, i to sve više i više, što ćemo se mi više pokazati pravom djecom Božjom, pravom braćom Isusovom.

U kolokviju molimo Isusa, da nas utješi, kao što je utješio Mariju Magdalenu! Nek nas tješi u borbama ovoga života, i sretno dovede na nebo k Bogu i Ocu našemu!

Četvrtak iza I.nedjelje po Uskrsu

PETAR I IVAN KOD GROBA ISUSOVA

Lk 24,12.24; Iv 2o,1-1o

1.preludij: Neka nam lebdi pred očima ona poznata slika Ivana i Petra, gdje u proljetno jutro preko polja lete prema grobu Isusovu; na licu im se vidi napetost unutarnja i silna radoznalost.

2.preludij: Neka i moja radoznalost glede Isusa bude velika, ali združena s jačom vjerom, nego što je bila u Petra i Ivana.

I.- PETAR I IVAN TRČE KA GROBU. - Zašto samo njih dvojica? Jer je Magdalena samo njima javila, da je grob prazan? Bit će vjerojatnije, da se drugi apostoli nisu usudili na grob, koji je baš zbog njih bio snabdjeven stražom i zapečaćen. Ljubav je Petrova i Ivanova svladala bojazan. Drugi su ih apostoli možda odvraćali, neka ne ostavljaju skloništa. A kad Petar i

Ivan baš htjedoše vidjeti grob, mislili su drugi, da je pametnije, da ih ne ide tamo previše. Tako ostadoše kod kuće, dok je Petra i Ivana kanoti na krilima nosila ljubav prema Isusu. Ivana brže nego Petra! Šta kažu tumači, da je Ivan došao brže do groba, jer je bio mlađi? Nije ni Petar bio star. No njega je teretio po svoj prilici njegov teški grijeh više nego broj godina. Ivan, koji je na Golgoti stajao uz križ Isusov, dobio od njega presvetu Majku, imao je lakšu savjest, zato i lakše noge.

Obojica trče, ne idu polako, nego baš trče. Neka i nama isprose milost, da potrčimo tamo, gdje ćemo nešto doznati o Isusu! Neka onda naše noge ne budu trome! - Ivan došavši do groba ne će da uniđe, nego čeka Petra i njega pušta, da pred njim uniđe u grob. Kako to? Nije li to znak, da Ivan štuje Petra, kao što ga je Isus častio pred svim drugim učenicima, i pred njim, Ivanom, svojim miljenikom? Kolike god milosti mi primali od Boga, štujmo ipak svoje poglavare kao zamjenike Božje! - Možda Ivan ne ulazi također zbog toga, jer je u svojoj ljubavi prema Isusu previše uzrujan, nalik na Magdalenu, o kojoj smo već razmatrali.

II.- PETAR I IVAN MOTRE PRAZNI GROB.- Petar unišavši, "vidi povoje gdje leže, i ručnik, koji je bio na glavi njegovoj, gdje ne leži s drugim povojima, nego napose savit na jednom mjestu" (Iv). Tako isto Ivan. Petar promatra sve pomno; sigurno kod toga nešto mozga. Šta? Da se Magdalena vara, ako misli, da su Isusovo tijelo ukrali? U tom bi ga slučaju odnijeli zamotano! Čemu ostaviti povoje, a ručnik još lijepo saviti i metnuti napose? Svih tih detalja sjećao se točno Ivan još kao starac, kad je pisao evanđelje. Bilo je jamačno tamo također obilje Nikodemovih mirodija, a na povojima vidjeli se tragovi okrvavljenog tijela Isusova. Žene, koje su bile tu prije Petra i Ivana, jedva su štogod vidjele od silnog uzbuđenja; brzo su pobjegle od groba; prestrašio ih je i potres, sjaj anđeoski.

Dok dva apostola promatraju grob, sve je opet mirno; nema stražara, ne vide se anđeli; vidi se samo praznina groba, u koju viri zraka proljetnog sunca; čuje se pjevanje po koje ptice. Meni se ipak čini, da je tu bio još netko, nevidljiv, sam Isus, koji je motrio svoja dva najmilija apostola. Njegova je milost polako djelovala na njihova srca, ali je nailazila na mnogo poteškoća, koje je valjalo svladati. Tako je uvijek. Dok mi gledamo znakove, kojima nam se očituje Bog, Bog još više gleda nas, zanimajući se, hoćemo li se odazvati, uvjeriti ili ne. Više on traži nas, nego mi njega. Nek samo u nas nema zapreka, kako ćemo brzo naći Boga! Kako je važno čuvati se strasti!

III.- OSJEĆAJI APOSTOLA PETRA I IVANA.- O sebi veli sv. Ivan da je uzvjerovao. Djevičanski Ivan, koji se povrh toga na Veliki petak od svih apostola najljepše ponio, sada je prvi, koji vjeruje u uskrsnuće Isusovo. O Petru ne govori; ne će da ogovara. Petar, čini se, teže vjeruje. "Ode čudeći se u sebi,

što se dogodilo "(Lk). Petra tišti njegov veliki grijeh; pita se valjda, šta će biti s njime, ako je Isus uskrsnuo. Zato barem svoje vjere, ako ju već ima, ne pokazuje riječima. Čuvajmo se svakoga grijeha, koji tolikim ljudima muti vjeru, koji i nama često u duhovnim stvarima zamagljuje oči! Kao grješnici katkada se i bojimo vjerske istine, koja je ipak tako utješna za naše srce! Ivan je vjerovao, jer je u grobu vidio dokaze uskrsnuća. Žali,što on i Petar nisu već prije iz proročanstava Sv.Pisma znali tu istinu; "jer još nisu razumjeli Pisma, da mu treba uskrsnuti od mrtvih "(Iv). Obadvojica su apostola bila još puna židovskih predrasuda o Mesiji. Uskrsnuće dolazi iza smrti; a u muku i smrt Mesijinu Židovi nisu vjerovali; o tome su krivo tumačili riječi Staroga Zavjeta. Koliko će imati Isus posla, da apostolima pokaže pravi smisao svetih knjiga, da odstrani iz njihovih duša sablazan križa!

Ivan, već vjerujući, ide, čini se, kući, možda u najljepšoj nakani, da drugim apostolima saopći veselu vijest, i da se raduje skupa s Majkom Isusovom; čekat će ipak do večera, da vidi Isusa. Petar,koji, čini se, u vjeri više oklijeva, i kako izgleda, ostaje sam tamo negdje izvan grada blizu groba Isusova, vidjet će Isusa prije. Tako dobri pastir ide za zalutalom ovčicom. Ide za Petrom, koji će biti stijena, jaki temelj njegove Crkve, i koji će morati krijepiti vjeru svoje braće; služba Petrova iziskuje posebne milosti. Primit će ih. Ako mi među svojom braćom vidimo Ivane, duše čiste i kreposne, samo nasljedujmo njihov primjer. Ako li vidimo Petra, poglavara, iako je možda pao, iako ima koju manu, nemojmo ga prezirati, nemojmo gojiti prema njemu nepovjerenje! Kao poglavara, svog zamjenika, častit će ga Isus, dat će mu posebne milosti, da nas uzmogne voditi na putu Božjem, a milošću Božjom i dizati se u svetosti, tako te nama bude također primjer kreposna života! Ako smo uz poglavara u štovanju i povjerenju i ljubavi, blizu smo Isusu.

U kolokviju utješimo Isusa izrazima jake vjere u njega!

Petak iza I.nedjelje po Uskrsu

ISUS SE UKAZUJE PETRU

Lk 24,34; lK 15,5; isp.Lk 24,12; Iv 2o,6-lo

<u>1.preludij:</u> Sigurna je činjenica, da se Isus ukazao Petru prije, nego drugim apostolima. Gdje? Kako? O tome nam Sv.Pismo ne kaže ništa. Obično misle tumači evanđelja, da je sv.Petar imao viđenje, kad se od praznoga groba vraćao kući, prema sv.Luki "čudeći se u sebi" (24,12). Petar se i Ivan rastaju kod groba; Petar hoće da se malko prošeta, smiri; tako si možemo stvar predstaviti. I tamo negdje na polju blizu grada, dok je on sav zamišljen, najedamput stoji pred njim Isus.Petar pada na koljena. Pozdrav. Kratak razgovor.

2.preludij: Radost s uskrsnulim Spasiteljem! Neka nas utješi i kao grješnike, pokornike!

I.- OSJEĆAJI SV.PETRA PRIJE UKAZANJA. - Sv.Petar je osjećao ono, što osjeća čovjek, pošto je teško uvrijedio svog najboljeg prijatelja. Uzburkala se njegova osjećajnost još napose iza prvih događaja uskrsne nedjelje, premda još nije čuo, da se Isus komu ukazao. Peče Petra, što se Isusa tako kukavno odrekao. Jamačno su ga prezirali sami stražari, s kojima se grijao kod vatre; djevojke, pred kojima se ponio tako nejunački. Kako se ne bi stidio kod tog sjećanja! Osjeća se Petar poniženim, nekako degradiranim; hoće da se rehabilitira, najprije pred samim sobom. A kako da se opet digne drukčije nego poniznim kajanjem!

Do kajanja je došao sv.Petar već u onoj nesretnoj noći, i to ga kajanje nije više ostavilo. U onoj je noći gorko plakao; ako mu je vrelo suza međutim presušilo, sada opet ključa, te mu kvasi obraze. Peče ga u duši, ne može vatre unutarnje drukčije ugasiti nego pokorničkim suzama. Još kao starac ronit će suze radi svog teškog pada; kako ne bi sada, kad se je od pada jedva podigao.

U duši je Petrovoj ipak bojazan, da možda još nije u miru s Bogom, da mu Isus možda još nije oprostio. Za Petra još ne postoji sakramentalno odrešenje, iza kojeg se mi osjećamo tako mirni, spokojni, zadovoljni. Petar se još ne može riješiti nekog nemira, neke nesigurnosti. Ostanimo Isusu uvijek vjerni, da ne osjećamo kao Petar unutarnje, duševne kazne za svoju nevjeru!Petrov je grijeh bio težak, izravno počinjen proti samoj osobi Isusovoj; nije čudo, što se Petar plašio susretaja s Isusom. Ali i naši manji grijesi rađaju u nama nemir, kvare naše odnošaje s Isusom. Moramo ih se pomno čuvati.

II.- ISUS SE UKAZUJE PETRU, RAZGOVARA S NJIME. - U prvi čas svog viđenja Petar se zacijelo prepao, ali se odmah zatim blaženo smirio. Za sve su rane Petrove Isusova pojava i njegove riječi kao preblagi melem. Čim mu se Isus ukazao, Petar ne može više dvojiti, da mu je Isus oprostio. Pogled je Isusov tako ljubezan, da se pred njim smjesta smirila groznica Petrova straha. I one mile, blage riječi Spasiteljeve! Sigurno je Isus pozdravio Petra njegovim domaćim imenom: "Šimune!" I opet se pojavilo između Isusa i Petra nešto od stare familijarnosti.

Šta je inače Isus Petru govorio, o tome možemo samo nagađati; ne ćemo se prevariti, ako pretpostavimo, da su Isusove riječi odavale samu dobrotu i praštanje. Otac rasipnoga sina nije spominjao njegova grijeha; ne bih rekao, da je Isus spominjao grijeh Petrov. Kajanja iz duše Petrove ne nestaje, no njegovo kajanje sada gubi svu gorčinu, pretvara se u čistu ljubav.Petar više ne osjeća poniženja; i uopće, gledajući Isusa, njegovu sreću i slavu, jedva misli na sebe i na svoj grijeh. Moramo se kajati za grijeh, ali valja nam znati i to, da neki pretjerani

strah radi grijeha i neko razmišljanje o grijehu katkada izvire iz naše ranjene oholosti. Žalostimo se,u koliko grijeh vrijeđa Boga! U koliko nas ponizuje, primimo poniženje kao pokoru! Ako je naše kajanje čisto, ne ćemo ga osjećati previše gorko. Baš su pokajničke suze, kad izviru iz čiste ljubavi, grješniku pravi melem. Takovo neka bude naše kajanje pred Isusom! Pred Isusom nema zdvojnoga kajanja; zdvojno kajanje spada u pakao.Nama je Isus najbliži u presv.Euharistiji; tu se mi grješnici smirimo kao Petar pred Isusom na uskrsnu nedjelju!

III.- PETAR POTVRĐEN U SVOJOJ ČASTI.- Uskrsnuli će Spasitelj podijeliti Petru prvenstvo na obali Genezaretskoga jezera. Je li o tome bio govor već kod prvog ukazanja na dan uskrsnuća Isusova? Čini se, da jest. Zašto se inače ukazao Isus Petru prije, nego što se ukazao drugim apostolima? Kad se dva učenika vratiše iz Emausa, doviknuše im apostoli: "Gospodin je zaista uskrsnuo i javio se Simonu". Zašto sv.Pavao naglasuje tu povlasticu Petrovu? "I da se je javio Kefi, potom dvanaestorici " (1K 15,5). I anđeo je istaknuo Petra riječima, što ih je rekao pobožnim ženama: "Nego idite, kažite učenicima i (posebno) Petru" (Mk 16,7). Ma da Isus na dan svog uskrsnuća nije izrično spomenuo prvenstvo Petrovo, ipak je morao svatko primijetiti,da Petra časti pred drugim učenicima kao prije svoje muke. Nije li se kod toga Petar sjetio riječi psalmistovih: "Dušo moja, slavi Gospoda i ne zaboravljaj nijednoga dobročinstva njegova! On je, koji ti oprašta svu krivnju, koji ozdravlja sve bolesti tvoje, koji čuva od propasti život tvoj, koji te kruni milošću i milosrđem " (1o3,3-4).

Miljenik Isusov bio je Ivan, koji je na Veliki petak zaslužio posebno priznanje, što je kao junak stajao uz križ Isusov. Primio je on za to svoju nagradu. Ipak se Isus ne ukazuje najprije Ivanu, nego Petru, da nam pokaže, kako on milošću svog uskrsnuća voli uskrisivati moralno, dizati čovjeka iz grijeha, postaviti ga opet visoko, možda više, nego što je prije stajao. Nek ima samo u grješnika iskrenog, poniznog kajanja i pouzdanja u milost Božju!

Pomolimo se Isusu u kolkviju, da i nas moralno uskrisi i smiri!

Subota iza I.nedjelje po Uskrsu

POBOŽNE ŽENE VIDE ISUSA

Mt 28,9s.

1.preludij: Prema sv.Mateju ukazao se Isus pobožnim ženama. Gdje? Kako? Na prvi pogled mogli bismo, što čitamo kod Mateja, tako razumjeti, kao da su svete žene imale viđenje, pošto su vidjele anđele i od groba Isusova trčale natrag kući.Međutim

doznajemo iz riječi one dvojice na putu u Emaus, da su se žene vratile k apostolima, a da Isusa nisu vidjele. Sv.Marko opet veli, da se Isus najprije ukazao Mariji Magdaleni. Evanđeoski se izvještaji mogu na razne načine uskladiti. Mi ćemo se držati onog tumačenja, prema kojemu se Isus ukazao najprije Magdaleni, ostalim ženama istom kasnije. Dakako to nije bilo kod njihova prvoga povratka od groba, nego kad su one u svetoj radoznalosti opet hrlile k Isusovu grobu ili po drugi put se odanle vraćale. Glede Magdalene moramo pretpostaviti, da se odijelila od drugih žena već prije, nego što su one vidjele anđele, i da je ona išla svojim putevima i imala svoje posebne doživljaje. Gledajmo sada svete žene kako kleče pred uskrsnulim Isusom i grle mu noge! Sigurno imaju one viđenje izvan grada, negdje blizu groba Isusova. Stanovnici grada Jeruzalema i vazmeni hodočasnici uklanjaju se od Golgote i groba Isusova, da na tim mjestima smrti ne bi postali nečisti. Svete žene privlači grob Isusov već kao mjesto i izvor života.

2.preludij: Isprosimo si od uskrsloga Spasitelja obilje unutarnjeg mira i duhovne radosti!

I.- POZDRAV ISUSOV.- "I, gle, srete ih Isus govoreći: Zdravo!" Sva je prilika, da je Isus žene pozdravio običajnim pozdravom: Mir vama! Mir želi Isus ženama, mir on njima donosi. Lijepo opisuje sv.Ignacije L. u duhovnim vježbama uskrsloga Spasitelja kao tješitelja. Isus nas tješi i smiruje. Donosi nam unutarnji mir duše, koja je u miru s Bogom.

Tog mira svijet ne razumije, nema, pa ga nikomu ni ne može dati. Glede svijeta vrijede one proročke riječi: "Nema mira bezbožnicima." A kad srce naše uistinu ljubi Boga, šta, tko bi mu mogao pomutiti duboki unutarnji mir? Možda borbe s bezbožnim svijetom? Ne! "Ovo sam vam kazao",- riječi su to Isusove kod posljednje večere,-"da u meni mir imate. U svijetu ćete imati tjeskobu, ali se uzdajte, ja sam nadvladao svijet "(Iv 16,33). Istom prigodom rekao je Isus apostolima: "Mir vam ostavljam, mir svoj dajem vam, ne dajem vam ja, kao što svijet daje. Neka se ne plaši srce vaše, i neka se ne boji "(Iv 14,27). Uskrsnuli Spasitelj unosi nam mir u dušu svojim riječima, primjerom svog uskrsnuća, a najviše svojom unutarnjom milošću, koju nam je obilno zaslužio na Golgoti. On nam, da tako kažem, meće u srce mir, kao stvoritelj on zapovijeda: "Budi mir!" i mir je tu,što nam ga nitko protiv Isusove volje ne može oteti. Spasitelj je mir utjelovljeni (Mih 5,5); gdje on vlada, miru nema kraja (Iz 9,6), cvate obilje mira (Ps 72,7).

II.- ŽENE SE KLANJAJU ISUSU.- "A one pristupivši obujmiše njegove noge i pokloniše mu se." Držemone Isusa, koji je njima sve, a ponajprije izvor pravoga mira. Pasti ničice pred čovjeka, to na Istoku u ona vremena još nije značilo, štovati ga kao Boga. No svete žene, gledajući uskrsloga Spasitelja,smatraju

ga sigurno višim bićem, Sinom Božjim, kao što se Isus sam prije tako često nazivao, radi čega su ga Židovi i na smrt osudili. Baš prije smrtne osude izjavio je Isus još jedamput, da je Sin Božji. Čudesa kod njegove smrti bila su satniku dokaz, da je Isus imao pravo. Koliko jače dokazuje isto Isusovo uskrsnuće!

Padajući pred Isusa, kao da je svaka od ovih žena kao prije nekada Marta izjavljivala Isusu: "Da, Gospodine, ja vjerujem, da si ti Krist, Sin Božji, koji ima doći na ovaj svijet " (Iv 11,27). Marti je onda govorio Isus: "Ja sam uskrsnuće i život, tko vjeruje u mene, ako i umre, živjet će " (11,25). Gledajući uskrsloga Isusa, vide žene nov dokaz njegovim riječima. Od Isusa se sada nadaju svemu. Sada dolazi njegovo kraljevstvo. Grle Isusove noge, da ga zadrže kod sebe, da si više osiguraju njegovu milost. Grlimo i mi Isusa svojom vjerom, koja pobjeđuje svijet, pobjeđuje skupa s uskrsnulim Spasiteljem, da nam izvojšti dobra neprocjenjiva! "Nađoh onoga, koga ljubi duša moja; i uhvatih ga, i ne ću ga pustiti " (Pnp 3,4).

<u>III.- ISUS ŠALJE ŽENE BRAĆI SVOJOJ, APOSTOLIMA.</u>- "Tada im reče Isus: Ne bojte se! Idite, javite braći mojoj, neka idu u Galileju, i ondje će me vidjeti." Sve se Isusove poruke iza uskrsnuća tiču apostola. Njih naziva Isus svojom braćom. Ne naziva ih apostolima, suradnicima, nego braćom. Svaki je vjernik u neku ruku brat Isusov, "da bude on prvorođeni među mnogom braćom" (R 8,29). Po njemu postajemo dionici naravi Božje, prava djeca Božja, braća Isusova. Apostoli su Isusu na poseban način braća, osobito sada iza smrti Isusove, kad dolazi vrijeme, da oni nastave djelo Isusovo.

Ako je svaki kršćanin drugi Krist, koliko više apostol! Ako svakog vjernika voli Isus, koliko više apostola! Šaljući poruke apostolima kao braći svojoj upozoruje svete žene, gdje će odsada naći njega, naime u njegovim zamjenicima, poglavarima sv. Crkve. Njih će morati slušati kao samoga Krista, pa će uživati sve utjehe i milosti njegova uskrsnuća. Ne čitamo u evanđelju, da je Isus prije svoje smrti nazivao apostole svojom braćom; bit će sigurno na osobit način njegova braća sada iza njegove smrti, kad će pred svijetom i pred vjernicima nastupati kao zamjenici Kristovi. Što je više netko brat Kristov, to više on zaslužuje našu ljubav, našu poslušnost, naše povjerenje.

Kolokvij s uskrsnulim Spasiteljem, da i nama donese obilja svog mira!

NA PUTU U EMAUS I

Lk 24,13-16

1.preludij: Postoje slike, koje nam prikazuju dva učenika na putu u Emaus. Dozovimo ih si u pamet! Put od Jeruzalema do Emausa ide kroz gorovitu, krševitu Judeju. Oko Uskrsa počinje u Palestini žetva ječma, pšenica dozrijeva, vrijeme je proljetno, dosta toplo. A gdje se nalazio Emaus? Ne znamo sigurno. Sv.Luka veli prema nekim rukopisima, da je bio udaljen od Jeruzalema 6o stadija, prema drugim rukopisima 16o stadija. Dosljedno ima i dvije predaje: Emaus bi bio sadašnji Kubeibe, oko 11 km sjeverozapadno od Jeruzalema, ili sadašnji Amuas, oko 3o km zapadno od Jeruzalema. Mi ćemo se odlučiti s većinom rukopisa za 6o stadija, dakle za sadašnji Kubeibe, premda bismo neke detalje evanđeoskog izvještaja lakše protumačili, ako su ona dva učenika morala dulje pješačiti, kojih 5-6 sati od Jeruzalema do Emausa.

2.preludij: Da nas Bog očuva pesimizma!

I.- DVA UČENIKA OSTAVLJAJU JERUZALEM, PUTEM RAZGOVARAJU O DOGAĐAJIMA VELIKOG PETKA.- "Još isti dan putovala su dvojica od njih u selo po imenu Emaus, koje je bilo udaljeno od Jeruzalema šezdeset stadija. Oni su se razgovarali među sobom o svemu, što se je bilo dogodilo." Zašto idu ova dva učenika iz Jeruzalema? Da se prošetaju i razvedre iza strašnih događaja, koje su doživjeli posljednjih dana? Ili zato jer su imali posao u Emausu? Ili su možda bili iz Emausa, pa su se jednostavno vraćali kući iza blagdana? Ne znamo. Lijepo ipak nije bilo, ostaviti Jeruzalem, pošto su od pobožnih žena čuli vijest, da je grob Isusov prazan, da su se ženama ukazali anđeli, koji su javljali,da Isus živi. Još su od najodličnijih apostola, Petra i Ivana,doznali, da zaista Isusa nema više u grobu. Ipak odilaze.

Učenici su Isusovi. Isusa su jako voljeli. Ali su klonuli duhom; svladao ih je pesimizam. Pesimizam, koji i u nama ubija toliko lijepih odluka, paralizira naše snage, napunja nas strahom, čini da vojnicima Kristovim pada oružje iz ruku.Koliko se muče države u vrijeme rata, da suzbiju sve, što bi moglo u dušama državljana buditi pesimizam i defetizam! Gdje vlada defetizam, poraz je blizu. Za pobjedu potrebna je vjera u pobjedu. Kao što rade države, tako radimo i mi u duhovnom životu i u apostolatu! Nama jamči pobjedu Bog, naš Krist kralj, kao što to divno prikazuje sv.Ignacije L. u svojem razmatranju o Kristu kralju. Jamstvo božansko, to je nama glavni poticaj za optimizam. Znajmo osim toga, da smo previše skloni na pesimizam, i da je potrebna reakcija! Znajmo, da je pesimizam zarazan, i da ćemo odgovarati pred Kristom kraljem, ako smo svojim žalosnim razgovorima, tmurnim izgledom lica i drugim znakovima žalosti širili defetizam među njegovim vojnicima! Ne tako! Nego budimo u vojsci Kristovoj kao oni junaci svjetske povijesti, kojih je samo ime,sam pogled,jedna riječ dizala klonule duše,vraćala im vjeru u pobjedu!

II.- ISUS SLIJEDI SVOJA DVA UČENIKA.-"Dok su se tako razgovarali i raspravljali među sobom, približi im se sam Isus, i išao je s njima." Dobro je kod ovih učenika barem to, što s tolikom ljubavlju i zanimanjem govore o Isusu, što o drugom predmetu ne mogu ni govoriti. Njihov pesimizam dakle još nije posve zdvojio. Radi svoje privrženosti i ljubavi zaslužuju, da im se Isus smiluje, da ih izliječi. On ide za njima kao dobri pastir za zalutalim ovcama; nad tmastim oblacima njihove žalosti lebdi on kao žarko sunce; skoro će i probiti, rastjerati oblake."

Njima dvojici možda nije drago, što za njima korača neki stranac; možda nastoje da ga žurnijim koracima ostave za sobom, ili da stanu i puste, neka ide naprijed. On naprotiv baš hoće da im se pridruži. Evo ga već uz njih; na licu mu se vidi želja, da se i on porazgovori; vidi mu se, da si želi društva, a svaka njegova kretnja izdaje čovjeka uslužna, nesebična. Ne znaju, da je to Isus, ali kad ga pobliže promatraju, ne mogu dvojiti, da je to u svakom pogledu simpatičan čovjek, i da će razgovor s njime biti ugodan. Isus se javlja postepeno, ali omah kao nešto milo, toplo.

III.- UČENICI ISUSA NE PREPOZNAJU.- "Ali oči su njihove bile zadržane, te ga ne poznaše." Zašto nisu prepoznali Isusa? Očito zato, jer je Isus tako htio, stvar tako udesio. Možda je bilo u tome nešto malo kazne za njihovu zdvojnost. Njihove se duše moraju najprije otvoriti pravomu shvaćanju Isusova kraljevstva, Isusova duha. Moraju shvatiti tajnu sv.križa; tada će se istom otvoriti njihove oči, onda će se istom zasjati nad njima sunce duhovnoga veselja. Kao Isusovi učenici morali su unaprijed znati, vjerovati, da će Isus treći dan uskrsnuti; da su vjerovali, uskrsnuće bi im došlo sjajno, utješljivo kao slatka nagrada njihovu vjerovanju.

Pošto su vjeru izgubili, Isus hoće da im najprije vjeru uskrisi, a zatim da im se objavi. Radi u njihovim dušama na nevidljiv način, dok ne postanu dostojni da ga vide u pravom liku. Da im se odmah ukazao kao Isus, ipak ne bi oni znali, zašto je trpio. Neka najprije sasvim mirno, bez ikakva uzbuđenja, spoznaju križ, da po križu, pravo shvaćenom i ljubljenom, uživaju Isusovo uskrsnuće! Tako Isus sebi polako sprema stan u našem srcu! Nemojmo mu smetati! Idimo mu u svemu na ruku! Izbacimo iz srca sve predrasude, sve zle sklonosti! Što prije naše srce bude čisto od svega, što je mrsko Isusovim očima, to prije će u njega unići Isus i objaviti nam se potpunoma. Spremno mu otvorimo vrata, čim pokuca. "Evo stojim na vratima i kucam "(Apk 3,2o).

Kolokvij s Isusom! Neka nas ne ostavi u našoj žalosti, kad nije pametna! Neka ide i za nama, kad lutamo! Neka i naše duše izliječi, makar ne prepoznali smjesta njegova utjecaja kao njegova!

NA PUTU U EMAUS II

Lk 24,17-24

1.preludij: Isus i dva učenika započinju razgovor. Oko njih lijepa priroda. Najprije su se njih trojica za čas zaustavili, da odmah dalje krenu.

2.preludij: Da budem uvijek iskren prema liječniku svoje duše!

I.- PRVE RIJEČI RAZGOVORA. ŽALOST DVOJICE UČENIKA.- "On im reče: Kakav je to razgovor, što ga imate među sobom na putu? Tada se žalosni zaustaviše. Jedan,po imenu Kleofa,odgovori mu: Zar si ti jedini stranac u Jeruzalemu, koji ne zna,što se je ondje dogodilo ovih dana?" Dva učenika govore o smrti Isusovoj kao o događaju žalosnom, katastrofalnom, i čude se,kako bi mogao čovjek govoriti o čemu drugom. Čudno je, kako ljudi vole raspravljati o stvarima žalosnim, o nesrećama, nevoljama, katastrofama! Tako ova dva učenika. Ne sumnjaju, da u Jeruzalemu sve samo o tome šuška. Još gore! Kako mi svi jadikujući rado pretjeravamo, bit će da su pretjeravali i Kleofa i njegov drug. Ne samo pretjeravali, nego jednostavno krivo su mudrovali, ukoliko nisu razumjeli svrhe Isusovih patnja.

O nevoljama volimo pripovijedati tobože, da se utješimo. Posljedica je naprotiv žalosnih razgovora ta, da sebe i svog plačidruga još više ražalostimo. Diramo u ranu, kao da ćemo ublažiti bol, a rana sve jače boli. Škodimo sebi i drugima, kad vodimo žalosne razgovore. Nastojmo govoriti više o veselim,utješnim istinama! Ako već moramo spominjati neuspjeh, propale nade, potražimo i istaknimo na njima svjetliju stranu, a ne najtamniju! Svojim riječima širimo vazda oko sebe vedrinu i optimizam! Ako osjećamo prijeku potrebu, da se izjadamo, idimo tamo, gdje ćemo naći lijek, a ne tamo, gdje ćemo mi sami ostaviti otrov pesimizma. Idimo k Isusu pred tabernakul!

Pretjerivanja u žalosti moramo se kloniti i zato, jer se protivi istini, i jer se protivi Bogu, njegovoj Providnosti,koja tako lijepo sve vodi k pravomu cilju. Pesimizam je zaveo proroka Iliju, te je pretjerivao propast vjere u Izraelu.Tužio se on Bogu: "Sinovi Izraelovi ostaviše zavjet tvoj, žrtvenike tvoje razvališe i proroke tvoje pobiše mačem. Jedini ja ostadoh, ali i meni rade o glavi." (3Kr 19,14) Samim samcatim smatrao se potišteni Ilija! A Bog mu odgovara: "Ja ću ostaviti u Izraelu sedam tisuća: sve, koji ne saviše koljena svojega pred Baalom, i sve, koji ga ustima svojim ne poljubiše." (r.18) Nije uvijek sve tako žalosno, kako mi o tome maštamo. Zlo postoji, ali je ograničeno; ukoliko se mene tiče, mogu, ako samo hoću, svako zlo promijeniti u beskrajno, vječno blago.

II.- UČENICI TUMAČE ISUSU UZROK SVOJE ŽALOSTI.-"On ih upita: Što? Odvratiše mu: To za Isusa Nazareijina. On je bio prorok, silan u djelu i u riječi pred Bogom i svim narodom.Naši glavari svećenički i prvaci predadoše ga, te se osudi na smrt, i propeše ga. A mi smo se bili nadali, da će on izbaviti Izraela." Riječi dvojice učenika odišu ljubav i štovanje prema Isusu. Još zvuči u njima neko oduševljenje za Isusa. Isus ih sluša sa zadovoljstvom. Ljubav ga privlači u društvo tih učenika. Oni ne spominju kleveta farizejskih, ne spominju optužnice Isusove, da je bio osuđen kao bogohulnik i buntovnik. U njihovim

očima bilo je sve to očita zabluda ili izmišljotina.

Dva učenika znadu dobro, da su i proroci St.Z. umirali nasilnom smrću, da ih je baš Jeruzalem kamenovao i ubijao. Evo, sad je Isusa zadesila ista sudbina. Da je Isus bio velik i pred Bogom, to je njima dvojici jasno. Ali da je bio Mesija!? To su oni prije mislili, nadali se; no sad se više ne nadaju. Smrt im je Isusova pobrkala pojmove. Uvijek ta sablazan križa Isusova! Ne vide jadnici, da u njihovu pesimizmu nema logike. Ako je Isus bio prorok, kako je smio sebe dizati nad sve proroke, izdavati se za Sina Božjega, Sina čovječjega, Mesiju? Kako je u potvrdu svojih mesijanskih pretenzija mogao činiti tako izvanredna čudesa? Nemojmo se čuditi kratkovidnosti, neuviđavnosti one dvojice na putu u Emaus! I mi se predajemo često žalosnim mislima, premda logika naše vjere na sva usta viče, da smo u zabludi. U duhovnom životu istina je uz optimiste.

III.- UČENICI PRIČAJU SKEPTIČNO O NEKIM IZVANREDNIM DOGOĐAJIMA KOD GROBA ISUSOVA.- "I nakon svega toga ovo je danas treći dan, kako se je to dogodilo. I neke su nas od naših žena uzbunile. One su bile rano ujutro na grobu, ali ne nađoše tijela njegova. Dođoše govoreći, da su im se ukazali anđeli, koji su rekli, da on živi. Neki od naših otidoše tad na grob i nađoše tako, kako su bile kazale žene; ali njega samoga ne vidješe." Šta to spominju učenici "treći dan"? Da li ga se sjećaju, podsvijesno barem, iz proročanstava Isusovih? Ili se tumačilo po gradu, zašto je na grob Isusov postavljena straža? Da ne bi Isus treći dan "uskrsnuo"? A ipak dva učenika preko toga prelaze, kao da nije važno, kao da ne važi protiv njihovih zdvojnih osjećaja! K tomu znaju još i to, da su žene našle grob prazan, a tako i dva apostola. Čuli su o ukazanju anđela, i da anđeli javljaju Isusovo uskrsnuće. I sve je to njih dvojicu samo uzbunilo. Nije ih moglo izvući iz žalosti i očaja. Vidi se iz svega toga, da je i žalost katkada luda strast, protiv koje valja reagirati. Nisu reagirali oni učenici. Reagirajmo mi u sličnim prilikama! Prigrlimo razloge radosti, koje nam pruža Bog!

U kolokviju se i mi izjadajmo Isusu, ali drugačije nego ona dvojica, s čvrstom voljom, da ne zanemarimo obilje razloga, da ostanemo vedri, veseli, mirni!

Utorak iza II.nedjelje po Uskrsu

NA PUTU U EMAUS III

Lk 24,25-27

1.preludij: Isus i dva učenika idu putem, tu i tamo možda postajkuju malo. Govori Isus, učenici napeto slušaju, a njihova lica postaju mirnija, vedrija.

2.preludij: Neka i mojemu srcu Isus tako govori!

I.- ISUS KORI DVA UČENIKA.- "Tada im on reče: O bezumni i sporoga srca za vjerovanje svega, što su navješćivali proroci!" Ukor božanskoga Spasitelja dosta je oštar; on ga je zacijelo ublažio bojom svojega glasa, milim pogledom i drugim znakovima svoje sućuti i ljubavi. Učenici bili su svakako bezumni, kad

su mislili, da je uslijed muke i smrti Isusove sve propalo. I spori su bili u shvaćanju onoga, što su proroci proricali o mukama i o smrti Mesijinoj.Opravdava ih donekle to,što je čitav narod židovski tako pimao Mesiju kao njih dvojica. Tako je narod sam sebe zaludio očekivanjem političke slobode, osvete,slave mesijanske, tako te među tim idejama nije više bilo mjesta za muku i smrt Mesijinu.

Istom kasnije počeli su neki malobrojni rabini govoriti o patnjama Mesijinim. Kasnije su izmislili nekog drugog Mesiju, Mesiju sina Josipova, zapravo samo preteču pravoga Mesije.Mesija sin Josipov imao bi u ratu s poganima pasti; na njega su primijenili proročanstvo proroka Zaharije: "Oni će gledati na mene, kojega su proboli "(12,10). No to su spekulacije kasnijih vremena, u vrijeme Isusovo još nepoznate. U vrijeme Isusovo bio je križ Isusov Židovima sablazan.

Ako ukor Isusov primijenimo na sebe, možemo u njemu vidjeti glavni uzrok svog pesimizma. I nama je teško shvatiti, da su patnje potrebne, potrebne u životu historičnoga Krista, u životu mističnoga Krista, sv.Crkve, u životu Isusova svećenika, koji mora biti drugi Krist, napokon u životu svakog učenika Isusova.

II.- KRIST JE MORAO KROZ MUKU I SMRT UĆI U SLAVU.- "Zar nije morao Mesija to trpjeti i tako unići u slavu svoju?"Morao! Ne nuždom metafizičkom ili fizičkom, kao da nas drukčije nije mogao spasiti. Potreba je nastala, pošto je Bog to tako odredio. A zašto je Bog tako odredio? Sigurno radi nas. Isus je trpio, da nama ostavi primjer, da idemo za stopama njegovim (1P 2,21). Iza grijeha Adamova mi ne možemo biti bez patnje. Izgubili smo nadnaravni dar slobode od boli, od neuredne požude. U sebi nosimo antagonizam između onoga, što je Božje, i onoga što je đavolsko. Isti antagonizam bjesni oko nas u svijetu, tako te moramo trpjeti. Sv.Pavao piše: "A i svi, koji pobožno hoće da žive u Kristu Isusu, trpjet će progonstvo " (2T 3,12).

Isus nas je spasio, zaslužio nam oproštenje grijeha,posvetnu milost Božju, no raja zemaljskoga nije htio više uspostaviti. Patnje će ostati sinovima Evinim do svršetka svijeta. Do vječne sreće ne možemo drukčije doći nego putem križa. Ipak naš cilj, koji je, ne patnja, nego sreća, mora nam biti uvijek pred očima. Prema sv.Pavlu morao je Isus trpjeti i zato, da se vidi, kako nismo spašeni svjetskim sredstvima, nego Božjim.Jer mudrost ljudska nije spoznala Boga, zato je htio Isus da nas spasi ludošću križa (1K 1). Prema tomu budimo što ponizniji,dajmo u svemu hvalu Bogu, pa će biti manje potrebno, da nam Bog poniženjima i križevima pokaže, da njegova sila,a ne naša,postizava sve, što je vrijedno u našem životu i oko nas u svijetu!

III.- ISUS TUMAČI SV.PISMO.- "I poče od Mojsija i svih proroka, i tumačio im, što pisano stoji o njemu u svim Pismima." U ovoj trećoj točki možemo razmatrati, kako nam je potrebno Isusovo tumačenje, da u Sv.Pismu nađemo utješnu istinu. Nije toliko potrebna Isusova vanjska riječ, koliko riječ unutarnja - njegova milost, koja nas rasvjetljuje. Slušali su Isusovu vanjsku riječ i farizeji, pa se nisu obratili. I priprosti narod, a ostao je i on na po puta. Koliko su književnici proučavali Sv.Pismo, brojili u njemu sve riječi i slova, a Mesije, kojega je pun Stari Zavjet, ipak nisu upoznali. Bez unutarnje milosti

ne koristi ništa niti čitanje niti proučavanje niti raspravljanje. A milost si moramo isprositi, moramo ju zaslužiti iskrenim traženjem istine.

To vrijedi o onim istinama, koje moramo naći u Sv.Pismu kao hranu svojim dušama, a vrijedi i za čitav naš duhovni život. Velika je stvar, imati o duhovnim stvarima, o svakom pojedinom slučaju svog duhovnoga života ispravne pojmove. Isus hoće da nam ih stvori u duši; moramo samo slušati njegov glas, ne dati svojim strastima, da ga nadviču. Nisu dali svojim strastima učenici Isusovi, i zato se u njihovim srcima brzo opet zasjalo Isusovo svijetlo. Iza Isusova uskrsnuća i uzašašća bacit će se književnici sa sve većom revnošću na proučavanje svetih knjiga; Isusa u njima ne će naći. Duše priproste, ponizne, učenika Isusovih našle su ga lako. Njima je rekao Isus jednoć prije svoje muke, da im je dano, znati tajne kraljevstva nebeskoga. Došla je golgotska kriza, u kojoj su učenici podlegli; njihovu je vjeru Isus ipak lako uskrisio, jer je u njima našao istu priprostu i poniznu dušu. Ako su i oni kao ostali Židovi krivo shvaćali mesijansko kraljevstvo, ali nikada tako da bi na Isusa zamrzili, bili slijepi napram ljepoti njegove nauke, napram njegovoj svetosti i očitim čudesima. Budimo i mi ponizni i priprosti, da lakše u nama uskrsne vedro i veselo kršćansko ufanje!

Razgovarajmo u kolokviju s Isusom, slušajmo njegovu pouku, tako te se i naše srce raspali radošću, kao srca one dvojice Isusovih učenika!

Srijeda iza II.nedjelje po Uskrsu

U EMAUSU I

Lk 24,28s.

1.preludij: Pred vratima neke kuće stoje dva učenika, Isus bi htio dalje, ali ga učenici gotovo silom guraju u kuću; tako zahtijevaju pravila istočnjačke pristojnosti.

2.preludij: Da Isusa uščuvam uvijek uza se!

I.- U EMAUSU ISUS HOĆE DA IDE DALJE.- "Tako se približiše selu, u koje su išli. On se učinio, kao da hoće dalje ići." Zašto se Isus pričinja, kao da će dalje ići? Šta bi učinio, da su ga učenici ostavili, neka radi prema svojoj volji? Ne znamo, šta bi učinio. Ako su učenici ulazili u svoju vlastitu kuću ili u kuću svojih rođaka, Isus se nije mogao sam pozvati; bilo bi to protiv pravila pristojnosti. Drugo je, kad Isus nastupa kao prorok, Mesija; onda on govori Zakeju, starješini carinskomu: "Zakeju, siđi brzo; jer danas moram proboraviti u kući tvojoj "(Lk 19,5). U Emausu Isus nastupa kao nepoznati stranac.

Postupak je njegov slika onoga, što on često radi s nama. Katkada čujemo, kako kuca na vrata našeg srca: "Evo stojim na vratima i kucam: ako tko čuje glas moj i otvori vrata, ući ću k njemu i večerat ću s njim, i on sa mnom "(Apk 3,20). Drugi put opet imamo osjećaj, kao da Isus hoće da nas ostavi. To je samo kušnja. On uvijek žudi za našim društvom, ali mu je u našem društvu milo i drago samo onda, ako mi za njim čeznemo, ako ga cijenimo. Da u nama probudi jako čeznuće, da ga učini

sve jačim, zato se pričinja, kao da će nas ostaviti. "Približite se k Bogu, i on će se približiti k vama "(Ja 4,8)

Najviše možda nalikujemo učenicima pred kućom u Emausu, kad izgleda, kao da će nam se smanjiti vrijeme i lijepa prigoda za duhovne vježbe. Uživimo se onda u namjere Isusove! Sigurno on ne će da se smanji naše unutarnje sjedinjenje s njime; a i glede vremena i mira za molitvu možda se Isus samo pričinja, kao da će nam to smanjiti; hoće da vidi, koliko je nama do toga stalo, i šta ćemo učiniti, da sebi osiguramo što više mira i vremena za duhovne vježbe.

II.- UČENICI MOLE ISUSA, DA OSTANE S NJIMA.- "A oni su ga nukali i govorili: Ostani s nama! Brzo će večer. Dan se je već nagnuo." Možda su u Emausu stajali pred gostionicom, u koju je mogao Isus mirno unići s učenicima vlastitom inicijativom. Pustio je svoju inicijativu želeći, da ga učenici mole. Uvijek Bog hoće da i mi nešto učinimo, da surađujemo s njegovom milošću. Daje nam svoje milosti, i kad ga ne molimo, ipak nam daje puno više uslijed naših molitava. Nekih nam milosti ne bi dao, da ga za to nismo molili. Naša molitva mora biti postojana; nije li Isus nekim svojim pričama prikazao, kako moramo na Boga upravo navaljivati, makar mu, da se tako izrazimo, dosadilo? Tako su učenici u Emausu Isusa silom nukali, da ostane s njima. Spominju večer, koja je blizu; spominju radi Isusa, da ga ne bi stigla noć izvan sela.

Mi spominjimo Isusu u svojim molitvama večer, što prijeti nama, večer, tama teških kušnja, nevolja, mrak teških napasti! O, neka onda Isus ostane s nama! Neka svakako ostane! Njegova je milost tako jaka, te može spriječiti, da ga mi sami nikad ne otjeramo od sebe. Tu milost sebi od njega isprosimo! "Ne udaljuj se od mene, Bože! Bože moj, priteci mi u pomoć "(Ps 71,12). Osobito kad se približi večer našega života, neka onda bude Isus neminovno s nama! Ako bude s nama onaj čas, ostat će s nama na vijeke. "Ostani s nama, Gospodine! Brzo će večer. Dan se je već nagnuo!"

U Emausu silili su učenici Isusa, da ostane s njima,dok im je srce još gorjelo od razgovora s njime; da su ga ostavili, njihov bi se žar rashladio, zaboravili bi na svog suputnika. I mi, kad smo puni Isusa, onda mislimo i nastojmo, kako ćemo svete osjećaje u sebi očuvati, Isusa kod sebe zadržati! Onda nam je to najlakše. Iskoristimo milost duhovne utjehe, da se većom lakoćom priljubimo uz Isusa! Zato nam se daje duhovna utjeha na ovom svijetu, ne toliko da uživamo, koliko zato,da nam ojača volja, raspali se u nama jaka ljubav, odluka, da na svaki način ostanemo vjerni dragome Isusu.

III.- ISUS ULAZI U KUĆU S UČENICIMA.- Molbe su dvojice učenika postigle, da Isus uđe s njima u kuću. Tako će se sve lijepo završiti spoznajom uskrsnuloga Isusa; otvorit će se učenicima oči. Da nije do toga došlo, bio bi doživljaj s puta nekako manjkav. Nadali se možda učenici, da će Isus s njima u kući prenoćiti, da će oni s njime još dugo divaniti. No Isus ulazi, da ostane s njima samo još koji čas, ali tako da im u to kratko vrijeme učini veliku radost. Na putu je Isus učenicima mnogim riječima dokazivao, kako nije ništa propalo, ako je on umro; sad će im pokazati bez riječi, da nije više mrtav, nego

da je u istinu uskrsnuo. Tu su milost dva učenika morala postići svojim molbama.

Promatrajmo Isusa kako ulazi u kuću, kako više ne raspravlja, nego šuti, izgovara samo koju riječ pozdrava, kako sjeda za sto, dok učenici spremaju ili naručuju večeru; kako ga sada u kući svi radoznalo promatraju! Izustio je Isus valjda nešto slično, kao kad svećenik obredno pozdravlja ukućane: "Mir kući ovoj i svima, koji prebivaju u njoj!" I još prije nego što ukućani prepoznadu svog gosta, sve se u kući smiruje, raduje se dolasku milog, nekako tajanstvenog gosta. Patrijarka Jakov imao je negdje na putu u snu viđenje Božje; probudivši se on uskliknu: "Zaista, Gospod je na ovom mjestu, a ja ne znadoh... Kako je časno mjesto ovo! Jest, ovdje je kuća Božja i ovdje su vrata nebeska "(Gn 28,16s.). Koliko je istom posvetio kuću uskrsnuli Spasitelj, kad se u nju svratio osobno!

Kolokvij neka bude s Isusom, kojega ćemo moliti, da ostane s nama, da nas nikad ne ostavi! Kad nam on u evanđelju tako toplo preporuča prosnu molitvu, njome prožmimo i kolokvije svojih razmatranja! Želi Isus, da prosnom molitvom na dragoga Boga jurišamo, dok se ne preda. Tako činimo i kod razmatranja tražeći od Boga, neka blagoslovi naše dobre odluke! Kao patrijarka Jakov samo se borimo s Bogom u molitvi,- voli on to,- i govorimo mu: "Ne puštam te, dok me ne blagosloviš!"(Gn 32,27).

Četvrtak iza II.nedjelje po Uskrsu

U EMAUSU II, NATRAG U JERUZALEM

Lk 24,30-35

1.preludij: Za stolom u Emausu. Isus drži kruh u rukama, s očima prema nebu moli blagoslov; oči se dvojice učenika otvaraju, s udivljenjem gledaju Isusa, koga su prepoznali.

2.preludij: Neka se i meni otvaraju oči u spoznaji božanskoga Spasitelja! Neka i meni gori srce,dok mi on govori!

I.- KOD LOMLJENJA KRUHA UČENICI PREPOZNAJU ISUSA, A NJEGA NESTAJE.- Večera je gotova; Isusu kao gostu ide čast da ju započne takozvanim lomljenjem kruha; sjedečke mora uzeti kruh u ruke, izreći običajni blagoslov, kruh prelomiti i dati drugim gostima. Gledajući kod molitve svoga gosta, dva učenika najedamput na njegovu licu prepoznaju poteze Isusove; u njegovu glasu prepoznaju glas Isusov; sumnja nije više moguća,pred njima sjedi sam Isus i nitko drugi. Dogodilo se tako, jer je Isus tako htio. A čime se on služio, da se objavi učenicima? Da li kruhom euharističnim? Sv.Augustin je bio mišljenja, a iza njega mnogi drugi, da je Isus dao dvojici učenika sv.pričest; u sebi je to lijepa misao, no jesu li ona dva učenika već znala, da je Isus kod posljednje večere ustanovio presv.oltarski sakramenat?

Ili su se oči njih dvojice počele otvarati, kad su čuli Isusovu posebnu formulu blagoslova, opazili na njemu njima već poznatu, neopisivu pobožnost? Ili je Isus jednostavno htio, da u molitvi učenicima otvori oči? Bit će valjda tako. I mi ćemo sve više spoznavati Isusa samo u molitvi, ne učenjem, ako ostaje suho učenje, ne radoznalim raspravljanjem, nego molitvom;

i što će više molitva biti molitva, to će spoznaja biti dublja, intimnija, slađa.

Čim su učenici Isusa prepoznali, njega odmah nestade. Prošlo je vrijeme njegove produljene vidljive prisutnosti među njima. Ali on ostaje u raspaljenim srcima svojih učenika, a to je glavno. Ostaje tako, da ga protiv njihove volje ništa ne može istjerati iz njihova srca. Ostaje kao živa okrepa, divno svijetlo. Tako nek ostaje i u nama!

<u>II.- UČENICI SE SJEĆAJU, KAKO IM JE SRCE GORJELO, DOK IM JE ISUS NA PUTU GOVORIO.</u>- "I oni rekoše jedan drugome: Nije li gorjelo naše srce u nama, kad je govorio s nama putem i tumačio nam Pisma?" Čude se učenici, što nisu već na putu prepoznali Isusa. Ta, tko drugi umije tako divno tumačiti Sv.Pismo, raspaliti srca svojim tumačenjem? Osobito kad u dušama svojih učenika stvara pravu sliku Mesije i njegova kraljevstva! To je bio predmet razgovora na putu, ali ipak ne samo slava nebeska,u koju je Mesija ušao kroz muku i smrt. O slavi nebeskoj Isusovoj ona su dva učenika jedva dvojila. U njihovim očima bio je Isus "prorok, silan u djelu i u riječi pred Bogom i svim narodom." Da je on umro nevin, kao mučenik, o tome bili su na čistu. Šta je dakle njemu mogla donijeti muka nego nagradu nebesku? Ako je Isus htio izliječiti svoja dva učenika od njihova pesimizma,morao im je dokazati, da Golgota nije dokaz proti Mesiji, nego za Mesiju, i da križ nije Isusu osujetio mesijanske osnove glede ovoga svijeta.

Prorok Izaija pružao je Isusu dokaze za to: "Kad se sam žrtvuje kao žrtva za grijeh, vidjet će potomke, dugo će živjeti, i volja će se Gospodnja ispuniti po njemu. Za muku duše svoje on će se nasititi obilno. Svojim spoznanjem moj će sluga kao pravednik donijeti mnogima pravednost. Opačine njihove uzima on na se. Zato ću mu dati mnoge kao dio, mnogobrojne će on prisvojiti zato, jer je dao život svoj na smrt "(53,10-12). Slično proriče psalmista, kako će se iza smrti Mesijine obratiti svijet, klanjati se Mesiji sva plemena (22,28).

Bila je nauka samoga Isusa, da s njegovom mukom počinje njegova slava i na ovom svijetu (Mt 16,28; 26,64; Iv 12,32). To je on opetovao na putu u Emaus; time je raspalio srca svojih učenika. O, neka raspali i naša, kadgod trpimo za Krista i njegove interese! I naše patnje koriste širenju i učvršćivanju kraljevstva Božjega već na ovom svijetu.

<u>III.- DVA SE UČENIKA ODMAH VRAĆAJU U JERUZALEM.</u>- Pošto su Isusa prepoznali, ništa nije moglo više ona dva učenika zadržati u Emausu; niti posao radi kojega su možda tamo došli,niti odmor što su ga tamo tražili, niti rođaci, koje su možda tamo imali. Bili su još umorni od puta; ništa zato! Bila je blizu noć; šta zato? Srce im je bilo tako puno sreće, da su ju morali saopćiti onima, koji su za nju imali smisla, apostolima, učenicima Isusovim, pobožnim ženama u Jeruzalemu. Ako su ta dva učenika bila prije dva tipična pesimista, sad su eto postala dva tipična optimista. Nije im dosta, da se njima grudi nadimaju od radosti. Moraju se i drugi veseliti s njima.

Pratimo ih u duhu, gdje više lete, nego hodaju natrag u Jeruzalem; gdje čitavo vrijeme na putu opetuju, što im je Isus tako lijepo tumačio! Sad im je jasno, na kakav će se krasan

način obistiniti sva proročanstva St.Z. o Mesiji i njegovu kraljevstvu. Sad su i njih dvojica spremna štogod pretpjeti, ako ustreba, za Kristovo kraljevstvo, koje će uspijevati baš radi muke, radi križa, radi smrti Isusove! Gledajmo u duhu tu dvojicu kako su uletjeli u društvo svetih apostola, kako su tu čuli, da se i Petru Isus ukazao, i kako je onda nastalo pripovijedanje s jedne i s druge strane, kojemu je istom Isus one večeri učinio kraj novim svojim ukazanjem! Tako Isus i nevidljivulijeva u grudi svojih učenika opet radost i pouzdanje čitav dan svog uskrsnuća! Neka isto učini i nama! Vrelo duhovne radosti, što ključa iz njegova uskrsnuća, ne može nikada presahnuti.

Molimo u kolokviju Isusa, da budemo i mi svima, s kojima dolazimo u dodir, izvor vedrog optimizma!

Petak iza II.nedjelje po Uskrsu

ISUS SE UKAZUJE APOSTOLIMA I

Mk 16,14; Lk 24,36; Iv 2o,19

1.preludij: Zatvorili se apostoli u nekoj kući; policija bi dakako, da je za njih znala i da ih je htjela progoniti, bila kadra i kroz zaključana vrata provaliti u njihov stan. Apostolima nije u prvom redu na umu policija, nego se čuvaju nezvanih gostiju, koji bi ih mogli javiti vlastima. Tu su apostoli, drugi učenici i pobožne žene, barem u istoj kući, ako ne svi u istoj sobi. Prema sv.Marku bili su apostoli za stolom, kad im se ukazao Isus. Najprije banuše navečer dva učenika iz Emausa, zadihana, znojna; pričaju, šta su doživjeli na putu u Emaus i u samom Emausu. Apostoli opet pripovijedaju, kako se Isus ukazao Magdaleni, Petru, drugim ženama. Svi su radosno uzrujani; dok govore, evo najedamput među njima Isusa, a da nitko ne može protumačiti, kako se tako iznenada kod zatvorenih vrata stvorio u njihovoj sredini. Apostoli su zaprepašteni, Isus se blagohotno smiješi, pozdravlja ih.

2.preludij: Da i nama Isus donese svoj mir!

I.- ISUS SE UKAZUJE APOSTOLIMA.- U kakovom su duševnom stanju bili učenici neposredno prije dolaska Isusova? Ima li tu osjećaja, koji su Isusa privukli u njihovu sredinu, koje možemo i mi u sebi gajiti? Ja mislim, da ih ima. Najprije apostoli žele biti sami, sami s drugim pobožnim dušama, prijateljima Isusovim. Sigurno je i vlasnik kuće spadao među privržene pristaše Isusove. Vjerojatno je mišljenje, da je to bila kuća posljednje večere Isusove, kuća, kojoj se za vrijeme od kojih 2o godina kasnije označuje kao vlasnica Marija, majka sv.Marka(Dap 12,12). Tu su dakle svi, osim Tome, daleko od neprijatelja Isusovih, daleko tijelom, još dalje dušom. Može se reći, da su sakupljeni u ime Isusovo. Samo o Isusu govore, opet u njega vjeruju; iza ukazanja onoga dana ne mogu više dvojiti.

Učenici su iz Emausa jedva unišli u sobu, i prije nego li uzmognu usta otvoriti, viče im se sa svih strana: "Doista uskrsnu Gospodin i ukaza se Simonu." S vjerom raste u apostolima ljubav prema Isusu, raste i pouzdanje. Čega im je puno srce, o tome i govore. To je Isusa privuklo u njihovu sredinu. Rekao je nekada Isus: "Gdje su dvojica ili trojica sabrani u moje

ime, ondje sam ja među njima "(Mt 18,2o) Budimo dakle sjedinjeni u Isusu, solidarni u svemu, što se njega tiče, pa će i među nas sigurno doći, ne baš na vidljiv, no bez sumnje na nevidljiv način, ali opet način, kojim nas može on utješiti i duhovno obradovati, kao da nam se ukazao vidljivo!

II.- KAKO DOLAZI ISUS MEĐU APOSTOLE?- Isus dolazi iznenada, kroz zatvorena vrata; zapravo on ne dolazi, on najedamput jest među svojima. Možda je već prije bio među njima na nevidljiv način,pa se je samo učinio vidljivim. Ništa nije moglo spriječiti njegove prisutnosti. I nama će se Isus neminovno javiti. Ne ćemo ga valjda nikada u ovoj suznoj dolini vidjeti očima svojim, kao što su ga vidjeli apostoli. Ali to je nuzgredno. Glavno je, da je on s nama, i da nam ga nitko ne može oteti. "Tko će nas rastaviti od ljubavi Kristove? Nevolja, ili stiska, ili progonstvo? ili glad, ili golotinja, ili pogibao, ili mač... Ali u svemu ovomu pobjeđujemo po onomu, koji nas je ljubio.Jer sam uvjeren, da ni smrt, ni život, ni anđeli, ni poglavarstva, ni sadašnjost, ni budućnost, ni sile, ni visina, ni dubina, ni drugo kakvo stvorenje ne može nas rastaviti od ljubavi Božje, koja je u Kristu Isusu Gospodinu našemu "(R 8,35-39). Tako oduševljeno piše sv.Pavao Rimljanima. Spominje ljubav Kristovu prema nama; to je ljubav prisutna, to je ljubav prisutnoga među nama uskrsnuloga Spasitelja. Nije to ljubav nemoćna, nego ljubav svemoćna, koja snažno radi za nas neprestano, jakom nas rukom zaštićuje.

III.- POZDRAV ISUSOV.- "I reče im: Mir vama." Riječi,koje su gdjekad još dodane: "Ja sam, ne bojte se"(Lk 24,36),nisu autentične. Riječi "Mir vama" bile su kod Židova običajni pozdrav, a ljudi kod običnog pozdrava često ništa ne misle. Kod Isusa nije tako! On ne može ne paziti na značenje svojih riječi. Da je Isus ovom zgodom pred apostolima na uskrsnu večer sigurno mislio na značenje pozdrava, vidimo i iz toga, što ga je skoro s naglaskom opetovao (Iv). Isus naročito k svojim apostolima dolazi kao nosilac mira; apostoli će sami opet širiti mir Kristov na zemlji, širit će ga osobito sakramentom sv.pokore, što ga Isus kod ovog ukazanja ustanovljuje. To je mir unutarnji, mir s Bogom, mir, koji je to slađi, što nam se donosi iza strašnijega rata, iza strašnije pobune i nereda, naime rata protiv Boga, pobune grješne duše protiv Stvoritelja i Oca. Nema na svijetu goreg nemira, nego što je nemir grješnika; nema slađeg mira, nego što je onaj, koji slijedi iza pomirenja s Bogom.Daje nam ga jedini Isus.

Značajno je za njegovo spasenje, da je spasenje od grijeha. Oslobađajući nas od grijeha, Isus prema riječima Zaharijinim upućuje noge naše na put mira (Lk 1,79). Plakao je Isus nad grješnim Jeruzalemom, kad ovaj nesretni grad ne htjede spoznati, šta bi mu donijelo mir (Lk 19,41s.). Tako bi se Isus rasplakao nad svim grješnicima, kojima ne može kao onoj grješnici reći: "Idi u miru!"(Lk 7,5o). Pred apostolima se raduje, jer oni primaju njegov mir, odričući se svakoga grijeha. I mi s Isusom moralno uskrsnimo, da nam uzmogne uliti svoj mir u srce! Ako se ne pokajemo, ne popravimo, ne može mir Isusov klicati u našim dušama. Govorit ćemo možda: "Mir, mir", ali mira ne će biti.Da s apostolima uživamo mir Isusov, budimo posve Isusovi!

Kolokvij s uskrsnulim Isusom.Molimo ga,da nas rasvijetli, te vidimo,odkud nemir u nama!Neka nam pomogne,da ga se riješimo!

Subota iza II.nedjelje po Uskrsu

ISUS SE UKAZUJE APOSTOLIMA II

Mk 16,14; Lk 24,37-4o; Iv 2o,2o

1.preludij: Apostoli zbunjeni gledaju Isusa;on ih tješi.

2.preludij: Neka nam Isus udijeli živu vjeru u njegovo uskrsnuće!

I.- ZBUNJENOST APOSTOLA PRED ISUSOM.- "A oni su zastrašeni i poplašeni mislili, da vide duha." Čas prije veselo su razgovarali baš o uskrsnuću Isusovu, o kojem nisu više dvojili. Zašto su sada pred Isusom tako zbunjeni,prestrašeni? Premda su vjerovali u uskrsnuće Isusovo, ipak je iznenađenje bilo tako jako, a utisci smrti Isusove još tako duboki u njihovim dušama,da se pred živim Isusom jednostavno nisu mogli snaći. To su ostaci njihove zdvojnosti, njihove duševne depresije, njihova nevjerovanja. Ne snalaze se u novoj stvarnosti.

Isto tako je s nama, kad o nekoj vjerskoj istini ili istini duhovnoga života doduše ne dvojimo, ali se u nju ipak još nismo potpunoma uživjeli svojom voljom i svim svojim osjećajima. Kad se onda iznenada nađemo u položaju, gdje tu istinu moramo svom dušom prihvatiti, junački ispovjediti, bezuvjetno prema njoj živjeti, teško nam je, jer počnu u nama raditi protivni osjećaji, loši običaji. Kao što je Isus stao pred apostole s istinom svog uskrsnuća, tako stane katkada pred nas s istinom moralnom o poslušnosti, o međusobnoj ljubavi, o čistoći,itd.,pa nam se istina pod utjecajem strasti čini kao sablast.

Šta da učinimo? Moramo sve te istine duboko usaditi u svoje srce, moramo ih u manjim stvarima često proživljavati;onda će nam biti poznate, domaće, same po sebi razumljive, lake i u teškim slučajevima. Pred uskrsnulim Isusom sigurno nije bila zbunjena njegova sveta Majka. Zašto? Jer je njezin razum i njezina volja bila i na Veliki petak i na Uskrsnu nedjelju prema istini uskrsnuća u posve pravilnom stavu. Nije bio valjda uskrsnuli Spasitelj sablast niti sv.Petru niti dvojici učenika iz Emausa, koje je Isus svojim ukazanjem i milošću već prije okrijepio, - niti sv.Ivanu, koji je svojom čistoćom i svojim junaštvom bio tako blizu Majci Isusovoj. Njih nasljedujmo!

II.- ISUS TJEŠI APOSTOLE.-"I reče im: Što se plašite, i zašto sumnje nastaju u vašim srcima." Blago kori Isus svoje apostole. Ne viče na njih, zašto su pobjegli od njega na gori Maslinskoj, zašto su klonuli duhom na Veliki petak, očajali,smalaksali. Kori ih ipak, što na Uskrsnu nedjelju nisu tako lako došli opet do vjere. "I ukori ih radi njihova nevjerovanja i tvrdoga srca, što ne vjerovaše onima, koji su ga vidjeli,da je uskrsnuo." No glavna je briga Isusova sada, da apostolima pomogne do jake, nepokolebive vjere. Daleko od njega, da bi učenike u njihovim nesavršenostima utukao! O Mesiji rekao je već prorok Izaija: "Trske stučene ne će prelomiti, stijenja, što tinja, ne će ugasiti "(42,3). Apostoli su kao trska stučena;nisu posve prelomljeni; Isus nastoji da ih izliječi, okrijepi. Jesu i kao stijenj,koji još tinja; Isus radi na tome, da očisti stijenj i da mu pomogne do čista, lijepa plamena. Ako Isus vidi u nama iskru ljubavi, nema mira, dok od nje ne raspiri vatru.

Gledajmo Isusa kako iz duše svojih apostola tjera sjene straha i sumnje! To su sablasti, u dušama su slabih još apostola; njih treba istjerati, a Isusa primiti veselo, oduševljeno.

On nije sablast, on je dušama najutješnija istina, najpotrebnija istina. Tjerajmo i mi iz svojih duša prave sablasti, što ih u nama stvaraju naše strasti, naše predrasude! Onda će nam Isus izgledati kao ono, što i jest, Sin Božji, naš Spasitelj i naše sve.

III.- ISUS POKAZUJE APOSTOLIMA SVOJE TIJELO, PRAVO, ZAISTA USKRSNULO TIJELO.- Evo šta je Isus rekao prema sv.Luki: "Pogledajte ruke moje i noge moje! Ja sam glavom. Opipajte me i uvjerite se, jer duh nema mesa ni kosti, kao što vidite, da ja imam. Ovo rekavši pokaza im ruke i noge." Čujmo još sv.Ivana: "Rekavši ovo, pokaza im ruke i rebra." Važnost je uskrsnuća Isusova tako izvanredna, da je Isus za to morao dati apostolima i preko njih nama jasne dokaze. Ne piše li sv.Pavo Korinćanima: "Ako Krist nije uskrsnuo, bez temelja je dakle propovijedanje naše, a bez temelja i vjera vaša... Ako Krist nije uskrsnuo, uzalud je vjera vaša, još ste u grijesima svojim...Ako se samo u ovom životu uzdamo u Krista, bjedniji smo od sviju ljudi " (1K 15,14.17.19).

Da posve uvjeri svoje apostole, nije se Isus ukazao njima samo jedamput, nego više puta kroz 40 dana,- ne samo jednomu ili drugome, nego mnogima, sad u Jeruzalemu, sad u Galileji, sad u kući, sad na obali jezera, sad na nekoj gori. Da budu apostoli sasvim uvjereni, on je pred njima jeo, dopustio je, da ga se dotaknu. Tako je napokon postigao, te su postali njegovi svjedoci, absolutno osvjedočeni. Kroz desetke godina propovijedat će po svijetu o uskrsnuću Isusovu. Njihovo osvjedočenje ne će se pokolebati ni u najvećim poteškoćama, niti u krvavim progonima. Za istinu Isusova uskrsnuća bit će oni spremni i život svoj dati. Budimo Isusu zahvalni, što je tako jasno objavio istinu, koja je temelj naše vjere!

Ako mi sami tražimo razloge svojoj vjeri, ne griješimo, nego radimo pametno. Samo nemojmo tako sebi dokazivati vjerske istine, da ostanemo regbi na vratima, nego uniđimo u kuću, koju smo prepoznali kao kuću Božju, da u njoj uživamo obilje života! Šta bi nam rekao prijatelj, da svaki čas opet i opet tražimo dokaze njegova prijateljstva? Isus nam ne zamjerava, ako svoju vjeru u njega postavimo na čvrste temelje, ali kad temelji već stoje, gradimo dalje zgradu svoje kršćanske savršenosti, sagradimo sebi i Isusu stan intimnog sjedinjenja s njime!

Razgovarajmo s Isusom i molimo ga, da nam umnoži vjeru!

III.nedjelja po Uskrsu

ISUS BLAGUJE S APOSTOLIMA

Lk 24,41s.

1.preludij: Isus stoji među svojim učenicima; na njihovim licima, obasjanim noćnom svjetiljkom čudno se mijenjaju izrazi radosti, čuđenja i ukočenog iznenađenja. Ne mogu oni doći do riječi. Isus im pomaže; pita ih, da li imaju što za jelo. Oni mu daju komad pečene ribe, prema nekim rukopisima također meda u satu. Isus jede, pošto se pomolio. Jede možda sjedećke ili ležeći za stolom. Učenici zapanjeni još uvijek stoje, ako ih Isus nije pozvao, da i oni sjednu i s njime jedu. Prema nekim rukopisima vratio je Isus apostolima, što mu je preostalo.

2.preludij: Neka Isus i u nama na svaki način umnoži vjeru, privuče nas k sebi svojom prijateljskom ljubavlju!

I.- ISUS JEDE, DA UČENIKE BOLJE UVJERI O SVOJEM USKRSNUĆU. "Budući da oni još nisu vjerovali od radosti i čudili se, reče im: Imate li ovdje što za jelo? A oni mu dadoše komad pečene ribe (i meda u satu). On uze i jede pred njima, (i uze ostatke i dade im)." Slavno i poduhovljeno tijelo uskrsnuloga Spasitelja ne treba više hrane. Isus je iza uskrsnuća mogao reći s arkanđelom Rafaelom: "Ja uživam jelo nevidljivo i pilo, kojega ljudi ne mogu vidjeti "(Tob 12,19). Isus se nekako ponizuje,kad pred učenicima jede. On to rado čini, samo da okrijepi njihovu vjeru, uvjeri ih, da nije sablast, nego pravi čovjek od mesa i krvi. Jeli su doduše u viđenjima St.Z. anđeli, koji nemaju tijela; jeli su samo prividno,pred Abrahamom (Gn 18,1-8), pred Tobijom, kome reče Rafael: "Činilo se... da s vama jedem i pijem " (12,19). Kad pred Isusom jelo iščezava, znak je to, da on zaista jede, ili bi to bila čudesna pojava, kojoj apostoli ne bi mogli naći pametna razloga.

Po svoj prilici jeo je Isus s apostolima također kasnije na obali Genezaretskog jezera, gdje im je pripravio i svojim rukama dijelio zajutrak (Iv 21,9-13); napokon je, čini se, jeo s njima na dan svog uzašašća (Dap 1,4). Sv.Petar pozivat će se kasnije na to, da je on i da su drugi apostoli s uskrsnulim Spasiteljem jeli i pili (Dap 1o,41). Najobičnijim sredstvima stvara Isus u dušama apostola uvjerenje o svojem uskrsnuću.Oni se svijetlu Božjemu predaju, da ih obasja i učini vjernim Isusovim svjedocima. Ako slabost naše vjere traži drukčiju okrepu, drugačiji lijek, dobit ćemo to od Isusa; samo mu se molimo,da nam umnoži vjeru!

II.- ISUS JEDE S UČENICIMA KAO PRIJATELJ S PRIJATELJIMA. Zašto ne bismo vjerovali, da je uskrsnuli Isus bio gost svojih apostola i zato, da im pokaže, kako ih voli. "Više vas ne zovem slugama... nego sam vas nazvao prijateljima "(Iv 15,14s.). Zajednička gozba bila je uvijek znak prijateljstva. Pošto je Arapin putniku, koji se k njemu svratio, ponudio kruha i soli, primio ga je tako kao svog gosta i smatra ga svojim posebnim štićenikom. Stariji brat rasipnoga sina želio je često dobiti od oca jare, da bi se razveselio sa svojim prijateljima. O Mudrosti Božjoj čitamo u Sv.Pismu: "Potom se je objavila na zemlji i općila je s ljudima "(Bar 3,38). Sama Mudrost govori o sebi i Bogu: "Veselila sam se na vasionoj njegovoj, i milina mi je sa sinovima ljudskim "(Prič 8,31). Tako je drago i milo Isusu među nama, naročito među njegovim apostolima. Malo je on mario za tjelesnu hranu, dok je na zemlji boravio; malen mu je užitak dala, njemu, koji je dušom svojom Boga gledao.Ali je uživao u sredini svojih učenika.

Iza svog uskrsnuća on doduše pripada drugomu svijetu,kamo imaju doći i njegovi učenici. Svojom ljubavlju ipak pripada i svojim učenicima, koji ostaju na svijetu. Pokazuje im svoju ljubav, jedući s njima. Kako lijepo govori Isus u Apokalipsi: "Evo stojim na vratima i kucam. Ako tko čuje glas moj i otvori vrata, ući ću k njemu i večerat ću s njim i on sa mnom "(3,2o). S nama Isus ne blaguje, osim duhovno. Mi smo više njegovi gosti, nego on naš. A kako daleko ide njegovo čeznuće da se s nama

što intimnije sjedini, za to nam je dokaz euharistična gozba. Idimo na nju što češće! Ne ćemo imati od nje manje nego apostoli od onih ukazanja, gdje je on iza uskrsnuća s njima jeo.

III.- ISUS JEDE S UČENICIMA, DA IM TO BUDE SLIKA I ZALOG GOZBE NEBESKE.- U svom oproštajnom govoru iza posljednje večere obećavao je Isus apostolima utjehu. Imala im je doći utjeha s Isusovim uskrsnućem i njegovim ukazanjima; ta će im utjeha biti samo priprava blažene utjehe na nebu. Rekao im je Isus: "Ne ću vas ostaviti sirote; doći ću k vama. Još malo, i svijet me ne će vidjeti. A vi ćete me vidjeti "(Iv 14,18s.). Ove riječi imaju dublji smisao, a vrijede također o ukazanjima iza uskrsnuća. Isto tako ove riječi: "Malo, i više me ne ćete vidjeti, i opet malo, pa ćete me vidjeti... sad imate žalost, ali ću vas opet vidjeti, i radovat će se vaše srce, i vaše radosti nitko ne će od vas uzeti "(16,16.22). Isusova ukazanja imaju svrhu, da učenike utješe utjehom božanskom, ali ipak i sjetilnom,- utjehom, koja će im ostati još iza uskrsnih ukazanja sve do svršetka njihova zemaljskoga života,- utjehom, koja će se pretvoriti u vječnu utjehu na nebu. Kad nas Isus tješi na ovom svijetu, mi donekle kušamo nešto od blaženstva nebeskoga. Kad Isus jede s učenicima, to je samo slika uživanja nebeskoga.

Rekao je Isus kod posljednje večere: "Kažem vam, da ne ću odsad piti od ovoga roda trsova do onoga dana, kad ga budem pio novoga u kraljevstvu Oca svoga "(Mt 26,29). Neki su tumači tumačili ove riječi o ukazanjima Isusovim iza uskrsnuća. Nemoguće! Novo vino pit ćemo s Isusom istom na nebu. Na to nas pripravljaju sve intimnosti i utjehe ovoga života. Tako ih primajmo, tako ih uživajmo, da sve više za nebom čeznemo!

Molimo u kolokviju Isusa za što intimnije sjedinjenje s njime!

Ponedjeljak iza III.nedjelje po Uskrsu

ISUS TUMAČI UČENICIMA GLEDE SVOJE SMRTI DIVNE OSNOVE BOŽJE

Lk 24,44-48

1.preludij: Nije sigurno, da je Isus kod prvog ukazanja apostolima rekao riječi, o kojima ćemo sada razmatrati. Rekao ih je zacijelo, pošto su se apostoli smirili, uvjerili o istinitosti njegova uskrsnuća, i kad su bez sumnje i straha kao zaneseni od radosti gledali pred sobom Isusa. Njega, njega, baš njega gledaju njihove oči. Na Isusu vide ipak nešto poduhovljeno, božansko, ne više tako čovječje kao nekada. Razliku označuje sam Isus riječima: "dok sam još bio s vama."

2.preludij: Neka i meni Isus otvori razum, da razumijem planove Božje, navještane u Sv.Pismu, da ih razumijem, i kad ih nevolje kanoti uništavaju!

I.- BOŽANSKA PROROČANSTVA O MUCI I USKRSNUĆU.- "I reče im: Ovo su moje riječi, koje vam rekoh, dok sam još bio s vama, da se ima sve ispuniti, što je za mene pisano u zakonu Mojsijevu i prorocima i u psalmima." Isus je svojim apostolima proricao svoju muku, tumačio im je već prije stara proročanstva, zabilježena u Sv.Pismu, u sva tri dijela St.Z.; o muci budućega Mesije u knjigama proroka Izaije i Zaharije; o uskrsnuću kod Izaije i u Ps 16. Raspravljao je Isus o tipičnom značenju

vazmenog janjeta; zmije, što ju je podigao Mojsije u pustinji; proroka Jone, koji je tri dana bio u morskoj nemani. Najveću vrijednost morala bi imati u očima apostola proročanstva samoga Isusa, čija su čudesa gledali svojim očima, i morali se uvjeriti, da je on zaista obećani Spasitelj, makar morao, kako on sam veli, pretpjeti sramotnu smrt na križu.

Kad nam Bog šalje kušnje, daje nam sve milosti potrebne da kušnju svladamo. Da nas ohrabri, prorekao je i svojoj Crkvi progone, prezir i mržnju svijeta, prorekao tako točno i zorno, da se moramo diviti. Zahvalni smo čovjeku, koji nas upozori na opasnost, makar on sam bio pred njome nemoćan. Što nam je Isus prorekao, to nije samo prorečeno, nije samo predviđeno, nego je promišljeno, tako da bude, iako je mučno, nama na najveću korist. Toga se sjećajmo u poteškoćama prema opomeni Isusovoj: "Nego sam vam ovo kazao, da kad dođe vrijeme, da se sjetite toga, da sam vam ja kazao."(Iv 16,4).

II.- BOŽANSKE OSNOVE GLEDE MUKE I USKRSNUĆA ISUSOVA.- Kad gledamo smrt i razaranje, teško nam je vjerovati, da u ruševinama nevidljive ruke Božje nešto grade, i da pod njima klija nov život iz smrti. Ipak jest tako; obistinilo se ovo čudo najljepše u muci Isusovoj. U svom govoru iza uskrsnuća Isus opisuje Božje osnove ovako: "Tako je pisano: Krist treba da trpi i uskrsne od mrtvih treći dan, i da se propovijeda u ime njegovo pokora za oproštenje grijeha po svim narodima počevši od Jeruzalema." Kako su riječi Isusove samosvijesne: Spomenuo je proročanstva Božja, kojima se pripravljao dolazak Spasiteljev kroz stoljeća i tisućljeća. Ističe nešto o svim narodima svijeta, jer svima on nudi svoje spasenje. Govori duboko i stvarno. Ne kao ona stara zmija i svi njezini pomoćnici, koji obećavaju ljudima božanstvo, a bacaju ih u grijeh, u smrt, u bijedu, tjeraju ih iz raja Božjega. Grijeh je uništio raj zemaljski i pretvorio ovu zemlju u dolinu suza. Ukoliko se još može uspostaviti raj zemaljski, može se samo pokorom i povratkom Bogu. Ne može se bez milosti Božje; Isus nam je smrću na križu zaslužio milost.

Ogromne mase grješnika toga ne shvaćaju; vole slušati glas zmijin, da će biti kao bogovi, kršeći Božje zapovijedi. Grijeh je demon, demonska je njegova vlast nad čovjekom. Robovi grijeha teško kidaju svoje lance. Katkada ih ne vide, ne će da ih vide, ne će da ih priznaju. Značajno je za kršćanstvo, da gleda spasenje u oproštenju grijeha, i da ima Spasitelja, koji ga oslobađa od grijeha, i time usrećuje vremenito i vječno. Da to spoznamo, potrebno nam je Isusovo svijetlo. Obasjalo je najprije apostole. "Tada im otvori razum, da razumiju Pisma."Zbilja je dosta čitati proroke St.Z., da čovjek shvati grijeh kao korijen svakog zla, i da si zaželi Spasitelja, koji će ga riješiti grijeha, i da uvidi, da to ne će ići drukčije nego žrtvom. "Ali je Gospodu bila volja, da ga udari na muke. Kad se sam žrtvuje kao žrtva za grijeh, vidjet će potomke, dugo će živjeti, i volja će se Gospodnja ispuniti po njemu "(Iz 53,10). Žrtvi Spasiteljevoj dodajmo svoje žrtve u ozbiljnoj pokori!

III.- ULOGE SV.APOSTOLA U OSNOVAMA BOŽJIM.- Zanimljivo je, što Sin Božji, pošto je za nas umro i uskrsnuo, treba pomoćnika, da plodovi njegove smrti, osobito oproštenje grijeha, dođe

do duša. Ipak jest tako. Ukazuje se Isus jedanaestorici baš zato, da ih pripravi na njihov veliki posao. "Vi ste svjedoci ovomu." Doći će na njih sila s visine, usposobit će ih, da budu vjerni i junački svjedoci uskrsnuća Isusova i vjesnici oproštenja grijeha. Ali kako to? Baš je Isus izvojštio veliku pobjedu svojom mukom i smrću i uskrsnućem; mi slavimo njegov trijumf, njegovo uskrsnuće, a pred nama stoji svijet, što ga valja istom osvojiti! Svjedoci bit će apostoli Isusu do kraja svijeta, ali u znoju lica svog, u vatri ljute borbe, u poplavi rugla i ismjehavanja. Na svojem tijelu nosit će smrt Isusovu kroz svijet. Bit će svjedoci-mučenici. U svom apostolskom životu i u svojoj mučeničkoj smrti u neku će ruku gotovo više trpjeti nego Isus; ne tek kroz tri godine, nego desetke godina, boreći se s bludnom poganštinom, s okrutnim poganskim Antikristom.

Istina je to. Ali ipak sve bi to bilo uzalud, kad muke apostolske ne bi sisale silnu snagu iz križa Isusova. I mi ćemo se boriti kao apostoli za kraljevstvo Isusovo, no znajmo,da nam sigurnost pobjede, sigurnu pobjedu daje samo naš uskrsnuli Spasitelj! Stojmo vjerno uz njega!

Kolokvij s Isusom, da i nas učini svojim svjedocima, i da nam otvori razum, te i mi razumijemo sv.Pismo i osnove Božje!

Utorak iza III.nedjelje po Uskrsu

APOSTOLI DOBIVAJU VLAST PRAŠTATI GRIJEHE

Iv 2o,21-23

<u>1.preludij:</u> Dok Isus jede, apostoli ga samo gledaju, ne mogu ga se nagledati. Najedamput Isus postaje ozbiljan, svečan, valjda ustaje. Što će sada učiniti, od velike je važnosti.Najprije dahne u apostole, zatim im svečanim riječima podjeljuje vlast odrješivati od grijeha.

<u>2.preludij:</u> Isprosimo si milost zahvalnosti za sakramenat pokore!

<u>I.- ISUS APOSTOLIMA DAJE SVOJ MIR; ŠALJE IH.</u>- "I reče im opet: Mir vam! Kao što Otac posla mene, i ja šaljem vas." Jesu li riječi "Mir vam" riječi oproštajne? Znače li isto kao naše "zbogom"? A kako bi Isus rekao riječ oproštajnu, prije nego što je rekao glavno, što je htio reći? Ne! Isus se ne oprašta. On želi mir i daje svoj mir apostolima, ukoliko ga trebaju za vršenje vlasti, koju će sad odmah primiti. Vlast, koju će primiti, donekle je ista kao vlast Isusova. Otac je poslao Isusa, tako Isus šalje apostole, k istim neumrlim dušama, s istom svrhom, da rade oko njihova spasa. Misija se Isusova nastavlja u apostolima i njihovim nasljednicima.

Kako je uzvišena misija sv.Crkve. Sv.Pavao veli o apostolima: "Tako neka nas smatra čovjek kao sluge Kristove i upravitelje tajna Božjih!"(1K 4,1). Apostol je nosilac sile Božje, premda je sam po sebi slab, kao što veli sv.Pavao: "Ali ovo blago imamo u zemljanim posudama, da obilje sile bude od Boga, a ne od nas "(2K 4,7). Nitko na svijetu ne može u tako dubokom i pravom smislu reći, da ga je poslao Bog, kao apostol i njegov nasljednik. Već o svećeniku St.Z. čitamo da je glasnik Gospodina nad vojskama (Mal 2,7). Apostolima govorio je Isus kod

posljednje večere: "Vi ste prijatelji moji... Više vas ne nazivam slugama, jer sluga ne zna, što radi gospodar njegov:nego vas nazvah prijateljima, jer vam sve objavih, što sam čuo od Oca svojega. Ne izabraste vi mene, nego ja izabrah vas " (Iv 15,14-16). Šta ćemo drugo zaključiti iz ovih riječi nego da nas vodi sam Bog, sam Isus, kad nas vodi sv.Crkva po svojim organima. Veliko mora biti naše pouzdanje prema sv.Crkvi. Ali i veliko štovanje njezina auktoriteta.

Mir Isusov bit će s nama, ako smo u miru i ljubavi sa sv. Crkvom i njezinim službenicima. Kad ih Isus k nama šalje, on sam k nama dolazi, a s njime njegov mir. Sve milosti on hoće da nam dijeli po svojoj Crkvi.

II.- ISUS DAJE APOSTOLIMA DUHA SVETOGA.- "Kad je bio ovo rekao, dahnu u njih i reče: Primite Duha Svetoga." Svima daje Bog Duha Svetoga, daje ga osobito svojim službenicima. Sv.Pavao tumači lijepo, kako Duh Sveti daje dare milosne na korist mističnoga tijela Kristova, sv.Crkve. "Milosni su darovi različni, ali je isti Duh. I različne su službe, ali je isti Gospodin. I različna su djelovanja, ali je isti Bog, koji djeluje sve u svima. A svakomu se daje objava Duha na korist "(1K 12,4-7). Osobito kad se radi o dijeljenju svetih sakramenata, kako će čovjek biti sredstvo milosti, kanal milosti, ako ga Duh Sveti za to ne posveti? Na sakramenat misli Isus, na sakramenat sv. pokore, kad na dan svog uskrsnuća daje apostolima Duha Svetoga, dakle kao budućim ispovjednicima. Kao takovi bit će suci, rasvijetljeni milošću Duha Svetoga, bit će učitelji, isto tako rasvijetljeni, imat će darove Duha Svetoga, dar mudrosti i znanja, dar savjeta.

Naši ispovjednici imaju od Boga milost da nas vode;predajmo se njihovu vodstvu! To je u duhovnom životu najsigurniji put. I učenjak znade lutati u duhovnom životu; ne luta onaj,koga vodi Duh Sveti po ispovjedniku, po duhovnom vođi. Daje Bog Duha Svetoga i neposredno svakoj duši, ali onoj duši,koja je kao ud mističnog tijela Kristova tijesno povezana s drugim udovima, osobito s višim organima. Kad smo skupa tako kako valja, onda je s nama Isus, s nama je Duh Sveti. Poniznima daje Bog svoju milost, svoje rasvjetljenje, naročito onima, koji se ponizuju pred crkvenim poglavarima, Isusovim zamjenicima.

III.- ISUS DAJE APOSTOLIMA VLAST ODRJEŠIVATI OD GRIJEHA. "Kojima oprostite grijehe, oprostit će im se, i kojima zadržite, zadržat će se." Ne trebamo u ovoj točki razmatranja mozgati kao bogoslovi o vlasti svećenika ispovjednika. Sjetimo se samo neizmjerne blagodati, koju Isus udjeljuje nama u sakramentu sv. pokore! Taj je sakramenat kroz stoljeća, otkad postoji, bio vrelo neopisivog smirenja milijuna raznih duša. Da nema sakramenta sv.pokore, kajali bismo se za grijehe, činili pokoru, molili Boga za oproštenje, a sve to bez jasnog odgovora Božjega. Neki ljudi ne bi nikada doprli do pravog unutarnjeg mira. A čim se katolik ispovjedio,. živo osjeća, kako mu s duše pada teret grijeha, osjeća, kako mu je lako, čim je čuo riječi odrješenja.Kao da je čuo glas samoga Boga: "Opraštam ti." Divan nam je uskrsni dar sv.ispovijed. Budimo Isusu za nju zahvalni!

Već smo više puta razmatrali o tome, kako uskrsnuli Spasitelj donosi mir; gdje ga je donio više nego kod ustanovljenja

sakramenta sv.pokore? Kako se služimo tim krasnim darom Božjim? Da li iz njega zaista crpemo mir svojim dušama? Bez sumnje,ako su naše ispovijedi iskrene, ponizne, pune pravog kajanja. Isus nam daje ispovjednike kao suce, koji će nam suditi tako, da se popravimo i izliječimo. Točno im označimo svoje bolesti, da nam propišu pravi lijek! Kao suci oni nama nalažu pokoru, koja kao sakramentalna pokora najuspješnije djeluje. Rado ju primajmo! Nemojmo nikada zaboraviti na pokoru, ali najviše cijenimo pokoru sakramentalnu! Sve druge svoje pokore sjedinimo s ovom!

U kolokviju zahvalimo se Isusu na daru sakramenta sv.pokore! Molimo se,da nam bude vazda izvor obilja milosti,mira Božjega!

Srijeda iza III.nedjelje po Uskrsu

NEVJERNI TOMA

Iv 2o,24s.

1.preludij: Slika nevjernoga Tome gdje se prepire s apostolima, prkosi im. Znamo o njemu da je bio vatrene naravi, impulzivan. Sad njegova narav rađa prkos.

2.preludij: Neka me Isus očuva strasti,koje bi mogle zamračiti u meni vjeru,svijetlo u duhovnom životu!

I.- TOME NIJE BILO KOD KUĆE, KAD SE UKAZAO ISUS.- Hoćemo li Tomu oštro suditi, što nije bio s apostolima, kad se Isus ukazao? Možda njegova krivnja nije bila baš tako velika; možda ga je posao odveo drugamo. Ipak ostaje vjerojatno, da s Tomom nije bilo sve u redu. Rekao bi čovjek, da on nije ništa znao niti o drugim ukazanjima Isusovim, Magdaleni, pobožnim ženama, Petru, dvojici u Emausu. Prema tome, čini se, bio je on čitav dan odsutan od ranog jutra. Možda su događaji Velikoga petka ostavili u njegovoj duši jače utiske nego u dušama drugih apostola, te je on dublje klonuo nego drugi, pa se radi toga odijelio oddrugih, predao se svojim crnim mislima. Bi li Isus došao, baš kad Tome nije bilo, da je Toma izbivao s opravdanim razlogom? Bi li Isus u Tominu odsustvu ustanovio sakramenat sv. pokore, da je Toma morao otići drugamo?

Ako se dakle Toma s lošim razlogom udaljio od zajednice apostolske, nemojmo ga nasljedovati! Dobro i sveto nam je društvo u teškim napastima jako korisno. Recimo društvo duhovnoga vođe! Koliko su već puta naše poteškoće iščeznule, čim smo se stvorili pred duhovnim vođom! Ali ne samo duhovni vođa, nego i druge pobožne osobe, s kojima živimo, jesu naši pomoćnici, ako ih se držimo, ako se ne izoliramo, dok bukti u nama strast, ili nas nečastivi napastuje. Mi smo Isusovi, ukoliko smo njegovo tijelo, jedno mistično tijelo. Moramo imati smisao solidarnosti i jedinstva, gajiti ga u sebi bez prestanka.

II.- APOSTOLI PRIPOVIJEDAJU TOMI O UKAZANJU ISUSOVU.- "I kazaše mu drugi učenici: Vidjeli smo Gospodina." U najboljoj nakani pripovijedaju apostoli, što su doživjeli. Žele da Tomi saopće svoju radost, svoju sreću, milost, koju im je udijelio Spasitelj. Nada sve oni hoće da i Toma znade, da nije ništa propalo na Golgoti, da je s Isusom uskrsla svaka nada u mesijansko kraljevstvo. Velika djela Božja valja navješćivati,

osobito ako se sviju tiču. Hvaliti sebe ne smijemo, a slaviti Boga moramo, kao što je rekao Rafael Tobiji: "Dobro je kriti tajnu kraljevu. Ali je časno otkriti i hvaliti djela Božja" (12,7). Psalmista se pred Bogom ispričava time, što nije o njemu šutio: "Kazujem pravdu (tvoju) na saboru velikom; evo, usta svojih ne zatvaram, Gospodine, ti znaš. Pravde tvoje ne sakrivam u srcu svom, kazujem vjernost tvoju i spasenje tvoje; i ne tajim milosti tvoje i istine tvoje od sabora velikoga "(4o,1os.).

U svojoj zavisti, nesvijesnoj, Toma će nekako osjećati, kao da se apostoli hvale, i to će ga smesti. A oni su bili tako puni radosti nesebične zbog uskrsnuća Isusova! Da je bio Toma bez mane, i on bi se razveselio; ne bi mislio na svoje drugove, nego na Isusa; Isus bi mu bio izvor radosti. Volio je Toma Isusa; kad se Isus, da uskrisi Lazara, usudio u blizinu opasnog Jeruzalema, sokolio je Toma sebe i apostole: "Ajdemo i mi, da umremo s njime "(Iv 11,16). Isusa je volio, ali je premalo u njega vjerovao, premalo osjećao sa svojim drugovima,apostolima, dok je u njemu bilo sebične zavisti.

III.- TOMA NE ĆE DA VJERUJE.- "A on im reče: Dok ne vidim na rukama njegovim znaka od čavala, i ne metnem prsta svojega u mjesto od čavala, i ne metnem ruke svoje u bok njegov,ne ću vjerovati." Šta se Toma tako uzjogunio u svojem nevjerovanju? Posljedica zavisti! Iza onog znamenitog dana ostao bi on sam bez ukazanja Isusova. Magdalena, druge žene, Petar, neki učenici ne-apostoli imali bi prednost pred njim; tako uopće svi apostoli. Kao da se Isus njega odrekao! Poniženi Toma, zavidni Toma odriče se vjere u njegovo uskrsnuće. Nekada je bio tako oduševljen za Isusa! Kod oproštajnog govora iza posljednje večere Toma je pokazao posebno zanimanje; upitao je Isusa: "Gospodine, ne znamo kuda ideš; i kako možemo put znati?" Dobio je na to od Isusa znameniti odgovor: "Ja sam put i istina i život " (Iv 14,5s.). Eto, bilo je u Tome života, lijepe spremnosti!Sada ga njegova impulzivnost tjera u propast. Tako je s našim nagnućima, ako ih razum i jaka volja ne obuzdavaju.

Razlozi nevjerovanja Tomina ne vrijede ništa. Svjedočanstvo tako brojnih svjedoka, njihova radost, tako protivna njihovoj prijašnjoj žalosti, i sve to tako trajno, kroz punih osam dana, moralo bi Tomu uvjeriti; i prazni grob bio mu je dokaz. No u njemu je strast bila jača nego razum. Postavio se na posve krivi princip, da se vjeruje samo ono, što se vidi i pipa.Nije mislio, da bi mu na tom principu postao svagdanji život nemoguć, da bi mu na istom principu uopće propala njegova religija. Čuvajmo se strasti, koja tako pogubno djeluje na čovjeka! Kako lako vjerujemo ono, što prija našim strastima! Ako istina dođe u sukob s nekim našim zlim nagnućem, kako nam je teško uvjeriti se! Baš smo onda nevjerni Tome, ali nije kriva istina, nego naša pokvarenost. Ako svijetlo Božje teško prodire u našu dušu, jamačno je tu neka grješna zapreka. Što brže je uklonimo! Molimo se Bogu,neka nam pomogne!

Kolokvij s uskrslim Isusom, da ga utješimo svojom jakom vjerom!

APOSTOLI SKUPA S TOMOM OPET VIDE USKRSNULOGA ISUSA

Iv 20,26

1.preludij: Osam dana iza uskrsnuća Isusova apostoli su opet skupa, po svoj prilici u dvorani posljednje večere, u prvom spratu, u dvorani, iz koje se izlazilo na krov, ili bolje, na terasu kuće. Možda se opet prepiru s' Tomom, i evo najedamput Isusa u njihovoj sredini!

2.preludij: Molitva protiv tvrdoglavosti! Neka me Isus izliječi, ako nisam posve slobodan od ove mane!

I.- IZA OSAM DANA APOSTOLI SU OPET ZAJEDNO.- "I poslije osam dana bili su opet učenici njegovi unutra, i Toma s njima." Čude se duhovni pisci, što je Toma tako ustrajao u svojem nevjerovanju. Kroz osam dana imao je priliku razgovarati s onima, koji su vidjeli Isusa. Sto puta mogao je slušati njihove izvještaje, mogao je iznijeti sve svoje poteškoće i dobiti odgovor. Sve to Tome nije popravilo, nije ga izliječilo. Tako je često s tvrdoglavim ljudima; što više vremena prođe, sve to gore.Zbiva se isto, što se zbiva s ljudima, koji su se rastali na raskršću; tu se još mogu rukovati, iza nekoliko koraka mogu si još dobaciti po koju riječ, malko kasnije mogu se još samo vidjeti, dok i to ne postane nemoguće. Tako se dešava, kad imamo posla s tvrdoglavim čovjekom. Ako ga ne ostavimo u miru, možemo se s njime posve posvaditi.

Čitamo u povijesti mučenika, kako svećenik, dok su ga već mučili, ne htjede oprostiti svjetovnjaku, koji ga je na stratištu molio za oproštenje. Taj je svjetovnjak postao svetac, sv.Nicefor, a onaj svećenik, Sapricije, otpao je od vjere. Eto, šta se može dogoditi, kad čovjek ne će da popusti! Ako i mi trpimo od iste mane, nastojmo svim silama da se popravimo, naročito kad trpi od toga poslušnost, bratska ljubav! Uzrok je tvrdoglavosti najčešće oholost. Budimo ponizni! Isus nam u evanđelju preporuča poniznost u ljubavi i ljubav u poniznosti; to je njegov duh. Ako ga usvojimo, ne ćemo prkositi braći svojoj.

II.- ISUS SE UKAZUJE.- "Dođe Isus, kad su bila vrata zatvorena, i stade na srijedu." Divimo se ovdje dobroti Isusovoj prema Tomi! Učinio je on za Tomu bez sumnje mnogo već prije ukazanja kroz osam dana. Tko bi dvojio, da se Isus za Tomu zanimao, da mu je pomagao svojom milošću? Vanjske milosti bile su sve ono, što je Toma čuo od svjedoka Isusova uskrsnuća, zatim njihova ljubeznost prema Tomi, te njihovo nastojanje da ga uvjere. Zašto ne bismo smjeli pretpostaviti, da je Toma govorio s Bl.Dj.Marijom, i da se baš pred njom u svom srcu najviše stidio svoje tvrdoglavosti, premda se nije mogao snaći, kako da se izmota iz klupka, u koje se zapleo. Osim vanjskih milosti radila je i unutarnja milost, nukala Tomu, neka se ponizi i popusti. Isus je sam bio na nevidljiv način prisutan, dok su apostoli s Tomom raspravljali.

A kad sve drugo nije pomoglo, Isus se ukazao na vidljiv način. Njegova je Providnost bdjela nad Tomom i tako, da ga je zadržala u društvu svetih apostola. Jao Tomi, da je u svojem nevjerovanju otišao svojim putem, izišao definitivno iz zajednice apostolske! Ostao je, i to mu je donijelo nezasluženu milost ukazanja Isusova. Tako se i s nama katkada događa.

Protivimo se milosti Božjoj, a ona nas progoni, dok pred njom ne kapituliramo. Tako je Bog dobar, tako je jaka, svemoguća, njegova milost! Molimo se mnogo, da nas Bog ne ostavi sa svojom milošću; pred njome može nestati gora naših poteškoća. "Ah, da razdereš nebo i siđeš dolje, da bi zadrhtale gore pred tobom", tako se molio prorok Izaija (63,19).

Toma se nije ni molio, čini se, i došao je Isus, i zadrhtalo je, srušilo se brdo Tomine tvrdoglavosti. Molimo se,neka i nama Bog bude milostiv! Ali znajmo, da je opasno nadati se milosti izvanrednoj, ako kao Toma zanemarujemo milosti obične! Molimo se samo Bogu, da nas, ako ustreba, spasi milošću izvanrednom! Najsigurnije jest, ako si uporabom manjih milosti zaslužimo veće milosti. I raditi moramo u duhovnom životu i molitvom privući k sebi milosrđe Božje.

III.- POZDRAV ISUSOV.- "I reče: Mir vam!" Uskrsnuli Spasitelj donosi svima mir. Toma ga je krvavo trebao, ali nije bio kadar otvoriti mu srce. Nadao se smirenju u afirmaciji samoga sebe i svoje pameti i svojih sposobnosti. Imao je on svakako lijepih sposobnosti, kad ga je Isus izabrao za apostola. I među apostolima on se isticao. Tri su grupe apostola; Toma doduše nije u prvoj, ali nije niti u zadnjoj, nego u drugoj skupa s Filipom, Bartolomejem i Matejem. Utvarao si nešto Toma, držao je do sebe. A nije znao, da do unutarnjeg mira ne vodi ponos,nego poniznost. Bojao se poniženja, a da nije pomislio, da poniženje pred istinom nije poniženje, nego dužnost. Ponizne duše uživaju najveće obilje Kristova mira; najgori neprijatelji utjehe Božje jesu taština i oholost.

Dok Isus svojim pozdravom želi mir Tomi i njegovim drugovima, on im želi također mir međusobni, mir bratske sloge. Toliko je Bogu stalo za bratskom slogom, da njegova mira zacijelo ne ćemo uživati, dok s Tomom rušimo slogu među braćom.Nema mira s Bogom, dok nema mira među nama u poniznoj, uslužnoj bratskoj ljubavi. Tamo gdje preporuča slogu, sv.Pavao voli Boga nazivati Bogom mira.

U svijetu nema mira, pošto ljudi jedan na drugoga mrze. I kad se njihova mržnja ne ispoljava, opet nema mira, jer nema međusobnog povjerenja. Neka među nama cvjeta ljubav, što niče iz dubine srca i plod donosi u djelima milosrđa! Neka vlada istina i iskrenost i bratsko povjerenje, pa će vladati među nama i u nama mir Kristov, mir Božji!

Za sve te milosti, o kojima smo razmatrali, molimo Isusa u kolokviju!

Petak iza III.nedjelje po Uskrsu

RAZGOVOR IZMEĐU ISUSA I TOME

Iv 20,27-29

1.preludij: Isus u sredini, pred njim Toma, unaokolo apostoli.

2.preludij: Milost žive vjere!

I.- ISUS POZIVA TOMU, DA SE UVJERI O NJEGOVU USKRSNUĆU.- "Potom reče Tomi: Metni prst svoj amo, i vidi ruke moje, i pruži ruku svoju, i metni u bok moj, i ne budi nevjeran, nego

vjeran." Kako se Isus zanima za svog apostola! Znade on točno, šta je Toma govorio, i prema tome on njega kori. Kori ga blago, obazrivo. Ne viče na nj, ne grdi ga. Ništa mu izrijekom ne spočitava, osim što je bio nevjeran. Iz blagosti Isusove moglo bi se zaključiti, da Tomina subjektivna krivnja nije bila prevelika. Tako je često kod tvrdoglavih ljudi; zaslijepljeni su. Ako imamo s njima posla, moramo paziti, da ne slomimo trske stučene, da ne ugasimo stijenja, što tinja.

Ali da je sve bez ikakva grijeha kod takova značaja, to opet ne slijedi. Kad se tko tvrdoglavo ukoči u krivom mišljenju, obično ipak osjeća neku grižnju savjesti i neki nemir u srcu. Mora se trsiti, da taj nemir odstrani i popusti od svog prkosa. Neka čuje u dubini srca svoga glas Isusov: "Ne budi nevjeran, nego vjeran!".

A je li Toma zaista metnuo svoj prst u svete rane Isusove? Crkveni oci drže, da jest. Misle, da se i na to odnose riječi sv Ivana apostola: "Što je bilo od početka, što smo čuli, što smo vidjeli očima svojim, što razmotrismo i ruke naše opipaše o riječi života "(1 Iv 1,1). Kao Ivan govori sam Toma u apokrifnim Djelima Tominim 143. Nekima se opet čini, da bi Toma bio bezobrazan, da se počeo rukama doticati Isusa. A šta ako je Isus svojim rukama uhvatio ruku Tominu i metnuo ju na srce svoje? Tako je Isus dobar, da je i to moguće. Htio je Isus sigurno, da Tominim nevjerovanjem i svime, što je slijedilo, izliječi naše nevjerovanje, i nas uvjeri o svojem uskrsnuće. Može Bog, pošto je dopustio grijeh, u samom grijehu našem sebe proslaviti, iz samoga grijeha za nas izvući korist.

II.- ODGOVOR TOMIN.- "Tada mu reče: Gospodin moj i Bog moj." Kako je divna ova ispovijest Tomina! Nijedan od drugih, kome se Isus ukazao, nije tako kratko i lijepo priznao Isusa svojim Bogom kao Toma. Petar ga je nekada nazvao Kristom, Sinom Boga Živoga; već prije rekao je Isusu Natanael: "Učitelju, ti si Sin Božji "(Iv 1,49). Isto su priznali i drugi; no nitko nije s tolikom jasnoćom Isusu priznao, da je Bog, kao sv.Toma. Tako je on na najljepši način dao Isusu zadovoljštinu za svoje nevjerovanje. Tako radimo i mi iza svojih grijeha! Ako smo sagriješili ohološću, ponizimo se što dublje! Ako smo bili neposlušni, neka bude iza pokajanja naš posluh uzoran, to uzorniji, što je prije bio više ukora vrijedan naš neposluh! Tako nadoknadimo Bogu za svaki svoj prestupak! Kao Zahej, koji je govorio Isusu: "Gospodine, pola imanja svojega dajem siromasima; i ako sam koga prevario, vraćam četverostruko "(Lk 19,8).

Za neke prestupke prikazivala bi se u St.Z. žrtva; žrtva je bila naknada Bogu za ono, što mu je grijeh uskratio. Toma apostol nije ni osjetio žrtve, nije mu bilo teško priznanje, premda ga je donekle ponizilo pred drugim apostolima. Milost ga je Isusova napunila obiljem utjehe. Čim se Isus ukazao, nestalo je svih njegovih sumnja, njegov prkos rastopio se kao tvrdi led pod toplim sunčanim zrakama. Kad se Bog ukazuje, može on u duši stvoriti absolutno uvjerenje o istini ukazanja. I Isus je stvorio jako, blaženo svijetlo u duši apostola Tome. Molimo ga, neka i nas rasvijetli! Neka on pobijedi svijet našom vjerom! Neka ju zato učini jakom, nesvladivom pred vlašću tame!

III.- ISUS HVALI ONE, KOJI VJERUJU, PREMDA NISU VIDJELI OČIMA.- "Reče mu Isus: Jer si me vidio, (Toma), vjerovao si. Blaženi, koji ne vidješe, i vjerovaše!" Isus tim riječima ne hvali onih vjernika, koji svojoj vjeri ne traže razloge. Vjera mora biti pametna i razumna. Čovjek mora znati, zašto vjeruje, samo što u tome ne smije pretjerivati. Ima nesretnika, koji vjeno traže vjersku istinu,a da ju ne nađu. Stoje, stoje na vratima Crkve, nešto ih vuče u tu divnu krasotu, a ne znaju se riješiti sumnje, i čekaju! Ne umiju razlikovati sumnje opravdane od lude sumnje. A ludih je sumnja naša mašta puna, osobito ako je bolesna od neurednog života. I đavao je majstor u stvaranju dima oko vjerskih istina; zdrav razum guši se u njegovu dimu; čim se iz njega izbavi, blaženo uživa u svijetlu Božjem. Nevjerni je svijet prava tvornica razloga protiv evanđelja;pobijaju se međusobno, šta ćemo mi njima svoje glave razbijati! Da se navalilo tako na druge činjenice kao na Isusa, povijest bi postala nemoguća. Da se svi postavimo na načelo Tomino, ne vjerovati osim što očima vidimo, naš svagdanji, obični život postao bi nemoguć.

Neka dakle u našem vjerskom i duhovnom životu vlada razum, ne mašta, ne sjetilnost, ne strasti! Nisu dosta zdrave oči u glavi, srce mora biti zdravo, da se jasno vidi u ćudorednom, duhovnom životu. Živjeti moramo prema istini, ako želimo, da nam duševne oči ne oslabe. Junaci moramo biti u obrani istine; inače će nas pomalo tama prekriti. Potrebna nam je još i poniznost, budući da naš razum ne može sve dokučiti. U životu prirode ima tajna, ima ih u Providnosti Božjoj, ima ih u našoj sv. vjeri. Tko se oholo diže kao da ne postoji, što on ne shvaća, fatalno luta. Sve je to imao Isus na umu, govoreći Tomi: "Blaženi, koji ne vidješe, i vjerovaše!"

Molimo se u kolokviju, da nas Isus rasvijetli, da nam dadne prosvijetljene oči vjere! Neka nam okrijepi vjeru!A mi mu kličimo s Tomom: "Gospodin moj i Bog moj!"

Subota iza III.nedjelje po Uskrsu

ISUSOVO UKAZANJE NA OBALI GENEZARETSKOG JEZERA

Iv 21,1-5

1.preludij: Pred nama leži Genezaretsko jezero, spokojno u tišini i tami noćnoj. Tamo na vodi razabire se lađica;u njoj tiho radi sedam ribara, sedam Isusovih apostola. Ribare oni cijelu Božju noć, ali uzalud. Evo, napokon već sviće, a da nisu uhvatili ništa! Vide na obali čovjeka, koji im dovikuje; oni mu sumorno odgovaraju.

2.preludij: Da se radujem s Isusom, jedinim izvorom svakog dobra! Da spoznam i uvidim, kako ću se uzalud mučiti, ako se mučim bez njega!

I.- O DRUŠTVU SEDMORICE ISUSOVIH UČENIKA.- Iza vazmenih blagdana vraćaše se učenici u Galileju. Čudit će se tko, što se već prije nisu vratili, pošto im je Isus navješćivao, da će biti tamo njegovo glavno ukazanje. Htjeli su apostoli, da ostanu u Jeruzalemu svih sedam vazmenih dana. Zadnji je bio petak;u subotu bilo im je zabranjeno putovati. Tako ih je Isus još na Bijelu nedjelju našao skupa u Jeruzalemu, kad se ukazao Tomi.

Lijepo je svakako, što su voljeli biti zajedno. Još u Galileji nalazimo ih skupa. Sedam ih je bilo na okupu, kad se Simonu Petru prohtjede ribariti: on, Toma, Natanael, dva sina Zebedejeva i još dva druga. Natanael je bio iz Kane galilejske, mogao je ići kući u Kanu; dva sina Zebedejeva mogla su biti kod majke Salome i za nju raditi. Vidimo ih eto kod Petra. Zacijelo ih je sam Duh Sveti čuvao skupa. Da ostanu Isusu vjerni, morali su se držati svoje zajednice. Jao čovjeku, koji je sam! Teško će se prehraniti tjelesno, još će lakše umrijeti od gladi duhovne. Mnogi svjetovnjaci čuvaju svoju vjeru gotovo najviše time, što ne će da se odijele od dobrih vjernika. Ako idu u drugo društvo, brzo će propasti. Ako živimo u redovničkoj zajednici, to će nas ona više čuvati, što ćemo se jače držati skupa međusobnom ljubavlju i posluhom prema poglavarima. Tako biva prema prirodnim duševnim zakonima; još više, kad se radi o društvu dobrih ljudi, prema zakonima milosti Kristove, budući da je Isus obećao: "Gdje su dvojica ili trojica sabrani u ime moje, ondje sam ja među njima."(Mt 18,2o). U društvu one sedmorice apostola, o kojoj razmatramo, Petar prednjači; on ima inicijativu, drugi se povode za njim:, sjećaju se, kako je Isus uvijek častio Petra, kako mu je obećao, da će biti stijena, na kojoj će sagraditi svoju Crkvu. Zato i oni časte i štuju Petra. Štujmo i mi svoje poglavare! Gledajmo u njima samoga Krista! "Komu čast, čast."(R 13,7).

II.- UZALUDNO RIBARENJE.- Idu ona sedmorica apostola hvatati ribe; no one noći ne uhvatiše ništa. Zašto? Sigurno zato, jer je Bog tako uredio. Njihov je ribolov slika njihova budućeg apostolata; tu će sve ovisjeti o pomoći Božjoj, o milosti Božjoj. Kad je Isus tri godine prije pozvao Petra i brata mu Andriju i dva sina Zebedejeva, trudili su se isto tako svu noć i ništa ne uhvatiše. Ali pošto su na riječ Isusovu bacili mrežu, uhvatili su toliku množinu riba, da su im se razdirale mreže. Već je onda Isus bodrio Petra: "Ne boj se: Odsele ćeš ljude loviti."(Lk 5).

Sada će Isus na obali istoga jezera iza svog uskrsnuća podijeliti Petru vrhovnu vlast u svojoj Crkvi. Zato se obnavlja ribolov, uzaludni bez Isusa, čudesni ribolov na riječ Isusovu.

I s nama događa se često isto. Ne da nam Bog nešto, dok se ne uvjerimo, da sve imamo od njega, dok se sasvim ne oslobodimo taštine i umišljenosti, dok ne damo slavu Isusu, priznavajući svoju posvemašnju ovisnost o njegovoj pomoći. Najživlje se to osjeća u životu duhovnom i u radu apostolskom, gdje se radi o darovima i o učincima nadnaravnim; tu je pomoć Božja najviše potrebna. "Niti je onaj što, koji sadi, ni onaj, koji zalijeva, nego Bog, koji daje te raste "(1K 3,7). "Naša je sposobnost od Boga". (2K 3,5).

III.- ISUS NA OBALI.- "A kad bi jutro, stajao je Isus na obali; ali učenici ne poznaše, da je Isus." Iza noćnog rada i bdjenja bili su apostoli pospani i iznemogli. Zašto im se Isus pokazuje istom sada? U tamnoj noći bili su sami; kod posla bili su sami. I još sada nije Isus s njima u lađi, nego podalje na obali. A ukazuje se tako, da ga učenici ne prepoznaju. Tako postupa Isus, jer on više ne pripada ovoj zemlji, premda na nevidljiv način vodi brigu za nas, pomaže nam. Mi smo u kušnji,

moramo sretno proći, premda nam se čini, kao da nas je Bog ostavio same, premda nam je mučno u teškom radu, u tami, dok nam se čini Isus daleko! No on sigurno misli na nas, kao što je mislio s ljubavlju na one svoje učenike.

Čujmo, kako oni razgovaraju! "Tada im reče Isus: Djeco, imate li što za jelo? Odgovoriše mu: Nemamo." Kako ljubezno i familijarno naziva Isus učenike djecom! Kako se brine i za njihovo jelo! Hoće ipak, da priznaju svoje siromaštvo i svoju oskudicu i neuspjeh svojega rada. "Nemamo!" Tako čeka Isus, da i mi ponizno priznamo svoju nemoć. Ako se pred njim ponizimo u preziru samih sebe, a u pouzdanju prema njemu, dat će nam s najvećom ljubavlju sve, što trebamo. Apostoli su Isusu tako priprosto priznali, da nemaju. Koji bi drugi ribar možda, ljut radi neuspjeha, dao oduška svojoj nervozi i odgovorio osorno. Ili bi se stidio svog neuspjeha kao da nije umio ribariti tamo, gdje bi se nešto našlo, i opet bi možda njegov odgovor bio nestrpljiv, izraz uvrijeđenog samopouzdanja. Nije lijepo, ako smo oholo otresiti pred ljudima, a pogotovo ne vrijedi, ako se tako vladamo pred Bogom. Pred njim budimo kao djeca, svijesni svoje nemoći, uzdajući se u Oca!

Kolokvij s Isusom! Neka nam pomogne do živog uvjerenja o potrebi njegove pomoći, do pouzdanja prema njemu!

IV.nedjelja po Uskrsu

ISUSOVO UKAZANJE NA OBALI GENEZARETSKOGA JEZERA II

Iv 21,6s.

1.preludij: Apostoli iz lađice gledaju prema kopnu, prema Isusu; Isus im dovikuje izdaleka. Apostoli opet bacaju mrežu s najljepšim uspjehom. Ivan prepoznaje Isusa. Petar se baca u vodu.

2.preludij: Da se uzdam u Isusa! Da nasljedujem čistoću Ivanovu, revnost sv.Petra!

I.- ČUDESAN RIBOLOV.- "Reče im: Bacite mrežu s desne strane lađice i naći ćete. Tada baciše, i već je nisu mogli vući od mnoštva riba." Isus sve znade, sve može; zato nam je njegova pomoć sigurna, ako ga samo njegova ljubav ne sprečava dati nam ono, što bi nam škodilo. Isus nam pomaže, kad ga za to molimo. Ali teško nama, kad bi nam davao samo na našu molbu! Gdje bismo stigli misliti na sve svoje potrebe, sve svoje pogibelji! Isus dospijeva misliti na sve. Pomaže nam, kad mi ne mislimo na svoju oskudicu, nepriliku, kad mu se ne molimo; on nas više voli, nego mi sami sebe. Tako je pomogao apostolima. Pomogao im je najprije u materijalnoj potrebi, spremajući im još ljepše darove duhovne. Iza ribolova i ručka dat će učenicima samoga sebe, svoju ljubav. Petru dat će prvenstvo među apostolima na dobro svoje Crkve, svoga stada.

Tko bi dvojio, da je čudesan ribolov imao biti slika milosti Isusovih, slika duša, koje on lovi u svoje mreže, ne da ih ubije, nego da im dade obilje nadnaravnoga života! Uživimo se u radost svetih apostola, koji sada iza teške, mučne noći vide u svojim mrežama tako bogat plijen! Kako zahvalno gledaju

prema obali na onog stranca, koji ih je tako lijepo uputio! A kako će istom kasnije radosno slaviti Boga, kad će bacati svoje apostolske mreže i s najvećim blagoslovom Božjim hvatati duše! Ali i tada će im Bog dati da iskuse svoju slabost te uvide, odakle toliki uspjeh.

II.- IVAN PREPOZNAJE ISUSA.- "Tada onaj učenik, koga je Isus ljubio, reče Petru: Gospodin je." Zašto je baš Ivan prepoznao Isusa? Da li zato jer je bio mlad, imao bistre oči? Ne! Iz riječi evanđeoskih nekako zvuči, kao da je Isusa prepoznao baš zato, jer je bio njegov miljenik. Sigurno se on isticao posebnom ljubavlju prema Isusu. Tko ljubi, najbrže prepoznaje ljubljenu osobu. Tako je otac izdaleka prepoznao rasipnoga sina. Ivan je u svojoj ljubavi nekako slutio, uvjerio se, da onaj tajanstveni stranac na obali ne može biti drugi nego Isus. Mogao je to pogoditi i bez posebnog rasvjetljenja. Čudesan ribolov pomogao je Ivanu da prepozna čudotvorca. Sjetio se prvog sličnog čuda Isusova, iza kojeg su on i brat mu Jakov ostavili oca i pošli za Spasiteljem. Ako li je Isus na čudesan način otvorio oči Ivanu, dok su oči ostalih apostola još bile zadržane, možemo opet reći, da je ljubav Ivanu zaslužila tu milost.

Sv.Jeronim malko je drukčijeg mišljenja. Prema njemu prepoznao je Ivan Isusa zato, jer je bio djevičanski čist: "solus virgo virginem agnoscit" : "samo čovjek djevičanski prepoznaje čovjeka djevičanskoga." Rekao je Isus u propovijedi na gori, da su blaženi oni, koji su čista srca, jer će gledati Boga; imat će smisla za sve što je božansko, neku intuiciju u ono, što je Božje. Između djevičanskog Isusa i djevičanskog Ivana ima neko duhovno srodstvo.

Ipak Ivan, pošto je Isusa prepoznao, ne poduzima ništa. Petru, koga je smatrao višim od sebe, kazuje svoju misao. U svojoj djevičanskoj čistoći ostaje ponizan. I poniznost jako privlači u našu dušu milost i rasvjetljenje Božje. To je baš lijepo kod Ivana, što kao miljenik Isusov nije bio ohol; da je bio ohol, ne bi bio Isusu tako mio; da je bio ohol, ne bi se dugo isticao niti ljubavlju prema Isusu niti svojim djevičanstvom. Zaslužio je svojom poniznošću, te je najdublje spoznao Isusa i Isusov duh, kao što se vidi iz njegovih spisa. U njega se ugledajmo, da raširimo i produbimo spoznaju svog Spasitelja! Da ga nagonski prepoznamo, gdjegod nam se pojavi!

III.- PETAR SE BACA U VODU, DA ŠTO PRIJE DOĐE DO ISUSA.- "Čuvši Šimon Petar, da je to Gospodin, potpasa si haljinu, jer je bio (napola) go, i skoči u more." Petar je uvijek isti. Voli Isusa, osjeća, da bi bio spreman za njega ići u smrt, u zatvor. Sad se za Isusa baca u vodu, samo da što prije dođe do njega. Radio je po noći, jedva odjeven, u nekoj haljini, neopasan. Da si omogući plivanje, brzo se opasa. U svojoj čežnji za Isusom zaboravlja na punu mrežu, zaboravlja, da bi morao pomoći drugovima, koji mreže ne mogu izvaditi iz vode. Ne misli, kako će biti smiješno mokar, kad dospije do Isusa, - ne misli, gdje će svoju haljinu sušiti. Obuzelo ga samo čuvstvo ljubavi i čežnje, zaboravio je na sve drugo. Isusu se sigurno sviđa privrženost Petrova, oprašta mu sve drugo, njegov čudnovat način.

Isto tako i u nama on traži ljubav, srce. Ako ne vidi ljubavi, malo ga zanimaju naši radovi, naši uspjesi, naša bez

ljubavi mrtva, ledena korektnost; ako li u nama opazi ljubav, oprostit će nam našu nespretnost, naš neuspjeh, ili bolje, u našem neuspjehu imat će uspjeh njegova milost, koja će nas učiniti Bogu dragima, a i u našem poslu na neočekivan način uspjeti božanskim uspjehom. Nemojmo hotimično nasljedovati, što je na Petru čudno! Ali nemojmo ni oštro osuđivati njegovu čudnu vanjštinu, pod kojom kuca tako vruće srce, puno ljubavi! Gleda Isus mokrog Petra, smiješi mu se; sviđaju mu se svi ti vanjski znakovi privrženosti. Pitat će on skoro Petra o unutarnjoj ljubavi srca. To je svakako glavno; na to i mi najviše pazimo!

Kolokvij neka bude s presretnim apostolima, Ivanom, Petrom, ili sa samim Isusom, da se i nama objavi i utješi nas!

Ponedjeljak iza IV.nedjelje po Uskrsu

ISUSOVO UKAZANJE NA OBALI GENEZARETSKOGA JEZERA III

Iv 21,8-14

1.preludij: Idilična slika: apostoli rano ujutro doručkuju uz vatru skupa s Isusom; broje ribe, što su ih uhvatili!
2.preludij: Molimo za milost pouzdanja glede tjelesnih potreba, dok radimo za Boga!

I.- ISUS PRIPRAVLJA UČENICIMA DORUČAK.- Kako se Isus divno brine za svoje! Isusovom pomoću ulovili su učenici obilnu lovinu. "Uđe Simon Petar i izvuče na kopno mrežu, punu velikih riba, sto pedeset i tri." Isusovom zaštitom nije se mreža raskinula od tako teškoga tereta, dok su ju učenici vukli do kopna. Međutim im je Isus naložio vatru, lijepo uredio žeravicu i ribu pristavio, da apostoli gladni ne moraju čekati na doručak; i kruha ima tu. Za sve se Isus pobrinuo. Uvijek se on lijepo brinuo za svoje apostole. Mogao ih je bez straha upitati kod posljednje večere: "Kad vas poslah bez kese i bez torbe i bez obuće, da li vam je što uzmanjkalo?" Njima ne preosta drugo nego priznati: "Ništa "(Lk 22,35s.).

Ako se Isus brine za svakog čovjeka, za svakog vjernika, koliko više za apostola, koji se posve njemu posvetio, za njega radi, surađuje s njime u poslu, koji je od svih posala najviše božanski! U Isusovu je interesu da prevelikih materijalnih briga liši radnika, koji radi u njegovu vinogradu. I to više će se Isus brinuti za svog radnika, što manje ovaj misli na sebe, što je više svoje srce otkinuo od svega zemaljskoga.

Glede uhvaćenih riba gledajmo opet, kako Petar nastupa kao gospodar, kao da su svi drugi njemu podložni. Možda je tako nekako i bilo; možda je lađa bila njegova, mreža njegova. Možemo ipak u tome vidjeti sliku sv.Petra kao vrhovnog poglavara svih, koji kao apostoli love duše. A ima li broj riba koje simbolično značenje? Tako je mislio sv.Augustin. Ako ima koje značenje, držimo se sv.Jeronima, prema komé su u stara vremena smatrali, da ima baš sto pedeset i tri razne vrste riba! Značenje je dakle čudesnog ribolova i broja riba, da će apostoli loviti sve vrste, sve zajednice ljudi, sve narode. Eto slike i predigre zamašnih pothvata Božjih, Kristovih! Ako smo Kristovi suradnici, budimo ponosni, smirimo se u ljubavi, kojom nas Krist poslužuje kao najbolji drug, gotovo kao sluga!

II.- RADOST APOSTOLA, ŠTO IMAJU U SVOJOJ SREDINI ISUSA.
Sv.Ivan piše: "I nijedan se od učenika ne usudi da ga upita: Tko si ti? znajući da je Gospodin." Apostoli zaposleni kod riba, spremajući se na doručak, svi blaženi gledaju Isusa. Šute, ne usuđuju se pitati štogod. Ne dvoje, da imaju Isusa pred sobom. Ipak način, kako evanđelista to opisuje, pretpostavlja,da su učenici osjećali nešto izvanredno. Ne kao da je Isus imao drugi lik, ali je ipak u njegovoj pojavi bilo nešto neobično, nešto duhovno, neki odsjev božanstva, koji se nije opažao toliko, dok je prije svoje smrti boravio s njima. To apostole ipak nije smetalo u očevidnoj spoznaji, da imaju pred sobom pravoga, živoga Isusa.

S tom spoznajom bila je združena neopisiva utjeha.Uskrsnuo je Isus, nada njihova. S Isusom uskrslo je u dušama apostola sve ono božansko lijepo, što im je Isus nekada propovijedao, navješćivao, njegova uzvišena ćudoredna nauka, koju će oni širiti po čitavom svijetu,- njegova nauka o Crkvi, kojoj će oni biti dvanaest temeljnih kamenova. Kao apostoli, tako smo i mi često pred nadnaravnim pojavama s jedne strane uvjereni, da Boga imamo pred sobom, a s druge strane opet kao ljudi, koji nešto gledaju u ogledalu, još ne licem u lice. Obuzima nas ipak neizreciva radost u prisutnosti Božjoj, o kojoj ne dvojimo. Da osjećaj prisutnosti Božje bude u nama što jači, budimo kao apostoli puni ljubavi prema Isusu, ponizni, priprosti! Neka nam njegova prisutnost bude draga; čeznimo svim srcem za onim vremenom, kad između nas i njega ne će više biti nikakva zastora, nego ćemo ga gledati licem u lice!

III.- APOSTOLI DORUČKUJU S ISUSOM.- Evanđelje veli samo, da je Isus dao učenicima od kruha i ribe; da li je i on jeo,toga ne kaže evanđelista. Možemo i to pretpostaviti; vjerojatno je, ako pomislimo, kako je Isus nastojao davati apostolima što sigurnije dokaze svog uskrsnuća, ako se sjetimo također, kako je volio u znak intimne ljubavi blagovati sa svojima, premda njegovo uskrslo tijelo nije trebalo hrane. No razmatrajmo o onome, što nam evanđelje izrično pripovijeda! "Dođe Isus i uze kruh i dade im, tako i ribu." Igrao je Isus ulogu domaćina.Sjeo je prema običaju sa svojim gostima, uzeo kruh u ruke i izrekao blagoslov: "Blagoslovljen Gospodin, naš Bog, kralj svijeta,koji proizvodi kruh iz zemlje!" Prelomio je nato kruh i dao nešto svakomu od prisutnih. Ako se Isus držao običaja, jeo je od kruha najprije on, onda učenici.

S kolikom je pobožnošću Isus molio, kako je kod toga dizao svoje oči prema nebu, prema Ocu nebeskomu, koji hrani svoje stvorove! S kolikom je ljubavlju Isus dvorio svoje drage učenike! Učenici stavljaju ribu na kruh i jedu; umorni su i gladni; ipak uživaju više prisutnost Isusovu nego kruh, što im ga on daje. "Ovo se treći put Isus javio svojim učenicima, pošto je uskrsnuo od mrtvih." Bilo je to ukazanje, čini se, dulje i intimnije nego prijašnja. Svojim miljenicima Isus se sve više objavljuje.

U kolokviju razgovarajmo s božanskim Spasiteljem,koji se za nas brine, i za našu prehranu, da uzmognemo za njega raditi! Pitajmo ga, je li s nama zadovoljan, da li naša revnost u radu za njega odgovara njegovoj nježnoj ljubavi prema nama!Stvarajmo odluke pred Isusom, da okrijepimo svoje pouzdanje, raspirimo svoju ljubav prema njemu!

ISUSOVO UKAZANJE NA OBALI GENEZARETSKOGA JEZERA IV

Iv 21,15-17

1.preludij: Na obali jezera. Valjda je međutim već i sunce izašlo, probudila se priroda iz noćnoga sna. Apostoli su svršili doručak, šute od umora i strahopočitanja, čekaju, da Isus započne razgovor. Isus zbilja počinje, ali sa samim Petrom.

2.preludij: Neka nam Isus udijeli onu ljubav i poniznost, koju traži od Petra! Neka nam udijeli milost stalne vjernosti prema nasljedniku sv.Petra!

I.- LJUBAV PREMA ISUSU - UVJET USPJEŠNOG RADA ZA ISUSA.

"Poslije doručka reče Isus Simonu Petru: Simone Ivanov, ljubiš li me većma nego ovi?" Petru će Isus podijeliti vrhovnu vlast u svojoj Crkvi. Tolika vlast zahtijeva žarku ljubav prema Isusu. Petar će biti nad ostalim apostolima; zato mora Isusa ljubiti većma nego oni. To je ono, na što Isus smjera, dok Petra ispituje. Ljubav, koju Isus iziskuje od Petra, mora biti plemenita, ljubav volje, prosvijetljene razumom, ljubav nadnaravna. Tri puta pita Isus; tako je važno to pitanje. U prva dva pitanja čitamo glagol, koji znači ljubav plemenitu, slobodnu, prosvijetljenu. U trećem pitanju nalazimo drugi glagol, koji znači ljubav sjetilnu, kakovom ljubimo svoje rođake, svoje prijatelje. Ako je naša ljubav prema Isusu jaka, ganut će iz volje u srce, bit ćemo tronuti od ljubavi, kao pijani od ljubavi. Ipak ako su naši osjećaji katkad suhi, nemojmo se uznemirivati! Nek je samo ljubav volje u nama uvijek jaka!

Isus pita Petra ljubezno, služeći se njegovim domaćim imenom, Simon. Ima ipak i nešto svečano u pitanju, kad dodaje ime oca Ivana. Isus je sam ganut, ali najviše svečanošću ovog važnog momenta. Kipi u njemu ljubav, dok Crkvi postavlja temelj, i nada se Isus od Crkve ljubavi, koju mu svatko, a osobito svećenik duguje. "Ako tko ne ljubi Gospodina (Isusa Krista), neka bude proklet!" (1K 16,22).

II.- PONIZNOST KAO UVJET USPJEHA.-

Je li Isus tri puta upitao Petra o ljubavi, da ga podsjeti na njegov grijeh, kako se tri puta odrekao njega, Isusa? Je li htio time Petra blago ukoriti? Imao je Isus vjerojatno i to pred očima. A kako je Petar ponizan! Pita ga Isus, da li ga ljubi većma nego drugi apostoli. Petar odgovara, da ljubi, ali ne će da se uspoređuje s apostolima. Nekada je bio drukčiji; ako bi se svi sablaznili nad Isusom, on se ne će, tako je govorio u noći prije Velikoga petka. Iskustvo ga je naučilo, kako mora biti ponizan. Još se drukčije očituje Petrova poniznost, ako smijemo strogo tumačiti grčke riječi, kojima je evanđelista preveo njegov odgovor. Pita Isus Petra, da li ima plemenitu, jaku, prosvijetljenu ljubav (agapas), Petar odvraća, da osjeća ljubav (philo); ne usuđuje se ništa tvrditi o jakosti svoje ljubavi, ne zna, kako bi njegova ljubav odolijevala napastima i olujama. Ponizno se Petar poziva na znanje Isusovo kao da hoće da se osloni na Isusa kao početnika i svjedoka svoje ljubavi.

Isus opetuje svoje pitanje kao da dvoji o ljubavi Petrovoj; Petra to žalosti, ali ipak ostaje strpljiv; svijestan je, da je zaslužio takav postupak. "Ožalosti se Petar, što mu reče po treći put: Ljubiš li me? i reče mu: Gospodine, ti sve

znaš, ti znaš, da te ljubim." Poniznošu svojom Petar zaslužuje, da ga Isus okrijepi svojom milošću, okrijepi njegovu ljubav,te bude jaka i za mučeništvo. Bog je ljubomoran na svoju slavu. Hoće da se služi nama kao sredstvima, ali ne trpi, da se sredstvo diže nad svoju ulogu, premda Bog hoće da radimo revno i marljivo. U poslanicama sv.Pavla čitamo, kako je Bog progonima i najvećim drugim poteškoćama vježbao apostole u poniznosti, zato da se u njihovoj slabosti nastani sila Kristova. Ako smo sami temeljito ponizni, bit će nam progoni i druge poteškoće, druge kušnje, manje potrebne.

III.- ISUS POVJERAVA PETRU SVOJE STADO.- Iza svoja tri upita i tri odgovora Petrova Isus svaki put povjerava Petru svoje stado. Spominje janjce i spominje ovce, dakle čitavo stado; nitko nije u stadu izuzet ispod vlasti Petrove. I ostali su pastiri njemu podređeni, i oni su donekle njegove ovce. Upamtio je Petar dobro Isusove riječi, ali je upamtio također, da je on samo vidljivi zamjenik nevidljivog pastira Krista. Zato će kasnije pisati vjernicima: "Jer ste bili kao izgubljene ovce, ali sad se obratiste k pastiru i biskupu duša svojih "(1P 2,25). I sebi podređenim pastirima pisat će isto tako lijepo i ponizno: "Pasite stado Božje, koje vam je povjereno, i nadgledajte ga ne silom, nego dragovoljno, kako Bog hoće, niti radi niskoga dobitka, nego iz dobra srca; niti kao da gospodujete općinama, nego kao oni, koji su izgledi stadu od srca. I kad se javi vrhovni pastir, primit ćete neuveli vijenac slave "(1P 5,2)Tako je bez sumnje sam Petar pasao stado Kristovo.

Ako Petra slijedimo kao pastira, slijedimo samoga Krista; nismo u stadu Kristovu, ako nismo u stadu Petrovu. I što smo vjerniji Petru, to smo više Kristovi, dionici svih milosti, koje on dijeli ovcama stada svoga. Ako smo u stadu Petrovu,imat ćemo obilnu pašu; past će nas samo Janje-Isus i voditi na izvore žive vode. Naša vjera očuvat će se potpunoma, cvjetat će naša ljubav prema Bogu i bližnjemu, razvit će se bujan vjerski život; zar nije tako u Crkvi, kojom upravlja Petar? Nije li to jedna, sveta, katolička i apostolska Crkva?

Kolokvij s Isusom ili sa sv.Petrom! Molitva za milost vjernosti prema papi i svim crkvenim poglavarima! Katolik sluša Crkvu, jer bi inače pred Isusom bio kao carinik i grješnik.Uvjeravajmo Isusa, da će biti daleko od nas svaki neposluh, svaka hladnoća, svako nepovjerenje prema njegovu zamjeniku na zemlji!

Srijeda iza IV.nedjelje po Uskrsu

ISUS PRORIČE PETRU MUČENIČKU SMRT

Iv 21,18-23

1.preludij: Petar pred Isusom na obali jezera; sa strane šest drugih apostola.

2.preludij: Da rado za Kristom nosim svoj križ, osobito za dobro stada Kristova!

I.- MUČENIČKA SMRT SV.PETRA.- Podijelio je Isus Petru vrhovnu vlast u svojoj Crkvi. Petar postaje drugi Krist. Morat će također kao Krist trpjeti. Proriče mu Isus svečano, onom svojom svečanom formulom: "Zaista, zaista, kažem ti." Izvanredno su

važne patnje,patnje apostolske u Crkvi Isusovoj, važne za njezin procvat. Isus saopćuje Petru, da će kao starac umrijeti mučeničkom smrću. "Zaista, zaista, kažem ti: Kad si bio mlađi, opasivao si se sam i hodio si, kuda si htio; a kad ostariš,raširit ćeš ruke svoje, i drugi će te opasivati i odvesti, kuda ne ćeš." Zar se Petar kod ovih riječi nije odmah sjetio Velikoga petka i raskriljenih ruku raspetoga Spasitelja? Dakle i njega čeka ista sudbina. Grci i Rimljani spominjući smrt na križu, običavali su govoriti baš o raskriljenim rukama. Isusove riječi sjetile su Petra i konopa, kojima su raspeti osuđenici bili vezaniuz križ. Na križ će Petra odvesti; grčki bi se tekst mogao prevesti također: "nosit će te." Katkad se osuđenici više nose nego vode na stratište.

Narav se ljudska opire smrti, trpi smrtnu stisku. To u sebi nije zlo; i u toj agoniji može biti volja mučenikova jaka. I Petru veli Isus: "Vodit će te, kuda ti ne ćeš." Ne će sjetilnost, premda volja hrli u smrt za Isusa. Sv.Ivan evanđelista, koji je svoje evanđelje pisao kojih 30 godina iza smrti Petrove, dodaje: "A ovim riječima htjede označiti, kakvom će smrti proslaviti Boga." Da, mučeništvo najviše proslavljuje Boga. Sv.Petar kao zamjenik Isusov na zemlji morao je više nego drugi nalikovati na Isusa i u patnjama, patnjama, kakovim je i Isus proslavio svoga Oca, a nas spasio. Petar je upamtio Isusovo proročanstvo. Malo prije svoje smrti pisat će svoju drugu poslanicu, napisat će i ove riječi: "Ali smatram, da sam dužan, dok sam god u ovom šatoru, da vas budim opominjanjem; znajući da će se doskora raspasti moj šator, kao što mi javi i Gospodin naš Isus Krist "(1,13s.).

<u>II.- PETAR U PATNJAMA NASLJEDUJE ISUSA.</u>- Kako je patnja apostolska nasljedovanje Krista, sjedinjenje s Kristom Spasiteljem, označio je Isus i ovim riječima, koje je rekao Petru: "Hajde za mnom!" A pošto se Petar odmah zatim previše radoznalo zanimao za sudbinu sv.Ivana, opetovao je Isus svoj poziv: "Što je tebi do toga, ti hajde za mnom!" Sv.Petar nije prvi put čuo ovakove riječi iz usta Isusovih. Baš kad je on htio samoga Isusa odvratiti od križa, dobio je od Isusa oštar ukor, i čuo,kako je Isus njemu i svim učenicima rekao: "Tko hoće da ide za mnom, neka se odreče sebe, uzme na se križ svoj i tako ide za mnom " (Mt 16,24). Proricao je već prije Isus apostolima patnje i mučeništvo, a napose Petru kod posljednje večere: "Kuda ja idem, ne možeš sad ići za mnom, ali ćeš poslije poći za mnom "(Iv 13,36).

Slijediti Isusa u patnjama, znači trpjeti kao on, onako strpljivo, predano u ruke Božje, ponizno junački, a osobito s onim razumijevanjem patnje, koje možemo postići samo od Isusa; napokon znači također trpjeti u sjedinjenju s Isusom, s njegovom pomoću i milošću, da se milost umnoži u Kristovu mističnom tijelu, sv.Crkvi. Kako je to lijepo shvaćao sv.Petar, vidi se iz njegove prve poslanice. "I Krist postrada za vas i ostavi vama primjer, da idete za stopama njegovim "(2,21). "Kad je dakle Krist trpio tijelom, i vi se istim mišljenjem naoružajte "(4,1). "Nego se radujte, što ste zajedničari patnja Kristovih...Ako vas grde zbog imena Kristova, blago vama."(4,13).

<u>III.- SUDBINA SV.IVANA.</u>- Poziv Isusov, "Hajde za mnom", shvatio je Petar previše doslovno, pa je pošao za Isusom,koji se počeo udaljivati od svojih. Za njim pođe i Ivan. "Kad ga Petar ugleda, reče Isusu: Gospodine, a što će ovaj? Reče mu

Isus: Ako hoću, da on ostane, dok ne dođem, što je tebi do toga?" I sv.Ivan je mnogo trpio za Isusa. Prorekao je Isus njemu i bratu mu Jakovu: "Kalež, koji ja pijem, vi ćete piti, i krštenje, koje ja primam, i vi ćete primiti "(Mk 1o,39). Bio je kasnije i Ivan bičevan s ostalim apostolima pred židovskim velikim vijećem. Kralj Herod Agripa dao mu je smaknuti mačem brata Jakova. Doživio je sv.Ivan smrt sv.Petra, doživio je propast svetoga grada Jeruzalema, prvi veliki progon kršćana u vrijeme cara Nerona. Preselio se iz Sv.zemlje u Malu Aziju, u grad Efez; doživio je drugi progon kršćana za cara Domicijana; on je sam bio tada prognan na otok Patmos, prema nekoj predaji mučen u vrelom ulju. I za njega vrijede riječi sv.Pavla, da su apostoli kao smeće i izmet ovoga svijeta, kao ljudi osuđeni na smrt, noseći svuda smrt Isusovu na svom tijelu.

Ipak jer je Ivan tako dugo živio, još kojih 68 godina iza smrti Isusove, govorkalo se među kršćanima, da on ne će umrijeti, da će živ dočekati drugi dolazak Isusov. Krivo su tumačili riječi Isusove. Zato sv.Ivan u evanđelju ispravlja ovo krivo tumačenje. "Tako izađe među braćom ova riječ, da onaj učenik ne će umrijeti. A Isus mu ne reče, da ne će umrijeti, nego: Ako hoću, da on ostane, dok ne dođem, što je tebi do toga." Svakako Ivan nije umro mučeničkom smrću. Zašto? Ne znamo! Isus je imao za to svoje razloge. Možda je htio označiti, da mu se djevičansko čisti život sv.Ivana isto tako sviđa kao mučenička smrt drugih apostola. Cijenimo dakle svetu čistoću, čuvajmo ju kao biser! Volimo Antikristovu bijesu suprotstavljati mučenike-junake; sv.Ivan u Tajnom otkrivenju suprotstavlja mu duše djevičansko čiste (14,1-5).

Kolokvij može biti s Isusom u društvu sv.Petra i sv.Ivana. Oduševimo se pred Isusom za jakost u patnjama i za djevičansko čisti život prema primjeru sv.Petra i Ivana!

Četvrtak iza IV.nedjelje po Uskrsu

UKAZANJE NA GORI GALILEJSKOJ

Mt 28,16s.; 1K 15,6

1.preludij: Na gori u Galileji, možda na Taboru jedanaest apostola; među njima Isus; apostoli mu se klanjaju; ima tu i drugih svjedoka. To je ono ukazanje, o kojem govori sv.Pavao: "A zatim se javi braći, kojih je bilo više od pet stotina zajedno. Od njih većina živi do dan danas, a neki usnuše "(1K 15,6).

2.preludij: Živa vjera u uskrsnuće Isusovo; radost s Isusom.

I.- ISUS SE UKAZUJE APOSTOLIMA I MNOŠTVU.- Već prije smrti uputio je Isus apostole u Galileju: "Iza uskrsnuća svojega ići ću pred vama u Galileju "(Mt 26,32). Na dan uskrsnuća morale su pobožne žene od anđela javiti apostolima o Isusu: "On je uskrsnuo od mrtvih i ide pred vama u Galileju. Ondje ćete ga vidjeti "(Mt 28,7). Jamačno je Isus neko svoje ukazanje u Galileji smatrao glavnim. Koje? Vjerojatno ovo, kad se ukazao tolikomu mnoštvu ljudi. Možda je sam Isus uputio apostole, neka dovedu sa sobom više svijeta. Znajući Isus, od kolike je važnosti za nas njegovo uskrsnuće, htio nam je dati što jače dokaze. Ako tko Isusu ne vjeruje, ako ga ne prima kao Spasitelja, sam si je kriv; nije kriv Isus.

Sigurnost je vjere slobodna sigurnost; neopravdane sumnje ostaju moguće. Može se netko predati neopravdanim sumnjama, pod utjecajem strasti doći do mišljenja, da su opravdane. Nije dosta jak da se podvrgne dužnostima, da prinese žrtve, koje mu nalaže istina vjersko-ćudoredna; onda je najjednostavnije istinu nijekati. To i čine mnogi. I u naša vremena, premda se i dandanas događaju čudesa. Francuska je puna bezvjeraca, premda ima svoj Lurd. A u Fatimi, portugalskom Lurdu, isto tako mnogih nevjernika čudesa ne obraćaju. Čudo, što se tamo dogodilo 13. listopada 1917., imalo je oko 70.000 svjedoka, trajalo je 10 minuta, divno čudo na nebu, što su ga mogli svi pomno promatrati, a ipak mnogi ne vjeruju. Tako je bilo i u vrijeme Isusovo. Pravo veli Abraham bogatunu glede njegove braće u onoj Isusovoj priči: "Ako ne slušaju Mojsija i proroka, ne će vjerovati, da tko ustane i od mrtvih "(Lk 16,31). Ima u ovim riječima po svoj prilici aluzija na uskrsnuće Isusovo i na njegove učinke kod nevjernih Židova. Čuju se kadikad riječi bezvjeraca, da bi objava, kad bi zaista postojala, bila jasnija. Nikad ona ne može biti dosta jasna strastima, koje pred njome žmire.

<u>II.- APOSTOLI SE KLANJAJU ISUSU.</u>- "Kad ga vidješe, pokloniše mu se", veli sv.Matej. Poklekli su po istočnjačkom običaju, dotakli se čelom zemlje, ili pali ničice, ljubili Isusu noge. Takovu su počast istočnjaci davali otmjenim osobama, vladarima, osobito Bogu. Zato je sv.Petar prosvjedovao, kad je satnik Kornelije pao k nogama njegovim i poklonio mu se. "A Petar ga podiže i reče: Ustani, i ja sam samo čovjek "(Dap 10,26). I sv.Ivan u Apokalipsi dobio je isti ukor, kad pade, da se pokloni anđelu: "Nemoj, jer sam i ja sluga kao i ti i braća tvoja proroci i oni, koji drže riječi knjige ove. Bogu se klanjaj" (22,9). Isus na gori ne brani nikomu, da mu se pokloni; a apostoli, ostali vjernici, klanjaju mu se baš kao Gospodinu, kao Sinu Božjemu.

Kad čovjek pusti, da u njemu radi svijetlo Božje, bit će mu u duši brzo sve svjetlije i svjetlije. Dok je nevjerni Toma sumnjao, šta je on držao o Isusu? Kad je svoje sumnje svladao, brzo se popeo do spoznaje Isusa kao Gospodina i Boga svoga. Najviše svijetla unosi nam u dušu milost Božja, a milost moramo zaslužiti svetim življenjem; da čovjek pravo spozna vjersko-ćudoredne istine, nije mu dosta razum, potrebno mu je i ćudoredno raspoloženje, potrebna mu je pomoć Božja. Apostoli na gori galilejskoj imali su i jedno i drugo. Crkva pjeva o njima u jednom od svojih himana: "U galilejske planine-Zbor apostolski odlazi-Tu želja im se ispunja:-U slavi Krista gledaju." Vele neki: "Ja Krista ne vidim. Kako da mu se poklonim?" Šta da ti kažem? Zacijelo se bojiš, da ga ne bi ugledao, Boga i Gospodina svoga. Tako ga dakako ne ćeš vidjeti nikada.

<u>III.- SUMNJE NEKIH PRISUTNIH NA GORI GALILEJSKOJ.</u>- Lijepi prizor na gori galilejskoj pomućuje nam opaska sv.Mateja: "A neki posumnjaše." Tko je sumnjao? Zar je moguće, da su sumnjali neki od apostola? Nemoguće, premda evanđelista ne spominje onih stotina drugih ljudi, koji su bili prisutni. Ili valja riječi sv.Mateja ovako prevesti: "Pokloniše mu se, oni koji su (nekada) sumnjali", ili sv.Matej govori o sumnjama drugih, a ne apostola. Čudno je ipak, da je pred samim Isusom mogao netko o njemu i o njegovu uskrsnuću sumnjati. Zaslužio je ukor, kao apostoli, kad su prvi put gledali uskrsloga Spasitelja, koji im

je tada rekao: "Zašto ste se ustrašili, i zašto se sumnje pora-
đaju u srcima vašim? Vidite ruke moje i noge moje! Ja sam gla-
vom. Opipajte me i vidite! Duh nema mesa i kostiju, kako to vi-
dite na meni "(Lk 24,38s.). Vidjeli su ti skeptici na gori gali-
lejskoj Isusa pred sobom; sumnjali su, da nije to duh, ili u
bogzna šta, samo ne Isus s tijelom svojim. Tako su kršćani slu-
škinji, koja je tvrdila, da je Petar pred vratima, govorili:
"Anđeo je njegov "(Dap 12,15).

Šta da kažemo o onima, koji su sumnjali? Ili su bili
svojim sumnjama sami moralno krivi; u tom su slučaju bili dužni
odstraniti moralnu zapreku. Ako li nisu bili krivi, postojala
je za njih dužnost da dalje istražuju. Da su to učinili,došli
bi sigurno do prave spoznaje. Isus nikomu ne uskraćuje rasvje-
tljenja, tko ga ozbiljno traži. On je svijetlo ovoga svijeta,
sunce što obasjava sve; ne može obasjati onih, koji pred nje-
govim zrakama bježe, zavlače se u spilje svojih strasti, leže
u grobovima svojih grijeha.

U kolokviju molimo Isusa opet za milost jake vjere, i da
budemo uvijek u pravom raspoloženju prema svijetlu Božjemu!Neka
nam Bog pomogne tamaniti strasti, da svijetlo vjere bude u nama
plamen sve čistiji i jači, tako jak, da će ga oluje samo još
raspiriti, nikad ugasiti!

Petak iza IV.nedjelje po Uskrsu

ISUS ŠALJE APOSTOLE K SVIM NARODIMA I

Mt 28,18s.

1.preludij: Isus na gori galilejskoj, okružen jedanae-
storicom svojih apostola; s gore lijep vidik; prema sjeveru
druge gore, putevi, kojima će poći apostoli kao vjesnici Isuso-
vi; na zapadu vidi se možda more, kojim će isti apostoli plo-
viti, da budu svjedoci Isusovi do kraja zemlje.

2.preludij: Neka nam Isus raspali srce revnošću za spas
duša i pouzdanjem u njegovu pomoć!

I.- O NEOGRANIČENOJ VLASTI ISUSOVOJ.- "Tada pristupi Isus
k njima i reče im: Dana mi je sva vlast na nebu i na zemlji."
Veličanstvene riječi! Isus ima neograničenu vlast, i kao čovjek,
zato jer je on Bog-čovjek. Izvojštio si je i svojom mukom toliku
vlast. Na nebu kliču anđeli i blaženici: "Dostojno je Janje,ko-
je je zaklano, da primi silu i bogatstvo i mudrost i jakost i
čast i slavu i blagoslov "(Apk 5,12). Ima Isus pravo na vlast,
no on nije samo zakoniti vladar, koji je silom zbačen s prije-
stolja. Ne samo pravo na vlast, on ima samu vlast, vrši vlast
neograničeno. Ništa ni na nebu ni na zemlji ne može se oslobo-
diti ispod njegove vlasti.

Nemojmo zaboraviti, da Isus na gori galilejskoj ne go-
vori o svojoj vlasti, ukoliko je samo njegova, nego ukoliko ju
misli predati svojoj Crkvi, i ukoliko svojom vlašću kani Crkvu
štititi i pomagati. Divna je i velika također vlast sv.Crkve;
obuhvaća donekle nebo i čitavu zemlju. Nema staleža, pa bio on
kraljevski, koji ne bi bio u duhovnim stvarima podvrgnut Crkvi.
Nebeska je vlast Crkve, jer njezini učinci sižu do neba. Što
svećenik odriješi na zemlji, riješeno je i na nebu. Sv.Pavao u
2K ushićeno opisuje divnu vlast apostolsku. "Koji i učini nas

sposobne da budemo sluge Novoga Zavjeta, ne slova, nego Duha" Duha koji oživljava životom božanskim (3,6). Mojsiju se u St.Z. sjajilo lice, jer je bio predstavnik Boga. Sv.Pavao se pita: "Kamo li ne će mnogo većma služba Duha biti u slavi "(3,8) Velika vlast Isusova i vlast njegove Crkve mora nas napuniti pouzdanjem u Providnost Božju. Jak je Isus, da očuva svoju Crkvu i sve, koji ostaju njemu i Crkvi vjerni. Bili neprijatelji sv. Crkve ma kako jaki, nemaju oni kao Isus svu vlast na nebu i na zemlji.

II.- ISUS POSTAVLJA APOSTOLE UČITELJIMA SVIH NARODA.- "Idite, dakle, i naučavajte sve narode", tako veli Isus apostolima. Apostolska vlast obuhvaća najprije učiteljsku vlast. I to je prava vlast. Tko će joj se opirati? Kad su veliki svećenici grdili apostole, što su Isusovom naukom napunili sav Jeruzalem, odgovoriše oni: "Većma se treba Bogu pokoravati nego li ljudima "(Dap 5,29) Apostol je bitno učitelj, sv.Ivan evanđelista rekao bi, svjedok. On mora naučavati, mora svjedočiti. Da se izrazim riječima proroka Izaije, apostoli ne smiju biti psi nijemi, koji ne znaju lajati, nego drijemaju i leže, i najdraže im je spavati (56,lo). Kako lijepo zaklinje sv.Pavao Timoteja: "Propovijedaj riječ, nastoj oko toga u dobro vrijeme i nevrijeme, pokaraj, opominji, zaprijeti se svom strpljivošću i naukom "(2T 4,2). O sebi veli Pavao: "Ako propovijedam evanđelje, nema mi hvale, jer mi je dužnost. Teško meni, ako evanđelja ne propovijedam!" (1K 9,16).

Zato apostol ne prikriva sebe kao učitelja, tobože da ne bi koga uvrijedio, da ne bi postao dosadan, neugodan! Jer šta bi mogli ljudi s pravom očekivati od apostola drugo nego apostolsku riječ? Mislimo na to, kad s ljudima razgovaramo! Ako pred njima skinemo sve svećeničko, sve redovničko, bojimo se pred njima spomenuti Boga, kakovi smo apostoli, kakovi učitelji? Diskretni moramo biti, ali ipak uvijek apostoli.- Ukoliko mi sami slušamo Crkvu kao učiteljicu naroda, nemojmo smetnuti s vida, da je ona učiteljica nepogrješiva. Kad Isus šalje koga kao učitelja, može ga učiniti nepogrješivim. Takova je bez sumnje Crkva.

III.- ISUS ŠALJE APOSTOLE, DA NARODE KRSTE.-Kako će apostoli naučavati narode? "Krsteći ih u ime Oca i Sina i Duha svetoga." I kod Židova bilo je u običaju neko krštenje; tkogod bi se poŽidovio, morao je uz neke druge obrede uroniti u vodu.Znali su za to apostoli; znali su da se tako postaje član izabranoga naroda, dionik svih njegovih duhovnih dobara, svih obećanja Božjih. Isusovim krštenjem postat će narodi članovi njegove Crkve, Izraela duhovnoga. To je zajednica Božja, zajednica s Ocem, sa Sinom i s Duhom Svetim, zajednica, koja počinje na zemlji, a završava se i usavršava u vječnom blaženstvu na nebu. Divni su učinci Isusova krštenja; zato se krštenje vrši u ime, vlašću trojednoga Boga. Jedva je koji tekst u evanđelju tako jasan kao dokaz, da ima u Bogu tri osobe; u istom tekstu vidimo, kako tri božanske osobe sudjeluju oko našega spasenja. Radujmo se, što po krštenju pripadamo Ocu i Sinu i Duhu Svetomu! Ostanimo vjerni trojednomu Bogu! Obnovimo mu svoj krsni zavjet!

Kao kršćani nismo mi samo učenici Isusovi; Isus nije nama samo naš ideolog. Po Isusu mi se najintimnije sjedinjujemo s Bogom, s presv.Trojstvom, postajemo prava djeca Božja, braća Krista Sina Božjega; Duh Sveti stanuje u nama kao u svojem hramu,

prelijeva se iz njega u nas božanski život. Mi smo u Bogu i Bog je u nama. Milost Božja daje nam snagu da živimo prema nauci Isusovoj; milost Božja daje našemu ćudorednomu životu nadnaravnu vrijednost, pripravlja nas na blaženo gledanje Boga na nebu. "Sad smo djeca Božja, i još se ne pokaza, što ćemo biti. Znamo, da kad se pokaže, bit ćemo mu slični, jer ćemo ga vidjeti, kao što jest "(1Iv 3,2s.). Čuvajmo u sebi milost Kristovu, primljenu kod sv.krštenja, što proizvodi u nama tako divne učinke!

Da budu što snažniji i trajniji, za to se pomolimo u kolokviju!

Subota iza IV.nedjelje po Uskrsu

ISUS ŠALJE APOSTOLE K SVIM NARODIMA II

Mt 28,2o; Mk 16,16s.

1.preludij: Isto kao u prijašnjem razmatranju.
2.preludij: Milost praktične, žive vjere i pouzdanja!

I.- DRŽATI ZAPOVIJEDI ISUSOVE.- Svojemu nalogu, neka apostoli naučavaju narode, dodaje Isus još ovo: "Učeći ih da drže sve, što sam vam zapovjedio." Na apostola kao učitelja mnogi mrze. Zašto? Zato jer njegova nauka nije čisto spekulativna,nego je uputa, kako valja živjeti. Apostol mora moralizirati, a onima, kojima se ne da moralno živjeti, nije to baš ugodno.Stoga je izvanredno važno, da apostol najprije sam vrši sve ono, što drugima propovijeda. Apostol mora biti gotovo više svojim primjerom nego svojim riječima so zemlje, svijetlo ovoga svijeta. Najviše su njemu rečene riječi Isusove: "Tako neka se svijetli svjetlost vaša pred ljudima, da vide vaša dobra djela i slave Oca vašega na nebesima."(Mt 5,16).

Ali i riječju mora apostol nastupiti, junački kao sv. Ivan Krstitelj, kao engleski primas, sv.mučenik Toma Becket, sv.Ambrozije, koji su umjeli usprotiviti se i carevima i kraljevima, reći kojemu od vladara ovoga svijeta: "Nije ti dozvoljeno." Ako je apostol bojažljiv, mora tu bojažljivost svladati, dok ne postigne apostolske neustrašivosti. Mora biti i pametan, razumije se; oprezan mora biti, mora znati, gdje je strogost, gdje blagost na svom mjestu. O svećenicima veli se, da moraju biti kao lavovi na propovjedaonici, kao janjci u ispovjedaonici. A svi moramo biti propovjednici svojim primjerom; i tu je često potrebno junaštvo. Jer ne samo apostolima,nego svim vjernicima vrijede riječi sv.Pavla, da će trpjeti progonstvo svi, koji pobožno hoće da žive u Kristu Isusu (2T 3,12).

II.- VJERA POTREBNA ZA SPASENJE.- Sv.Marko zabilježio je neke riječi uskrsloga Spasitelja, koje su slične onomu, što čitamo kod Mateja, da je Isus rekao na gori galilejskoj.Razmatrajmo u drugoj i trećoj točki i o tim riječima Isusovim! Najprije o ovima: "Idite u sav svijet i propovijedajte evanđelje svim stvorenjima! Tko uzvjeruje i pokrsti se, spasite će se; a tko ne uzvjeruje, osudit će se "(Mk 16,15s.). Vjera u Isusa spasava nas, zaslužuje život vječni. Nevjerje pada pod osudu Božju,vječnu propast. Gledamo oko sebe toliko ljudi, koji nažalost ne vjeruju u Isusa. Možemo se nadati, da, i moramo se nadati, da će Bog i one, koje bez svoje krivnje lutaju, dovesti do cilja. Ali je to težak i nesiguran put. Kako je lako spasiti se, kad

se čovjek kao dobar, praktičan katolik nalazi u krilu svete Crkve Isusove!

Glede odmetnika ne možemo pretpostaviti, da su se udaljili od Krista bez krivnje. Nauka je vatikanskoga crkvenoga sabora, da nitko ne može izgubiti vjere bez grijeha. O odmetnicima piše sv.Pavao: "Nije moguće one, koji su jednom prosvijetljeni, i okusili dara nebeskoga, i postali zajedničari Duha Svetoga, i okusili dobru riječ Božju, i sile budućega svijeta, pa su ipak otpali, opet obnoviti na pokajanje, jer sami sebi nanovo propinju i ruže Sina Božjega "(Hb 6,4-6). O odmetnicima dodaje Pavao i ovo: "Strašno je upasti u ruke Boga živoga "(Hb 10,31). No nemogućnost,o kojoj govori sv.Pavao, zapravo je tek velika poteškoća, koja nas mora potaknuti, da sve sile upremo, da i odmetnike povratimo Kristu. Molimo se puno, molimo se žarko za moderni svijet, koji više ne vjeruje! Iako je teže obratiti odmetnike, nego nevjernike pogane, milost Božja ipak može sve.Pod njezinim zrakama topi se svaki led. Previše mi lako zaboravljamo, kako je strašan led bilo rimsko-grčko poganstvo, a ipak se rastopio pod suncem Isusom! Dakle pouzdanje!

III.- JOŠ IZA ISUSA DOGAĐAT ĆE SE ČUDESA.- Kako će ljudi vjerovati apostolima? Isus im obećaje, da će činiti čudesa. "One koji vjeruju, pratit će ovi znaci: U moje će ime izgoniti đavle, novim će jezicima govoriti. Uzimat će zmije, i ako smrtonosno što popiju, ne će im nauditi; na bolesnike će stavljati ruke i izliječit će se "(Mk 16,17s.). To su, veli Isus,znaci, to jest, dokazi nauke apostolske, nauke Isusove. I kod posljednje večere obećao je Isus isto tako: "Zaista, zaista, kažem vam: Tko vjeruje u mene, djela koja ja činim, i on će činiti, i veća će od ovih činiti "(Iv 14,12). U N.Z. čitamo, kakova su čudesa činili apostoli; sama je sjena apostola Petra liječila bolesnike. Još u drugom stoljeću hvale se crkveni oci,sv.Justin mučenik, sv.Irenej i Tertulijan, kako kršćani izgone đavle. Sv.Irenej nabraja još druga čudesa: "...Đavle tjeraju... predviđaju budućnost... imaju viđenja... govore proročke riječi... polaganjem ruku liječe bolesnike... i mrtvi su uskrsnuli i ostali s nama više godina... govore raznim jezicima... tumače tajne Božje "(Euz.,H.E.5,7,4-6). Ima apokrif Djela Ivanova; tu piše, kako je sv.Ivan apostol, prognanik na otoku Patmos, popio nešto smrtonosno, a da mu nije naškodilo. I u naša vremena događaju se čudesa, katkad velika čudesa. Sve su to dokazi istinitosti evanđelja, dokazi, da je katolička Crkva prava crkva.Tko ima oči, da vidi, neka vidi!

Ako nam se čini, da ima u naše vrijeme premalo čudesa, pomislimo, da li nismo mi sami krivi, budući da naša vjera nije živa i jaka, kako bi morala biti! Bezbožni svijet previše žmiri pred svijetlom Božjim, ne zaslužuje izvanrednih milosti. Ako hoće da vidi, sama mu sv.Crkva mora biti najveće čudo, prema onim riječima proroka Izaije, koje vatikanski crkveni sabor primjenjuje na Crkvu, da je naime ona znak podignut narodima. No kad tko ne će da vjeruje, ne će vjerovati, i da tko od mrtvih ustane i istinu svjedoči, kao što je rekao Isus.

U kolokviju molimo za milost žive vjere, čvrste vjere!

ISUS S NAMA DO SVRŠETKA SVIJETA

Mt 28,2o

1.preludij: Isto kao u prijašnjem razmatranju.
2.preludij: Milost nepokolebivog pouzdanja!

I.- ISUS OSTAJE S NAMA U NAŠEM APOSTOLSKOM RADU.-Sv.Matej završava svoje evanđelje ovim utješnim riječima Isusovim, zadnjim, koje je rekao na onoj gori galilejskoj: "I, evo, ja sam s vama u sve dane do svršetka svijeta." Isus šalje svoje apostole, priproste i neuke gailejske ribare k svim narodima, da ih pouče i obrate. Morali su se apostoli donekle prepasti,slušajući Isusovu zapovijed. Kako će oni učiti narode kulturne, grčki, rimski i druge? Kako će biti kadri dati im mjesto njihove na izvana tako sjajne kulture, prastare, u svim običajima, mislima, osjećajima tako uvriježene, kako će im dati kulturu Kristovu? Kako će se usuditi pristupiti s novom vjerom pred narode barbarske, neuke, ali u svojem vjerovanju i narodnim običajima ništa manje žilave? Zar nije to zadaća, koja nadilazi ljudske sile?

Isus bodri i sokoli svoje apostole. On, komu je dana sva vlast na nebu i na zemlji, ostaje s njima. Kako je Isus divno ispunio svoje obećanje, o tome nam svjedoče Djela apostolska i poslanice sv.Pavla; svjedoči nam čitava povijest sv.Crkve, jer Isus ostaje s apostolima i s njihovim nasljednicima do konca svijeta. Kao u prošlosti, tako će se njegovo obećanje i u budućnosti ispunjati. Katkada ga zaboravljamo; mora nam ga Isus dozivati u pamet. I sv.Pavla je tako sokolio u Korintu: "Ne boj se, nego govori, i da ne ušutiš, jer sam ja s tobom; i nitko te više ne će zlostaviti; jer ja imam veliki narod u ovome gradu " (Dap 18,9s.). Tako tješi i nas Isus, kad se plašimo poteškoća: "Ne boj se, ja sam s tobom." Nemojmo nikada smetnuti s uma prisutnosti Isusove među nama! Ona nas mora hrabriti, da neustrašivo hrlimo dalje, sve dalje u radu za Isusa. Isus je s nama,i kad dopušta,te sotona, zavodnik naroda prema Apokalipsi, ima uspjeha, i kad dopusti, da se svijet klanja Antikristu.Konačna pobjeda bit će neminovno Kristova.

II.- ISUS OSTAJE S NAMA U NAŠEM OSOBNOM USAVRŠIVANJU.- Isus ne obećaje samo apostolima, da će biti s njima u njihovim apostolskim naporima. Obećanje njegove prisutnosti dano je i običnim vjernicima, dano je čitavomu stadu, pastirima i ovcama, dano je i pastirima, ukoliko su i oni ovce Kristove. Moraju i oni svoje duše spasiti, usavršivati, posvećivati. Isus ostaje s nama u našem duhovnom životu, da nas hrani, krijepi, brani. Ostaje ne samo katkad, nego u sve dane; ostaje jamačno i svaki čas, svaku minutu; njegova prisutnost je neprekidna. Imao je Isus, kad je ono rekao apostolima na gori galilejskoj, bez sumnje pred očima i svoju euharističnu prisutnost. Ta, ona je najdivnija, i u dušama božansko aktivna. Ako na to pomislimo, smije li ostati u nama sjena straha ili malodušnosti? Kardinal Manning je izjavio, da se nikada ne osjeća samim; mi svi moramo tako osjećati, pošto je sigurno Isus uvijek s nama.

S nama je, da nam pomogne. Zar nas njegova radina prisutnost ne sili, da budemo smioni u svojim težnjama za savršenošću? Kad je Isus bez prestanka tu i pruža nam svoju svemoguću milost, s kojim pravom ostajemo na tako niskom stepenu svetosti?

S kojim smo pravom lijeni, mlitavi, malodušni? Kardinala Newmana tako je absorbirao Bog i njegova prisutnost, da je zaboravio na druge stvorove: "Myself and my Creator" : "Ja i moj Stvoritelj." Govorimo i mi tako, kadgod nas hvata pesimizam: "Ja i moj Isus!" I kad se na izvana čini, da je Isus ostavio bezbožni svijet, ima intimno svetište našega srca, odakle Isus sigurno ne će izaći, osim ako ga mi sami istjeramo. Tu se Isusa držimo, da s njime doživimo velike pobjede i vani u svijetu!

III.- ISUS OSTAJE S NAMA U PROGONSTVIMA.- Kad nas ljudi progone, želimo si najviše prisutnost dobrog, jakog prijatelja. Isus je apostolima navijestio progonstva, sad im obećaje svoju prisutnost i pomoć i obranu u progonstvima. Čitali su apostoli, kako je Bog svojim prorocima obećavao, da će biti s njima, na pr. Jeremiji: "Ne plaši se njih! Inače ću ja uplašiti tebe od njih. Ali ja - ja te danas činim gradom tvrdim, stupom gvozdenim, zidom mjedenim proti svoj ovoj zemlji, proti kraljevima Judinim, proti velikašima njegovim, proti svećenicima njegovim i proti narodu ove zemlje. Oni će udariti na te, ali te ne će nadvladati. Jer ja stojim uza te, veli Gospod, da te izbavim "(Jer1,17-19).

Ali šta su bili progoni proroka Jeremije napram progonima, kroz koje je prošla Crkva Kristova! Šta je Jeremija znao o bijesu Zmaja-sotone i o njegovim zvijerima Antikristu! Nije znao gotovo ništa; a nije ni slutio silne moći križa Kristova, koji pobjeđuje najstrašnije neprijatelje. Nije Jeremija znao ništa o neopisivoj prisutnosti Kristovoj u njegovoj Crkvi u vrijeme najkrvavijih progona. Mi ju poznamo iz povijesti, i vidimo, da se obećanje Isusovo ispunilo. Dakle pouzdanje!

U vrijeme progona Isus je osobito nazočan u svojoj Crkvi, iako se čini kao da se od nje udaljio; osobito je prisutan također u duši svakog pojedinoga vjernika, mučenika. Tako je onda prisutan u Crkvi, da je s njome jedno, te njega samoga progone neprijatelji. Savlu progonitelju rekao je Spasitelj: "Ja sam Isus, koga ti progoniš "(Dap 9,5). Kako je lijepo rekla mučenica sv.Felicita, da će na mučeničkoj areni pred divljim zvijerima Isus biti u njoj i za nju trpjeti! Što više trpimo za Isusa, to smo više s njime sjedinjeni, to smo više drugi Krist. Nikad nismo tako jaki i nepobjedivi kao onda.

Razgovarajmo s Isusom, koji je zaista s nama i ostat će do konca! Neka nam svoju prisutnost što jasnije i što jače objavi!

Ponedjeljak iza V.nedjelje po Uskrsu

POSLJEDNJE ISUSOVO UKAZANJE PRIJE UZAŠAŠĆA

Lk 24,47-49; Dap 1,4-8

1.preludij: Isus na dan svog uzašašća još jedamput razgovara sa svojim apostolima, jamačno u dvorani posljednje večere, odakle će ih izvesti do Betanije na Maslinsku goru. Da li je taj dan još jedamput jeo sa svojim učenicima? Svi stari prijevodi preveli su grčki glagol synalizomenos u Dap 1,4: "jedući (s njima)"; možemo kod toga ostati, i prema tome gledati Isusa za stolom, premda bi klasično značenje glagola bilo: "boraveći s njima."

2.preludij: Da i mi tražimo s apostolima ono, što Isus preporuča: srce očišćeno Duhom Svetim, okrijepljeno Duhom Svetim, - pravi apostolski mentalitet, mentalitet neustrašivih svjedoka Isusovih!

I.- OČEKIVANJE DUHA SVETOGA.- Najprije Isus veli apostolima, neka ne izlaze iz Jeruzalema, nego neka tu očekuju dolazak Duha Svetoga: "Zapovjedi im, da ne idu iz Jeruzalema, nego da čekaju obećanje Očevo, koje čuste od mene. Jer dok je Ivan krstio vodom, vi ćete se krstiti Duhom Svetim, ne dugo poslije ovih dana." Prema evanđelju sv.Luke rekao je Isus, neka apostoli čekaju u gradu, "dok se ne obučete u silu s visine." Krštenje Duhom Svetim ovdje nije sakramenat, nego znači samo, da će se na apostole izliti obilje Duha Svetoga, da će oni posve uroniti u Duha Svetoga, kao kad čovjek sav uroni u vodu.

To ne će dakle biti voda, kao što je bila voda krštenja Ivanova, nego će biti Duh Sveti. Kao što voda čisti naše tijelo, tako će Duh Sveti očistiti duše svetih apostola, i to tako temeljito, kako to može samo Duh Sveti; i okrijepit će on njihove duše. U ustima Isusovim zove se Duh Sveti sila s visine;u njega će se apostoli kanoti obući; trajno će na njima ostati Duh Sveti kao haljina i činit će ih jakima, da uzmognu izvršiti svoju velebnu zadaću. Tako očišćeni i okrijepljeni propovijedat će apostoli u ime Isusovo pokoru za oproštenje grijeha svim narodima. Jesmo li mi onako očišćeni, okrijepljeni Duhom Svetim, onako puni Duha Svetoga? Ako nismo, kako ćemo obratiti svijet? Predajmo se utjecaju Duha Svetoga, da i nas pripravi za posao Božji!

II.- APOSTOLI NEKA NE ISTRAŽUJU RADOZNALO BUDUĆNOST.- Riječi Isusove o Duhu Svetom sjetile su apostole mesijanskih vremena, probudile su u njima neke nade, neku znatiželjnost. "Koji se sabraše, pitahu ga: Gospodine! Hoćeš li u ovo vrijeme obnoviti kraljevstvo izraelsko?" Priznao je Isus apostolima već prije više puta, da je on Mesija, govorio im je o svojem kraljevstvu. Nije im govorio o kraljevstvu izraelskom, nego o kraljevstvu Božjem, prorekao im je jasno, da njegovo kraljevstvo ne će biti ograničeno, nacionalno, nego da će biti univerzalno. No apostoli se još uvijek nadaju nekim povlasticama za svog Izraela; možda se nadaju i svjetskoj slavi, materijalnom bogatstvu. Kako je čovjeku teško stresti sa sebe stare predrasude! Još iza uskrsnuća Isusova nemaju apostoli ispravnih pojmova o kraljevstvu Isusovu. Kako mora čovjek ozbiljno raditi i tražiti istinu, dok je ne nađe! Apostolima će istom Duh Sveti unijeti u dušu potpuno svijetlo. Molimo se i mi puno Duhu Svetomu, jer bez njegova rasvjetljenja ostat će nam u duši tama!

U odgovoru, što su ga apostoli dobili od Isusa, glavna je pouka, da će Isusovo kraljevstvo djelovanjem Duha Svetoga i djelovanjem apostola biti sveopće, no o tome ćemo razmatrati u trećoj točki. Sada uočimo ove riječi Isusove na početku odgovora: "Nije vaše da znadete vremena ili časove, koje je Otac odredio svojom vlašću." Isus obećaje svojim apostolima pomoć Duha Svetoga, veli, da će njihovo djelovanje doprijeti do kraja zemlje, ali potanju povijest Crkve i vrijeme njenog slavnog završetka, dolaska Isusova, ne može im otkriti. To će biti za njih često teška kušnja, jer će gledati svojim očima silu poteškoća, a u sretnu budućnost, u budući procvat Crkve morat će vjerovati. Isto traži Isus od nas. O, neka bude naša vjera jaka; ne će se

nikada posramiti! Zašto smo tako nemirno zabrinuti za sv.Crkvu, kao da njezina sudbina ovisi samo o nama? Premalene su naše ruke za tako ogromnu zgradu Božju; ali budimo mirni! Rade i ruke Božje.

III.- APOSTOLI - ISUSOVI SVJEDOCI.- Evo, što moraju znati apostoli: "nego ćete primiti silu, kad dođe na vas Duh Sveti, i bit ćete mi svjedoci u Jeruzalemu, i po svoj Judeji i Samariji i do kraja zemlje." Dosta je apostolima znati, da će ući u njih sila Duha Svetoga, da će biti dakle jaki da ispune svoju dužnost. A dužnost će njihova biti, svjedočiti za Isusa, o Isusu. Vidjeli su, što nije dano svima da vide; svi će morati vjerovati svjedočanstvu apostolskomu. Divna je služba svjedoka Isusova, koji širi po svijetu svijetlo Isusovo. Tko je veći dobročinitelj čovječanstva nego on? Ne primaju svi njegova svjedočanstva, njegova dobročinstva. Opiru mu se mnogi, napadaju ga, hoće da ga ušutkaju, uguše. Tako svjedok postaje mučenik. No mučeništvo je najljepše svjedočanstvo; najviše proslavljuje Boga, najviše koristi Crkvi i samomu mučeniku-svjedoku.

Budimo svi svjedoci Isusovi, riječju, koliko možemo, a sigurno svi svojim primjerom i patnjama, radi Isusa podnošenim! Ali gle, ponešto se ipak apostolima otkriva budućnost: da će propovijedati u Jeruzalemu, po svoj Judeji, po Samariji, do kraja svijeta. Dakle i u Samariji, omraženoj, prezrenoj? Da! U kraljevstvo su Isusovo pozvani svi narodi bez razlike. Ima li u nama ona sveopća ljubav, koju traži Isus od svojih apostola? Svijetlo našeg svjedočanstva za Isusa ne smije biti hladno, nego mora biti toplo od ljubavi. Onda će mu se srca otvarati, srca svih ljudi do kraja svijeta.

U kolokviju razgovarajmo i mi s Isusom, stavljajmo mu pitanja, ali pametnija nego što je bilo ono pitanje njegovih apostola, još previše zaraženih starim predrasudama!

Utorak iza V.nedjelje po Uskrsu

KAKO NAS ISUS TJEŠI ODILAZEĆI NA NEBO

Iv 16,7

1.preludij: Riječi, o kojima razmatramo, rekao je Isus kod posljednje večere; možemo si dakle predstaviti Isusa i apostole, kako razgovaraju iza večere u noći prije muke.- Kako je vjerojatno, da je Isus slične riječi opetovao prije svog uzašašća, možemo si i taj prizor predočiti. Velika razlika nije. Mjesto je po svoj prilici isto: dvorana posljednje večere. Isti su apostoli. Samo se Isus promijenio, nije više snužden, nego veličanstven, pun vedrine, koja s njega prelazi na apostole.

2.preludij: Da primimo utjehu Isusovu, radosno se predamo djelovanju Duha Svetoga u našim dušama!

I.- DOBRO JE ZA NAS, DA ISUS NIJE MEĐU NAMA NA VIDLJIV NAČIN.- "Ali ja vam istinu kažem: Dobro je za vas, da ja otiđem." Saopćio je Isus apostolima, da odilazi, da ga oči njihove ne će više gledati. Žalost obuze srca sv.apostola. Vidi to Isus, zameće o tome razgovor. "Jer sam vam ovo kazao, žalosti se napuni vaše srce"(Iv 16,6). U žalosti učenika Isusovih nema pravog razumijevanja. Plašili su se osamljenosti; nisu pomislili, da ne će biti sami, makar im Isus uskratio svoju vidljivu

prisutnost. Stoput su se već mogli uvjeriti o ljubavi Isusovoj prema njima. Ljubav ih Isusova ne može ostaviti. Čuli su iz usta Isusovih, kako će velike stvari izvesti po čitavom svijetu; jamačno ne bez pomoći Božje; jasno da će Bog morati stajati uz njih kao njihov pomoćnik. Sad će istom početi njihov rad; i baš sad ih Isus ostavlja; kako ne vide, da ih Isus ostavlja samo na neki način, i da im mjesto svoje vidljive prisutnosti daje nešto drugo, bolje! Žaloste se, misleći da je zlo, što ne će biti Isus više s njima tako, kako je bio dasada. Krivo misle.

Kao apostoli nismo ni mi u istini, kad se žalostimo radi postupka Božjega, kad si želimo više sjetilne utjehe u duhovnom životu, a čini nam se, kao da nema ni Boga ni Isusa. Da se u svojoj žalosti skrušimo i ozbiljno tražimo istinu, čuli bismo i mi svečano uvjeravanje Isusovo: "Ali ja vam istinu kažem: Dobro je za vas, da ja otidem." Ovaj je život vrijeme kušnje; prema planu Božjem kušnja je potrebna, zato i korisna. Ustrajmo u njoj, i okusit ćemo sigurno prije ili kasnije njezine sjajne učinke! Okusit ćemo ih već na ovom svijetu. Sigurno je dobro, ne samo za našu nebesku nagradu, nego i za širenje kraljevstva Božjega na zemlji, što nam Isus uskraćuje svoju vidljivu prisutnost. Dakle neka bude naš život život vjere, jake vjere!

II.- AKO ISUS NE IDE OD NAS, NEMA DOLASKA DUHA SVETOGA.- Isus nastavlja: "Jer ako ne otidem, tješitelj ne će doći k vama." Zašto ne bi mogao doći Duh Sveti, i da je Isus na vidljiv način ostao među nama? Samo po sebi bilo bi to moguće, ali se protivi osnovama Božjim. Bog ne će. da nam ostavi vidljivoga Isusa, i da nam pošalje također Duha Svetoga. Moramo dakle razmatrati o tome, zašto je Bog tako htio. Htio je sigurno istaknuti djelovanje Duha Svetoga, da bude očitije, ako Isus iščezne ispred naših tjelesnih očiju. Htio je Bog da nam pokaže, kako se čitavo presv.Trojstvo za nas zanima i radi oko našega spasenja. Zar nije to dokaz izvanredne ljubavi Božje prema nama? Zar nas to ne mora napuniti radošću i pouzdanjem? Htio je Bog također naš vjerski život više poduhoviti, kad nam je oduzeo vidljivu prisutnost Isusovu; htio nam je osigurati plodove vjere. Ovaj je život život vjere, a ne gledanja. Sjetimo se opet riječi, koje je rekao Isus nevjernome Tomi: "Blaženi oni, koji ne vidješe, a vjeruju!"

Nastojati nam je da samoga Isusa promatramo s vidika što više duhovnoga. "Zato mi od sad nikoga ne poznajemo po tijelu; i ako smo poznali po tijelu Krista, no sada ga više ne poznajemo "(2K 5,16). Poznavati Isusa u svijetlu Duha Svetoga, to je prava spoznaja. Od nje imamo najveću korist, to će nam zaslužiti, da jednoć na nebu gledamo ne samo Isusa čovjeka, nego samu božansku narav u neopisivom blaženstvu. Isus hoće da budemo ljudi duhovni. Ljudima duhovnim objavljuje se on već na ovom svijetu na intimni duhovni način u srcu.

III.- ISUS ĆE NAM S NEBA POSLATI DUHA SVETOGA.-O Duhu Svetom veli dalje Isus: "Ako li otidem, poslat ću ga k vama." Prema odlukama Božjim mora se dakle Isus nekako povući, ili bolje, sakriti, da Duh Sveti uzmogne započeti svoje djelovanje. Pomoć je Božja na svaki način uvijek s nama. Isus postizava, da Duh bude s nama; on nam šalje Duha Svetoga. Šalje ga i Otac; divna je briga presv.Trojstva za nas, jadna ljudska stvorenja! Zapravo ono, što Duh Sveti radi za nas i u nama, to se njemu

samo na poseban način pripisuje, ali rade isto i ostale osobe božanske. On je Duh, on je Duh Sveti, on je Duh ljubavi; zato nam je on prvi na umu, kad mislimo na sve, što je u nama duhovno, i što je sveto, i što u naše duše ulijeva božansku ljubav. No svi ti učinci dolaze nam isto tako od Oca i Sina.

Značajno je za vojujuću Crkvu iza Uzašašća Isusova nevidljivo duhovno djelovanje Božje, u kojem se ipak očituje sva snaga božanska. U to nevidljivo božansko, nevidljivo duhovno moramo vjerovati, u to nevidljivo duhovno djelovanje Božje moramo se uzdati. I zahvalni moramo biti Isusu, što nam osigurava to nevidljivo božansko, božansko svemoguće djelovanje Duha Svetoga. U toj vjeri i u tom pouzdanju ne može nas slomiti niti najgora zemaljska kušnja. Sjetimo se, kadgod nam dušu obuzima tjeskoba, Duha Svetoga, koji radi u nama i oko nas! Šta se toliko zanimamo za vanjske događaje? Duh Sveti, to je glavni faktor svega zbivanja oko nas.

Razgovarajmo u kolokviju s Isusom! Neka nas tješi, kako što je tješio apostole.

Uoči Spasova

NA GORU UZAŠAŠĆA!

Lk 24,5o

1.preludij: Na dan svog uzašašća razgovarao je Isus sa svojim učenicima negdje u Jeruzalemu, po svoj prilici u dvorani posljednje večere. Odanle izveo ih je iz grada na Maslinsku goru. Pratimo ga i mi u duhu, kao što smo ga pratili u Getsemani u noći prije njegove smrti! Ide Isus, tako možemo pobožno razmatrati, niz stepenice u dolinu Tyropoeon, kreće prema jugu, izlazi kroz gradska vrata, kreće prema istoku, obilazi grad kroz kedronsku dolinu, penje se napokon na vrh Maslinske gore. Nije sada noć, nego je vedro, svijetlo, toplo, lijep je proljetni dan. Možda Isus na Maslinskoj gori ulazi još jedamput u onu veliku spilju, u kojoj je prema predaji održao svoj govor o svršetku svijeta. Tu možda čeka još na neke prijatelje i učenike iz Betanije. Razgovara s apostolima, sa svojom presv.Maj-/kom.

2.preludij: Milost da se radujem s Isusom, koji će eto sada uzaći na nebo! Milost, da čitav moj život bude kao dan uzašašća!

I.- NA PUTU.- Isus ide u društvu svojih svetih apostola. Nema tu Jude izdajice. Nije znao s Isusom trpjeti, ne zaslužuje da gleda Isusov trijumf. Nisu znali s Isusom trpjeti ni drugi apostoli, ali su ipak ustrajali u ljubavi prema Isusu;znali su ipak čekati, šta će to biti iza Isusove smrti. Juda nije umio čekati, nego se je bacio u vječnu propast. Kad je Isus išao u svoju muku, u Getsemani, proricao je učenicima, da će se iste noći nad njim sablazniti i pobjeći, prorekao je Petru, da će ga se on, Petar, unatoč svom samopouzdanju odreći. Bio je Isus tada žalostan do smrti. Vlast tame spuštala se na njega, slabost je već hvatala apostole. A danas kolika razlika! Ako Isus na putu govori, govori o sili s visine, koja će doći na apostole,govori im o krštenju Duhom Svetim, o širenju njegova kraljevstva po čitavom svijetu. To je danas njegovo proricanje. Petar danas ne prigovara, ne junači se previše samosvijesno; ipak mu se

grudi nadimaju od velikih nada, koje mu nadahnjuje Isusova riječ.

Idući u muku, u Getsemani, proricao je Isus svojim učenicima svoje uskrsnuće, ukazanja u Galileji. Kako se sve to lijepo ispunilo! Gledaju apostoli, prolazeći mimo Getsemanija, mjesto, gdje su Isusa uhvatili, svezali, i gdje su se oni razbjegli. Nije tada vlast tame svezala Isusovu svemoć, nije mu raspršila učenike za uvijek. Stide se apostoli, sjećajući se svoje slabosti, ali se također puni utjehe uzdaju u milost Isusovu, koja ih je opet sakupila i koja će u njima i s njima raditi tako divne stvari. Dok tako razmatramo, napunimo se i mi pouzdanjem; van iz srca svaki strah i malodušnost!

II.- PREMA BETANIJI! - Bez ikakve sumnje mjesto je Isusova uzašašća Maslinska gora; a šta onda sv.Luka veli, da je Isus izveo svoje učenike prema Betaniji? Pravo veli, jer se u Betaniju išlo preko Maslinske gore. A šta je uopće riječ o Betaniji, kad je Maslinska gora bila kudikamo svima poznatija nego Betanija, i kad su prvi kršćani sigurno Maslinsku goru štovali kao mjesto uzašašća Isusova? Drže neki, da je Isus najprije otišao u Betaniju, a iz Betanije natrag na vrh gore, odakle se popeo na nebo. Možda sam nije išao u Betaniju, nego je već u Jeruzalemu ili na putu spominjao prijatelje i učenike iz Betanije, koje je htio imati kao svjedoke svoga uzašašća, Lazara, Martu, Mariju. Možda je koga poslao u bližnju Betaniju, da ih pozove.

U Betaniji je nekako počela Isusova muka; tamo ga je Marija kod gozbe u kući Simona gubavca pomazala za ukop. Drhtala je tada od straha za svog Isusa; u zabrinutoj, sućutnoj, žarkoj svojoj ljubavi nije štedjela dragocjenu pomast. Kako ne bi Isus tu plemenitu dušu pozvao, da se sada raduje njegovoj slavi, da i ona njega još jedamput vidi, i ona od njega primi poseban blagoslov. Tko ima u muci Isusovoj veći udio, trpeći s Isusom ili oplakujući njegovu muku,ima i u slavi Isusovoj posebni udio.

III.- NA MASLINSKU GORU!- Maslinska gora imala je i za Židove neko vjersko značenje.Na Maslinskoj gori spaljivala bi se crvena junica, koje bi pepeo metali u svetu vodu očišćenja(isp. Nu 19). S Maslinske gore davao bi se vatrom signal, da se opazio i ustanovio mlađ i da počinje nov mjesec. Osim toga čita se o predaji, da je golub donio Noi zeleni list maslinov s Maslinske gore; čita se također, da će se na svršetku svijeta Maslinska gora raspuknuti, i da će svi mrtvi Izraelci odanle izaći iz zemlje. Sve ovakove židovske predaje iščezavaju pred kršćanskim značenjem Maslinske gore. Ako je Isus radi koje židovske predaje izabrao Maslinsku goru za goru svog uzašašća, možda se obazirao na predaju, prema kojoj bi Maslinska gora igrala neku ulogu na svršetku svijeta kod uskrsnuća mrtvih. I on je na Maslinskoj gori održao učenicima svoj dugi govor o posljednjim vremenima,o svojem drugom dolasku, o sudnjem danu. Uzašašće Isusovo mora i nas sjećati na onoga,što će istom doći iza ovog našeg zemaljskog života. Za tim moramo čeznuti.

Možda je Isus imao pred očima također ono viđenje proroka Ezekijela:radi grijeha naroda slava Božja ostavlja hram i grad preko Maslinske gore(11,23).Ide i Isus iz grada bogoubilačkog, da osnuje nov, nebeski Jeruzalem. Nas tako nek nikad ne ostavlja! Ako ostavlja svijet, idimo za njim, bježimo od svijeta! Bježimo od propasti ovoga svijeta, idimo za Isusom u nebo! Napokon se Isus sigurno podigao na nebo baš s Maslinske gore zato, jer je

na njoj počeo svoju muku. Slava se nebeska zaslužuje strpljivim podnošenjem patnja, koje nam šalje Providnost Božja! Ako želimo za Isusom u nebo, moramo i mi kroz Getsemani, preko Golgote!

Molimo u kolokviju Isusa, neka bude naš vodič na putu u nebo!

Spasovo

UZAŠAŠĆE ISUSOVO

Lk 24,51.;Dap 1,9s.

1.preludij: Kako da si zamislimo uzašašće Isusovo? Prema viđenjima Katarine Emmerich? kao da se Isus sjajio poput sunca, prelijevale se oko njega lijepe boje krasne duge? Ili prema staroj predaji, da su Isusove noge utisnule znak u kamen, s kojega je uzašao na nebo? Čitamo u starim spomenicima, da se ovaj kamen kao čudom nije mogao popločiti, i da se znakovi Isusovih nogu uvijek vidjeli, kolikogod tu naokolo radile ruke pobožnih hodočasnika. Čitamo još i to, kako se kupola u crkvi uzašašća na Maslinskoj gori nije mogla nikada posve zatvoriti, da bi se uvijek vidjelo nebo, prema kome se podigao Isus. Sve je to dvojbeno. Ljepša je jednostavna evanđeoska istina: kako Isus podiže ruke, kako svoje učenike blagosliva, kako se diže prema nebu, kako ga zastire oblak. Apostoli zure za njim u nebo, padaju pred Isusom ničice, klanjaju mu se.

2.preludij: Neka Isus naše misli i želje povuče za sobom u nebo, k nebeskim, božanskim dobrima!

I.- ISUS BLAGOSIVA SVOJE UČENIKE.- Isus diže svoje ruke; znak je to molitve. Diže ruke prema nebu, prema Ocu, kojemu se moli; pruža ih prema svojim učenicima, za koje se moli. Znade, kako im je potrebna njegova molitva. Blagosiva svoje učenike, sazivlje na njih blagoslov s neba, na sve njihove buduće napore, na sve njihove patnje. Kao što roditelji blagosivaju svoju djecu, želeći im od Boga sretan život, tako Isus blagosiva svoje. Bit će njima život sretan, ako bude uvijek usmjeren prema nebu, ako bude takav, da i mnogo drugih duša povuče za sobom u nebo.

Je li Isus blagoslovio samo svoje apostole? Nije li u njima blagoslovio sve nas? Kako nam je utješan njegov blagoslov! Iako imamo tjeskobu u svom zemaljskom životu, uz tjeskobu imamo Isusov blagoslov; naša će se žalost okrenuti na radost. Bezbožni svijet, iako se raduje, blagoslova Isusova nema; njegova će se radost pretvoriti u vječnu žalost; pretvara se već ovdje na zemlji u zdvojno razočaranje. Budimo svijesni blagoslova Isusova, koji nas svuda prati, dok za Isusa živimo i radimo!

II.- ISUS UZLAZI NA NEBO.- "I Gospodin Isus, pošto im je govorio, uze se na nebo i sjede Bogu s desne strane "(Mk 16,19). Sv.Pavao veli o Isusu: "Koji je sišao, to je onaj, koji je i uzašao više svih nebesa "(E 4,10). Popeo se Isus do samoga Oca nebeskoga, sjeo je na njegovo prijestolje. Dodaje sv.Pavao: "da ispuni sve"; naime, da čitav svijet, a osobito svoju Crkvu ispuni svojom prisutnošću i svojim darovima. Kako nam je korisno Isusovo uzašašće na nebo! U poslanici Hebrejima čitamo, da Isus uđe u unutrašnjost zastora kao preteča za nas postavši do vijeka veliki svećenik po redu Melkizedekovu (6,19s.). Kako lijepo! Isus ide na nebo kao naš preteča! Ide, da tamo za nas prikazuje

Ocu plodove svoje žrtve na križu. Ide na nebo naš veliki svećenik, naš zagovornik. Lijep nam slavospjev navodi sv.Pavao u prvoj poslanici Timoteju: "Velika je tajna pobožnosti: Onaj,koji se javi u tijelu, opravda se u duhu, pokaza se anđelima,propovijeda se poganima, uznese se u slavi "(3,16). Uživa Isus slavu svog uzašašća, ide njegova slava širom svijeta.

Svega je toga Isus svijestan, dok se ispred očiju svojih učenika uzdiže na nebo. Motri pod sobom malu četu svojih apostola, svojih vojnika, koji će osvojiti svijet. Vidi pod sobom sjaj hrama jeruzalemskoga, koji će propasti, jer nije spoznao dan pohođenja Božjega. Gleda Isus pod sobom Golgotu, gdje počinje nova era ljudske povijesti. Gleda Isus pod sobom tvrđu Antoniju uz hram židovski, gleda tamo rimsku vojsku, rimskog orla, koji će se pokoriti njegovu križu. Ne znaju Židovi ni pogani još ništa o slavnom uzašašću Isusovu, ali će ga skoro osjetiti: "Odsad ćete vidjeti Sina čovječjega gdje sjedi s desne strane sile Božje i dolazi u oblacima nebeskim "(Mt 26,64). Polako će se to zbivati, ali sigurno, neodoljivo. Tako radi Bog. I Sina svogá uzima danas k sebi na tako jednostavan način, ne kao nekada Iliju na vatrenim kolima s vatrenim konjma; ipak će uzašašće Isusovo imati tako divne božanske učinke, koji će jače nego vihor i vatreni konji dokazati Isusovo božanstvo!

III.- APOSTOLI GLEDAJU ZA ISUSOM.- Zagledali se učenici za Isusom, što uzlazi na nebo. Gledaju kao nekada Elizej za Ilijom. Zavapio je Elizej: "Oče moj, oče moj! Kola Izraelova i konjanici njegovi!"(4Kr 2,12). Vapio je za svojim ocem, što ga je ? gubio, za prorokom Ilijom, koji je vrijedio Izraelu koliko vojska konjanika i mnoštvo ratnih kola. Ne piše, da su apostoli tako vapili. Isus ih je bio uvjerio, da baš sada s njegovim uzašašćem počinju vremena slavnih Božjih pobjeda. Gledaju apostoli za Isusom, kao što svete duše gledaju u ekstazi Boga i raduju se njegovoj slavi u čistoj ljubavi. Čeznu oni ipak za Isusom; htjeli bi već sada doživjeti ono, što ćemo doživjeti svi na sudnji dan, kao što nam obećaje sv.Pavao, da ćemo biti preneseni na oblacima u susret Gospodinu, i tako biti svagda s Gospodinom (1Sol 4,17). No kad je volja Božja, da apostoli još ostanu na zemlji, oni se najspremnije pokoravaju Providnosti.

Napokon oblak uze Isusa iz očiju njihovih. Uze oblak Isusa i odnese ga na nebo. Isto tako će se Isus vratiti: "Eno, dolazi u oblacima, i gledat će ga svako oko "(Apk 1,7). Sada nam ga oblak zastire, kao Boga oblak u svetinji nad svetinjama.Kod drugog dolaska Isusova oblak će nam Isusa donijeti; sve ćemo ga bolje vidjeti. Vjerujmo samo u njega, živimo prema njegovoj svetoj nauci! Padnimo s apostolima ničice pred Isusom, koji ide na nebo, recimo mu: "Zaista, ti si Sin Božji "(isp.Mt 14,33).

U tom duhu nek se razvije kolokvij između nas i Isusa!

ANĐELI VJESNICI DRUGOG DOLASKA ISUSOVA

Dap 1,los.

1.preludij: Slika uzašašća Isusovà! Apostoli, pobožne žene, Majka Isusova na Maslinskoj gori,do njih dva sjajna anđela.

2.preludij: Neka i nas tješe anđeli, kad nam je teško bez vidljivoga Isusa, da se nadamo njegovim pobjedama na ovom svijetu, nadamo njegovu konačnomu dolasku!

I.- BOG ŠALJE APOSTOLIMA DVA ANĐELA.- Isusa nestaje iz očiju svetih apostola, ali evo, Bog im odmah šalje utjehu.Nikada on svojih ne ostavlja, i kad se čini, da od njih odlazi.Šalje apostolima dva anđela. Zašto baš dva? Možda zato, da se ispuni broj svjedoka; hoće možda Bog da i njihovim brojem pokaže, da je svjedočanstvo dvojice anđela istinito, zakonito, da se mora prihvatiti. Kako ne bismo prihvatili utjehu, što nam dolazi s neba? Anđeli dolaze u bijelim haljinama. Bijela je boja boja nebeska. Kamo je Isus baš sada uzišao, odanle on smjesta šalje dva svoja službenika k onima, koje je ostavio na zemlji.

Anđeli su i naši službenici; za naše spasenje služi se njima Bog. Veselo i oni sami rade za nas. Sv.Pavao piše o njima: "Nisu li svi službeni duhovi, koji su poslani na službu radi onih, koji će baštiniti spasenje?"(Hb 1,14). Isus je sam tako divno tješio svoje apostole prije svog uzašašća; da njihova utjeha bude potpuna, šalje im još anđele. Ne će anđeli ništa novo otkriti apostolima, ipak će njihova nebeska pojava biti apostolima divna, jaka i utješna potvrda onoga, što su već više puta čuli od Isusa. Isus hoće da u njegovim apostolima bude radost puna, ne tek polovična, ne pomiješana sa sumnjama, nego čista, nepomućena, savršena. Je li naša radost u Isusu takova? Ako nije, krivnja nije u Isusu, nego u nama. Anđeli će nas utješiti, ako slušamo njihove opomene i slijedimo njihova nadahnuća, ako kao oni želimo zaroniti u tajne naše sv.vjere (1P 1,12), ako kao apostoli s čeznućem gledamo za Isusom na nebo.

II.- BLAGI UKOR SVETIH ANĐELA.- Anđeli najprije nekako kore apostole: "Ljudi Galilejci! Šta stojite gledajući na nebo?" Besjede anđeli svečano, ozbiljno: "Ljudi Galilejci!" Tako će kasnije sami apostoli počinjati svoje govore pred Židovima: "Ljudi Izraelci" (isp.Dap 13,16). A zašto anđeli zovu apostole Galilejcima? Nema ništa vjersko u tom nazivu. Da nisu možda anđeli hotimice izbjegavali naziv Izraelci za apostole, budući da će ovi odsada pripadati svim narodima čitavoga svijeta? Čuju ovi ipak iz usta anđeoskih naziv Galilejci, da se sjete, kako su siromašni, prezreni Galilejci, neuki galilejski ribari, koji će doduše velike stvari učiniti, ali samo kao oruđe Duha Svetoga.

Anđeli kore apostole, što tako zure u nebo, kao majka za lađom, kojom se odvezao njezin sin; što tako sjetno ginu za Isusom, kao da ga nikad više ne će vidjeti. Tako su im za Isusom odletjele sve misli, rekao bi čovjek, duše njihove, te su kao izvan sebe. Da dođu opet k sebi, moraju ih anđeli buditi.Njima je ostati tu na zemlji; tu ih čeka zamašan posao. Na to neka misle! Nije još došlo vrijeme, da se s Kristom nastane na nebu. Valja im raditi ovdje na svijetu, da raširе kraljevstvo Božje.

Tako je i s nama. Za nebom težiti smijemo i moramo,ali samo tako, da ne zaboravimo na zadaću, nama naloženu u Crkvi vojujućoj. Kako je sv.Pavao žudio za Kristom! "Imam želju umrijeti

i biti s Kristom."(F 1,23). Ipak u brizi za svoje vjernike i njihove duhovne potrebe apostol dodaje: "Ali je potrebnije, da ostanem u tijelu radi vas "(r.24). Čeznuo je za nebom sv.Martin biskup, ipak se molio Bogu na samrti: "Gospodine, ako sam još potreban tvojemu puku, ne branim se posla." Naša čežnja za rajem nebeskim ne smije biti plod nestrpljivosti, nego čiste ljubavi prema Bogu. Dok Bog od nas traži rad i patnju, neka nam bude milo za njega raditi i trpjeti!

III.- ANĐELI TJEŠE APOSTOLE DRUGIM DOLASKOM ISUSOVIM.- Isus je tješio svoje apostole obećanjem, da će ostati s njima u sve dane do svršetka svijeta; tješio ih je obećanjem Duha Svetoga. Drukčije sada anđeli: "Ovaj Isus, koji se od vas uze na nebo, tako će doći, kao što ste gledali, gdje ide na nebo." To je najljepša utjeha: konačnoga sjedinjenja s Isusom na nebu. Nevidljiva prisutnost Isusova na ovom svijetu i djelovanje Duha Svetoga samo su priprava vječne sreće i slave na nebu. Zato da i nas odvede u dvore nebeske, doći će Isus drugi put. Svrha njegovu silasku bit će naše uzašašće. Doći će na svijet, da se pred opakim svijetom još jednom proslavi, prije nego ga osudi i u pakao strovali. A nas će osloboditi i k sebi uzeti, da na vijeke s njime ostanemo, nikada se više s njime ne rastanemo, i tjelesnim ga očima gledamo i tako blaženo uživamo. Kako je za tim čeznuo sv.Pavao, sv.Ivan, s njima svi prvi kršćani! "Dođi,Gospodine Isuse!" Može se i riječ maranatha prevesti: "Gospodine naš, dođi!" Tako bi ova formula najstarijih kršćana bila također izraz čeznuća za drugim dolaskom Isusovim.

A zašto mi za njim više ne čeznemo? Postali smo sebični. Nama je dosta, da iza svoje smrti uđemo u slavu rajsku. Šta će iza nas biti na svijetu, to nas gotovo ne zanima: poplava opačine, koja će se možda razliti po svijetu, teški progoni sv. Crkve. Nastojmo živjeti više za Boga i njegovo kraljevstvo,pa ćemo i mi čeznuti za slavnim dolaskom Isusovim, za njegovim konačnim obračunom, za onim danom, kad će borbe sv.Crkve prestati i započeti njezino slavlje, što ga ništa više ne će mutiti! Ili nam je možda žao svijeta i njegova sjaja? Zar ne može Bog na nebu stvoriti nešto stoput ljepše? Ili nov svijet? "Čekamo po obećanju njegovu novo nebo i novu zemlju, u kojima stanuje pravednost ".(2P 3,13).

Razgovor s anđelima, tješiteljima svetih apostola!Neka i nas utješe!

Subota iza Spasova

NA NEBO UZ OVACIJE ANĐELA I SVETIH DUŠA!

1.preludij: Otvorimo oči svoje duše! Gledajmo uz Isusa, koji uzlazi na nebo, mirijade sv.anđela i svetih duša! Predstavimo si trijumf kojeg slavnog cara vojskovođe, i pomislimo, da štogod može smisliti ljudska mašta za lijepo slavlje, nije ništa prema sjaju pratnje Isusove na dan njegova uzašašća!

2.preludij: Neka i nas obuzme oduševljenje za Krista Kralja pobjednika!

I.- ANĐELI PRATE ISUSA NA NEBO.- Veli sv.Pavao u poslanici Hebrejima, da Bog uvodeći svog prvorođenog Sina u svijet, govori: "Neka mu se poklone svi anđeli Božji "(1,6). A šta istom, kad ga uvodi kao Kralja i pobjednika u rajsku slavu! Od svih

mirijada anđela tko nije došao u susret svojemu Kralju? Čitamo u St.Z., kako su kerubi nosili Boga, kad se javljao zemlji i njezinim stanovnicima: "Već savi nebesa i siđe: noge su mu počivale na tamnu oblaku. Na kerubima je sjedio i vozio se, dohujao je na krilima vjetrova "(Ps 18,10s.). Danas nose kerubi Sina Božjega na nebo. Kad je u betlehemskoj noći došao Isus među nas, javilo se mnoštvo nebeske vojske nad Betlehemom pjevajući:"Slava Bogu na visini, i na zemlji mir ljudima dobre volje!" Radovali se anđeli s nama; sada se raduju svojoj sreći, što Isus dolazi na nebo u njihovu sredinu.

Pratili su anđeli sve Isusove borbe na zemlji. Natanaelu rekao je Isus: "Zaista, zaista vam kažem: Odsad ćete vidjeti nebo otvoreno i anđele Božje gdje uzlaze i silaze nad Sina čovječjega "(Iv 1,51). Prošlo je vrijeme borbe, sad je tu pobjeda i trijumf. Iza četrdesetdnevnog posta i napasti Isusovih pristupili su nekada anđeli i služili Isusu; nema više posta, nema više napasti; napasnik je poražen, nema ga blizu; mogao bi i on danas biti tu, on, Lucifer, s vojskom drugih anđela, da se nisu pobunili, baš, čini se, ukoliko se nisu htjeli pokloniti Bogu-čovjeku. Sada Bog-čovjek slavi pobjedu sa svetim anđelima, koji mu se već davno unaprijed poklonili, i tako svladali kušnju.

Mihaela, velikoga pobornika Božjega vidimo uz Isusa, čuju se poklici: "Sad dođe spasenje i sila i kraljevstvo Boga našega i vlast Krista njegova "(Apk 12,10). Evo uz Isusa i Gabrijela arkanđela, vjesnika utjelovljenja Sina Božjega! Raduje se, što je Bog tako lijepo izveo svoje osnove. Anđeo, koji je Isusa tješio u Getsemaniju, gledao u njegovim očima agoniju, po njegovu licu krvavi znoj, ne može se danas nagledati lica Isusova, što se sjaji ljepše nego sunce. Pridružimo se i mi svetim anđelima, pjevajmo s njima slavu Isusu! "Slavit ću te od svega srca svoga... pred anđelima svirat ću ti "(Ps 138,1).

<u>II.- PRAVEDNICI ST.Z. PRATE ISUSA NA NEBO.</u>- S Isusom uzlaze na nebo također nebrojene čete pravednika St.Z. Ima tu ne samo velik broj pobožnih Izraelaca, nego također pripadnika drugih naroda, koji su bez svoje krivnje živjeli u krivoj vjeri, a ipak živjeli bogoljubnim životom. Nemoguće, da su svi pogani propali. Tkogod je učinio, što je mogao, da se spasi, evo ga u pratnji Isusovoj na dan njegova uzašašća. To je plijen Isusa pobjednika. Sv.Pavao, citirajući Ps 68,19, piše: "Uzašao je na visinu, odvede zarobljene i dade dare ljudima "(E 4,8). Ali gle Isusovi zarobljenici nisu svezani, ne idu u žalobnim haljinama, nisu žalosni, nego se raduju, što ih je Isus oteo sotoni, otkupio svojom krvlju; vole oni biti Isusovi, uz Isusa su sretni i zaista slobodni. Za slobodu i sreću zarobio ih je Isus. Već od Velikoga petka na večer oni su gledali Isusa i bili blaženi, no današnji je dan za njih dan pravoga slavlja, kad s Isusom ulaze u rajske dvore. Dugo su čekali u pretpaklu, ali su napokon dočekali.

Prate Isusa, koji ima ključ vrata nebeskih. Zatvoreno bilo im je nebo radi grijeha Adamova; sad će se pred Isusom, Bogomčovjekom, otvoriti. Otvorit će se nebo, pa će neke zrake s neba pasti i na zemlju; i zemlja bit će pravednicima ljepša iza uzašašća Isusova, bit će im predsoblje raja. Kojegod bile tegobe ovog zemaljskog života, ipak je lijepo, kad se kroz njih ide ravno u nebo, i kad nam ovaj život nije drugo nego polagano uzašašće.

III.- O NEKIM POSEBNIM PRATIOCIMA ISUSOVIM.- Pogledajmo točnije neke likove u trijumfu Isusovu! Sjetimo se onih mnogih, o kojima pripovijeda sv.Matej, da su uskrsnuli i iza Isusova uskrsnuća ušli u sveti grad i pokazali se mnogima! Ne ćemo vjerovati apokrifnom Evanđelju Nikodemovu, prema kojemu su ovi uskrsnuli sveci živjeli dalje u Arimateji, molili se, a ni s kim razgovarali, nego bili šutljivi kao mrtvaci. Ne! Oni su se samo ukazali u Jeruzalemu, a bili inače Isusova pratnja od uskrsne nedjelje. Danas idu oni i tijelom u nebo. To su prvine uskrsnuća; zaslužuju našu osobitu pažnju. Kao Isus, i oni su slika naše buduće slave. Nepoznata su nam njihova imena; možda ima među njima koja velika ličnost St.Z., možda koje lice poznato iz evanđelja. Zašto ne na pr.sv.Josip?

Uzišao je Krist na visinu, odveo je zarobljene! Među tim sretnim zarobljenicima evo Adama i Eve, evo svetih patrijarka i proroka, evo svetih kraljeva! Rekao je Isus Židovima:"Abraham, vaš otac, kliktao je (od želje), da vidi dan moj. I vidio je te obradovao se "(Iv 8,56). Danas gleda Abraham najljepši dan Isusov, danas je Abrahamova radost pravo blaženstvo nebesko.Apostolima je kazao Isus: "Blago očima, koje vide, što vi vidite! Jer vam kažem, da mnogi proroci i kraljevi htjedoše vidjeti,što vi vidite, i ne vidješe, i čuti, što vi čujete, i ne čuše " (Lk 10,23s.). Danas ti proroci i kraljevi vide više nego apostoli, i raduju se, kako još nije dano apostolima da se raduju. Ali će i na apostole doći red, doći će na nas sve.

Molimo samo Isusa u kolokviju, da od neba, kamo on uzlazi, nikada ne okrenemo očiju!

Nedjelja iza Spasova

ISUS PRED OCEM NA DAN SVOJEGA UZAŠAŠĆA

1.preludij: Najljepšu sliku za razmatranje stvorit ćemo si, ako se poslužimo viđenjem proroka Danijela: "Dok sam još gledao, bili su postavljeni prijestoli, i jedan starovječan zauze mjesto. Odijelo njegovo bilo je bijelo kao snijeg. Kosa mu na glavi kao čista vuna. Prijesto mu bio plamen ognjeni,točkovi mu kao oganj razgoren. Rijeka je ognjena izlazila od njega i tekla dalje. Tisuća tisuća služila mu i deset tisuća po deset tisuća stajalo pred njim... Dok sam još imao noćna viđenja, dođe najednom jedan, koji je izgledao kao sin čovječji,na oblacima nebeskim. Kad je bio došao do starovječnoga, dovedoše ga pred njega. I dade mu se vlast, čast i kraljevstvo. Njemu moraju služiti svi narodi, plemena i jezici. Vlast njegova trajat će vječno i ne će nikada proći. Nikada se ne će oboriti kraljevstvo njegovo "(7,9s.14s.).

2.preludij: Milost obilne radosti nad slavom Isusovom! Da i mene dovede Isus k sebi na nebo!

I.- ISUS IZVJEŠĆUJE OCA O IZVRŠENOM NALOGU,IŠTE OD NJEGA ZASLUŽENU NAGRADU.- Ne znam, je li Isus našao ljepših riječi, kad je na dan svog uzašašća stupio na nebu pred Oca, nego što su ove riječi iz njegove svećeničke molitve: "Oče, došla je ura, proslavi Sina svoga... Ja sam te proslavio na zemlji; djelo sam izvršio, koje si mi dao da činim. I sad ti, Oče, proslavi mene u tebe slavom, koju sam imao u tebe, prije nego je postao svijet" (Iv 17,1.4).

Divnih li riječi Isusovih! Koji će svetac tako samosvijesno pred samim Bogom govoriti o svojoj ispunjenoj životnoj zadaći? Kako se Crkva ponizno moli, kad Bogu preporuča dušu umirućega vjernika! "Premda je griješila, ipak nije zatajala Oca i Sina i Duha Svetoga, nego je vjerovala, revnost za Boga u sebi nosila i vjerno se klanjala Bogu, koji je sve stvorio."

Nastojmo, da barem donekle uzmognemo prije smrti reći sa svetim Pavlom: "Dobar sam boj vojevao, trku svršio, vjeru održao. Uostalom meni je pripravljen vijenac pravde, koji će mi dati Gospodin u onaj dan, pravedni sudac; ali ne samo meni, nego i svima, koji su ljubili dolazak njegov!"(2T 4,7s.). Bio je uza sve to i sv.Pavao ponizan; Korinćanima piše: "Ničemu nisam svijestan, no u tom nisam opravdan, a koji me sudi, Gospodin je " (1K 4,4). O, kad bismo barem sa sv.Pavlom mogli reći: "Ničemu nisam svijestan!" Ako jesmo svijesni, uredimo svoje račune,već prije nego stupimo pred vječnoga suca! Što smo od svoje zadaće zanemarili, nadoknadimo, dok još ima vremena!

II.- ODGOVOR OCA NEBESKOGA.- Šta je odgovorio Otac nebeski? Je li opet rekao anđelima i svecima: "Ovo je Sin moj ljubezni, koji je po mojoj volji?" Ili je možda kao kod utjelovljenja ili rođenja Isusova opet zapovjedio: "Neka mu se poklone svi anđeli Božji"?(Hb 1,6). Samomu je Isusu valjda rekao riječi Ps 110,1s.: "Reče Gospod Gospodu mojemu: Sjedi ob desnu moju, dok položim neprijatelje tvoje za podnožje nogama tvojim! Gospod daje da izađe žezlo vladanja tvojega sa Siona: vladaj posred neprijatelja tvojih!" Sad Isus zaista više ne može uzdisati: "Bože moj, Bože moj, zašto si me ostavio." Njegov su odgovor Ocu sada riječi Ps 16,11: "Stazu k životu ti mi objavljuješ: u tebe je punina radosti, u desnici tvojoj milina vječna."

Nekomu od nas reći će vječni sudac, ako ustrajemo do konca: "Dobro, slugo dobri i vjerni. U malome si bio vjeran,nad mnogim ću te postaviti, uđi u veselje gospodara svojega " (Mt 25,21). Koliko je ljepšu pohvalu zaslužio Isus, koliku ljepšu nagradu i vlast! Njemu se na nebu zaista daje vlast, on će odsele sjediti na prijestolju Božjem i vladati sudbinom svoje Crkve i čitavoga svijeta, dok ne nastupi kao sudac živih i mrtvih. Kličimo Isusu, kralju svojemu! Radujmo se s njime. Požurimo se, da k njemu dođemo! Da s njime dođemo pred Oca, jer će nas Otac tako primiti s većom radošću i ljubavlju!

III.- ISUS SJEDI S DESNE STRANE BOGU.- Da će Mesija sjesti s desne strane Bogu, navijestio je već psalmista u Ps 110. Isus je psalam primijenio na sebe; još je pred židovskim velikim vijećem izjavio, da će vidjeti Sina čovječjega gdje sjedi s desne strane sile Božje; nije im tim riječima navijestio tek svoj drugi dolazak, nego također, da će oni sami doživjeti i skoro gledati u vojujućoj Crkvi učinke njegova uzvišenja. Sv. Stjepan mučenik vidio je prije svoje smrti Isusa s desne strane Bogu. Istu su počasticu Isusovu naglašivali apostoli u svojim govorima i poslanicama. Sv.Pavao tvrdi jasno, da Isus sjedi, ne tek s desne strane uz prijesto Božji, nego na samom prijestolu Božjem Bogu s desne strane. "Imamo takvoga velikoga svećenika, koji sjede s desne strane prijestolja veličanstva na nebesima,"(Hb 8,2) "i sjede s desne strane prijestolja Božjega "(12,2).

Još se jasnije izrazuje sv.Ivan u Apokalipsi,otvarajući

i nama sjajne perspektive: "Tko pobijedi, dat ću mu da sjedi sa mnom na prijestolju mojemu, kao što i ja pobijedih i sjedoh s Ocem svojim na prijestolju njegovu "(3,21). Tako govori sam Isus. Kao dionici božanske naravi sjedit ćemo na prijestolju Božjem. Isus je u posebnom smislu Sin Božji; on sjedi na prijestolju Božjem s većim pravom nego mi. On odanle upravlja svojom Crkvom. On je naš Gospodin. Dana mu je sva vlast na nebu i na zemlji. Ostanimo mu vjerni! Samo nam je u tome spas. Ništa nas ne može tako visoko podići kao sjedinjenje s Isusom. Mislimo na to, dok nas na ovom svijetu ljudi radi Isusa preziru, da se ne bismo nikada pred bludnim i zlobnim svijetom zastidjeli svog božanskog vođe i učitelja, s kime ćemo jednoć sjediti na prijestolju Božjem!

Kolokvij s Isusom, da nam udijeli milost, te ga proslavimo na zemlji, i tako zaslužimo, da i on nas proslavi na nebu. Kličimo mu radosno s mirijadama njegovih anđela!

Ponedjeljak iza Spasova

ŠTO IMAMO MI OD UZAŠAŠĆA ISUSOVA

1.prel.:Predstavimo si Isusa na prijestolju Božjem s desne strane Ocu, oko njega bezbroj blaženika nebeskih!
2.prel.: Da se i mi popnemo na nebo!

I.- NEBO OPET OTVORENO.- Adam je svojim grijehom sebi i svojim potomcima zatvorio nebo. Od Adama do Abrahama i u čitavo vrijeme St.Z. svi su pravednici iza svoje smrti morali čekati u limbu. Mogli su tamo biti u miru i u nekoj naravnoj sreći, ali Boga nisu gledali licem u lice. Ukoliko su bili isključeni iz neba, bili su u stanju kazne. Između onoga, što bi uživali na nebu, da Adam nije sagriješio, i onoga, što su imali u limbu, bila je razlika neizmjerna, bio je gubitak neprocjenjiv. Zato se u knjigama St.Z. opisuje limb tako tamnim bojama, na pr.gdje Job uzdiše: "prije nego otidem, odakle se ne ću vratiti, u zemlju tamnu i u sjenu smrtnu, u zemlju tamnu kao mrak i u sjenu smrtnu, gdje nema promjene i gdje je svijetlo kao tama "(10,21s). Bio je limb zaista nekakav zatvor, iz kojega su duše silno čeznule za Bogom, za gledanjem lica njegova.

Vrata nebeska htio nam je Bog opet otvoriti, ali ne na bilo koji način, nego tako da to drugi Adam, čovjek idealni, Bog-čovjek svojom poslušnošću zasluži, sebi i svima, koji će se s njime sjediniti. Zato je bila na dan uzašašća Isusova na nebu radost velika. Nije Isus ulazio sam, samo u svoje ime, nego je ulazio u pratnji nebrojenih pravednika, koji su do toga dana tako dugo čekali u limbu, ulazio je Isus na nebo kao predstavnik čovječanstva, kao "primitae", prvine, iza kojih će slijediti do sudnjega dana čitave procesije svetaca i svetica Božjih, svih koji će umrijeti u stanju posvetne milosti Božje. Kao pobjednik ulazi Isus u nebeski Jeruzalem, na čelu povorke svojih vojnika, koja će dugo ulaziti, sve do konca svijeta. Zato anđeli tako radosno kliču."Uzdignite,vrata,glave svoje! protegnite se,vrata prastara,da može unići kralj pun slave! Tko je taj kralj pun slave?" (Ps 24,9s.). Sad je naš zemaljski život pravi put u nebo,sad je nebo naša domovina. Čeznimo za njom! Živimo nje dostojno!

II.- ISUS NAŠ ZAGOVORNIK.- Isus je uzašao na nebo, da bude naš zagovornik. Kao naš svećenik, naš posrednik, u svojoj svećeničkoj službi prodro je kroz sva nebesa do prijestolja Božjega; tako se izrazuje sv.Pavao: "Imajući dakle uzvišenoga velikoga svećenika, koji je prošao nebesa, Isusa, Sina Božjega, držimo se odlučno ispovijedanja vjere"(Hb 4,14). I opet o Isusu kao svećeniku: "Imamo takvoga velikoga svećenika, koji sjede s desne strane prijestolja veličanstva na nebesima"(Hb 8,1). I opet: "Krist ne uđe u rukotvorenu svetinju, koja je slika istinite, nego u samo nebo, da se pokaže sad pred licem Božjim za nas" (Hb 9,24). Isus je na nebu naš zagovornik: "Ovaj budući da osta je uvijek, ima vječno svećenstvo. Zato i može potpuno spasiti one, koji po njemu dolaze k Bogu, jer svagda živi, da ih zagovara"(Hb 7,24s.).

I sv.Pavao piše Rimljanima, da nas Isus zagovara (8,34). Evo još svjedočanstva sv.Ivana iz njegove prve poslanice: "Ako tko sagriješi, imamo branitelja kod Oca, Isusa Krista, Pravednika"(2,1). Njegov zagovor nije kao zagovor drugih svetaca, koji se temelji samo na milosrđu Božjem; Isus se može pozivati na svoje zasluge <u>de condigno</u>. Zaista počinje s uzašašćem Isusovim na nebo nova era za nas, era milosti. Kako možemo sada s pouzdanjem, puno većim nego prije, dizati prema nebu svoje oči! Jesmo li za to Isusu zahvalni? Da li se služimo njegovim zagovorom, da li ga cijenimo? Da li se molimo prema želji Isusovoj u njegovo ime? Učinimo svoju vjeru u Isusa, našeg nebeskog zagovornika, jakom i živom! Tako ćemo biti jaki protiv svih neprijatelja svojih duša, tako ćemo zaista živjeti već na svijetu životom vječnim, životom milosti Božje.

III.- NAŠA BRAĆA NAS NA NEBU ZAGOVARAJU.- S Isusom su prve duše ljudi unišle u nebo. Da prime zasluženu nagradu, bez sumnje, ali također, da s neba nama pomognu. Prema Apokalipsi sv.Ivana sav se dvor nebeski zanima za peripetije vojujuće Crkve, napeto ih prati, nekako sudjeluje. Nisu ni u St.Z. nebesnici bili ravnodušni prema ljudima na zemlji. Služio se Bog anđelima ne samo kao glasnicima, nego također da ljudima pomognu. Mihael arkanđeo bio je zaštitnik naroda izabranoga, i drugi su narodi imali svoje zaštitnike na nebu. Arkanđeo Rafael rekao je Tobiji, kako je njegovu molitvu prinosio Gospodu (12,12).

Iza uzašašća Isusova imamo na nebu zaštitnike, koji su kao mi prolazili kroz kušnje zemaljskoga života. To su naša braća, a ujedno braća Isusova. Neki je ljudski elemenat ušao u nebo, kojeg prije Isusa tamo nije bilo. I taj se ljudski elemenat popeo na prijestolje Božje. Nebo je postalo domovina ljudi, nije više kraljevska palača, u koju obični smrtnici nemaju pristupa. Sve nas to mora napuniti izvanrednim pouzdanjem, a i harnom zahvalnošću prema Isusu. No Bog, koji je nebo pretvorio u naš stan, hoće da i mi ovu zemlju pretvorimo u nebo, životom anđeoskim, čistim, svetim. Onda će nam Isus sigurno pripraviti mjesto među svojim izabranicima. I zato je otišao na nebo. Deder braćo, već sada živimo kao prava djeca Božja, da nas Bog pronađe dostojne sebe! Živimo kao prava braća Isusova, braća svih svetaca! Govorimo s pobožnim Tobijom: "Mi smo djeca svetaca i očekujemo život, što ga Bog daje onima, koji u svojoj vjernosti ne odstupaju od njega"(2,12). Sa svecima na nebu tvorimo jednu obitelj Božju. Kolika utjeha, koliki poticaj za svako dobro!

Kolokvij s Isusom, kraljem sviju svetaca, i sa svecima, koji se već s njime raduju. Neka i nas sretno uvedu u svoje društvo

TEŽIMO ZA ISUSOM NA NEBO!

1.preludij: Razmatrat ćemo o čitavom svojem zemaljskom životu kao svojem uzašašću. Zato si dozovimo u pamet riječi Isusove: "Kako su uska vrata i tijesan put, koji vodi u život, i ima ih malo, koji ga nalaze!"(Mt 7,14). Predstavimo si taj strmi, hrapavi, trnoviti put, a na njemu kojeg putnika, koji se penje s križem na ramenima!

2.preludij: Neka Isus sve naše misli i želje podigne k nebeskim dobrima!

I.- SVLADAVATI STRASTI,KOJE SPREČAVAJU NAŠ POLET PREMA NEBU.- Čišćenje srca, to je prvi stepen duhovnoga života.Pošto smo srce očistili od grijeha, oslobodili ga od strasti, lakše mislimo, kako ćemo napredovati u krepostima, sve više se sjediniti s Bogom. Tko želi letjeti u nebeske visine, mora se riješiti svega, što ga veže uza zemlju. Oslobađanje duše od svih opačina, svih neurednih sklonosti moglo bi se komu pričiniti tek kao nekakva priprava ili nekakav uvod našemu duhovnomu poletu. Zapravo smo učinili mnogo, učinili smo ono,što je glavno,ako smo se otkinuli od grješnih, zemaljskih naslada. Težnja prema nebu i prema Bogu gotovo sama od sebe leti u visine, kao što se zrakoplov napunjen helijem smjesta diže u zrak, čim ga oslobode konopa, kojim je privezan uz zemlju. "Duša se naša izbavi kao ptica iz zamke ptičareve: zamka je rastrgana, i mi smo slobodni"(Ps 124,7).

Čuvajmo se zamke grijeha, konopa strasti! Strast nas isprva veže kao paučina, zatim kao sitna uzica, skoro kao konop, kao konop mornarski, napokon kao željezni okovi. Pazimo, bdijmo na početku, dok nam je lako osloboditi se! Grješne navade s vremenom postaju slične željeznoj košulji; tko će ju svući? Postaju kao ono otrovano odijelo, od kojega je prema bajki Herkul umro u silnim mukama. Ali ipak, i da smo više godina robovali strastima, Bog nas još zove u nebo, pruža nam milost, koja je svemoguća, i s kojom ćemo ipak, ako hoćemo, raskinuti sve veze kojihgod strasti, kao Samson veze, kojim ga je svezala Dalila. U junačkoj borbi zgadit će nam se napokon sve zemaljsko, kušat ćemo utjehe čista života, pomamit ćemo se za metom nebeskom.

II.- NAPREDOVATI U KREPOSTIMA.- Što više napredujemo u krepostima, to se brže penjemo na nebo. Ima kreposti, koje nas oslobađaju od strasti, kao što su poniznost, poslušnost, strpljivost, uzdržljivost. Ima drugih, koje nas više izravno sjedinjuju s Bogom, a to su bogoslovne kreposti vjere, ufanja i ljubavi. O ovima razmatrajmo napose! Napose je ufanje naš pilot. ono je i pogonska sila, koja nas nosi u nebo. Okrijepimo svoje kršćansko ufanje, podredimo mu sve svoje druge težnje, želje, molitve! U poteškoćama ne smije ufanje klonuti. "Odbacimo svako breme i grijeh, koji nas mami, i s ustrajnošću trčimo na utakmicu, koja nam je određena, gledajući na utemeljitelja i na usavršitelja vjere Isusa, koji mjesto radosti, koja ga ide,prepati križ prezrevši sramotu, i sjede s desne strane prijestolja Božjega. Promotrite njega, koji je takovo protivljenje protiv sebe od grješnika podnio, da se ne utrudite i da ne klonu duše vaše"(Hb 12,1-3). "Jer ovdje nemamo grada, koji će ostati,nego tražimo onaj, koji ima doći"(13,14). I opet nam sv.Pavao u istoj poslanici veli: "Starajmo se dakle da uniđemo u ovaj pokoj"(4,11).

One riječi sv.Pavla, kojima on opisuje apostolski rad, mogu nam također izraziti čitav program i način našega duhovnoga uzašašća na nebo: "Nego u svemu pokažimo se kao sluge Božje u mnogoj strpljivosti, u nevoljama, u potrebama, u tjeskobama, pod udarcima, u tamnicama, u bunama, u trudovima, u nespavanju, u postu; u čistoći, u znanju, u dugotrpljivosti, u dobroti, u Duhu Svetomu, u ljubavi, koja se ne pretvara; u riječi istinitoj, u sili Božjoj, s oružjem pravde na desno i na lijevo; slavom i sramotom; zlim i dobrim glasom, kao zavodnici i istiniti; kao nepoznati i poznati, kao umirući i evo živimo, kao kažnjeni, a ne ubijeni; kao žalosni, a jednako veseli, kao siromašni, a mnoge obogaćujući, kao oni, koji ništa nemaju, a sve posjeduju" (2K 6,4-1o). Tako kršćansko ufanje juriša na nebo. Što mu je jača vjera, što više u njemu plamsa ljubav, to će mu polet biti snažniji. Osobito plamenim krilima ljubavi leti se u nebo; neka nam ih dade Bog, jer je ljubav kao svaka druga krepost dar Božji! Molimo se, da taj dar primimo, a onda s njime surađujmo!

III.- NOSITI ZA ISUSOM KRIŽ.-. Tko za Isusom ne nosi križ, ne ide u nebo; on ne zna, šta je naše uzašašće. Križni nam je put kraljevski put u nebo. "I tko ne uzme križa svoga i ne ide za mnom, nije mene dostojan. Tko nađe život svoj, izgubit će ga, a tko izgubi život svoj poradi mene, naći će ga"(Mt 1o,38s.). I Isus je došao samo preko Golgote do svog slavnog uzašašća; pokazao nam je jasno, kuda i nas put vodi u nebo. Isus nam je u svemu primjer i uzor. Samo ako s njime trpimo, bit ćemo s njime proslavljeni. Svaki je ulazak u nebo za čovjeka trijumf; nema trijumfa bez borbe; samo vojskovođa sa svojim hrabrim vojnicima stupa napokon, vozi se u trijumfu. Nebo nam valja zaslužiti; najlakše ga zaslužujemo na putu križeva života zemaljskoga. Ne samo Isus, nego i apostoli u svojim poslanicama govore nam svi u istom tonu, o potrebi križa. Na putu u nebo valja nam se boriti i pravilno boriti. "A ako se tko i bori, ne dobije vijenca, ako se pravilno ne bori"(2T 2,5). Lijepa je borba za nebo; pobjeda nam je osigurana, ako samo hoćemo, a nagrada je tako neopisivo lijepa, prekrasna i vječna!

Kolokvij neka bude sa svim svecima, ili s kojim istaknutim svecem, da ga nasljedujemo u junačkom koračanju prema nebeskoj domovini!

Srijeda iza Spasova

S GORE UZAŠAŠĆA ISUSOVA NATRAG U JERUZALEM

Lk 24,52; Dap 1,12s.

1.preludij: Apostoli silaze s Maslinske gore najprije do kedronske doline; u stara kršćanska vremena silazilo se niz 573 stepenice. Po svoj prilici obilazili su zatim grad, idući prema jugu, onda prema zapadu, ušli kroz južna gradska vrata u dolinu Tyropoeon, išli malko prema sjeveru, napokon skrenuli strmom ulicom na zapadni brežuljak grada Jeruzalema, gdje se nalazila kuća posljednje večere Isusove. Tu ulaze, penju se u prvi sprat u dvoranu njima rezerviranu. - O Maslinskoj gori napominje sv.Luka: "koja je blizu Jeruzalema jedan subotnji dan hoda". Mjesto, gdje se Židov nalazio u subotu, zvalo se šebita, t.j. mjesto počinka. Od svoje šebite smio je Židov subotom

ići 2.000 lakata daleko, naime ako je šebita bila grad, od periferije grada. Oko židovskih gradova bili su znaci, čini se, s natpisima, dokle se smije ići subotom. Možda je na vrhu Maslinske gore bio takav znak.

2.preludij: Da se i mi radujemo s Isusom, koji je na nebo uzašao!

I.- POVRATAK SV.APOSTOLA U GRAD.- S Maslinske gore nestade Isusa, nestade i dvojice anđela tješitelja. Apostolima ne preostade drugo nego da i oni ostave svetu goru i vrate se kući. "I oni padoše ničice pred njim, i vratiše se u Jeruzalem". Promatrajmo zadnje časove apostola na Maslinskoj gori! Kako se klanjaju Isusu, koga više ne viđe, za koga znadu, da ga odsele na svijetu ne će više viđevati da je prošao i ovaj zadnji period Isusova boravka na zemlji, period redovitih ukazanja između uskrsnuća i uzašašća! Došlo je dakle do rastanka! Kod rastanka izbija više na javu i osjeća se jače ljubav, koju imamo prema osobi, s kojom se rastajemo. Tako je bilo s apostolima na Maslinskoj gori. Hiljadu uspomena budi se u njihovoj mašti, uspomena na one tri presretne godine, što su ih proživjeli skupa s Isusom. Žele si ih natrag. Osjećaju nostalgiju za tim blaženim godinama. Osjećaju i kajanje, što su bili tako spori u shvaćanju Isusove nauke o njegovu duhovnom kraljevstvu, što su bili tako puni raznih mana, što su Isusa u času kušnje tako kukavno ostavili, izgubili vjeru u njega, premda ne ljubav. No Isus živi na vijeke, nije on mrtvac, s kojim se čovjek više pomiriti ne može, ne može mu više dati zadovoljštine za razne uvrede. Znadu to apostoli, zato stvaraju lijepe odluke.

Ponesimo i mi iz razmatranja o uzašašću Isusovu čvrste odluke! Idimo na posao i izvedimo ih! Dok razmatramo, Isus u našim srcima radi, kao što je radio u srcima svojih apostola na dan svog uzašašća. A što Isus sadi u nama svojom milošću, to neka nikne, procvate, obrodi obilno!

II.- APOSTOLI PUNI RADOSTI.- U svojem evanđelju veli sv. Luka, da su se apostoli vratili u Jeruzalem "s velikom radošću". Velika je bila radost svetih apostola. Ne bi čovjek rekao, da će se tako radovati iza rastanka s Isusom. Vidi se, kako je njihova radost bila nesebična. Raduju se oni sreći i slavi Isusovoj. Tako se otac raduje sreći svojega sina, jer ga ljubi. Majka isto tako, sestra, brat, prijatelj. U tome se baš prepoznaje prava ljubav, ako se veselimo sreći onoga, koga ljubimo. Lakše nam je imati sućutnu ljubav prema duši, koja trpi. I jedno i drugo preporuča nam apostol. "Radujte se s onima, koji se raduju, i plačite s onima, koji plaču!"(R 12,15). Ovo je posljednje puno lakše. I u povjesnici poganskih naroda čitamo, kako je krvni neprijatelj plakao nad teškom sudbinom svog neprijatelja. U radosti nad tuđom radošću prepoznaje se prava nesebična ljubav.

Tako su se apostoli polako popeli do iskrene, žarke, nesebične ljubavi prema Isusu. Znadu oni, kako ih teški napori čekaju, i progoni i mržnja svijeta i smrt mučenička. Ništa zato! Nek se samo Isus proslavio, nek je blažen na nebu! Indirektno vesele se možda apostoli ipak i svojoj budućoj sreći; nestrpljivo trče na trkalište apostolskog rada, da si zasluže neraspadljivi vijenac vječne slave i sjedine se s Isusom na nebu. Ove vrste radost neka klikće i u našim srcima, pošto smo u duhu vidjeli uzašašće Isusovo!

III.- APOSTOLI SE POVLAČE U SAMOĆU, NA MOLITVU.- "A kad dođoše kući, popeše se u gornju sobu, gdje su obično boravili, i to Petar i Ivan, Jakob i Andrija, Filip i Toma, Bartolomej i Matej, Jakob, sin Alfejev i Simon Revnitelj i Juda, brat Jakobov." Čekati na dolazak Duha Svetoga, to je sada prva zadaća sv.apostola; tako im je zapovjedio Spasitelj. A kako da to učine? Opet se zatvaraju u kuću. Jamačno ne više od straha pred Židovima. Znadu, valjda ih je tako uputio sam Isus, da će se u samoći najbolje pripraviti na dolazak Duha Svetoga. O svojoj nevjernoj zaručnici rekao je Bog u St.Z.: "Odvest ću je u pustinju, govorit ću joj k srcu"(Oz 2,16). I prorok je Danijel volio moliti se u svojoj gornjoj sobi, gdje je imao prozore otvorene prema Jeruzalemu (6,11). Isto tako se i bogoljubna Judita kao udovica povukla u svoju gornju sobu (8,5).

Apostoli su naučili od svog božanskog Učitelja, kako je lijepo i korisno moliti se u samoći, gdje je razgovor s Bogom tako lak i ugodan. Molio se Isus po noći na gorama. Ali je apostolima naredio, da ostanu u Jeruzalemu. Zato oni i ostaju tamo, samo što se u samom gradu što više odjeljuju od ljudi, da se što bolje sjedine s Bogom. Radimo tako i mi! Malo će vrijediti naš rad, ako se ne znamo povlačiti često u molitvenu samoću, gdje se bolje čuje glas Božji, jasnije se objavljuje Bog duši.

Pridružimo se i mi svetim apostolima, s njima u kolokviju razgovarajmo!

Četvrtak iza Spasova

IZBOR SV.MATIJE APOSTOLA

Dap 1,15-26

1.preludij: Dvorana posljednje večere, velika, lijepa. Tu su apostoli, tu je Majka Isusova, tu su rođaci Isusovi i pobožne žene. Osim njih skupilo se još mnogo drugih prijatelja Isusovih, tako te je bilo prisutnih oko 12o duša. Pred njima stoji Petar, drži govor; zatim molitva i izbor.

2.preludij: Da nikada ne proigram milost zvanja, kao što ju je proigrao Juda! Bog bi onda dao svoju milost drugomu, ali šta bi bilo sa mnom?

I.- RIJEČI SV.PETRA O JUDI.- Kod izbora sv.Matije upáda u oči inicijativa sv.Petra; on je glava zbora apostolskoga; on to osjeća, prema tome radi; drugi priznajú njegov auktoritet. Petar najprije govori o žalosnoj sudbini nesretnog izdajnika Jude, "koji je bio vođa onima, koji uhvatiše Isusa". Strašno! Užasan zločin bivšeg apostola! "Ovaj Juda", veli Petar, "brojio se s nama i primio je dio ove službe." Bog ga je kaznio već na ovom svijetu, i iza smrti. Umro je Juda kao samoubojica. Objesio se, a sa svojih vješala "se strmoglavi, raspuče se po sredini, i izasu se sva utroba njegova". Tako su ružne okolnosti njegove smrti.

Sigurno su mnogi bježali od mrtvoga tijela nesretnoga apostola; drugi se požuriše, da ga što prije maknu i pokopaju. Ostala mu je još dugo žalosna uspomena u Jeruzalemu. Mjesto, gdje je tako žalosno svršio i gdje su ga pokopali, kupili su i uredili kao groblje za strance. Kupili su njivu onim krvavim novcem, što ga je Juda primio kao plaću svog izdajstva. Bila

je to prava Hakeldama, krvna njiva. Imao ju je Juda, sam u njoj prvi ukopan. Baš je uživao plaću svog zločina, on koji bi mogao biti, da je htio, sveti apostol Juda. Sv.Petar primjenjuje na njega riječi Psalmistove: "Neka bude pust stan njegov, i neka ne bude nikoga, koji bi stanovao u njemu, i predstojništvo njegovo neka primi drugi"(69,26).

Mjesto Hakeldame zaista je pusto i divlje. Milost, koju je Bog odredio Judi, dao je drugome, Matiji. Često, kad se tko iznevjeri svojemu svetomu zvanju, Bog daje milost odmah drugomu. Božji planovi sigurno ne će propasti radi toga, što jedan ne će da sudjeluje s Bogom; sebi dotičnik na svaki način škodi. Slušajmo, duboko si u srce usadimo opomenu Isusovu iz Apokalipse: "Drži, što imaš, da nitko ne uzme vijenca tvojega!" (3,11). Mjesto vijenca, ako se Isusu iznevjerimo, čeka nas strašna kazna Božja, kojoj je smrt Judina samo blijeda slika.

II.- USLOVI SLUŽBE APOSTOLSKE.- Dva su uslova službe apostolske: poznavanje života Isusova, osobito njegova uskrsnuća, tako te se može o njemu svjedočiti, - drugo: izbor Božji.Ukoliko smo mi svi apostoli, svjedoci Isusovi, barem primjerom svojim, zacijelo ćemo o Isusu to bolje svjedočiti, koliko ćemo bolje poznavati njega i njegovu svetu nauku. O svemu tome moramo mnogo čitati, napose sv.evanđelje; o svemu rado razmatrati, sve provesti točno u svoj život. Svaki je kršćanin drugi Krist, apostol još napose. Kako će biti drugi Krist, ako Krista ne poznaje, ako prema njegovoj svetoj nauci ne živi, ako ne zna trpjeti, kao što je trpio Krist? Poznavanje je Krista milost Božja, moramo si ju isprositi žarkom, postojanom molitvom, moramo ju zaslužiti, osobito poniznošću, poniznošću u traženju istine.

Osim toga nema sumnje, da ćemo biti najpodesniji za bilo koji apostolski posao, ako nas Bog za to odabere. Ako Bog svećeniku ili redovniku očituje svoju volju po crkvenim poglavarima, neka se ne ustručava nastupiti kao apostol; blagoslov mu je Božji osiguran! Ne gurajmo se tamo, kamo nas Bog ne zove, makar posao bio u sebi svet! Ali kad nas Bog nekamo zove, nemojmo se ispričavati kao Mojsije, što mu je jezik spor, niti kao Jeremija svojom mladošću, nego recimo spremno kao Izaija:"Evo mene, pošlji me!"(6,8). S pozivom Božjim dolazi i milost; nema tu isprike nikakve!

III.- ZAŠTO JE BOG IZABRAO BAŠ MATIJU?- Prisutni su apostoli i prijatelji Isusovi predložili za izbor dvojicu, osim svetog Matije još nekog Josipa Barsabu, prezimenom Justa;njima se obojica činila jednako sposobna. A Bog je izabrao Matiju. Zašto? Je li Matija bio kreposniji? Ili je možda bio za napore apostolske sposobniji? Ili je Bog Josipa trebao za nešto drugo? Ne znamo! To je tajna Božja. Kršćani su u svojoj molitvi nekako pretpostavljali, da će Bog izabrati onoga, koji je bolji; pozivaju se na poznavanje srdaca sa strane Božje: "Ti,Gospodine, koji poznaješ srca svih, pokaži, koga si od ove dvojice izabrao, da primi mjesto ove službe i apostolstva, iz kojega ispade Juda, da ode na svoje mjesto!" Nema smisla upuštati se u razloge Božjega izbora. Tu sigurno vrijedi, što Bog na koncu knjige Jobove veli, da za patnje, što ih šalje ljudima, ima on u svojoj neizmjernoj mudrosti razloge, kojih čovjek neka ne istražuje odviše radoznalo.

Glavno je,da svaki od nas iskoristi one milosti, koje od

Boga prima, - da na onom mjestu, gdje ga je Bog postavio, vrši potpunoma volju Božju. Svagdje možemo rasti u svetosti, penjati se sve više i više; čemu da se brinemo ili uznemirujemo radi bilo čega drugoga? Sve jedno koju ulogu igramo na pozornici ljudskoga života, ulogu pape ili cara, ili priprostog vjernika, ulogu učenjaka ili čovjeka neuka, ulogu bogataša ili prosjaka; radi se o tome, da dobro igramo; samo ćemo za to primiti nagradu, ako smo dobro igrali. Kad svoju ulogu doigramo, skinut ćemo sve svoje titule, kao što glumac baca sa sebe pozorišne haljine.

Kolokvij sa sv.Matijom, da izbor Božji za bilo koju ulogu primimo kao iz ruku Božjih ponizno i zahvalno i požrtvovno!

DUHOVSKE TAJNE

Petak prije Duhova

PRIPRAVA NA DOLAZAK DUHA SVETOGA I

1.preludij: Slika svetih apostola, gdje se skupa s drugima, naročito sa svetom Majkom Isusovom, pripravljaju na dolazak Duha Svetoga.

2.preludij: Dođi, Duše presveti!

I.- DALEKO OD SVIJETA.- Ne ćemo u toj točki razmatrati o samoći, o tjelesnoj udaljenosti od svijeta, nego o udaljenosti duševnoj. Sam će nas Duh Sveti, kad dođe, odijeliti od svijeta. No i mi moramo nešto pridonijeti; napunit će nas Duh Sveti svojom prisutnošću i svojom milošću, ako se što bolje ispraznimo od duha ovoga svijeta. O duhu ovoga svijeta govori sv. Ivan ovako: "Ne ljubite svijeta, ni što je na svijetu. Ako tko ljubi svijet, nema ljubavi Očeve u njemu. Jer sve, što je na svijetu, požuda je tijela i požuda očiju i oholost života, to nije od Oca, nego je od svijeta. I svijet prolazi i požuda njegova, a tko čini volju Božju, ostaje do vijeka"(1Iv 2,15-17). O putenosti razmatrat ćemo u drugoj točki; sada razmatrajmo o oholosti života, koja je značajna za svjetski duh!

Radi se o oholosti, bahatosti, hvastanju, kojim se netko hvasta zdravljem, novcem, bogatstvom, i to tako, da ništa ne misli, kako svaki dar, i materijalni, dolazi od Boga, i kako mora natrag k Bogu, smotrenom, ispravnom, dozvoljenom uporabom. Tako su bahati svi slobodni mislioci, kojima je moderna civilizacija nekakav bog, svi pretjerani nacionalisti, ponosni svojom narodnošću kao vrelom svega, što vrijedi na svijetu. Može i u nama biti nešto od ovoga duha, kad nas svjetske stvari privlače, ako u samom radu za Boga, za sv.Crkvu ili za duše previše držimo do svjetskih sredstava.

Ovomu duhu suprotstavimo shvaćanje nadnaravno, cijenimo najviše čisto duhovne stvari, vrednote nadnaravne, sredstva nadnaravna u duhovnom životu i u apostolatu! Budimo iskreno ponizni, nemojmo nikada zaboraviti, kako smo posve ovisni o Bogu, i kako se mora u nama proslaviti Bog, a ne mi sami. Jednom riječju, ispraznimo srce samih sebe, i bit će u njemu mjesta za Duha Svetoga, koji će ga onda odmah ispuniti! Ludošću križa spasio je Bog svijet; kao oruđe apostolsko izabrao je sebi neuke i prezrene galilejske ribare; kroz krvave rpogone vodio je svoju Crkvu do pobjede, sve samo zato, da se jasno vidi, kako je Bog onaj, koji stvara velike stvari.

II.- BOREĆI SE PROTIV SVOJEGA TIJELA.- Dolasku Duha Svetoga protivi se također osobito naša putenost; nju moramo svladati, da pripravimo put Duhu Svetomu u naša srca. Velika je opreka između čovjeka putenoga i čovjeka duhovnoga; samo je čovjek duhovni pun Duha Svetoga. Sv.Pavao nas opominje: "Duhom živite i želja tjelesnih ne ćete izvršiti. Jer tijelo želi protiv duha, a duh protiv tijela. Ovo se protivi jedno drugome, da ne činite ono, što hoćete"(G 5,16s.). "Koji žive po tijelu,teže za onim, što je tjelesno; a koji po Duhu, za onim, što je duhovno. Težnja je tijela smrt, a težnja Duha život i mir... A koji žive po tijelu, ne mogu ugoditi Bogu. Ali vi ne živite u tijelu, nego u Duhu, ako doista Duh Božji stanuje u vama...Tako dakle, braćo, nismo dužnici tijelu, da po tijelu živimo. Jer ako živite po tijelu, umrijet ćete. Ako li duhom djela tjelesna morite, živjet ćete. Jer koje god vodi Duh Božji, oni su sinovi Božji"(R 8,5-14).

Kako se dakle strašno protivi putenost Duhu Svetomu!Kako se moramo čuvati, da u sebi pripravimo stan Duhu Svetomu, a kad već u nama stanuje, da ga ne istjeramo! On hoće da stanuje u našem tijelu kao u svojem hramu. "Ili ne znate, da je tijelo vaše hram Duha Svetoga, koji je u vama, kojega imate od Boga, i niste svoji? Jer ste kupljeni velikom cijenom. Proslavite dakle i (nosite) Boga u tijelu svomu"(1K 6,19s.).Borba protiv putenosti spada bitno u pripravu na dolazak Duha Svetoga. Borba je nužno potrebna. Ili ćemo putenošću greznuti u materiju, a iz materije u pakao, ili ćemo se Duhom Svetim penjati u visine,živjeti već na ovom svijetu kao ljudi duha, dok se posve poduhovljeni ne preselimo u blaženu vječnost.

III.- BOREĆI SE PROTIV LAŽI I LICEMJERJA.- Isus naziva Duha Svetoga Duhom istine (Iv 14,17; 15,26; 16,13). Ne može prema tome unići u nas Duh Sveti, ako u nama već vlada duh laži. Pojam je laži veoma širok i obuhvaća svašta. Kad je kardinal Newman izjavio, da nikada u svojem životu nije sagriješio protiv svjetlosti, imao je pred očima svoje stalno,iskreno, lojalno istraživanje vjerske istine, koje ga je napokon dovelo u krilo svete Crkve Kristove. Mi se u ovom razmatranju možemo ograničiti na iskrenost u duhovnom životu: da ne varamo sami sebe, slušajući više svoje strasti nego nadahnuća Duha Svetoga,- da ne zavodimo svog ispovjednika, duhovnoga vođu. Strasti čine, da pred duhovnim svijetlom žmirimo; kako će nas Duh Sveti kao svijetlo prosvijetliti, ako pred njegovim zrakama zaklapamo svoje duševne oči?

Snažnija je reakcija potrebna, da svladamo reakciju svojih neurednih sklonosti protiv svijetla. Pravu iskrenost u duhovnom životu,i prema tome svijetlo Duha Svetoga, naći ćemo,ako budemo ponizni, poslušni, ne svojeglavi, prkosni, ne odviše samostalni. Nemojmo se uzdati u svoju mudrost, da nas rasvijetli mudrost Duha Svetoga! Hajde da rasklopimo oči svijetlu Duha Svetoga, da ne budemo kao bezbožni svijet, o kojem veli Isus: (Dat će vam Otac)"Duha istine, kojega svijet ne može primiti, jer ga ne vidi, niti ga znade!"(Iv 14,17). Bog je istina,sotona je otac laži; držimo se Boga, bježimo od svakoga i najmanjeg utjecaja đavolskoga,da budemo vazda ljudi istine,sinovi svijetla!

Kolokvij s Duhom Svetim! Molimo koju himnu njemu u čast! Neka nam on sam pomogne u pripravi na njegov dolazak!

PRIPRAVA NA DOLAZAK DUHA SVETOGA II

Dap 1,14

1.preludij: Gledajmo u duhu apostole, braću Isusovu, svete žene skupa s Majkom Božjom, kako se pripravljaju na dolazak Duha Svetoga! Sami su, odijeljeni od drugog svijeta, u kući po svoj prilici sv.Marka evanđeliste. Gotovo se samo mole, čitaju Sv.Pismo, razgovaraju o Isusu s njegovom presv.Majkom.

2.preludij: Neka i u naša srca privuče Duha Svetoga naša zajednička ljubav, postojana molitva i pobožnost prema Bl.Dj.Mariji!

I.- ZAJEDNIČKA PRIPRAVA U LJUBAVI.- Prvu devetnicu u čast Duhu Svetomu opisuje sv.Luka ovako: "Svi su ovi bili jednodušno postojani u molitvi sa ženama i s Marijom, majkom Isusovom, i s braćom njegovom." Bili su najprije jednodušni, ne samo tijelom skupa, nego još više dušom, kao jedna obitelj, svi kao braća Isusova, svi kao djeca Marijina. Ne svađaju se apostoli više, tko je među njima veći; sinovi Zebedejevi ne traže više sebi prva mjesta; ako sv.Petar nastupa kao prvak apostolski,svi priznaju njegovo prvenstvo i slušaju. Prije odlaska preporučio im je Isus slogu, jedinstvo, ljubav. U pravom duhu Isusovu počinje se prva Crkva skupljati uzornom međusobnom ljubavlju.Još će sv.Luka u Djelima apostolskim naglasiti njihovu kršćansku solidarnost: "Ovi bijahu postojani u... zajednici bratskoj... I svi, koji vjerovaše, bijahu zajedno, i imali su sve zajedno.. I svaki dan bijahu jednako jednodušno u hramu"(2,42-46)."U mnoštvu onih, koji vjerovaše,bijaše jedno srce i jedna duša"(4,32).

Duha Svetoga privlači više kršćanska zajednica nego pojedinac. Smijemo i sami za sebe zazivati Duha Svetoga, ali ne tako da na zajednicu posve zaboravimo. Duh je Sveti duša mističnoga tijela Isusova; tu on najvoli djelovati. Stanuje on u svakoj duši kao u svojem hramu, no on najviše obasipa svojim milostima onu dušu,.koju vidi sjedinjenu sa sv.Crkvom tijesno i svijesno. Obilno lijeva on milost u dušu, koja ne će milosti zadržati za sebe, nego će biti kanal milosti drugim dušama.Gajimo i mi u sebi duh ljubavi i kršćanske solidarnosti, da nas Duh Sveti posjeti što prije i da nas obdari što bogatije!

II.- PRIPRAVA U POSTOJANOJ MOLITVI.- Bili su apostoli postojani u molitvi. Neprestano se molili. Ne kao Židovi,koji su imali točno određena vremena svaki dan i točno određene formule za molitvu. Apostoli su naučili od Isusa moliti se i čitavu noć, roniti u dubine te iz njih gotovo ne izlaziti, tražiti u produljenoj molitvi volju Božju i jakost da se izvrši. Tako će raditi apostoli još iza dolaska Duha Svetoga; zaredit će đakone i prepustiti im brigu za udovice, a sami će se brinuti za molitvu i propovijedanje (Dap 6,4); tako su svi prvi kršćani bili postojani u molitvama (Dap 2,42). Sv.Pavao će opominjati Rimljane (12,12) i Kološane (4,2), neka budu postojani u molitvi. Postojanost u molitvi bio je jedan od uvjeta izvanredne životne snage Crkve u apostolsko vrijeme. Ako nasljedujemo sv.apostole i njihove vjernike, napunit ćemo se i mi Duhom Svetim, sjedinit ćemo se s Isusom, bit ćemo jaki, da obnovimo lice zemlje.

Bili su apostoli u prvoj devetnici u čast Duhu Svetomu postojani u molitvi. Ne kaže sv.Luka, da su bili postojani u prošnjama, u prosnoj molitvi. Izraz, što ga upotrebljava,znači

svaku molitvu, ne samo prosnu, nego također zahvalu i hvalu. Zazivali su Duha Svetoga, k tome su ga i slavili, pjevali valjda slavospjeve, psalme, koji su tako puni hvale Božje. Sjećali su se apostoli svega, što je Bog učinio za svoj narod do dolaska Isusova, i zahvaljivali se, pjevali kao Zaharija svoj Benediktus, kao Marija svoj Magnifikat. Zahvalnost za prijašnje milosti privlači Duha Svetoga; ako imamo pred očima i slavimo njegovo djelovanje, dat će nam milost da i mi učinimo velike stvari na slavu Božju. Neka nas samo najprije molitva poduhovi, digne u visine, gdje lebdi Duh Sveti i ispunja duše, koje su prave duše, ne valjaju se u prahu zemaljskom, nego lete na krilima molitve i snažnih svetih želja prema Bogu!

III.- PRIPRAVA U DRUŠTVU MAJKE ISUSOVE.- Apostoli nisu obavljali devetnicu u čast Duhu Svetomu sami, nego skupa sa svetim ženama, s rođacima Isusovim, s njegovom presv.Majkom. Društvo Isusovih prijatelja drži skupa. Najviše tu svraća pažnju na se prisutnost Bl.Dj.Marije. Apostoli ju gledaju s najvećim zanimanjem i štovanjem. Vidjeli su ju već prije, no prije ih je zaokupljala Isusova pojava, njegova je Majka ostajala u pozadini. Sada, pošto je Isusa-sunca nestalo iz njihovih tjelesnih očiju, zasjala se Marija pred njima, lijepa kao mjesec. U čudu se apostoli pitaju: "Tko je ona, koja sja kao zora, lijepa kao mjesec, čista kao sunce, strahovita kao ratna vojska?"(Pnp 6,10). Ako može tko biti drugi Isus, nitko toliko, koliko Majka Isusova. Na njezinu licu gledali su apostoli poteze Isusove, u njezinoj duši još stoput ljepšu sličnost s Isusom. Divili se apostoli, kako je duboko shvatila Marija Isusovu nauku. Samo razgovarati s njome, bile su najljepše duhovne vježbe, koje se nisu mogle završiti drukčije nego onim prekrasnim prvim Duhovima.

Osim apostola gledao je Majku Isusovu još netko drugi, sam Duh Sveti. Bolje nego apostoli vidio je on njezine duhovne krasote, slušao njezine molitve za apostole i Crkvu. Čeznuo je, da dođe tamo, gdje je Marija, njegova zaručnica, tamo, kamo ga ona zove, posrednica svih milosti. Kad Marija s nama moli,kad ona za nas moli, osobito ako se moli, da nas napuni Duh Sveti, blago nama!

Kolokvij s Duhom Svetim u društvu Majke Isusove!

Duhovska nedjelja

DUHOVI - ROĐENDAN SV.CRKVE

Dap 2

1.preludij: Jeruzalem je pun hodočasnika sa svih strana svijeta; sve su ih ulice pune. U gradu se ne radi, velik je danas blagdan; sve je svečano raspoloženo. U hramu se s velikim sjajem obavljaju sveti obredi. Prikazuju se Bogu dva velika hljeba od domaće nove pšenice; jedan će pripasti velikomu svećeniku, drugi ostalim svećenicima, da se pojede u hramu. Međutim su apostoli i učenici Isusovi kod kuće; devet je sati prije podne, kod Židova vrijeme molitve. Mole se apostoli; najednom šum jakog vjetra, vatra s neba, ognjeni jezici nad glavama sv. apostola, a oni puni Duha Svetoga, kao u ekstazi, pjevaju slavu Bogu u stranim jezicima,kojih nisu nikada učili. Oko kuće skuplja se narod, čudi se, divi se.

2.preludij: Daj nam, Bože,milost da shvatimo tajnu duhovske svetkovine i da ju proživimo u svojoj duši!

I.- ODNOŠAJI DUHOVA PREMA PEDESETNICI ŽIDOVSKOJ.-Židovska je Pedesetnica prema Mojsijevu zakoniku zahvalna svetkovina iza svršene žetve. Zato se u hramu prikazuju dva hljeba od nove pšenice. Drugi dan Vazma prikazao se prvi snop ječma, time je počela žetva; zatim se brojilo pedeset dana, da se proslavi napokon završetak žetve. Iza Pedesetnice smiju se nositi u hram propisane prvine. Nije li Bog hotimično izabrao ovaj blagdan kao rođendan svoje Crkve? Za nju se doduše u taj dan žetva ne završava, nego istom počinje, sjajna žetva Božja širom čitavoga svijeta. Prvine poganskih naroda počet će odsada vrvjeti u kuću Božju. Sijali su proroci St.Z. u suzama i krvi, sada će apostoli žeti: "Drugi su se trudili, a vi ste u posao njihov unišli", tako je rekao Isus svojim učenicima (Iv 4,38). Najveći sijač Božji bio je božanski Spasitelj: "Ako pšenično zrno ne padne u zemlju i ne umre, ostaje samo , ako li umre, donosi obilati rod"(Iv 12,24). Svojom smrću osigurao je Isus apostolima obilatu žetvu. Kroz sve svoje muke apostolske, kroz sve progone Antikristove, kroz sve širenje krivih nauka, oni će skupljati obilje pšenice u žitnicu Gospodnju. Duh Sveti stvarat će čarobno žito pod njihovim rukama; obistinit će se u duhovnom smislu riječi Psalmistove: "Kad pošlješ duh svoj, stvaraju se; tako obnavljaš lice zemlji"(1o4,3o).

Oko pedeset dana nakon izlaska iz Egipta primili su Izraelci zakon Božji na gori Sinaju. Moderni Židovi slave taj događaj na blagdan Pedesetnice. Nema traga, da su već u apostolsko doba davali ovo značenje blagdanu. No crkveni Oci rado ispoređuju ovo značenje s našim Duhovima. Možda je dragi Bog također htio, da prvi Duhovi budu drugi Sinaj. Otvorimo svoja srca Duhu Svetom! Neka piše u njima, ne mrtva slova kao po kamenu,nego zakon života u srca meka, spremna! Ako nam Duh Sveti utisne zakon Isusov u dušu, bit će to zaista zakon, što veseli srce,prosvjetljuje oči, slađi je od meda, koji teče iz sata(isp.Ps 19,9. /11).

II.- ODNOŠAJI DUHOVA PREMA MUCI I USKRSNUĆU ISUSOVU.- Između Vazma i Pedesetnice ima u St.Z. tijesna veza, kao između početka i svršetka žetve. Broji se između jednoga i drugoga blagdana pedeset dana. Je li kod nas ime Pedesetnice, Pentecoste, samo relikvija iz St.Z.? Nije li naprotiv htio Isus, da se vidi veza između njegova Uskrsa i duhovskog blagdana? Crkva slavi dane od Uskrsa do Duhova kao posebno vrijeme, uskrsno vrijeme. Što je naposljetku evo tu Duh Sveti, to je posljedica muke Isusove, njegova uskrsnuća, njegova uzašašća. U evanđelju sv. Ivana čitamo o vremenu prije muke Isusove: "Još nije došao Duh Sveti, jer se još Isus nije proslavio"(7,39). Isus se proslavio svojom mukom, uskrsnućem, uzašašćem. Iza svega toga može sići Duh Sveti; zaslužio nam ga Isus; on nam ga šalje s neba.

Pošto nas je Isus izveo,kao nekada Bog Izraelce iz Egipta, iz ropstva grijeha, daje nam milost Duha Svetoga. Bježi iz duše tama, prodire u nju svijetlo, sjaj nebeski, gomila se u duši obilje božanskih darova. Nastanjuje se u nama Duh Sveti. A šta nije došao odmah iza svršene golgotske žrtve, odmah iza uskrsnuća? S Isusove strane bilo je sve gotovo, da nam Duha Svetoga pošalje. Nije bilo sve gotovo s naše strane. Bilo je potrebno pedeset dana, da se apostoli priprave. Jesmo li mi sve

učinili, da se pripravimo na dolazak Duha Svetoga? Što je bilo kod nas manjkavo, to neka danas nadoknade usrdne molitve, vapaji i uzdisaji! Dođi, Duše presveti! Ako ti se ne da u srce neuređno, pogledaj svete rane Spasiteljeve, uniđi, kad te šalje Isus za nas raspeti, sam sebi što ljepše stan uredi.

III.- BITNO ZNAČENJE NAŠIH DUHOVA.- Premda se naši Duhovi nekako odnose na Židovsku Pedesetnicu, i premda su u nekoj vezi s našim Uskrsom, oni se ipak bitno razlikuju od svakog drugog blagdana. Duhovi, to je rođendan sv.Crkve, dan objave duha Božjega u Isusovoj Crkvi. Bio je Duh Sveti u apostolima već prije. Kako ne bi oni već prije bili u stanju posvetne milosti, a kako bi bili u stanju posvetne milosti bez Duha Svetoga? Na Duhove dolazi Duh Sveti u posebnom obilju, za posebne učinke. Smijemo na Duhove razmatrati o svim učincima Duha Svetoga u pojedinim dušama, kako tamani grijeh i stvara milost, i pojedince preporađa za nov život. Ali u najstrožem smislu na današnji je dan dunuo Duh Sveti kao duša u svoju Crkvu, dao joj je neodoljivu ekspanzivnu snagu. Posvetio je apostole za njihove crkvene službe. Kažu tumači Sv.Pisma, da su apostoli primili milost sakramenta sv.potvrde, da budu vojnici Kristovi,ali ne obični vojnici, nego oficiri, pioniri, osvajači, prvi uzor-osvajači, temelji Crkve Isusove.

Ne slijedi ipak, da je Duh Sveti dao apostolima tek neke staleške karizme. Umnožio je sigurno u njima na izvanredan način posvetnu milost. Jer što je čovjek svetiji, to je bolji apostol. Ulio je Duh Sveti apostolima pravu poplavu svih kreposti, sedam svojih darova, osim toga još divne karizme. Oni s ostalim učenicima bili su Crkva na prve Duhove. Prožeo je tu Crkvu Duh Božji; rađala se Crkva, bila je svijesna svojih životnih snaga, svoje idealne životne zadaće. Oduševimo se za nju, da Duhu omilimo, k sebi ga privučemo!

Molimo se u kolokviju Duhu Svetomu, da dođe u naša srca! Ponudimo mu se, da budemo njegovo oruđe u širenju kraljevstva Božjega! Onda će nas osobito rado napuniti svojim darovima!Crkva se već rodila, ima već gotovo dvije hiljade godina, ali je ipak još mlada i ekspanzivna milošću Duha Svetoga; na njezino dobro i za njezin procvat neka i nas Duh Sveti pomladi i oduševi za svako dobro!

Ponedjeljak u duhovskoj osmini

ZNAKOVI DUHA SVETOGA

Dap 2,2s.

1.preludij: Slušajmo, gledajmo! Kao što gledaju i slušaju stanari one kuće, gdje su apostoli! Iznenađeni su, tržu se, dižu glave, okreću se, ne znaju, šta se tu događa. I prolaznici na ulici zaustavljaju se, gledaju prema kući,odakle se čuje šum jakog vjetra. Samo su apostoli mirni, već u njima djeluje Duh Sveti, već se nad njihovim glavama sjaji u obliku plamenih jezika.

2.preludij: Neka nam Bog udijeli milost, da Duha Svetoga što dublje spoznamo!

I.- ŠUM KAO OD SILNOG VJETRA.- "I najedamput postade šum s neba, kao da puše silan vjetar, i napuni svu kuću, gdje su sjedili". Dolazi Duh Sveti, ali on hoće da se i na izvana očituje.

Očituje se najprije prema svojemu imenu kao duh, kao nešto što duva, kao vjetar. To je nešto, što se ne vidi, a silno je jako. Uzburkat će se nepregledni ocean, kad preko njega huji snažan vjetar, nastat će oluja, drhtat će mornari na svojim velikim lađama. Pretvorit će se vjetar u pravi orkan i na kopnu razarati kuće. Njega ne vidiš, a vidiš njegove strašne učinke. Tako je s Duhom Svetim; ne vidiš ga, ali učinci su njegovi tu, ne možeš im se dosta nadiviti. Nisu to učinci razaranja, nego divnoga stvaranja. Tamo gdje je on, iz kaosa nastaje red, svijetlo, život, kao tada, kad je prije stvaranja svijeta Duh Božji lebdio nad vodama..

Kao vjetar Duh Sveti ima svoja vremena, svoje putove i svoj smjer, što nadilaze naše shvaćanje, samo što je sve to više na naše dobro nego ono, što mi smišljamo. "Vjetar puše, gdje hoće", tako je rekao Isus Nikodemu, "i šum njegov čuješ; ali ne znaš, otkuda dolazi i kuda ide"(Iv 3,8). Na prve Duhove ipak se znalo, otkuda dolazi onaj šum silnoga vjetra.S neba! Ne može nam doći Duh Sveti nego s neba, od Oca, od Sina, koji nam ga šalju. S neba ga je očekivao prrok Izaija, kad svojemu narodu nije vidio spasa, "dok se ne izlije na nas duh s visine"(32,15). I Isus je apostolima obećao Duha Svetoga kao silu s visine (Lk 24,49). Nemojmo dakle nemirno gledati oko sebe, kad smo slabi i tražimo pomoć; prema nebu uprimo svoj pogled

Sv.Luka ne veli, da je u kući sv.apostola zaista duvao vjetar. Samo se čuo šum kao od vjetra. Još se više tako pokazuje duhovnost Duha Svetoga. Ispunio je šum svu kuću i izvana se čuo. Može on ispuniti sve što hoće, i čitave pokrajine, i svu dušu, u koju ulazi. Neka i nas sve ispuni, sve naše misli i želje, sve osjećaje i sva naša nastojanja! Nek u nama ne bude mjesta osim Duhu Svetomu i svemu onome,što on u nama rado gleda!

<u>II.- OGANJ.</u>- Čini se, da se nad apostole spustila vatra, od koje se onda odijelili ognjeni jezici. Vatra prati u St.Z. ukazanja Božja. Mojsiju ukazao se Bog u plamenu ognjenu iz kupine (Eks 3,2). I na gori Sinajskú kao zakonodavac siđe Gospodin u ognju (Eks 19,18). Prorok Ezekijel gledao je slavu Božju u vatri: "Vidjeh nešto kao sjajan svjetlac, nešto, što je izgledalo kao oganj naokolo. Od bedara gore i od bedara dolje vidjeh kao oganj i svjetlost oko njega"(1,27). Danijel isto tako:"Prijesto mu bijaše kao plamen ognjeni, točkovi mu kao oganj razgorio. Rijeka ognjena izlažaše i tecijaše ispred njega"(7,9). I Duh Sveti je pravi Bog. Duša, u kojoj on stanuje, hram je Božji. Imajmo strahopočitanje pred prisutnošću Božjom! Da nam se otvore oči, šta bismo vidjeli? Slavu neopisivu, prema kojoj su najsjajnije ognjene pojave samo blijeda slika.

I zaštita se Božja isporeduje s ognjem. Jeruzalemu obećao je Bog: "Ja ću mu sam... biti zid ognjen unaokolo i u njemu ću pokazati slavu svoju"(Zah 2,9). Svetost i čistoća Božja ima također vatru kao simbol: "Jer je Gospodin Bog tvoj oganj, koji spaljuje, i Bog, koji revnuje"(Dt 4,24). Bog kao vatra čisti srca. "Ali tko će podnijeti dan dolaska njegova? Tko će se održati, kad se on pojavi? Jer je on kao oganj talioca,kao milo bjeljara. Tada će on sjesti,taliti i čistiti srebro.Čistit će sinove Levijeve. Čistit će ih kao zlato i srebro"(Mal 3,2s.)Tako nas čisti Duh Sveti.O Isusu prorekao je Ivan Krstitelj:"On će vas krstiti Duhom svetim i ognjem"(Mt 3,11). Molimo se Duhu

Svetomu, da nam njegov plamen sukne u dušu, izluči iz nje svaku trosku, te budemo pred Bogom čisto zlato! Budimo u duhu ognjeni (R 12,11) od ognja Duha Svetoga!

III.- OGNJENI JEZICI.- "I pokazaše se jezici kao od vatre, koji se razdijeliše, i sjede po jedan na svakoga od njih." Sv.Pismo govori o vatri, koja proždire, govori o plamenu kao jeziku, što liže (isp.Iz 5,24). No u tome je uništavanje, a Duh Sveti ognjenim jezicima htio se prilagoditi pričanju židovskomu, prema kojem se katkada vidjela vatra nad književnicima, dok su učili zakon ili o njemu raspravljali. O suvremeniku Isusovu Jonatanu ben Uzijelu govorkalo se, da se svaka ptica spržila, koja bi nad njim proletjela, dok se on bavio zakonom.To su legende, a duhovski je događaj povjesnička istina: nastupaju apostoli kao vjesnici evanđelja, akreditira ih Bogčudesnom pojavom ognjenih jezika. S njima je i u njima Bog, auktoritet Božji počiva na njima; nešto je na njima od slave Božje,koja nas mora napuniti strahopočitanjem.

Ognjeni jezici na njima ne ližu ih kao žrtvu, koja će se spaliti; ništa ne proždiru. A mogu biti simbol govora,raznih jezika, što ih govore ljudi. Kršćanstvo će biti svjetska religija. Apostoli će svjedočiti o Isusu svim narodima do kraja svijeta. To je prva velika manifestacija Duha Svetoga u sv.Crkvi. Duh je Sveti univerzalan. Ako u nama ne vidi ove svete univerzalnosti, misijskog duha, ne će nas voljeti.

Preporučimo mu se u kolokviju, da nas učini ljudima duhovnima, Božjima, velikodušno univerzalnima,idejno ekspanzivnima!

Utorak u duhovskoj osmini

ŽIDOVI VIDE APOSTOLE GDJE ZANOSNO SLAVE BOGA, A ČUJU IH SVAKI U SVOM JEZIKU

Dap 2,4-13

1.preludij: Na velike blagdane, kao što je bila Pedesetnica, sakupile bi se u Jeruzalemu mase hodočasnika, ne samo iz Sv.zemlje, nego također sa svih strana svijeta. Čitamo u Djelima apostolskim o Židovima iz raznih istočnih pokrajina, Partije, Mezopotamije, Elama, Medije, onda iz više provincija Male Azije, iz Egipta i sjeverne Afrike, iz Arabije, s otoka Krete, iz dalekog Rima. Rado su se Židovi iz stranih zemalja vraćali u svoju domovinu, da se stalno nastane u Jeruzalemu uz sjajni hram, svetište narodno. Gledajmo u duhu, kako bujice hodočasnika hite kroz ulice svetoga grada prema hramu! Baš je vrijeme molitve, oko devet sati prije podne. Čuju najedamput iz neke kuće silan šum vjetra, stanu, gledaju u čudu. Apostoli se pojave na terasi ili pred kućom. Kao u ekstazi slave Boga. Pred njima Židovi,domaći i strani, u raznim nošnjama, čuju ih svaki u svom jeziku.

2.preludij: Molimo se Duhu Svetomu, da nas oduševi za Isusa,za širenje njegova kraljevstva po čitavom svijetu!

I.- ŽIDOVI ČUJU APOSTOLE SVAKI U SVOM JEZIKU.- "I napuniše se svi Duha Svetoga, i stadoše govoriti tuđim jezicima,kako im je Duh Sveti davao da govore. U Jeruzalemu su stanovali Židovi, ljudi pobožni iz svakoga naroda pod nebom. A kad postade ovaj šum, skupi se mnoštvo i uzbuni se, jer je svaki od njih

slušao gdje oni govore njegovim jezikom. Svi su se divili i čudili govoreći: Nisu li ovi svi, što govore, Galilejci, pa kako mi čujemo svaki svoj jezik, u kom smo se rodili?" Uz apostole bilo je tu drugih Isusovih učenika. Lako im je bilo reći pokoju rečenicu sad na jednom, sad na drugom jeziku. Mnoštvo je Židova zapanjeno, hvata ih sveta groza pred čudom, pred prisutnim božanstvom. Oni još ne slute, koje je značenje tog čuda Božjega. Onaj Bog, koji je njih raspršio po svijetu zato, da svijet upozna jednoga pravoga Boga, isti Bog sprema sada novu međunarodnu akciju. Skoro će svi narodi svijeta upoznati Boga i Sina njegova, Isusa Krista, i tako postići život vječni.

Od hodočasnika, sada prisutnih u Jeruzalemu, mnogi će se vratiti kućama svojim, a tamo će govoriti o Isusu, o apostolima, o duhovskom čudu. Bit će to prvi vjesnici evanđelja širom svijeta. "Slavite Gospoda, sinovi Izraelovi, i pred poganima hvalite ga! Jer zato vas razasu među narode, koji ga ne poznaju, da pripovijedate divna djela njegova, i da ih naučite, da osim njega nema drugoga Boga svemogućega!"(Tob 13,3s.). Iza ovih Židova, svjedoka duhovskog događaja, doći će skoro apostoli. Idimo i mi za njima, za njihovim nasljednicima našim misionarima, barem molitvom svojom, ako želimo biti prijatelji Duha Svetoga! On, osvajač božanski, ne voli tjesnogrudnih, u sebe zatvorenih kršćana.

II.- ŽIDOVI ČUJU, KAKO APOSTOLI SLAVE BOGA.- Dar jezika, što su ga primili apostoli, a iza njih i obični vjernici,nije im služio u tu svrhu, da lakše propovijedaju raznim narodima sv.evanđelje. Darom jezika veličali su oni Boga. O apostolima kažu Židovi na prve Duhove: "Čujemo ih gdje navještaju našim jezicima veličanstvena djela Božja." Dar jezika bio je vanjski znak unutarnje prisutnosti i unutarnjeg djelovanja Duha Svetoga. A sjedinjenje s božanstvom najprije u nama raspaljuje ljubav Božju, oduševljenje za Boga i za Božje stvari. Duša, u kojoj je Duh Sveti, osjeća u sebi ruku Božju, kuša darove Božje i topi se od osjećaja zahvalnosti prema Bogu. Ako gleda oko sebe, ako roni natrag u povijest ljudsku, svuda vidi Boga, lako ga vidi, lako ga voli, gine od strahopočitanja pred njim. Sve te osjećaje može Bog u ekstazi još većma raspaliti. Onda duša pjeva Kristu: "Od ljupke riječi igra srce moje; posvećujem pjesmu svoju tebi, o kralju! jezik moj neka je pisaljka hitroga pisara! Lijep si ti, lijep između sinova ljudskih; milina se razlila na usnama tvojim; jer te je blagoslovio Bog u vijeke" (Ps 45,2s.).

Veličanstvena djela Božja, koja su apostoli navještali, jesu po svoj prilici utjelovljenje Sina Božjega, otkupljenje roda ljudskoga. Slavospjevi, što su ih pjevali, bili su slični slavospjevu Zaharije, oca sv.Ivana Krstitelja, slavospjevu Bl. Dj.Marije, "Veliča duša moja Gospodina", slavospjevu starca Simeona. Radujmo se i mi i slavimo Boga, što se dolaskom Duha Svetoga u nama dovršuje tajna Isusova, najljepša osnova Božja! Nemojmo nikada Duha Svetoga u sebi vrijeđati niti ga od sebe tjerati, da bude Bog u nama i da u nama dalje čini svoja veličanstvena djela! "Ne žalostite Duha Svetoga Božjega, kojim ste zapečaćeni za dan otkupa!"(E 4,30).

III.- ŽIDOVI VIDE APOSTOLE KAO PIJANE OD RADOSTI.-O Židovima, koji su gledali i slušali apostole, piše sv.Luka: "Svi se divili i zbunjeni govorili su jedan drugomu: Šta će ovo biti? A drugi se rugahu govoreći: Napili su se slatkoga mošta."

Apostoli i drugi Isusovi prijatelji, koji svi slave Boga na stranim jezicima, kao u ekstazi, zaista izvanredan, zanimiv prizor! Neki Židovi primjećuju, da su pijani; rugajući se govore tako o apostolima. No čini se, da su apostoli bili uistinu pijani. Bili su puni Duha Svetoga i zato puni slatke unutarnje utjehe, kao izvan sebe od radosti. U životu svetih mističnih osoba čitamo, kako su na sličan način bile u ekstazama kao pijane. Kao da nisu mogle podnositi blaženstva, koje im je dolaskom Duha Svetoga poplavilo dušu! "Plod je Duha: ljubav, radost" (G 5,22).

Bog čezne za sjedinjenjem s nama, najviše za vječnim sjedinjenjem na nebu. To znači za nas vječno blaženstvo u zagrljaju Božjem. I kad smo na ovom svijetu s Bogom sjedinjeni, puni Duha Svetoga, uživamo mir, kakav nam svijet ne može dati, mir Kristov, koji nadilazi svako shvaćanje; i kad nismo baš u ekstazi. Zaista sladak je Gospodin! "O, da si pazio na zapovijedi moje! Tad bi mir tvoj bio kao rijeka, sreća tvoja kao valovi morski"(Iz 48,18).

Kolokvij s Duhom Svetim, da s utjehom osjetimo u sebi Boga i veličanstvena djela njegova i da ih oduševljeno slavimo!

Srijeda u duhovskoj osmini

JUNAČKI NASTUP I GOVOR SV.PETRA

Dap 2,14-40

1.preludij: Pred stan sv.apostola navalio svijet, zbunjen, znatiželjan. Apostoli stupaju pred narod sa sv.Petrom na čelu. Stoje ili na krovu kuće, na terasi, ili pred ulazom. Petar govori.

2.preludij: Neka i od nas Duh Sveti učini neustrašive, prosvijetljene svjedoke Isusove,ako ne riječju,a to barem primjerom!

I.- PETAR NASTUPA NEUSTRAŠIVO, BRANI APOSTOLE.- Nedavno se je Petar tako prepao neke sluškinje, te je Isusa zatajio.Nedavno se zatvorio kod kuće od straha pred Židovima. Danas on stupa pred mnoštvo Židova, domaćih stanovnika grada Jeruzalema i hodočasnika sa svih strana svijeta. Kao da više ne žive Isusovi neprijatelji, Isusovi suci i krvnici! Je li Pilat u gradu? Ne znamo! Po svoj prilici jest veliki svećenik Kajfa sa svim svojim drugovima, mrziteljima Isusa iz Nazareta. U svjetini pred kućom mogao je jamačno vidjeti Petar farizeje, s kojima se Isus nedavno prepirao u hramu. Petar se danas nikoga ne boji. "Bit ćete mi svjedoci", rekao je Isus apostolima. Danas Petar osjeća snagu da bude Isusu svjedok. Svijestan si je vlasti, koja ga zaštićuje, vlasti, dane Isusu na nebu i na zemlji. Da Petar s apostolima to osjeća, to je učinak Duha Svetoga,učinak kreposti, koje im je ulio Duh Sveti, učinak dara jakosti, koji ih čini podesnim oruđem Božjim u svim pothvatima i borbama na korist duša. Petar nastupa kao prvak apostolski, nastupa pred narodom,kao čovjek, koji ima vlast govoriti.

"Židovi i vi svi, koji stanujete u Jeruzalemu! Ovo neka vam bude na znanje i poslušajte pozorno riječi moje! Nisu ovi pijani, kako vi mislite, jer je istom treća ura dana." Kao sv. Petar budimo i mi neustrašivi u obrani sv.Crkve! Puni radosnog

raspoloženja, kao što su bili apostoli! Kao pijani od veselja! S nama je Duh Sveti, koji je jači od ovoga svijeta; jača je u nama njegova radost nego žalost, što nam je zadaje svijet. Duh Sveti nije niti danas zbunjen od straha; on straha ne poznaje. Njegove energije nisu iznemogle; to bi bilo nemoguće. Nije on u neprilici, bile prilike kakvegod, kao da ne zna, šta bi počeo. Duh je Sveti i dandanas pun najljepših osnova, koje će on sigurno izvesti. Dakle pouzdanje! "Jer nam Bog ne dade duha strašljivosti, nego sile i ljubavi"(2T 1,7).

II.- ISUSOVO DOBA - DOBA OBILJA DUHA SVETOGA.- Ekstatično slavljenje Boga, slavljenje u tuđim jezicima, što su ga čuli Židovi iz usta sv.apostola, bilo je samo jedna pojedina pojava obilja darova Duha Svetoga, što ga je Bog već u St.Z. navijestio za mesijansko doba. Sv.Petar veli Židovima, da se na apostolima ispunilo proročanstvo proroka Joela. "I bit će u posljednje dane, govori Bog: Izlit ću od Duha svoga na svako tijelo. I prorokovat će sinovi vaši i kćeri vaše, i mladiće će vaši vidjeti viđenja, i starci će vaši sanjati sne. Pače na sluge ću svoje i sluškinje svoje u one dane izliti od Duha svoga, i prorokovat će"(Jo 3,1s.). Glavna zadaća Duha Svetoga jest naše posvećenje milošću posvetnom, ulivenim krepostima, darovima Duha Svetoga. No Duh Sveti ima k tomu još karizme, koje dijeli na korist sv. Crkve. U St.Z. bile su karizme većinom pridržane prorocima, dakako na korist naroda izabranoga. U N.Z. bit će u sv.Crkvi i karizme obilnije, davat će se svima.

Obistinilo se to napose u apostolsko vrijeme, kad je Duh Sveti morao na izvanredan način pomoći kod širenja sv.vjere. Često čitamo u N.Z. o izvanrednim pojavama, karizmama onoga doba. Evo što piše na pr. sv.Pavao u 1K: "Milosni su darovi različiti, ali je isti Duh. I različne su službe, ali je isti Gospodin. I različna su djelovanja, ali je isti Bog, koji čini sve u svima. A svakomu se daje objava Duha na korist. Jer jednomu se daje Duhom riječ mudrosti, drugomu riječ znanosti po istom Duhu; drugomu vjera u istom Duhu, drugomu milosni dar liječenja u jednom Duhu; drugomu, da tvori čudesa, drugomu proroštvo, drugomu, da razlikuje duhove, drugomu različni jezici, drugomu da tumači jezike. A ovo sve čini jedan te isti Duh, koji razdjeljuje svakomu, kako hoće"(12,4-11).

Ali nemojmo previše čeznuti za takvim darovima! Sv.Pavao nam savjetuje, da više čeznemo za ljubavlju (1K 13). Veselimo se, što se karizme daju na dobro Crkve, "na sazidanje tijela Kristova; dok ne stignemo svi u jedinstvo vjere i poznanje Sina Božjega, do čovjeka savršena, do mjere dobi punine Kristove!" (4,12s.). Sv.Petar, koji u svojem duhovskom govoru dodaje nešto o sudnjem danu, ne veli, da će se spasiti oni, koji će imati viđenja, nego: "Svaki će se spasiti, koji prizove ime Gospodnje." Nek je samo Duh Sveti u meni kao ljubav! U tome za mene sve stoji.

III.- PETAR POTIČE ŽIDOVE NA KRŠTENJE, OBEĆAJE IM DAR DUHA SVETOGA.- Iza obrane apostola sv.Petar dokazuje u svojem govoru, da je Isus obećani Mesija. Napokon veli: "Neka se krsti svaki od vas u ime Isusa Krista za oproštenje grijeha svojih; i primit ćete dar Duha Svetoga." Dar što ga Petar obećaje, to je sam Duh Sveti. I to je najljepše u duhovskoj stvarnosti: da ne primamo samo neke darove od Duha Svetoga, nego da primamo samoga Duha Svetoga, da postajemo njegov hram. Sama posvetna

milost Božja nije ništa drugo nego nekakav otisak prisutnosti Duha Svetoga. Bez njegove prisutnosti nema milosti, kao što u sobi zatvorenoj nema po noći svjetla bez svjetiljke. To je najljepši dar Božji; nadmašuje naše shvaćanje, a čini nas djecom Božjom, to sjedinjenje naše duše s Duhom Svetim. Cijenimo taj dar! Ne daj Bože, da ga teškim grijehom izgubimo! Nastojmo da prisutnost Duha Svetoga učinimo sve intimnijom i sve aktivnijom!

U kolokviju molimo se Duhu Svetomu, da ostane u nama na vijeke!

Četvrtak u duhovskoj osmini

APOSTOLI IZA DUHOVA POD UTJECAJEM DUHA

1.preludij: Slika sv.Petra, gdje neustrašivo propovijeda Krista.

2.preludij: Da i nas kao apostole krijepi i rasvjetljuje Duh Sveti! Da nas kao vjernike napuni pouzdanjem u vodstvo crkvenih poglavara, koje je Duh Sveti postavio nad stadom Božjim!(Dap 2o,28).

I.- DUH SVETI - JAKOST SV.APOSTOLA.- Duh Sveti je ona sila s visine, u koju su se obukli apostoli prema riječima Isusovim. Njihova je zadaća gigantska. Ne vidimo, da se oni svoje zadaće plaše. Primili su na Duhove Duha Svetoga ad robur, da ih krijepi, Nisu bili krizmani na Duhove, ali su primili milost sv.krizme, obilje te milosti, jer su za teže borbe nego obični krizmanici postali vojnici Kristovi. Oni su bili najviši oficiri Isusovi, njegovi vojskovođe, njegovi prvi herojski osvajači, prvi stvaratelji njegova kraljevstva.

Pred židovskim velikim vijećem sv.Petar, "napunivši se Duha Svetoga"(Dap 4,8), bez straha uzvisuje Isusa i osuđuje njegove suce: "Ovo je kamen, koji ste vi graditelji odbacili, ali koji je postao ugaoni kamen. I nema ni u jedmone drugom spasenja, jer nema drugog imena pod nebom danoga ljudima, u kojem bismo se mi mogli spasiti"(Dap 4,11s.). Sami veliki svećenici divili se slobodi Petrovoj i Ivanovoj (r.13). Pošto se zatim Petar i Ivan vratiše k vjernicima, ovi se pomoliše Bogu za još veću slobodu govora: "I sad, Gospodine, pogledaj na prijetnje njihove i daj slugama svojim, da govore sa svom slobodom riječ tvoju, dok pružaš ruku svoju na iscjeljivanje, i da činiš znakove i čudesa imenom svetoga Sluge tvoga Isusa." I šta se dogodi? Objavi im se opet Duh Sveti, jakost njihova. "Pošto se pomoliše, potrese se mjesto, gdje bijahu sabrani, i napuniše se svi Duha Svetoga, i propovijedali su riječ Božju sa slobodom"(Dap 4,29-31).

Ova sloboda priprostih ljudi, pred velikašima, pred svjetinom,pred Židovima i poganima, u svim zemljama, kamogod dolaze, zapanjuje. Djelo je Duha Svetoga. Petar nastupa kao glava Crkve Božje; gdje on prolazi, u njegovu sjenu među bolesnike, da se izliječe. Svijestan je on, kao u slučaju Ananije i Safire, da tko se njemu protivi u njegovoj službi, protivi se samomu Duhu Svetomu. O, nek i nas Bog obuče u silu s visine (isp.Lk 24,49), da bez straha Krista ispovijedamo i propovijedamo, barem primjerom kršćanskoga života!

II.- DUH SVETI - SVIJETLO APOSTOLA.- Da je Duh Sveti samo ohrabrio apostole, ne bi oni mnogo postigli. On je bio osim toga još njihovo svijetlo. To je osvajalo svijet. Nije to bila svjetska mudrost, a baš je zato kao mudrost Božja predobivala srca. Sv.Pavao piše Korinćanima: "I riječ moja i propovijedanje moje ne bijaše u uvjerljivim mudrim riječima, nego u dokazivanju Duha i sile, da se vjera vaša ne naslanja na mudrost ljudsku, nego na silu Božju"(1 K 2,5). "Ali mudrost govorimo među savršenima, a ne mudrost ovoga svijeta, ni knezova ovoga svijeta, koji prolaze, nego govorimo mudrost Božju... Ove nije dan od knezova ovoga svijeta nije upoznao... A nama je Bog otkrio Duhom svojim... A mi ne primismo duha svijeta, nego Duha, koji je od Boga, da znamo, šta nam je darovao Bog. To i govorimo, ne riječima, kako uči čovječja mudrost, nego kako uči Duh" (1K 2,6-13).

Svoju apostolsku službu smatra sv.Pavao službom Duha, mnogo slavnijom nego što je bila služba najvećeg zastupnika Božjega u St.Z., Mojsija. "A takovo pouzdanje imamo po Kristu u Boga. Ne da smo sposobni od sebe pomisliti što kao od sebe, nego je naša sposobnost od Boga. On nas je usposobio, da budemo sluge Novoga Zavjeta, ne slova, nego Duha; jer slovo ubija, a Duh oživljuje... Imajući dakle takovu nadu govorimo s velikom slobodom... Gospodin je duh, a gdje je Duh Gospodnji, ondje je sloboda. A mi svi, koji otkrivenim licem odrazujemo slavu Gospodnju, preobražavamo se iz slave u slavu, jer to djeluje Duh Gospodnji"(2K 3,4-18). Zato je apostol pun pouzdanja i slobode, jer ga Duh Sveti tako božanstveno prosvjetljuje i čini božanstvenim prosvjetiteljem svijeta.

III.- DUH SVETI - RADOST APOSTOLA.- Plod je Duha Svetoga duhovna radost. I u običnim vjernicima, a koliko više u apostolima, koji su zbog svoje službe morali biti puniji Duha Svetoga nego drugi! Duh je Sveti ljubav, kao ljubav on stanuje u našim dušama; iz ljubavi izvire radost, ne radost ovoga svijeta, razuzdana, nikad čista, uvijek pomiješana s nekom gorčinom,nego radost Božja, koja je neopisiva. "Kraljevstvo Božje nije jelo i piće, nego pravda i mir i radost u Duhu Svetom"(R 14,17). Zato su apostoli "kao žalosni, a jednako veseli"(2K 6,1o).Obilovao je osobito sv.Pavao utjehom Božjom unatoč svim patnjama svojim. Kako bi inače letio onako preko tolikih pokrajina,kroz tolike poteškoće, da ga nije tješio i veseljem napunjao Duh Sveti? Tako je kasnije njegov nasljedovatelj, sv.Franjo Ksaver, u najvećim naporima i u krajnjoj oskudici svog misijskog djelovanja gotovo vid izgubio od preobilnih suza radosnica."A plod je Duha: ljubav, radost, mir"(G 5,22).

U samoj patnji kuša radnik Božji duhovnu radost, kao kad su ono apostoli, pošto su bili bičevani, otišli ispred velikoga vijeća "radujući se, što su bili smatrani dostojni, da trpe sramotu za ime Isusovo"(Dap 5,41). Sam predmet apostolskih propovijedi, kolikogod bio ozbiljan, napunja apostola ujedno i radošću, kao ona knjiga proročanstava koju je sv.Ivan u viđenju progutao, i koja je bila gorka u utrobi njegovoj, ali u ustima kao med slatka (Apk 1o,9s.). Uvijek ima sladosti u riječi Božjoj,propovijedali mi nju ili slušali.S riječju Božjom djeluje u nama Duh Sveti,Duh radosti i utjehe,kapara slave i radosti vječne.

Razgovor opet s Duhom Svetim,da nas podvrgne svojemu utjecaju u Crkvi Božjoj, te i nama bude naša jakost,naša svjetlost, naša radost!

DUH SVETI U ŽIVOTU PRVIH KRŠĆANA

1.preludij: Sv.Ivan u Apokalipsi spominje sedam duhova; uvaženi tumači vele, da je to Duh Sveti sa sedam darova. Gledajmo ga dakle, kao što ga je gledao sv.Ivan! Sedam je duhova na nebu pred prijestoljem Božjim, odakle se šalju po svijetu, u crkve, kojima su izvor milosti i mira(1,4). Oni gore kao sedam bakalja pred prijestoljem Božjim (4,5): nalik na svijećnjak u hramu,predstavljaju Crkvu, koju oživljava i vodi Duh Božji. Njih ima Isus, da njima crkvu napola mrtvu grada Sardes probudi u nov život (3,1). Ima ih Isus kao oči: "sedam očiju. To je sedam duhova Božjih, poslanih po svemu svijetu"(5,6). Duh Sveti sve vidi, sve znade; zato može pomoći Crkvi, osobito u njezinim duhovnim potrebama. Eto dvije lijepe slike Duha Svetoga, zublje i oči, živa vatra i znanje, sve na korist sv.Crkvi!

2.preludij: Pomolimo se Duhu Svetomu, da u nama obnovi revnost prvih kršćana!

I.- DUHOVNI ŽIVOT PRVIH KRŠĆANA.- U Djelima apostolskim toliko je govor o Duhu Svetomu, da ih možemo nazvati Djela Duha Svetoga. Duh je Sveti od prvih kršćana najprije učinio ljude duhovne. Takove ljude nazvao bi sv.Pavao pneumatične, budući da u njima radi pneuma, Duh (Sveti). Nisu to ljudi čisto duševni, koji se služe svojim duševnim sposobnostima, razumom i voljom, nego su baš duhovni, jer ih baš sam Duh Sveti svojim nadnaravnim svijetlom i nadnaravnom milošću rasvjetljuje i potiče na svako dobro. Ljudi duhovni, ljudi Duha Svetoga, pogotovu nisu puteni; putenost se strašno protivi Duhu Svetomu.

Evo kako sv.Luka opisuje život prvih kršćana: "Ovi bijahu postojani u nauci apostolskoj, zajednici bratskoj, lomljenju kruha i u molitvama... I svaki dan bijahu jednodušno u hramu... Hvalili su Boga imajući ljubav u svega naroda"(Dap 2,42-47). Molitvom dizali su se k Bogu, kao njegova premila djeca težeći u zagrljaj Očev. "Koje god vodi Duh Božji, oni su sinovi Božji. Jer niste primili duha ropstva, opet da se bojite, nego ste primili Duha posinjenja, u kojem vapijemo: Aba, Oče! Sam Duh svjedoči s našim duhom, da smo djeca Božja"(R 8,14-16).Sam Duh Sveti vapije u nama: "A jer ste sinovi, odasla Bog Duha Sina svoga u srca naša, koji vapije: Abba,Oče!"(G 4,6). Molitva sjedinjena s Bogom pretvara se pomoću Duha Svetoga u molitvu prosnu, takovu, kakova mora biti: "A jednako i Duh pomaže nam u našoj slabosti. Jer ne znamo, za što da se molimo, kao što treba, nego sam Duh se moli za nas neiskazanim uzdisajima. A onaj, koji ispituje srca, zna, što je težnja Duha, da kako Bog hoće, zagovara svete"(R 8,26s.). Neka i nas Duh Sveti učini ljudima duhovnim, ljudima molitve!

II.- DUH SIROMAŠTVA PRVIH KRŠĆANA.- Prvi su kršćani imali sve zajedno. "Tečevinu su i imanje prodavali i dijelili svima, kako je koji trebao"(Dap 2,45). "I nijedan nije smatrao za imanje svoje, da je išta njegovo, nego im sve bijaše zajedničko" (Dap 4,32). Duhu je oprečna materija: Duhu Svetomu u nama protivi se naš materijalizam, želja za imetkom, za tjelesnim uživanjem. Najniže greznemo u materiju putenim grijesima; zato oni Duha Svetoga naročito vrijeđaju. Ali i oni, koji vole imati blago ovoga svijeta, makar ne griješili teško, stavljaju zapreke Duhu Svetomu u svojoj duši; ne može ih ispuniti i u njima djelovati, kako bi želio. Duh siromaštva diže nas nad materiju,

diže nas u sfere duhovne, u sfere djelovanja Duha Božjega. Duh siromaštva isticao se u prvim kršćanima grada Jeruzalema. U zajedništvu dobara ističe se bratska ljubav, ali i duh siromaštva.

Istina. sv.Luka veli, da među njima radi međusobnog pomaganja nije bilo siromaštva. "Nijedan među njima nije bio siromašan; jer koliko ih god bijaše, koji su imali zemljišta ili kuće, prodavali su i donosili novce od onoga, što su prodavali, i stavljali pred noge apostolima. A dalo se svakomu,koliko je tko trebao"(Dap 4,34s.). Nije bio među njima nitko siromašan, ali je na taj način i nestajalo bogatima njihova suviška. A bogataši uživaju baš u tom suvišku. Bogati grčki filozof Skopas, zamoljen za nešto, što mu nije bilo ni potrebno ni korisno, odvratio je: "Ali ja sam baš u tome sretan i bogat, što imam suviše stvari, kojih ne trebam"(Plut.,Katon XVIII). Kasnije su kršćani grada Jeruzalema ipak osiromašili; sv. im je Pavao nosio i slao milostinje; ipak nisu žalili, što su zemaljsko bogatstvo zamijenili za darove Duha Svetoga.

III.- BRATSKA LJUBAV MEĐU PRVIM KRŠĆANIMA.- Djela apostolska, to evanđelje Duha Svetoga, ističu napokon kao značajno obilježje prvih kršćana njihovu međusobnu ljubav. "Ovi bijahu postojani u... zajednici bratskoj"(Dap 2,42). Stoga su voljeli zajedničke gozbe, gdje se vježbala i očitovala kršćanska ljubav: "Lomili su kruh po kućama i primali su hranu s radošću i priprosta srca"(Dap 2,46). "U mnoštva onih, koji vjerovaše,bijaše jedno srce i jedna duša"(Dap 4,32). Sjetimo se opet njihova zajedništva dobara, koje se u glavnom temeljilo na međusobnoj ljubavi! Njihova je ljubav bila djelotvorna. Zacijelo su se sjećali, da je zapovijed bratske ljubavi značajno Isusova zapovijed, i da bratska ljubav mora biti značajna crta kršćanskog života.

A tko je to proizveo među njima? Tko drugi ako ne Duh Sveti, Duh ljubavi. "Ljubav se Božja izlila u srcima našima Duhom Svetim, koji nam je dan"(R 5,5). "I ovo je zapovijed njegova, da... ljubimo jedan drugoga... I tko drži zapovijedi njegove, u njemu ostaje, i on u njemu. I po tom poznajemo,da ostaje u nama po Duhu, koga nam je dao"(1 Iv 3,23s.). "Ako ljubimo jedan drugoga, Bog ostaje u nama, i ljubav je njegova savršena u nama. Po tom poznajemo, da u njemu ostajemo i on u nama, što nam je dao od Duha svojega" (1Iv 4,12s.). Duh Sveti stanuje u nama kao ljubav. Je li još uvijek među nama, Isusovim učenicima, međusobna ljubav naš karakteristični potez? Ako nije,pitajmo se, koliko smo još Isusovi, koliko od Duha Svetoga!

Kolokvij s Duhom Svetim,da među nama obnovi uzorni život prvih kršćana!

Subota u duhovskoj osmini

DUH SVETI I MUČENICI

1.preludij: Predstavimo si sv.Stjepana, prvog mučenika, pred židovskim velikim vijećem! "Ali on pun Duha Svetoga pogleda na nebo, i vidje slavu Božju i Isusa gdje stoji s desne strane Bogu i reče: Eto vidim nebesa otvorena i Sina čovječjega gdje stoji s desne strane Bogu"(Dap 7,55s.). Lice je mučenikovo sjalo kao lice anđela.

2.preludij: Da i nama bude Duh Sveti naše svijetlo i naša jakost u patnjama za Isusa!

I.- MUČENICI SU SVJEDOCI DUHA SVETOGA.- Glavni je svjedok Isusov u vojujućoj Crkvi Duh Sveti. O njemu je prorekao Isus: "Kad dođe tješitelj, kojega ću vam poslati od Oca, Duh istine, koji od Oca izlazi, on će svjedočiti za mene"(Iv 15,26). Svjedočit će za Isusa, ukoliko će upućivati vjerna srca u svu istinu, i ukoliko će osvjedočiti nevjerni svijet, da se glede Isusa vara (Iv 16,8-11.13). Tkogod osim Duha Svetoga u Crkvi, svjedoči za Isusa, on je su-svjedok Duha Svetoga. Glavni su su-svjedoci Duha Svetoga bili apostoli; bili su svijesni, da su su-svjedoci Duha Svetoga. Nitko ne piše više o svjedočenju za Isusa nego sv.Ivan evanđelista. I on ističe svjedočanstvo Duha Svetoga. "Duh je, koji svjedoči, jer je Duh istina. Jer su trojica, što svjedoče...: Duh i voda i krv, i ovo je troje jedno"(1Iv 5, 6-8). Svjedočio je Duh Sveti kod krštenja Isusova, on svjedoči i o krvi Isusovoj, o križu, koji pobjeđuje svijet.

Su-svjedoci Duha Svetoga jesu svi propovjednici, pa i svi vjernici; svakomu se daje zgoda, da svjedoči za Isusa,barem djelima svojim. Napokon svjedoče s Duhom Svetim na poseban način mučenici. Sv.Pavao naziva sv.Stjepana svjedokom Isusovim (Dap 22,2o). Mučenik Antipa zove se u Apokalipsi vjerni svjedok Isusov (2,13); to je naziv i one dvojice "svjedoka", što će zvijer-Antikrist ubiti (Apk 11). Sam je Isus prema sv.Pavlu svjedočio pred Poncijem Pilatom (1T 6,13). Riječ je Isusova,da je svjedočanstvo sv.mučenika svjedočanstvo Duha Svetoga."A kad vas predadu, ne budite zabrinuti, kako ćete ili što ćete govoriti, jer će vam se dati u onaj čas, što ćete kazati. Jer niste vi, koji govorite, nego Duh Oca vašega, koji govori u vama" (Mt 1o,19s.). Dandanas nije više običaj nazivati apostole ili misionare ili propovijednike ili obične vjernike svjedocima,ali je ostalo ime svjedočanstva u martiriju sv.mučenika. U njima se najljepše pokazalo svjedočanstvo Duha Svetoga. I u njihovoj krvi,kao u krvi Isusovoj (1Iv 5,8), svjedoči Duh Sveti.

II.- DUH SVETI SVIJETLO SV.MUČENIKA.- Pred sucima govorit će iz sv.mučenika sam Duh Sveti, to je obećanje samoga Isusa. Prvi njegov mučenik, sv.Stjepan, primjer nam je, kako se njegovo obećanje ispunilo. Dokaz su nam Akti rimskih mučenika, gdje čitamo tako divne odgovore preslušavanih slabašnih mladića, žena, neukih ljudi. Nastavilo se isto djelovanje Duha Svetoga u mučenicima i kasnije do naših modernih vremena. Duh Sveti govori na usta svojih mučenika; prosvjetljuje im srca; katkada im daje još posebna, karizmatična rasvjetljenja, viđenja. Sv.Stjepan je prije svoje smrti "pun Duha Svetoga" pogledao na nebo i vidio slavu Božju i Isusa Bogu s desne strane. Druge je mučenike Duh Sveti tješio viđenjima, dok su čamili u zatvorima. Rasvjetljivao ih je Duh Sveti, te su još u zatvoru propovijedali o Isusu i obratili katkada ostale zatvorenike.

Svijetlu Duha Svetoga imamo pripisati i to, što su sv. mučenici pravo shvaćali svoje patnje, veselili se patnjama.Nije to lako. Sv.Pavao smatrao je spočetka patnje kao smetnju apostolatu; molio se Bogu, da ga riješi patnja. Ali mu je Bog odgovorio: "Dosta ti je milost moja, jer se sila u slabosti potpuno razvija"(2K 12,9). Tada je Pavao svijetlom Duha Svetoga razumio, šta su patnje u životu kršćanskom, napose apostolskom.

Uskliknuo je: "Najradije ću se dakle hvaliti svojim slabostima, da se nastani u meni sila Kristova"(r.9). Tako su već svi apostoli govorili od početka: "Ali oni otidoše ispred velikoga vijeća radujući se, što su bili smatrani dostojni da trpe sramotu za ime Isusovo"(Dap 5,41). Trpio je za Boga već prorok Jeremija, ali se tužio, molio se Bogu, da ga izbavi, premda je trpio junački; pravo shvaćanje križa donio je istom Duh Sveti na Duhove.

III.- DUH SVETI - JAKOST SV.MUČENIKA.- Jakost mučenička izvire već iz svijetla, što im ga daje Duh Sveti. Silan je utjecaj razuma, uvjerenja na našu volju. No Duh Sveti ima još poseban dar, dar jakosti. Daje ga u najvećoj mjeri sv.mučenicima. Bili su oni pripravni umrijeti za Isusa. U kući Filipa đakona u Cezareji govorio je sv.Pavao kršćanima, koji su strepili za njega i plakali: "Što činite? Zašto plačete i cijepate srce moje? Ja sam pripravan za ime Gospodina Isusa ne samo svezan biti nego i umrijeti"(Dap 21,13). A u Rimu, dok je trajao njegov proces, on je čeznuo za mučeničkom smrću: "Jer je meni život Krist, a smrt dobitak... Imam želju umrijeti i biti s Kristom" (F 1,21-23).

Duh je Sveti branio na čudesan način djevičanstvo sv.Lucije. "Tanto pondere eam fixit Spiritus Sanctus, ut Virgo Christi immobilis permaneret": "Tolikom ju je snagom učvrstio Duh Sveti, te je Djevica Kristova ostala nepomična"(Ant.za Magn. II.Vesp.). Sv.Apolonija bacila se sama u vatru, pripravljenu za njezino mučeništvo, "maiori Spiritus Sancti flamma intus accensa": "raspaljena u srcu jačim plamenom Duha Svetoga"(Brev.). Vjernicima, koji se u svom životu inače nisu isticali ćudorednim junaštvom, dao je često Duh Sveti dar jakosti, divne jakosti, kad im je valjalo za Isusa umrijeti.

Neka i nama dade u našim običnim poteškoćama svoje svjetlo i dar jakosti! Molimo ga za to u kolokviju!

TAJNE PRESV.TROJSTVA

I.nedjelja po Duhovima

PRESVETO TROJSTVO

1.preludij: Neka nam lebdi pred očima koja poznata slika presv.Trojstva! Gledajmo u duhu prijestolje Božje na nebu, na prijestolju Boga Oca, njemu s desne strane Isusa, Sina Božjega, nad njima Duha Svetoga u obliku goluba!

2.preludij: Kad ne možemo shvatiti tajne presv.Trojstva, da shvatimo barem, što bolje možemo, ljubav božanskih osoba prema nama!

I.- JEDAN BOG.- Premda su tri osobe u božanstvu, ipak postoji samo jedan Bog, jer ima samo jedna božanska narav.Samo jednog Boga štujemo. Nema u nas dualizma, prema kojem bi jedan Bog bio početnik svega, što je dobro, a neki drugi bog početnik svega, što je zlo. Samo o jednom Bogu sve ovisi; ako što trpimo, trpimo zato, jer naš Otac nebeski tako dopušta; ne trebamo se bojati nikakva zloga boga. Budimo mirni, jedan je naš Kralj, naš vođa, naš Otac, jedna je Providnost Božja. Jedan je Duh, koji svime upravlja i jamči nam za najbolji red.

Nismo politeisti, ne vjerujemo u mnoštvo bogova.Da ima

mnoštvo bogova, ne bi uopće bilo Boga; biće neizmjerno, u kojem je punina savršenstva, može biti samo jedno. Ono je nama izvor svake milosti. Kad nešto trebamo, želimo si nešto isprositi, nismo u neprilici, kao što su nekada bili u neprilici pogani,ne znajući, na kojeg boga da se obrate, prinoseći zato žrtvu bogu nepoznatomu, onomu naime, koga se to tiče. U našoj sv.vjeri sve se tiče samo jednog pravog Boga, svemu ima lijeka i pomoći od samo jednog najvišeg bića.

Kad jedamput dođemo na nebo, vidjet ćemo, kako je jedinstvo Božje nešto divno. Kad se Bog svetim dušama već u ovom zemaljskom životu objavi kao jedan, one su blažene. Lucija Kristina zabilježila je u svoj dnevnik: "Gledanje neizmjernog jedinstva bilo je jedno od najdivnijih gledanja, što mi ih je Bog udijelio." Gledat ćemo ga svi jednoć u vječnom blaženstvu,ali samo, ako mu ostanemo prijatelji. Upamtimo natpis, što se čita nad ulazom u franjevački samostan u talijanskom gradu Fiesole: "Jedan jedini Bog! Ako mi je neprijatelj, tko će me spasiti?"

II.- TRI BOŽANSKE OSOBE.- Premda je samo jedan Bog, tri su ipak božanske osobe. Otac nije Sin niti Duh Sveti, - Sin nije Otac niti Duh Sveti, - Duh Sveti nije Otac niti Sin.Razlikuju se tri osobe. Otac jeBog, Sin je Bog, Duh Sveti je Bog, a ipak ima samo jedan Bog. Tko će to razumjeti? Tajna je Božja! Kad ima u prirodi, koju gledamo svaki dan, toliko neshvatljivih tajna, nije čudo, da ih ima u neizmjernom biću Božjem.Ako nam je Bog objavio tajnu intimnog obiteljskog života u božanstvu, bit će da je ta tajna osobito temeljna u životu Božjem i osobito važna za naše odnošaje prema Bogu. Ako toga sada još ne shvaćamo, shvaćat ćemo na nebu. Klicat ćemo, kao što je sv. Franjo Ksaver volio klicati već ovdje na zemlji: "O beatissima Trinitas" : "O preblaženo Trojstvo!" Ukoliko osjećamo tajnu kao tajnu, ponizimo se pred Bogom, i on će nas rasvijetliti, koliko nam je moguće u ovom životu!

Prema volji Isusovoj mora nam biti presv.Trojstvo uzor naše sloge i našeg jedinstva. Molio se Isus iza posljednje večere: "Kao što ti, Oče, u meni, i ja u tebi, da i oni u nama budu jedno, da vjeruje svijet, da si me ti poslao. I slavu,koju si mi dao, dadoh njima, da budu jedno, kao što i mi smo jedno. Ja u njima, i ti u meni, da ih veže savršeno jedinstvo, da svijet upozna, da si me ti poslao i da si ih ljubio, kako si mene ljubio"(Iv 17,21-23). Kako nedostiživ ideal postavlja Isus našemu jedinstvu! Zar ne moramo svaki čas misliti na njega i naponom svih snaga letjeti prema njemu, da ga barem donekle dostignemo? Prava tajna, slično kao tajna presv.Trojstva, morala bi biti u očima svijeta naša međusobna ljubav, pravo čudo, koje bi uvjerilo svijet, da je naša vjera prava vjera. Mislimo li mnogo o tome, o tom amanetu Isusovu? Zamislimo se barem danas, kad stojimo, slaveći ju, pred tajnom presv.Trojstva!

III.- PRESVETO TROJSTVO PREMA NAMA.- Ukoliko se nas tiče, tajna je presv.Trojstva tajna ljubavi. Kako nam lijepo opisuje Sv.Pismo djelovanje presv.Trojstva u nama, djelovanje puno ljubavi! Kršteni smo u ime Oca i Sina i Duha Svetoga. Imamo na sebi napisano ime Boga Oca i ime Isusa Sina Božjega, u nekom divnom, nadnaravnom smislu pripadamo i Ocu i Sinu. Plod je to ljubavi Božje prema nama: "Jer je Bog tako ljubio svijet, da je predao jedinorođenoga Sina svoga, da nijedan, koji vjeruje u

njega, ne pogine, nego da ima život vječni"(Iv 3,16). Imamo život Božji, ukoliko smo djeca Božja. "Jer koje naprijed pozna, one i preodredi, da budu jednaki slici Sina njegova, da on bude prvorođeni među mnogom braćom"(R 8,29). U pravoj vjeri imamo i Oca i Sina, ljubav Očevu i ljubav Sinovu. Šta to znači za nas! "Koji se god odriče Sina, ni Oca nema, akoji priznaje Sina, i Oca ima"(1Iv 2,23). "Koji ostaje u nauci, ima Oca i Sina"(2Iv 9). Šta nam veli sv.Ivan još? "Vi ćete ostati u Sinu i u Ocu"(1 Iv 2,24; isp.Iv 17,21). Obratno nastanjuju se u nama i Sin i Otac (Iv 14,23). Kako nam je blizu presv.Trojstvo!

Čitamo u Sv.Pismu, kako sve tri osobe rade za nas. "A koji nas utvrđuje s vama za Krista i pomaza nas, jest Bog,koji nas zapečati i dade kaparu Duha u srca naša"(2K 1,21s.)."Milost Gospodina Isusa Krista i ljubav Boga i zajednica Duha Svetoga sa svima vama!"(2K 13,13). O Bogu Ocu i daru Duha Svetoga piše sv.Pavao Titu: "Njega izli na nas obilato po Isusu Kristu,Spasitelju našemu"(3,6). Kako nas mora napuniti ponosom pomisao, da smo tako srodni osobama presv.Trojstva! Kako moramo pomno paziti, da nikada ne izgubimo milosti posvetne, koja u nama stvara tako visoko plemstvo. Koliko mora biti naše pouzdanje, kad se Otac, Sin i Duh Sveti toliko za nas brinu!

Kolokvij ljubavi i pouzdanja s osobama presv.Trojstva!

Ponedjeljak iza I.nedjelje po Duhovima

B O G O T A C

1.preludij: Gledajmo u duhu koju poznatu sliku presv. Trojstva! Promatrajmo napose Boga Oca! Možemo ga si predstaviti tako, kako je prorok Danijel gledao Boga: "Dok sam još gledao, bili su postavljeni prijestoli, i jedan starovječan zauze mjesto. Odijelo njegovo bilo je bijelo kao snijeg. Kosa mu na glavi kao čista vuna" (7,9).

2.preludij: Da se rasplamti u našim srcima nježna ljubav prema Ocu nebeskomu, nepokolebivo pouzdanje u njegovu očinsku Providnost!

I.- BOG OTAC U PRESVETOM TROJSTVU.- Koliko je Isus govorio, kako je lijepo govorio o svojem Ocu nebeskom! I nas je učio, kako se imamo moliti Ocu, koji je na nebesima. Ali drukčije je Bog svojemu jedinorodjenom Sinu otac, drukčije nama. Razlikovao je to Isus, kad je poručio apostolima po Mariji Magdaleni: "Uzlazim k Ocu svomu i k Ocu vašemu, k Bogu svomu i k Bogu vašemu" (Iv 20,17). Oca svoga ima Isus svaki čas u ustima, u evanđelju sv.Ivana kojih sto petnaest puta. Prve njegove riječi u evanđelju spominju Oca, zadnje prije smrti također: "Niste li znali, da meni treba biti u onome, što je Oca moga?" "Oče, u ruke tvoje predajem duh svoj". Morao je Isus ime svoga Oca izgovarati s nekom posebnom unkcijom, kad je evanđelje sačuvalo i aramejski izraz, kojim se Isus služio u svom materinskom jeziku: "Abba!" Tako se izražava Bog čovjek; ljepše i zornije ne bismo mogli gledati odnošaje između Oca i jedinorođenoga mu Sina, nego što ih gledamo, slušajući Isusa. Ima u presvetom Trojstvu Otac, ima sve najljepše, što nam ova riječ "otac" može izraziti. "Otac ljubi Sina", rekao je Isus (Iv 3,35). A Sina,

kojeg toliko ljubi, predao je za nas u smrt!

Isus veli, da mu je Otac predao sve: "Otac ljubi Sina, i sve je dao u ruke njegove" (Iv 3,35). Sav je sud predao Otac Sinu, dao mu je da bude nama izvor života, i tako dalje. Često kaže Isus, kako ga je Bog poslao. Iako se ovakove izjave odnose na Krista, ukoliko je također čovjek, opet imaju svoj dubok korijen u odnošajima, koje postoje između osoba presv.Trojstva, u tome što Sin proizlazi iz Oca. Otac ne proizlazi iz nijedne druge božanske osobe, njega one ne šalju, on od njih ne prima. Njemu lijepo govori Sinezije Cirenski: "Ti, koji si praotac svih otaca, Otac a bez oca, sam sebi sin, jedno prije jednoga, klica svega što bitiše, središte svemira, korijen svijeta, svijetlo, što obasjava sve, što je od početka, istina duhovna, izvor mudrosti, vlastitim svijetlom zaodjenuti duh". "Svaki dobri dar i svaki savršeni poklon odozgo je,silazeći od Oca zvijezda, u koga nema promjene ni sjene mijene" (Ja 1,17). I Sinu i Duhu Svetomu Otac je počelo, premda ne uzrok; on je izvor svemu,što nam silazi odozgo: Spasitelj i spasenje i svaka milost.

II.- BOG OTAC NAMA OTAC. - Naš božanski Spasitelj ne govori samo o svojem Ocu, nego također o našem Ocu. Kako to lijepo zvuči u njegovim ustima: "Otac vaš, koji je na nebesima!" Čitajmo samo evanđelje sv.Mateja! Svaki čas susrećemo taj lijepi izraz. Tješi nas Isus Providnošću Oca nebeskoga, koji sve vidi, znade za sve naše potrebe. Rekao je Isus: "I ocem svojim ne zovite nikoga na zemlji, jer je jedan Otac vaš nebeski" (Mt 23,9). Kao sudac na sudnji dan pozvat će nas Isus: "Hodite blagoslovljeni Oca moga i naslijedite kraljevstvo, koje vam je pripravljeno od početka svijeta" (Mt 25,34). Smatrali su Boga svojim ocem već Židovi u Starom Zavjetu, pače i pogani su tako govorili. Njima je bio Bog samo u prenesenom smislu otac, nisu oni još ništa znali o dostojanstvu ljudi kao prave djece Božje. A šta vrijedi o nama? "Vidite, koliku nam je ljubav dao Otac, da se djeca Božja zovemo i jesmo!(1 Iv 3,1). Tako nas je rodio Otac, da smo zaista dionici njegove božanske naravi. Sv.Pavao piše Rimljanima: "Koje god vodi Duh Božji, oni su sinovi Božji. Jer niste primili duha ropstva, opet da se bojite, nego ste primili Duha posinjenja, u kojem vapijemo: Aba, Oče! Sam Duh svjedoči s našim duhom, da smo djeca Božja" (R 8,14-16). Kako smo sretni, kad možemo skupa s Isusom govoriti Ocu: "Aba, Oče!"

III.- OTAC STVORITELJ. - Vele bogoslovi, da osobe presv. Trojstva, štogod rade na izvana, rade sve zajedno. Tako bi bilo i u poretku milosti nadnaravne: Otac bi nama bio Bog kao Bog, ne baš isključivo Bog Otac. Sigurno to nije; vrijedi ipak onaj aksiom naših bogoslova glede stvaranja svijeta. Sve su tri Osobe božanske stvarale, Bogu se Ocu samo na neki posebni način stvaranje pripisuje. Isus se moli svojemu Ocu: "Slavim te, Oče, Gospodine neba i zemlje" (Mt 11,25). Bog Otac, koji sjedi na prijestolju, slavi se prema Apokalipsi sv.Ivana: "Svet, svet, svet, Gospodin Bog svemogući... Dostojan si, Gospodine i Bože naš, da primiš slavu i čast i silu, jer si ti stvorio sve, i po tvojoj je volji bilo i stvoreno je" (4,8.11).

Koliko ima krasota u prirodi, u svemiru! Ne možemo im se dosta nadiviti. Divimo se još više Bogu Ocu svemogućemu, iz čijih je ruku sve izašlo! Iz ničega je sve stvoreno! I mi smo

izašli iz ničega! Tajanstvena li pojma stvaranja! U kako absolutnom smislu jest Bog nama početak, otac naš jedini! "Ja sam Alfa i Omega, prvi i posljednji, početak i svršetak" (Apk 22,13). Što živimo, imamo zahvaliti Ocu; on će nas sretno dovesti do cilja. U svim pogibeljima vapimo k Ocu, koji je na nebesima: "Gospode, Oče i Bože života mojega!"(Sir 23,4). Kako će nas u svim nevoljama tješiti misao, da imamo na nebu Oca, čija je moć neizmjerna, a ljubav beskrajna! Kad malakšemo u pouzdanju, krijepimo svoju vjeru riječima vjerovanja: "Vjerujem u Boga Oca svemogućega, stvoritelja neba i zemlje!"

Kolokvij neka bude s Ocem, pun djetinje ljubavi i pouzdanja!

Utorak iza I.nedjelje po Duhovima

B O G S I N

1.preludij: Neka nam u vrijeme razmatranja lebdi pred očima koja poznata slika presv.Trojstva!

2.preludij: Sine Božji, budi i nama mudrost Božja, svijetlo naših duša! Budi nam brat! Neka tvojom milošću u nama sve više raste dostojanstvo djece Božje!

I.- DRUGA OSOBA PRESV.TROJSTVA KAO MUDROST BOŽJA.- Već se u St.Z. mudrost Božja lijepo opisuje kao nekakva osoba, premda izrično o tajni presv.Trojstva još nema govora. Mudrost govori o sebi u Sv.Pismu kako je vječna: "Bila sam postavljena prije vijekova, prije početka, prije postanja svijeta. Nije još bilo dubina voda, kad sam se rodila"(Prič 8,23s.). Govori mudrost, kako je stajala uz Boga kod stvaranja i završava: "Tada sam stajala, miljenica njegova, na strani njegovoj; bila sam iz dan u dan puna zanosa, puna radosti pred njim svagda"(r.30). U Crkvenici isto tako mudrost Božja pjeva sebi divan slavospjev, počinjući ovako: "Iz usta Svevišnjega proizađoh"(24,3). Najljepše se o mudrosti Božjoj izrazuje knjiga Mudrosti: "Jer je ona dah snage Božje, bistar izliv iz krasote vladaoca svega. Zato je se ne može nikada dodirnuti nikakva ljaga. Jer je ona odsjev vječnoga svijetla, neokaljano ogledalo djelatnosti Božje i prilika dobrote njegove. Premda je samo jedna, može ipak sve. Ostaje sama u sebi, a ipak tvori sve novo. Od pokoljenja do pokoljenja prelazeći u svete duše, čini ih prijateljima Božjim i prorocima... Jer je ona sjajnija od sunca i natkriljuje sav svijet zvijezda. Kad se isporedi sa svijetlom, ima ona prednost." (7,25-27.29). O neka dođe i u naše duše, da ih učini prijateljima Božjim!

Tako govori i N.Z. o Sinu Božjem. Riječi knjige Mudrosti ima pred očima sv.Pavao, gdje o Isusu piše Hebrejima: "On, jer je sjaj slave njegove (naime Očeve) i živa slika bivstva njegova, nosi sve silnom riječju svojom"(1,3). Korinćanima piše sv.Pavao izrično o Kristu kao mudrosti Božjoj (1K 1,24). Najljepše nam o tome piše sv.Ivan na početku svog evanđelja. On daje Kristu ime logos, "Riječ", što gotovo znači isto, što mudrost. "U početku bijaše Riječ, i Riječ bijaše kod Boga, i Bog bijaše Riječ. Ova bijaše u početku kod Boga. Sve je po njoj postalo, i bez nje ništa nije postalo, što je postalo. U njoj bijaše život, i život bijaše svijetlo ljudima." Misao u Bogu, to je posebna osoba u presv.Trojstvu. Neka i nama bude svijetlo, koje

obasjava svakoga čovjeka! Neka nam bude izvor svake milosti i istine! Mudrost se Božja očituje u svakom stvoru, utjelovljena postala je svojom objavom svijetlo svijeta. U tom svijetlu budimo uvijek ljudi misaoni, nadnaravno mudri i tako što sličniji Sinu Božjemu!

II.- DRUGA OSOBA U PRESV.TROJSTVU KAO SIN BOŽJI.- Sin je kao sin živa slika očeva. Spoznaja kao spoznaja mora biti živa slika onoga, koji sebe spoznaje. Zato Sv.Pismo drugu osobu u presv.Trojstvu naziva Sinom Božjim; nikada se Duh Sveti ne naziva tako, budući da je on u božanstvu ljubav, a ljubavlju ne nastaje nikakva slika onoga, što se ljubi. Sin je Božji sin jedinorođeni, sin ljubljeni. O njemu piše sv.Pavao Kološanima: "On je slika Boga nevidljivoga, prvorođeni prije svakog stvorenja"(I,15), "u njemu stanuje sva punina božanstva bivstveno" (2,9). Divno govori o sebi kao sinu, a o Bogu kao svojem ocu sam božanski Spasitelj u evanđelju sv.Ivana. Ističe ljubav Očevu prema Sinu i prema nama: "Jer je Bog tako ljubio svijet,da je predao jedinorođenoga Sina svoga"(3,16). Isusa moramo štovati kao Sina Božjega: "Tko ne poštuje Sina, ne poštuje Oca,koji ga je poslao"(5,23). Samo po Isusu možemo pravo spoznati Oca nebeskoga. "Sve je meni predao Otac moj, i nitko ne zna Sina nego Otac; niti tko zna Oca nego Sin, i komu Sin hoće objaviti"(Mt 11,27).

Ističe se u evanđelju također jedinstvo Oca i Sina, stavlja nam se pred oči kao uzor. "Ja i Otac jedno smo"(Iv 10,30). "Da svi budu jedno, kao što ti, Oče, u meni, i ja u tebi, da i oni u nama budu jedno... I slavu, koju si mi dao, dadoh njima, da budu jedno, kao i mi smo jedno. Ja u njima, i ti u meni, da ih veže savršeno jedinstvo, da svijet upozna, da si me ti poslao"(Iv 17,21-23). Gledajmo tu divnu ljubav između Boga Oca i Boga Sina! Ugledajmo se u nju, da i mi budemo jedno prema tom uzvišenom primjeru! "Da u svakom pogledu uzrastemo u ljubavi u jedinstvu s njime, koji je glava: Kristu"(E 4,15).

III.- SIN BOŽJI - PRVOROĐENI MEĐU MNOGOM BRAĆOM.- Bog nas nije morao stvoriti, nije nas morao podići u nadnaravni poredak, iza pada Adamova nije nas morao otkupiti tako, kako je to učinio. Odnošaji između Boga Oca i Sina ostali bi isti, i da nas nema. Prekrasno je ipak, što nas je stvorio i podigao na dostojanstvo djece Božje. Ne možemo mi biti sinovi Božji tako, kako jest Krist. Koliko je ipak moguće svemoći Božjoj, on nas čini dionicima svoje božanske naravi, čini nas braćom Isusovom. "Jer koje naprijed pozna, one i preodredi, da budu jednaki slici Sina njegova, da on bude prvorođeni među mnogom braćom"(R 8,29). Visoko je naše dostojanstvo! "Vidite, koliku nam je ljubav dao Otac, da se djeca Božja zovemo i jesmo... Ljubezni, sad smo djeca Božja, i još se ne pokaza, što ćemo biti. Znamo, da kad se pokaže, bit ćemo mu slični, jer ćemo ga vidjeti, kao što jest " (1Iv 3,1s.).

Mi nismo samo adoptirani u obitelj Božju, gdje ima samo jedan jedinorođeni Sin, nego smo i mi nešto novo, novo stvorenje, preporođeni, a sve to zaslugama Kristovim, njegovom milošću, prema njemu kao uzoru, nekim posebnim bratskim odnošajima prema njemu. Kako mu za to moramo biti zahvalni! Kako moramo paziti, da živimo prema svojemu dostojanstvu! Kao braća Isusova moramo biti sveti, čisti, pravedni kao on. Daleko od nas sve, što ne dolikuje djeci Božjoj!

Molimo Sina Božjega u kolokviju, da nam pomogne živjeti kao prava braća njegova!

Srijeda iza I.nedjelje po Duhovima

DUH SVETI

1.preludij: Viđenje sv.Ivana u Apokalipsi: "I pokaza mi rijeku vode žive, bistru kao kristal, koja je izlazila od prijestolja Božjega i Janjetova... i s obje strane rijeke drvo života, koje rađa dvanaest plodova. Svakoga mjeseca daje rod svoj i lišće od drveta je lijek narodima"(22,1s.). Rijeka je Duh Sveti. Izlazi iz Oca i Sina. Kao rijeka on natapa vrt, gdje raste za nas drvo života, života nadnaravnoga.

2.preludij: Da spoznamo Duha Svetoga!

I.- DUH SVETI - LJUBAV U BOŽANSTVU.- Duh Sveti je u božanstvu čin volje, čin ljubavi. Crkveni oci i duhovni pisci nazivaju ga ljubav, vezu ljubavi ili cjelov ljubavi između Oca i Sina. Zove se on također zajedništvo ili dar, jer to baš izvire iz ljubavi. Sama je ljubav prvi dar. Ako sv.Ivan Boga označuje kao ljubav, on misli na ljubav Božju prema nama; prema nama je Bog sama ljubav. No on je i u sebi neopisiva ljubav, takova ljubav, koja je u božanstvu posebna osoba. To je ljubav, kojom se Otac i Sin međusobno ljube, kao jedno počelo ljubavi. Kako mora ta ljubav u božanstvu biti nešto divno! Tko će to izreći, tko opisati, tko dokučiti?

A možemo li mi to nekako barem nasljedovati? Možemo, ako se i mi pretvorimo u samu ljubav, ako nam srce neprestano kuca ljubavlju prema Bogu. Što više ljubimo, to smo više slični Duhu Svetomu. Sjetimo se opet, misleći osobito na Duha Svetoga, onih divnih riječi sv.Ivana: "Bog je ljubav; i koji ostaje u ljubavi, u Bogu ostaje, i Bog ostaje u njemu"(1Iv 4,16). Sv.Ivan govori nekoliko puta o (savršenoj) ljubavi, koja je u nama; neki tumači drže, da on time kaže da je Bog u nama (1Iv 2,5;2,15; 3,17; 4,12). Na odnošaje između presvetih osoba u Trojstvu pokazuje Isus, kad od nas traži međusobnu ljubav:"Da svi budu jedno, kao što ti, Oče, u meni, i ja u tebi, da i oni u nama budu jedno"(Iv 17,21). Zar ne misli, kad tako govori Spasitelj, i na ljubav između sebe i Oca, na Duha Svetoga? Budimo puni Duha Svetoga i tako puni ljubavi, "jer se ljubav Božja izlila u srcima našima Duhom Svetim, koji nam je dan!"(R 5,5).

II.- DUH SVETI - VOLJA.- Glavni je čin volje ljubav. Zato je Duh Sveti ljubav. No na njega se odnosi i svaki drugi čin volje. Volji pripada posvećivanje, usavršivanje. Tako pripisujemo na poseban način Duhu Svetomu naše posvećenje, i sve što se na njega odnosi. U Bogu dakako nema raznih čina, koji bi bili međusobno stvarno različni; nisu u Bogu ni dva čina spoznaje i volje stvarno različna. Ipak je istina, da Bog spoznaje i da Bog hoće. U nama je volja stvarno različna od razuma. A što više usavršujemo svoju volju, to više se približujemo, postajemo sličniji Duhu Svetomu. Savršeni su naši čini, ukoliko su sveti, najsavršeniji, ukoliko su nadnaravno sveti.

Kako lijepa svrha našega života, biti sve više ljudi volje, svete volje, sve manje ljudi nagona, strasti, biti sama

volja, koja je samo pod utjecajem nadnaravnim! Tako ćemo biti zaista ljudi Duha Svetoga. Grci su puno raspravljali o krepostima, o usavršivanju volje. I neki moderni bezvjerci govore o gimnastici volje, o kraljevskoj vještini htijenja. Ali njihovo htijenje, ne znam kako ga oni na naravni način usavršili, sv.Pavao ne bi nikada nazvao duhovnim, budući da je duhovno kod njega samo ono, što je nadnaravno. Nadnaravnim htijenjem, gdje nam sam Duh Sveti pomaže, postajemo zaista slični Duhu Svetomu. Gledajmo dakle, da na taj način svoju bolju što više usavršimo i posvetimo! Nek naša volja postane jedno s voljom Božjom! Tako će se najljepše usavršiti. "Hoću činiti volju tvoju, Bože moj, i zakon je tvoj usred srca moga"(Ps 40,9). "Nauči me vršiti volju tvoju, jer si ti Bog moj! Duh tvoj dobri neka me vodi po stazi ravnoj"(Ps 143,10).

<u>III.- DUH SVETI - ŽIVOT.</u>- Duha Svetoga nazivamo davaocem života. Već u St.Z. Duh je Božji, koji oživljava, i životom naravnim. U Novom je Zavjetu Duh Sveti osobito davalac života nadnaravnoga. Taj život, život milosti on stvara u nama. U St.Z. smatra se život u nama kao nešto, što ne može biti od materije, nego mora biti od Boga, od Duha. Crkveni pisci pripisuju život, napose nadnaravni život, Duhu Svetomu, jer se napose u djelovanju volje, ljubavi, očituje život. I spoznaja je životna pojava, no nama se čini nekako nepomična, dok se volja miče, živi. A Duh je u božanstvu volja, ljubav.

I u tom ćemo pogledu nasljedovati Duha Svetoga najljepše tako, da i mi što više živimo, životom milosti, životom nadnaravnim, da iz sebe sasma istjeramo smrad smrti i truleži,grijeh. Nek u nama bujno cvate život milosti, neka raste, raste!Drukčiji život uopće nije život, jedva zaslužuje ime života. "Ako li duhom djela tjelesna morite, živjet ćete. Jer koje god vodi Duh Božji, oni su sinovi Božji"(R 8,13s.). "Slovo ubija, a Duh oživljuje"(2K 3,6). "Ako Duhom živimo, i hodajmo po Duhu"(G 5,25).

S kolikim oduševljenjem govori sv.Ivan apostol o nadnaravnom životu u nama! Imamo ga po Isusu; bogoslovi ga na poseban način pripisuju Duhu Svetomu, koji oživljava! Kod sv.Ivana početnik je života Isus; on se jednostavno zove život. Njega spoznati, to je već život; njega primati u presv.euharistiji, to umnožava u nama život nadnaravni, koji uopće ne postoji bez blagovanja tijela Isusova. Stvarno život milosti nastaje u nama djelovanjem svih osoba presv.Trojstva, ali ipak imamo razloga, da ga na poseban način pripisujemo Isusu i opet na poseban način Duhu Svetomu. No pustimo znanstveno razglabanje bogoslovima! U razmatranju stvarajmo odluke, kako ćemo život nadnaravni u sebi samo gajiti, nikada grijesima gušiti!

Molimo u kolokviju Duha Svetoga, da od svakoga od nas učini samu ljubav, samo volju, živu volju,sam život Božji!

T J E L O V S K E T A J N E

Četvrtak iza I.nedjelje po Duhovima

T I J E L O V O

<u>1.preludij:</u> Pred očima neka nam lebdi slika božanskoga Spasitelja gdje kod posljednje večere, okružen svojim aposto-

lima, drži kruh u svojim rukama i pretvara ga u svoje tijelo!
2.preludij: Da shvatim neizmjernu ljubav Isusovu prema meni u presv.oltarskom sakramentu! Zahvalnost!

I.- ISUS NAM DAJE SVOJE TIJELO I SVOJU KRV.- U svojoj knjizi Duhovnih vježbi ima sv.Ignacije na svršetku razmatranje o ljubavi Božjoj prema nama i našoj prema Bogu, a prije razmatranja važnu opomenu, da se naime prava ljubav pokazuje u tome, da onaj koji ljubi, daje onomu, koga ljubi. A sv.Ivan apostol piše: "Djeco, ne ljubimo riječju ni jezikom, nego djelom i istinom"(1Iv 3,18). Tko ništa ne da, kako si može utvarati, da ljubi djelom? Nikad se nije pokazalo bolje, kako umije ljubav davati, nego u presv.Euharistiji. Davao je Bog uvijek. Nikad nije čovjek imao nešto, što ne bi bilo dar Božji. Davao je Bog i samoga sebe već prije Isusa. Ljubav Boga kao zaručnika kćeri sionske, kakova plamsa u riječima St.Z., jest zacijelo ljubav, koja se daje. Mnogo više daje nam Bog i daje sebe Bog u N.Z.

Vrhunac božanskoga davanja postizava se u presv.Euharistiji. Tu nam Isus daje ne samo svoje darove nadnaravne, nego sebe čitavoga, svoje tijelo i svoju krv. Život je svoj dao za nas; plodove svoje smrti primjenjuje nam u presv.Euharistiji. Ljubav, kojom je izgarao na križu, baš ista ljubav plamti dalje u oltarskom sakramentu. Da nam može davati, kako nam tu daje, tvori on izvanredna čudesa. Da nije stvar sigurna iz objave Božje, ne bismo ni slutili, da su tolika čudesa uopće moguća. A to su čudesa ne samo svemogućnosti, nego još napose ljubavi Isusove.

Mogao je Isus sve sakramentalne učinke sv.Euharistije proizvesti samo svojim božanstvom. Ipak je u svojoj ljubavi htio da se s nama sjedini čitav, i svojom ljudskom naravi. Hoće da njegovu milost primamo onim putem, kojim smo bili spašeni, naime preko njegove ljudske naravi, dakako sjedinjene s božanstvom. Hoće da dodirom svoga tijela i naše tijelo usavrši kao oruđe duha. "Kako da vratim Gospodu za sve dobro, što mi učini?"(Ps 116,12). Ne može se to vratiti! Ugodit ćemo Isusu, svojemu najvećem dobročinitelju, baš najviše time, da od njega ponizno i zahvalno primamo, da primamo njega u sv.pričesti.

II.- ISUS SE S NAMA SJEDINJUJE U PRESV.EUHARISTIJI.- Bog želi da se s ljudima sjedini. Ne šalje nam svoje darove izdaleka, u želji, da ga ostavimo u miru, da čuvamo distanciju. On nas posjećuje. "Što je čovjek, da ga se spominješ, sin čovječji, da ga pohađaš"(Ps 8,5). Drago je Bogu naše društvo. "Milina mi je sa sinovima ljudskim"(Priče 8,31). Baš je to značajno za osobe, koje se ljube, da vole biti zajedno. Ali nikada ne bismo ni pomislili bez objave Božje, da je moguće ono sjedinjenje, koje se zbiva u presv.Euharistiji, i da je ljubav Božja prema nama tolika, da se tako tijesno želi s nama sjediniti.

S kime? S nama grješnicima! Istina je, da se euharistični Isus sjedinjeje samo s dušama, koje imaju svadbeno ruho posvetne milosti Božje. Istina je, da to ruho podjeljuje našim dušama nadnaravnu, neopisivu ljepotu. Unatoč tomu ima u nama svakojakih ljaga manjih grijeha, koje se oku Božjemu silno gade. Ljubav je Božja jača, svladava odvratnost prema ljagama grijeha, dolazi k nama, da ih odstrani. Nisu ni apostoli bili ne znam kako sveti, kad je Isus jeo s njima vazmeno janje. Ipak veli: "Vrlo sam želio, da ovu pashu jedem s vama, prije nego ja muku

podnesem"(Lk 22,15). Gdje se vidi bolje nego u presv.Euharistiji, da je Bog ljubav? Nikada nije Bog tako u nama, a mi tako u Bogu, kao što to biva, kad smo sjedinjeni s euharističnim Spasiteljem.

III.- ISUS NAM U PRESV.EUHARISTIJI DAJE ŽIVOT VJEČNI.- Sjedinjenje s Isusom u presv.Euharistiji nije samo sjedinjenje prisutnih prijatelja, koji su sretni, što se vide, i što mogu razgovarati. Nije to samo sjedinjenje ljubavi, nego je to sjedinjenje slično sjedinjenju tijela i duše. Ne postajemo s Isusom jedna osoba, ali se ipak iz Isusa prelijeva u nas božanski život. Osobito u presv.Euharistiji mi smo udovi mističnoga tijela Kristova. Osobito u Euharistiji obistinjuju se riječi Isusove: "Ostanite u meni, i ja u vama. Kao što loza ne može roditi roda sama od sebe, ako ne ostane na trsu, tako i vi, ako ne ostanete u meni. Ja sam trs, vi loze. Koji ostane u meni, i ja u njemu, on rodi mnogi rod, jer bez mene ne možete ništa učiniti"(Iv 15,4s.). Kao nekakvom transfuzijom krvi u sv.pričesti Isus nas čini dionicima svog božanskog života.

Njegova ljubav prema nama nije sebična, ne ide za tim, da se u sjedinjenju s nama nasladuje, nego za tim da nam dade što više može. A zato moramo blagovati njegovo presveto tijelo. Čitajmo samo u Iv 6 Isusov euharistični govor! Nema nam života bez tijela i krvi Isusove u presv.Euharistiji. "Ako ne jedete tijela Sina čovječjega i ne pijete krvi njegove, nemate života u sebi. Tko jede tijelo moje i pije krv moju, ima život vječni, i ja ću ga uskrisiti na sudnji dan. Jer je tijelo moje doista jelo, i krv je moja doista pilo. Tko jede tijelo moje i pije krv moju, ostaje u meni i ja u njemu"(r.53-56). Kako tjelesnom hranom hranimo svoje tijelo, tako hranimo euharističnim kruhom svoju dušu. A život što ga živimo s Isusom, početak je i zalog vječne slave. Što primamo u sv.pričesti, to je tek sjeme, iz kojeg će niknuti nešto nada sve lijepo: naše vječno sjedinjenje, naše vječno blaženo sjedinjenje s Isusom, ono što nazivamo život vječni.

Izrazimo Isusu u kolokviju svoju harnu zahvalnost!

Petak iza I.nedjelje po Duhovima

O PRESV.EUHARISTIJI KAO ŽRTVI

1.preludij: Predstavimo si božanskoga Spasitelja kod posljednje večere s kruhom u ruci, s kaležem u ruci, kako izgovara riječi pretvorbe, a iza toga još ovo: "Ovo činite na moju uspomenu!"

2.preludij: Neka nam Isus udijeli milost, da nam sv.misa bude što više ono, što nam mora biti!

I.- PRESV.EUHARISTIJA JE ŽRTVA.- Kod pretvorbe kruha rekao je Isus: "Ovo je tijelo moje, koje se daje za vas"(Lk). Ne daje se samo nama, kao hrana, za nas se daje tijelo Isusovo, u smrt se daje. A zašto za nas? Da nas izbavi od čega? Očito od grijeha. Isusova euharistična žrtva zadovoljština Bogu za naše grijehe! Nije to bila samo kod posljednje večere, bit će tako uvijek, dok se euharistični obredi budu opetovali na uspomenu Isusovu, kao što je on naredio.

Još jače ističe Isus žrtveni karakter presv.Euharistije kod pretvorbe vina: "I uzevši kalež zahvali i dade im govoreći: Pijte iz njega svi; jer je ovo krv moja (Novoga) Zavjeta, koja se prolijeva za mnoge na oproštenje grijeha"(Mt). Čuvši riječ krv i riječ grijeh, morali su se učenici sjetiti svojih žrtava. Čuvši riječ zavjet, sjetili su se žrtava, kojima je Bog nekada sklopio na Sinaju savez s njihovim ocima. Primajući od Isusa euharistični kruh i euharistično vino, osjećali su se gostima Božjim kao kod svojih žrtvenih gozbi. "Kalež blagoslova, koji blagoslivljamo, nije li zajednica krvi Kristove? Kruh, koji lomimo, nije li zajednica tijela Kristova?... Gledajte Izraela po tijelu. Koji jedu žrtve, nisu li zajedničari žrtvenika?" Kao što su Izraelci imali svoje žrtve, tako imamo i mi presvetu Euharistiju kao žrtvu. Nju sv.Pavao isporeduje i s poganskim žrtvama, ali dodaje: "Ne možete piti kaleža Gospodnjega i kaleža đavolskoga. Ne možete biti zajedničari stola Gospodnjega i stola đavolskoga" (1 K 10,16-21).

Žrtva je najuzvišeniji čin bogoslužja; mora nam biti svet, jer ga je ustanovio u našoj sv.vjeri sam Bog. Bogu je tako drago, kad mu nešto dajemo u znak štovanja i zahvalnosti, kao što mu dajemo kod žrtve. Ne treba on ništa od nas; ipak čezne za tim, da ga priznamo svojim absolutnim gospodarom i izvorom svega, što imamo. Kad Isus za nas vrši službu svećeničku, kako je divna njegova žrtva! Kad on sam sebe prikazuje Bogu, kako divan je taj dar, kako sposoban da Boga proslavi, da mu se za nas zahvali, da dade za nas zadovoljštinu, da nam svašta isprosi! Nemojmo sv.misu nikada izjednačiti sa svojim drugim molitvama i duhovnim vježbama! To je nešto posebno! Nije to samo razgovor s Bogom, samo prošnja. To je nešto, što Boga sili, da u naš prilog čini divote.

II.- EUHARISTIČNA JE ŽRTVA OBNAVLJANJE ISUSOVE ŽRTVE NA KRIŽU.- U presv.Euharistiji obnavlja se na nekrvni način Isusova krvna žrtva. Kad smo kod sv.mise, kao da stojimo na Kalvariji pod križem Isusovim, kao da s Isusa curi njegova predragocjena krv na našu dušu i pere je od grijeha, čini sjajno čistom. Jedna je žrtva Isusova; jasna je to nauka Novog Zavjeta. Ali je Isus u svojoj neizmjernoj ljubavi iznašao način, na koji će se do konca svijeta obnavljati njegov žrtveni čin na Golgoti. Nije presv.Euharistija samo komemoracija žrtve golgotske, nego pravo obnavljanje. "Jer od istoka sunca do zapada njegova veliko će biti ime moje među narodima, i posvuda će se žrtvovati imenu mojemu i prinosit će se čist prinos. Jer će veliko biti ime moje među narodima, veli Gospod nad vojskama" (Mal 1,11). Sv.Pavao piše Korinćanima: "Jer kadgod budete jeli ovaj kruh i pili kalež, smrt Gospodnju navještajte, dok ne dođe"(1 K 11,26). Bitan je odnos presv.Euharistije prema smrti Isusovoj.

Ako dakle znamo, što je za nas smrt Isusova, shvatit ćemo lako, što je sv.misa, kako je ona središte ne samo našega kulta, nego uopće naše sv.vjere. Zanemarivati sv.misu znači zanemarivati ono, što je u kršćanstvu glavno. Ne daj Bože, da do toga dođe u našem duhovnom životu! Neka naprotiv bude vrijeme sv.mise najljepše, najsretnije vrijeme svakog našeg dana! Ustanimo od sv.mise, kao da smo prisustvovali najvažnijemu događaju svjetske povijesti i njime se zaista okoristili!

III.- KAKO ĆEMO PRISUSTVOVATI EUHARISTIČNOJ ŽRTVI? - S najvećom pobožnošću, razumije se. Ali kao žrtvi, misleći na misu kao žrtvu! Misleći na Isusovu muku i smrt! Ako je misa obnavljanje golgotske žrtve, kakovo je naše učestvovanje, kad nimalo ne pomislimo kod mise na muku Isusovu? I kod svete pričesti pod misom sjetimo se njezina žrtvenoga svojstva! Sv.Pričest je žrtvena gozba, kao što su Izraelci, pa i poganski narodi imali svoje žrtvene gozbe. Pričest je dopuna žrtve. Euharistični kruh zovemo hostijom, žrtvom.

A premda smo mi koji primamo, nastojmo ipak da i mi kod sv.mise nešto damo Bogu, ne samo Isusa, nego još, ako se smijemo tako izraziti, od svoga! Zar nije sv.misa onaj dio naših molitava, koji je najzgodniji za podržavanje u nama žrtvenog raspoloženja? Isusovoj žrtvi dodajmo svoje žrtve i žrtvice! Ako moramo sami za Boga trpjeti, radujmo se kod mise, što nalikujemo Isusu-žrtvi! Ako smo u svemu udobni, bježimo svuda od svake žrtve, kakova opreka kod sv.mise između nas i Isusa! Ako se radujemo, što nam Isus toliko daje, nemojmo zaboraviti, da se za nas predaje u smrt! Ta će pomisao našu radost uozbiljiti, potaknuti nas, da se i mi za Isusa žrtvujemo. Onda ćemo od sv.mise imati najveću korist.

Razgovor s euharističnim Spasiteljem, pun ljubavi i zahvalnosti, združen s imolacijom Isusu svega, što imamo!

Subota iza I.nedjelje po Duhovima

O ISUSU U TABERNAKULU

1.preludij: Ako smo u crkvi, gledajmo u tabernakul! Ako nismo, prenesimo se u duhu pred tabernakul, otvorimo u duhu vratašca, zagledajmo se u male bijele hostije, koje šute, ali nam svojom šutnjom toliko kazuju!

2.preludij: Neka bude plod i milost ovog razmatranja ljubav i čeznuće prema uzniku naših tabernakula, odluka, da ga ne ćemo ostavljati sama! Za to molimo Isusa!

I.- ISUSOVA EUHARISTIČNA PRISUTNOST U NAŠOJ SREDINI.- U knjigama Novog Zavjeta Isus i apostoli govore nam samo o presv.Euharistiji kao žrtvi i kao hrani naših duša. Za ovo dvoje ustanovljena je presv.Euharistija. Ako ne blagujemo euharističnoga kruha, zanemarili smo ono, što je glavno u tom sakramentu; samo je o tome govorio Isus u svojem dugom krasnom euharističnom govoru u zbornici u Kafarnaumu. Da se ono, što je bitno u Euharistiji što dublje utisne u srca vjernika, dopustila je Providnost, da se barem kroz deset stoljeća gotovo samo to naglašivalo. Pobožnosti prema Isusu u tabernakulu razvila se kasno u srednjem vijeku. A ipak je i to divna stvar.

U tabernakulima čuva se Isus kao hrana; hostije, koje se tamo čuvaju, s vremenom se sve blaguju; ne smiju se tako dugo čuvati, da se pokvare. Ipak dok se čuvaju, nema sumnje da je tu prisutan Isus, čitav Isus s božanstvom svojim i s dušom i s tijelom. Kriva je nauka onih heretika, koji su tvrdili, da je Isus nekako prisutan samo u času sv.pričesti. On je prisutan, dok posvećeni kruh ostaje kruh, ima na izvana sva svojstva

kruha, premda je u biti pretvoren u tijelo Isusovo.

Kako je utješna prisutnost Isusova! Da nam je Isus ostavio samo svoju moralnu prisutnost, mogao ju je učiniti prekrasnom, za nas vrelom svake utjehe i pomoći i zaštite. Učinio je mnogo više. Kao čovjek hoće da bude svuda prisutan, nasljeduje koliko može prisutnost svog božanstva. Kako plamti njegova ljubav, prema nama! U našim tabernakulima obistinit će se najljepše Isusova riječ: "Evo, ja sam s vama u sve dane do svršetka svijeta". Euharistični Isus bit će na ovoj zemlji, dok bude na njoj ljudi. Može on ipak od jednog ili drugog čovjeka biti daleko, kad tko živi daleko od crkve, ne može u crkvu. Da nas Isus očuva te nevolje, pokažimo mu, koliko cijenimo njegovu prisutnost, dok ju imamo!

II.- ISUS U TABERNAKULU ŽELI, DA GA POSJEĆUJEMO.- Najviše želi euharistični Isus, da ga blagujemo. Za sjedinjenjem čezne on više nego za našim pohodima. Ali kad smo udovoljili njegovoj glavnoj želji, nismo još učinili sve. Pošto smo se pričestili, a učinci presv.sakramenta ostaju u našoj duši, ipak tijelo Isusovo ne ostaje dugo u nama; ostaje dulje u tabernakulu. Tamo je Isusu draga naša prisutnost. Njegova je radost boraviti među ljudima. Dakako ne među ljudima, koji na njega ništa ne misle, na njegovu se prisutnost ne obaziru. Rado je bio Isus među svojim učenicima; sjetimo se ipak, kako su učenici Isusa voljeli, bili za njega oduševljeni, bili sami presretni u Isusovu društvu! Prisutnost zlobnih farizeja, hladnih stranaca nije bila Isusu baš ugodna. On je žudio za društvom svake stvorene duše i čim se u grješnicima pojavila poniznost i skrušenost, odmah je Isus bio sretan među njima, tako te ga nazvaše prijateljem grješnika. Sam se pozvao u kuću Zakeja carinika. jeo je skupa s carinicima. Tako čezne Isus iz tabernakula za svakim od nas, čezne za našom prisutnošću, koja je združena s ljubavlju, barem ljubavlju početnom, raskajanom. Hoćemo li Isusa ostavljati sama? Nažalost, tako radimo često. Kako su naše crkve često prazne! I kad smo tijelom pred Isusovim tabernakulom, misli nam lete van iz crkve, daleko, daleko. Posjećujmo Isusa rado i često, barem za čas, ako ne možemo dugo! Prolazeći mimo crkve, pozdravimo euharističnoga Isusa bez ljudskog obzira, bez ludog stida! I pozdrav od jedne riječi, kad ne možemo dati više, Isusu će vrijediti kao posjet. Nemojmo nikada zamijeniti naših crkava s drugim bogomoljama! Živo osjećajmo, kadgod vidimo crkvu, da je to stan živoga Isusa!

III.- ISUSU U TABERNAKULU MORAMO SE KLANJATI I MOLITI SE.- Stvar je jasna; nužno slijedi iz dogme. Kako su bili Izraelci sretni, što je Bog nekako na poseban način bio prisutan među njima! Njihov kovčeg zavjetni bio je kao naš tabernakul. Tu je Bog između dva keruba bio nazočan više nego drugdje, ukoliko je svoju prisutnost tu na izvanredan način očitovao, uslišavao prošnje pobožnih vjernika. Prisutnost je Božja napunjavala Izraelce najvećom radošću. Kako pjevaju psalmisti ushićene psalme Bogu na Sionu! A što je sve to prema prisutnosti Isusovoj u našim crkvama! A hoće li onda naša pobožnost, naša ushićena radost zaostajati za starim Izraelcima? Pjevajmo i mi pred tabernakulom svoje psalme, svoj Lauda Sion!

Dodjimo pred Isusa sa svojim molbama! Može nas on uslišati izdaleka, radije će nas uslišati, ako ga posjetimo. Njego-

va prisutnost pobudit će u nama pouzdanje. Obično je Isus, i dok je živio na zemlji svoj zemaljski život, činio čudesa i liječio tamo gdje se nalazio. A kuda je prolazio, tamo su puni pouzdanja hrlili k njemu. Neka se sve to što ljepše obnovi u crkvi pred tabenakulom! Sv.misa mora biti najljepše vrijeme naših dana; mjesto najugodnije na ovom svijetu mora nam biti u crkvi pred tabernakulom! Da nam Isus ne može ništa dati, morala bi nas privlačiti njegova ljubav. Koliko više, kad nam iz tabernakula daje milosti neprocjenjive na našu privatnu korist i za obnovu čitavoga svijeta!

U kolokviju razgovarajmo s euharističnim Isusom! Neka nas nauči razgovarati s njime što više, što intimnije!

II.nedjelja po Duhovima

PRIČA O VELIKOJ GOZBI

Lk 14,16-24

<u>1.preludij:</u> Gledajmo Isusa za stolom među književnicima i farizejima u kući nekog poglavice farizejskoga! Subota je. Vratili se ljudi iz zbornice, od službe Božje. Sada se kod kuće goste i vesele kod boljeg ručka. Tamo pred Isusom baš je netko uskliknuo: "Blago onome, koji bude jeo u kraljevstvu Božjem!" Na to Isus nadoveza svoju priču o velikoj mesijanskoj gozbi, baš proti oholim farizejima, koji su se već unaprijedsmatrali preodređenim i najdostojnijim gostima gozbe Božje.

<u>2.preludij:</u> Milost ovoga razmatranja, za koju ću se moliti, jest da uvelike cijenim dar nad svim Božjim darovima, kruh euharistični!

<u>I.- VELIKA GOZBA.</u>- Nema sumnje, da je priča o velikoj gozbi jako prikladna za evanđelje nedjelje po Tijelovu. Ova priča doduše nije napose priča o presv.Euharistiji, nego uopće o mesijanskom kraljevstvu i svim njegovim dobrima. Kad nam Isus daje od svog obilja, to je kao da nas gosti i časti. No kako je Euharistija jedno od najvećih dobara mesijanskoga kraljevstva, može se priča o velikoj gozbi divno primijeniti na gozbu euharističnu.

Euharistija je zaista velika gozba. Velika je, ukoliko je sveta. O, sveta gozbo! Velika je, jer nam se tu nudi kruh anđeoski, anđeoski ne zato, jer ga jedu anđeli, nego jer bismo mi morali biti čisti kao anđeli, kad ga blagujemo. Velika je to gozba, jer nam se daje kruh s neba. "Kruh s neba podao si njima, koji svaku slast u sebi ima." Velika je to gozba, jer se na nju zovu samo najviši dostojanstvenici, samo prava djeca Božja, koja su u stanju posvetne milosti Božje. Velika je to gozba, jer nas čini velikima. Časno je biti pozvan na dvor, na gozbu kraljevsku.

Kod svete gozbe euharistične nismo samo na izvana veliki, nego se u našim dušama zbivaju velike stvari: postajemo, da se tako izrazim, istokrvni s Isusom, Sinom Božjim. Veliki smo za stolom euharističnim, jer su za istim stolom blagovale tako brojne velike duše: sv.mučenici, drugi veliki sveci, veliki ljubitelji euharističnog Isusa: sv.Ivan Zlatousti, sv.Augustin, sv.Alfonz Liguori i toliki drugi, koji su pijani od ljubavi i sreće jeli kruh anđeoski i pjevali mu slavospjeve. Pošto je

tko bio jedamput na gozbi kod kralja, ponosi se time kroz čitav život, iako nije imao inače od toga nikakve koristi. Svaka euharistična gozba nas obogaćuje, oplemenjuje, čini nas jednake anđelima. Zar to nije veliko?

II.- ISPRIKE NEVRIJEDNIH UZVANIKA.- U prvom, literalnom smislu radi se o sunarodnjacima, suvremenicima Isusovim, koji su kao prvi bili pozvani u kraljevstvo mesijansko, ali nisu unišli, jer su bili pošli za svojim zemaljskim interesima. Jednoga zanima više novi njegov zaselak, drugoga novokupljeni volovi, trećega žena, s kojom se baš oženio; ne da im se na duhovnu gozbu Isusovu; nemaju za nju smisla. Čovjek se mora otkinuti od zemaljskih naslada, ako hoće da uživa nebeske. Neopisivo je sladak Gospodin, ali samo onima, koji si nisu okusa pokvarili grješnim uživanjem. Ako je duša zdrava, teži za zdravom hranom Božjom. Ako je bolesna, ne ide joj u slast, zabacuje hranu života i gine. A to je strašno!

Da duša, koja je ugrezla u materijalno uživanje, gubi time samo kratkotrajne neke duhovne užitke, moglo bi se još podnijeti. Ali kad joj je hrana Božja potrebna za život vječni, kad bez te hrane srlja u vječnu propast, to je tragično. Zato moramo biti zabrinuti, ako ne osjećamo apetita za kruh euharistični; to je opasna bolest. Svladajmo se, ustanimo, idimo k liječniku, da nam se povrati apetit, makar morali držati mučnu dijetu, uzdržati se od svojih ludih, možda i grješnih užitaka! Očistimo samo svoj duhovni organizam od svih otrova, makar bili ugodno narkotični, i osjećat ćemo brzo želju, da se nasitimo zdravim kruhom euharističnim!

III.- NA GOZBU DOLAZE SVAKOJAKI SIROMASI.- Prvi pozvanici nisu bili dostojni. Gospodar se na njih srdi. "A kažem vam, da nijedan od onih ljudi, koji su bili pozvani, ne će okusiti moje večere." Uz te riječi zvuče nam u ušima još one druge: "Svežite mu ruke i noge, pa ga bacite napolje u tamu, ondje će biti jaukanje i škrgut zubi"(Mt 22,13). Bez euharistične gozbe nema života vječnoga; bez života vječnoga ima vječna smrt. Međutim Bogu za euharističnu gozbu ne fale gosti. On zove sve. Nitko nije izuzet. Ulaze siromasi i sakati, slijepi i hromi.Ljudi od svih prezreni najsposobniji su, da prime darove Božje. U njih nema oholosti, koja čovjeka nadima, ispunja ga i ne da milosti da uniđe. Siromasi, koji zemaljskih dobara nemaju,lakše čeznu za nebeskima. Blaženi siromašni!

To vrijedi za sve milosti Božje. Vrijedi i za presv.Euharistiju. Poniznost i duh siromaštva i za nju su najbolja priprava. Ako ima u nama manjaka, presv.Euharistija će ih nadopuniti. Ne ćemo biti više siromašni, nego bogati; ne više sakati, nego će cvjetati naše duhovno zdravlje i proizvesti velika djela za Boga. Ne ćemo biti više niti slijepi niti hromi. Euharistija je naše drvo života. "I lišće od drveta je lijek narodima"(Apk 22,2). Budimo dakle maleni pred Bogom, da se svojom nadutom veličinom sami ne isključimo od dobara Božjih! Da ne budemo kao oni židovski vođe,koji nisu ušli u kraljevstvo Božje, dok su pred njima ulazili carinici i bludnice(Mt 21,31s.).

Kolokvij s euharističnim Isusom! Da čujemo njegov poziv! Da mu se veselo odazovemo! Nikada njegova poziva ne zanemarimo, postanemo ga nedostojni!

PRIPRAVA NA EUHARISTIČNU GOZBU

1.preludij: Gledajmo u duhu svećenika, gdje okrenut prema pričesnicima diže bijelu hostiju nad ciborijem i moli: "Evo, Jaganjac Božji!"

2.preludij: Da Isusa primam što dostojnije, sa što većom korišću!

I.- POTREBA I KORIST PRIPRAVE NA SV.PRIČEST.- Je li zaista potrebno, da se na sv.pričest pripravim? Zar nije sv.pričest sakramenat? Zar se u sakramentu ne daje milost prema zaslugama Isusovim, a ne prema našim zaslugama? Zar ću zamijeniti sakramenat s molitvom, gdje si nešto moram isprositi, a isprosit ću si, ako se molim, kako valja, postojano, s pouzdanjem, s predanjem u volju Božju, žarko? Jest, pričest je sakramenat; djeluje, ako su tu uslovi za primanje tog sakramenta. Drugih uslova nema osim čiste savjesti i dobre nakane. Ako pristupim k stolu Gospodnjemu s nakanom, da primim Isusa, a duša mi je čista od svakog smrtnog grijeha, doći će sigurno Isus i donijeti mi obilje svojih milosti. Ako tko za pripravu nema vremena, može biti miran, sakramenat u njemu djeluje.

Na pričest moramo ići kao prosjaci. Milost primamo, dar primamo, ne plaću za svoje zasluge. Uzvanici smo Božji, gdje nas Bog hrani iz same ljubavi, samog milosrđa. Ne hranimo se kod stola Gospodnjega kao u menzi, gdje mogu tražiti, da me se čestito hrani, jer pošteno plaćam. Imamo, kad se pričešćujemo, na sebi svadbeno ruho posvetne milosti, ali to je ruho iz riznice Božje, dar, nije iz riznice naše. Ne idemo na euharističnu gozbu kao što ide na svadbu kraljevsku zaručnica kraljevskog roda, po svojem plemenitom rodu jednaka svome zaručniku.Mislimo na to zato, da pripravi na pričest ne bismo dali značenje,kojeg ne može imati!

Ipak je priprava od najveće koristi. Sv.Terezija je bila mišljenja, da bi nas jedna sv.pričest morala podići na vrhunac svetosti. Ako tog učinka ne vidimo, nisu li tome krive naše loše priprave, nehajne zahvale? Zar nije jasno, da će nam Isus u pričesti dati to više, što bude naše srce čistije, čisto također od svakog malog, nepromišljenog grijeha, čisto od svake neuredne sklonosti? Zar nam ne će dati više, ako mu stan svojega srca uresimo raznim krepostima? Zar ne može i naša nakana kod primanja kruha anđeoskoga biti sve bolja i bolja? Puna vatrenog čeznuća? Puna jasne spoznaje, šta nam daje Isus, i jakih odluka, da surađujemo s njegovom milošću? Zar ne će Isusa razveseliti naša pažnja kod primanja, ako oči naše duše gledaju samo njega, dok dolazi k nama, ako na sve drugo zaboravimo? Tko bi o tome mogao dvojiti? Sakramenat djeluje kao sakramemat, ali da djeluje što bolje i što trajnije, to možemo mi postići dobrom pripravom.

II.- TKO ĆE NAM POMOĆI KOD PRIPRAVE?- Sv.Ljudevit Grignon de Monfort imao je lijepu misao, da smo mi kod dolaska nebeskog gosta kao mala djeca, nesposobna da se na dolazak dostojno pripravimo, ako nam ne pomogne majka, Bl.Dj.Marija. Kad dolazi u kuću odličan gost, majka djecu pere, lijepo oblači, upućuje,kako će se pred visokim gostom vladati, poljubiti mu ruku, pozdraviti ga, kako će odgovarati na njegova pitanja, kako će reći"hvala", ako što od njega prime. Kako možemo to lijepo primijeniti na sebe, kad primamo Isusa! Kolikogod se mi pripravljali ma

dolazak Isusov, pred njegovim neizmjernim dostojanstvom ostajemo prava djeca. Kolikogd resili stan svoje duše, ipak to ostaje stan siromašan; ne možemo ga svojim zaslugama pretvoriti u kraljevsku palaču. Ne smijemo se, osobito kad k nama dolazi Isus, isprsivati kao onaj farizej u hramu i govoriti: "Bože, hvalim ti, što nisam kao ostali ljudi!" Jedine riječi, koje onaj čas pristaju u naša usta, jesu riječi satnika evanđeoskoga:"Gospodine! Nisam dostojan, da uniđeš pod krov moj." Ne samo da moramo biti općenito ponizni, samo naše primanje euharističnoga Isusa mora odisati iskrenom, izvanrednom poniznošću. Baš smo tu kao djeca pred otmenim gostom. Samo dakle prema savjetu sv.Ljudevita molimo Bl.Dj.Mariju, da nas kao Majka pripravi na dolazak Isusov! Njezin primjer i njezin zagovor pribavit će nam potrebne kreposti, koje će razveseliti Isusa. Razveselit će Isusa i njezina prisutnost u našim mislima. Molimo se i drugim svecima, osobito onima, koji su se isticali pobožnošću prema presv.Euharistiji! Pozovimo anđele, da s nama i mjesto nas dostojno pozdrave Kralja nad kraljevima, kad dođe!

III.- POSREDNA I NEPOSREDNA PRIPRAVA.- Za neposrednu pripravu na sv.pričest nemamo mnogo vremena. Isusovac o.Lessius pripravljao bi se po dva sata na sv.misu. Gdje bismo mi našli toliko vremena? Nadoknadimo to pripravom posrednom! Možemo se ugledati u sv.Alojzija. On se trsio da čitavo dopodne ostane u mislima kod Isusa, što ga je ujutro primio; a čitavo popodne čeznuo je za Isusom, što će ga sutradan opet primiti. Neprekidno sjedinjenje s Isusom najljepša je priprava za euharističnu gozbu. Živjeti vazda kao drugi Krist znači biti svaki čas spreman na pričest. Dakle po primjeru sv.Pavla budimo puni Isusa, puni najdubljeg shvaćanja onoga, što nam je Isus! Budimo puni požrtvovne ljubavi prema Isusu! Radujmo se, što smijemo za njega trpjeti! Onda ne će euharistični Spasitelj vidjeti nikakve zapreke, da ga dostojno primimo u sv.pričesti.

Ali i neposredno moramo se po mogućnosti pripraviti na dolazak Isusov. Dok služimo sv.misu ili prisustvujemo misi,budimo svoje misli, da nam ne usnu! Budimo svoju volju, da se digne ususret Isusu! Da nam što bolje uspije, mijenjajmo način, danas tako, sutra onako! Promjena će nas izbaviti iz rutine, koja naše pripravе tako kvari.

Kolokvij s euharističnim Spasiteljem! Molimo ga za oproštenje, ako smo ga dosada primali nehajno! Neka nam pomogne, da postanemo revniji!

Utorak iza II.nedjelje po Duhovima

ČISTIM I PONIZNIM SRCEM ČEZNIMO ZA KRUHOM ANĐEOSKIM!

1.preludij: Kao slika neka nam lebdi pred očima božanski Spasitelj kod posljednje večere, ili tabernakul, ili svećenik gdje dijeli vjernicima sv.pričest!

2.preludij: Da primam Isusa svaki dan sve dostojnije!

I.- ČISTIMO SVOJE SRCE PRIJE SV.PRIČESTI.- Kad primam euharističnoga Spasitelja u svoje srce, moram biti barem tako čist, da nemam na savjesti smrtnoga grijeha. Ali tko ne vidi, da je to takav minimum, da će svaki od nas nastojati da se digne

mnogo više? Kad otmena obitelj prima gosta, pazi da ne bi u salonu ni najmanji prašak uvrijedio oko cijenjene osobe. Tu ne smije biti ništa zamazano, ništa poderano, ništa zaprašeno. Sve mora biti sjajno čisto, ukusno razmješteno. Ako se toliko trudimo kod primanja zemaljskog gosta, zar će naš trud biti manji kod primanja Isusa, kralja nad kraljevima?

Na čistoću srca mislit ćemo ne samo neposredno prije sv. pričesti, nego već prije, gdje imamo prigodu da se čuvamo grijeha, ili više vremena da se od srca pokajemo. Ako me napastuje sotona, pomislit ću, da ću skoro, sutra ujutro, primiti Isusa, i svladat ću napast. Urešivat ću već unaprijed stan svoga srca za dolazak Isusov; kreposti su ures srca. Jedna bi pričest bila kadra da nas podigne na vrhunac svetosti. Kad toga ne postizava, zar nije krivnja u nama? "Tko pobijedi, dat ću mu da jede od drveta života, koje je u raju Božjem." Ove riječi tumače se također o presv.Euharistiji. Raj je naime Božji sv.Crkva, a presv.Euharistija daje se onomu, koji pobijedi, - samo onomu, koji pobijedi smrtni grijeh, a daje se u sv.pričesti sve više od drveta života, što više tko pobijedi i male grijehe. Pristupajmo dakle k stolu Gospodnjemu kao pobjednici grijeha, ljudi čista srca!

II.- "GOSPODINE NISAM DOSTOJAN."- Već smo donekle razmatrali o poniznosti, s kojom moramo dolaziti na gozbu Božju. Ne će biti suvišno, ako se opet zamislimo u iste misli. Što se više približuje Isus, to dublje nek se sagiba naša poniznost! Koliko nam je kod pričesti potrebna poniznost, shvatila je najbolje sv.Crkva, kad je izabrala za molitvu kod dijeljenja sv.pričesti one divne riječi: "Gospodine, nisam dostojan, da uniđeš pod krov moj, nego samo reci riječ, i ozdravit će duša moja." Kako su se sviđale ove riječi Isusu, kad ih je čuo prvi put iz usta onoga satnika, koji se zauzimao za svog bolesnog slugu! Kako je bila Isusu draga poniznost Zahejeva, kad ga je primao pod svoj krov! Bogu se uopće silno sviđa poniznost. Bog je Bog istine, sviđa mu se istina u našim osjećajima i mislima. Samo je u poniznosti istina, kad stupamo pred Boga. Razlika između mene i Isusa, što ga primam, neizmjerna je. Moram ju ipak malko osjećati! Ako čeznem za Isusom, ako ga žarko ljubim, moje čeznuće i moja ljubav ne smiju isključiti poniznosti. Poniznost će našu ljubav pročistiti.

"Kao što košuta čezne za izvor-vodom, tako čezne duša moja za tobom, Bože! Duša moja žeđa Boga, Boga živoga; kad ću doći i vidjeti lice Božje? Suze moje postadoše mi jelo danju i noću, kad me se svaki dan pita: Gdje je Bog tvoj"(Ps 42,2-4). Lijepi su takovi izljevi srca; prožmimo ih najdubljom poniznošću, i oni će neminovno privući k nama Isusa i obilje njegovih milosti! Jer se premalo ponizujemo, zato često ne osjećamo čeznuća, ili ostaje naše čeznuće sebično, samodopadno, i zato slabo. Bog čeka, dok se ne ponizimo! Isus hoće da u našem srcu ima dosta mjesta. Ne će da uniđe u prostoriju prenatrpanu,gdje se jedva može kretati. Ništa nam srca toliko ne prenatrpava, koliko naša oholost i samodopadnost.

O Bogu veli psalmista, da "milostovo gleda na nisko u nebu i na zemlji, koji iz praha podiže malenoga, iz smeća uzdiže siromaha, i posađuje ga s knezovima, s knezovima naroda njegova"(113,6-8). Ne će, ako u svom smeću oholo dižemo glavu.

III.- ČEZNIMO ZA EUHARISTIČNIM ISUSOM!- Ljubljenomu gostu, otmjenomu gostu idemo ususret. Kakovo bi bilo za njega razočaranje, ako dolazeći do nas ne vidi nikoga gdje mu ide ususret, nikoga koji stoji na vratima, gleda kroz prozor; ako mora istom pokucati i onda ulazeći vidi, da ga nitko ne očekuje, ili barem da se ništa nije učinilo za njegov doček! Hoće li imati volju još drugi puta doći? Ako li mu hrlimo ususret, ako vidi kako naša ljubav još više leti prema njemu nego naše noge, kako mu je drago! Kako veselo vadi svoje darove, dodaje im, što možda prije nije mislio dati, žao mu je što nije više ponio, već misli na drugi posjet, gdje će što prije opet donijeti, donijeti još više.

Euharističnomu Isusu ide ususret naše čeznuće, raspaljuje u njemu sve jaču ljubav prema nama, otvara njegove ruke prema nama; primamo od razdraganog Isusa u velikom obilju. Zato čeznimo za Isusom, za pričešću; težak neka nam bude dan bez pričesti! Duhovno se često pričešćujmo! Kad klečimo pred tabernakulom, zaželimo si svetoga blagovanja! Kao kruh je Isus u tabernakulu; budimo vazda gladni, žedni Isusa! Kako su u St.Z. Izraelci čeznuli za hramom Božjim! "Kako su mili šatori tvoji, Gospode nad vojskama! Duša je moja čeznula i ginula za dvorima Gospodnjim; srce moje i tijelo klicali su Bogu živomu. I vrabac nalazi kuću, lastavica gnijezdo, da u njih skrije mlade svoje: oltare tvoje, Gospode nad vojskama, kralju moj i Bože moj!... Jer je jedan dan u dvorima tvojim bolji od tisuće gdje drugdje; na pragu u kući Boga mojega stajati draže mi je nego biti gost u šatorima bezbožnika"(Ps 84). Ove bi riječi St.Z. morale biti slab izraz moje novozavjetne čežnje za Isusom u presv.oltarskom sakramentu. Na njega mogu primijeniti i one druge riječi psalmistove: "A što imam u nebu? kad sam kod tebe, ništa me više ne veseli na zemlji! Tijelo moje i srce moje gine, branik srca mo-ga i baština moja Bog je do vijeka"(73,25s.).

Takovim riječima razgovarajmo s Isusom iza razmatranja!

Srijeda iza II.nedjelje po Duhovima

ZAHVALA IZA SV.PRIČESTI

1.preludij: Slika posljednje Isusove večere, sv.Ivana apostola gdje naslanja svoju glavu na grudi Isusove.

2.preludij: Molimo se sa zaručnicom Pjesme nad pjesmama: "Nađoh onoga, koga ljubi duša moja; i uhvatih ga i ne ću ga pustiti!"(3,4).

I.- ZAHVALA U ŽIVOJ VJERI.- U svojem govoru u zbornici u Kafarnaumu, gdje nam je Isus objavio tako divne stvari o presv.Euharistiji, s naše je strane tražio najviše vjeru. Vjere mora biti puna i naša priprava na sv.pričest, pogotovu mora biti vjerom prožeta naša zahvala iza sv.pričesti. "Ja sam kruh života; tko dolazi k meni, ne će ogladnjeti, i tko vjeruje u mene, ne će nikad ožednjeti"(Iv 6,35). Tajnom presv.oltarskog sakramenta Isus osobito kuša našu vjeru. Tu su tajne, kojih naš razum ne shvaća. Ne preostaje mu drugo nego da se pokori objavi Božjoj. Potrebna nam je milost Božja, da svoj razum podvrgnemo istini Božjoj. "Nitko", veli Isus, "ne može doći k meni, ako ga Otac, koji me je poslao, ne povuče"(Iv 6,44). I još je

jednom opetovao svoju tvrdnju: "Zato sam vam kazao, da nitko ne može doći k meni, ako mu nije dano od Oca"(r.65). Mnogi su učenici radi presv. Euharistije, koje ne mogoše razumjeti, otpali od Isusa. "Tvrd je ovo govor, i tko ga može slušati"(r.60). Ipak bi radi čudesa Isusovih morali u njega vjerovati. Sv.Petar je dobro vidio, da nitko drugi osim Isusa ne može biti naš Spasitelj, i da su njegove riječi, iako nama neshvatljive, ipak riječi života. "Gospodine, kome ćemo ići? Ti imaš riječi života" (r.68). U zahvali iza sv.pričesti nemojmo mozgati o pojmu vjere! Znamo dobro, šta nam je Isus. Uprimo samo sve sile duševne, da svoju vjeru što više oživimo, utvrdimo! "Srce ti se moje sasvim predaje, Jer dok promatra te, svijest mu prestaje.- Vid i opip, okus varaju se tu, Al za čvrstu vjeru, dosta je, što čuh; Vjerujem u svemu Kristu Bogu svom, Istine nad ovom nema Istinom.-.. Rana kao Toma ja ti ne vidim, Ipak Bogom svojim priznajem te s njim; Daj, da vjera moja uvijek življe sja, Da se ufam u te, da te ljubim ja." Nismo li stoput okusili, kako nam se rasvijetlilo u duši, čim smo se živom vjerom bacili Isusu u zagrljaj? Euharistija bit će sunce naše duše, ako nam se u sv.Pričesti obnavlja vjera u Isusa, vjera u tajne ovog tajanstvenog sakramenta. Isuse, vjerujem! Pomozi mojemu nevjerju! Tek vjera te vidi, kad si naš gost. A gostu je tako drago, ako se sve u njega zagledalo i ne može ga se nagledati! Daj, Isuse, da te gledam budnim, živim, svijetlim očima vjere!

II.- ZAHVALA U UFANJU I MOLITVI.- U sv.pričesti primamo. Primamo samoga Isusa. Ako nam daje samoga sebe, šta će nam onda uskratiti? primijenimo na sv.pričest riječi sv.Pavla:"Ako je Bog za nas, tko će protiv nas? Kad nije on vlastitoga Sina poštedio, nego ga predao za sve nas, kako dakle ne će nama s njime sve darovati!"(R 8,32). Zar ne vjerujemo, da će tako biti? O, učvrstimo svoju vjeru, a na vjeri kao temelju izgradimo svoje kršćansko ufanje! Hrabrimo, sokolimo, bodrimo svoju volju! Kako bi mogla klonuti, malaksati, sjedinjena s Isusom? Budimo uvjereni, da je Isus tu, da nam daje sve, što trebamo, da se sve više posvetimo, usavršimo, vječno spasemo! Velike su to stvari, dobra neprocjenjiva. A kad nam Isus želi dati darove božanske, šta je njemu dati nam druge male sitnice, koje si na ovom svijetu želimo, radi kojih se često toliko uznemirujemo! Kako smijemo biti plašljivi, ako je Bog u nama? Ne vrijede li osobito iza pričesti one riječi apostola Ivana: "Vi ste, djeco, od Boga, i nadvladali ste ih, jer je veći, koji je u vama, nego li koji je na svijetu"(IIv 4,4). Sv.Ivan Zlatousti lijepo piše: "Kao lavovi dakle, koji dišu vatru, odilazimo od onoga stola, đavlu strašni!" Sam đavao, koji dobro znade, šta je sv.pričest, dršće pred nama, dok je Isus u nama; zar ćemo mi drhtati pred nečastivim, ili pred njegovim pomoćnicima?

Euharistični Isus kao naš gost donosi nam darove; otvara nam svoje riznice već prije, nego ga mi molimo. Naše su mu molbe ipak drage. Daje nam više, ako prosimo. Drugim gostima mi dajemo; stidimo se gostu molbama dodijavati. Nije tako s gostom Isusom. Dok je on naš gost, najzgodnije je vrijeme da ga mnogo, mnogo molimo. Zato on k nama dolazi. Ako za molitvu poslije sv. pričesti nemamo mnogo vremena, barem Isusu kratkim riječima preporučimo sve svoje potrebe; kratkim riječima, ali neograničenim pouzdanjem!

III.- ZAHVALA U ŽARKOJ LJUBAVI.- Kraljica je među svim krepostima, najveća je među bogoslovnim krepostima ljubav. Šta bi bila sv.pričest bez ljubavi? Provaljuje u nas vatra, hoće li naše srce ostati ledeno? Zar se ne će barem iskra ljubavi, zahvalne ljubavi zapaliti u plamenu ljubavi Spasiteljeve? Neka nam duša tepa kao zaručnica u Pjesmi nad pjesmama: "Moj je dragi moj, i ja sam njegova, on je pastir na poljima ljiljana"(2,16). "Ja spavam, a srce je moje budno; eto glasa dragoga mojega, koji kuca"(5,2). Nigdje nam Bog ne očituje svoju ljubav toliko, koliko u sv.pričesti. Kod sv.pričesti moralo bi i naše srce najjače kucati od ljubavi. Ako nas preko dana poslovi rastresaju, ako smo inače i u molitvi protiv volje rastreseni, ako naša ljubav, koju dakako imamo, često spava, kod sv.pričesti nek bude svakako budna, neka ne tinja, neka plamsa! Barem tih nekoliko minuta sjedinjenja s Isusom nek se rastapa u zahvalnim osjećajima!

Plamen ljubavi nek bude u nama silan, tako silan, da potamani grijeh, uredi sve, što nije u redu, prione uz Isusa nerazdruživo! Kajmo se u zahvalnoj ljubavi, ako se sjetimo svojih grijeha. Sa suzama kao sv.Petar uvjeravajmo Isusa: "Gospodine, ti sve znaš, ti znaš, da te ljubim"(Iv 21,17). Barem u tako intimnom sjedinjenju s Isusom moramo se osjećati jaki u ljubavi.

Kolokvij s Isusom u obliku uzorne zahvale!

Četvrtak iza II.nedjelje po Duhovima

UČINCI SV.PRIČESTI NA NAŠE TIJELO

1.preludij: Gledajmo u duhu svećenika gdje dijeli sv. pričest;pričesnike,kako odilaze blaženi od stola Gospodnjega!

2.preludij: Neka dodir s presv.Tijelom Isusovim i naše tijelo posveti, zaštiti i sretno dovede do rajske slave!

I.- SV.PRIČEST - ZALOG USKRSNUĆA.- Svakomu dobru smijemo se nadati i za svoje tijelo od sv.pričesti, no jedan njezin dobar učinak naviješta nam sam božanski Spasitelj izričnim riječima: "Tko jede tijelo moje i pije krv moju, ima život vječni, i ja ću ga uskrisiti na sudnji dan. Jer je tijelo moje doista jelo, i krv je moja doista pilo"(Iv 6,54s.). I glede našeg tijela vrijede riječi sv.Ignacija Mučenika, da je euharistični kruh lijek besmrnosti, ustuk proti smrti, da živimo uvijek u Isusu Kristu (Ef.2o,2). Klicu besmrtnosti meće sv.pričest u naše tijelo, kako lijepo kaže papa Lav XIII. Da li presv.tijelo Isusovo svojim dodirom daje našemu tijelu neko fizičko svojstvo, neko raspoloženje za uskrsnuće ili tek pravo na to, nek o tome raspravljaju bogoslovi! A mi samo revno i što češće pristupajmo k stolu Gospodnjemu, jer sigurno svakom novom pričešću postajemo više besmrtni, sigurniji svoje buduće slave, i tjelesne!

Ne će nas sv.pričest očuvati od tjelesne smrti, ali će joj plijen opet jednoga dana istrgnuti iz ruku, vratiti mu život, život vječni i slavni. Koja tjelesna hrana može to učiniti, koji materijalni lijek? Može kruh euharistični. On nam daje također jaku vjeru i prosvijetljene oči, da preko groba jasno gledamo svoju vječnu sreću, i da se tako ničega na ovom svijetu ne bojimo, niti onih, koji nam mogu tijelo ubiti. Učinak njihova

zločina može biti samo privremen, kratkotrajan. Učinak sv.pričesti i za naše tijelo bit će vječan, neopisivo blažen.

II.- SV.PRIČEST - POMOĆ I LIJEK NAŠEMU TIJELU.- Euharistični je kruh hrana duhovna, ne tjelesna. Ako je bilo svetih duša, svetaca i svetica, koji osim pričesti nisu uzimali druge hrane, to je bio privilegij njihove svetosti. Nije to obični učinak sv.pričesti, da nam tjelesnu hranu učini suvišnom. A smijemo li očekivati radi svoje pričesti neku posebnu zaštitu ili pomoć Božju i za naše tijelo? Sv.Crkva moli se u tom smislu. Kod sv.mise moli se svećenik neposredno prije pričesti, da bi mu blagovanje tijela Isusova branilo i liječilo dušu i tijelo. Pošto je svećenik pričestio bolesnika, moli se, neka presv.tijelo Isusovo bude bolesniku na korist i tijelu i duši za vječni lijek. Evo kako se još moli sv.Crkva: "Koristilo nam zdravlju tijela i duše, Gospode Bože naš, primanje ove tajne"(Blagdan presv.Trojstva, popričesna). Doticaj skuta haljine Isusove izliječio je ženu bolesnicu. Općenito veli sv.Luka, da je iz Isusa izlazila sila, i da je sve iscjeljivao. Barem ukoliko je potrebno za našu dušu, činit će to Isus u sv.pričesti. Barem će radije uslišiti naše prošnje za tijelo, pošto smo ga primili, pričestili se.

Iako se Isus služi svojim presvetim tijelom, da posveti naše duše, posvetit će on sigurno i naše tijelo, ukoliko je duši oruđe. U tajni treće nedjelje u korizmi moli svećenik ovako: "Molimo, Gospode, da ova žrtva očisti naše krivice i za svetkovanje žrtvovanja da posveti tijelo i duše tvojih podložnika!" Ako počiva posebna Božja zaštita nad crkvenom zgradom i nad tabernakulom radi euharistične prisutnosti Isusove, kako ne bi i nad našim tijelom, pošto je postalo živ tabernakul primanjem sv.pričesti? Ako se Ozam srušio mrtav, pošto se bez dovoljnog strahopočitanja dotakao kovčega zavjetnoga, kako se ne će raspaliti gnjev Božji na one, koji vrebaju na žive tabernakule Isusove? "Ne dirajte u pomazanike moje!"(Ps 105,15).

III.- SV.PRIČEST - LIJEK PROTI PUTENOSTI.- Napose djeluje sv.pričest na naše tijelo tako, da u nama gasi tjelesne požude. Slušajmo opet papu Lava XIII.: Presveto tijelo Isusovo stišava drzovitost našega tijela, kao što nas opominje Ćiril Aleksandrijski: Krist naime, u nama boraveći, stišava zakon puteni, što bjesni u našim udovima. Dapače posebni i preugodni plod je Euharistije onaj, što ga označujemo ovim riječima: Šta je njegovo (Kristovo) dobro, i koja je njegova ljepota, ako ne žito izabranika i vino, iz kojega niču djevice (Zah.IX,17), to jest, čvrsta i stalna odluka, živjeti u svetom djevičanstvu. U svijetu, koji postaje sve više puten, nema nam spasa, ako nas dodir s presv.tijelom Isusovim ne okrijepi u borbi protiv zla.

Među povlastice naših praroditelja spadala je također sloboda od tjelesnih požuda. Adamov je grijeh proigrao ovu divnu povlasticu. Otada moramo podnositi tešku borbu s opasnim neprijateljem, koji se u nama bori protiv duha. Isus naš Spasitelj, drugi Adam, vratio nam je milost posvetnu, otvorio nam je vrata raja, ali od borbe s tjelesnim zlim nagnućima nije nas posve oslobodio. Barem nešto od onog divnog mira, što bismo ga imali, da nije Adam sagriješio, barem nešto dobivamo opet u svetoj pričesti. Tužiš se možda, da unatoč svagdanjoj pričesti zvijer u tebi ipak ne spava. A šta bi istom bilo, da Isusa ne

primaš? Barem je tvoj duh budan, da se zvijeri čuva; barem ti je slatko sve duhovno, i trpiš, što osjećaš neku silu, koja te vuče u blato. Opireš se, dižeš se sve više, Isus ti pomaže do pobjede, a često sigurno i zapovijeda oluji, da prestane, i postaje tišina velika. Svega toga ne bi bilo, da nema u tebi Isusa. Budi mu zahvalan! Primaj ga što češće i što revnije! Primaj kruh anđeoski, da od tebe stvori anđela!

Kolokvij, barem u duhu, pred tabernakulom, gdje cvate ljiljan svete čistoće!

TAJNE PRESVETOGA SRCA ISUSOVA

Petak iza II.nedjelje po Duhovima

ŠTOVANJE PRESV.SRCA ISUSOVA

1.preludij: Gledajmo Srce Isusovo kako se ono ukazalo sv.Margareti Mariji! Iz njega suklja plamen ljubavi; probodeno je, krvari. Isus jednom rukom pokazuje svoje Srce, drugu možda pruža prema nama, tražeći nešto od nas, tražeći od nas naše srce, našu ljubav.

2.preludij: Nek Isus u nama produbi i prosvijetli i usavrši pobožnost prema presv.Srcu svome!

I.- SRCE - SIMBOL LJUBAVI.- Štujući Srce Isusovo, mogli bismo štovati tjelesni organ, onaj organ, što ga zovemo srce. Tjelesno Srce Isusovo bilo je sjedinjeno s božanstvom od početka, pa prema tome zaslužuje svako naše klanjanje. Ipak se pobožnost prema presv.Srcu Isusovu, kakova je sada u Crkvi raširena, ne zaustavlja kod tjelesnog Srca, nego ga štuje napose ukoliko je ono simbol ljubavi. To je pobožnost objavljena u Paray-le-Monial-u. Prigovara se toj pobožnosti, da može postati previše osjećajna, pače nezdravo čuvstvena, premalo djelotvorna. Prigovori ne vrijede. Vidjet ćemo u drugoj točki, kako mi osobito štujemo uvrijeđenu ljubav Isusovu, dajući joj zadovoljštinu mržnjom na grijeh, iskrenim kajanjem, svakojakom samozatajom. Zar to nije djelotvorno? Zar nas to ostavlja u neplodnim osjećajima?

Kako nam divno sv.Ivan apostol opisuje Boga kao ljubav? Je li to nezdrava čuvstvenost? Sam Bog u St.Z. nije se stidio prikazati svoju ljubav prema izabranom narodu kao strastvenu, čistu dakako, ali plamenu i neugasivu ljubav zaručnika prema zaručnici. Duh je Sveti u božanstvu ljubav. Prema objavi u ljubavi Božjoj prema nama najznačajnije je to, što je Otac dao za nas u smrt svog jedinorođenoga Sina. Sv.Pavao piše tako lijepo o ljubavi Sina Božjega! Hoćemo li mi onda izbjegavati pobožnost prema ljubavi Isusovoj? Stidimo li se priznati i uzvratiti ljubav svojih roditelja, braće, sestara? A zašto nam neki brane grijati se u ljubavi Sina Božjega? Njegova ljubav neumorno radi, tako je podatljiva i požrtvovna! Ako se u nju ugledamo, moramo i mi postati plemeniti.

II.- UVRIJEĐENA LJUBAV PRESV.SRCA ISUSOVA.- Presv.Srce Isusovo ukazalo nam se kao uvrijeđena ljubav. Isus je Spasitelj svijeta, svojom naukom i svojim otkupljenjem najveći dobročinitelj čovječanstva. A šta prima on od ljudi za svoju beskrajnu

ljubav? Mnogi tako bježe od njega, da ne će da znadu za njegovu povjesničku eksistenciju. Niječu drugi njegovo božanstvo. Neki Isusu i kao čovjeku osporavaju veličinu, a na njegovu Crkvu mrze. A i naši vjernici toliko puta svojim teškim grijesima probadaju presveto Srce, probadaju ga drugi kao iglama svojim takozvanim malim grijesima. Mnogi su prema Isusu tako nemarni, nezahvalni, hladni!

Srce Isusovo sve to osjeća. Na Maslinskoj je gori ginulo pod nesnosnim teretom nebrojenih grijeha čitavog čovječanstva. Tjeralo je krv kroz pore tijela Isusova kao krvav znoj. Tako je tada i organsko Srce Isusovo trpjelo od naših grijeha, a tko će opisati Isusove duševne muke kao posljedice naših opačina? Ako sada na nebu Isus ne može više trpjeti, ipak on nekako osjeća naše grijehe, u kojima se uvijek krije nezahvalnost prema njegovoj beskrajnoj ljubavi. Dok je Srce Isusovo na Maslinskoj gori trpjelo, bila mu je utjeha pomisao na našu sadašnju zadovoljštinu. Njoj se i sada raduje na nebu, dok od grijeha odvraća svoj pogled.

Našim je grijesima pogrđena čast Isusova, uvrijeđena njegova ljubav. Pogrđenu čast moramo uspostaviti naknadnim štovanjem i klanjanjem, uvrijeđenu ljubav moramo utješiti viškom ljubavi. Zadovoljštinu dat ćemo božanskomu Srcu Isusovu, ne samo pjevajući mu sjetne i tugaljive pjesme, nego čisteći svoju savjest sakramentalnom i drugom pokorom, primajući sv.pričest posebnom revnošću. To neka bude Isusu naknada! Ta u pobožnosti prema Srcu Isusovu zadovoljavamo naročito uvrijeđenoj euharističnoj ljubavi svog Spasitelja! Nek se na nama ispuni proročanstvo proroka Zaharije, da plačemo i kajemo se pred Spasiteljem, kojega smo proboli! "Oni će gledati na mene, kojega su proboli"(12,1o).

<u>III.- SRCE KAO SLIKA DUŠEVNOSTI, ŽIVOTA AFEKTIVNOG, INTIMNO ĆUDOREDNOGA.</u>- Iz ljubavi božanskog Srca niču sve ostale kreposti. Na sve smijemo misliti, štujući presv.Srce. Ljubav je prvi i neposredni predmet štovanja, no u ljubavi zrcali se sva duša Boga-čovjeka. Čitamo u Sv.Pismu, kako i misli izlaze iz srca, iz srca zločestoga, kao što veli Spasitelj, zle misli, ubijstva, preljube, bludnost, krađe, lažna svjedočanstva, psovke (Mt 15,18s.). A iz Srca Isusova? Očito samo misli lijepe, čiste, dobrohotne, što smjeraju na širenje istine, života, slave Božje. Najljepših misli i najidealnijega htijenja Srce nam je Isusovo simbol, ne simbol čisto konvencionalni, nego također naravni, budući da je i u Isusu organsko srce prema fiziološkim zakonima bilo suradnik i supatnik cjelokupne za nas tako tajinstvene duševnosti Boga-čovjeka, u prvom redu njegove ljubavi.

Tako iskrsava pred naši očima u pobožnosti prema Srcu Isusovu intimna osobnost čovjeka-ideala. U toj pobožnosti vidimo, kako je Isus zaista duša od čovjeka. Čini se na prvi pogled, da je ova pobožnost neka partikularna pobožnost, no kad bolje stvar promislimo, vidimo, da ona obuhvaća svega Isusa, svu njegovu visinu i dubinu i širinu. Pogađa srčiku, ljubav, a i sve drugo, što nas u Isusu tako privlači, što nas iz Isusa tako razblažuje, smiruje, čini tako sretnima, i što nas moralno diže do vrhunca svetosti. Postavlja i u nama na prvo mjesto ljubav, prema Bogu i bližnjemu, ljubav kao izvor svih drugih kreposti.

Ako želimo obogatiti svoju vlastitu duševnost, najljepše izgraditi svoju osobnost, usavršiti se u svakoj kreposti, štujmo presv.Srce Isusovo!

U kolokviju molimo presv.Srce Isusovo, da od njega primimo sve, što ono nama želi dati!

Subota iza II.nedjelje po Duhovima

SRCE BOŽANSKO

1.preludij: Prije bitke s Maksencijem, progoniteljem kršćana, vidio je car Konstantin na nebu, nad večernjim suncem, svijetao križ, a uz križ riječi: "Ovim pobijedi!" Tako gledajmo i mi Srce Isusovo kao znak pobjede; Srce božansko u slavi božanstva i u plamenu ljubavi! U duhu slušajmo riječi Božje:"Evo, Bog vaš!... On će sam doći, da vas spasi"(Iz 35,4).

2.preludij: Milost spoznaje božanskoga Srca!

I.- ORGANSKO SRCE ISUSOVO S BOGOM SJEDINJENO.-I organsko Srce Isusovo predmet je naše pobožnosti. Zašto ne? Zar se ne čuva u dragocjenoj moćnici srce slavnog vladara, patriote, sveca? Imalo je svoj udio u svim plemenitim osjećajima tih pokojnika, u njihovoj vatrenoj ljubavi prema narodu i domovini, kucalo je u žarkoj ljubavi prema Bogu. A ljudi toga ne zaboravljaju, milo im je to srce, i pošto je prestalo kucati, čuvaju ga s pijetetom. Svetačko srce izlaže se u crkvi na štovanje vjernicima. Smatra se prvorazrednom relikvijom. Kako da ne štujemo onda organsko Srce Isusovo, ne kao relikviju, nego Srce živo, koje još kuca za nas? To je Srce na poseban način djelo Duha Svetoga. "Srce Isusovo, u krilu Djevice Majke od Duha Svetoga sazdano, smiluj nam se!" To Srce spada prema ljudskom shvaćanju među najplemenitije organe presv.Tijela Isusova, onog Tijela, što nas posvećuje u presv.Euharistiji. Iz ovog Srca izlazi predragocjena krv Isusova, koju je Isus za nas prolio, za nas dao kao otkupninu života.

Najviše dostojanstvo izvire organskom Srcu Isusovu iz njegova sjedinjenja s božanstvom. Tako je ono sjedinjeno s Bogom, da je u odličnom smislu božansko; moramo mu se klanjati. Kako se lijepo molimo u litanijama: "Srce Isusovo, Sina Oca vječnoga, s Riječju Božjom bitno sjedinjeno, hrame Božji sveti, šatore Višnjega, kućo Božja! Srce Isusovo, u kojem prebiva sva punina božanstva, smiluj nam se!" Štujući Srce Isusovo, štujemo čitavog Krista, živog Krista, utjelovljenog Sina Božjega. Dođite, poklonimo mu se! "U njemu stanuje sva punina božanstva bivstveno"(K 2,9).

II.- I MISTIČNO JE SRCE ISUSOVO UISTINU BOŽANSKO.-U pobožnosti prema Srcu Isusovu štujemo osobito mistično Srce, naime ljubav Isusovu i čitav njegov unutarnji život, ljubav i osjećaje Isusa kao čovjeka, također ljubav Krista kao Boga. Ali i čovječji osjećaji Isusovi pripadaju drugoj osobi u presv.Trojstvu, i u tom smislu jesu božanski. Kad Isusova duša plamsa od ljubavi prema nama, možemo reći, da nas tom ljubavlju ljubi Bog. Šta to znači za Isusovu duševnost, za njegovu svijest, to je za nas misterij. Nešto ipak može i naš ograničeni razum dokučiti. Znamo, da svaki čin Isusove ljudske volje uslijed hipostatičnog sjedinjenja s Bogom ima neizmjernu moralnu vrijednost.

I u svojoj biti sigurno je neopisivo savršen. Njemu naime svijetli znanje, kakova nema nijedan drugi čovjek, blaženo gledanje Boga, što ga je uživala duša Isusova u najvišem stepenu već u vrijeme svog zemaljskog života. Za sve svoje čine imalo je božansko Srce Isusovo obilje milosti Božje, ulivenih kreposti i darova Duha Svetoga, sve ono obilje, što ga Bog u sadašnjem poretku može dati stvorenoj duši. Da nema ni truna nesavršenosti, ni sjene grijeha u čovječjem djelovanju utjelovljenog Sina Božjega, to se razumije samo po sebi. Mistično Srce Isusovo, ljubav i sve ostale kreposti duše Isusove, premda je to Srce čovječje, ima visine i dubine i širine za nas nepregledne.

Iz ovog promatranja budi se u nama pouzdanje u ljubav Srca Isusova, kad je ona tako božansko čista, tako božansko jaka, tako božansko prosvijetljena. Budi se u nama volja nasljedovanja, kad imamo za svoj moralni život u Srcu Isusovu tako božanski ideal. Možemo se i mi visoko popeti, jer nam iz Srca Isusova izlazi božanska sila, milost Božja, koja i našim krepostima i svim našim dobrim djelima daje božanski sjaj.

III.- NAŠE DUŽNOSTI I OSJEĆAJI PRED SRCEM BOGA NAŠEGA.- Budući da je presv.Srce Isusovo srce Boga našega, s božanstvom bitno sjedinjeno, dugujemo mu ono klanjanje, kojim se Bogu klanjamo. Srce je Isusovo veličanstva beskrajnoga. Kako vršimo ovu svoju dužnost? Kako često dolazimo pred tabernakul, da se tu poklonimo prisutnomu Srcu, koje za nas kuca? Ostajemo li dugo pred njim, da nadoknadimo,što drugi zanemaruju ili hotimice Isusu uskraćuju? Kako se vladamo u crkvi pred Isusom Bogom? Jesmo li ikada pomislili, da bi naša zadovoljština morala biti beskrajna, pošto su uvrede, nanesene Srcu Isusovu, njegovu beskrajnomu veličanstvu, također donekle beskrajne? Grijmo se, grijmo kod vatre ljubavi Isusove, ipak nemojmo nikada smetnuti s uma njegovo božanstvo! Radujmo se samo, što je Isus kao čovjek jedan između nas, ali znajmo ujedno, da on može biti utjeha našoj bijedi samo zato, što nije tek jedan između nas, nego je također Bog! Budimo stoga ne samo ljubitelji Srca Isusova, nego također pravi štovatelji, savršeni klanjaoci!

Ako je Srce Isusovo srce našega Boga, to je srce Boga jakoga. Ne štujemo u pobožnosti Srca Isusova neposredno njegovu jakost i svemoć, ali nam je ipak utješno znati, da ljubavi Srca Isusova stoji na raspolaganje Božja svemoć. Tako može biti naše pouzdanje u ljubav Isusovu neograničeno i nepokolebivo. Kad je Srce Isusovo srce Boga našega, združena su s njegovom ljubavlju sva ostala svojstva Božja, koja su temelj našemu pouzdanju. Ako se uzdamo u ljubav svoje rođene majke, znamo ipak, da njezina ljubav može biti nemoćna, premalo mudra, premalo uviđavna. Ne može biti takva ljubav Srca Isusova, ljubav Boga-čovjeka.

Kolokvij neka bude kolokvij klanjanja, a ujedno također beskrajnog pouzdanja!

III.nedjelja po Duhovima

O LJUBAVI PRESV.SRCA ISUSOVA

1.preludij: Gledajmo Srce Isusovo, žarko ognjište ljubavi, zagledajmo se u plamen, što iz njega suklja!

2.preludij: Srce Isusovo, daj, da spoznamo tvoju ljubav, koja nadilazi svako poznanje, da se ispunimo svom puninom Božjom! (Isp. E 3,19).

I.- O LJUBAVI KRISTA BOGA.- Razmatrali smo već o predmetu pobožnosti prema Srcu Isusovu. Vidjeli smo, da Srce Isusovo štujemo kao simbol ljubavi. Vidjeli smo, da je Srce Isusovo također simbol ljubavi Isusa kao čovjeka. Razmatrajmo sada naposе o ljubavi Isusovoj prema nama, da vidimo, kakva je to ljubav! A kad nipošto ne smijemo iz pobožnosti prema Srcu Isusovu isključiti ljubav Krista kao Boga, razmatrajmo najprije o njoj! Spoznat ćemo tako najbolje i ljubav Isusa kao čovjeka, budući da se nitko nije tako savršeno izjednačio s Bogom u ljubavi kao duša Isusova.

U knjizi St.Z., koja govori o ljubavi Božjoj prema narodu izabranom, u Pjesmi nad pjesmama, čitamo o ljubavi ove riječi: "Metni me kao pečat na srce svoje, kao pečat na mišicu svoju. Jer je ljubav jaka kao smrt, i ljubavna sumnja tvrda kao grob; žar je njezin kao žar ognjen, plamen Božji. Mnoga voda ne može ugasiti ljubavi, niti je rijeke potopiti"(8,6s.). U proročkim knjigama St.Z. Bog opisuje svoju ljubav kao strast,upravo potresnim riječima i prispodobama. "Ljubim te ljubavlju vječnom, zato ti jednako činim milosrđe"(Jr 31,3). "I zaručit ću te sebi do vijeka, zaručit ću te sebi pravdom i sudom i milošću i milosrđem"(Oz 2,19).

U N.Z. veli o prevelikoj ljubavi Božjoj božanski Spasitelj ovo: "Tako je Bog ljubio svijet, da je predao jedinorođenoga Sina svoga"(Iv 3,16). Od Isusovih apostola najljepše nam opisuje ljubav Božju apostol ljubavi sv.Ivan. Dvaput on definira Boga kao ljubav (1Iv 4,8.16). Ništa nam Bog nije toliko objavio, koliko svoju ljubav. Prema nama Bog je bez sumnje sama, čista, beskrajna, djelotvorna ljubav. Tako je za Boga ljubav značajna, da tko ne ljubi, nema na sebi značajno božanskog poteza. On nije Bogu sličan, nije mu srodan. "Svaki koji ljubi, od Boga je rođen i poznaje Boga. A koji ne ljubi, ne poznaje Boga, jer je Bog ljubav"(1Iv 4,7s.). "Bog je ljubav; i koji ostaje u ljubavi, u Bogu ostaje, i Bog ostaje u njemu"(1Iv 4,16). Bog ljubi sve, što je stvorio. Sv.pisac moli mu se ovako: "Ljubiš sve, što je, i ne mrziš ništa od onoga, što si stvorio.Jer da si bio što mrzio, ne bi onda to stvorio... Ti štediš sve, jer je tvoje, Gospode, prijatelju svega života"(Mudr 11,24.26). To je ljubav i druge osobe božanske, Sina Božjega. Dakle živimo u ljubavi, "kao što je Krist ljubio nas i predao sebe za nas!"

II.- O LJUBAVI ISUSA ČOVJEKA.- Tjelesno Srce Isusovo služi također kao simbol i donekle kao organ čovječjoj ljubavi Isusovoj. Razmatrajmo i o njoj! Čovječja je to ljubav, ali kako savršena! Sjedinjena je tako s ljubavlju druge osobe božanske, da može Isus čovjek o njoj govoriti kao o svojoj ljubavi. Može nam Isus čovjek reći: "Ljubim te ljubavlju vječnom." Nama je svima Bog ideal ljubavi. Mi ga sada gledamo samo kao u ogledalu, nesavršeno. Duša je Isusova gledala ljubav Božju najsavršenije blaženim gledanjem. Divno je shvatio ljubav Božju sv. Ivan apostol, neisporedivo divnije duša Isusova. Već samo ovo gledanje beskrajne ljubavi Božje, raspalilo je u Srcu Isusovu vatru ljubavi, o kojoj si mi možemo jedva stvoriti pojam. Hipostatično sjedinjenje s Bogom-ljubavlju i najviše moguće

obilje milosti raspirivalo je tu ljubav preko svake mjere.

Kad govorimo o ljubavi Srca Isusova, imamo pred očima u prvom redu ljubav Isusovu prema nama. Ne isključujemo ljubavi prema Bogu, budući da i ljubav prema čovjeku može biti prava ljubav, istom kad se čovjek ljubi radi Boga, kad naime iz ljubavi prema Bogu izvire ljubav prema stvoru. Ljubav Srca Isusova prema nama u svakom je pogledu velika. Pravo je rekla francuska kraljica Marija Leczinska, da pozna samo jedno veliko srce, Srce božanskog Spasitelja. U drugim srcima nema mjesta za sve nas, u Srcu Isusovu ima. Blaženim gledanjem Boga duša Isusova vidi sve što je bilo, sve što jest, i sve što će biti. Viđenju duše Isusove slijedi ljubav njegova Srca prema svakomu od nas, zanimanje za sve naše potrebe. Zar smije onda naše pouzdanje malaksati? "Tko će nas rastaviti od ljubavi Kristove?" (R 8,35). Ništa! U najvećim poteškoćama "pobjeđujemo po onomu, koji nas je ljubio"(r.37).

III.- O NAŠIM DUŽNOSTIMA PREMA LJUBAVI SRCA ISUSOVA.- Iz razgovora Isusovih sa sv.Marijom Margaretom vidi se, kako Isus želi, da njegovu ljubav cijenimo, da ju ne odbijamo, nego da spremno crpemo milosti iz ovog neiscrpivog vrela, i da budemo Isusu zahvalni, i da mu vratimo ljubav za ljubav. Kako su to razlozi opravdani, sami po sebi razumljivi! Ako ih mi ne razumijemo, ili barem u praksi zanemarimo, Srce Isusovo to jako osjeća. Ljubav je Srca Isusova ljubomorna. Ako mjesto da idemo k Isusu, lutamo za drugim svojim ljubavnicima, za jadnim stvorovima, ljubav Srca Isusova plamsa plamenom gnjeva i zgražanja, jer se osjeća odbijenom, poniženom i prezrenom.Kako nam potresno opisuju proroci St.Z. ljubomornu ljubav Boga kao zaručnika kćeri sionske! To primijenimo na Srce Isusovo, Srce za nas probodeno, na Golgoti za nas zgaženo!

Kad sv.Ivan, apostol ljubavi, promatra ljubav Božju prema nama, zaključak je njegov, ne toliko da moramo Bogu vratiti ljubav za ljubav, nego da moramo ljubav Božju nasljedovati, po primjeru Božjem izaći iz sebe, ljubiti bližnjega. "Ljubezni, ako je Bog ovako nas ljubio, i mi smo dužni ljubiti jedan drugoga"(1Iv 4,11). "Po tom smo upoznali ljubav, što je on za nas život svoj položio. I mi smo dužni položiti život za braću" (1Iv 3,16). O Srce Isusa moga, učini srce moje po Srcu svome! Najsličniji bit ćemo Isusu, ako smo puni ljubavi prema Bogu i bližnjemu.

Kolokvij sa Srcem Isusovim, takav da se uz toliku vatru i u našim srcima raspali vatra ljubavi!

Ponedjeljak iza III.nedjelje po Duhovima

O MILOSRĐU PRESV.SRCA ISUSOVA

1.preludij: Zgodna slika za ovo razmatranje mogla bi biti ova: Prije drugog umnožanja kruha Isus gleda pred sobom mnoštvo naroda i govori učenicima: "Žao mi je naroda, jer već tri dana borave kod mene i nemaju šta jesti"(Mt 15,32).

2.preludij: Srce Isusovo, strpljivo i mnogoga milosrđa, smiluj nam se!

I.- O MILOSRĐU KRISTA BOGA.- Posebna je vrsta ljubavi milosrđe. To je sućutna ljubav, kojoj je žao, kad vidi, da netko trpi. Bog je izvanredno milosrdan prema našoj tjelesnoj i duhovnoj bijedi. Razmatrajmo o milosrđu Božjem, milosrđu Boga, koji je hipostatično sjedinjen s presv.Srcem Isusovim, o milosrđu, što ga je čovječje Srce Isusove bez prestanka gledalo kao svoj uzor i nasljedovalo, kao što ga ne može nasljedovati nijedno drugo srce, nijedan drugi duh, makar gorio serafskom ljubavlju! U Sv.Pismu ističe se jedva koje drugo svojstvo Božje toliko, koliko njegovo milosrđe. Veli Sv.Pismo, da milosrđe Božje siže do nebesa, da se prostire od istoka do zapada, da traje na vijeke. Divno je branio Bog po svojim prorocima prava ugnjetavanih sirota, udovica, došljaka, radnika. Nije on ravnodušan prema našoj tjelesnoj boli; naprotiv! Patio je narod Božji u babilonskom sužanjstvu i već mislio, da ga je Bog ostavio i zaboravio; a Bog mu odgovara: "Zaboravi li žena djetešce svoje? Ne smiluje li se plodu tijela svojega? A da bi ga i zaboravila: Ja ne zaboravljam tebe"(Iz 49,14-16).

Kako je Bog i prema našim moralnim slabostima milosrdan, pokazuju nam proročke propovijedi, kojima se grješni narod poziva natrag Bogu, obećaje mu se oproštenje, pomirenje s Bogom, rehabilitacija. Zločest je bio Efraim, ali čim se pokajao, govorio je Bog: "Nije li Efraim sin moj ljubljeni, moje dijete predrago? Kadgod mu se zaprijetim, moram se milo spomenuti njega. Zato za njega kuca srce moje; ja mu se moram smilovati" (Jr 31,2o). Milosrđe Božje prema grješnicima opisano je majstorski u Isusovoj priči o rasipnom sinu, o izgubljenoj ovci. To je milosrđe Sina Božjega, koji se za nas utjelovio, predao za nas u smrt, da nas izbavi iz ropstva grijeha. Kolika mora biti naša zahvalnost! "Živim u vjeri u Sina Božjega, koji me je ljubio i predao sebe za mene"(G 2,2o).

II.- O MILOSRĐU ISUSA ČOVJEKA NAPRAM GRJEŠNICIMA.-Možda se kome ne sviđa, što razlikujemo u Isusu Kristu milosrđe Božje i milosrđe čovječje. I jedno i drugo radilo je uvijek, kadgod je Isus Krist očitovao milosrđe u vrijeme svog zemaljskog života, i kadgod ga očituje sada u svojoj slavi nebeskoj.Stoji ipak, da ima posebno milosrđe Isusove duše, i da je ovomu milosrđu Srce Isusovo također simbol. Smijemo stoga o njemu napose razmatrati. Što mu je ipak glavno obilježje u tome, da je na svijestan i divan način sjedinjeno s milosrđem Božjim, to će našemu razmatranju samo koristiti. Ne će ni naše milosrđe biti pravo i savršeno milosrđe, ako se ne ravna svaki čas po milosrđu Božjem, ako mu k tome ne pomaže milost Božja. Inače ćemo biti milosrdni možda prema jednomu, a puni mržnje prema drugomu, možda milosrdni prema zlu, mjesto da pokažemo svoje milosrđe time, da zlo istrijebimo.

Isus je bio milosrdan prema grješnicima, ali je na grijeh strašno mrzio. I njegovo je tjelesno Srce jače kucalo i umaralo se, kad je zimi i ljeti, kroz kišu i kroz žegu, kroz svakojake opasnosti i tegobe pješačio po Sv.zemlji i tražio izgubljene ovce doma Izraelova. Nije se njegovo Srce sledilo, zatvorilo, kad se oko njega skupljali grješnici i carinici. Jeo je Isus s njima, a farizejima, koji se sablažnjavali, reče: "Ne trebaju zdravi liječnika nego bolesni. Idite i pamtite, što znači: Milosrđe hoću, a ne žrtvu!"(Mt 9,12s.). Nije se Isusu zgadilo, kad ga se

doticala žena grješnica, suzama mu svojim kvasila noge. Rado je unišao u kuću carinika Zaheja. Na križu razgovarao je s bivšim razbojnikom kao sa svojim prijateljem.

Isus je milosrdan liječnik svakoj duši, koja se želi izliječiti. Nek su naše rane krvave i gnojave, pristupimo samo k liječniku svoje duše! On će nas tako lijepo primiti! Možda se stidimo i bojimo stupiti pred Boga, jer ne možemo smetnuti s uma njegova veličanstva i njegove pravde. Gledajući Srce Isusa čovjeka kao da smo zaboravili na to i ne vidimo drugo nego milosrđe, liječenje i praštanje! Zato štujmo Srce Isusovo u svoj bijedi svojih grijeha, nedostataka, nesavršenosti! To je jedini način da ih se riješimo.

III.- O MILOSRĐU ISUSA ČOVJEKA PREMA TJELESNOJ BIJEDI.- Ako se pitamo, šta je Isus radio u vrijeme svog javnog djelovanja, odgovor ne može biti drugi, nego da je propovijedao i liječio. Liječio je bolesti tjelesne. Ne samo da time dokaže da je Mesija i Sin Božji, nego također da pokaže svoje milosrđe. Vidjevši Isus nekom prigodom pred sobom silan svijet, "smilovao im se te izliječi njihove bolesnike"(Mt 14,14). Koliko puta čitamo u evanđelju kako su bolesnici vikali Isusu: "Smiluj nam se! Isuse, Sine Davidov, smiluj nam se!" I evanđelista veli, da se Isus smilovao. Ne samo bolesnicima, nego svima, koji su trpjeli. Umnožio je drugi put kruh, jer je znao, da ljudi oko njega nemaju šta jesti, i da bi klonuli na putu, da ih otpusti. Isus je imao prijatelja Lazara; pred njegovim je grobom plakao. Čovječanstvo podnosi strašne patnje tjelesne, bolesti, glad, žeđu, golotinju. Tko nema saučešća s njegovim bolima, on je nečovječan. Daleko tako što od presv.Srca Isusova! Da nije bio Isus tako milosrdan prema tjelesnoj bijedi, ne bi ga ljudi primili kao Spasitelja. Kad je on došao, slijepi su gledali, hromi hodali, gubavi se čistili, gluhi čuli, mrtvi ustajali, siromašnima se propovijedalo evanđelje. Da budemo slični Srcu Isusovu, činimo i mi čudesa milosrđa!

Da to uzmognemo, za to molimo Isusa u kolokviju!

Utorak iza III.nedjelje po Duhovima

SRCE ISUSOVO, U KOJEM JE SVE BLAGO MUDROSTI I ZNANJA

1.preludij: Metnimo pred svoje oči ili barem stvorimo pred svojim duševnim očima koju lijepu sliku presv.Srca Isusova!

2.preludij: Molimo Isusa, da u nama usavrši i učvrsti pouzdanje u ljubav svoga Srca, koja nije slijepa, nego je prosvijetljena znanjem božanskim, ljubav, koja je neizmjerno mudra!

I.- O MUDROSTI SINA BOŽJEGA.- Naš božanski Spasitelj nije samo čovjek, nego je također Bog. Njemu stoji na raspolaganje neiscrpivo znanje Božje, neizmjerna Božja mudrost. Krist kao Sin Božji jest sama Mudrost Božja. Razmatrajmo malko o njoj! Ona znade sve, što se mene tiče, bolje nego ja. Ja svojim tjelesnim i duhovnim bolestima pravim dijagnoze, kojima se Mudrost Božja smije. Njoj su svi uzroci i sve posljedice moga stanja u tančine poznate. Ako me muče skrupuli, tamno mi je u duši, srce mi se ne može snaći, "Bog je veći od srca našega i znade sve" (1Iv 3,2o).

Ako ne znamo, kako ćemo se prehraniti, u što ćemo se odijevati, znade Bog, da nam sve ovo treba; on i misli, kako će našoj nestašici doskočiti. Bog je izbrojio sve vlasi na našoj glavi, znade on za svaki atom našeg organizma.

Znade Bog također, sve što će biti, sve što bi moglo biti. Mi često trpimo više od zla, kojeg se bojimo, ubijamo se tjeskobnim naklapanjem o budućnosti. Na sve naše sumnje i neizvjesnosti mogao bi nam Bog dati točan odgovor. Mi smo sebi zagonetka, Bogu nismo. Predajmo se dakle u njegove ruke! Uzdajmo se u njegovu prosvijetljenu ljubav! "O dubljino bogatstva i mudrosti i znanja Božjega! Kako su nedokučljivi sudovi njegovi i neistražljivi putovi njegovi! Jer tko je upoznao misao Gospodnju? Ili tko mu je bio savjetnik?"(R 11,33s.).

Božje je znanje najsavršenije. On ništa ne zaboravlja, u njega nema nepažnje, njega ne boli glava. Njega ne može uhvatiti tama. O mudrosti Božjoj čitamo u knjizi Mudrosti: "Jer je ona dah snage Božje, bistar izliv iz krasote vladaoca svega. Zato je se ne može nikada dodirnuti nikakva ljaga. Jer je ona odsjev vječnoga svijetla, neokaljano ogledalo djelatnosti Božje i prilika dobrote njegove... Jer je ona sjajnija od sunca i natkriljuje sav svijet zvijezda. Kad se isporedi sa svijetlom, ima ona prednost"(7,25s.29). U tom ogledalu mudrosti Božje zrcalim se i ja sa svime, što se mene tiče. Kako smijem onda klonuti duhom? Da čujem o kralju zemaljskom kako mnogo misli na me, nadimlju mi se grudi od lijepih nada. Šta istom kad na me misli Bog, kad njegove misli prosvjetljuju ljubav Srca Isusova?

<u>II.- O MUDROSTI I ZNANJU ISUSA ČOVJEKA.</u>- Isusu čovjeku, pošto je hipostatično sjedinjen s božanstvom, stoji na raspolaganje znanje i mudrost Božja, kao što našemu tijelu stoji na raspolaganje znanje naše duše. Ne bi nikada dopustio Bog u Kristu, da Krist kao čovjek učini nešto, što ne bi odgovaralo mudrosti božanskoj. Ipak naše tijelo ne misli, a Isus misli i kao čovjek. A kad je on Bog-čovjek, daje Bog njegovoj duši takvu sposobnost shvaćanja i takvo gledanje i takvo obilje znanja, što je samo moguće, da primi stvor od svemoći Božje. Duša je Kristova od početka svog opstanka gledala Boga tako, kako ga nijedan od blaženika na nebu, nijedan anđeo, pa ni sama Bl.Dj. Marija ne će nikada gledati. Imajući pred očima samo ovo znanje i mudrost duše Kristove, možemo već donekle reći, da je u Srcu Isusovu sve blago mudrosti i znanja. Gledajući Boga, vidi duša Isusova i mene, sve moje potrebe, nevolje, opasnosti.

Osim što je Isus blaženim gledanjem u Bogu vidio sve, imao je već ovdje na zemlji svako obilje ulivenoga znanja,onog što si ga ljudi mogu steći, a i onoga što je nadnaravno. A mogao je Isus neko znanje steći iskustvom. Sv.Pavao veli o njemu: "Zato je trebalo, da bude u svemu sličan braći, da bude milosrdan i vjeran veliki svećenik pred Bogom, da okaje grijehe naroda. Jer zato, što je sam stradao, kad je bio iskušan, može pomoći onima, koji se iskušavaju"(Hb 2,17s.). Tako znade Isus iz iskustva, šta znači patiti, znade on sve naše patnje, poznata su mu sva sredstva, kojima im se može pomoći. Vidi Srce Isusovo sve i najdublje razloge, zašto nas mora ljubiti. Zato je njegova ljubav vječna, ne može je ugasiti ništa osim naše opačine, ako u njoj ustrajemo.

III.- SRCE ISUSOVO I PROVIDNOST.- Mi smo svi povjereni neizmjerno mudroj, divno prosvijetljenoj ljubavi Srca Isusova. Isus oživljuje duhovno mrtve, on će biti naš sudac, jer je Otac sav sud njemu predao. "On je glava tijela Crkve"(K 1,18). Njega je Bog uskrisio od mrtvih i posadio sebi s desne strane na nebesima, "nad svako poglavarstvo i vlast i silu i gospodstvo, i nad svako ime, što se nazivlje ne samo na ovome svijetu,nego i u budućemu. I sve podloži pod noge njegove, i njega dade za najsajniju glavu Crkvi, koja je tijelo njegovo, punina onoga, koji sve ispunjava u svemu"(E 1,2o-23). Njemu je povjerena knjiga zapečaćena sa sedam pečata. Dostojan je on da uzme knjigu i da otvori pečate njezine, naime da vidi čitavu povijest Crkve i da njome upravlja.

Zato je njemu potrebno sve ono znanje, o kojem smo baš razmatrali. To je njegova kvalifikacija za službu Spasitelja svijeta, svijetla naših duša, kralja svemira. Po službi svojoj on nas mora ljubiti, mora nas voditi, mora zato znati sve, što se nas tiče, mora nas spasiti. Providnost Božja u njemu radi. "Ja sam dobri pastir, i poznajem svoje, i moje poznaju mene... Ovce moje slušaju glas moj; i ja poznajem njih, i idu za mnom. I ja im dajem život vječni"(Iv 1o,14.27s.).Bacimo se u njegove ruke!

Molimo u kolokviju Isusa, da nikada ne klonemo u pouzdanju u njegovu prosvijetljenu ljubav!

Srijeda iza III.nedjelje po Duhovima

SRCE ISUSOVO - IZVOR ŽIVOTA I SVETOSTI

1.preludij: Gledajmo sv.Mariju Margaritu gdje kleči puna strahopočitanja pred presv.Srcem Isusovim!

2.preludij: Srce Isusovo, izvore života i svetosti,smiluj nam se! Učini nas svetima, posve Božjima!

I.- SRCE ISUSOVO SVETO, UKOLIKO JE BOŽANSKO.- U Sv.Pismu ne zove se Bog svet samo zato, jer je ćudoredno savršen. Općenito zove se Bog svet, ukoliko je nešto posve drugo nego stvoreni svijet, nešto silno i veličanstveno, nešto tajinstveno, ali neopisivo lijepo, gdje nema ništa profano, banalno, nesavršeno, nečisto, grješno, ali ima nešto, pred čim čovjek gine od strahopočitanja. U tom smislu sveto je gotovo isto što božansko. Tu je dakako uključeno ćudoredno savršenstvo, koje se u svetosti Božjoj prema nekim rečenicama Sv.Pisma napose ističe.

Prema tome stvor je u Sv.Pismu svet, ukoliko pripada Bogu, ukoliko ima prema Bogu neki časni odnošaj. Kad su u vezi s Bogom, i neke su nežive stvari svete. Ima svetih mjesta, svetih vremena, svetih posuda, svetih znakova. Što nije na neki posebni način s Bogom sjedinjeno, nije sveto. Bezvjerac, koji je daleko od Boga, i da je donekle pravedan, milosrdan, uzdržljiv i u toliko krepostan, ipak nije svet. Odakle njemu svetost, koja dolazi samo od Boga?

Presv.Srce Isusovo sveto je nada sve, ukoliko je božansko, sam Bog. Ali i njegovo čovječje Srce više je sveto nego kojimudrago stvor svojim sjedinjenjem s Bogom u jednoj osobi. Uslijed tog sjedinjenja Srce Isusovo posjeduje substancijalnu

svetost, posvećeno je tako, da više ne može biti, svakoga je klanjanja vrijedno. Ništa nije tako sveto, pomazano posvećenjem, kao što je Krist, pomazanik Božji.

U nama hipostatičnog sjedinjenja s Bogom nema. Ako želimo biti sveti, tražimo svako drugo sjedinjenje s Bogom! I naša ćudorednost neka bude sveta! Nek joj Bog bude početak i svršetak, Bog uzor i snaga unutarnja! Posvetimo se božanskomu Srcu Isusovu, ako nam je stalo do svetosti! Tako ćemo se i mi sjati sjajem božanskim. I branit će nas kao svoje Srce božansko."Ne dirajte u pomazanike moje!"(Ps 1o5,15). "Kući tvojoj pripada svetost u sva vremena, Gospode"(Ps 93,5). Nepovredljiva je, ne smije se u nju svetogrdno dirati.

II.- SRCE ISUSOVO SVAKE MILOSTI PUNO.- Najviše smo Božji i prema tome sveti, ako nas Bog preobrazi i učini dionicima svoje božanske naravi. To on čini u nama svojom posvetnom milošću. Kako je to nešto divno, vidjet ćemo istom na nebu. U presv.Srcu Isusovu ono, što je Bog , ne treba preobraženja milošću posvetnom. To je po svojoj biti sve sam život božanski. "I život se javi i vidjeli smo i svjedočimo, i javljamo vam život vječni, koji bijaše kod Oca, a javi se nama"(1Iv 1,2). Javlja se nama sam u božanskom Srcu.

A što je u Srcu Isusovu čovječje, to zbog sjedinjenja s Bogom u jednoj osobi iziskuje najveće obilje posvetne milosti. Iz milosti posvetne rađa se i u Srcu Isusovu blaženo gledanje Boga, što je bilo povlastica Isusova već u vrijeme zemaljskoga života. Očito je, da ima Srce Isusovo obilje milosti, kad "od punine njegove svi mi primismo"(Iv 1,16). O punini Kristovoj piše sv.Pavao (E 4,13). Bog je htio, "da u njemu stanuje sva punina"(K 1,19). Isusu je stajalo na raspolaganje toliko djelotvorne milosti, da on uopće nije mogao griješiti. On "nije poznao grijeha"(2K 5,21). Bio je doduše u svemu iskušan kao mi, ali "osim grijeha"(Hb 4,15). Bio je "svet, nevin, neokaljan, odvojen od grješnika"(Hb 7,26; isp.1P 2,22; 1Iv 3,5).

Srce Isusovo ima sve darove Duha Svetoga u najvišem stepenu. U Srcu Isusovu cvjetaju sve kreposti ulivene, kojih je ono sposobno. Nema vjere, gdje ima gledanje. Nema ufanja, gdje se sve već posjeduje. Ali kako tu plamti ljubav, kraljica svih kreposti! Kako je neistražljivo bogatstvo Kristovo (E 3,8).Divimo mu se!Radujmo se,jer je Srce Isusovo bogato za nas!

III.- SRCE ISUSOVO NAMA IZVOR ŽIVOTA I SVETOSTI.-Nijedne milosti, nijedne ulivene kreposti, nijednog dara Duha Svetoga ne možemo mi imati osim po Isusu. On nam je zaslužio svaku milost. Piše sv.Pavao, kako se obilno izlila milost Božja i dar u milosti jednoga čovjeka Isusa Krista na mnoge, kako su pokornošću jednoga mnogi postali pravednici, kako sada milost vlada pravdom za život vječni po Isusu Kristu (R 5,15-21). Kako su oduševljene riječi sv.Pavla u poslanici Efežanima: "Blagoslovljen Bog i Otac Gospodina našega Isusa Krista, koji nas blagoslovi svakim duhovnim blagoslovom na nebesima u Kristu. U njemu nas izabra prije postanka svijeta, da budemo sveti i neokaljani pred njim. U ljubavi nas je preodredio po Isusu Kristu za svoje sinove po slobodnoj odluci volje svoje, da slavimo slavnu milost njegovu,kojom nas obdari u ljubljenomu"(1,3-6).

Za nas je Isus život. On nam svaku milost ulijeva u dušu. Božanskom transfuzijom prelijeva se iz njega u nas život

božanski. Moramo samo biti sjedinjeni s njime kao udovi sa glavom, kao loze s trsom. Sjedinjujemo se živom vjerom, ljubavlju. Kakova je naša vjera, kakova ljubav prema božanskom Srcu Isusovu? Iz Srca probodenog izašla je Crkva, protekli su izvori milosti, sv.sakramenti. Kako crpemo iz njih?

Molimo Srce Isusovo u kolokviju, da nam umnoži vjeru, učvrsti ufanje, usavrši ljubav i tako uspostavi kontakt između nas i sebe, izvora života i svetosti!

Četvrtak iza III.nedjelje po Duhovima

SRCE ISUSOVO, KREPOSTI SVIJU BEZDNO

1.preludij: Gledajmo u duhu Isusa gdje govori svojim učenicima: "Naučite se od mene,jer sam krotak i ponizan srcem!"

2.preludij: Nek nam presv.Srce udijeli milost, da postanemo i vazda ostanemo njegovi revni nasljedovatelji!

I.- ISUS KROTAK I PONIZAN SRCEM.- Već smo razmatrali o svetosti Srca Isusova. Bacili smo svoj pogled i na njegove kreposti, jer bez kreposti čovjek ne može biti svet. Sada si za razmatranje izaberimo neke posebne kreposti Srca Isusova, da vidimo, kako su se u vrijeme njegova zemaljskoga života očitovale! Izaberimo si one kreposti, koje su više čovječje, više pasivne, nama teže, a izvanredno korisne! Kreposti, koje bi neki nazvali malenima, a tako su velike! Isus nam sam spominje dvije takove kreposti, kad veli o sebi, da je krotak i ponizan srcem. O tome najprije razmatrajmo!

Ponizan, kao što mi moramo biti ponizni, Isus nije mogao biti, osim ukoliko je kao čovjek i kao stvor ostao prema Stvoritelju na najsavršeniji način podvrgnut. Bio je ponizan,ukoliko je radi nas tražio poniženja. Evo kako nam sv.Pavao preporuča poniznost:"Ovo mišljenje treba da je u vama, kakovo je i u Kristu Isusu. On budući u biti Božjoj nije držao za nepravdu, da je jednak Bogu; ali je sebe poništio uzevši bit sluge i postao sličan ljudima, i vanjštinom bio je kao čovjek. Ponizio je sam sebe i bio je poslušan do smrti, do smrti na križu" (F 2,5-8). Ponizio se Isus u patnjama, duševnim i tjelesnim. "Nema običja na njemu, nema ljepote, da bismo ga gledali, i nema izgleda, da bismo našli ugodnosti na njemu. Prezren je bio, posljednji od ljudi, čovjek bolova, vičan patnjama. Kao jedan, od koga čovjek zaklanja lice svoje, tako je bio prezren. Nijesmo ga cijenili"(Iz 53,2s.). Ponizivao se Isus pred svojim učenicima, bio je među njima kao sluga, noge im je prao. Lijepo veli sv.Augustin: "Tako je velika stvar biti malen, da je ljudi ne bi nikada naučili bez Tebe, koji si vječno velik."

Usporedo s poniznošću ide Isusova krotkost. Proricao ju je već prorok Izaija: "Ne će vikati ni kričati, niti će se čuti glas njegov po ulicama. Trske stučene ne će prelomiti, stijenja, što tinja, ne će ugasiti"(42,2s.). Prema svojim krvnim neprijateljima i krvnicima nije gajio nikakvih osvetnih želja. Da osvoji svijet, nije se poslužio nasiljem. Kao Janje svladao je zvijeri. Bio je blag prema grješnicima,da ih predobije za Boga.Nemojmo ni mi nasiljem obračunavati s neprijateljem i tako upasti u neprijateljstvo Božje,pokvariti si blagoslov Božji,kojim bismo puno više postigli i za svoj zemaljski život!Krotki posjeduju zemlju!

II.- SRCE ISUSOVO DO SMRTI POSLUŠNO.- Rekao je Isus: "Jelo je moje, da činim volju onoga, koji me je poslao, i da izvršim djelo njegovo"(Iv 4,34). Njemu je bila poslušnost potrebna kao hrana, bila mu je ugodna kao slatko jelo. Iako je slušajući trpio, opet mu je Srce uživalo u vršenju volje Oca nebeskoga. Židovima je rekao: "Ja svagda činim,što je njemu drago"(Iv 8,29). Mogao je na sebe primijeniti riječi Ps 40,9:"Volju tvoju činiti, Bože moj, meni je slast; zakon tvoj nosim u srcu svome." Kad je bila volja Božja, da bude poslušan ljudima, bio im je Isus savršeno poslušan, najprije Mariji i Josipu u Nazaretu. To je gotovo jedino, što znamo o njegovu nazaretskom životu, da im je bio poslušan. "Ako je Sin Božji slušao i vršio volju svoga Oca, koliko više moraju slušati sluge i vršiti volju svoga Gospodara"(Sv.Ciprijan). Pokazujući nam primjer Isusov, govori nam sv.Bernardo: "Nauči se, čovječe, slušati: nauči se ti, koji si zemlja, podvrgavati se; nauči se ti, koji si prah, prilagođivati se tuđoj volji!"

Srce je Isusovo bilo poslušno do smrti. Takova je bila Očeva zapovijed. Glede svoje buduće smrti izjavio je Isus:"Zato me ljubi Otac, jer ja svoj život polažem, da ga opet uzmem. Nitko ga ne uzima od mene, nego ga ja sam od sebe polažem.Vlast imam položiti ga, i vlast imam opet ga uzeti. Ovu sam zapovijed primio od Oca svoga"(Iv 10,17s.). Primio je Isus od Oca puninu života i svaku vlast, ali i zapovijed, da za nas ide u smrt.Da on nije htio, nitko mu ne bi mogao nauditi. Ali je on htio da umre, iz ljubavi prema nama i iz poslušnosti prema Ocu. Sv.Ivan zaključuje: "I mi smo dužni položiti život za braću"(1Iv 3,16). Dužni smo osobito, ako smo pastiri duša, a stadu, što nam je povjereno, prijeti pogibelj. To je najviši stepen poslušnosti: poslušan do smrti.

III.- SRCE ISUSOVO STRPLJIVO.- I Bog je s nama strpljiv, no on kod toga ne trpi. U vrijeme svog zemaljskoga života Srce je Isusovo trpjelo, kadgod se strpjelo. Bio je Isus strpljiv s nesavršenostima svojih apostola. Pred manama naše braće u nama se budi odvratnost, raspaljuje se gnjev, tjera nas, da udarimo, barem jezikom. Isus je vidio pogreške svojih učenika očima,koje su bile kao plamen ognjeni, osjećao ih je Srcem, punim najfinijeg smisla za savršenu čistoću. Ipak od učenika nije bježao, živio je s njima, jeo, spavao, dižući ih, popravljajući tako strpljivo, Petra, dva sina Zebedejeva, a da ne govorimo o Judi izdajici. Kako je istom strpljivo podnosio protivštine svojih neprijatelja, farizeja i književnika! Svladao ih je svojom strpljivošću, jer u kršćanskoj kreposti nije poraz,nego pobjeda.

Strpljiv bio je Isus u svojoj muci. Ne kao tupo predani fatalista, nego s najsrdačnijim osjećajima prema Ocu i njegovoj svetoj volji. Strpljivost Srca Isusova nije se osjećala čisto pasivnom, nego je bila svijesna svoje neodoljive sile. Strpljivost Srca Isusova nije bila ambiciozna, nego tako divno uslužna i požrtvovna! Veli Tertulijan, da se Isus u svojoj požrtvovnosti htio nasititi slašću, što ju je uživao u strpljivosti. Ugledajmo se u taj sjajni ideal!

Molimo u kolokviju Isusa za milost odlučnog i ustrajnog nasljedovanja njegovih kreposti!

SRCE PROBODENO

1.preludij: Eno, Isus stoji pred nama! Pokazuje nam svoje Srce. Otvoreno je ranom, širokom ranom od sulice. Iz rane skližu se kapi krvi.

2.preludij: O presv.Srce Isusovo, daj da me opoji ljubavlju ljubav tvoja, mukama iskušana!

I.- SRCE ISUSOVO SATRVENO ZBOG OPAČINA NAŠIH.- Muke Srca Isusova bile su najprije fizičke. Kad je vojnik sulicom probo Srce našega Spasitelja, on je kanoti sve tjelesne muke Isusove sveo na jednu točku. Probodeno Srce Isusovo nije više trpjelo, ali je postalo simbol svega, što je Isus prije svoje smrti pretrpio. Dok je Isus kroz čitav svoj zemaljski život iščekivao kalež muke, što je trebalo, da ga ispije, krst, kojim je trebalo da se krsti, onda je već trpjelo njegovo tjelesno Srce. Rekao je on sam u nekoj svojoj propovijedi: "Treba mi se krstiti krštenjem, i kolika mi je muka, dok se ne svrši"(Lk 12,5o). Zar nije Srce Isusovo sve dane svog života proživljavalo svoj Getsemani?

A kad je došao pravi Getsemani, kolike patnje i za tjelesno Srce Isusovo! Kako težak kamen svalio se na njega, kako je nesnosna mora na njega legla, kako je Srce Isusovo jako kucalo, lupalo, dok se on na Maslinskoj gori plašio i žalostio, stenjao u svojoj agoniji! Iste bile su muke Srca Isusova od Maslinske gore do zadnjeg kucaja na križu. Vojnik je svojim kopljem otvorio Srce do krajnjih granica istrošeno, iznemoglo ukočeno u smrti, pošto je za nas dalo svoju krv, kap po kap.

Imamo i mi srce, što ga strah uznemiruje, stežu tjeskobe, a agonije katkada čine, da gotovo stane. Blago nama, ako biva tako u brigama za neumrle duše, u borbama za kraljevstvo Kristovo! Kako smo onda slični Isusu! Baš je onda učinio Isus srce naše po Srcu svojem! Kad bi anđeli mogli biti zavidni, veli sv. Franjo Saleški, dvije bi nam stvari zavidjeli: patnje Boga za nas ljude i patnje ljudi za Boga. Nemojmo mi prema patnjama Spasiteljevim biti tako ravnodušni, a u svojim patnjama tako nestrpljivi!

II.- SRCE ISUSOVO NASIĆENO POGRDAMA.- Koplje vojnikovo nije bilo zapravo ništa prema svim onim kopljima i strjelicama, što se zabadale u Srce Isusovo, leteći ne iz ruku, nego s jezika i iz duša njegovih neprijatelja. Koplje vojnikovo nije zadalo nikakve boli Srcu Isusovu, ali je slika nebrojenih sulica, pogrda i uvreda, što su Isusu probole Srce. Razmatrajući o pogrdama i uvredama, pomislimo najprije na pogrde velikih svećenika, farizeja i književnika, i svih ostalih Isusovih krvnika! Zacijelo su i oni probadali presv.Srce. Njih ima u prvom redu pred očima sv.Ivan, gdje piše: "Eno, dolazi na oblacima, i gledat će ga svako oko, i koji ga probodoše; i jadikovat će nad njim sva plemena zemaljska"(Apk 1,7). Uz Židove spominje Ivan svako oko i sva plemena zemaljska. Osim Marije,gdje je na čitavom svijetu, gdje u čitavoj povijesti, i budućoj, gdje je čovjek, koji nije u koji zli čas ranio Srce Isusovo?A koliko ima ljudi, koji ga probadaju, kao da su ludi, gotovo čitav svoj život! Mariju slikamo sa srcem, što ga probada sedam mačeva.Srce Isusovo mogli bismo slikati s čitavom vojskom sulica, na njega uperenih.

Rana u srce najgora je, smrtonosna je. Takove su rane Isusove od naših grijeha; on od njih umire, pogodile su ga u Srce. Rana u srce-dušu često više boli nego rana tjelesna. Baš su tako ljute rane, što ih grijesi zadaju Isusu; bole ga u duši. Do dna duše ponire njihova oštrica,oštrija od ubojitog želježa. U duši može biti ranjen ponos, može biti ranjena ambicija ili koja druga težnja. Prava je rana srca, a ljuto boli,kad je ranjena ljubav. Ljubav Isusovu paraju mačevi naših opačina. Ljuto, ljuto je ranjena ljubav, kad je prezrena, zabačena, pogrđena. U svakom je grijehu uvreda, pogrda Božjega veličanstva, prezir ljubavi Božje. Od tolikih grijeha Srce je Isusovo zaista nasićeno pogrdama. Pogrde velikih svećenika i farizeja na Golgoti bile su malobrojne prema milijardama pogrda, što se kriju u milijardama grijeha, osobito grijeha smrtnih. Koju ćemo zadovoljštinu dati Srcu Isusovu probodenomu, pogrdama nasićenomu? Dajmo što veću! Tjera nas na to osjećaj pravde, tjera ljubav, ako ju imamo, tjera primjer Isusov, primjer njegove zadovoljštine za grijehe svijeta.

<u>III.- SRCE ISUSOVO - ŽRTVA ZA GRIJEHE.</u>- Rana od koplja u Srcu Isusovu simbol je svih onih rana Isusovih, koje su njega usmrtile kao žrtvu za naše grijehe. Tjelesno Srce Isusovo plemenit je dio tijela Isusova, za nas žrtvovanog. Iz Isusova Srca-duše dizao se prema Ocu nebeskomu najuzvišeniji i najpobožniji ofertorij žrtve Isusove. Na taj ofertorij Isusa kao svećenika i žrtve odnose se riječi sv.Pavla: "On je u vrijeme svojega zemaljskoga života prikazao prošnje i ponizne molitve onomu,koji ga je mogao izbaviti od smrti, s velikom vikom i suzama, te bi uslišan za svoju smjernost"(Hb 5,7). Trpjelo je Srce Isusovo kod te jake i suzama popraćene molitve, žrtvene molitve.

Idu mnoge žrtve u smrt samo zato, jer moraju. Isus je za nas išao u smrt, jer je htio. Ljubio nas je i predao se za nas. Piše sv.Pavao, kako Isus kao žrtva ulazeći u ovaj svijet, radosno govori Bogu: "Tijelo si mi pripravio"(Hb 10,5), tijelo kao žrtvu. Možemo si predstaviti Isusa gdje se raduje, što mu je Bog pripravio Srce, iz kojega će izaći krv, žrtvena krv,nama otkupnina života, Srce, koje će se kao žrtva istrošiti u požrtvovnoj ljubavi prema nama. Srce Isusovo trpi od naših grijeha i trpi za naše grijehe. Njega ubijaju naši grijesi, a njegova smrt tamani naše grijehe. Moramo samo u to probodeno Srce gledati tako, kako to navješta o raskajanim bogoubojicama prorok Zakarija: "Oni će pogledati na mene, kojega su proboli, i tugovat će za njim, kao što se tuguje nad prvorođencem"(12,10). Tako tugujmo pred Srcem probodenim, u ljubavi sućutnoj i kajanju, ali i nadi, jer nam iz Srca Isusova kljuća svaka milost!

U tom smislu razgovarajmo s Isusom!

JAVNI ŽIVOT ISUSOV

(Napomena: O liku i nastupu sv.Ivana Krstitelja razmatrali smo u Adventu: I.dio, str.42-51)

Subota iza III.nedjelje po Duhovima

KRŠTENJE ISUSOVO

Mt 3,13-17; Mk 1,9-11; Lk 3,21s.; Iv 1,32-34

1.preludij: Sv.Ivan Krstitelj vršio je svoju službu najprije u Betaniji preko Jordana. Ali nije on ostao uvijek na istom mjestu. Prema staroj predaji krstio je Isusa na zapadnoj obali rijeke, kojih 7 do 8 km sjeverno od Mrtvoga mora, tamo gdje sada stoji grčki manastir. Pusta je okolina Jordana, samo uz obalu vije se zelen pojas šikarja, tamariska, vrba, jablanova, isprepletenih lijanama. Jordan dere gdjegdje kroz tijesne gudure, no kod Jerihona pukla ravnina, do 2o km široka. Blizu grada bilo je bujnih nasada balsamova grmlja i palma. Niže prema Mrtvomu moru opet je sve pusto poradi množine soli.

U 15.godini cara Tiberija jordanska je dolina jako oživjela. Nastupio je nov prorok kao preteča Mesijin. To je Ivan, sin svećenika Zakarije. Mnoštvo Židova skuplja se oko njega. On im propovijeda o pokori, krštava ih u znak unutarnjeg očišćenja. Nije to sakramenat, nego samo vanjski znak, Židovima dobro poznat. Svuda po Sv.zemlji govori se o Ivanu, i u Nazaretu. Uto Isus pospremi svoje tesarsko orude, pristupi k majci, da se s njome oprosti. Ganutljiv prizor! Zatim Isus silazi u dolinu jordansku, možda sâm, zamišljen. U Jordanu prima krštenje Ivanovo. Sada Bog objavljuje svoga Sina. Sine svijetla munja, te se vedro nebo kanoti otvara. Čuje se glas Oca nebeskoga, na Isusa se spušta Duh Sveti u obliku goluba. Apokrifi još dodaju, kako je iz vode Jordana bljesnula velika svjetlost.

2.preludij: Milost da nasljedujem poniznost Isusovu i Ivanovu,- da se poklonim u vjeri i ljubavi Isusu,Sinu Božjemu!

I.- ISUS SE OPRAŠTA S MAJKOM,SASTAJE SE S IVANOM.-Počnimo ovo razmatranje u kućici nazaretskoj! Gledajmo u duhu, kako se Isus oprašta od svoje presvete Majke. Daje primjer svima, koji ostavljaju oca i mater, da se odazovu pozivu Božjemu. Jedan od takovih izabranika kasnije će Isusa zamoliti: "Gospodine, dopusti mi da idem najprije da ukopam svoga oca!" A Isus će na to: "Pusti neka mrtvi ukopavaju mrtve svoje, a ti pođi te navješćuj kraljevstvo Božje!"(Lk 9,59s.). Tako strogo ne bi se Isus nikada izrazio glede svoje mile Majke. Na njoj nema ništa grješno, ništa svjetsko, što bi se moglo nazvati mrtvim. Živjela je Marija samo za Isusa i njegovu uzvišenu zadaću. Njezin oproštaj s predragim Sinom samo je nov dokaz njezine nježne, ali i junačke ljubavi prema Bogu, prema Isusu, prema dušama,što ih Isus ima spasiti.

K Ivanu dolazi Isus nepoznat. Reći će naime Ivan: "Ja ga nisam poznavao, nego onaj, koji me je poslao, da krstim vodom, on mi reče: Na koga vidiš da silazi Duh i ostaje na njemu, to je onaj, koji krsti Duhom Svetim"(Iv 1,33). Njih se dvojica kroz više godina nisu viđali. Isus je živio u galilejskoj zabiti, Ivan u judejskoj pustinji. Sin Božji došao je u ljudsku zajednicu, da ju posveti primjerom obiteljskih kreposti, rada,posluha,

međusobne ljubavi. Ivan je pobjegao iz ljudske zajednice, da daleko od njezina lošeg utjecaja sam lakše Boga nađe i onda zajednici pokaže put do Boga. Prema potrebi i prema pozivu Božjemu ugledajmo se u samoću Ivanovu ili u svetu Obitelj nazaretsku!

Nekim nadnaravnim nagonom, ili rasvijetljen od Boga, Ivan ipak prepoznaje Mesiju, iz početka ne će da ga krsti: "Ja treba da budem kršten od tebe, a ti dolaziš k meni." Kako je Ivan ponizan! Kako smo mi sasma drukčiji! Dolazi k nama otmjena ličnost, ponizuje se pred nama, a mi sve to dopuštamo, gotovo vjerujemo, da smo nešto, mjesto da odbijemo nezasluženu počast.

II.- ISUS PONIZNO PRIMA KRŠTENJE.- Volja je Božja, da se Isus krsti. Zato on ustručavanju Ivanovu brzo učini kraj riječima: "Pusti sada, jer tako nam dolikuje, da ispunimo svu pravdu." Isus ne zaboravlja, da ne će biti samo učitelj, nego također spasitelj, i da će kao spasitelj morati umrijeti za duše. Njega terete grijesi čitavoga svijeta, kao jaganjca, žrtvu za grijehe. "Njega, koji nije poznao grijeha, za nas grijehom učini", naime Bog, "da mi budemo pravedni pred Bogom u njemu"(2K 5,21). Izbaviti nas od grijeha, to je u zadaći Isusovoj bitno. Mora se to vidjeti već na početku njegova nastupa.

Tako Isus silazi u vodu, pušta da mu Ivan pomogne uroniti i da ga tako krsti. Ponizuje se Isus kao grješnik, grješnik nevin, ali na koga je Bog stavio opačine nas sviju. Jordan pere naše grijehe. Skupa s Isusom perimo ih i mi sami, roneći suze pokajničke!

III.- OBJAVA BOŽJA IZA KRŠTENJA.- Pošto se Isus ponizio, Bog ga uzvisuje. Dok Isus izlazi iz vode i moli se, gle, nebesa se otvaraju nad njim, silazi na njega Duh Sveti, Otac nebeski objavljuje ga kao svoga Sina: "Ovo je Sin moj ljubezni, koji mi je po volji." Nije govor izravno o Mesiji, proglašuje se nešto više, Sin Božji. Počinje objava presv.Trojstva, koje čitavo radi oko našega spasenja. Otac, koji voli svoga Sina, plamti od ljubavi prema nama, želi, da mu po Isusu postanemo djeca. Otvorimo svoje srce ljubavi Božjoj!

Da će Mesija biti pun Duha Božjega, navijeештao je već prorok Izaija: "Na njemu će počivati Duh Gospodnji: duh mudrosti i razuma, duh savjeta i jakosti, duh znanja i straha Gospodnjega"(11,1s.). Riječi su samoga Mesije: "Duh svemogućega Gospoda počiva na meni. Jer me je pomazao Gospod, poslao me, da donesem poniznima veselu vijest"(61,1). Već kod utjelovljenja Krist bi pomazan Duhom Svetim. Kod Jordana on javno nastupa, javlja se i Duh Sveti kao pokretna sila u Mesiji. Lebdi on u obliku goluba nad Jordanom, kao što je prije stvaranja lebdio nad bezdanom. Sada počinje novo stvaranje.

Nek počne, nek napreduje, neka se dovrši i u našim srcima! Molimo se za to Isusu i Duhu Svetomu!

SOTONA NAPASTUJE ISUSA

Mt 4,1-11; Mk 1,12s.; Lk 4,1-13

<u>1.preludij:</u> Mjesto je Isusova posta i barem prve napasti prema staroj predaji gora Kvarantana, kojih 1.2oo metara zapadno od Jerihona. Strašno je to pusto brdo, ta strma klisura, prema Jerihonu gola golcata. Diže se nad Jerihonom oko 323m visoko. Puna je spilja. Tu su se trapili stari pustinjaci na uspomenu i čast Isusova posta. Do njihovih pećina vodile su stara vremena stepenice. Sada su pokvarene, pa je po život opasno penjati se do starih pustinjačkih stanova. Do jedne spilje vodi ipak zgodan puteljak. To je ona, koju si je Isus izabrao, da u njoj sprovede 4o dana i 4o noći. Tu se privio k okomitoj vrleti grčki manastir. Amo je došao sotona, da kuša Isusa. Je li se ukazao Isusu u vidljivu obliku? Obično se to pretpostavlja. A kakav je bio taj vidljivi lik sotonin? Je li se približio Isusu kao stari pobožni asketa, pustinjak? Ne znamo.

<u>2.preludij:</u> Neka mi Bog udijeli milost ispravnih ideja o napastima i jakog pouzdanja u napastima!

<u>I.- ŠTA JE HTIO SOTONA KUŠAJUĆI ISUSA.-</u> Jamačno je bio sotona svjedok nekih čudesnih događaja u životu Isusovu, čuo nešto o teofaniji kod Jordana, o glasu s neba: "To je sin moj ljubljeni." Razmišlja sotona, kakav je sin Božji Isus. Da nije možda to onaj, jedinorođeni, utjelovljeni Sin Božji, kome se on nekada nije htio pokloniti pa je zato strovaljen u pakao? To bi bio onda onaj, koji je skrivio njegovu vječnu nesreću. Valjda je Isus onaj ženin potomak, koji ima njemu satrti glavu. To valja točnije ispitati. Ta, radi se o glavi njegovoj, o gospodstvu njegovu na zemlji. Ako Isus podlegne napasti, znat će sotona, da nije Mesija. Ako li Isus ne podlegne, nastavit će sotona svoje istraživanje.

Dok sotona smišlja svoje planove, u njemu bukti mržnja, mržnja na Boga, mržnja na ljude, mržnja na sve stvorove Božje. Da može, on bi uništio sve, što je Bog stvorio. Sve bi on osnove, da može, Bogu pomrsio, osobito osnovu Božju, da se spasi rod ljudski. On od svoje zlobe nema ništa, ali barem želi smetati Bogu, nama što više škoditi. S istom mržnjom pristupa on k nama, kadgod hoće da nas napastuje. Nek nas ne zaluđuju njegove slatke riječi! Čvrsto uprimo svoj duhovni pogled u njegove zlobne nakane!

<u>II.- ŠTA JE HTIO ISUS,KAD JE DOPUSTIO,DA GA SOTONA KUŠA.-</u> Isus je slobodan od svake neuredne sklonosti. U njemu ne može se kao u nama buniti sama narav, neko zlo nagnuće. U njega može napast biti samo vanjska. Iako mu se sotona ukazao na nevidljiv način, Isus je smjesta spoznao misao kao sugestiju sotoninu. Ipak ukoliko je to bilo moguće, dopustio je Isus, da bude napastovan. Zašto? Da nas ohrabri u borbi s napastima. Htio nam je pokazati, da napast nije grijeh, da se ne smijemo čuditi, ako imamo napasti. Mogu biti napastovani i najveći sveci, može ih iznenaditi napast neočekivano, pošto su kroz više godina imali mir. Kako se borio sa sotonom sv.Anto pustinjak, sve.Benedikto, sv.Alfonz Rodriguez, toliki drugi sveci!

Ako sv.Toma Akvinac, sv.Alojzije, sv.Ignacije nisu od nekog vremena imali ružnih napasti, bila je to izvanredna milost Božja.

Isus htjede također nama zaslužiti milost, da napasti svladamo. Njegova nam je milost uvijek na raspolaganje. Ako smo sami od sebe preslabi, da napasti odolimo, sve možemo s milošću Božjom, koju moramo sebi od Boga isprositi. "Ali je vjeran Bog, koji vas ne će pustiti, da se iskušate većma nego što možete; nego će učiniti s kušanjem povoljan svršetak, da uzmognete podnijeti"(1K 10,13).

Kako napasti Isusove imaju također mesijansko značenje, te s njima Mesija značajno započinje svoj rad, htio je u svojim napastima objaviti pravi duh svoga kraljevstva, oprečan duhu sotone, kneza ovoga svijeta. U svakomu od nas ova se dva duha bore. O, neka pobijedi duh Kristov!

III.- METODE SOTONINE.- Sotona dok kuša, nastoji da izrabi naše sklonosti. Pretpostavlja da je Isus gladan; tu počinje. Pretpostavlja da Isus teži za slavom; to on hoće da izrabi u svoje svrhe. Kad nas dakle muče zle predodžbe i želje, nemojmo misliti, da je tu po srijedi samo naš nagon! Ima tu katkada i sotona svoje prste. osobito kad nam se muti pamet pod utjecajem strasti i utjecajem sotoninim. Kad sotona bez prestanka vreba na nas, da nas upropasti, kako se ne bi on radovao, kako ne bi svoje pridodao, ako nas vidi slabe u borbi s požudama? Nadalje vidimo, kako sotona hini pobožnost, dobru volju, kad nas napastuje. I Sv.Pismom umije potkrijepiti svoju zlobnu sugestiju. Dobro veli o njemu sv.Pavao: "Sam se sotona pretvara u anđela svijetla"(2K 11,14).

Isusa svojim varkama nije mogao nadmudriti. Ali nažalost koliko je već duša, i svetih duša, prevario! Pravo se on u Tajnom otkrivenju sv.Ivana zove "stara zmija, koja se zove đavao i sotona, koji zavodi sav svijet"(12,9). Zavodljivi su njegovi razlozi. Ponizno tražimo od Boga, da nas rasvijetli! Ako nas je sotona prevario, nastojmo prepoznati, na koji mu je način uspjelo da nas prevari! Imali smo možda ispočetka dobru nakanu. Kako je uspjelo sotoni, da nam nakanu iskrivi, da nas s pravoga puta zavede na krivi? Nije uvijek lako rasplesti klupko naših misli i nakana, ali će nam sigurno pomoći svijetlo Duha Svetoga. Ovo je svijetlo jače nego tama vražja. To je pravo svijetlo, u kojem će nam se duša smiriti. Ponizno ga tražimo!

Molimo se u kolokviju Isusu prema prošnji očenaša: "I ne uvedi nas u napast!" Ako smatra Isus korisnim, da budemo napastovani, molimo ga za milost potpune i sigurne pobjede!" "Jer zato, što je sam stradao, kad je bio iskušan, može pomoći onima, koji se iskušavaju"(Hb 2,18). Stradao je, trpio je u napastima, ukoliko je već unaprijed grlio križ, odricao se bogatstva i slave. Možemo s njime razgovarati kao s iskusnim prijateljem.

Ponedjeljak iza IV.nedjelje po Duhovima

ISUS ODBIJA NAPASTI SOTONINE

1.preludij: Isus posti i moli se. Daleko od ljudi on ipak nije posve sam. "I bio je sa zvijerima." Vidi ih Isus po bližnjim hridinama, čuje po noći njihovo zavijanje. Sad koji čagalj, sad koja hijena bane pred sam ulaz u njegovu spilju. Njihovo društvo pojačava u Isusu dojam samoće, doziva mu u pamet drugu,

strašniju zvijer, nečastivoga, koji se već vrza oko njegova stana.

Kao mjesto prve napasti možemo gledati u duhu onu spilju Isusovu na gori Kvarantani. Vrh hrama, mjesto druge napasti, jedva može biti nešto drugo nego ona visoka kula, koja se dizala na jugoistočnom uglu hramskih građevina. Vrtjelo se čovjeku u glavi, kad je s te kule gledao pod sobom potok Kedron, 400 lakata duboko. Za treću napast pokazuje nam predaja vrhunac Kvarantane, s kojega puca zaista krasan vidik. Istina je, da se odanle ne vide sva kraljevstva zemaljska. A da li se, običnim očima, vide s Gaurizankara? Na vrhu Kvarantane još su ruševine starog kršćanskog oratorija.

2.preludij: "Pogledaj, usliši me, Gospode, Bože moj! Prosvijetli oči moje, da ne padnem u smrtni san! Da se ne hvali neprijatelj moj: Pokorio sam ga!"(Ps 13,4s.).

I.- PRVA NAPAST.- Prije nego što Mojsije primi od Boga zakonske ploče, bio je na gori kod Gospoda četrdeset dana i četrdeset noći "ne jedući kruha i ne pijući vode"(Dt 9,9). Krist, zakonodavac N.Z., postio je isto tako, prije nego što objavi svijetu svoj zakon. Bio je i on kroz čitavo vrijeme kod Gospoda, Oca svoga, sjedinjen s njime u ekstatičnoj molitvi. Pripravljao se molitvom na svoju zadaću: biti siromašan, da se svijet njegovim siromaštvom obogati (2K 8,9), poniziti se i biti poslušan do smrti, do smrti na križu (F 2,8). Naš je Spasitelj muku mučio pred svojim teškim programom.

Ali evo sotone s posve drukčijim programom! Mjeso siromaštva uživanje, mjesto poniženja slava i svjetsko gospodstvo! Videći Isusa gladna, on dolazi najprije s ovim prijedlogom:"Ako si Sin Božji, kaži, da ovo kamenje postane kruhom!" Kad Sinu Božjemu stoji na raspolaganje Božja svemoć, zašto ne služiti se s njome za potrebe tijela, danas zato da se sam najede kruha, sutra da bude dosta kruha njegovim učenicima, kasnije svim ljudima, u novom raju zemaljskom, u obilju svega?

Isus odvažno odbija prijedlog sotonin. Za to čuno nema dovoljnog razloga. Da se čovjek prehrani, mora činiti, što je prema prirodnim zakonima za to potrebno, a uz to imati pouzdanje u Boga. Isus odgovara sotoni: "Ne živi čovjek samo o kruhu, nego o svakoj riječi, što izlazi iz usta Božjih." Riječ, što izlazi iz usta Božjih, to je Božja odluka, da nas prehrani. Kako, to je njegova stvar. Mi se imamo uzdati u njegovu svemoć, mudrost i ljubav. Isus nije došao, da kruh, osim u iznimnim slučajevima, stvara i umnožava čudesima. Reći će Isus, dobri pastir, glede svojih ovaca: "Ja sam došao, da imadu život i da ga imadu izobila"(Iv 10,10). Ali to je život duhovni, nadnaravni. Za taj život moramo se starati. Onda će nam Otac nebeski najspremnije pribaviti i ono, što trebamo za tijelo.

Ugledajmo se u Isusa, koji s napasnikom ne pregovara! Tko s napasnikom pregovara, već je napola poražen. Prema primjeru Isusovu moramo se u napastima krijepiti lijepim mislima iz Sv.Pisma! U Sv.Pismu čitamo, kako je Bog slatkom manom nahranio Izraelce u pustinji, i kako im je onda rekao Mojsije: "Čovjek ne živi o samom kruhu. Jer čovjek živi o svemu, što izlazi iz usta Božjih"(Dt 8,5). Uzdajmo se u Boga u svim potrebama. I u svakoj napasti nek bude pouzdanje naš glavni osjećaj!

II.- DRUGA NAPAST.- Iza prvog poraza sotona ne zdvaja. On je smion, drzak, žilav u svojim pothvatima. Upropastio je naše praroditelje, zemlju pretvorio u dolinu suza, osvojio sebi svijet, toliko puta zaveo u grijeh sam narod izabrani. Zašto se ne bi ogledao sa samim Mesijom, da i njega zaludi? Da on znade, da je Mesija utjelovljeni Bog, manuo bi se posla. Ali kad ne zna točno, a muči ga znatiželjnost, onda baš bezočno zanovijeta. Najprije skloni Isusa, da se s njime prenese u sveti grad, postavi na vrh hrama. Dolje u predvorjima čuje se žamor ljudi, možda, ako je blagdan, vrvi mnoštvo nepregledno. Pokazati se pred tim mnoštvom, kolika napast za tašte, slavične duše!

Sotona opet iznosi svoj prijedlog: "Ako si Sin Božji,baci se dolje, jer je pisano: Anđelima svojim zapovjedit će za tebe, i na rukama će te nositi, da gdje ne zapneš za kamen nogom svojom." Našu pramajku Evu, zaveo je đavao, te ona grješno poželje biti kao Bog. Milijune duša on diže u oholost i odanle strovaljuje u propast. Ali ne može Isusa. Tvorit će Isus čudesa, čudesima će dokazati svoje poslanstvo, ali čudesima u korist nevoljnika, čudesima milosrđa, ne čudesima častohlepnog isprsivanja. Svojim čudesima tražit će samo slavu Božju i istinsku korist duša. Dat će ljudima najkorisniji primjer poniznosti. Ugledajmo se u njega!

Isus odgovara sotoni: "Ali je i pisano: Ne kušaj Gospodina Boga svoga." Naše pouzdanje mora biti neograničeno, ali uvijek u pravom smjeru,tako te nikada ne zađe u drsko kušanje Boga.

III.- TREĆA NAPAST.- Đavao uze napokon Isusa sa sobom na vrlo visoku goru i pokaza mu sva kraljevstva svijeta i svu slavu njihovu, "u trenutak oka", veli sv.Luka. Dakle nekim magičnim sredstvima, koja su sotoni na raspolaganje, on stvara pred očima Isusovim nekakvu fatu morganu. Napast je njegova lažna, bestidna, bogohulna. "Sve ovo dat ću tebi, ako padneš ničice te mi se pokloniš." Nad Isusom sotona već očajava, ali hoće barem da se Bogu naruga, što njemu, đavlu, uspijeva biti knez i bog ovoga svijeta. Još će ga sv.Ivan u Tajnom otkrivenju gledati kao zmaja sa sedam glava i s krunom na svakoj glavi (12,3).Kao da sotona dobacuje Isusu: "Imaj ti svoj križ, ako hoćeš,ali ću ja dati antikristu toliku vlast, da će se zemlja zadiviti i uz njega pristati"(Apk 13,3).

Sad i Isus postaje strog. "Odlazi,sotono,jer je pisano: Gospodinu Bogu svomu klanjaj se i njemu jedinomu služi!" Pred svetošću đavao ne može ništa,samo naša zloća čini ga jakim,gradi mu prijestolje. Iza treće napasti sotona ode "za neko vrijeme". Vratit će se k Isusu osobito na Golgotu kao njegov glavni krvnik. A Isus će baš na Golgoti osnovati svoje kraljevstvo,koje će biti vječno u blaženstvu nebeskomu, dok će se razvaline sotonina kraljevstva stropoštati u vječni pakao.

Čim Isus svlada napasti, "gle, anđeli pristupiše i služili su mu." I nama će iza svake svladane napasti doći utjeha Božja. Ako li nas đavao svlada, anđeli će nas plačući ostaviti, a mi ćemo stenjati pod nogama đavlovim.

Razgovor s Isusom u društvu svetih anđela, koji mu služe, pjevaju mu pjesme pobjede! Recimo Isusu, kako želimo biti dionici njegovih pobjeda duhom siromaštva i poniznosti!

SVJEDOČANSTVO SV.IVANA KRSTITELJA

Iv 1,19-28

1.preludij: Bilo je to u Betaniji preko Jordana. Bilo je u pustinji, budući da je Ivan bio tamo kao "glas onoga, što viče u pustinji". Po prilici sat i po hoda od onoga mjesta,gdje je prema staroj predaji Isus bio kršten, utječe Wadi Nimrin u Jordan. Vode ima u obilju. Tu su ruševine staroga sela. Učenjaci pretpostavljaju, da je to bila Betanija, što se može prevesti "kuća lađe". Bila je blizu skela, gdje su se prevozili putnici preko Jordana. Tu si predstavimo sv.Ivana, a pred njim delegaciju svećenika i levita, oko njih mnoštvo naroda, koji napeto sluša!

2.preludij: Da nasljedujem poniznost Ivanovu!

I.- POSLANICI IZ JERUZALEMA.- Oko Ivana Krstitelja skupljaju se mase naroda; govore o Mesiji, koji ima doći. To zabrinjuje velike svećenike u Jeruzalemu. Da ne bi došlo do pobune, za koju bi oni morali odgovarati pred rimskom vlašću! Boje se Rimljana, boje se i naroda. Zato postupaju oprezno. Ne da se njima samima poći do Ivana. Saduceji su, materijalisti su; šta bi njima mogao dati čovjek, koji se hrani skakavcima, odijeva se haljinom od devine dlake? Hine ipak vjersko zanimanje. Šalju podređene sebi svećenike i neke levite, možda od onih, koji su stražari u hramu, a šalju takove, koji su farizeji (Iv 1,24). Farizeji su bili u očima naroda pravovjerni, njih je narod cijenio. Farizeji su, sva je prilika, osjećali ozbiljno zanimanje za Ivana, samo što nažalost ni oni ne će primiti njegova svjedočanstva. Veliki svećenici sumnjičavo promatraju izdaleka. Farizeji dolaze oprezno i ne bez samodopadnosti, bez prezira prema mnoštvu. Narod se oduševljava, kaje se, krštava se.

A od svih tih ljudi koliko će ih ozbiljno poći za Isusom, kojega navješta Ivan? Koliko će ih ostati vjernih Spasitelju? Kako je potrebno, da nam srce traži samo Boga, i da ne hlepi za zemaljštinom! Inače nas sama pobožnost ne će dovesti do Isusa i njegova spasenja. Kad nam dakle tko Isusa naviješta, kanimo se distancije saducjeske, kanimo približavanja farizejskoga! Pristupimo priprosto i skromno, ali tako da ostanemo!

II.- UPITI POSLANIKA O IVANOVOJ ZADAĆI I NJEGOVI ODGOVORI. Poslanici pitaju Ivana: "Tko si ti?" Možda je u taj čas netko od prisutnih ubacio ime Mesijino. Svakako je Ivan slutio, da to poslanike najviše zanima, ima li on koje mesijanske pretenzije. Takove pretenzije bile su za njega opasne. Svi su očekivali,da će Mesija osloboditi svoj narod od tuđinaca. Šta će na to Rimljani, gospodari Judeje, šta će na to njihovi prijatelji, veliki svećenici? Ivan ih se u nikakvu slučaju ne boji, a može im također jasno reći, da on nije Krist. Mora tako reći, ne smije drukčije, ipak je on ponizan u svojem odgovoru: ne pliva u samodopadnoj radosti, što ga neki drže za Mesiju. Odgovara kratko da nije Mesija, ne žuri se dodati, da je ipak preteča Mesijin.

Pitaju ga dalje, da li je Ilija, koji se prema židovskom mišljenju ima vratiti. Bio je Ivan pustinjak, nosio se kao nekad Ilija, zato ono pitanje. Na to može Ivan odvratiti, što je o njemu nekada navijestio Gabrijel, da će biti preteča Mesijin "u duhu i sili Ilijinoj". On voli o tome ponizno šutjeti, i bez okolišanja odgovoriti, da osobno nije Ilija. Slijedi treće pi-

tanje poslanika iz Jeruzalema, da li je Ivan prorok, naime neki određeni, znameniti prorok mesijanskoga vremena. Mojsije je obećao, da će iza njegove smrti doći drugi prorok (Dt 18,15). Mislio je općenito na proroke i na samoga Mesiju. Izgleda, (isp. Iv 6,14; 7,4o), da su Židovi riječi Mojsijeve tumačili bilo o Mesiji, bilo o nekoj drugoj istaknutoj ličnosti mesijanskoj. Ivan niječe, da je on taj prorok. A opet ne dodaje ništa o svojem velikom dostojanstvu. Isus će ga kasnije hvaliti kao najvećeg proroka.

Poslanici hoće da napokon ipak doznaju, šta je Ivan. Imaju pravo to doznati, premda opet po svoj prilici osjećaju, da ih Ivan ne voli previše, kad je prema njima tako škrt riječima. Ivan im napokon reče: "Ja sam glas onoga, što viče u pustinji: Poravnite put Gospodnji, kao što kaza prorok Izaija." Prema Izaiji glas je to Boga, koji viče, neka se kroz pustinju sirsku pripravi put za povratak iz babilonskoga sužanjstva. Ivan primjenjuje riječi prorokove na Isusa, koji nas izbavlja iz sužanjstva grijeha. Ivan je Isusu preteča. Hoće da sam što više nestane, kao da je samo glas, ništa više. Tako on pred Isusom ponizno iščezava. Da li iščezavamo mi u iskrenoj poniznosti? Ili možda hoćemo, da nas ljudi drže za nešto, kad nismo ništa?

III.- SVJEDOČANSTVO O ISUSU.- "Zapitaše ga i rekoše mu: Zašto dakle krstiš, kad ti nisi Krist ni Ilija ni prorok? Odgovori im Ivan: Ja krstim vodom." Svojemu krštenju opet ne pripisuje nikakve posebne važnosti; to je samo neki znak, što se pravi pomoću vode. To nije krštenje vatrom i Duhom Svetim. Takvo će biti krštenje Isusovo, krštenje sakramentalno mesijanskoga vremena. A to je vrijeme već na pomolu, Mesija Isus već je u sredini svoga naroda. "Među vama stoji, koga vi ne znate." A jedva je Ivan tako spomenuo Krista, već se pred njim ponizuje onim svojim znamenitim riječima: "On je onaj, koji dolazi za mnom, kome ja nisam dostojan odvezati remen na obući." Izuti cipele gospodaru, to je bio posao robova, no kod Židova rob Židov nije bio dužan dotle se poniziti. Tražili su oni, da učenik učitelju čini sve usluge, koje čini rob gospodaru, osim da mu izuje cipele. Ivan se ne smatra dostojnim, da taj najniži ropski čin učini Isusu. Da to smije, Ivan bi se smatrao počašćenim. U svemu izbija poniznost Ivanova, koju moramo nasljedovati, ako se želimo svidjeti Isusu. Nama sada nije teško, poniziti se pred Isusom. No on zahtijeva, da imamo ponizno uslužnu ljubav i prema braći. Tako ćemo biti zaista ponizni, Isusu mili.

Kolokvij sa sv.Ivanom, da od njega naučimo nesebičnu, poniznu ljubav prema Isusu!

Srijeda iza IV.nedjelje po Duhovima

IVAN POKAZUJE ISUSA KAO JAGANJCA BOŽJEGA

Iv 1,29-34

Izgleda da je sv.Ivan evanđelista bio sam svjedok svega, što nam tu pripovijeda. Točno naime označuje vrijeme pojedinim događajima. Pričao nam je o izaslanicima, koji su došli k Ivanu iz Jeruzalema, zatim tri puta kaže "sutradan" a četvrti put za svadbu u Kani galilejskoj "treći dan". Ako je dakle vjenčanje u Kani galilejskoj bilo u srijedu prema običaju za prvi brak

djevice, možemo ovako rasporediti događaje: U petak dolaze k Ivanu Krstitelju izaslanici, u subotu pokazuje Ivan Isusa narodu ovim riječima: "Evo, Janje Božje", u nedjelju susreće Isus svoje prve učenike Ivana, Petra, Andriju, u ponedjeljak odilazi u Galileju, u srijedu dolazi na svadbu u Kanu. Sada ćemo razmatrati o onom, što se u toj pretpostavci dogodilo u subotu, kad je Ivan prvi put pokazao Isusa kao Jaganjca Božjega.

1.preludij: U proljeću smo, po prilici koncem veljače. Gusto šikarje na obali Jordana bujno raste, zeleni se, cvate. Nabujao je Jordan od zimskih kiša, nabujao je potok kod Betanije, gdje Ivan Krstitelj krštava. Svijet sluša Ivana. Dolazi Isus. Ivan u njega upire pogled i prst, proglašuje Isusa Jaganjcem Božjim. Oči sviju u tihom čuđenju počivaju na Isusu.

2.preludij: Pomolimo se za milost preznamenite spoznaje Isusa kao Sina Božjega i Jaganjca Božjega, koji svojom smrću nama daje život!

I.- ISUS - JAGANJAC BOŽJI.- "Sutradan vidi Isusa gdje dolazi k njemu i reče: Evo, Janje Božje, što oduzima grijeh svijeta!" Divnih li riječi, kojima se svaki dan molimo kod sv. mise, često na koncu litanija! Kako duboko shvaća Ivan zadaću Isusovu! Ne će Isus kao proroci St.Z. samo propovijedati, on će za nas i umrijeti. Bit će pomirbena žrtva za grijehe čitavoga svijeta. Isus nam je Spasitelj, ali Spasitelj od grijeha. Čisteći nas svojom krvlju od svake opačine, on nas obnavlja, preporađa, čini nas djecom Božjom, dionicima života božanskoga, života vječnoga.

Je li mogao Ivan Krstitelj bez posebnoga rasvjetljenja znati, da će Isus umrijeti za naše grijehe? Zašto ne, kad je već prorok Izaija tako jasno o tome proricao? "A Gospod je stavio na nj grijehe sviju nas. Bio je zlostavljen, a on se je predao dragovoljno, nije otvorio usta svojih kao janje, što se vodi na zaklanje"(Iz 53,6s.). Mogao je Ivan Krstitelj misliti također na vazmeno janje. Tako je i sv.Pavao pisao Korinćanima: "Jer je i žrtvovano naše vazmeno janje, Krist"(1K 5,7). U Tajnom otkrivenju sv.Ivana gledamo Isusa kao janje žrtvovano. Time, što Isus uzima naše grijehe, on ih uzima na sebe i trpi za njih, a time ih uništava. S pouzdanjem dakle i zahvalnošu perimo svoje haljine (duše) i bijelimo ih u krvi Janjetovoj!(Apk 7,14). Vjerujmo u ljubav Boga, koji za nas umire,u moć krvi njegove!

II.- ISUS PUN DUHA SVETOGA, ONAJ KOJI KRSTI DUHOM SVETIM.- Ivan je tako svjedočio o Isusu iza njegova krštenja, iza Isusova četrdesetdnevnog posta. Ako je Isus bio kršten u prosincu ili siječnju, sad smo već prema koncu veljače ili na početku ožujka. U mnoštvu, koje stoji i sluša Ivana, ima možda ljudi,koji su bili svjedoci čudesnih događaja kod krštenja Isusova.Ivan ih na to podsjeća, i sam u tom smislu dalje svjedoči o Isusu. Napose ističe, kako je Duh Sveti sišao na Isusa. "Vidio sam Duha gdje silazi s neba kao golub, i stade na njemu." Ne možemo dvojiti, da je ukazanje Duha Svetoga nad Isusom imalo i to značenje, da je Isus pun Duha Svetoga, onoga Duha, koji obnavlja lice zemlje, i daje ljudima život, osobito nadnaravni život djece Božje. Izvanredna djela pripisuju se u St.Z. Duhu Gospodnjemu. Pun Duha, kako još nitko nije bio pun, izvršit će Isus djela, kakovih nije izvršio niti će izvršiti nijedan drugi čovjek.

On će ljude krstiti Duhom Svetim. Krštenje se ovdje spominje kao početak našeg nadnaravnog života.

"Na koga vidiš da silazi Duh i ostaje na njemu, to je onaj, koji krsti Duhom Svetim." Krsteći nas Duhom Svetim, Spasitelj nam daje Duha Svetoga, milost posvetnu i druge božanske darove, za koje mu dugujemo beskrajnu zahvalnost.

III.- ISUS - SIN BOŽJI.- Svoje svjedočanstvo završuje Ivan ovim značajnim riječima: "I ja sam vidio i svjedočim, da je ovo Sin Božji." Gdje je vidio? Šta je vidio? Vidio je teofaniju kod krštenja Isusova, čuo je glas s neba. Možda je doznao i od svoje majke Elizabete, kako je Gabrijel navijestio Mariji, da će se Isus nazivati Sin Božji. Razumio je Ivan, da Isus nije sin Božji samo u prenesenom smislu riječi, nego da je sišao s neba. "Za mnom dolazi čovjek, koji me je pretekao, jer bijaše prije mene." Proricali su već u St.Z., da će Mesija biti Sin Božji: psalmista, prorok Izaija. Kako su onda mogli Židovi u vrijeme Isusovo držati, da će Mesija biti čovjek i ništa više? Zato jer su bili sami previše ljudi. Ivan je Krstitelj bio čovjek Božji pa je riječi Božje pravo shvaćao, bio je sposoban, da ga obasja svijetlo Božje. Objavu Božju valja primiti spremnim, priprostim srcem, iako ju ne razumijemo. Bog hoće da mu podvrgnemo i svoj razum. Onda on naš razum obasjava svojim božanskim svijetlom. Tako se Isus objavljuje odmah na početku kao Sin Božji. Oni koji će njega kao Sina Božjega primiti, postat će sami djeca Božja.

Naša vjera u Isusa kao Sina Božjega pobjeđuje svijet. "Tko je, koji svijet pobjeđuje, osim onoga, koji vjeruje, da je Isus Sin Božji"(1Iv 5,5). Da je Isus samo čovjek, tko bi ga slijedio bezuvjetno, bez oklijevanja? A ako ga slijedimo tromo, kako će njegova nauka pobijediti svijet? Ako Isus nije Sin Božji, kako će nam dati milost, da ga slijediti možemo? Kao Sin Božji mogao nas je Isus spasiti. Primijenimo si njegovo spasenje jakom vjerom u njega!

Razgovor iza razmatranja sa sv.Ivanom Krstiteljem, da i nas dovede k Isusu, Sinu Božjemu i Spasitelju našemu!

Četvrtak iza IV.nedjelje po Duhovima

KOD IVANA KRSTITELJA ISUS SE SASTAJE S PRIM SVOJIM UČENICIMA

Iv 1,35-39

1.preludij: Neke nedjelje, čini se, i to u četiri sata po podne stoji Ivan Krstitelj sa dvojicom svojih učenika, Andrijom i Ivanom. Prolazi Isus. Krstitelj ga opet pokazuje kao Janje Božje. Andrija i Ivan idu za Isusom, ostaju kod njega, u njegovu stanu, ako se to može nazvati stan, sjenica, kolibica, spilja, šta li?

2.preludij: Milost spremnog nasljedovanja Krista Isusa!

I.- IVAN UPUĆUJE SVOJE UČENIKE NA ISUSA.- Ivan je održao lijepe propovijedi, privukao je k sebi mnogo naroda, oko sebe okupio i neke stalnije učenike, koji su mu možda pomagali kod krštavanja nebrojenih pokornika. Ipak on nema nakane da ljude zadrži kod sebe, tako uživa plodove svojega rada. Njegova je

glavna zadaća da duše dovede do Isusa. Kod njega se nalaze sa-da dva njegova učenika. To su dva divna čovjeka, kasnije će spa-dati među glavne apostole Isusove. Jedan je od njih Andrija. Ime drugoga ne doznajemo. Jedva se može dvojiti, da je to sam evanđelista Ivan. Opisuje sve kao svjedok, tako zorno; i točno vrijeme - deset sati - prvog svog sastanka s Isusom bilježi točno.

Kad će Isus kasnije ova dva apostola tako voljeti, kako ih ne bi volio Ivan! Ipak ih on upućuje na Isusa, koji evo pro-lazi:"Evo, Janje Božje." Zacijelo je Krstitelj nešto pridonio tomu, što su Ivan i Andrija bili tako dobri, tako sposobni da postanu temelji Crkve Kristove. Ipak ih on sebi ne svojata, sre-tan je, što su našli Isusa, makar njega ostavili. To mora biti i naš ideal, da ljude dovedemo do Isusa, da ne tražimo od njih nešto za sebe, nego njih i sve njihovo posvetimo Isusu. Naslje-dujmo nesebičnost Ivana Krstitelja!

II.- IVAN I ANDRIJA IDU ZA ISUSOM.- Šta je potjeralo za Isusom ovu dvojicu Ivanovih učenika? Sigurno sve, što su čuli o Isusu, osobito one zadnje riječi: "Evo, Janje Božje." Jamačno je i s vanjštine Isusove odsijevalo nešto izvanredno, božansko, nešto jako privlačivo. Radila je bez sumnje također unutarnja milost. Isus je htio da se s njima sastane. Njegova je svemoć već našla način, da ih privuče k sebi. Želio ih je Isus, a ipak se pričinio, kao da ih ne poznaje, kao da ne haje za njih, kao da ide svojim putem. Isto tako radi on često s nama. Hoće da ga mi sami potražimo. Ali iza prvih naših koraka, obazret će se, doći će nam u susret, kao što je to učinio Ivanu i Andriji. "A Isus obazrevši se i vidjevši ih gdje idu za njim, reče im: Što želite?"

Šta je Ivan evanđelista osjetio u svom srcu, kad se nje-gove oči prvi put susrele s Isusovima? Kad je zatim čuo prvu riječ iz njegovih usta? To je i za nas prva riječ Isusova, o kojoj čitamo u evanđelju da ju je Isus izustio nastupajući kao učitelj. Sada on počinje davati od neizmjernoga obilja svoje-ga, a ipak najprije pita: "Što želite?" Mi moramo sami nešto pridonijeti, ako želimo dobiti od Isusa: moramo željeti, moramo svoju želju izraziti. Ivan i Andrija nazivaju Isusa Rabbi; to znači učitelju, znači također gospodine. Od ovog dana bit će im Isus učitelj i Gospodin. Žele njih dvojica dulje razgovarati s Isusom. Pitaju ga, gdje stanuje. Isus ih vodi tamo: "Reče im: Dođite i vidite!" Stan je Isusov bio po svoj prilici nekakva sjenica, koju si je napravio od granja u blizini Ivana Krstite-lja. Tu su njegova prva dva učenika okusila Isusovo siromaštvo, ali i bogatstvo njegovo duhovno. Pristupimo u duhu i mi!

III.- PRVI RAZGOVOR S ISUSOM.- Sastali su se njih dvoji-ca s Isusom oko četiri sata po podne. U veljači su dani kratki. Ako "ostaše u njega onaj dan", do mraka imali su najviše koja dva sata. Šta su razgovarali s Isusom, ne znamo. Ali općenito da je njihov razgovor bio Mesiji i njegovu kraljevstvu, o tome ne možemo dvojiti. Da ih je Isus posve osvojio, i to je sigurno. Kad je kojih šezdeset godina kasnije Ivan pisao svoje evanđelje, bio je tronut, sjećajući se svog prvog razgovora s Isusom. Od Isusa će Andrija poletjeti do svog brata Simona, da mu radosno saopći veselu vijest: "Nađosmo Mesiju." Iza prvih riječi Isuso-vih on ne dvoji, da je Isus obećani Mesija, premda je Isus ta-ko siromašan, priprost, blag, premda Andrija na Isusu ne opaža

ništa, čime bi on prema njegovu shvaćanju mogao osnovati kraljevstvo mesijansko, izbaviti Izraela. Mnogo će još proći vremena, dok Andrija pravo shvati Mesiju kao kralja, dok bude i on spreman da umre na križu kao Isus. Za sada je glavno, da ga je Isus za sebe posve oduševio. Drugo će sve doći s vremenom.

Tu se možemo diviti kod pomisli, šta sve može samo razgovor s Isusom, samo njegova unutarnja milost. Kasnije će Isus vući za sobom mase naroda, ali iza izvanrednih, sjajnih čudesa. Dandanas on privlači u svoju Crkvu mnoge obraćenike, no oni se obraćaju gledajući kraljevstvo Kristovo već osnovano, već po čitavom svijetu razgranjeno, što donosi ljudima pravu sreću, ima tisućljetnu sjajnu prošlost. Koga ne bi sve to oduševilo, ako samo ima oči da vidi! A tamo kod Ivana Krstitelja oduševljava sam razgovor s još nepoznatim, tako siromašnim Isusom! Ne bi li i nas Isus pozvao k sebi, u svoj stan, u svoj intimni razgovor, da i mi osjetimo djelovanje njegove milosti? Hoće, sigurno hoće! Pobrinimo se samo, da si usvojimo duh molitve, sjedinjenja s Isusom. To će za Isusa više oduševljavati, nego sav vanjski sjaj njegova kraljevstva, premda ima i on svoju vrijednost.

Kolokvij s Isusom u društvu Ivana i Andrije s molitvom, da i nas Isus oduševi za sebe!

Petak iza IV.nedjelje po Duhovima

PETAR DOLAZI K ISUSU; ISUS ZOVE FILIPA

Iv 1,40-44

<u>1.preludij:</u> Predstavimo si Andriju kako u onim masama ljudi oko Ivana Krstitelja nestrpljivo traži svoga brata Šimuna, kako mu saopćuje radosnu vijest, kako zatim obadvojica trče k Isusu! Prvi razgovor Isusov s Petrom. Sutradan pripreme za povratak u Galileju. Isus već ima neke drugove za put. Zove još Filipa.

<u>2.preludij:</u> Da i ja spoznam i zavolim Isusa, da pođem za njim!

<u>I.- ANDRIJA JAVLJA ŠIMUNU RADOSNU VIJEST.</u>- Ganutljivo je čitati u četvrtom evanđelju o Andriji kako veselo javlja svojemu bratu, da je našao Mesiju. Volio je svojega brata pa ga je još isti dan potražio. S kolikim je ushitom govorio Šimunu, s kolikom nadom, s kolikom ljubavlju prema Isusu, s kojim se eto prvi put u životu sastao! Šta je osjećalo njegovo srce, kad je doviknuo svojemu bratu: "Nađosmo Mesiju?" Je li slutio tada, da će taj njegov Mesija svršiti na križu? Je li slutio, da njega, Andriju, također čeka ista sudbina, i opet ista brata mu Petra? Nešto je morao naslućivati, kad je pošao za Isusom, baš kad mu ga je označio Ivan Krstitelj kao Janje Božje, koje uzima grijeh svijeta.

Isusovac o.Closen veoma lijepo veli, da je dirljivo gledati, kako su prvi svećenici i apostoli N.Z. bili pozvani iza riječi o Isusu kao Jaganjcu. Kako su duboko oni već tada shvatili riječ o Jaganjcu Božjem, to ne znamo. No uistinu bio je njihov poziv poziv da nasljeduju onoga, koji će biti satrt bolima, da zadovolji Bogu za grijehe svijeta. Prvo apostolsko zvanje bilo je zvanje, da se nasljeduje mukotrpni Spasitelj, koji trpi

i time spasava. A u tom smjeru i tim putem ići će sva buduća zvanja Isusovih apostola i svećenika. O sv.Pavlu rekao je Isus odmah iza njegova obraćenja: "Ja ću mu pokazati, koliko mu valja trpjeti za ime moje."

A kako shvaćamo mi svoje zvanje? Ako štogod trpimo, spremno prikažimo to Bogu za spas svijeta! Tako mi slijedimo Jaganjca Božjega na najsavršeniji način. Pred žrtvama, koje traži od nas nasljedovanje Isusa, nemojmo se tužiti: "Ti si me obmanuo, Gospode, i ja sam se dao obmanuti. Ti si me uhvatio i prisilio" (Jr 2o,7), nego se sokolimo riječima: "Pa zato sam pošao za Isusom, da s njime trpim, i tako spasim dušu svoju i duše svoje braće!"

II.- ŠIMUN PETAR PRED ISUSOM.- Andrija dovede svojega brata pred Isusa. To je prvi susretaj Isusov s njegovim budućim namjesnikom na zemlji. Isus gleda Petra i misli na svoju Crkvu i na Petra kao stijenu. Već odmah sada proriče Petru, da će biti stijena. "Isus pogledavši na njega reče: Ti si Šimun, sin Ivanov, ti ćeš se zvati Kefa, što znači stijena." Gleda Isus Petra, a to sigurno ne tako slučajno, nego pogledom značajnim. Petar po svoj prilici nema pojma, čemu ta promjena imena, zašto će se on zvati stijena. Toliko ipak razumije, da se radi o nekoj časnoj službi u društvu Isusa Mesije. Hoće li ta služba biti teška, laka, to još ne može znati. Svakako će ga milost Isusova polako pripravljati za tu službu. Petar se sa svoje strane već ovaj prvi čas pokazuje najspremnijim. Gorljiva spremnost, to je lijepi potez njegova značaja. Uzdajući se previše u sebe, njegova će spremnost posrnuti u noći Isusove muke kod vatre pred služavkom djevojkom i pred stražarima. S milošću Božjom postat će Petar ipak pravi Petar, prava stijena sv.Crkve.

A mi? I nas je Isus pomno pogledao, kad smo prvi put stali pred njega kao kandidati redovničkoga, svećeničkoga zvanja, kao regruti elitnih Kristovih vojnika. Premda nam nije promijenio ime, ali nam je ipak točno odredio lijepu zadaću i predredio već unaprijed sve potrebne milosti, da se ta zadaća izvrši. Možda smo i mi onaj prvi čas bili spremni kao Petar, a jesmo li kasnije uvijek rasli i usavršivali se u spremnosti? Ako smo posrnuli, jesmo li opet ustali kao Petar, nastojali se obnoviti u prvoj revnosti, tražili pomoć od Boga?

III.- ISUS ZOVE FILIPA.- Rodom iz iste Betsaide, iz koje su bili Petar i Andrija, bio je također budući apostol Isusov Filip. I on se nalazio tamo kod Ivana Krstitelja. Isus i njegovi prvi učenici spremali se, da se vrate u Galileju. Prema običaju sastavljalo se društvo onih, koji će skupa putovati. Tom zgodom nađe Isus Filipa, i reče mu: "Ajde za mnom!" Jasno je ipak, da Isus nije pozvao Filipa samo kao pratioca do Galileje, nego kao svog učenika. Kao pratiocu rekao bi mu: "Hajde sa mnom!" A rekao mu je: "Hajde za mnom!" Vodiča do Galileje Filip nije ni trebao. Isus hoće da mu bude vođa i učitelj u posve drugom smislu. Kako je Filip shvatio Isusov poziv, vidi se iz njegovih oduševljenih riječi, što će ih o Isusu reći Natanaelu.

Filip spada među prve apostole. Gdjegod u N.Z. čitamo popis svih apostola, svuda dolazi on po redu prvi iza Petra, Andrije i sinova Zebedejevih. Jamačno ne samo zato, jer je po vremenu zvanja bio pred drugima, nego i svojim vjernim nasljedovanjem Krista. I on spada među one, koji "prate Janje, kudgod ono pođe",

prema riječima Apokalipse (14,4). Na zemlji je bio jedan od glavnih pratilaca i nasljedovatelja Isusovih u patnjama i naporima, sad je na nebu u časti i slavi član njegove najčasnije pratnje. U njegovu se spremnost ugledajmo, kadgod kome od nas Isus rekne: "Hajde za mnom!" Kao za Filipa put u Galileju, još ne jasno apostolski put, tako može i nama neki poziv Isusov izgledati bez izvanrednog duhovnog značenja, a bit će nam, ako se spremno odazovemo, početak sjajne svetačke karijere. Jako je važno da nadahnuća Božja slijedimo bez oklijevanja.

Kolokvij neka bude s Isusom, da mu preporučimo svoje zvanje!

Subota iza IV.nedjelje po Duhovima

NATANAELOV SUSRETAJ S ISUSOM

Iv 1,45-51

1.preludij: Isus se žuri natrag u svoju Galileju. Na Istoku ljudi putuju zajedno u karavanama. S Isusom se vraćaju u Galileju njegovi prvi učenici. Oni imaju opet svoje znance, kojima javljaju brzo, da se putuje. Tako se Isus upoznaje još s nekim učenicima. Sv.Pismo spominje Filipa i Natanaela. Natanaela dovodi k Isusu Filip. Gledajmo, slušajmo, kako se Isus razgovara s Natanaelom, živahno, značajno!

2.preludij: Da ostanem vjeran svojemu zvanju! Da idrugima pomognem do iste sreće!

I.- RAZGOVOR FILIPOV S NATANAELOM.- Natanael je bio iz Kane galilejske; Kana je bila selo nedaleko od Nazareta. Gotovo se svi tumači evanđelja slažu, da je Natanael onaj isti,koji se inače u katalozima svetih apostola zove Bartolomej. Bartolomej znači sin Tolmajev; to mu je bilo kao prezime; a ime mu je bilo Natanael. Natanael znači dao je Bog. Baš je njemu dao Bog veliku milost, a opet i njega kao apostola Isusu. Matej, Marko i Luka u svojim evanđeljima bilježe Bartolomeja uvijek skupa s Filipom, iza Filipa; tako se i pristoji prema redu zvanja. Iza uskrsnuća bit će Natanael jedan od onih učenika, koji će vidjeti Isusa na obali Genezaretskog jezera. Stariji su pisci mislili, da je bio bogat. Zato je on na starijim slikama otmjeno odjeven. Kadikad opet drži na ruci svoju vlastitu oguljenu kožu prema načinu svoje mučeničke smrti.

K Isusu ga je doveo Filip. Kako je on oduševljeno javio Natanaelu vijest, da je našao Mesiju! "Za koga pisa Mojsije u Zakonu i proroci, našli smo ga: Isusa, sina Josipova iz Nazareta." Filip je silno oduševljen, no Natanael sumnja. Znade on gradić Nazaret, ne cijeni ga previše. Možda se također sjeća, da piše u Sv.Pismu, kako će Mesija izaći iz Betlehema. Sumnjičavo on odvraća Filipu: "Iz Nazareta da može što dobro doći?" Filip bi možda imao iste sumnje, da još nije vidio Isusa. Ali kad je čovjek s priprostom i nepokvarenom dušom vidio Isusa, govorio s Isusom, ne može sumnjati. Poteškoća glede Nazareta već će se riješiti. Ne može ona prevladati protiv činjenice i istine, da je Isus obećani Mesija. Filip ne dvoji, da će i Natanael isto misliti, čim se sastane s Isusom. Zato mu kaže: "Dođi i vidi!" Razmatrajmo i mi o Isusu, s čistim srcem čitajmo o njemu u evanđelju, pa će se rađati svijetlo u našim dušama, sumnje će

se raspršiti. Budimo u razmatranju što familijarniji sa svojim Spasiteljem!

II.- PRVE RIJEČI IZMEĐU ISUSA I NATANAELA.- "Isus vidje Natanaela gdje ide k njemu i reče za njega: Evo, zaista je Izraelac, u kom nema lukavštine." Kako lijepo svjedočanstvo iz usta Isusovih! Sama istina svjedoči o svojem budućem apostolu, vrijednom apostolu. A šta bi Isus rekao o nama? Možda volimo da šuti, on koji znade za svaku našu misao. Natanael ne opovrgava Isusove hvale, ali opet ne dodaje ništa, čime bi ju sam potvrdio, sam sebe pohvalio, nego posve priprosto izrazuje svoje začuđenje: "Odakle me poznaješ?" "Odgovori mu Isus: Prije nego te pozva Filip, vidjeh te, kad si bio pod smokvom." Sigurno Isus nišani na neki posebni događaj iz života Natanaelova, nešto što bi i nama otkrilo značaj Natanaelov. Šta je to bilo, to ne možemo znati. Znao je za to Isus, a Natanael se snebivao od čuda, kad mu Isus spomenu smokvu.

Možda se Natanael pod smokvom molio Bogu, neka bi već poslao Mesiju, pa mu je Bog kao nekad starcu Simeonu objavio, da će vidjeti Mesiju. Gleda Natanael u čudu Isusa, njegove se oči susreću s Isusovim, a te mu prodiru do dna duše. Nestaje i njemu svake sumnje. Ne pravi mu više poteškoću Nazaret. Nek je Isus iz zabitnog Nazareta, iz prezrenog Nazareta, on ne može biti drugo nego ono što se o njemu govori: obećani Mesija. Eto, što znači sastati se s Isusom srdačno, intimno. Padaju odmah sve poteškoće. Tako se s njime sastajmo u molitvi!

III.- NATANAEL PRIZNAJE ISUSA SINOM BOŽJIM.- "Odgovori mu Natanael: Rabi, ti si Sin Božji, ti si kralj izraelski." Šta je Petar, šta je Andrija, šta su drugi prvi učenici kao prvo rekli Isusu, ne znamo. Od Natanaela imamo najljepše priznanje, da je Isus Sin Božji i Mesija. Čuo je jamačno, da je sam Otac nebeski kod Jordana proglasio Isusa Sinom Božjim. To on sada opetuje, premda još ne dokučuje sve punine tog naziva. On zove također Isusa kraljem izraelskim, premda na njemu ne vidi ništa od kraljevskoga sjaja. Ipak se iz Isusa sjaji nešto drugo, što Natanaela sasvim osvaja. "Odgovori mu Isus: Jer sam ti rekao: Vidjeh te pod smokvom, vjeruješ, vidjet ćeš više od toga. I kaza mu: Zaista, zaista vam kažem: Odsad ćete vidjeti nebo otvoreno i anđele Božje gdje uzlaze i silaze nad Sina čovječjega."

Kako svečano naviješta Isus velika stvari! Velike stvari zaodijeva u simbolične izraze. Isus hoće da kaže, kako će apostoli biti svjedoci divnoga sjedinjenja njega Isusa s nebom. U svetosti Isusovoj, u njegovoj božanskoj nauci, napose u njegovim čudesima moći spoznati, da je Isus jedno s Ocem. U istom smislu piše Ivan evanđelista: "I vidjesmo slavu njegovu kao jedinorođenoga od Oca, puna milosti i istine." Tjelesne oči svetih apostola gledat će divne stvari, no najviše će vrijediti, što će se njihove duševne oči otvoriti, i u Isusu sve više prepoznavati Sina Božjega. On se sam sada ponizno naziva Sinom čovječjim. Prvi se put tako naziva, ponizno, ali opet također u smislu mesijanskom veličanstvenog viđenja proroka Danijela (7,13). Poklonimo se Mesiji, Sinu Božjemu! Neka se objavi i nama!

Razgovor iza razmatranja s Isusom u društvu svetih apostola, da i mi što bolje spoznamo Isusa!

SVADBA U KANI GALILEJSKOJ

Iv 2,1-11

1.preludij: Svadba je u Kani galilejskoj počela treći dan, pošto je Isus krenuo na put od Jordana. Da stigne tako brzo, morao se Isus jako žuriti. Kana je po svoj prilici ono selo, koje se sada zove Kefr Kenna, a leži 6-7km sjevero-istočno od Nazareta. Ima lijep položaj po obroncima nekog brdašća, a u sredini obilno vrelo. Ima tu lijepih voćnjaka smokava i šipaka. Isus je, čini se, najprije došao u Nazaret. Kod kuće mu rekoše, da je Majka Marija otišla na svadbu u Kanu. Tada Isus odmah produži put u Kanu, to radije, što je baš iz Kane bio jedan od njegovih učenika, Natanael-Bartolomej.

O židovskim svadbenim običajima znademo iz starih spomenika ovo: Zaručnica bi se obukla u kući svojih roditelja i tu čekala zaručnika. Čim bi ovaj prispio sa svojim drugovima, održao bi otac zaručnici oproštajni govor. Zatim bi povorka uz svirku krenula prema kući zaručnikovoj. Iz svih kuća izlazili bi ljudi, slavili ljepotu zaručnice, lijevali po putu vino i ulje. Svatovi, od kojih bi svaki držao u ruci mirtovu grančicu, bacali bi oraha u svjetinu. U kući zaručnikovoj nastavilo bi se veselje kod svečane gozbe do kasno u noć. Sad se pričalo, sad se pjevalo. Desilo bi se, da bi koji gost, osobito koji zakonoznanac, hotimično razbio čašu pred mladencima zato, da ih sjeti, kako je sve prolazno na ovom svijetu. U tako veselom, ali pristojnom društvu predočimo si Isusa, njegovu presvetu Majku, njegove učenike! U blizini šest velikih kamenih posuda za vodu!

2.preludij: Da duboko spoznam i žarko zavolim Isusa, zaručnika svoje duše! Da se napunim pouzdanja u Majku Mariju, posrednicu svih milosti!

I.- SVADBA.- Ne znamo, tko se ženio u Kani galilejskoj. Neki su stariji pisci bili mišljenja, da je to bio sv.Ivan evanđelista, koji je tobože odmah iza svadbe ostavio zaručnicu i pošao za Isusom. Drugi su predlagali sv.Bartolomeja. Nevjerojatno je i jedno i drugo mišljenje, već zato što su obadva učenika istom s Isusom došla na svadbu, u zadnji čas. Ali tkogod je zaručnik bio, bez sumnje bio je čestit i pobožan čovjek, kad je zavrijedio imati među svojim svatovima samog božanskog Spasitelja i njegovu presvetu Majku, ovu, čini se, kao prijateljicu obitelji, da obitelji pomogne. Isus je htio da vjenčanju prisustvuje kao važnom činu u ljudskoj zajednici, što će ga on podići na dostojanstvo sakramenta. Pokazao nam je, koliko moramo cijeniti obitelj kao životnu stanicu ljudskoga društva. Pokazao nam je, kako se moramo trsiti da, koliko do nas stoji, očuvamo naše kršćanske obitelji u potpunom moralnom zdravlju.

No ima tu još nešto drugo! Zašto počinje Isus baš na svadbi svoj javni život? Zašto baš na svadbi čini svoje prvo čudo? Zato jer on sam sebe smatra i hoće da sebe predstavi kao zaručnika, zaručnika sv.Crkve i svake pojedine duše. Već u St.Z. uspoređivao je Bog svoju žarku ljubav prema svojemu narodu s ljubavlju, kojom zaručnik ljubi zaručnicu. A u N.Z. brak je slika ljubavi Kristove prema Crkvi. "Tajna je ovo velika; a ja govorim s obzirom na Krista i na Crkvu"(E 5,32). Svojim apostolima Isus ne će dati da mnogo poste, dok imaju uza se njega, zaručnika (Mt 9,14s.). Sv.Ivan evanđelista, pišući o svadbi u

Kani, imao je po svoj prilici ovu svadbu pred očima kao simbol gozbe euharistične s predragocjenom krvlju Isusovom kao pićem. Mi razmatrajući o tome, puno se uzdajmo u neizrecivu ljubav Kristovu! Nastojmo da svoju dušu kao njegovu zaručnicu uresimo posvetnom milošću i svim krepostima!

II.- ISUS I MARIJA MEĐU SVATOVIMA.- Svatovi u Kani nisu bili nijemi, kao što jesu na slikama. Nisu bili ukočeni, kao što nam ih prikazuju stariji slikari. Bilo je u Kani sigurno jako veselo. Isus i Marija veselja nisu mutili. Ako su ga svojom prisutnošću ublažili, samo su ga time učinili dubljim i intimnijim. Vjera je St.Z. bila puna živahne radosti. Najveselije priredbe vidjele se u hramu jeruzalemskomu. S druge strane bilo je u domaćem veselju u Isusovo doba mnogo pobožnosti. Uzimajući kruh ili neka druga jela ili čašu vina u ruke, blagoslivali bi Židovi Boga lijepim molitvama. Sva je prilika također, da se na svadbi u Kani zapjevala koja sveta pjesma, koji lijepi psalam. Ako se govorilo o zanimljivim stvarima, znajmo, da Židove nije ništa toliko zanimalo koliko Mesija i mesijansko kraljevstvo! Kako ne bi gosti u Kani i o tome raspravljali, pogotovu kad se već šaptalo, da je Isus obećani Mesija?

Uza sve te razgovore jelo se i pilo. Nije ni Isus prezreo darova Božjih, samo što je svojim primjerom pokazao, kako se darovi Božji uživaju bez grijeha, s harnom zajvalnošću prema Bogu. Marija čak primjećuje, da nestaje vina. Moli Isusa, da zaručnika izbavi iz neprilike. Isus čini čudo, pribavlja na čudesan način kojih 6 hl dobrog vina. Čudi se stoloravnatelj.Zaista Isus ne škrtari. Ne ustručava se dati ljudima dar, koji za život nije potreban. Radi zabave dobrih ljudi on čini čudo. U ona stara vremena bio je običaj da se vinu doda mnogo vode. Tako nije bilo opasno, da bi se ljudi opili. Nevinom veselju Isus rado prisustvuje, spremno ga povećava. Ne bojmo se dakle Isusa i njegova društva! Isus hoće da nas razveseli.

III.- ULOGA MARIJINA U KANI GALILEJSKOJ.- Je li slučaj što sv.Ivan evanđelista baš na početku i baš na svršetku Isusova javnoga života stavlja uz Isusa njegovu presv.Majku? Ne! To bez sumnje ima svoje značenje. Znači također nešto, što Isus obadva puta svoju majku naziva ženom. Nama to zvuči tvrdo; u ono vrijeme nije bilo tvrdo, ali je bilo svakako ozbiljno i svečano. Svečan je i ozbiljan čas, kad Isus na priprošnju svoje Majke čini svoje prvo čudo, kad na Golgoti nju nama ostavlja kao majku. Vjerojatno je, da Isus nazivom "ženo" aludira na onu ženu,koju je Bog u svojem prvom proročanstvu združio s obećanim Spasiteljem, da s njime sotoni satre glavu (Gn 3).

Riječima "Šta meni i tebi, ženo" Isus na neki blagi način pita Majku: "Šta se nas to tiče, što nemaju vina?" Dodaje Isus: "Još nije došao moj čas." Sve skupa može jedva imati drugi smisao nego da Isus ne bi učinio čudo, da ga Marija nije zamolila. Uzdajmo se puno u zagovor svoje nebeske Majke! Što nam Isus inače možda ne bi dao, dat će nam, ako se za nas zauzme Marija. I ono što nam nije od prijeke potrebe, dat će nam Isus na zagovor svoje Majke. Ne će ni prema nama biti škrt, ako dolazimo k njemu s njegovom i svojom Majkom.

Kolokvij s Marijom, posrednicom svih milosti!

ISUS REVNUJE ZA SVETOST KUĆE BOŽJE

Iv 2,14-22

1.preludij: Židovski je Vazam. Hiljade i hiljade hodočasnika ispunjaju predvorja jeruzalemskoga hrama. Došli su iz svih mogućih zemalja. Donijeli su svaki svoj novac. Valja ga izmijeniti. Evo zato mjenjačnica, koje se baš pred Vazam otvaraju po Sv.zemlji, osobito u Jeruzalemu. Trebaju hodočasnici životinje kao žrtve. Ima tu mnogo trgovaca stokom, napose na Maslinskoj gori. No Isus, na prvi Vazam svog javnoga života, vidi trgovce i njihovu stoku, vidi mjenjače za njihovim stolovima u samom velikom predvorju hrama. Kakova galama! Bleje ovce, mekeću koze, guču golubovi, muče telad. Čuje se istočnjačko cjenjkanje, gdje jedan drugoga želi prevariti, i zato najprije glasom nadvikati. Isus stoji, iz njegovih inače tako blagih očiju sijevaju munje. Brzo si je spleo bič od užeta, i sad tjera iz hrama blago i njihove trgovce, mjenjačima prevrće stolove. Zvekeće novac, što pada i kotrlja se po hramskom mramoru.

2.preludij: Nek nam Isus udijeli milost, da po njegovu primjeru revnujemo za stvar Božju, makar život naš bio radi toga u opasnosti!

I.- ISUS REVNUJE ZA SVETOST KUĆE BOŽJE.- Navijestio je prorok Malahija, kako će Spasitelj doći i kako će čistiti službenike oltara, kao što se čisti zlato ili srebro. "Iznenada će doći k svojemu hramu vladalac, kojega želite, glasnik zavjeta, kojega tražite, veli Gospod nad vojskama. Ali tko će podnijeti dan dolaska njegova? Tko će se održati, kad se on pojavi? Jer je on kao oganj talioca, kao milo bjeljara. Tada će on sjesti, taliti i čistiti srebro. Čistit će sinove Levijeve. Čistit će ih kao zlato i srebro, da prinose prave žrtve Gospodu" (3,1-3). Isus na prvi Vazam svog javnoga života čisti hram,još više hoće da očisti njegove službenike. Lako za hram, ako budu čisti svećenici! Svećenici upravitelji hrama imali su profit od trgovine u hramskom predvorju. Isus vitla svoj bič nad trgovcima, nevidljivo, ali osjetljivo vitla ga nad svećenicima lakomcima. Isusa ogorčava lakomost. Najstroži je on prema mjenjačima novca, kojima prosipa po podu novac, najblaži je prema onima, koji prodaju golubove, žrtve siromašnih Židova. Njima dosta obazrivo reče: "Nosite to odavle i ne činite od kuće Oca moga kuće trgovačke!"

Isus revnuje za čast Oca svoga. Hram je kuća Božja,mjesto posebne prisutnosti Božje. Tako su pobožni Židovi osjećali u hramu prisutnoga Boga, te bi govorili, da se Bog u hramu očituje, da se tamo nekako vidi. Pozdravljali su, to je bio njihov izraz, u hramu lice Božje. Prema sv.knjigama St.Z. tko dođe u hram, pojavi se pred Gospodom. Hram je osim toga kuća molitve. Dok Isus revnuje za kuću Oca svoga, revnuje i za duše, koje se Ocu nebeskomu u svojim potrebama utječu, Oca svoga nebeskoga slave. Koje je naše strahopočitanje pred prisutnim Bogom u crkvi? Kako se mi brinemo, da nam molitva bude nesmetana?

II.- ISUS JE NEUSTRAŠIV U SVOJOJ REVNOSTI.- "Tada se sjetiše njegovi učenici, da je pisano: Revnost za dom tvoj izjeda me." Neki odlični učenjaci upozoravaju na buduće vrijeme glagola u izvorniku, "izjest će me", i na ono, što slijedi u navedenom psalmu 69,10: "Jer revnost za kuću tvoju jede me, i

na me pada grdnja grditelja tvojih." Prema tome shvatili bi učenici Isusovi proročanstvo tako, kao da će Isusa njegova revnost stajati mnoge muke. Na procesu Isusovu pred židovskim velikim vijećem iznijet će svjedoci ono, što će Isus sada odmah reći o rušenju i gradnji hrama. Današnji događaj imat će za Isusa kobne posljedice. On za to ne mari. Drugi bi pokazao svoju revnost u svom prvom nastupu u hramu tako, da bi velike svećenike predobio za sebe. Isus nastupa proti samim velikim svećenicima, koji dopuštaju, da se hram pretvara u vašar. Doći će dan, kad će oni njega na smrt osuditi. Baš je Isus neustrašiv.

Isus ne revnuje za kuću Božju kao zelot, pripadnik fanatične židovske stranke onog doba. Isus nije fanatik, ni političar. Njegove su namjere čisto duhovne. Svojom duhovnošću doći će on u sukob i sa strankama na izvana pobožnima, ali ne čisto pobožnima. Samo slavu Oca, samo čiste odnošaje duše prema Bogu ima Isus pred očima, i dok za to revnuje, ne boji se nikoga. Neka i naše nakane budu čiste i svete, i bit ćemo i mi lakše junaci!

III.- ISUSOV ZNAK.- Priprosti puk pozdravio je možda Isusov čin s oduševljenjem. Glavari svećenički, koji su odgovarali za red u hramu, osjećali se uvrijeđenima. Kad Isus nastupa proti njima, nastupa kao prorok. Neka čudom dokaže, da je prorok! Pitaju ga dakle: "Kakav znak pokazuješ, da to smiješ činiti?" Isus im odgovori: "Razorite ovaj hram, i ja ću ga podignuti za tri dana!" Isus govori zagonetno o svojem tijelu. S vremenom će se zagonetka riješiti. Židovi shvaćaju Isusove riječi o hramu jeruzalemskomu. Izrazuju svoje čuđenje: Kako će Isus tako brzo sagraditi hram, na kojem se radi već 46 godina, otkad ga je g.2o.pr.Kr. počeo Herod obnavljati?

Svojim protivnicima daje Isus samo jedan znak, znak svoje smrti i uskrsnuća. Književnicima i farizejima odgovorit će Isus kasnije isto: "Zli i preljubni naraštaj traži znak, i ne će mu se dati znak osim znaka Jone proroka. Jer kako je Jona bio u utrobi morske nemani tri dana i tri noći, tako će biti i Sin čovječji u srcu zemlje tri dana i tri noći"(Mt 12,39s.). Isti znak daje Isus svim svojim neprijateljima svih vremena:oni protiv njega bjesne, ubijaju ga, i katkada se čini, kao da je Isus već u grobu, gotov i zapečaćen, a on sve jednako iz groba ustaje i živi na vijeke. Ako hoćemo i mi da živimo, dionici vrednota vječnih, budimo uz Isusa, nikada uz njegove protivnike, koji jedan za drugim propadaju na vijeke!

Molimo u kolokviju Isusa, da s njime revnujemo za Boga, za vrednote, koje ostaju!

Utorak iza V.nedjelje po Duhovima

ISUSOV RAZGOVOR S NIKODEMOM I

Iv 3,1-13

1.preludij: Slika: Kasno navečer u mraku ide čovjek tamnom jeruzalemskom ulicom. Koliko može zastire si lice. Ne će da ga ljudi prepoznaju. Pred kućom gdje stanuje Isus, stane, obazre se unaokolo, onda brzo pokuca, oprezno ulazi, dolazi do Isusa, klanja mu se s velikim strahopočitanjem, penje se s njime

na terasu kuće, gdje počinje razgovor. Uz Isusa i Nikodema možda sjedi koji učenik. Tko zna, možda sam evanđelista Ivan, koji nam je zabilježio taj razgovor.

2.preludij: Milost da junački ispovijedamo svoju vjeru u Isusa! Da shvatimo divne istine,koje Isus tumači Nikodemu!

I.- NIKODEM.- "Bijaše među farizejima čovjek, po imenu Nikodem, vijećnik Židovski." Farizej dakle bijaše naš Nikodem, prema tome pravovjerni Židov, ne materijalista kao saduceji, koji nisu vjerovali, da je duša besmrtna. Isus farizejima ne spočitava krivovjerja. Gadilo mu se njihovo licmjerje, njihovo revnovanje oko čistoće vanjske, dok su zanemarivali čistoću srca, a prezirali priprosti puk, bolji od njih. Sva je prilika,da je Nikodem bio čovjek dobar, iskren, ponizan. Bio je član velikoga vijeća, i to ne kao veliki svećenik, ne kao starješina narodni, nego kao glasoviti književnik. Isus mu je rekao: "Ti si učitelj u Izraelu." Kao zakonoznanac, književnik, mogao je biti učitelj u Izraelu. Bio je, čini se, bogat čovjek, kad će za ukop Isusov kasnije donijeti loo funti smirne i aloje.

G.7o., u vrijeme rimsko-židovskog rata, živio je u Jeruzalemu neki Nikodem, - Nakdemon ben Gorion, - jedan od tri najbogatija stanovnika grada Jeruzalema. Ponudila se njih trojica, da će oni sami prehraniti čitav grad. Taj je Nikodem iza pada grada Jeruzalema tako osiromašio, da je njegova kći u gradskom smeću tražila zrno ječma, da ne umre od gladi. Teško je vjerojatno, da je naš Nikodem kao kršćanin g.7o. bio još tako bogat i ugledan. Moramo razlikovati razne Nikodeme. Nikodema, o kojem čitamo u evanđelju, krstili su prema staroj predaji apostoli. Zato su ga Židovi progonili i mučili. Spasio ga je tobože Gamalijel, koji ga je u svojoj kući sakrio i do smrti hranio. Svakako je Nikodem jedan od prvih uglednih Židova, koje je Isus predobio. Bio je čovjek, koji je tražio istinu, dok je nije našao, i dok se nije napokon ohrabrio, da istinu hrabro ispovijeda. Ako smo mi bojažljivi, ne dajmo si mira, dok i mi ne postanemo junaci!

II.- NIKODEMOVA BOJAŽLJIVOST.- Nikodem dolazi k Isusu po noći. Tri puta ističe evanđelista, da je potražio Isusa po noći (3,2; 7,5o; 19,39). To sigurno nešto znači, a što bi to moglo značiti drugo nego da se Nikodem bojao Židova? Bojao se za svoj položaj, za svoj ugled, za svoj imetak. Bojao se, premda je znao, da je Isus poslanik Božji: "Rabi! Znamo, da si učitelj od Boga došao, jer nitko ne može ovih čudesa činiti, ako Bog nije s njime." Znamo, veli Nikodem. Bilo je, izgleda, još drugih uglednih Židova, koji su nekako vjerovali u Isusa. Bili su još veće strašivice, kad nisu niti po noći, kao Nikodem, došli k Isusu. Boji se Nikodem, premda priznaje, da je Bog s Isusom. No Bog je dopuštao, te je Jeruzalem ubijao proroke, kamenovao poslanike Božje. Šta ako Bog dopusti, da i Isusa stigne ista sudbina? Nikodem se ne osjeća junakom, da bi s Isusom išao u tamnicu, u smrt.

Koliko puta i mi u manjim pogibeljima izdajemo Isusa, barem jednu njegovu istinu, jedno njegovo načelo, možda ne potpunoma, ali tako napola, pred neprijateljima Crkve, pred liberalnim katolicima, pred manje uzornim subratom! Duhovni je standard zajednice obično na nižem stepenu nego što može biti standard jednog svetog njezinog člana. A koliko se puta događa, da

nas Bog zove više, a mi se stidimo biti bolji od drugih. Nikodem je polagano svladavao svoju bojažljivost. Kasnije se usudio braniti Isusa u velikom vijeću (Iv 7,50s.). Pravi je junak bio na Veliki petak kod ukopa Isusova. Dajmo i mi Isusu zadovoljštinu odrešitim junaštvom za sve kukavštine prošloga života! Kad iz srca istjeramo strah, uselit će se u srce mir i radost.

III.- ISUSOVA NAUKA O KRŠTENJU.- Isus reče Nikodemu: "Zaista, zaista ti kažem: Ako se tko ne preporodi, ne može vidjeti kraljevstva Božjega." Kako to Isus iznenada počinje govoriti o preporodu, o preporodu, koji se vrši u krštenju? Vjerojatno je, da je najprije bio govor o najvećem događaju onog vremena, o nastupu Ivana Krstitelja i o njegovu krštenju. Bit će da je Nikodem čuo također, šta je Ivan svjedočio o Mesiji, kako je rekao, da će on krstiti Duhom Svetim. Krstitelj je propovijedao o kraljevstvu Božjem, koje se približilo. Isus tvrdi Nikodemu, da kraljevstva Božjega ne će vidjeti, t.j. da njegovih dobara ne će okusiti, tko se ne preporodi vodom i Duhom Svetim. Židovi su od Mesije očekivali oslobođenje političko i blagostanje svjetsko uz duhovna dobra. Isus nas kao Spasitelj oslobađa od grijeha, a donosi nam milost Božju. To je njemu glavno. Kod krštenja postajemo najprije dionici njegova spasenja. Zato Isus govori o krštenju. To znači preporoditi se silom Duha Svetoga, roditi se odozgo (r. 3,7), naime od Boga.

Nevidljivu silu Duha Svetoga ispoređuje Isus s nevidljivim, ali jakim vjetrom. Nikodem je teško shvaćao Isusa. Shvaćajmo ga mi bolje, ali praktično, tako da nada sve cijenimo oslobođenje od grijeha i milost Kristovu! To su stvari, koje Isus naziva zemaljskima; božanske su, ali se zbivaju na zemlji, možemo vidjeti njihove učinke. Iz njihovih učinaka moramo ih spoznati i visoko cijeniti, da ne zavrijedimo kao Nikodem Isusov ukor: "Kad vam kazah zemaljske stvari, pa ne vjerujete, kako ćete vjerovati, ako vam kažem nebeske." Nebeske su stvari tajne nebeske, o kojima bi nam Isus mogao govoriti. On je sišao s neba, a u neku je ruku on uvijek na nebu: "Nitko nije uzašao na nebo, osim onoga, koji siđe s neba, Sin čovječji, koji je na nebu." I o nama piše sv.Pavao: "Naša je pak domovina na nebesima"(F 3,20). Duhom budimo nebesnici, da Isusa lakše shvatimo!

U kolokviju molimo Isusa, da nikad ne prestanemo preporađati se sve više i više u Duhu Svetom, da plodove tog preporoda u sebi sve više osjećamo, oduševljavamo se sve više za ono, što je nadnaravno i božansko, gubimo volju za jadnu zemaljštinu!

Srijeda iza V.nedjelje po Duhovima

ISUSOV RAZGOVOR S NIKODEMOM II

Iv 3,14-21

1.preludij: Isus i Nikodem sjede na terasi. Možda mjesečina sja. S drugih ravnih krovova jeruzalemskih čuje se koji prigušeni, nerazgovijetni razgovor, možda pjesma, možda koja citara. Nikodem je razmišljajući spustio glavu. Isus ga gleda, pravi stanke, da se Nikodem uzmogne uživjeti u njegove duboke rečenice, pune božanskog sadržaja.

2.preludij: Milost vjere u Isusa!

I.- ŠTA ISUS KAŽE NIKODEMU O SVOJOJ OSOBI.- Dvaput kaže Isus Nikodemu, da je on jedinorođeni Sin Božji. "Jer je Bog tako ljubio svijet, da je predao jedinorođenoga Sina svoga." Veli opet, da je već osuđen, tko "ne vjeruje u ime jedinorođenoga Sina Božjega." Počeo je Isus svoj razgovor s Nikodemom,spominjući naš preporod. I mi smo svi djeca Božja, ali u drugom smislu nego Isus. U spisima sv.Ivana nikada se vjernik ne zove sin Božji, a Isus je jedinorođeni Sin Božji tako, da se u evanđelju sv.Ivana zove jedamput jedinorođeni Bog (1,18). Tako je samo on Sin Božji, od vijeka rođen od Oca. Krist je sišao s neba, Otac ga je poslao na svijet. Bio je Krist već prije nego se rodio od Djevice, kao vječni Bog kod svoga Oca nebeskoga.

Shvaća li ove tajne Nikodem? Možda nekako. Nad Jordanom čuo se glas, da je Isus Sin Božji. Natanael ga je zatim tako nazvao. Isus se sam od početka tako nazivao. Stari je Zavjet već nekako govorio o njegovu božanstvu. U apokrifnoj književnosti pisalo se o preeksistenciji Mesijinoj. Mogao je Nikodem o tome razmišljati. Potpuno svijetlo doći će polako. Isus međutim sam sebe naziva također Sinom čovječjim, dvaput pred Nikodemom. Tako se naziva kao Mesija, ali također, da istakne svoju ljudsku narav. Učvrstimo svoju vjeru u Isusa, Boga-čovjeka!

II.- ŠTA ISUS KAŽE NIKODEMU O SVOJOJ ZADAĆI.- "I kao što je Mojsije podigao zmiju u pustinji, tako treba da se podigne Sin čovječji, da nijedan koji u njega vjeruje, (ne pogine,nego) da ima život vječni." Pogibali su Izraelci od zmija. Spasavao ih je pogled na mjedenu zmiju, sliku Isusa Krista raspetoga. Mojsijeva mjeđena zmija bila je tek slika Spasiteljeva, ali tako su ju zavoljeli Izraelci, da su pred njom praznovjerno palili tamjan. Zato ju je razbio kralj Ezekija (4Kr 18,4). Isus nagovješćuje Nikodemu, kako će on biti raspet, i kako će oni, koji će na raspetog Spasitelja gledati očima vjere, biti spašeni, ne od ujeda zmijinih, nego od svakoga grijeha i od kazne za grijeh, i kako će živjeti životom vječnim. Riječi Isusove, da je Bog predao svog jedinorođenog Sina, znače, da ga je predao u smrt. Po muci i smrti Isusovoj mi ćemo se spasiti. "Jer Bog ne posla Sina svoga na svijet, da sudi svijetu, nego da se svijet spase po njemu."

Kako sve to zvuči posve drukčije, nego ono, što su Židovi raspravljali o Mesiji. Isus uopće ne govori o spasenju Židova, nego o spasenju svijeta. A Židovi su baš čeznuli za tim, da se njihov narod oslobodi, i da Mesija druge narode silom pobijedi, i da ih osudi. Kakovu sliku slika Isus Nikodemu o Mesiji! Pošto je Nikodem bio čovjek dobre volje, morao je priznati, da se baš u ovom poslanju Sina Božjega divno očituje ljubav Božja. Nasljedujemo li tu ljubav, želeći svima da se spasu, da dođu do istine? Moramo, ako želimo biti slični Bogu, slični Spasitelju Isusu.

Da nas nauči ljubiti bližnjega po uzoru Božjem, piše sv. Ivan u svojoj prvoj poslanici: "Ljubezni, ljubimo jedan drugoga, jer je ljubav od Boga; i svaki koji ljubi, od Boga je rođen i poznaje Boga. A koji ne ljubi, ne poznaje Boga, jer je Bog ljubav. Po tom se pokaza ljubav Božja prema nama, što je Bog Sina svojega jedinorođenoga poslao na svijet, da živimo po njemu" (4,7-9).

III.- ŠTA KAŽE ISUS NIKODEMU O UVJETIMA SPASENJA.- Na početku označio je Isus kao uvjet našega spasenja sakramenat sv.krštenja. Osim toga naglašuje najjače vjeru. Naš je spasitelj raspeti Isus. Spasit će nas samo, ako u njega upiremo pogled vjere. Dvaput čitamo u razgovoru s Nikodemom ove riječi Isusove: "Da nijedan, koji vjeruje u njega, ne pogine, nego da ima život vječni." I opet čujemo iz usta Isusovih: "Tko vjeruje u njega, ne sudi mu se, a tko ne vjeruje, već je osuđen, jer ne vjeruje u ime jedinorođenoga Sina Božjega." Tko će sumnjati,da Isus zahtijeva od nas vjeru živu, da živimo prema svojoj spoznaji. Prema Sv.Pismu spoznaja uopće ne vrijedi kao spoznaja, ako joj ne slijede dobra djela. Ipak mora čovjek već prije vjere biti donekle dobar, jer će inače teško doći do vjere.

Evo napokon još dubokih riječi o svijetu, koji ne će da vjeruje: "Svijetlo je došlo na svijet, ali ljudi su ljubili više tamu nego li svijetlo, jer su im djela bila zla. Jer svaki, koji čini zlo, mrzi na svijetlo i ne ide k svijetlu, da se ne dokažu njegova djela. A tko čini istinu,ide k svijetlu, da se objave njegova djela, jer su u Bogu učinjena." Činimo i mi istinu, da zavolimo Isusovo svijetlo, i da nas ono sve više obasja! Čuvajmo se grijeha, jer je on uzrok našoj duhovnoj sljepoći. Iako nije tako velik, te bi nam vjeru iz srca istjerao, ipak je svaki grijeh neka zapreka svijetlu Isusovu. Grijeh je tama i voli tamu, nauka je Isusova čisto svijetlo. Ne može to biti skupa u našoj duši. Svijetlo tjera grijeh. Svijetlo u sebe pustimo, da grijeha iz nas nestane!

Kolokvij s Isusom, ne bojažljiv, kako je bio razgovor Nikodemov, nego junački, osobito bez ikakve bojazni pred istinom i njezinim zahtjevima! Ako pred istinom dršćemo, zaklinjimo Isusa, neka se na naše drhtanje ne obazire, nego silom prodre u našu dušu!

Četvrtak iza V.nedjelje po Duhovima

IVAN KRSTITELJ IZNOVA SVJEDOČI O ISUSU

Iv 3,22-36

1.preludij: "A Ivan je ksrtio u Enonu, blizu Salima,jer je ondje bilo mnogo vode, i ljudi su dolazili te ih je krstio, jer još nije bio Ivan bačen u tamnicu." Po svoj prilici nalazio se Enon kojih 30km južno od Genezaretskog jezera, 12km od grčkog grada, koji se zvao Scythopolis. Tu provire sedam obilnih vrela, koja šalju svoju vodu nedaleko u Jordan. Samo ime Enon znači vrela. Prikladno mjesto za krštavanje. Amo grne narod k Ivanu: Galilejci, koji putuju u Jeruzalem ili se odanle vraćaju, možda i neki pogani iz Scythopolisa, Samaritanci iz obližnjih samaritanskih predjela.

2.preludij: Isprosimo si milost, da Isusa spoznamo,žarko zavolimo, za njegovim se primjerom povedemo!

I.- ZAVIST IVANOVIH UČENIKA.- Iza prvog vazmenoga blagdana u svom javnom životu ostao je Isus neko vrijeme i djelovao u Judeji. O tom djelovanju kaže nam nešto, ali vrlo malo, sv. Ivan evanđelista: da je naime Isus krstio i tako predobio za se više učenika nego Ivan Krstitelj. Sam Isus zapravo nije krstio, nego je povjerio taj posao svojim učenicima. Sva je prilika, da

ovo krštenje još nije bilo sakramenat. Za sakramenat ljudi još nisu bili dovoljno pripravljeni. Priznavali su se ipak svi, koji su kod Isusa bili kršteni, njegovim pristašama i to u velikom broju.

A sad evo neprilike! Sve veći krugovi Isusovih slušatelja ne daju mira učenicima Ivana Krstitelja. Zavidni su, tuže se svojemu učitelju: "Rabi! onaj koji bijaše s tobom preko Jordana, za koga si ti svjedočio, eno krsti, i svi idu k njemu." Tuže se tako, pošto su imali prepirku s nekim čovjekom o čišćenju. Bit će da je ovaj uzvisivao krštenje Isusovih učenika i tako ozlojedio učenike Ivanove. Primjer uzorne poniznosti njihova učitelja, njegovo divno svjedočanstvo o Isusu nije ih očuvalo od zavisti. Nije ih se dojmilo, što je Isus prema njima bio obazriv, što je na početku krštavanjem uskladio svoje djelovanje s Ivanovim.

Ružna je zavist uopće, a najružnija je u odnošajima ljudi, koji teže za svetošću, rade za Boga. Kao da će presušiti vrelo Božjih milosti za mene, ako i drugi piju iz njega! Kao da Bog ne će biti više bogat za mene, ako daje i mojoj braći! Zar ne će biti dosta posla za sve, i da se podvostruči broj vojnika Kristovih, potrostruči radna snaga u vinogradu Božjem? U vrijeme Mojsijevo stadoše neki prorokovati, a Jozui bijaše to krivo. Mojsije ga lijepo ukori: "Što se ti raspaljuješ za mene? Kamo sreće da sav narod Gospodnji budu proroci? Kamo sreće da Gospod pusti duh svoj na njih?"(Nu 11,29).

Ide zavist po zlu. Kain ubi brata svoga. Zašto? "Jer djela njegova bijahu zla, a brata mu pravedna"(1Iv 3,12). Od Ivanovih učenika neki su još dalje Ivana previsoko kovali u zvijezde i osnovali krivu vjeru. Nemojmo tako, da i od naše međusobne zavisti trpi vjera! Trpi ona dosta od svojih neprijatelja!

<u>II.- PONIZNOST SV.IVANA KRSTITELJA.</u>- Šta odgovara Ivan svojim zavidnim učenicima? Ostaje napram Isusu odlučno u svojoj podređenoj ulozi. Nije on lud da se podigne nad ono, za što ga je Bog odredio. "Ne može čovjek ništa primati, ako mu nije dano s neba." Ivan se ponizuje pred Isusom: "Vi sami meni svjedočite, da rekoh: Ja nisam Krist, nego sam poslan pred njim." Veli Ivan o sebi da je tek prijatelj zaručnikov, a da se raduje sreći i slavi zaručnika Krista: "Ova se dakle radost moja ispunila." Njegovi učenici htjeli bi imati prednost pred učenicima Isusovim. Nemoguće! Kao što nestaje zora pred žarkim suncem,što izlazi, tako će nestati i Ivan pred Kristom. "On treba da raste, a ja da se umanjujem."

Jao učenicima Ivanovim, ako ostanu isključivo kod Ivana, jer su na njega navikli, i jer su uz njega nekako rasli u štovanju naroda! I u duhovnom životu mora čovjek često ostaviti ono, na što se navikao, ono što mu je pribavilo neku slavu, te poći za nečim novim, za nečim gdje će ostati u pozadini. Ako tko traži samo istinu i Boga, lako će sebe žrtvovati. Sv.Ivan Krstitelj divan nam je primjer nesebičnog vršenja dužnosti,uzor čovjeka,koji se umije žrtvovati za dobru stvar i kao žrtva iščeznuti.

<u>III.- ŠTA IVAN SVJEDOČI O ISUSU.</u>- Najprije kako je Isus s neba i govori kao svjedok očevidac o stvarima nebeskim."Koji je od zemlje, pripada zemlji i govori kao zemaljski. Koji s neba dolazi, jest nad svima. Što je vidio i čuo, ono svjedoči."

Ivan dodaje snuždeno: "I nitko ne prima svjedočanstva njegova." Eto, sami njegovi učenici oklijevaju pred Isusom! Dalje ističe Ivan, da je Isus poslanik Božji, da govori riječi Božje, a to u puno višem stepenu nego drugi poslanici Božji, proroci, jer Isusu Bog ne daje Duha na mjeru, nego u svoj punini. Isus nije samo učitelj, opunomoćenik Božji, da osnuje sv.Crkvu, kraljevstvo mesijansko. "Otac ljubi sina, i sve je dao u ruke njegove." A uvjet da postanemo dionici mesijanskih dobara, opet je vjera, živa vjera u Isusa. "Tko vjeruje u Sina, ima život vječni;a tko Sinu ne vjeruje, ne će vidjeti života, nego gnjev Božji ostaje na njemu." Kako je s našom vjerom? Da možda ne zavaravamo sami sebe misleći, da joj ne prijeti nikakva opasnost, i da njezino svijetlo u nama nikako ne blijedi! Često pobuđujmo čin vjere!

Razgovor s Isusom, da bez oklijevanja pođemo za njim i za njegovim glasom, kadgod i kakogod nas zove!

Petak iza V.nedjelje po Duhovima

IVAN KRSTITELJ LIŠEN SLOBODE

Mt 4,12;14,3-5; Mk 1,14; 6,17-2o

1.preludij: Za Isusov javni život ima utamničenje Ivana Krstitelja tu važnost, što je Isus tom prigodom ostavio Judeju i povukao se u Galileju, gdje se razvio najljepši dio njegova djelovanja. Međutim je Ivan čamio u tamnici daleko na jugu. S istočne obale Mrtvoga mora diže se gora 1.12om visoko. Na njoj bila je sagrađena tvrđava Maherunt, jedna od najjačih židovskih tvrđa. Kako je zrak tu izvanredno zdrav, a ima u blizini k tome još toplih izvora, uredio si je Herod Veliki u tvrđavi raskošnu palaču. Njegov sin Herod Antipa rado je, čini se, boravio u Maheruntu. Tu je zatvorio Ivana Krstitelja. Ali ga je rado pozivao k sebi i slušao, premda su ga riječi Ivanove, ozbiljne ćudoredne opomene, također nemalo plašile. K Ivanu u zatvor puštao je njegove učenike (Mt 11,2).

2.preludij: Da kao svjedoci istine nastupamo uvijek junački, bilo riječju, bilo primjerom i svojim kršćanskim životom!

I.- IVAN UTAMNIČEN.- Nikada život sv.Ivana Krstitelja nije bio lak. Bio je strogo pokornički život; a zadnji dio života također život propovjednika krstitelja, kojemu silno mnoštvo naroda zacijelo nije puštalo mnogo vremena za odmor. Povrh svega htio je Bog, da i Ivan Krstitelj bude progonjen i napokon ubijen kao već prije njega toliko drugih proroka. Sigurno ima sv. Pavao baš proroke pred očima, gdje piše: "Drugi podnesoše pogrde i udarce, pa još okove i tamnice. Bijahu kamenovani, mučeni, prepiljeni, posječeni od mača umriješe, obilaziše u ovčjim kožusima, u kozjim kožama, u oskudici, u nevoljama, u mukama; kojih ne bijaše svijet vrijedan, lutajući po pustinjama i gorama, po pećinama i po rupama zemlje"(Hb 11,35-38).

Bio je Ivan Krstitelj prema riječima božanskog Spasitelja najveći među prorocima. Zato je i njemu Bog udijelio milost mučeništva. Dolikovalo je napose, da Ivan kao preteča Mesijin dijeli sudbinu mukotrpnog Spasitelja. Isus će kasnije svoju sudbinu isporediti s Ivanovom. "Ali vam kažem, da je Ilija već došao i ne poznaše ga, nego učiniše s njim štogod htješe. Tako će i Sin čovječji trpjeti od njih. Tada razumješe učenici, da im

je govorio za Ivana Krstitelja"(Mt 17,12s.). Mukom je svojom Isus spasio svijet. Tkogod radi s Isusom oko spasenja neumrlih duša, ne će ostati bez križa. Ne će nitko, koji hoće da bude Isusov. "A i svi, koji pobožno hoće da žive u Kristu Isusu, trpjet će progonstvo", piše sv.Pavao (2T 3,12). To je na ovom svijetu ona neprekidna borba dobra i zla. Tkogod se odluči za dobro, odluči se za borbu. Tko hoće da bude drugima vođa, nek bude spreman na najgore napadaje neprijateljeve!

II.- BLIŽI POVOD HAPŠENJA IVANA KRSTITELJA.- Evo, što nam veli sv.Marko: "Jer je uhvatio Herod Ivana, svezao i bacio u tamnicu poradi Herodijade, žene Filipa, svojega brata, kojom se oženi. Jer je Ivan govorio Herodu: Ne smiješ imati žene svoga brata"(6,17s.). Herodijada bila je unuka Heroda Velikoga, kći njegova sina Aristobula; po baki svojoj potjecala je od stare hasmonejske dinastije; stoga joj se valjda nije dalo živjeti u braku s Herodom Filipom, koji je ostao privatan čovjek. Jednostavno je ostavila svoga muža i pošla za Heroda Antipu premda je već imala s pravim svojim mužem kćerku Salomu.

Kao ni proroci St.Z., Ivan se Krstitelj nije plašio pred mogućnicima ovoga svijeta. I pred njima je neustrašivo branio moralni zakon. Gdje se je on sastao s Herodom, ne znamo. Ali je ipak sigurno, da je izravno samomu Herodu rekao u lice, da mu brak nije valjan. Njegove su riječi kratke, jednostavne, ali posve jasne. Tako moramo i mi, kad nas ili služba ili druga koja prigoda prisili da progovorimo, neustrašivo iznijeti čisto katoličko stanovište, - oprezno, ukoliko je opreznost potrebna,također bez uvredljivih dodataka, ali ipak muževno i jasno. Iako protivnik na nas još jače zamrzi, barem nas ne će prezirati.

III.- POSTUPAK KRALJA HERODA.- O kralju Herodu Antipi znamo da je bio senzualan, lukav, no okrutan po svojoj naravi nije bio. Kao razlog hapšenju Ivana Krstitelja navodi Josip Flavije bojazan Herodovu, da ne bi došlo do pobune naroda,koji se skupljao oko Ivana. Lukavo je Herod iznio politički razlog, a ne svoj obiteljski, koji bi ga ponizio pred narodom. Prema sv. Mateju ubio bi Herod odmah Ivana, ali se bojao naroda (14,5). Jasnije se izrazuje sv.Marko, koji veli, da je Herodijada žudila za smrću Ivanovom. Radi nje bi Herod odmah pogubio Krstitelja, da se nije bojao naroda. No bojao se i samoga Ivana kao svetoga čovjeka. "A Herodijada ga je mrzila i htjela, da ga ubije, ali nije mogla, jer se Herod bojao Ivana, znajući ga, da je čovjek pravedan i svet i čuvao ga. I čuvši ga, bio je u nemaloj tjeskobi, no rado ga je slušao"(Mk 6,19s.).

Jadni grješnici! Privlači ih Bog, privlači ih sotona. Rado bi se odlučili za Boga, a opet im se ne da. Slušaju lijepe riječi, a ne čine ništa da se obrate. Međutim ih grješna struja tjera sve brže i dalje u propast. Slušao je Herod Ivana i ostao u grijehu, slušao je Herodijadu i grezao sve dublje u grijeh. Slušajmo mi samo nadahnuća Božja i spremno prihvatimo milost, koju nam Bog pruža, da izvršimo svako dobro, očuvamo se svakoga zla!

Kolokvij s Isusom, da uvijek samo njega slijedimo, nikad svoje strasti, a slijedimo ga junački po primjeru sv.Ivana! Ako nam se ne da, neka nas jaka ruka Božja trgne iz mrtvila!

ISUSOV RAZGOVOR SA SAMARITANKOM

Iv 4,1-42

1.preludij: Čim Isus dozna, da je Ivan Krstitelj utamničen, odluči da ostavi Judeju i da se povuče u mirniju Galileju. Iz Judeje putuje kroz Samariju, gdje žitelji Židova baš ne vole. Židovskim hodočasnicima rado bi uskraćivali noćište, ne bi im prodavali hranu, grdili bi ih. No Isusu se žuri. Kroz Samariju put je najkraći. Dolazi Isus do Jakovljeva bunara. Vidi se taj bunar još dandanas u kripti grčko-pravoslavne crkve. Dubok je 32m, možda je najdublji u Sv.zemlji. Kad se visina vode popne do svoje najviše točke, još je voda za one, koji si je odozgo žele zahvatiti, 10m duboko.

U Isusovo doba bio je možda nad bunarom krov na stupovima. Tako sjedi Isus u hladu na rubu bunara. Podne je. Isus je umoran od puta. Gleda on oko sebe lijepu prirodu, ubavu ravnicu. Sjeća se starozavjetnih patrijarha, koji su tu boravili. Diže svoje oči na obližnju goru Garizim, gdje je nekada stajao samaritanski hram. Razorili su ga Židovi g.129.pr.Kr. Gora ipak ostaje Samaritancima sveta. Visoka je 870m. Isus je sam. Ali evo žene Samaritanke, koja s krčagom ide na bunar. Između nje i Isusa razvija se razgovor.

2.preludij: Molimo za milost, da Isusa sve više spoznamo i zavolimo!

I.- O VODI, ŠTO STRUJI U ŽIVOT VJEČNI.- Isus sjedi umoran. Dugo je hodao prije podne. Žedan je, ali sam ne može zagrabiti vode iz dubokog bunara. Obraća se na Samaritanku, da mu pomogne. "Reče joj Isus: Daj mi piti!" Znadu ljudi u vrućoj Palestini, šta znači biti žeđan. Teško će oni putniku uskratiti vodu, da se napije. No u Samaritanki prevladava mržnja. "Kako ti Židov tražiš od mene, žene Samarjanke, da piješ?" Isus na to pitanje ne odgovara. Ako je žedan vode, još je žedniji duše te jadne Samaritanke. Više nego da od nje nešto dobije, žudi on za tim, da njoj nešto dadne. Reče joj: "Da ti znaš dar Božji i tko je, koji ti govori: daj mi piti, ti bi zamolila u njega, i dao bi ti vode žive." U Isusovu materinskom jeziku živa je voda voda iz izvora, bolja nego voda iz čatrnje. Isus naziva vodom živom neki dar nebeski, sve ono, što on kao Spasitelj daje svijetu.

I na nas se Isus tuži riječima: "Da ti znaš dar Božji!" Znamo mi u teoriji, ali u praksi premalo mislimo na Isusov dar, premalo ga cijenimo. Nismo kao sv.Pavao, koji je sve drugo smatrao za štetu radi Krista, prema preznamenitoj spoznaji Krista Isusa, koji je sve smatrao za blato, da Krista steče (F 3,7s.). Isus nas zove: "Tko je žedan, neka dođe k meni i pije"(Iv 7,37). A mi se nećkamo. Evo drugog poziva: "Tko je žedan, neka dođe; tko hoće, neka uzme žive vode zabadava"(Apk 22,17). A mi volimo trošiti, da se napijemo mutne vode svjetskih naslada. Ne će nam ova utažiti žeđu. Rekao je Isus Samaritanki: "Svaki, koji pije od ove vode, opet će ožednjeti, a koji pije od vode, koju ću mu ja dati, ne će ožednjeti do vijeka. Nego voda, što ću mu ja dati, bit će u njemu izvor vode, što struji u život vječni." Samo dar Isusov može nam smiriti dušu. Što nam daje svijet, raspaljuje u nama žeđu, ali je ne gasi, ostavlja nas prazne.

II.- O KLANJAOCIMA, KOJI SE KLANJAJU OCU U DUHU I ISTINI.- Isus otkriva Samaritanki svoje znanje o njezinu grješnom životu. Vidi ona, da ima pred sobom proroka. Pita ga kao proroka, gdje se valja Bogu klanjati, u Jeruzalemu kao Židovi, ili na gori Garizim kao Samaritanci. Nato će Isus: "Dolazi vrijeme, i već je nastalo, kad će se pravi klanjaoci klanjati Ocu u duhu i istini, jer i Otac traži takve klanjaoce. Bog je duh, i koji mu se klanjaju, u duhu i u istini treba da mu se klanjaju." Ove riječi Isusove nisu uperene protiv crkava i kapela. One samo naviještaju univerzalizam Isusova kraljevstva i pobijaju krivo pojmovanje, kao da je pravo klanjanje vezano uz neko mjesto.

Klanjati se u duhu i u istini znači klanjati se prema nadahnućima Duha Svetoga, koji je duh istine. Ako nas Duh Sveti vodi u crkvu pred tabernakul, samo ga spremno slijedimo! Ali pravo sijelo pobožnosti nije zgrada od kamena, nego smo mi kao stan Boga živoga (1K 3,16s.; 2K 6,16), hram Duha Svetoga, koji u nama stanuje (R 8,9.11; 1K 6,19; 2T 1,14), stan Božji u Duhu (R 8,26), tako postajemo kadri klanjati se Bogu kako valja, u Duhu i istini. Neka nam Duh Sveti dušu kao svoj hram sve više posveti! Neka nam bude učitelj molitve!

III.- O ISUSU KAO SPASITELJU SVIJETA.- Isus se napokon očituje Samaritanki kao obećani Mesija. Ona izvan sebe trči u grad, pripovijeda, šta je doživjela kod Jakovljeva studenca. Samaritanci mole Isusa, da bi kod njih ostao. I on ostaje dva dana. Gledajmo u duhu, kako se Isus vlada među omraženim Samaritancima, mrziteljima njegova naroda! U njemu ni sjene antipatije. Isus ignorira njihove neprijateljske osjećaje. Kao pravi Spasitelj on samo traži u dubini njihova srca što tu ima od težnje za Bogom i za ćudorednim životom. Nastoji da tu težnju okrijepi, podigne, zasiti svojom divnom objavom. Toplom suncu ljubavi, žarkomu suncu istine Božje Samaritanci ne mogu odoljeti. Priznaju, da je Isus ne samo Mesija svoga naroda, nego Spasitelj svijeta.

Nikada ne smijemo ni mi zdvojiti nad dušom, u kojoj ima barem nešto dobre volje! Tu s ljubavlju počnimo i dušu svoga brata spasimo! "(Ljubav) sve vjeruje, svemu se nada."

Molimo Isusa u kolokviju, da ostane i kod nas kao učitelj i spasitelj naših duša!

VI.nedjelja po Duhovima

IZA RAZGOVORA SA SAMARITANKOM

Iv 4,31-38

1.preludij: Dok Isus završava svoj razgovor sa Samaritankom, približuju se njegovi učenici s kruhom, što su ga kupili u gradu. Dive se oni lijepim usjevima i govore: "Još četiri mjeseca i dolazi žetva." Videći Isusa sa ženom, čude se. Žena trči u grad; učenici nude Isusu kruha.

2.preludij: Da Isusove riječi oduševe i mene za apostolski rad ili barem apostolsku molitvu, na svaki način za vršenje volje Božje!

I.- ISUSOVO NAJSLAĐE JELO.- Stoje učenici s kruhom pred Isusom, a on kao da ne kani ručati. Zamišljen je. Učenici navaljuju: "Rabi, jedi!" Isus im odgovara: "Ja imam jelo da jedem,

za koje vi ne znate." Pitaju se učenici u čudu, da nije tko već donio Isusu kruha. Isus ispravlja njihovo mišljenje. "Jelo je moje, da činim volju onoga, koji me je poslao, i da izvršim djelo njegovo." Divnih li riječi! Kao što je nama slatko jesti, tako je Isusu slatko vršiti volju Oca nebeskoga. Kao što je nama hrana potrebna, tako osjeća Isus pravu potrebu, da proslavi Boga i da spasi duše. Nismo li već vidjeli dušobrižnika kako je ginuo, dok je u teškim prilikama bio osuđen na besposlicu? Čim se opet smio pojaviti u ispovjedaonici, na propovjedaonici, uz krevet bolesnički, kao kateheta među djecom, sav je opet oživio. Tako je Isusu život raditi prema zapovijedima Boga Oca, žrtvovati se za nas.

A kako je s nama? Je li nam slatko samo ono, što prija našoj sebičnosti, da li nam se čini potrebno ono, što nam Bog zabranjuje, što se Bogu ne sviđa? Nemojmo se varati! Strasti će nas svojim potrebama samo zarobiti. Što nam one pokazuju kao slatko, pretvorit će se u pelin. Vršenje volje Božje pribavit će nam najčistije i najintimnije naslade, dovest će nas u bla ženstvo vječno.

II.- ISUSOVA ŽETVA.- Isus reče dalje svojim učenicima: "Podignite svoje oči i vidite njive,kako su već bijele za žetvu." Oko Isusa i učenika sve je lijepo zeleno. Od usjeva njiva samaritanskih Isus diže svoje i svojih učenika misli do žetve duhovne. Kako smatra Isus, da se njive duhovne već bjelasaju, već dozrijevaju? Jesu li Židovi ili Samaritanci zaista tako dobre volje? Možda Isus misli općenito na duše, koje su žedne Boga, i smiruju se samo u Bogu. Da ima dosta propovjednika,koliko bi se ljudi obratilo! Kako je sv.Franjo Ksaver zvao svećenike, neka dođu u misije! Tako i mnogi drugi misionari. Nek se samo ljudima govori o Bogu, i obratit će se! A kad im nitko ne govori, kako će vjerovati? Sv.Pavao piše Rimljanima: "Kako će prizvati onoga, u koga ne vjeruju? Ali kako će vjerovati u onoga, za koga nisu čuli? Ali kako će čuti bez propovjednika? A kako će propovijedati, ako ne budu poslani? Kao što je pisano: Kako su krasne noge onih, (koji navještaju mir,) koji propovijedaju radosnu vijest"(1o,14s.).

Isus misli napose na posebnu pripravu, kojom su kroz stoljeća proroci pripravljali svoj narod na dolazak Mesijin. Sada valja žeti plodove njihova truda. Sigurno Isus svojim riječima potiče svoje učenike na apostolski rad. Drugom zgodom reći će im lijepe riječi: "Žetva je velika, ali radnika je malo. Molite se, dakle, gospodaru žetve, da pošalje radnike u svoju žetvu" (Mt 9,37s.; Lk 1o,2). Kako stoji stvar glede našeg apostolskog rada, apostolske molitve? Kao u našem privatnom posvećivanju, tako i u apostolskom radu milost Božja hoće suradnika. U mističnom tijelu Isusovu ne smijemo prepustiti glavi sav posao i svu brigu oko porasta i razvitka. Svaki ud mora pridonijeti sve,što može. Kako žalosno, ako usjevi Božji milošću Božjom dozrijevaju, a mi se lijenimo, ne ćemo da budemo žeteoci! Kako žalosno, ako duše propadaju uslijed naše nemarnosti! Mjesto da osjećamo kao sv.Pavao: "Tko je slab i ja da nisam slab? Tko se sablazni i ja da se ne raspalim?"(2K 11,29).

III.- DRUGI SIJAČI, DRUGI ŽETEOCI.- Na njivi Božjoj ne sije se i žanje uvijek u istoj godini. Mogu između sjetve i žetve proći stoljeća. Radniku je Božjemu dosta da je suradnik

Božji. Bolji je suradnik Božji, tko plodova svog rada ne vidi, a ipak požrtvovno radi. Isus veli: "Jer je u tom istinita poslovica, da je drugi koji sije, a drugi koji žanje." U svakom se djelovanju često tako zbiva. Dešava se, da je čovjek u isto vrijeme sijač i žetelac: žanje što su drugi posijali, a sije što će drugi žeti. Kao žetelac ne smije se uzoholiti, kao sijač ne klonuti duhom. Dolazi u svoje vrijeme plaća radniku i plod njegovu radu. Plaća najljepša na nebu. Odanle će također gledati plod svoga napora. Evo riječi Isusovih: "I koji žanje prima plaću i sabira plod za život vječni, da se raduje zajedno i koji sije i koji žanje."

Mi rado promatramo prve apostole kao sijače, koji su i svojom mučeničkom krvlju zalijevali svoje usjeve, što su kasnije tako sjajno dozreli. A Isus evo govori svojim učenicima drukčije; i oni žanju, što nisu posijali. "Ja sam vas poslao da žanjete, gdje se vi niste trudili, a vi ste u posao njihov unišli." Apostoli duguju mnogo prorocima St.Z., koji su tako teškim radom odgajali narod izabrani. I mi smo često žeteoci tuđeg truda, i kad toga nismo svijesni. Uzrok glavni, što je sjetva tako lijepo uspjela, može biti nešto posve drugo nego naš rad,možda molitve i žrtve neke svete, ali sakrivene duše. Dakle u svemu poniznost i velikodušnost! Plaća nam je neizbježiva, a plodove svog rada s većim ćemo veseljem promatrati s neba nego da ih gledamo već ovdje na zemlji. Budimo zahvalni Bogu, ako naše uspjehe međutim pred našim očima sakrije! Tako on njih i naše zasluge čuva pred pogubnim mrazom taštine.

Kolokvij s Isusom, kraljem i učiteljem apostola!

Ponedjeljak iza VI.nedjelje po Duhovima

ISUS LIJEČI SINA KRALJEVA ČINOVNIKA

Iv 4,43-54

1.preludij: Iza razgovora sa Samaritankom i boravka među Samaritancima dolazi Isus u Galileju. Njegovi zemljaci primaju ga oduševljeno, znajući kolika je čudesa učinio u Jeruzalemu. Navaljuju možda na Isusa, da i u Galileji tvori čudesa. Takove će biti drugom prigodom želje Nazarećana: "Što smo čuli, da si činio u Kafarnaumu, učini i ovdje u svom zavičaju." Ali radoznalo žudjeti za čudesima, ne znači častiti proroka kao proroka. "Jer je sam Isus posvjedočio, da prorok nema časti u svom zavičaju." Dolazi Isus u Kanu galilejsku. Tu ga nađe neki kraljevski činovnik iz Kafarnauma, moli Isusa, da bi sišao s njime u Kafarnaum i izliječio mu sina. Ima tu možda kočija za Isusa ili konj. Ta, put do Kafarnauma nije kratak, 33km, a spušta se strmo. No Isus riječju svojom izdaleka liječi bolesnika.

2.preludij: Milost žive vjere u Isusa!

I.- MOLITVA KRALJEVSKOGA ČINOVNIKA.- U Kafarnaumu čuje kraljevski činovnik o čudesima Isusovim, doznaje da je Isus u Galileji. Sin činovnikov leži na umoru. Liječnici ga spasiti ne mogu. Šta da se učini? Isus je jadnome ocu jedina nada. Ali kako doći do Isusa. Da je na kraju svijeta, očeva bi ljubav bila spremna krenuti na kraj svijeta. Potražit će Isusa u njegovu rodnom mjestu Nazaretu. Dalek je put i težak. Ništa zato, kad

se radi o životu sinovu! Možemo pretpostaviti, da kraljevski činovnik kreće najprije u Nazaret, odanle za Isusom u Kanu. Bit će da vidi Isusa u mnoštvu naroda. Ne mari za to kraljevski činovnik. Pred ljudima moli Isusa, da siđe u Kafarnaum i spasi djetetu život.

Njegova vjera nije tako savršena, kao što će biti vjera onog poganina, satnika u Kafarnaumu. Isus će se zaputiti u kuću satnikovu, a taj će tako ponizno i s vjerom tako živom:"Gospodine, nisam vrijedan, da uđeš pod krov moj, nego samo reci riječ i ozdravit će sluga moj!" Tko u liječenju nije ovisan o vremenu, o lijekovima, nije ni o prostoru. Može liječiti izdaleka. Kraljevski čovjek ne misli na to. Lijepa je barem njegova ljubav prema sinu, njegovo pouzdanje u Isusa. Dok Isus nekako oklijeva, on navaljuje: "Gospodine! siđi, dok nije umro sin moj!" A zar bi smrt stavila granice moći Isusovoj? Jamačno ne bi. No nemojmo ništa spočitavati onom ocu, gledajmo, da sami ne klonemo u pouzdanju prema Isusu! Samo se držimo Isusa i njemu svoju bijedu pokazujmo! I on će doskočiti bijedi, koju vidimo, i bijedi, možda duhovnoj, goroj, koje još ne vidimo.

II.- ISUS KORI NAROD I KRALJEVSKOGA ČINOVNIKA.- Iza usrdne molbe kraljevskoga činovnika zapanjuje nas odgovor Isusov. "Ako ne vidite znakova i čudesa, ne vjerujete." Zar ne vjeruje čovjek, koji od Isusa traži čudo? Zar nije lijepo njegovo pouzdanje u Isusa, kojega on traži, dolazeći izdaleka? Zašto njega Isus kori? Istina je, da je njegova vjera nesavršena. Čuo je za čudotvorca i od njega u nevolji traži pomoć. Šta je još Isus, o tome na razmišlja mnogo. Da je Isus Sin Božji, o tome ne zna ništa, - da je Mesija, ni o tome nije još uvjeren. Kad istom iza liječenja njegova sina "vjerova on i sva kuća njegova", to znači, da je prije liječenja držao Isusa samo nekim prorokom. Nedostajalo je dakle nešto njegovoj vjeri. Pravo će on vjerovati istom iza čuda.

No Isus ne kori samo njega, on kori mnoge. Jako je vjerojatno, da se oko Isusa i kraljevskoga činovnika zgrnuo narod, koji nije očitovao ništa drugo nego žudnju da vidi čudo, da na čudu napase svoju radoznalost, želju za senzacijom. To se Isusu ne sviđa. Ako je tko svet, njegova će se duša naslađivati u nauci Isusovoj kao najdivnijem čudu. To je Isusu drago. Tko je od Boga, bez Isusovih čudesa promatra u Isusu Sina Božjega. Čisto srce gleda Boga, već na ovom svijetu, ali ne samo kroz Božja čudesa. Čuje i prepoznaje glas Božji, i ako to nije glas čudotvorčev. Bože, stvori u nama tako čisto srce!

III.- LIJEČENJE.- "Reče mu Isus: Idi, sin tvoj živi." Isusove su riječi uvjerljive. Njegov se pogled susreo s očima kraljevskoga činovnika. Gledajući Isusu u oči i slušajući njegove utješljive riječi, činovnik ne može sumnjati. "Vjerova čovjek riječi, koju mu reče Isus i pođe kući." Ne zove više Isusa za sobom u Kafarnaum. Njegova se vjera milošću Isusovom već usavršila. Još se ljepše sjaji njegova vjera, ako nije odmah pošao kući, nego istom sutradan. Nije se žurio, jer je bilo nezgodno krenuti na put oko sedme ure, t.j. po naše oko 1 sat po podne. Nije se žurio čovjek također zato, jer je glede svoga sina bio sada siguran. Njegovi će mu ukućani poći u susret, da mu jave radosnu vijest. S jedne i s druge strane pošlo se rano jutrom. Na po puta susretaj! "A kad je on već silazio, sretoše

ga sluge i javiše mu govoreći, da njegov sin živi. Pitao ih je dakle za uru, u koju mu je bilo lakše. I rekoše mu: Jučer o sedmoj uri pusti ga groznica. Tada je razabrao otac, da je to bila ona ura, u koju mu reče Isus: Sin tvoj živi." Kolika radost! Kako lijepa nagrada pouzdanja u Isusa! Kad će nama kucnuti ta sretna sedma ura uslišenja naših molitava? Kad se budemo molili usrdno kao onaj otac, i kad bude Isus vidio, da će to biti na korist nama, kao što je ono čudo bilo na korist kraljevskoga činovnika i njegove kuće. "I vjerova on i sva kuća njegova." O, da i nas Isusova dobročinstva onako duhovno preporode! Kako bi nam Isus onda rado i mnogo dijelio! A možda naprotiv ono, što nam daje za tijelo, nas čini duhovno mlitavima, udaljuje nas od Isusa, mjesto da nas njemu približi. Tu je razlog, zašto nas katkada ne uslišava. A mi se tužimo, kao da on ne će da čuje naše vapaje! Krivnja je naša.

Kolokvij s Isusom, da usavrši naše želje, naše molitve, naše pouzdanje, našu vjeru!

Utorak iza VI.nedjelje po Duhovima

ČUDESNI RIBOLOV

Mt 4,13-18; Mk 1,14-16; Lk 4,14s.; 5,1-10

1.preludij: Što nam pripovijeda evanđelje, dogodilo se blizu Kafarnauma uz obalu Genezaretskog jezera. Isus se preselio iz Nazareta u Kafarnaum. Flavije Josip opisuje okolicu Kafarnauma kao kakav zemaljski raj. Talmud veli, da je Bog stvorio sedam mora, a sebi izabrao Galilejsko, naime kao najljepše. Jezero je 21km dugo,10,5km široko, okruženo lijepim brežuljcima, u Isusovo vrijeme bujno obraslima. Voda je jezera divno modra, prema večeru kao safir kamen dragi. Jezero obiluje ribama. Obala je u doba Isusovo bila silno napučena. Flavije Josip tvrdi, da je svako selo u Galileji brojilo po 15.000 stanovnika. Očito pretjerava. Možemo iz njegovih riječi zaključiti barem to, da obala jezera nije bila samotna kao sada, nego da se tu nizalo selo za selom, gradić za gradićem, i da se na jezeru njihala sva sila čamaca i lađica. Tu si predstavimo, kako Isus naučava narod iz Petrove lađice, kako zatim na njegovu riječ hvataju Petar i njegovi drugovi obilje riba!

2.preludij: Pouzdanje u Isusa,nepouzdanje prema samome sebi!

I.- ISUS IZABIRE KAFARNAUM KAO SVOJ GRAD.- Izabrao si je Isus Kafarnaum kao središte svog djelovanja ne samo zato, jer je Kafarnaum imao tako krasan položaj, nego još više zato, jer je bio prometan grad. Cesta iz Damaska prema Sredozemnom moru vodila je kroz Kafarnaum. Mnogi su prolaznici putnici tu čuli i vidjeli Isusa, a onda o njemu pričali u dalekim zemljama. Galileja zove se poganska. Bilo je tu uz Židove dosta pogana. I njih je htio Isus približiti Bogu, premda si je kao svoj pravi cilj postavio da propovijeda narodu izraelskomu. Tamo oko Kafarnauma stao je Isus propovijedati i navješćivati: "Pokoru činite, jer se približi kraljevstvo nebesko." Tada se ispuni, veli sv.Matej, proročanstvo proroka Izaije: "Zemlja Zabulonova i zemlja Neftalijeva, primorski kraj, preko Jordana, Galileja poganska: Narod, koji sjedi u tmini, vidje svjetlost veliku, i

onima što sjede u kraju smrtne sjene, zasja svijetlo."

Kako su bili sretni oni, koji su u onoj krasnoj prirodi onako slušali Isusa! Nijedan govornik nije bio tako zlatousti kao Isus. O sv.Ivanu Zlatoustome progananiku govorio je narod plačući: "Bolje bi bilo, da sunce uskrati svoje zrake, nego da umuknu usta Ivanova." Isus je propovijedao ljepše nego Ivan Zlatousti. Kad je govorio u Nazaretu, njegovi se zemljaci divili milosnim riječima, koje su izlazile iz njegovih ustiju. Kako se ipak moglo dogoditi, da se napokon Kafarnaum nije obratio? Kako je zaslužio, te mu je Isus upravio kasnije tako teške riječi: "I ti, Kafarnaume, zar ćeš se dići do nebesa? do pakla će te oboriti?"(Lk 10,15). Tajna je to milosti Božje; ali je opet kriv sam Kafarnaum, što nije činio pokore, kao što je od početka Isus od njega tražio. "Ako ne budete činili pokore, svi ćete tako propasti"(Lk 13,3). Ozbiljno surađivati s milošću Božjom, to neka bude naša čvrsta odluka.

II.- ISUS PROPOVIJEDA IZ PETROVE LAĐICE.- Čitajmo sv.Luku! "Kad narod navali k njemu, da sluša riječ Božju, stajaše on kraj jezera Genezaretskoga. I vidje dvije lađice gdje stoje na obali jezera, a ribari su izašli iz njih te ispirali mreže.Uziđe u jednu lađicu, koja je bila Simonova i zamoli ga, da malo otisne od kopna. I sjeo je pa je učio narod iz lađice." Bilo je to onog dana, kad su četiri glavna buduća apostola imali konačno sve ostaviti i poći za Isusom. Izabire li Isus slučajno baš Petrovu lađicu, da iz nje uči mnoštvo naroda? Ne! Bilo je to sigurno promišljeno. Petar bit će prvi apostol, stijena, na kojoj će sv.Crkva prkositi vijekovima, da, samim paklenim vratima. Jedna od glavnih zadaća Petrovih bit će, da iza Isusa nepogrješivo uči vjernike, propovijeda poganima. Petrova je lađica slika sv.Crkve. Iz Petrove lađice uči sam Krist.Vjerujući Petru, vjerujemo samomu Sinu Božjemu. Sentire cum Petro, osjećati s Petrom, to je najsigurniji znak, da imamo sentire cum Ecclesia, da osjećamo s Crkvom, sa samim Sinom Božjim Isusom.

III.- ČUDESAN RIBOLOV.- Čudesan ribolov slika je uspješnog budućeg apostolskog djelovanja Petrova. Iza uskrsnuća učinit će Isus isto čudo, baš prije nego će Petru podijeliti prvenstvo u svojoj Crkvi. "Izvezite na pučinu", veli Isus, tamo naime gdje ima mnogo riba. Simon Petar mučio se po noći uzalud, ali na Isusovu riječ baca mrežu. Uspjeh je izvanredan. Dvije se lađice gotovo potapaju od množine riba. Čudo je očito. Udivljenje obuzima sve pristune. Simnn Petar pada pred noge Isusove govoreći: "Iziđi od mene, Gospodine, jer sam čovjek grješnik."

Kako je Petar ponizan! Zato zaslužuje da postane Kristov namjesnik na zemlji. Narod je često kod Isusovih čudesa samo svoju radoznalost pasao. Na svoje grijehe nije mislio. Čudesa ga Isusova nisu obratila. Petar ima pravi pojam svetosti Božje, dok ga grijesi napunjaju strahom i gađenjem. Ne smatra se dostojnim da ima Isusa u svojoj lađici. Zato će biti dostojan, da ga Isus stalno uzme u svoje društvo. Farizeji će, gledajući Isusova čudesa, tražiti od Isusa nešto još veće, znak s neba. Da im ga je Isus dao, opet ne bi osjetili blizinu božanstva, jer su bili oholi i samodopadni. U samim čudesima će Isusovim primijećivati nešto protiv zakona. Radi samih čudesa osuđivat će Isusa kao grješnika, a sebe dizati nad njim kao pravednike.Upropastit će ih njihova oholost. Petra će podići njegova poniznost. Ponizujmo se i mi što dublje!

Razgovarajmo iza razmatranja s Isusom i molimo ga za milost, da ga uvijek tako slušamo i tako njegova djela promatramo, da se s njime sve više sjedinimo!

Srijeda iza VI.nedjelje po Duhovima

POZIV PRVIH APOSTOLA

Mt 4,18-22; Mk 1,16-2o; Lk 5,los.

1.preludij: Slika Genezaretskog jezera, ribara, zaposlenih oko mreža i riba, Isusa, koji ih zove. Četiri učenika Isusova napuštaju sve, svoje obitelji, svoje kuće, svoj zanat, i idu za Isusom. Već su ga prije pratili, sada postaju njegovi trajni pratioci i učenici. Opraštaju se od svojih obitelji,predaju stvari rođacima.

2.preludij: Da junački i vjerno slijedimo Isusa!

I.- RIBARI - APOSTOLI.- Glavni apostoli Isusovi bili su siromašni ribari. Da su bili siromašni, to stoji. Da su baš kao ribari bili među Židovima prezreni, to se iz starih židovskih knjiga ne može dokazati. Bili su apostoli također neuki ljudi. Sv.Pavao bit će školovan književnik, sv.Petar nije bio ništa više nego ribar. Zašto je Isus izabrao baš takove propovjednike evanđelja? Zašto ne same književnike? Zašto ne mudrace? svećenike? ugledne pisce? Zato jer je htio, da se vidi,kako je on Spasitelj svijeta. Da ne bi tko obraćenje ljudi pripisao oruđu, kojim se on služi. Bog je htio, da se osjeti njegova ruka u obraćenju svijeta. Hotimično si je izabrao sredstva, koja su bila slabašna, da snaga Božja postigne svoju svrhu u slabosti našoj.

Imajući pred očima baš apostole Isusove, piše sv.Pavao u svojoj prvoj poslanici Korinćanima: "Ta pisano je: Uništit ću mudrost mudrih i odbacit ću razum razumnih. Gdje je mudrac? Gdje je književnik? Gdje je istraživalac ovoga svijeta? Nije li učinio Bog mudrost svijeta ludošću?"(1,19s.). Ako dakle Bog hoće da po nama nešto postigne, nemojmo se plašiti svoje slaboće! Kad Bog tako hoće, on će se i u našoj slaboći proslaviti. Sa sv.Pavlom onda govorimo: "Najradije ću se dakle hvaliti svojim slabostima, da se nastani u meni sila Kristova"(2K 12,9)!

II.-APOSTOLI NAPUŠTAJU SVOJ ZANAT, SVOJ IMETAK.- "Idući pokraj mora Galilejskoga, vidje Simona i Andriju, brata Simonova, gdje bacaju mreže u more; jer bijahu ribari. I reče im Isus: Hajdete za mnom, i učinit ću vas ribarima ljudi. I odmah ostaviše mreže i pođoše za njim"(Mk). Ići za nekim, značilo je biti njegov učenik. Učenici kojeg književnika ne bi dolazili k njemu u školu samo u neko određeno vrijeme, u neku određenu zgradu. Neprekidno su živjeli skupa s učiteljem: s njime su šetali, s njime radili, jeli, počivali itd., a usto slušali njegove pouke. Tako su radili i učenici Isusovi. Samo što oni ne polaze za Isusom, da nauče toliko, koliko se bude njima prohtjelo. Idu za Isusom, da postanu ono, što Isus hoće, naime ribari ljudi. Ne će biti više ribari riba, ostavljaju svoj dosadašnji zanat, naučit će novi. Još ne znaju posve točno, kakav će to biti njihov zanat. To se više moramo diviti njihovoj spremnosti,da Isusa radi sve ostave. Bili su dosada siromašni, odsele bit će još siromašniji. Već su prije u društvu Isusovu iskusili, da

Isus na svojim putovanjima nema gdje bi naslonio glavu.

Hoćemo li reći, da su apostoli bili siromasi, i da su lako ostavili svoju siromaštinu? Ne znam! Može naše srce prianjati uz mali imetak jače nego bogatašu uz njegove milijune. Imao je Petar kuću, imao je barem jednu lađu. Za Isusa je sve ostavio. Nije sebi ništa pridržao. Ostavio je i nadu, da sebi steče imetak marljivim radom na Genezaretskom jezeru. Reći će on jednoga dana Isusu: "Eto, mi smo sve ostavili i pošli za tobom." Osjećao je, da je sve ostavio, posao, koji mu je omilio, jezero, koje mu je priraslo k srcu, drugove, s kojima je prije skupa živio. A sve to, da postane ribar duša; posao divan, od svih božanskih posala posao najviše božanski, ali za čovjeka, kakav je bio Petar, posao koji se mogao pričiniti pretežak. Ipak Isusov poziv ne da Petru, da oklijeva. Apostol mora imati srce slobodno. Može pustinjak donekle prionuti uz svoju pustinju, na koju se navikao. Apostol mora svaki čas biti spreman da sve ostavi, i u novim prilikama od novog siromaštva trpi. Petar ide već sada na početku veselo u školu siromaštva. Tako i njegov brat Andrija, tako dva sina Zebedejeva. Otvaraju svoje duše Isusu. Postat će prave apostolske duše.

III.- APOSTOLI OSTAVLJAJU SVOJE OBITELJI.- Svi su apostoli ostavili radi Isusa svoje obitelji. Evanđelje to lijepo izrazuje glede sinova Zebedejevih. "I pošavši odatle dalje,vidje druga dva brata, Jakova Zebedejeva i Ivana, njegova brata, u lađici sa Zebedejem, njihovim ocem, gdje popravljaju mreže svoje, i pozva ih. A oni odmah ostaviše lađicu i svoga oca i pođoše za njim"(Mt). Lakše je čovjeku ostaviti svoj imetak,svoju službu, svoj zanat, ali je teško ostaviti osobe, koje su mu najdraže. Kad je prorok Ilija pozvao Elizeja, reče mu Elizej: "Daj mi da se još oprostim od oca i matere; onda ću poći za tobom"(3Kr 19,2o). I Isusa će netko, od njega pozvan, zamoliti, da smije ostati kod kuće do očeve smrti: "Gospodine, dopusti mi da idem najprije da ukopam svoga oca"(Lk 9,59). Drugomu nije dao Isus niti da se oprosti sa svojima: "Ja idem za tobom, Gospodine, ali dopusti mi najprije da se oprostim sa domaćima svojim." Predviđao je valjda Isus, da će ga domaći odvratiti i zadržati kod kuće (Lk 9,61).

Reći će Isus također: "Tko ljubi oca ili mater više nego mene, nije mene dostojan"(Mt lo,37). Upotrijebit će pače riječ mrziti; no znajmo, da u njegovu materinskom jeziku mrziti znači manje ljubiti! Mi smo dužni u svojoj ljubavi dati prednost Isusu pred ocem i pred majkom. Ne bojmo se! naša ljubav prema roditeljima postaje time samo još ljepša i njima korisnija. Roditelji ne gube ništa, ako mi slijedimo Isusov poziv. Mjesto nas ostaje kod njih sam Isus i njegov blagoslov.

Kolokvij s Isusom,početnikom i usavršiteljem našega zvanja!

Četvrtak iza VI.nedjelje po Duhovima

ISUS LIJEČI OPSJEDNUTOG ČOVJEKA

Mk 1,23-28; Lk 4,33-37

1.preludij: Iza poziva četvorice glavnih apostola čitamo u sinoptičnim evanđeljima o jednoj suboti Isusovoj u Kafarnaumu. Sve je mirno u Kafarnaumu, ta, subota se strogo obdržava.

Židovi u svečanim odijelima idu prije podne u zbornicu na službu Božju. Ide tamo i Isus. Tamo će najlakše propovijedati, pošto propovijedanje nije bilo u ono vrijeme nikomu pridržano. Tko je htio, mogao je uzeti riječ. U zbornici stade neki opsjednuti vikati na Isusa. Isus tjera đavla. Đavao još trese svoju žrtvu, viče i izlazi. Narod se divi riječi i moći Isusovoj. U Kafarnaumu se još vide ruševine zbornice, koje ipak nisu iz Isusova, nego iz kasnijeg vremena. Vjerojatno je ipak, da se u Isusovo vrijeme nalazila zbornica na istom mjestu. Pročelje bilo je kojih 100m udaljeno od obale. Pred pročeljem bila je terasa s ogradom, široka 3,5m. S lijeve i s desne strane vodile su stepenice na terasu.

2.preludij: Neka nas očuva svakog utjecaja đavolskoga Isus,koji je došao da razori djela đavolska!(1Iv 3,8).

I.- ĐAVAO MUČI ČOVJEKA.- Svršile se u sinagogi molitve, svršilo se čitanje, Isus ustaje, da progovori. I dok on govori, narod se divi. Đavlu, koji je u nekom opsjednutom čovjeku, nešto ne da mira. Strašno ga uznemiruje pojava Isusova. Đavao je nečisti duh. U njemu nema ništa od čistoće i svetosti Božje. Videći Isusa, osjeća đavao izvanrednu svetost, njemu tako oprečnu. To ga muči. On viče prema Isusu: "Što mi imamo s tobom,Isuse Nazarećanine? došao si da nas pogubiš. Znam, tko si: Svetac Božji." Da je Isus svet, to đavao znade. U kojem je smislu Isus Sin Božji, to još ne zna. Ali osjeća u Isusu svog opasnog protivnika. Rado bi on dalje mučio svoje žrtve. Strašno on mrzi na duše, određene da zaposjednu na nebu mjesta, koja je on sa svojim drugovima proigrao Zavidan je! Sve čini, da poremeti djelo našega spasenja. Ako nam zato pusti, da uživamo malko griješeći, i to nam zavidi. Najmilije mu je kad smije čovjeka mučiti. Govori ljudima, da su bogovi. Savjetuje im, neka si bez Boga stvore na zemlji raj. A kad su si ljudi stvorili pakao na zemlji, onda skače od veselja. To je đavao!

Kako moramo nastojati, da sebe i druge oslobodimo od njegova utjecaja! Ako mu Bog dopusti, da nas muči, kao što je mučio Joba, uništio mu imetak, obitelj, zdravlje, to prema volji Božjoj mora nam samo koristiti. I sv.Pavla bio je pesnicom anđeo sotonin. Zašto? Prema dopuštenju Božjem zato, da se ne bi uzoholio. Molio se Pavao, da đavao odstupi od njega, ali Bog ne htje. No što Bog hoće, jest to, da nam duša ostane daleko od đavolskog utjecaja.

II.- ISUS LIJEČI.- Na svetom mjestu, kod službe Božje, dok Isusove riječi stvaraju u dušama prisutnih najpobožnije raspoloženje, najedamput vika i galama opsjednutog čovjeka. To je sigurno slušatelje Isusove jako prenerazilo i prestrašilo. Za tim je jamačno išao đavao. Zbrka, to je njegov posao. Smetati Isusu kod propovijedi! I ako đavao priznaje, da je Isus svetac Božji, sumnjiva je đavlova namjera, i kad istinu govori. Isus mu zapovijeda, da šuti. Naziv svetac Božji imao je u ustima đavlovim značenje Mesija. Tako su ga, čini se, shvatili i oni, koji su ga čuli. No Isus ima svoj način, kako će se postepeno objaviti narodu. Ne treba on, da mu đavao kvari račune. Isus mora ispočetka oprezno nastupati kao Mesija, radi vlasti, i radi naroda, koji krivo shvaća zadaću Mesijinu kao političko oslobođenje. Voli Isus nazivati se manje jasno Sin čovječji ili Sin Božji. U kojem smisluje on Sin Božji, to će polako bivati

sve jasnije. Isus zapovijeda đavlu također, da izađe iz onog jadnika. Isus je milosrdan! Hoće on usto da čudom potvrdi svoju nauku. Đavao osjeća, da se ne smije oprijeti. Ipak još jednom strese svoju žrtvu, obori ju na sredinu. I "ništa mu ne naudi", dodaje sv.Luka. Naudio bi đavao, ali ne smije. Samo ukoliko mu Bog dopušta, smije nas i može đavao mučiti. Znamo to iz povijesti Jobove. Zato ga se ne bojmo, nego se uzdajmo u Boga!

III.- NAROD SE DIVI.- O dojmu, što ga je čudo i nauka Isusova ostavila u ljudima, veli sv.Marko: "I vrlo se začudiše svi tako, te su pitali jedan drugoga: Što je ovo? Nova, silna nauka. Zapovijeda i nečistim duhovima, a slušaju ga." Divio se narod već prije čuda samoj propovijedi Isusovoj: "I divljahu se nauci njegovoj, jer ih je učio kao onaj, koji ima vlast, a ne kao književnici." Književnici su ih učili mnogo o svojim običajima i vanjskim propisima, koliko se puta valja prati, kako valja svetkovati subotu, da li se smije jesti jaje, što ga je kokoš snijela u subotu. Kako je to bilo dosadno! I kako je bilo nesnosno! Kasnije će reći Isus o književnicima i farizejima: "Vežu teška i nesnosna bremena i tovare na pleća ljudska" (Mt 23,4).

Ako su govorili književnici o povlasticama djece Abrahamove, moglo se to sviđati narodu, ali nije išlo duboko u srce. Ako su govorili o Mesiji, iskrivili su pojam kraljevstva mesijanskoga. Kad Isus govori, sve je tako duboko vjersko, sve to tako lijepo govori srcu, zaista diže duše Bogu. - Kad su književnici govorili, samo bi iznosili mišljenja starijih književnika, šta je rekao ovaj, šta onaj, šta Hillel, šta Šammaj. A Isus govori u svoje ime: "A ja vam kažem." U sadržaju njegova govora, u tonu njegova glasa, u čitavoj njegovoj pojavi ima nešto, čemu se čovjek ne može oprijeti. Književnicima bi čovjek prigovorio, Isusu ne može bez grižnje savjesti. Isus govori kao onaj, koji ima vlast. Predajmo mu dakle svoje srce! Nek on nad njim vlada, neka ga pouči! Slušajmo njegove riječi, čitajmo ih u evanđelju! Ne možemo ih slušati, čitati, a da im se ne divimo.

Molimo Isusa u kolokviju, da njegove riječi slušamo, a đavlu svoje srce potpunoma zatvorimo!

Petak iza VI.nedjelje po Duhovima

ISUS LIJEČI PUNICU PETROVU I DRUGE BOLESNIKE

Mt 8,14-17; Mk 1,29-34; Lk 4,38-41

1.preludij: Služba je Božja gotova. Narod grne napolje. Pred zbornicom sve tamo do obale jezera postajkuje u skupinama, na sva usta govori o Isusu. Kud on prolazi, oči sviju sa strahopočitanjem zure u njega. On ulazi u kuću Simona Petra. Tu ga mole za Petrovu punicu, bolesnu. Isus je hvata za ruku, a ona se diže zdrava, počinje dvoriti goste.

2.preludij: Da štujem Petra, shvatim duboko njegove povlastice! Da se mnogo uzdam u Isusa!

I.- ISUS U KUĆI PETROVOJ.- Simon Petar, premda iz Betsaide, ribarskog sela blizu Kafarnauma, ima kuću također u Kafarnaumu, možda dućan, gdje prodaje ribu. U tu kuću ide Isus kao gost. Subota je, a običaj je židovski, da se iza službe Božje zovu prijatelji na ručak. Koliki bi stanovnici Kafarnauma bili

sretni, da se Isus svratio k njima! Ima književnika, koji sada još nisu Isusu tako protivni. Kako bi oni rado primili Spasitelja, da s njime raspravljaju o raznim pitanjima! No ako ga oni pozivaju, Isus im se uljudno zahvaljuje. Ima bogataša u Kafarnaumu, koji bi Isusa bogato počastili. Ne ide Isus ni k njima. Možda je tu još onaj kraljevski činovnik, kojemu je Isus iz Kane galilejske izliječio sina. Ako je tu, i njemu bi bilo drago iskazati Isusu svoju zahvalnost.

Isus mimo svih učenih književnika, mimo svih bogataša i uplivnih činovnika ide u kuću siromašnog, neukog Simona ribara, čovjeka bez i najmanjeg političkog utjecaja. Hoće da bude njegov gost. Zašto? Zato jer on voli biti među siromasima, voli njima navještati evanđelje, a Petru iskazuje čast kao svojemu prvom budućemu zamjeniku na zemlji. On ne gradi na bogatstvu niti na svjetskom uplivu, nego na posve drugim temeljima. "Što je ludo pred svijetom, izabra Bog, da posrami mudre." U svoje vrijeme ići će Petar u poganski svijet,koji se ponosi svojom moći i kulturom, i pobijedit će ga. Budimo uz Isusa kod Petra, i bit ćemo jaki! Kod Petra Isus voli biti!

<u>II.- BOLEST I LIJEČENJE PUNICE SV.PETRA.</u>- Čim Isus uniđe u kuću Petrovu, odmah mu stadoše govoriti o punici Petrovoj,kako leži bolesna, i kako ju trese velika groznica. Mole Isusa za nju! Znadu već,kakovu mu je vlast Bog dao. S pouzdanjem se dakle mole. Isus odmah usliši njihovu prošnju. Pristupi k bolesnici, nagne se nad njom, uhvati ju za ruku, i digne, groznici zapovjedi (Lk), a ona odmah pusti bolesnicu. Kao nečistim dusima, tako zapovijeda Isus i bolestima, zakonima prirodnim. Sve mu se pokorava. Ne moli se on nad bolesnicima, ne vraća im zdravlje u tuđe ime. Naučava i liječi, kao onaj koji ima vlast, u svoje ime, kao pravi sin Božji. Kad je Isus uhvatio bolesnicu za ruku, odmah prestade grozničavo drhtanje, bolesnica se smiri, razvedri, poče dvoriti goste i domaće, sigurno puna zahvalnosti prema Isusu.

O, da i nas Isus uhvati za ruku, dok dršćemo od bojazni, od slabosti, od raznih strasti, koje se u nama bune protiv zakona Božjega! Kako bismo se smirili kod dodira ruke Isusove! On koji je stišao oluju na jezeru, stišao tjelesnu groznicu u bolesnoj ženi, neka stiša i u nama sve groznice, od kojih boluje naša duša! Približimo se Isusu, sjedinimo se s njime, da se smirimo! Smirit će nas njegova utješna riječ, njegova milost, njegova prisutnost. Najgora je vrućica grješna strast, mržnja, zavist, častohleplje, nečistoća. Duša od toga boluje, gori kao od vatre. To neka Isus u nama najprije izliječi! Neka nas također izliječi od straha pred svijetom, koji na nas mrzi, jer smo Isusovi! I to je groznica, i to je bolest. Hoće Isus da ju iscijeli.

<u>III.- ISUS LIJEČI JOŠ DRUGE BOLESNIKE.</u>-U zbornici je Isus istjerao đavla, u kući je Petrovoj izliječio bolesnu ženu. To je za Kafarnaum velika senzacija. Listom svi bolesnici htjeli bi k Isusu. Ali tko će ih nositi, kad se ne smije u subotu! Isus preko dana, čini se, ostaje kod Petra, razgovara, uči. Na večer, "kad sunce zađe", kad subota već prestaje,"sabrao se sav grad na vratima"(Mk), pred kućom Petrovom. Donijeli su pred Isusa sve bolesnike i bjesomučne. A Isus stade liječiti, tjerati đavle. "A on je stavio ruke na svakoga od njih i liječio ih"(Lk). Mogao ih je izliječiti izdaleka. Više ljubavi pokazuje svakomu bolesniku polaganjem svojih ruku. Hoće također

da jasno vide, odakle im dolazi zdravlje. "I đavli su izlazili iz mnogih vičući i govoreći: Ti si Sin Božji. Ali on im je branio i ne dade im govoriti, jer su znali, da je on Krist."Svjedočanstva đavolskoga Isus ne prima. Nije mu potrebno. Ima đavao svoje svrhe, kad priznaje pred nama vjersku istinu. Čuvajmo ga se! Sv.evanđelista Matej dodaje, da se ispunilo proročanstvo proroka Izaije: "On uze naše slabosti i ponese naše bolesti." Prorok je mislio, kad je tako proricao, na kaznu za grijeh, koju će Isus na sebe uzeti i za nas podnijeti. Ali kad je Isus dao Bogu zadovoljštinu za sve naše grijehe, postao je gospodar nad svakim zlom, koje nas muči kao kazna za grijeh. Svaka je bolest kazna za grijeh, barem za grijeh Adamov. Isus tamaneći grijeh, može i kaznu za grijeh opraštati. Kao naš Spasitelj on je naš čudotvorac, naš najveći dobročinitelj. Surađujmo s Isusom, svojim liječnikom! Tamanimo i mi grijeh u sebi i oko sebe! Iskorijenimo iz svijeta i iz sebe sve ono, što Bog mora kažnjavati bolestima i drugim kaznama! Borbeni neprijatelji grijeha najveći su dobročinitelji čovječanstva, skupa s Isusom pravi spasitelji svijeta i od mnogih tjelesnih zala.

Molimo se Isusu u kolokviju vapijući, da i nas riješi svakoga zla! Nek i na nas spusti svoju ruku kao na svojinu svoju, da nas đavao pusti, pobjegne od nas glavom bez obzira! Nek se pod blagim božanskim doticajem ruke Isusove smiri i ugasi u nama svaka vrućica!

Subota iza VI.nedjelje po Duhovima

ISUS OSTAVLJA KAFARNAUM, PROPOVIJEDA DRUGDJE

Mk 1,35-39; Lk 4,42-44

1.preludij: Predočimo si Isusa: prenoćio je kod Petra, ali rano ujutro prije zore ustaje, povlači se na samotno mjesto, Bogu se moli. Petar i njegovi drugovi traže Isusa, mole ga,da bi još ostao u Kafarnaumu. O, da je i nama naći Isusa, vidjeti ga gdje se moli! Kakav primjer!

2.preludij: Da i mi kao Isus slijedimo samo poziv Božji, makar morali ostaviti utjehe duhovne,odbiti želje svojih dragih!

I.- ISUSOVA JUTARNJA MOLITVA U SAMOĆI.- Čitavu je subotu Isus bio na raspolaganje dušama, željnim njegove riječi. Navečer je dugo vremena liječio bolesnike. Ipak ustaje prije zore, da se Bogu pomoli. "A ujutro još pred zoru, ustavši iziđe i otide u pusto mjesto, i ondje se molio." Bilo je uz jezero mnogo prikladnih mjesta, gdje je Isus imao samoću i tišinu. On voli ljude, ipak si želi samoću za svoju molitvu. Isusov je rad tako usklađen s voljom Božjom i tako je sabran, da mu vrijedi kao molitva. Ipak posvećuje on posebno vrijeme molitvi, traži u samoći za molitvu što veću sabranost. Nemojmo ni mi radi drugih dužnosti, koje vršimo, makar najsvetijih, nemojmo zanemariti molitvu! Nama bi se bez posebne molitve duša brzo isušila. Najsvetije dužnosti ne ćemo dugo bez molitve sveto vršiti. Jakom voljom otkinimo sebi vrijeme, potrebno za molitvu! Nek se ljudi malko strpe! Dobit će od nas više, ako nas puste, da se molitvom duhovno obnovimo.

Predstavimo si Isusa kako negdje na obali jezera diže

oči i ruke prema nebu, moli se za duše sebi povjerene! Moli jamačno prije zore prema običaju one riječi Sv.Pisma: "Čuj,Izraele! Gospod je Bog naš, Gospod jedini! Ljubi Gospoda, Boga svojega, svim srcem, svom dušom i svom snagom svojom!"(Dt 6,4s.). Tko je više ljubio Oca nebeskoga nego Isus? Tko je radi Boga više ljubio duše nego Isus? Njegova je molitva bila molitva sjedinjenja s Ocem i molitva apostolska, dakle molitva čiste ljubavi prema Bogu i prema dušama. Smijemo se mi moliti i za sebe, pače moramo. No znajmo se također dizati više!

II.- NAROD TRAŽI ISUSA.- Rano ujutro već se opet skuplja svijet pred kućom Petrovom, a Isusa nema! Gdje je? "Za njim poteče Simon i njegovi drugovi. I kad ga nađoše, rekoše mu: Svi te traže." Nije samo Petar u ime naroda došao do Isusa, nego su skoro iza Petra još mnogi drugi doletjeli na ono mjesto, gdje se Isus molio. Sv.Luka kaže: "I narod ga je tražio, i dođoše k njemu, te su ga zaustavljali, da ne ide od njih." Pojavio se nov velik propovijednik, velik čudotvorac. Ljudi bi ga samo slušali, samo bi gledali njegova čudesa. Mnogi bi imali i razne molbe,da im Isus pomogne. Ne će ih Isus radi toga ukoriti, barem zasada ne, premda u njihovu traženju možda još nije sve savršeno, ima i sebićnosti, radoznalosti. Ali na neki način moraju doći do Isusa. Glavno je, kako će se okoristiti njegovom naukom. Zato im je potrebno vrijeme.

Već su svašta čuli iz usta Isusovih, vidjeli čudesa kao dokaze njegova poslanstva. Neka o tome razmišljaju, neka stvore dobre odluke! Ne ostavlja ih Isus zauvijek. Vratit će se k njima. Ako dobro upotrebe milosti, koje su već primili, primit će milosti još obilnije. Kasnije će Isus biti stroži: narod će ga opet nestrpljivo tražiti, ali će mu on predbaciti: "Zaista, zaista vam kažem: Ne tražite me zato, što ste čudesa vidjeli, nego što ste jeli hljeba i nasitili se." Kadikad se Isus ne da naći od nas, samo zato, da se naše traženje usavrši, da se pročisti čeznuće, koje osjećamo za Isusom. Na neki nevidljivi način on ostaje uvijek s nama, premda njegove prisutnosti ne osjećamo. Brzo ćemo je opet osjećati, ako za Isusom čeznemo iz čiste ljubavi, ako ga tražimo u pravoj nakani. Znamo i mi katkad uraniti, da poletimo za Isusom, ali sa željama sebičnim, možda svjetskim. Čiste nakane pretpostavlja Mudrost Božja u onima, o kojima kaže: "Ja ljubim one, koji ljube mene. Koji me traže, nađu me"(Prič 8,17).

III.- ISUS NE ĆE DA OSTANE U KAFARNAUMU, HOĆE DA I DRUGDJE PROPOVIJEDA.- Na molbu, da ostane, Isus odgovara: "I drugim gradovima treba mi navijestiti blagu vijest o kraljevstvu Božjem, jer sam zato poslan." Revnost za spas duša tjera Isusa iz lijepog Kafarnauma. Tu bi imao donekle mir, imao bi kod sv. Petra gdje da nasloni svoju glavu. Ali on ne traži svoj mir.Manje ga traži nego sv.Pavao, koji je svašta pretrpio na svojim apostolskim putovanjima: "Često sam putovao, bio sam u pogiblima od rijeka, u pogiblima od razbojnika... u trudu i muci, u mnogom nespavanju, u gladu i žeđi, u mnogom postu, u zimi i golotinji. Osim toga da ne govorim o drugom, navaljivanju ljudi k meni svaki dan"(2K 11,26s.). Prije sv.Pavla trpio je tako božanski Spasitelj, s mnogo više ljubavi prema dušama nego sv. Pavao. Ljubav sv.Pavla prema dušama bila je tako nadnaravna,

a ujedno tako savršeno ljudska, lijepo osjećajna! Nježna je bila ljubav sv.Pavla prema Filipljanima, Korinćanima, kršćanima drugih gradova, a ipak je tako požrtvovno ostavljao svaki grad, kad ga je Bog slao drugamo. Nije sebično uživao simpatije i oduševljenje neofita i zato ostajao kod njih, nego je hrlio sve dalje osvajajući svijet Kristu. To je naučio od Isusa. I Isus je putovao od sela do sela, od grada do grada, tražeći samo korist duša, a ne uživanje, makar ono bilo nevino, zasluženo.Smanjivao je i ublaživao tjelesne patnje. "I propovijedao je po njihovim zbornicama po svoj Galileji i izgonio đavle"(Mk),"liječeći svaku bolest i svaku nemoć u narodu"(Mt 4,23).

Molimo Isusa u kolokviju, neka nam udijeli nešto od svoje neizmjerne ljubavi prema dušama!

VII.nedjelja po Duhovima

ISUS LIJEČI GUBAVCA

Mt 8,2-4; Mk 1,4o-45; Lk 5,12-16

1.preludij: Isus se nalazi u nekom gradu (Lk), u nekoj kući (Mk 1,43.45), kad najedamput uniđe neki gubavac. Kosa mu je po običaju neošišana, haljine kao kod ljudi koji tuguju, razderane. Pred drugim ljudima morao bi vikati: "Nečist, nečist!" Pred Isusom viče: "Gospodine, ako hoćeš, možeš me očistiti"(Lk). Prema zakonu morao bi si i bradu pokriti (Lv 13,45), no kako će to činiti, dok pada pred Isusa na koljena, pada ničice! Ukućani gledaju gubavca sa grozom i negodovanjem. Ta, njegovim ulaskom postaje sve u kući nečisto. Isus se ipak dotiče jadnika i liječi ga, šalje ga iz kuće svećenicima. Izliječeni bolesnik svuda veliča Isusa.

2.preludij: Da i mene Isus izliječi od gube grijeha!

I.- GUBAVAC I NJEGOVA BOLEST.- Guba spada među najstrašnije bolesti. U Sv.Pismu zove se gubavac udaren od Boga. To je bio zaista najstrašniji udarac Božji. Trunuti živ i raspadati se ! Strašno! A kod živčane gube trpjeti još od nesnosne duševne depresije! biti izbačen iz društva ljudskoga! Prema Flaviju Josipu bio je gubavcu zabranjen ulazak u svaki grad i u svako selo (C.Ap. 1,31), prema starim rabinskim spisima samo ulazak u gradove, koji su bili od vajkada ograđeni zidinama.Na svaki način morali su gubavci stanovati napose. I to je bilo teško.

Naš gubavac ima toliko pouzdanje u Isusa, da se ne brine za propise. Kako će kuća postati nečista, u kojoj se nalazi Isus! Kako bi on, premda gubav, mogao drugima naškoditi, kad je tu Isus! Provaljuje u kuću. Ako ljudi na njega viču, ipak ga se nitko ne dotiče. Tako on dolazi nesmetano do Isusa. Iskazuje mu najprije svu dužnu počast. Kod toga ga tako lijepo moli, molbom tako kratkom, ali tako izrazitom! "Ako hoćeš." Da, Isusu je potrebno samo htjeti, i gube će nestati. Nek je gubavac "sasvim gubav"(Lk), nek je bolest na njemu već daleko napredovala, Isusovoj svemoći to nije nikakva poteškoća! Poziva se gubavac na Isusovu svemoć. Na njegovu ljubav ne treba se ni pozivati. Tako je očita. "Ako hoćeš", to nisu riječi sumnje o dobroj volji Isusovoj,to je samo tvrdnja,da nema zapreke,kad je nema u granicama Isusove moći.Zapreka će liječenju biti možda u samom gubavcu, u njegovim grijesima.To ga potiče,da se pred Isusom ponizi,da ga žarko moli.

II.- ISUS LIJEČI GUBAVCA.- Isusu se sažalio gubavac(Mk). Kako ne bi! On ispruži ruku svoju i dotače se bolesnika. Farizeji bi mu doviknuli: "Nemoj, nečist je gubavac. Učinit će te nečistim!" Isus za to ne mari. Ljubav ga tjera, da i na taj način pokaže gubavcu svoje smilovanje. U Jeruzalem gubavac ne bi smio, u hram dakako još manje. Pred Isusa smije, Isus ga se bez straha, sa ljubavlju dotiče. Sviđa mu se molba gubavčeva, gotovo bez riječi, a zaista puna značenja, tako priprost, a tako zoran izraz pouzdanja. Odgovor Isusov riječ po riječ opetuje gubavčevu molbu: "Hoću, očisti se!" I odmah se gubavac očisti. Jesu li farizeji, ako su bili prisutni, bili tako drski te mislili, da je sam Isus uslijed doticaja postao nečist, kad je činom svoje volje očistio čovjeka od gube? Zar nisu oni sami držali, da od gube može izliječiti samo Bog, i da je tako teško izliječiti gubavca kao uskrisiti mrtvaca? Ipak da se nitko ne bi sablaznio, šalje Isus izliječenog gubavca prema zakonskom propisu k svećenicima, da ga oni pregledaju i za nj prikažu propisane žrtve.

Kao što je Isus izliječio gubavca, tako nebrojeno puta liječi jednom riječju naše grijehe, još gore zlo duši, nego što je guba tijelu. I nas šalje k svećenicima, da oni u njegovo ime izreknu riječi, koje će nas očistiti. Nemojmo se manje diviti njegovoj ljubavi i moći u sakramentu sv.pokore, nego njegovu čudu, o kojem razmatramo! Nego letimo k Isusu, kad na sebi osjećamo gubu grješnu, i budimo Isusu neizmjerno zahvalni, što nas je izliječio!

III.- ISUS BRANI IZLIJEČENOM GUBAVCU GOVORITI O ČUDU.- "I zaprijetivši mu odmah ga otpusti i reče mu: Pazi, nikomu ništa ne reci." Božanski je Spasitelj nekako strog. A jeli strog, ukoliko zabranjuje govoriti o čudu, ili ukoliko zapovijeda gubavcu, da ide k svećenicima te Bogu zahvalno prikaže propisane žrtve? Možda u jednom i u drugom smislu. Isus je milosrdan, od srca rado pomaže bolesnicima. Ne će ipak da čudesima pravi senzaciju. Ne će da svijetu, koji je pun političko-mesijanskih misli i želja, dade povod nemira. Hoće Isus da svojom naukom narod obrati, potakne ga na pokoru i dobra djela. Što čudesa k njemu privlače ljude, da ga slušaju kao poslanika i Sina Božjega, dobro je. Druge njihove učinke, nezdrave, opasne, Isus po mogućnosti sprečava.

Gubavac međutim ne šuti. "A on ode i poče glasno pripovijedati i razglašivati događaj, tako te Isus nije mogao više javno u grad ići, nego je bio napolju, u pustim mjestima, i dolazili su k njemu sa svih strana." Ne smijemo nasljedovati neposlušnost onog gubavca. Smijemo se ipak diviti njegovoj zahvalnosti. Posljedica je njegova pripovijedanja, da k Isusu dolazi toliko mnoštvo, te mu postaje nezgodno i pogibeljno propovijedati u gradovima. Zato on boravi po pustim mjestima. Tamo leti narod k njemu. Vani, izvan većih naselja, Isusu je lakše povući se u samoću i moliti se Bogu. To on voli, jako voli. Sv.Luka piše:"A on se povukao u pustinju i molio se."Povedimo se za Isusom, kad ljudska hvala previše razglasi naša dobra djela!Idimo ispred ljudi u samoću, barem u samoću srca svoga, i duboko se pred Bogom u molitvi ponizimo!

Razgovarajmo s milosrdnim,svemogućim Spasiteljem! Poput kralja Davida uzdišimo pred Gospodom,da izbriše,da poškropi,da očisti,da opere sve naše opačine! Da postanemo čisti,bjelji od snijega!

ISUS LIJEČI UZETOG ČOVJEKA

Mt 9,1-8; Mk 2,1-12; Lk 5,17-26

1.preludij: Iza nekog vremena Isus se opet vraća u svoj grad Kafarnaum, možda zato, da se odanle uputi prema Jeruzalemu na vazmenu svetkovinu (Iv 5). Sjedi u kući i propovijeda. Oko njega mnogi farizeji i književnici iz Galileje, Judeje, iz samog Jeruzalema. Pred vratima silan svijet. Najedamput se nad Isusom otvara strop, pred njega na užetima spuštaju bolesnika, kojega će Isus izliječiti. Kuća je siromašna i priprosta. Na terasu, ravni krov, vode stepenice izvana. I krov je primitivan. Ipak se bolesnik ne može spustiti do Isusa bez vike prisutnih, po kojima pada prašina, a možda još što drugo, - bez prosvjeda domaćina, koji je po svoj prilici sv.Petar.

2.preludij: Pouzdanje u Isusa!

I.- VJERA UZETOG ČOVJEKA I NJEGOVIH NOSILACA.- Dolaze pred kuću,u kojoj sjedi Isus, četiri čovjeka. Na krevetu nose bolesnika. Kroz gužvu naroda ne mogu. Penju se zato na krov, smiono razaraju dio krova, na užetima spuštaju bolesnika pred Isusa. Smiono, gotovo drsko obaraju sve zapreke, koje ih dijele od Isusa. Isusu će se sviđati njihova smiona vjera. Poteškoće, koje se stvaraju pred nama, nisu uvijek znak volje Božje, da od svoje namjere odustanemo. Bog hoće da vježba naše pouzdanje poteškoćama, koje stavlja pred nas. Ne smijemo pred njima gubiti strpljivost, predanje u volju Božju, ali kušajući, da ih odstranimo, ne griješimo uvijek. Već milost Duha Svetog, savjet naših duhovnih vođa, nadnaravna krepost razboritosti pokazat će nam, da li se opiremo Bogu ili se približujemo Bogu, boreći se s protivštinama.

Protivština može biti kao gora, a ipak prema osnovi Božjoj nešto, što mora pasti uslijed našeg pouzdanja. "A tko si ti, goro velika? Pred Zorobabelom postat ćeš ravnica"(Zah 4,7), tako je Bog bodrio Zorobabela pred poteškoćama. Svakako ne smijemo biti malodušni. Isus nas često potiče na neku smionost u pouzdanju. Oči vjere moramo imati, koje nad praškom zemaljske poteškoće vide neograničenu ljubav i moć Božju. U priči o prijatelju, koji dolazi po noći i smeta, Isus zorno prikazuje, kako je Bogu drago, ako smo u pouzdanju smioni. Razumije se ipak, da u toj smionosti ne smije biti oprеke između naše volje i volje Božje glede vrednota, koje su prave vrednote i jedine vrijede. Kad Bog jasno pokaže, šta on absolutno hoće, onda se moramo s najvećom ljubavlju baciti u njegove ruke.

II.- ISUS OPRAŠTA GRIJEHE BOLESNIKU.- "Kad vidje Isus njihovu vjeru reče uzetome: Uzdaj se, sinko, oprošteni su ti tvoji grijesi." Boji se bolesnik, što je na tako čudan način prispio pred Isusa. Još višeدršće, nalazeći se pred čovjekom, o kome je čuo, da je Krist, Sin Božji. Obuzima ga čuvstvo strahopočitanja, kao nekoć Simona Petra, koji je rekao Isusu:"Iziđi od mene, Gospodine, jer sam čovjek grješnik." Uzetomu čovjeku čini se, kao da na sebi nosi dokaz svojih grijeha, bolest svoju. Židovi su rado shvaćali patnje kao kazne za grijeh. Sjeća se uzeti bolesnik svojih grijeha i dršće pred Isusom. Isus vidi njegove misli i tješi ga, oprašta mu grijehe. Jamačno se bolesnik od srca kaje. Zgodno Isus liječi: dušu,prije nego će izliječiti tijelo.

Ali gle! književnici se sablažnjavaju. "A ondje su sjedili neki književnici i mislili u svojim srcima: Što ovaj tako govori? Huli na Boga! Tko može opraštati grijehe osim jedinoga Boga?" Čuli su književnici o Isusu divne stvari. Iz dalekog su Jeruzalema došli, da vide i čuju proroka čudotvorca. A sad su na njega kivni. Ipak se Isus izrazio tako obazrivo, ne kao da on oprašta grijehe, nego da se bolesniku opraštaju. Zar nije slično prorok Natan tješio kralja Davida, pošto se ovaj pokajao? "I Gospod je tebi oprostio grijeh tvoj"(2Sm 12,13). Ali književnici su zlobni, zavidni su Isusu. Neraspoloženi su prema njemu, srde se, što on poučava ljude u novom duhu, ne u njihovu duhu. Ako Isus ima pravo, prestaje njihovo gospodstvo, moraju se i oni poniziti i kao djeca unići u kraljevstvo Božje. To im se ne da. Stoga počinju mjeriti Isusa mjerom svojih strasti, mjesto da iz obilja njegova crpe sebi bez mjere.

III.- ISUS LIJEČI TJELESNU BOLEST.- "I odmah upoznavši Isus duhom svojim, da oni tako misle u sebi reče im: Što mislite u srcima svojim? Što je lakše reći uzetomu: Opraštaju ti se grijesi tvoji, ili reći: Ustani uzmi postelju svoju i hodi?Ali da znate, da Sin čovječji ima vlast na zemlji opraštati grijehe, reče uzetomu: Tebi govorim: Ustani, uzmi svoju postelju i pođi kući svojoj! I on odmah usta. I uzevši postelju otide pred svima." Mrmljanjem svojim kao da su se farizeji pitali glede Isusa: "Zar je on Bog?" A Isus svojim odgovorom na neki način zaista očituje svoje božanstvo. Pokazuje, kako on vidi u srce i tamo čita misli ljudi. Dokazuje, da ima božansku vlast praštati grijehe. Ne niječe, da je božanska. U svoje ime zapovijeda uzetomu, da ustane. Ne moli se Bogu, kao sveci čudotvorci, da bi izliječio bolesnika. Isus liječi u svoje ime. I prirodni mu se zakoni pokoravaju.

Narod se divi, slavi Boga govoreći: "Još nikada tako što ne vidjesmo." Ne samo oni, uopće još nitko na svijetu nije tako što vidio. Sasvim su drukčija bila čudesa starih proroka. Svoje vlasti nisu imali da učine čudo. Činili su čudesa u ime Božje, moleći se Bogu. Nisu imali niti one ljubavi, s kojom je Isus pomagao bolesnicima. "Pokaza se dobrota i čovjekoljublje Boga, našega Spasitelja"(Tt 3,4). Tažimo i mi u svojoj braći svaku bol, i tjelesnu, ako želimo biti slični i mili Spasitelju!

Kolokvij s dobrim Isusom! Ne možemo mi, ne trebamo, da k njemu dođemo, krov nad njegovom glavom rušiti, kao oni ljudi, o kojima smo razmatrali. Molitvom mi njega prisilimo, da nebesa otvori i k nama siđe i sve naše poteškoće raspørši! "Ah, da razdereš nebo i siđeš dolje, da bi zadrhtale gore pred tobom!" (Iz 64,1).

Utorak iza VII.nedjelje po Duhovima

POZIV SV.MATEJA

Mt 9,9-13; Mk 2,13-17; Lk 5,27-32

1.preludij: Isus izlazi iz Kafarnauma, ide uz jezero, možda prometnom cestom, koja vodi u Damask. Blizu je granica područja Herodova i područja Filipova. S Isusom ide mnoštvo naroda. Isus im govori. Prolazi mimo carinarnice. Cariniku, budućemu sv.apostolu Mateju, veli Isus: "Hajde za mnom!" I on odmah usta i pođe za Isusom. Poziv je definitivan. Matej priređuje

nekakvu oproštajnu večeru. Isus sjedi za stolom sa svojim učenicima i mnogim carinicima. Farizeji mrmljaju.

2.preludij: Spremnost da slijedim Isusa! Revnost za spas duša, za obraćenje grješnika!

I.- POZIV SV.MATEJA.- Matej ima dva imena, Levi i Matej. Kao apostol zvat će se Matej. Možda sv.Marko i Luka štede apostola Mateja, kad pišući o pozivu carinika Levija, ne spominju ime Matej. Sam sv.Matej evanđelista govori ponizno o pozivu carinika Mateja. Ne stidi se priznati, da je on onaj carinik, koji je postao apostol. Zanimivo je, da Talmud spominje pet učenika Isusovih (četiri s krivim imenima), a među njima na prvom mjestu Mateja. Možda su njega upamtili radi njegova evanđelja, napisanog njihovim jezikom. Neki tumači evanđelja misle, da je sv.Matej bio rabinski školovan čovjek. Jedva vjerojatno. Kako bi onda postao carinik? No da je bio obrazovan, vidi se iz njegova evanđelja. Bio je carinik i u carinarnici je sjedio, kad ga je Isus pozvao. Čini se, da mu poziv nije došao iznenada kao Savlu viđenje i obraćenje pred vratima Damaska. Iako je bio Matej carinik, ipak iz toga ne slijedi, da je bio gulikoža kao neki njegovi drugovi. Bio je po svoj prilici pobožan, divio se Isusovim djelima i propovijedima. To je bila njegova unutarnja priprava na Isusov poziv.

Ipak možda nije mislio prije poziva, da bi sve ostavio i slijedio Isusa. Isusova riječ, njegov pogled, milost, koja je djelovala u srcu, to je bilo dosta, te je carinik postao Isusov apostol. Poganski filozof Porfirije i car odmetnik Julijan prezirali su apostole, što su tobože tako ludo smjesta sve ostavljali i Isusa slijedili. Ali ih sv.Jeronim dobro brani spominjući čudesa Isusova, koja su učenici vidjeli prije nego su za Isusom pošli. Dalje piše sv.Jeronim o Spasitelju: "Sam sjaj i veličanstvo sakrivenog božanstva, što je odsijevalo i s čovječjeg lica, moglo je jamačno kod prvog pogleda svjedoke k sebi privući. Ako naime kažu, da u magnetu i u jantaru postoji ta moć,da se spoje s prstenima..., koliko je više mogao gospodar svih stvorova privući k sebi one, koje je zvao?"

Milost je Isusova donekle jače povukla Mateja carinika nego druge apostole, ribare. Oni su se svaki čas mogli vratiti k svojemu poslu. O Mateju možemo reći, da je pošavši za Isusom, izgubio službu. Predajmo se i mi bezuvjetno utjecaju Isusovu! Tako ćemo nerazdruživo uz njega prionuti. Ne ćemo time gubiti, nego samo dobivati.

II.- ISUS NA GOZBI S CARINICIMA I GRJEŠNICIMA.- Isusu u čast Matej priređuje gozbu. Isus se odaziva sa svojim učenicima. Matej zove također neke svoje prijatelje. Glas, da on ostavlja službu i postaje Isusov učenik, širi se. Drugovi carinika Mateja dolaze i s njime se opraštaju. Svaki novi došljak po istočnjačkom je običaju nov gost za stolom. Kuća je doskora puna carinika, da, i grješnika. U očima farizeja i književnika bili su carinici grješnici. Nije Matej kriv, što ima takove drugove.Ali opet ti njegovi drugovi nisu baš tako pokvareni ljudi, kad ih Isus brani. Bila im je duša bolesna, ali barem spremna da se preda Isusu liječniku. Sva je prilika, da su ti carinici ponizno ispovijedali svoje grijehe, a to se Isusu sviđalo, dok mu je bilo mrsko licemjerje farizeja i književnika.

Ovi pristupaju i pitaju Isusove učenike, zlobno,uvredljivo

"Zašto vaš učitelj jede s carinicima i grješnicima?"(Mt). To je bila velika mana farizejska, što nisu umjeli razlikovati između grijeha i grješnika, mržnje na grijeh i revnosti za spas duše grješnikove, što su sebi pripisivali tobožnju svoju pravednost i prezirali grješnike. Nemojmo se povesti za njihovim primjerom!

III.- ISUS - LIJEČNIK DUŠA.- Na prigovore farizejske Isus divno odgovara ovim riječima: "Ne trebaju zdravi liječnika nego bolesni. Idite i pamtite, što znači: Milosrđe hoću, a ne žrtvu; jer ne dođoh da zovem pravednike, nego grješnike"(Mt). Ima briga za zdrave, ima posebna briga za bolesnike. Spasitelj drži, da su bolesni više njemu povjereni nego zdravi. Oni dakako bolesnici, koji žele ozdraviti, žele si liječnika, predaju se liječniku i slušaju ga.

I farizeji su bolesni, premda nisu toga svijesni, a njih Isus nekako ostavlja njihovoj sudbini, jer oni mrze na liječnika, i još ga progone. Griješe protiv samoga Duha Svetoga, koji bi ih izliječio melemom svoje milosti. I za zdrave došao je Isus, ipak više za bolesnike. A moglo bi se reći, da zdravih uopće nema, budući da svi griješimo, svi trebamo liječnika. Ako nas Isus izliječi, onda ćemo istom biti zdravi. Ako nas on posveti,onda ćemo istom biti pravedni. Kad ponizno kucamo na prsa, onda smo opravdani. Kad se ne dižemo nad druge, Bogu se sviđamo. Kad smo milosrdni prema grješnicima, želeći ih izvući iz grijeha, onda smo slični milosrdnomu Spasitelju, samome Bogu. To se više dopada Bogu nego ako mu prinosimo ne znam koje druge žrtve. "Milosrđe hoću, a ne žrtvu"(Mt 9,13), više milosrđe nego drugu žrtvu, a najviše milosrđe prema bolesnoj duši.

Kolokvij s Isusom, liječnikom naših duša!

Srijeda iza VII.nedjelje po Duhovima

PITANJE O POSTU

Mt 9,14-17; Mk 2,18-22; Lk 5,33-39

1.preludij: Dok je novi učenik Isusov, bivši carinik Matej, častio svoje goste, Isusa, njegove učenike, svoje bivše kolege, farizeji su i Ivanovi učenici postili. Bio je dan posta, ali ne zapovjedanog, obljetnica koje narodne nesreće. Farizeji i učenici Ivanovi odjeveni su u pokorničke vreće, glave su im posute pepelom, idu bosi i neoprani. A u isto vrijeme Isus sjedi za stolom u kući carinika Mateja. Sablažnjavaju se farizeji, stavljaju Isusu pitanje. Isus im odgovara.

2.preludij: Da se sasvim napunim duha Isusova, a da na drugo ne pazim!

I.- FARIZEJI I UČENICI IVANOVI POSTE,UČENICI ISUSOVI NE POSTE.- Sv.Ivan Krstitelj bio je velik pokornik. Njegovi su ga učenici nasljedovali. I farizeji su rado postili, neki od njih dvaput sedmično, ponedjeljkom i četvrtkom, premda je zakon Mojsijev propisivao samo jedan post u godini, na dan očišćenja, Priznat običaj je bio, da se posti i na dan, kad su Kaldejci osvojili Jeruzalem, deveti dan mjeseca Ab. Ako učenici Isusovi nisu postili, činili su tako prema uputi Isusovoj. Kao priprosti ljudi iz puka, vični na oskudnu hranu, oduševljeni za Isusa, postili bi sigurno i oni posve rado, da je Isus tako htio.Neki

su od njih bili prije učenici strogog askete sv.Ivana Krstitelja. Kako tumači Isus farizejima i učenicima Ivanovim svoj postupak? Evo što im odgovara: "Zar mogu svatovi postiti, dok je s njima zaručnik? Dok imaju sa sobom zaručnika, ne mogu postiti"(Mk). Razmjerno kratki boravak Isusov s učenicima za njih je kao dan svadbe. I zaista je boravak Sina Božjega na zemlji bio vrijeme najveće radosti. Nije Isus s apostolima svaki dan slavio pir, jeo je s njima jako siromašno. Ipak nije htio, da baš poste, nego da se vesele i raduju u njegovu društvu. To je bilo vrijeme duhovne radosti, koju su morali apostoli i materijalnim sredstvima u sebi podržavati. Neka bude i u nama radost vazda velika, ukoliko imamo Isusa uza se! Kao učenici Isusovi nemamo razloga, da se žalostimo. U njegovu društvu moramo biti veseli, i kad s njime nešto trpimo, i kad njemu nešto dajemo, "Jer Bog ljubi vesela darivatelja"(2K 9,7).

II.- IPAK ISUS NE UKIDA POSTA.- Postit će ipak i Isusovi učenici. "Nego će doći dani, kad će se ugrabiti od njih zaručnik, i tada će postiti u ono vrijeme"(Mk). Eto već sada na početku svog galilejskog javnog propovijedanja Isus govori o svojoj nasilnoj smrti. Doći će skoro. Dok on bude još kao zaručnik sa svojim učenicima, svatovima. Jesu li Židovi, jesu li učenici Isusovi shvatili aluziju na smrt Isusovu? Jasno sigurno ne!

Ako čitamo u poslanicama sv.Pavla, kakav je bio u njegovo vrijeme život apostolski, koliko su za Isusa morali trpjeti, moramo priznati, da je farizejski post prema tome bio malena pokora. Među svim svojim ostalim patnjama sv.Pavao napose spominje post (2K 6,5; 11,27). Isus sam preporučio nam je post i primjerom svojim i riječima (isp.Mt 17,20). Ukoliko smo još daleko od zaručnika svoje duše, Isusa, moramo postiti. Imamo ga donekle u svojoj sredini, donekle ga nemamo. Još ga nemamo tako, kako ćemo ga imati na nebu. Život sv.apostola u društvu Isusovu slika nam je našeg nebeskog sjedinjenja s Isusom. Zato tu nema posta. Čeznući za Isusom, postimo! Da se sigurnije s njime opet sastanemo, zato postimo. Ima u našim neurednim nagnućima toliko zapreka sjedinjenju s Bogom! Da ih uklonimo, zato postimo. Već na ovom svijetu svojom krivnjom udaljujemo Isusa od sebe. Postimo, da krivnje nestane, a Isus se opet pojavi uz nas.

III.- ISUSOV NOVI DUH,KOJI SE NE SLAŽE S OBIČAJIMA ZASTARJELIM.- Isus je svoje učenike pripravljao na nešto novo.On je došao, da St.Z. nadomjesti Novim. U njegovoj vjeri duva nov duh, koji je farizejskim predajama i običajima upravo oprečan. Isus hoće da svoje učenike udalji od duha farizejskoga. Njegov duh i duh farizejski ne spadaju skupa. Spajati ove dvije oprečne stvari, bilo bi isto kao stavljati zakrpu od sirova sukna na staru haljinu, isto kao novo vino lijevati u stare mješine. Da ne bi rupa na staroj haljini postala još veća! Da se mješine ne razderu, a vino prolije!

Isusov je duh još danas, dvije hiljade godina iza Isusa istotako mlad, ekspanzivan, silan. Vječan je on, ne stari. Štogod je prolazno, makar bilo od jučer, slabije je od duha Isusova, može se nazvati staro, iako ono sebe naziva novim. Duh je Isusov vječno nov, vječno mlad. Nemojmo ga zato miješati s duhom svjetskim, u kojemgod nam se obliku ovaj predstavio! Samo bi u nama razvodnio evanđelje! Izbacimo ga iz sebe, što bolje možemo!

Napunimo se čistim duhom Isusovim! Zove se nešto novo, jer je čitavo, nepokvareno, nepotrošeno, puno života, puno energija. Takvo je kršćanstvo uvijek. A ima novo, što je samo drukčije, a u sebi je najgore zlo. Ima luđaka, koji žele svojoj duši dati novu hranu, a mjesto zdravog starog kruha, daju joj otrovne smjese, od kojih duša gadno boluje. U suštini zapravo njihovo nastojanje nije ništa novo. U nekoj novoj formi to je samo stara buna ljudskih strasti protiv Boga. Fraze su nove, a značenje je staro, ono staro značenje zmijinih riječi, "Bit ćete kao Bog", kao Bog u buni protiv Boga. To je staro ubijanje duše inicijativom onoga, koji je ubojica od početka (Iv 8,44). Gledajmo, da životne energije Isusove ne spajamo s tim razornim silama ćudoredne opačine, i da se zaodjela po najnovijoj modi!

Kolokvij: Isuse, dragi Isuse! Sasvim me obnovi svojim duhom!

Četvrtak iza VII.nedjelje po Duhovima

ISUS LIJEČI BOLESNIKA KOD RIBNJAKA BETHESDE

Iv 6,1-16

1.preludij: U Jeruzalemu nedaleko od hrama, sa sjeverne strane, blizu Ovčjih vrata, nalazio se ribnjak s imenom Bethesda, što znači Kuća milosrđa. Neki učenjaci drže, da je pravo ime glasilo malko drukčije, na pr.Bezata(= rasjelina).Ribnjak je imao oblik četverokuta, bio je okružen s četiri strane trijemovima, a petim trijemom prepolovljen u dva dijela. Duljina ribnjaka skupa s trijemovima bila je 120m, širina 60m.

Amo dolazi Isus, dok radi neke svetkovine kao hodočasnik boravi u svetom gradu. Tu on vidi svu silu bolesnika, slijepih, hromih, sušičavih, koji u želji da ozdrave, silaze u ribnjak, čim se voda uzburka. Vidi Isus jednog bolesnika, koji boluje već 38 godina. S njime razgovara, liječi ga. Ovaj sav sretan ustaje, uzima svoj krevet i nosi ga, premda je subota. Židovi ga radi toga grde.

2.preludij: Isprosimo si milost pouzdanja u dobrotu Isusovu, također mržnje na grijeh, koji na nas saziva kaznu Božju!

I.- BOLESNIK I NJEGOVA BOLEST.- "Ondje je bio neki čovjek, koji je bio bolestan trideset i osam godina." Kolika bijeda! Teško čovjeku kad leži mjesec dana. Šta istom, ako boluje trideset i osam godina! Naš je bolesnik tako slab, da se ne može spustiti u vodu, dok ona, uzburkana, ima posebnu ljekovitu moć. "Gospodine", reče on Isusu, "nemam čovjeka, da me spusti u ribnjak, kad se uzburka voda; dok ja dođem, drugi siđe prije mene." Nitko se za nj ne brine! Kako to? Je li to samo nemarnost prisutnih, sebičnost drugih bolesnika ili možda također prezir prema ovom jadniku? Sam mu je Isus rekao, pošto ga je izliječio: "Eto si ozdravio, ne griješi više, da ti se što gore ne dogodi." Morao je biti težak grijeh, koji je zaslužio tako dugotrajnu bolest, i koji bi zavrijedio, da se nastavio, kaznu još goru, kaznu, kojom se prijeti sam predobri, milosrdni Spasitelj.

Možda je bio drugima poznat grješni život tog čovjeka kao uzrok njegove bolesti. Možda su ga zato prezirali. A mi se zamislimo u strahote grijeha, koji sile Boga, da nas kažnjava! Nismo mi kao prijatelji Jobovi, ili kao neki drugi tako ludi,

te bismo patnje pripisivali gotovo isključivo grijesima onoga, koji trpi. Ipak osjećamo, da i na nas u N.Z. padaju kazne Božje već u ovom životu. U vrijeme sv.Pavla bilo je u Korintu među vjernicima bolesti i smrtnih slučajeva zbog nehajnog ili svetogrdnog primanja sv.pričesti (1K 11,3o). I biskupima se Isus prijeti kaznama u Apokalipsi. "Opomeni se dakle, otkuda si pao, pokaj se i čini prva djela. Ako li ne, doći ću ti, i dignut ću svijećnjak tvoj s mjesta njegova, ako se ne pokaješ" (2,5).

II.- ISUS LIJEČI BOLESNIKA.- Zašto ide Isus k ribnjaku Bethesda? Ne čitamo ništa o tome, da je tamo propovijedao,ili da se tamo prepirao sa svojim protivnicima. On ide tamo,čini se, samo radi bolesnika. Gdje ima bijede, tamo spada Spasitelj. Onamo vuče Isusa njegovo milosrdno Srce. Pratimo ga, dok prolazi trijemovima i promatra ispaćena, blijeda lica, sluša bolesne uzdisaje! Ako i mi trpimo, uzdajmo se, vjerujmo, da nam je Isus blizu! "Gospod je blizu onih, koji su skrušena srca, i slomljene duše spasava"(Ps 34,19).

Blizu nam je i onda, kad snosimo kaznu za grijeh, samo ako se za svoje grijehe kajemo. Baš se Isus približio onome bolesniku, koji je najbjedniji, tjelesno i duševno. Njega pita: "Hoćeš li da ozdraviš?" Bolesnik mu odgovara: "Gospodine,nemam čovjeka, da me spusti u ribnjak, kad se uzburka voda; dok ja dođem, drugi siđe prije mene." Pored sve bijede još osamljenost, zapuštenost! To dira Isusa u dušu. On veli bolesniku: "Ustani, uzmi svoju postelju i hodi!" I čovjek odmah ozdravi. Noseći kući svoju postelju, hvali on sigurno Boga, koji je dao toliku vlast čovjeku. Samo je čudno, da se ne zanima, tko je taj čovjek, koji ga je čudesno ozdravio. Isus je u gužvi naroda odmah iščezao. Tražio je dobro jadnog bolesnika, ne ljudsku slavu.

III.- ŽIDOVI PRIGOVARAJU ISUSU, PROGONE GA.- Onoga dana bila je subota. Ipak reče Isus: "Uzmi svoju postelju." Subotom morali su Židovi prema zakonu počivati (Eks 2o,1o). Mojsijev zakonik među zabranjenim težačkim poslovima ne spominje izrično nošenje tereta. Spominje ga prorok Jeremija (17,21). Književnička kazuistika razlikovala 39 težačkih posala, kao zadnji nošenje tereta s jednog mjesta na drugo, na pr.iz kuće van, ili izvana u kuću. Isus je svojim činom pokazao, da je gospodar subote. Književnici i farizeji, kojima je bilo vanjsko vršenje zakona sve, i koji su gledali samo slovo zakona, nisu bili kadri da shvate Isusa. A on je svojim čudom dokazao, da je nešto više nego običan čovjek, i stoga jamačno bolji tumač zakona nego književnici. Što književnici ne mogu pojmiti, poima nekako izliječeni bolesnik,naime da onaj koji zapovijeda bolestima, može dozvoliti, da se u subotu postelja odnese kući. Njegova je isprika pred ljudima: "Koji me izliječi, reče mi: Uzmi postelju svoju i hodi!" Kako je važno ne imati predrasuda! Učenjak s predrasudama je slijep,gdje neuki čovjek bez predrasuda dobro vidi!

Kolokvij s Isusom, liječnikom duše i tijela!

RASPRAVA SA ŽIDOVIMA RADI LIJEČENJA U SUBOTU I

Iv 5,17-3o

1.preludij: Od ribnjaka Bethesde vraća se Isus u hram. Tu se opet sastaje s izliječenim bolesnikom. Tu taj čovjek spoznaje svog dobročinitelja i očituje ga Židovima. Sad počinje Isusova rasprava s protivnicima. Po svoj prilici rasprava se razvila negdje pod Salomonovim trijemom, krasnim trijemom obloženim cedrovinom, što ga nose mramorni stupovi. Blagdan je židovski. Ima u hramu mnogo hodočasnika, koji slušaju Isusa.

2.preludij: Da spoznamo Isusa kao Boga-čovjeka, da čvrsto vjerujemo u njegovo božanstvo!

I.- ISUS RADI U SUBOTU KAO ŠTO RADI BOG OTAC.- Kako brani Isus svoj postupak, što je izliječenom bolesniku rekao, neka ponese kući svoj krevet, i to u subotu? Poziva se Isus indirektno, no ipak dosta jasno, na svoje božanstvo. Kao što Bog radi subotom, ne veže ga zakom o subcti, tako i Isus radi subotom, ne veže ni njega zakon Mojsijev. "Otac moj dosada radi, i ja radim." Židovi shvaćaju izvanredno, nečuveno značenje Isusove izjave i rasrde se još većma. "I zato su još više nastojali Židovi, da ga ubiju, jer nije samo prestupao subotu, nego je i Ocem svojim nazivao Boga, čineći se jednak Bogu." Kako su protivnici Isusovi zaslijepljeni! Morali bi se ipak pitati, šta dokazuju čudesa Isusova, šta dokazuje njegova svetost, svetost njegove nauke. Idu mimo svega toga, ljute se na Isusa, snuju protiv njega krvave osnove, samo zato, što Isus ide sasvim drugim putem, ne njihovim. Nemaju poniznosti, da ostave svoje i pođu za Isusom.

Njihov pojam o Mesiji, kao čovjeku i ništa više nego čovjeku, ne odgovara Staromu Zavjetu. Bilo je i u njihovo vrijeme pisaca apokrifnih knjiga, koji su točnije razumijevali St.Z. o Mesiji. Zašto farizeji ne će da svoj krivi pojam isprave? Previše su oholi. Isus se na njih ne obazire. Tvrdi o sebi još više.

Njegovo se djelovanje ne razlikuje od djelovanja Očeva. "Zaista, zaista vam kažem, Sin ne može ništa činiti sam od sebe, nego što vidi, da Otac čini; jer što on čini, to i Sin čini jednako. Jer Otac ljubi Sina i sve mu pokazuje, što sam čini; i pokazat će mu veća djela od ovih, te ćete se vi čuditi"(r.19s.). "Ja ne mogu ništa činiti sam od sebe. Kako čujem, sudim, i moj je sud pravedan, jer ne tražim volje svoje, nego volju onoga, koji me je poslao"(r.3o). Isus dokazuje jednakost svojega djelovanja s djelovanjem Očevim. Iz jednakosti djelovanja možemo zaključiti jednakost naravi, božanstvo Isusovo. Praktičan zaključak za nas neka bude, da i mi samo volju Oca nebeskoga vršimo i tako postanemo prava djeca njegova! Vršeći ono, što nam zapovijeda Isus, budimo mirni, kolikogod na nas vikao svijet!

II.- ISUS - POČETNIK ŽIVOTA.- Božanska jednakost djelovanja Očeva i Isusova očituje se osobito u tome, što je Isus početnik života. "Jer kao što Otac podiže i oživljuje mrtve, tako i Sin koje hoće oživljuje"(r.21). Radi se o vlasti zaista božanskoj, kojom Bog uskrisuje mrtva tjelesa i grijehom mrtve duše, a daje dušama život nadnaravni. Kako ćemo biti dionici tog života? Ako vjerujemo Isusu. "Zaista, zaista vam kažem: Tko sluša riječ moju i vjeruje onome, koji me je poslao, ima život vječni, i ne dolazi na sud, nego je prešao iz smrti u život"(r.24).

Slijede riječi, kojima Isus tvrdi, da je s njegovim dolaskom došlo vrijeme nekog općenitog, duhovnog uskrenuća mrtvih. "Zaista, zaista vam kažem: Ide čas i već je nastao, kad će mrtvi čuti glas Sina Božjega, i koji uščuju, živjet će"(r.25). Otkuda Isusu tolika vlast, da širom svijeta uskrisuje mrtve duše? On je kao Bog pun života, izvor svakoga života. "Jer kao što Otac ima život u sebi, tako dade i Sinu, da ima život u sebi" (r.26s.). Držimo se Isusa, da živimo životom pravim, nadnaravnim, božanskim! Nema života bez Isusa! Što je liječenje onog bolesnika prema životu, što ga Isus nama daje! To je život posvetne milosti, jedini, koji nama vrijedi, jedini, koji se Bogu mili, jedini, koji može procvjetati u blaženstvo vječno. Čuvajmo ga, krijepimo ga, da nam se ni za čas ne ugasi!

III.- ISUS - SUDAC SVIH LJUDI.- Najvažnija istina o Bogu jest, da je čuvar moralnoga poretka. Kao čuvar moralnoga poretka, sudit će on sva naša djela. Taj je sud predao Otac svojemu Sinu. Svi će jednom doći pred sud Isusov, znali oni za Isusa sada ili ne znali, vjerovali oni u Isusa ili ne vjerovali. "Jer Otac ne sudi nikomu, nego je sav sud dao Sinu, da svi poštuju Sina kao što poštuju Oca"(r.22). "I dade mu vlast da sudi, jer je Sin čovječji"(r.27). "Ne čudite se ovomu, jer ide čas, u koji će svi, koji su u grobovima, čuti glas njegov. I izići će, koji su činili dobro, na uskrsnuće života, a koji su činili zlo, na uskrsnuće suda"(r.28s.).

Isus nam je početnik života. Ako ne primimo dar Božji iz njegovih ruku, on će nam suditi. Ako li primimo, on će nas kao sudac nagraditi. Ili u drugom smislu riječi, dobri vjernik "ne dolazi na sud"(r.24). Kako svečan momenat svjetske povijesti, kad će se čuti glas Sina Božjega! "I kraljevi zemaljski i velikaši i vojvode i bogati i silni i svaki rob i slobodnjak sakriše se po spiljama i po pećinama gorskim. I govorahu gorama i pećinama: Padnite na nas i sakrijte nas od lica onoga, koji sjedi na prijestolju, i od srdžbe Janjeta"(Apk 6,15s.). Tako neka nam Isus dušu izliječi, da na njoj na dan suda ne nađe ništa kažnjivo!

Kolokvij s Isusom, da nam bude vrelo života, nikad sudac, koji će nas zabaciti od sebe!

Subota iza VII.nedjelje po Duhovima

RASPRAVA S ŽIDOVIMA RADI LIJEČENJA U SUBOTU II

Iv 5,31-47

1.preludij: Za ovo razmatranje možemo si stvoriti otprilike ovu sliku: Isusov glas u hramu diže se sve više. Učitelji zakona, koji u blizini drže školu, prekidaju predavanja, ćule uši, ustaju, pristupaju bliže. Brojni se hodočasnici zanimaju za Isusa, pitaju, tko je on. Ide šapat od usta do usta: "Isus iz Nazareta, prorok, čudotvorac!" Isus dostojanstveno stoji u središni.

2.preludij: Milost jake vjere u Isusa, Sina Božjega!

I.- ISUSOV JE SVJEDOK IVAN KRSTITELJ.- Isus dokazuje, da je poslanik Božji. Najprije priznaje pravno načelo, da nitko ne svjedoči sam za sebe: "Ako ja svjedočim za sebe, svjedočanstvo moje ne valja"(r.31). Stoga Isus iznosi druga svjedočanstva, na

prvom mjestu svjedočanstvo Ivana Krstitelja. Ne će doduše da ga previše istakne, ipak se o Ivanu jako pohvalno izrazuje: "On bijaše svjetiljka, koja je gorjela i svijetlila, no vi se htjedoste samo za čas radovati u svijetlu njegovu"(r.35).

Ivan nije bio sunce. Kao svjetiljka svijetlio je noću. Gorio je, revnovao za Mesiju. Tako je bio čist, ponizan, nesebičan, da je i sadašnje neprijatelje Isusove k sebi privukao. Htjeli su se oni za čas radovati u njegovu svijetlu. Lijepa je bila Ivanova pojava, propovijed, no da njih skroz prožme,u njima trajan učinak proizvede, za to oni nisu bili sposobni. Ode Ivan, a oni se pozanimali za druge stvari. Poradi njih se Isus ne služi Ivanovim svjedočanstvom, traži drugo, gdje se božanstvo više očituje. Isus Ivana hvali, a opet ga nekako i ponizuje. Ivan bi i poniženje lijepo primio. Budimo i mi kao sv.Ivan svjetiljka, koja gori i svijetli za Isusa, budimo svjedoci Isusovi! Ako nemamo uspjeha, kao što ga nije imao Ivan, ako su Isusu za obraćenje svijeta potrebna jača svjedočanstva nego što je svjedočanstvo naših riječi i naših primjera, neka nas to ne učini malodušnima!Mi samo izvršimo zadatak,što ga je Bog naložio nama!

<u>II.- ZA ISUSA SVJEDOČE NJEGOVA DJELA.</u>- "Djela, koja mi dade Otac, da ih izvršim, ta djela, koja ja činim, svjedoče za mene, da me je Otac poslao. I Otac, koji me je poslao, sam je svjedočio za mene, ali niti ste glasa njegova ikada čuli, niti lica njegova vidjeli. Niti ste spremili riječi njegove u sebi, jer ne vjerujete onomu, koga je on poslao"(r.36-38). Sve što je Isus učinio, dok je javno propovijedao, njegov sveti život, a naročito njegova čudesa, sve to svjedoči za njega. I naša se vjera dandanas osniva na tome. Bezvjerstvo i danas ne će da vidi djela Isusovih, niječe ih. Ipak djela Isusova postoje. Po njima je Isus kao sunce, što sebe svijetlom svojim pokazuje i čitav svijet obasjava.

U djelima Isusovim svjedoči za Isusa sam Bog. Slušajući Isusa, slušamo glas Božji, gledajući Isusa, gledamo samoga Boga. Protivnici Isusovi nisu bili kadri tako slušati i gledati Boga, stoga su propali. Nisu spremili riječi Božje u sebi, da bude njima početo života, vječnoga, blaženoga. Njihovu zasljepljenost nadomjestimo mi time, da sasvim prionemo uz Isusa i tako se s Bogom sjedinimo! Živimo tako združeni s Isusom, da nikada nimalo ne zaslužimo ukor, što ga on upravlja na svoje protivnike: "Ali vas poznajem, da nemate u sebi ljubavi Božje. Ja dođoh u ime Oca svoga, i ne primate me, ako drugi dođe u svoje ime, njega ćete primiti. Kako vi možete vjerovati, kad primate slavu jedan od drugoga, a slave, koja je od jedinoga Boga, ne tražite"(r.42-44). Tko nije valjan naći Isusa, on ne traži Boga, iako si umišlja, da ga traži. Tko ne prima Isusa, a prima svakojake druge lažne proroke, on bez sumnje traži sebe, a ne Boga. Ne može vjerovati u Isusa, tko traži slavu ljudsku.Književnici bili su oholi. Zato nisu mogli vjerovati. Šta će biti drugo dobra odluka ove točke razmatranja ako ne poniznost i nesebičnost u traženju Boga?

<u>III.- ZA ISUSA SVJEDOČI SV.PISMO.</u>- Isus nastavlja pred svojim nenavidnicima: "Vi istražujete Pisma, jer mislite, da imate u njima život vječni, i ona svjedoče za mene. I ne ćete da dođete k meni, da imate život"(r.39s.)."Ne mislite, da ću vas ja tužiti Ocu. Vas tuži Mojsije, u koga se vi uzdate. Jer

kad biste vjerovali Mojsiju, i meni biste vjerovali; jer on je pisao za mene. Ali kad njegovim pismima ne vjerujete, kako ćete mojim riječima vjerovati?"(r.45-47). Književnici su preko svake mjere istraživali, proučavali Sv.Pismo. Riječi su brojili, slogove i slova u Sv.Pismu. Svaka kvaka u slovima Sv.Pisma bila im je sveta. Slova su se grčevito držali, a duh, kojim valja čitati Sv.Pismo, ishlapio je iz njih. Tako nisu napokon ni slova razumjeli.

Tražili su svoju slavu, očekivali su Mesiju, kakav se njima sviđao, a kad je došao onaj, što ga je Sv.Pismo navješćivalo, nisu ga prepoznali. A da sami nisu primijetili kako, između njih i Mesije stvorile su njihove strasti težak, taman zastor. I da su znali čitavo Sv.Pismo napamet, svjedočanstva za Isusa nisu u njemu primijetili. Tako može ostati sama pobožnost bez prave koristi, ako nije čista, nesebična, ponizna.

Kolokvij s Isusom, da nam srca lijepo očisti, oči potpuno izliječi, tako te možemo gledati njega i Boga u njemu!

VIII.nedjelja po Duhovima

UČENICI ISUSOVI TRGAJU KLASJE U SUBOTU

Mt 12,1-8; Mk 2,23-28; Lk 6,1-5

1.preludij: Subota je. Židovi šeću spokojno u svečanim haljinama po gradskim ulicama. Neki izlaze malko izvan grada, ali ne više od 1km, da ne prekrše subote. Po njivama oko grada dozrijeva žito. Isus šeće kroz usjeve sa svojim učenicima. Za njim idu neki farizeji, jamačno da paze na njega. Učenici,gladni, počnu trgati klasje, trti rukama i jesti. Nastaje radi toga spor između Isusa i farizeja.

2.preludij: Da se napunim duha Isusova u obdržavanju zapovijedi Božjih!

I.- UČENICI TRGAJU KLASJE.- Subotom bi Židovi jeli bolje, jeli bi taj dan po tri puta. Pravo su shvaćali Boga, koji hoće da se na dan Gospodnji radujemo, i da u tu svrhu i tijelu priuštimo nevino uživanje. Iza subotne službe Božje pozivali bi prijatelje na ručak. One subote, čini se, nije Isusa nitko pozvao. Izgleda, da je taj dan bila i blagajna Isusova prazna. Pobrinut će se sigurno Isus za svoje učenike. No međutim baš hotimično dopušta nešto, što će biti povod novoj pouci o suboti. Učenike vodi kroz usjeve. Kako su gladni, trgaju klasje, taru rukama i griskaju ustima, kako to i dandanas vole raditi istočnjaci. Što učenici rade na tuđoj njivi, to im zakon izrično dozvoljava: "Ako dođeš u žito bližnjega svojega, smiješ trgati klasje rukom. Ipak ne smiješ stavljati srp na žito bližnjega svojega"(Dt23,26).

Ako se komu čini, da je od dvanaest apostola kvar mogao biti prilično velik, znajmo, da si Isus još nije izabrao dvanaest apostola! Ne znamo koliko je učenika bilo tada uz Isusa. On je sigurno pazio, da šteta ne bude velika. Isus motri svoje učenike, ne će da ih ukori. Divimo se njegovu siromaštvu, a i njegovoj dobroti srca! Osjeća on u svojem srcu, što njegovi učenici trpe glad, makar samo kratko vrijeme. Razabire se to iz riječi, koje će baciti u lice farizejima: "Kad biste razumjeli, što znači: Milosrđe hoću, a ne žrtvu, ne biste osudili nevine"(Mt).

I s nama ima Isus sućut, kad patimo, napose kad patimo idući za njim. Dakle samo naprijed s pouzdanjem!

II.- FARIZEJSKO NEZADOVOLJSTVO.- Farizeji se sablažnjavaju, upzoravaju Spasitelja: "Gle, tvoji učenici čine, što nije dopušteno činiti u subotu"(Mt). Farizeji su strašno pazili na to, da se na izvana izvrši zakon, da se na izvana ne učini ono, što je zabranjeno. Njihova je pobožnost postajala sve više vanjska. Kao što su u Sv.Pismu brojili riječi i slova, tako su izbrojili, da ima u zakonu 248 propisa i 365 zabrana. Što se subotom ne smije raditi, razdijelili su u 39 točaka, a od ovih točaka svaku su opet dijelili u šest točaka. Zalazili su u tumačenju zakona u takve sitnice i u takvo cjepidlačenje, da su nama sada upravo smiješni.

Jasno je, da je kod toga trpio duh, i da je vanjsko vršenje svih mogućih propisa gajilo u farizejima samodopadnost i preziranje onih, koji u vanjskom ćudoređu nisu bili tako spretni kao oni. U Isusovoj je vjeri naprotiv glavno duh. U srcu je sijelo ćudorednosti. Vanjski čin ne preziremo, smatramo ga potrebnim, ali je bolje, da propadne vanjski čin, nego da duh štetu trpi. Našeg duha ljudi ne vide, vide samo vanjska djela. Ništa zato! Dosta je, da Bog vidi u naše srce. On će ga nagraditi. Iz srca prijeći će i u vanjski čin prava vrijednost na korist našu, korist našeg bližnjega i na slavu Božju.

III.- SUBOTA JE RADI ČOVJEKA, NE ČOVJEK RADI SUBOTE.- Bog je u svojim zapovijedima dobar, farizeji su tvrdi. I tu bismo mogli moliti s Davidom: "Neka zapadnemo Gospodinu u ruke, jer je milost njegova velika; a ljudima da ne zapadnem u ruke" (2Sm 24,14). U Crkvenici čitamo: "Mi ćemo se radije baciti u ruke Gospodnje negoli u ruke ljudima. Tako je on velik, tako je i milosrdan"(2,18). Isus naglašuje farizejima: "Subota je načinjena radi čovjeka, a ne čovjek radi subote." I nasljednici farizeja učit će narod: "Subota je dana vama, niste vi dani suboti", no samo u smislu, da se u svrhu spasavanja života smije subota prekršiti. Isus je mnogo blaži.

Bili su i njegovi sunarodnjaci u skladu s voljom Božjom i mnogo blaži, dok ih farizejština još nije pokvarila. Na pr. kad je veliki svećenik Davidu i njegovim gladnim drugovima dao postavljene hljebove, koje inače smiju jesti samo svećenici u hramu. Isus, predviđajući, kako će se sama subota ukinuti, odvažno nastavlja: "Jer je Sin čovječji gospodar i od subote." Kad dakle Isus u svemu, što nam zapovijeda, ima pred očima samo naše dobro, s kolikom revnošću moramo vršiti njegovu svetu volju! Čuvajmo se ipak i drugog ekstrema, da ne bismo prema svojoj lijenosti tumačili zapovijedi Božje i žrtvovali trenutačnoj nasladi svoju pravu sreću, oko koje Bog toliko radi! Sloboda evanđeoska, sloboda djece Božje, tumači na čovječji način čovjekoljubne ustanove dobroga Boga, no samu volju Božju mora mnogo više štovati, nego su ju štovali književnici i farizeji.

Razgovor s predobrim našim Spasiteljem!

ISUS LIJEČI U SUBOTU ČOVJEKA S USAHLOM RUKOM

Mt 12,9-14; Mk 3,1-6; Lk 6,6-11

1.preludij: Neke druge subote uniđe Isus u sinagogu i stane učiti. Pred njim stoji čovjek s usahlom rukom. Sv.Jeronim navodi iz evanđelja Nazarenaca i Ebjonejaca, da je taj čovjek bio zidar, i da se obratio na Isusa ovim riječima: "Bio sam zidar, uzdržavao sam se radom ruku svojih. Molim te, Isuse, da mi povratiš zdravlje, te si ne moram sa stidom prositi hranu." Farizeji i književnici promatraju Isusa s namjerama zlobnim, hoće li liječiti u subotu. Isus zove bolesnika u sredinu, raspravlja sa svojim protivnicima, liječi usahlu ruku. Farizeji bjesne.

2.preludij: Da Isus ispravi i usavrši moje vjerske osjećaje tako, da u njima prevlada ljubav prema bližnjemu, djetinje pouzdanje u Oca nebeskoga!

I.- ZLOBA FARIZEJSKA.- Čudesa su Isusova dokaz, da je on poslanik Božji, zaista ono, što on o sebi tvrdi: Mesija, Sin Božji. No farizejima ne dokazuju ništa. Priprosti puk gleda u čudotvorca s nekim svetim strahom. Osjeća objavu Božju, dršće pred njom u strahopočitanju. Farizeju i književniku nije čudotvorac, nego varalica, čovjek đavolski, tkogod se ne slaže s njihovim propisima. O Isusu već znaju da nije iz njihove škole, da za njihovu kažuistiku ne haje. Zato svejedno što se prirodni zakoni Isusu pokoravaju! Kad se Isus njima, farizejima, ne prilagođuje, on je grješnik. Gledaju bolesnika. Vrebaju na Isusa, da ga optuže, ako jadnika izliječi u subotu, makar samo svojom svemogućom riječju, bez najmanjeg težačkog napora.

Ne obazirući se na njih, Isus čini čudo. "Tada ih pograbi bijes, te su bili izvan sebe. I dogovarahu se među sobom, što bi učinili Isusu"(Lk). Još gore! Sv.Matej piše: "A farizeji iziđoše i stvoriše odluku protiv njega, da ga pogube." Već snuju, kako će Isusa ubiti. Tako daleko ide njihova zasljepljenost!

Valja načelo, da čudo nije od Boga, ako se čudotvorac protivi Bogu i njegovu zakonu. Oholi su farizeji krivo istovijetili svoju nauku s objavom Božjom. Pravo će im Isus u svoje vrijeme predbaciti: "Ostavivši zapovijed Božju, držite ljudske predaje"(Mk 7,8). Čuvajmo se i mi, da pod utjecajem strasti ne držimo svoje pokvarene misli i želje za izraz volje Božje!

II.- FARIZEJE U TUMAČENJU ZAKONA VODI KATKADA POHLEPA ZA IMETKOM, NE VODI IH LJUBAV PREMA BLIŽNJEMU.- Kako su farizeji nedosljedni! Evo kako im Isus dokazuje njihovu nedosljednost! "A on im reče: Koji od vas, ako ima (samo) jednu ovcu, i ova u subotu padne u jamu, ne će je uzeti i izvaditi? Koliko je čovjek vredniji od ovce!" Raspravljali su književnici o tom slučaju, šta ako u subotu živinče padne u jamu. Dopuštali su, da mu se smije dati hrana. O tome da li mu se smije pomoći, da izađe, razilazila se njihova mišljenja. Vidi se iz Isusovih riječi, da je u njegovo vrijeme prevladavala blaža praksa.

I vidi se opet, kako su bili književnici pohlepni za tim, da spase svoje blago, a tvrdi da pomognu svojemu bližnjemu. Vidi se njihova strast i njihovo pomanjkanje ljubavi. Svaki dan su farizeji opetovali one riječi, da valja Boga ljubiti svim srcem, svom dušom, svim silama, a nisu uviđali, da bi ljubav prema Bogu najljepše pokazali ljubavlju prema bližnjemu. Tvrdi su

bili i oholi, nisu se mogli Isusu sviđati. Tražit će i Isus velike žrtve od svojih učenika, ali sve u duhu poniznosti i bratske ljubavi. Da se sve postavi na solidni temelj poniznosti i ljubavi, potrebno je ostaviti farizejsko tumačenje zakona. Ne sam zakon, nego njihovo tumačenje zakona.

III.- DOPUŠTENO JE SUBOTOM DOBRO ČINITI.- Eto načelo Isusovo! Nije njegov smisao, da nam je u dan Gospodnji sve dozvoljeno, čime koristimo bližnjemu. Ne! Radi se samo o tome, da se očuvamo pretjerivanja farizejskoga. Pod izlikom da je dan Gospodnji dan radosti, teško bi književnici dozvoljavali, da se taj dan tješe žalosni ili pohađaju bolesnici. Našao se strog zakonoznanac, koji bi zabranio molitvu za bolesnike u dan subotnji. Raspravljalo se o tome, smije li se u subotu ugasiti svjetiljka, ako smeta bolesniku. Iako se baš ovo dozvoljavalo, ipak se iz svih tih rasprava, eventualnih zabrana, može lako zaključiti, kako su književnici znali biti nečovječni. A kad se pojavio Isus,utjelovljeni Sin Božji, zaista "se pokaza dobrota i čovjekoljublje Boga, našega Spasitelja"(Tt 3,4).

Očito je opet s druge strane, da Isusovo čovjekoljublje nije ono moderno, koje čovjeka čini bogom, brine se prekomjerno za njegovo tijelo, malo mari za dušu. Isus u prvom redu brani prava Božja, brine se za našu dušu. Tako on najviše pridonosi i za naše zemaljsko blagostanje. I prema našim tjelesnim bijedama i potrebama on je pun milosrđa. U našem božanskom zakonodavcu glavno je njegova beskrajna ljubav prema ljudima. A on hoće da u svim njegovim propisima bude iza ljubavi prema njemu glavni propis, glavna zapovijed, ljubav prema bližnjemu. Farizeji bili su često rigoristi, hladni, ledeni rigoristi, koji su zakone tumačili bez ljubavi, dakle proti Bogu.

Molimo Isusa u kolokviju, da se napunimo njegova duha, njegove ponizno uslužne ljubavi prema bližnjemu!

Utorak iza VIII.nedjelje po Duhovima

ISUSOV UZMAK; OKO NJEGA SILAN SVIJET; BOLESNICI

Mt 12,15-21;(4,24s.); Mk 3,7-12; Lk 6,17-19

1.preludij: Farizeji snuju zlo protiv Isusa. On se uklanja ispred njih, ide drugamo, vraća se na obalu Genezaretskog jezera. Oko njega silno mnoštvo. Zgnječili bi ga, da se nije sklonio u čamac. On liječi, tjera đavle, koji izlaze vičući, da je Isus Sin Božji.

2.preludij: Da i ja slijedim Isusa, oduševljeno kao onaj brojni narod! Da nasljedujem Isusovu blagost!

I.- ISUS OSTAVLJA FARIZEJE,NASTUPA SVUDA KAO BLAGI SPASITELJ.- Farizeji smišljaju, kako bi Isusa pogubili. On ne će da se s njima svađa. Skromnim i poniznim načinom traži sebi mir, da uzmogne mirno djelovati na duše. Liječi on i tijelo, jer je milosrdan. Dolaze k njemu bolesnici, donose ih pred njega. "I sav je narod tražio da ga se dotakne, jer je iz njega izlazila sila i sve je iscjeljivao"(Lk). Dobar je Isus, no sve što on radi za zdravlje tijela, radi, da osvoji sebi duše. Sve je to priprava za propovijed na gori, koju ćemo skoro čuti.

Senzaciju, koju pobuđuju njegova čudesa, Isus stišava.

Nije njemu stalo do ljudske slave. Ne će da čudesima uzburka mase, razbudi sumnje političkih vlasti. Izliječenim bolesnicima strogo zapovijeda, da čudesa ne razglašuju. U njegovu poniznom, blagom, spasiteljskom nastupu ispunjaju se riječi proroka Izaije (42,1-4): "Gle, sluga moj, koga izabrah. Jedinac moj, koji je ljubimac duše moje. Duh svoj stavit ću na njega. Pravdu javit će narodima. Ne će se prepirati i ne će bučiti. Nitko ne će po ulicama čuti glasa njegova. Trske stučene ne će prelomiti, ni stijenja, što se dimi, ne će ugasiti, dok pravdu ne privede pobjedi. I u ime njegovo uzdat će se narodi"(Mt). Dobrota je glavno obilježje Božje. Svojom dobrotom očituje se Isus kao Sin Božji, razlikuje se od tvrdih farizeja. Razlikuje se od njih i svojom poniznošću ne tražeći ništa drugo nego slavu Božju.

II.- SILAN SVIJET OKO ISUSA.- Glas o čudesima širi se brzo, sakuplja mase svijeta iz dalekih pokrajina. On propovijeda na obali galilejskoga jezera. Pred sobom ima brojne slušatelje ne samo iz Galileje, nego također iz Judeje, iz samog glavnog grada Jeruzalema, k tomu još iz Idumeje s juga, od Tira i Sidona. To znači, da se po čitavoj Sv.zemlji preko njezinih granica govori o Isusu, tako govori, da ljudi ostavljaju svoje poslove, idu na put, daleko, samo da Isusa vide, čuju, da se izliječe od svojih bolesti.

Je li mogao Isus onako elektrizirati mase svojih sunarodnjaka, a da nije postao sumnjiv vlastodršcima? Zar nemaju pravo oni, koji protiv podataka sv.evanđelja tvrde, da je Isusov pokret trajao tek nekoliko mjeseci, najviše godinu dana? Bilo bi tako, da Isus nije izbjegavao političkih naziva, da nije, propovijedajući, ostao kod čisto duhovnih problema. Pilatu će reći na Veliki petak: "Kraljevstvo moje nije od ovoga svijeta"(Iv 18, 36). Isto je svojim činom očitovao od početka. Pilat, doznavši, šta je Isus radio i govorio, nije u njemu našao nikakve krivice; nije ni Herod, tetrarh Galileje. Uvidio je Pilat, da su veliki svećenici Isusa njemu predali iz zavisti (Mt 27,18), a ne zbog njegova buntovnog djelovanja. Kad Isus k sebi privlači mase, on ih samo smiruje, posvećuje, moralno diže. Ne otima ih nikomu, koji ima pravo na njihovu poslušnost. Hoće da ih privuče k sebi sve, jer će one kao i čitav svijet imati od toga samo najveću korist.

III.- IZ ISUSA IZLAZI SILA, KOJA SVE LIJEČI (Lk).- Isus liječi, čini čudesa svojom voljom. Dopušta, da se izliječe oni, koji ga se samo dotakli. Kao da iz njegova tijela izlazi neka božanska sila! Jamačno izlazi samo prema volji Isusovoj. Ali je ipak lijepa predodžba, kao da su u Isusu sile, koje same od sebe teže za liječenjem naših slabosti, - predodžba, kao da je već blizina Isusova, dodir s njegovim presvetim tijelom ljekovit, spasonosan. U njegovoj je biti, da bude dobar i da čini dobro. Dobrota je Isusova ona sila, koja liječi, to je ono božansko dobro, diffusivum sui, koje se daje više nego ikoje drugo dobro.

Kako bismo bili ludi, kad ne bismo letjeli k Isusu, da uz njega ozdravimo od svih svojih slabosti! Neka samo njegova sila ulazi u nas, neka nas izliječi, usavrši, obnovi, oplemeni! Jača i divnija je ona sila, koja izlazi iz Isusa, da izliječi duše, no od nje mnogi bježe, jer vole svoju bolest, grijeh. Ne daj Bože, da bismo mi bili u njihovu broju! Tražimo, tražimo dodir s Isusom, najviše u presv.Euharistiji! Tu dodir s presvetim

tijelom Isusovim tamani u nama klice smrti, tim dodirom prelijevaju se u nas životna snaga i sam božanski život Isusov. Kako ne bismo za tim čeznuli? Da nam je daleko do Isusa, morali bismo izdaleka k njemu doći. A on nam je tako blizu!

Razgovarajmo s Isusom, metnimo u razgovoru dušu svoju njemu što bliže, da ju sila Isusova elektrizira za svako dobro, za svako ozdravljenje!

Srijeda iza VIII.nedjelje po Duhovima

IZBOR DVANAESTORICE APOSTOLA

Mt 1o,1-4; Mk 3,13-19; Lk 6,12-16

1.preludij: Izmorili su Isusa napori cijelog dana, a oko njega još uvijek žamori mnoštvo ljudi. No on ih pred veče pušta na obali jezera, povlači se u samoću, penje se na brežuljak, koji se diže kojih loom nad jezerom. Ako je prispio na vrh prije mraka, mogao se Isus zagledati u divnu modrinu jezera,u lijepe brežuljke, koje mu tvore okvir. Večernje je svijetlo kao grimiz titralo, prelijevalo se po njima.

Isus roni u molitvu. Skoro se nebo osulo zvijezdama,zvijezdama, o kojima veli Stvoritelj da su mu klicale kod stvaranja. Sada one samo tiho trepere nad Bogom-čovjekom, koji se moli. Kao da i one u šutnji očekuju ono veliko, što će se sutra zbiti: izborom svojih apostola Isus će udariti temelj svojoj Crkvi. Sutra će on njoj dati ćudoredni ustav svojim govorom na gori. - Gledajmo još u duhu Isusa kako on, dok puca zora, stoji na onoj visini usred svojih novoizabranih, ushićenih apostola!

2.preludij: Molimo se za milost, da nas Isus učini dostojnima njegova poziva,spremnima da se pozivu odazovemo!

I.- NOĆ MOLITVE ISUSOVE.- Pred noć Isus ne misli na počinak, ili, hoće da otpočine u molitvi, u samoći, u tihoj noći.Za dugu, usrdnu molitvu ima on sada poseban razlog. Došao je čas, da položi temelj novoj zgradi, koju kani sagraditi, sv.Crkvi. Hoće da si izabere dvanaest apostola. Oni će biti temeljni kamenovi Crkve Božje, Jeruzalema nebeskoga. U svoje doba reći će sv.Pavao kršćanima, da su nazidani na temelju apostola i proroka (E 2,2o). A sv.Ivan gledat će u viđenju sveti grad Božji i dvanaest temelja pod gradskim zidinama, "i na njima dvanaest imena dvanaest apostola Janjetovih"(Apk 21,14). Isus hoće da stvori nov narod Božji, Izrael duhovni, da sagradi nov Jeruzalem. Kako je to važan čas!

Znade Isus, zašto se moli čitavu noć. S vođama svog naroda on prekida veze. Farizeji mu već rade o glavi. Isus ide svojim putem. Gleda u duhu sjajnu budućnost svoje Crkve. Njegovo će to biti djelo. Ipak hoće da ljudi s njime surađuju. Izabrat će sada svoje prve i glavne suradnike. Za njih se Bogu moli. Svima on preporuča molitvu, da Bog pošalje radnike u svoju žetvu. Na istu se nakanu moli sam Isus. Najradije se i mi molimo za sv.Crkvu i njezine svećenike!

II.- ISUSOVA PEDAGOGIJA.- Isus izabire dvanaest apostola. Nisu to za njega novi ljudi. Sastao se on s nekima od njih skoro iza svog krštenja. Već im se tada objavio kao Mesija i Sin Božji. Putovali su oni u ono vrijeme s Isusom u Kanu Galilejsku.

Na početku svog galilejskog djelovanja pozvao je neke, da sve ostave i njega prate, Petra i Andriju, dva sina Zebedejeva, skoro još i Mateja. Skupljali se oko Isusa mnogi drugi, koji su ga stalno slijedili. U zadnjoj će godini svog djelovanja slati 72 svoja učenika, da mu propovijedanjem priprave narod Pereje.

Od svojih brojnih učenika bira Isus dvanaestoricu. Kad svanu jutro, našao se uz njega na gori jedan ili drugi od njegovih učenika. Isus mu reče, neka pozove druge. Gledajmo ih, kako se svi žurno penju, dolaze do Isusa, opažaju na njegovu licu nešto svečano, slute, da će čuti nešto važno. Kako im on tumači svoj izbor? Možda time što ih treba sada kao pomoćnike u propovijedanju. Da li im već sada obećaje posebni udio u mesijanskom kraljevstvu? Ako im toga ne kaže izrično, njima se sigurno sama od sebe nameće ta misao. Da li već sada čuju, da će biti Isusovi svjedoci do kraja svijeta, ali da će zato morati također biti svjedoci-mučenici? Za takve objave možda je još prerano.

Isus postupa u svemu kao vrstan pedagog. Nagrađuje svoje najbolje učenike, potiče ostale, da budu još revniji. Možda stoje već sada pred Isusom sv.Matija i Josip Barsaba (Dap 1,23), možda dva učenika, kojima će se Isus ukazati na putu u Emaus. Isus njih ne bira, no kod toga je tako blag, da ih ne vrijeđa nimalo. O vlasti, koju daje Isus apostolima, veli sv.Marko:"da budu s njime i da ih pošalje da propovijedaju. I dade im vlast da (liječe bolesti) i da izgone đavle." Kako divna povlastica, "da budu s njime"! S Isusom! Oni će s Isusom blagovati, spavati, imat će zajedničku blagajnu, bit će najintimniji svjedoci svih njegovih čudesa i govora! Kolika sreća! Tražimo i mi familijarnost s Isusom svim sredstvima, koja nam stoje na raspolaganje!

<u>III.- POJEDINI APOSTOLI.</u>- Apostoli su razdijeljeni u tri grupe po četiri. U prvoj su grupi Petar i Andrija i dva sina Zebedejeva. Bili su oni najvredniji i najsposobniji, djelomice također prvi, s kojima se Isus sastao. Sigurno nije slučajno, da je Petar na čelu dvanaestorice, a Juda izdajica uvijek zadnji. Matej još izrično ističe, da je Petar <u>prvi</u>, bez sumnje zato, jer je Petar, stijena, na kojoj će Isus sagraditi svoju Crkvu. U drugoj je grupi prvi Filip, u trećoj Jakov Mlađi. Filip ima uza se Bartolomeja, Tomu i Mateja, a Jakov Tadeja, Simona i (i Judu izdajicu). Osim Jude Iškariotskoga svi su Galilejci, ljudi neknjiževni i priprosti (isp.Dap 4,13). Jedan je među njima carinik. Izbor se Božji temelji na posebnim obzirima, ne računa kao ljudi. Zapanjuje nas izbor Jude izdajice. Bio je Juda u ono vrijeme sigurno dobar. A kako će strašno zalutati! Ako je Bog i nas izabrao i sebi posvetio, čuvajmo se ipak svojih strasti!

Razgovor s Isusom, kraljem i učiteljem apostola!

Četvrtak iza VIII.nedjelje po Duhovima

OSAM BLAŽENSTAVA

Mt 5,1-12; Lk 6,2o-26

<u>1.preludij:</u> Učenjaci u novije vrijeme vole tražiti mjesto Isusova govora na gori blizu Kafarnauma, na obali Genezaretskog jezera. Ako idemo od Kafarnauma uz obalu po sata daleko prema zapadu, dolazimo do brežuljka, koji je u proljeće obrastao

bujnim livadama. S druge strane prostire se ravnica, koja se nekad radi sedam obilnih izvora zvala Heptapegon (sada:Tabga)= ravnica sedam izvora. Da se ravnica prekrije mnoštvom ljudi i da im netko progovori s obronka onog brežuljka, od takozvane Jobove spilje, mogu ga svi čuti i razumjeti. U toj lijepoj okolici, oko tih izvora sakupili se mnogi ljudi iz Galileje,Judeje, Idumeje, iz Feničke, iz Transjordanije. Tu je Isus izliječio bolesnike, na brežuljku se zatim molio čitavu noć, tamo je sebi izabrao dvanaest apostola.

Sada s njima silazi, po prilici do one Jobove spilje. Pred sobom vidi toliko duša, željnih utjehe i pouke. Hoće da im održi važan govor, svoj programatični govor, kojim će im objaviti pravi duh Novoga Zavjeta. "I kad sjede, pristupiše k njemu učenici njegovi. I otvorio je svoja usta i učio ih."

2.preludij: Isuse, napuni nas svojim duhom, duhom svoje propovijedi na gori, najprije duhom osam blaženstava!

I.- BLAŽENI SIROMASI, BLAŽENI KROTKI, BLAŽENI ŽALOSNI.- Govora, kakav je govor na gori, prije Isusa svijet nije čuo.Nije se taj govor u svoj čistoći svojoj ni kasnije opetovao osim u Crkvi Kristovoj. Nek samo drugi iznose svoje slične izreke, to su kod njih izreke nerijetko tek na izvana slične Isusovima, izreke kod njih osamljene, jedva primjećivane, lako zaboravljane. To su kod njih razbacani kamenčići. Originalan je Isusov govor na gori, jer se tu najljepša načela ističu kao nigdje drugdje, jer se stapaju u cjelinu, kakovu bismo drugdje uzalud tražili. Isusova je propovijed na gori divna umjetnina, silno sugestivna, silno privlačiva, puna božanskoga duha. Pa i mnogi pojedini elementi te umjetnine novi su i originalni. Ako se napunimo duhom propovijedi na gori, bit ćemo puni Duha Božjega,koji obnavlja lice zemlje.

"Blaženi siromasi duhom, jer je njihovo kraljevstvo nebesko! Blaženi krotki, jer će oni baštiniti zemlju! Blaženi žalosni, jer će se oni utješiti!" Sv.Luka zabilježio je još ovo: "Ali teško vama bogatima, jer ste primili svoju utjehu! Teško vama, koji ste sada siti, jer ćete gladovati! Teško vama, koji se sad smijete, jer ćete tugovati i plakati!" Ne ostavlja Isus, ne uspavljuje on siromahe u njihovoj bijedi! Nitko ne traži tako bezuvjetno kao on djela milosrđa, i tjelesna. Ali on cijeni puno više dobra duhovna i vječna. Ne podnosi robove materije. Teško je čovjek duhovan, teško on leti u nebo, pošto se prilijepio uz materiju. Duh mora biti slobodan. Ne smije tijelu davati toliko, da sam štetu trpi.

Blaženi su i krotki, ljudi, koji si dobra ovoga svijeta ne prisvajaju silom niti ih brane silom, zdvojno, divlje, kao da bez njih nema sreće. I ova se zemlja sigurnije posjeduje blagošću, koliko više zemlja obećana, duhovna dobra kraljevstva Božjega!

Žalost, koju Isus slavi, može biti žalost duhovna, ona koju osjećamo, kad trpe interesi Božji, interesi sv.Crkve, kad duše propadaju. Misli Isus i na svaku drugu žalost, dakako poduhovljenu, kad imamo svoj Getsemani, a podnosimo ga kako valja. Onda nam dolazi Isus utješitelj.

II.- BLAŽENI, KOJI GLADUJU PRAVDE, KOJI SU ČISTA SRCA, KOJI SU PROGONJENI RADI PRAVEDNOSTI.- "Blaženi, koji gladuju i žeđaju pravde, jer će se oni nasititi!" Na razne se načine razumijeva pravda, koju Isus spominje. Prema najvjerojatnijem i

najljepšem tumačenju pravda je ovdje isto, što svetost. Težiti za svetošću, osjećati pravu glad i žeđu svetosti, to mora biti značajno za učenika Isusova. Je li to značajno za mene? Ili se možda bojim borbe protiv grijeha? "Blaženi, koji su čista srca, jer će oni Boga vidjeti!" Nema čistoće bez borbe, ali kako je divna nagrada te borbe, gledanje Boga, donekle već na ovom svijetu! "A ja ću u pravdi gledati lice tvoje; kad se probudim, bit ću sit od prilike tvoje"(Ps 17,15).

Ili možda dršćem pred progonima, koje mi proriče Isus, iza njega još sv.Pavao? "A i svi, koji pobožno hoće da žive u Kristu Isusu, trpjet će progonstvo"(2T 3,12). Kako me divno tješi Spasitelj!"Blaženi, koji su progonjeni radi pravednosti,jer je njihovo kraljevstvo nebesko! Blago vama kad vas pogrde i usprogone i uzgovore na vas sve zlo lažući radi mene! Veselite se i kličite, jer je plaća vaša velika na nebesima; jer su tako progonili proroke, koji su bili prije vas!" Sv.Luka dodaje još riječi: "Teško vama, kad vam stanu svi ljudi laskati, jer su tako činili njihovi oci lažnim prorocima!" Opreka između zla i dobra postojala je uvijek. Dobro ćudoredno nije nitko podigao na tako visok standard kao Isus. Zato je njegova religija predmet najžešćih protivština. To je religija mučenika. No iz mučeništva izvire blagoslov Božji na ovom svijetu, izvanredno blaženstvo na nebu.

III.- BLAŽENI MILOSRDI, BLAŽENI MIROTVORCI.- Isus slavi kao blažene ljude milosrdne i mirotvorce. Milosrdni postići će milosrđe Božje, mirotvorci bit će prava djeca Boga, koji je Bog mira. Nijedno se drugo svojstvo Božje ne slavi toliko u Sv.Pismu kao njegovo milosrđe. Njemu nema granice, osim ako ju postavimo mi, kad nećemo da se za svoje grijehe kajemo. Bog je milosrdan prema našoj tjelesnoj i moralnoj bijedi. Mi nismo Božji, ako nismo puni saučešća prema svojemu bližnjemu. Kako lijepo veli sunce Bogu u nekoj Lamartinovoj pjesmi, da se smatra najviše Bogu sličnim, što može svojom zrakom kroz rupu doprijeti u tamnicu i razveseliti uznika, jednu mu suzu s oka osušiti! Budimo također kao pravi sinovi Božji vazda anđeli mira, kršćanskom ljubavlju i kršćanskim ćudoređem, koje smiruje duše, pomiruje duhove! Stvarajmo mir između Boga i ljudi, i bit će mir među ljudima, mir u njihovim dušama!

U kolokviju razgovarajmo s Isusom! Neka njegova blaženstva prodru do moždine našega bića, neka nas posve preobraze!

Petak iza VIII.nedjelje po Duhovima

UČENICI ISUSOVI - SO ZEMLJE, SVIJETLO SVIJETA,GRAD NA GORI

Mt 5,13-16; Mk 9,5o; Lk 14,34s.; 11, 33

1.preludij: Gledajmo Isusa gdje propovijeda na gori,govori više svojim učenicima, koji stoje ili sjede oko njega u neposrednoj blizini. - Možemo gledati u duhu također svjetiljku kako svijetli svima u kući, gledati smiješnu sliku svjetiljke, što gori sakrivena pod sudom. Prestavimo si grad nagori, utvrđen, nepristupačan neprijatelju, neosvojiv, kamo se u vrijeme rata utječu stanovnici bližnjih sela!

2.preludij: Da se nikad kao učenik Isusov, osobito kao apostol, ne iznevjerim svojoj zadaći da širim oko sebe miomiris dobrih djela,da drugima svijetlim,da reagiram protiv moralnog truleža!

I.- UČENICI - SO ZEMLJE.- So čuva hranu, da se ne pokvari. Solju začinjavamo jelo. Bez soli bilo bi nam bljutavo. "Dobra je sol. Ali ako sol obljutavi, čim će se začiniti? Niti je dobra za zemlju niti za gnoj, baca se napolje"(Lk). Talmud se, čini se, baš Isusovim riječima ruga, kad pita, može li sol obljutaviti. Može sol, koja se vadi iz Mrtvoga mora, budući da nije čista, nego pomiješana s raznim primjesama.

Učenik je Isusov nalik na so, dok je u njemu riječ Božja čista, nepatvorena. Već samim primjerom svog života, a pogotovu ako k tomu još propovijeda, čuva on svijet od moralnog truleža. Grijeh zarazuje duše, iznakazuje ih i izjeda i uništava. Sol nauke Isusove dezinficira, imunizira. Naš primjer i naša riječ uvijek djeluju na bližnjega. S primjerom kršćanskoga života i s riječju Božjom spojena je još jakost milosti Božje. Prava sol! Tko će se ustručavati da kao sol širi oko sebe moralno zdravlje! Kako žalosno, ako mi nosioci božanske sile, koja preobrazuje svijet, obljutavimo! Događa se tako, kad dopuštamo svjetskomu duhu, da se pomiješa u nama sa solju Isusovom. Morali bismo popraviti svijet, a svijet kvari nas.

Ako smo mi po volji Božjoj sol zemlje, ima li druga sol, koja će nas izliječiti? Tko će propovijedati apostolu, opominjati ga, ako se on pokvari? Sol je nauke Isusove u sebi čista, ne kvari se u sebi, kvari se u meni, kad se tu miješa s nečistoćom. Ima li meni spasa, ako djelatnosti nauke Božje stavljam zapreke? "Ne vrijedi već ni za što, nego da se baci napolje i da je ljudi pogaze"(Mt). - Sol u ustima nije ugodna. Tako nije ni apostol ljudima uvijek ugodan, uvijek sladak. Nek se ne boji, kad ustreba, biti slan i opor! Samo da dušama koristi!

II.- UČENICI - SVIJETLOST SVIJETA.- Bog je svijetlo i tame u njemu nema nikakve (1Iv 1,5). Isus je svijetlo ovoga svijeta (Iv 8,12). Kolika čast za nas, ako smo Bogu, ako smo Isusu slični svijetleći svijetu na putu u nebo! Preporuča doduše Isus, da činimo svoja dobra djela i da se molimo u tajnosti, ne s ostentacijom, kao farizeji. Ipak njegova nakana nije, da nas potpunoma odijeli od svijeta. Silom prilika mi živimo s drugim ljudima, dobrim i zlima. Isus nas nije oslobodio od dužnosti, da i ono, što nužno radimo pred drugima, bude dobro, sveto. Ne smijemo biti licemjeri, no dobar primjer moramo davati. Ako kod toga ostanemo ponizni, bit će naš primjer najljepši, najsvjetliji. "Tako neka se svijetli svjetlost vaša pred ljudima, da vide vaša dobra djela i slave Oca vašega, koji je na nebesima."

Naposе apostol ne može, ne smije biti svjetiljka pod vaganom, nego mora stajati na svijećnjaku. Tako se mora sjati naše svijetlo, da se vidi, da je to svijetlo Božje, i da ljudi slave Boga, ne nas. Mi smo kao mjesec, studen i taman, ako ga sunce ne ugrije, ako se sunčano svijetlo ne odrazuje s njegove površine. Lijep je mjesec na noćnom nebu, lijepa je mjesečina, kad se na njoj srebre potoci i lugovi uz njih. No sve je to svijetlo sakrivenoga sunca. Ne sjaji se na nama ni najmanja zraka, koja ne bi bila od Sunca-Boga. Kad Bog hoće da njegovo svijetlo odsijeva s našega života, surađujmo s njime u svoj poniznosti, budimo i mi svijetlo svijetu!

III.- UČENICI - GRAD NA GORI.- Ima starodrevnih gradova, građenih po visinama. Oni koji su ih gradili, htjeli su biti sigurniji u vrijeme rata. Grad na gori bio je utočište stanovnicima

susjednih sela, kad se približavala neprijateljska sila. Gledali su zidine gradske na brežuljku, tamo su bježali u pogibelji. Tako je sagradio Isus svoju Crkvu, svoj nebeski Jeruzalem. Ne može se sakriti. Još i svijetlo izlazi iz nje. "Na svršetku dana dogodit će se, da bude utvrđena gora s kućom Gospodnjom kao glavica gorama, uzvišena iznad visina. Tada će grnuti k njoj svi koliki narodi. Mnogi će narodi ići tamo i govoriti: Dođite da idemo na goru Gospodnju, u kuću Boga Jakovljeva! Neka nas on uči svojim putovima! Mi hoćemo hoditi stazama njegovim. Jer nauka izlazi sa Siona i riječ Gospodnja od Jeruzalema"(Iz 2,2s.). Crkva je znak podignut narodima. Sam je Isus takav znak, svaki Isusov učenik mora biti isto. "U onaj dan izdanak iz korijena Jesejeva stoji kao zastava naroda: neznabošci ga potražuju" (Iz 11,1o). Neka neznabošci, kad nađu nas, nađu Crkvu, nađu Isusa, nađu sigurno zaklonište!

Razgovor s Isusom, našim učiteljem!

Subota iza VIII.nedjelje po Duhovima

ISUS PREMA ZAKONU, PREMA FARIZEJIMA

Mt 5,17-2o; Lk 16,17

1.preludij: Dok Isus drži svoju propovijed na gori, vidi među svojim slušateljima i neke farizeje, književnike.Odmah će on sada nastupiti kao novi zakonodavac. No da ga farizeji ne bi optužili kao kršitelja zakona, zato on naglašuje najprije svoje štovanje prema zakonu Mojsijevu. Ali istotako naglašuje, da se ne će spasiti, tko ne bude bolji od farizeja i književnika. Gledajmo u duhu Isusa, gledajmo njegove neprijatelje kako bacaju na nj poglede pune zavisti i mržnje!

2.preludij: Da me Bog očuva svake lakoumnosti glede zapovijedi Božjih i crkvenih!Istotako od svih mana farizejskih!

I. - ISUS PREMA ZAKONU MOJSIJEVU,PREMA PROROCIMA ST.Z.- Isus je već pokazao, da se ne brine za sitničave propise farizejske u obdržavanju subote. Već je izjavio farizejima, da je Sin čovječji gospodar i od subote (Mk 2,28). Protumačio im je, pošto je izliječio u subotu bolesnika kod ribnjaka Bethesde da štogod radi, radi kao njegov Otac nebeski. Farizeji bili bi jamačno već spremni tužiti Isusa, kao što će kasnije tužiti sv. Stjepana: "Ovaj čovjek ne prestaje govoriti govore na sveto mjesto i na zakon, jer smo ga slušali gdje govori: Isus će Nazarećanin razoriti ovo mjesto i izmijenit će običaje, koje nam predade Mojsije"(Dap 6,13s.).

Isus uvodi novo, ali štuje staro, ukoliko je od Boga.Vjera Mojsijeva i vjera starih proroka nije bila kriva vjera. Bila je od Boga. Svaki i najmanji propis St.Z. imao je svoje značenje. U neku ruku ostaje na vijeke. Ako iščezava, iščezava onako, kao što iščezava dijete u odraslom čovjeku. Može se reći, da ne iščezava, jer čovjek ostaje isti. Takovo organsko jedinstvo postoji između St. i N.Z. Zato veli Isus sasvim pravo: "Ne mislite, da sam došao ukinuti zakon ili proroke, nisam došao ih ukinuti, nego ispuniti. Jer vam zaista kažem: Dok ne prođe nebo i zemlja, ne će nestati nijedne jote ili jedne točke iz zakona, dok se sve ne zbude." Svet je i nama čitav zakonik Mojsijev, jer je bio pedagog do Krista (G 3,24). Ne veže nas,ukoliko

nam je Krist donio nešto savršenije. U mnogim knjigama St.Z. ima neiskazanih krasota i divota. Kolika šteta njih ne znati, ne hraniti njima svoju dušu!

II.- ISUS TRAŽI TOČNO OBDRŽAVANJE ZAKONA.- "Tko dakle ukine jednu od ovih najmanjih zapovijedi i nauči tako ljude, najmanji će se zvati u kraljevstvu nebeskom; a tko izvši i nauči, taj će se zvati veliki u kraljevstvu nebeskom." Jelo je Isusovo bilo da čini volju onoga, koji ga je poslao (Iv 4,34). I od nas traži on u prvom redu poslušnost prema Bogu. Nikad nije Isus naučavao, da se smije kršiti bilo koja, makar najmanja zapovijed Božja. Naprotiv! Daleko je naučavanje Isusovo od svakoga anomizma, libertinizma, laksizma. Sve se to Isusu neopisivo gadi. Grijeh je prekršiti Božju zapovijed, makar bila malena. Težak je grijeh zapovijedi Božje omalovažavati i tako ljude učiti. Tko tako radi i govori, bit će najmanji u kraljevstvu nebeskom, zadnji, naime ako je, ne griješeći smrtno, još ostao u kraljevstvu. Još gore, ako je smrtnim grijehom iz njega ispao. Ne smijemo biti skrupulozni, moramo ipak biti nježni, točni u obdržavanju zakona Božjega.

III.- NE KAO FARIZEJI I KNJIŽEVNICI.- Isus dodaje: "Jer vam kažem: Ako ne bude pravednost vaša mnogo veća nego li književnika i farizeja, ne ćete ući u kraljevstvo nebesko." Utvarali su si farizeji, da imaju ključ u raj, a Isus veli, da ne će ni oni unići niti njihovi nasljedovatelji. "Teško vama književnicima, što uzeste ključ od znanja! Sami ne uđoste, a onima, koji su ulazili, zapriječiste"(Lk 11,52). Književnici su uveli neko juridično, vanjsko vršenje Božjih zapovijedi. Da vanjski čin doslovno odgovara zakonu, to je bilo glavno. Ako je broj takovih čina nadvisio broj prekršaja, čovjek je pred Bogom bio pravednik. To je pravednost, koju sv.Pavao naziva pravdom zakonskom (F 3,6).

Znali su i književnici za unutarnje motive, koji umnožavaju zaslužnost dobrog djela, no njima su ti motivi bili nuzgredni. Isus, posve drukčije, ističe unutrašnju vrijednost svakoga čina. O motivu, o ljubavi ovisi sve. Farizeji su vanjskom pravednošću tražili slavu ljudsku. I to se Isusu gadi. Zato naziva farizeje pobijeljenim grobovima. Grješni carinik, koji se ponizno kaje, ide iz hrama kući opravdan, oholi farizej ne,premda pred Bogom samodopadno izlaže obilje svojih vanjskih dobrih djela. Farizej u svojem obdržavanju zakona ulazi u sve moguće sitničave i smiješne potankosti. Farizejska kazuistika prelazi granice prave ćudorednosti, ne sviđa se Bogu. Na sasvim je drugi način učenik Isusov tankoćutan u svojoj ćudorednosti. "Teško vama, književnici i farizeji, licemjeri! što dajete desetinu od metvice i od kopra i od kumina, no ostaviste što je najznamenitije u zakonu: pravdu i milosrđe i vjeru; ovo je trebalo činiti, a ono ne ostaviti"(Mt 23,23).

Razgovor s Isusom, našim jedinim učiteljem!

IX.nedjelja po Duhovima

PETA BOŽJA ZAPOVIJED -POMIRLJIVOST

Mt 5,21-26; Lk 12,57-59

1.preludij: Isus drži propovijed na gori. Govori jamačno čitav dan, možda i više dana. Njegovi se slušatelji odmaraju, skupljaju se kod onih izvora u ravnici, koja se sada zove Tabga.

vjerojatno silazi i Isus, da se napije vode. Jedan izvor samo je kojih 2o koraka od obale jezera. Gleda Isus pred sobom ljude iz raznih pokrajina. Među onima, koji su došli iz Sirije, Feničke, od Dekapole (Mt 4,24s.; Mk 3,8), mogu biti i pogani. Ima tu Idumejaca, koji po krvi nisu Židovi. U tako šarenoj masi možda se neki gledaju prijekim okom, prepiru se kod vrela, pada koja pogrdna riječ. Ima Isus za njih lijepih pouka protiv srdžbe, protiv nepristojnih pogrda.

2.preludij: Neka prožme Isus srca naša svojim zakonom, zakonom evanđeoskim! Ako ga spremno u se primimo i prema njemu uredimo život svoj, on će nas usrećiti. "Riječi su Gospodnje svete, ostaju zauvijek; odluke su Gospodnje istinite... slađe su od meda, što teče iz sata"(Ps 19,1os.).

I.- O SRDŽBI.- Isus nastupa kao novi zakonodavac, ne u vatri i dimu, ne uz glas trube i potres zemlje kao nekada Bog na Sinaju, ali ipak s božanskim auktoritetom, koji mu odsijeva s lica. "Čuli ste, da je kazano starima: Ne ubijaj, a tko ubije, bit će kriv sudu." Ubistvo spada među najteže grijehe, vapije k Bogu za osvetom, saziva na ubojicu prokletstvo Božje, pali u njemu pravi pakao grižnje savjesti. Daleko od učenika Isusova tolika opačina! On je iz riječi Isusovih i iz njegova primjera naučio, da naprotiv svoj život položi za braću (1Iv 3,16).Pripovijeda Tertulijan, kako su se u ona stara vremena pogani divili kršćanima, što su tako spremni da jedan za drugoga umru.

Kad mi prema zapovijedima Božjim ispitujemo savjest,držimo, da smo se ogriješili o petu zapovijed već samom željom, bilo kojom uvredom brata svoga. Tako smo naučili od Isusa: "A ja vam kažem, da će svaki, koji se srdi na brata svoga, biti kriv sudu." Ne smijemo Isusa shvatiti doslovno. Niti u kršćanskim zemljama misli i želje ne potpadaju pod sud ljudski.Ipak sigurno potpadaju pod sud Božji, koji mržnju, ako je smrtan grijeh, osuđuje u pakao vječni. Nije nam zabranjena sveta srdžba. No ona revnuje protiv zla, protiv grijeha kao uvrede Božjeg veličanstva, dok grješnika želi obratiti i spasiti.

Isus svoje ćudoređe usađuje duboko u naša srca. Nismo Isusovi, ako u nutrini našeg srca nije sve čisto, svijetlo, toplo od ljubavi. Kakav sam učenik Isusov, ako u meni plane srdžba kao divlja zvijer, riče kroz godine, možda na one, koji već leže u grobu! Sv.Pavao opominje nas u duhu Isusovu: "Sunce neka ne zađe nad srdžbom vašom"(E 4,26). Čemu da se izjedamo osvetnim željama, dok nam se protivnik možebit smije? Kako je neugodno u srcu, koje se sveudilj kiseli u gnjevu! kako neugodno u mašti, koja sve jednako nešto melje protiv braće! Kako je blažena duša, koja gori od ljubavi,želi samo davati i žrtvovati se za braću!

II.- POGRDNE RIJEČI.- "A tko reče bratu svome "raka",bit će kriv velikom vijeću. A tko reče "budalo", zaslužio je oganj pakleni." Raka (točnije: reka) bila je obična pogrdna riječ, a značila je isto što prazan, prazna glava. Tom riječju predbacila bi se čovjeku nerazboritost. Teži je drugi slučaj: reći nekomu "budalo", bilo je kod Židova isto kao da mu kažeš "bezbožniče" i da mu time spočitneš težak ćudoredni nedostatak. Naš je Spasitelj tako strog, da bi čovjeka, koji pogrdama vrijeđa,najvolio slati pred jeruzalemsko veliko vijeće. Ovo je sudilo o najgorim zločinima.

Nije svaka pogrdna riječ smrtan grijeh, ali je ipak kao

grijeh nešto strašno. Na drugom svijetu zaslužuje barem čistilišne muke, a koja se kazna ovoga svijeta može s njima isporediti? Pomislimo, kakove rane zadaje u srcima pogrdna riječ! Ti možda nisi mislio baš tako zlo, a srce će brata tvoga od tvoje riječi dugo krvariti. Dakle obuzdavajmo svoj jezik, kad hoće da se odveć slobodno miče! Nemojmo gledati samo na značenje riječi, budimo obazrivi također prema uvredljivosti svoga bližnjega, koji možda vidi uvredljivo značenje, gdje ga nema!.

III.- POMIRLJIVOST.- "Ako dakle prineseš dar svoj na oltar i ondje se sjetiš, da tvoj brat ima nešto protiv tebe,ostavi ondje svoj dar pred oltarom i idi prije te se pomiri s bratom svojim, pa onda dođi i prinesi svoj dar." Draža je Bogu naša sloga nego naše žrtve. Kako su bili stari narodi skrupulozni, da ne bi žrtvu prekidali, ništa profano učinili u vrijeme žrtve! Jer što je svetije nego žrtva? Jest nešto, a to je naša međusobna ljubav. "Milosrđe hoću, a ne žrtvu"(Mt 9,13). Isus je uvijek isti. Bog je ljubav, i samo tko ljubi, ostaje u Bogu i Bog u njemu. Ako se ne pomirimo s bratom, mi idemo s njime putem ovoga života prema sudu Božjemu. Ako ne dođe do pomirenja na putu, pasti ćemo u ruke vječnomu sucu, koji će biti strog. Isus nas tjera od oltara, ako naš brat ima nešto protiv nas. Mi možda ne znamo, šta je to. Idimo, pitajmo, da nastane sloga, kakovu Isus želi!

Kolokvij s Isusom, učiteljem i uzorom ljubavi!

Ponedjeljak iza IX.nedjelje po Duhovima

ŠESTA BOŽJA ZAPOVIJED

Mt 5,27-32; 18,8s.; 19,9-12; Mk 9,43-48; Lk 16,18

1.preludij: Predstavimo si Isusa kao ljubitelja ljiljana prema riječima zaručnice u Pjesmi nad pjesmama! "U vrt svoj otišao je dragi moj k lijehama balsamovim, da pase po vrtovima i da bere ljiljane. Ja sam dragoga svojega, i moj je dragi moj, koji pase među ljiljanima"(6,2s.). - Ili gledajmo sa sv.Ivanom četu svetih djevica, koje prate Janje-Isusa, kudgod ono pođe! (Apk 14,4).

2.preludij: "Srce čisto stvori mi, Bože! duh pravi obnovi u meni!"(Ps 51,12).

I.- OPASNI POGLEDI.- U propovijedi na gori Isus osuđuje nečisti grijeh, ne samo čin, nego i pogled. Da je kralj David čuvao svoje oči, ne bi postao preljubnik, ubojica, ne bi sablaznio neznabošce, da uslijed njegova grijeha hule na pravu vjeru, ne bi sazvao kaznu Božju na svoju obitelj. Pametniji bio je Job, koji kaže o sebi: "Savez sam sklopio s očima svojim, pa kako bi onda gledao za djevojkom? Što bi mi bio dijel od Boga gore,kakva baština od Svemogućega u nebu?"(31,1s.). Na nečiste poglede primjenjuju se riječi proroka Jeremije: "Kroz prozore se pope smrt" (9,20). Kroz prozore očiju koliko je već puta unišla smrt u dušu i dušu vječno upropastila!

Kako su naši pogledi opasni, znali su već prije Isusa i sami pogani. Poganin Perikle rekao je Sofoklu, koji se pohotno nekamo zagledao: "Sofokle! Vojskovođa mora imati čiste ne samo ruke, nego i oči." Ali kako rijetko čitamo u poganskim starim

spisima takove opomene! Imati čiste oči naučio je svijet istom od Isusa. On toliko ističe unutarnju religiju, unutarnju ćudorednost, općenito i glede šeste Božje zapovijedi napose,te stvara zaista novu kršćansku ćudorednost, ne samo teoriju, nego posve nov život, što ga omogućuje osim Isusove riječi osobito njegova svemoguća milost. Nju si isprosimo, da budemo čisti, i da čista srca gledamo Boga!

II.- ODLUČNOST U NAPASTIMA.- "Ako te tvoje desno oko sablažnjava, iskopaj ga i baci od sebe, jer ti je bolje, da pogine jedan od udova tvojih, nego li sve tijelo tvoje da se baci u pakao. I ako te tvoja desna ruka sablažnjava, odsijeci je i baci od sebe; jer ti je bolje, da propadne jedan od udova tvojih, nego li sve tijelo tvoje da ode u pakao." Malo je Isus spominjao ružni grijeh. Bio je sigurno istoga mišljenja kao sv.Pavao, koji piše: "Neka se i ne spominje među vama, kao što se pristoji svetima"(E 5,3). No kad ga Isus već spominje, ne odvraća nas gotovo od nijednoga drugoga grijeha tako ozbiljno kao od ovoga. Opasnost je velika, jer čovjek teško odolijeva. I što više pada u taj grijeh, to ga se teže rješava. "To bi bio požar, što proždire do uništenja i iskorenjava sve imanje moje"(Job 31,12).

Ne smijemo Isusov savjet shvatiti doslovno. Nikada nije potrebno, da si ruku odsiječemo ili oko iskopamo radi napasti. Ali o tome nas bez sumnje moraju Isusove riječi uvjeriti, da nam čistoća srca vrijedi više nego sve drugo. Biti sakat ili slijep nije tako nesretno i ružno, kao što je ružno i nesretno, valjati se u blatu ružnoga grijeha. Ne smijemo zbog jedne kapi zemaljske naslade žrtvovati more vječnoga blaženstva. Da izbjegnemo vječnim mukama u paklu, ne smije nam biti teška kratkotrajna borba protiv napasti. I da se radi samo o čistilištu, tko bi dvojio, da su stoput pametniji i dosljedniji bili sveci, koji su voljeli pregarati ovdje na zemlji, nego mi, koji si takozvanim malim grijesima spremamo dugo čistilište!

Prema riječima Isusovim morali bismo radije žrtvovati desno oko, desnu ruku, nego popustiti u borbi za čistoću. A nama se ne da žrtvovati mnogo manje: odvratiti pogled, zatvoriti knjigu, prekinuti razgovor! Znajmo, da bez žrtve nema ništa,pogotovu ne sv.čistoće! Slušajmo sv.Pavla, koji nam lijepo govori: "Molim vas dakle, braćo, milosrđem Božjim, da prikažete tjelesa svoja u žrtvu živu, svetu, ugodnu Bogu, da bude duhovna služba vaša!"(R12,1). Ne treba Bogu žrtva ruke odsječene ili oka iskopana, ali on hoće žrtvu ruke svete i oka, što se zatvara pred gadom nečistim.

III.- KRŠĆANSKI BRAK I DJEVIČANSTVO.- U propovijedi na gori Isus brani nerazrješivost braka. Isus traži žrtve, ali ih traži za dobro zajednice, osigurava djeci blagodati stalnog obiteljskog života. Po njegovoj nauci postaje obitelj rasadnik kršćanskog života, kršćanskih kreposti. Ljudima u svijetu piše sv. Pavao: "Jer je ovo volja Božja, svetost vaša, da se čuvate od bludnosti... Jer nas Bog nije pozvao na nečistoću, nego na svetost"(1Sol 4,3.7).

Najjača reakcija protiv bludne razuzdanosti bit će djevičanstvo, što će ga Isus iza propovijedi na gori preporučiti.Prema Isusu "ne shvaćaju to svi, nego samo oni, kojima je dano... Ima takovih, koji se odriču ženidbe poradi kraljevstva nebeskoga. Tko može shvatiti, neka shvati"(Mt 19,11s.). U Crkvi Isusovoj shvaćaju to mnogi, dano je to mnogima, kao nikad prije, kao

nigdje drugdje. Ako smi mi među tim mnogima, kolika milost, kolika čast, kolika sreća! Ali živimo onda kao živ dokaz ljudima, da je uzdržljivost moguća; i da svijet ne mora biti Sodoma i Gomora!

Kolokvij s Isusom, čuvarom sv.čistoće!

Utorak iza IX.nedjelje po Duhovima

O ZAKLETVI

Mt 5,33-37

1.preludij: Među slušateljima Isusovim ima ih mnogo, koje je Isus prije govora na gori čudesno izliječio. Tko zna možda su neki od njih, da ozdrave, Bogu svašta obećali. Zavjeti su u vjerskom životu Židova igrali važnu ulogu. Književnici su rješavali teške slučajeve, kad se nije znalo, da li zavjet veže, ukoliko veže. Smijemo pretpostaviti, da se neki od slušatelja žele posavjetovati glede zavjeta s Isusom. Penju se, recimo, do Jobove spilje, samo nekoliko metara iznad ravnice. Isus ih poučava o zavjetima, zakletvama i drugim sličnim stvarima.

2.preludij: Pomolimo se za milost iskrenosti u odnošajima s Bogom i našim bližnjim!

I.- OBEĆANJA VALJA ISPUNITI.- Isus kaže: "Opet čuli ste, da je kazano starima: Ne kuni se krivo, a ispuni, što si se zakleo Bogu." Ove zapovijedi Božje Isus ne će ukinuti, hoće da ju usavrši. Zakleti se krivo bio je u St.Z. i ostaje u N.Z. smrtan grijeh. Ono što je netko pod zakletvom Bogu obećao, morao je izvršiti u St.Z., mora istotako sada. "Ne uzimaj uzalud imena Gospoda, Boga svojega! Jer Gospod ne će pustiti bez kazne onoga, koji uzima ime njegovo uzalud"(Eks 2o,7). "Ne kunite se krivo imenom mojim i ne skvrnite tako imena Božjega! Ja sam Gospod" (Lv 19,12). "Ako koji čovjek učini zavjet ili se zakune, čim se obveže, da će se od nečega uzdržati, onda neka ne prelomi riječi svoje, nego neka održi sve, što je obećao"(Nu 3o,3). "Kad učiniš zavjet Gospodu, Bogu svojemu, ne oklijevaj ispuniti ga! Jer će ga strogo tražiti od tebe Gospod, Bog tvoj"(Dt 23,22).

Mi rijetko Bogu nešto obećajemo pod zakletvom, ali imamo zavjete. Ispitajmo svoju savjest, kako zavjete ispunjamo! Da li smo zadovoljni, veseli, sretni, što smijemo zavjetima Boga štovati, njemu nešto žrtvovati? Zavjetom mi Bogu nešto žrtvujemo, ali će nam on dakako sve više nego stostruko vratiti. Kako ludo žaliti, što nas zavjet veže! Nipošto ruku ispružiti, da sa žrtvenika nešto sebi natrag uzmemo! Prema latinskoj Vulgati čitamo kod proroka Izaije: "Jer sam ja Gospodin... koji mrzi na pljačku od žrtve paljenice"(61,8). Vulgata nije točno prevela, ipak je misao lijepa i istinita.

Radosno obnavljajmo svoje zavjete! Pokažimo Bogu, kako nam je drago, što smo mu nešto obećali, i kako ne želimo ništa natrag uzeti, nego volimo po mogućnosti dodavati! Mojsijev zakonik govori strogo o zavjetu kao dugu. Jest zavjet dug, ali u isto vrijeme je zavjet također zajam uz divne uvjete. Vraća nam Bog i glavnicu i kamate, ali ne tek neke postotke, nego toliko, da se to ne može iskazati.

II.- IZBJEGAVATI NEPOTREBNE ZAKLETVE.- Sunarodnjaci Isusovi imali su u Isusovo vrijeme taj neljepi običaj, da su se svaki čas bez potrebe zaklinjali. A smatrali su zakletvom samo, ako se tko Bogom zakleo. Zakleti se nebom, zemljom ili kojim drugim stvorom, to kod njih nije vrijedilo kao zakletva. Sva je prilika, da je Isus i tamo, gdje je održao svoj govor na gori, slušao oko sebe svakojako nepristojno zaklinjanje. Isus reagira: "A ja vam kažem: da se ne kunete nikako: ni nebom, jer je prijestolje Božje; ni zemljom, jer je podnožje nogama njegovim, ni Jeruzalemom, jer je grad velikoga kralja. Ne kuni se ni glavom svojom, jer ne možeš ni jednoga vlasa učiniti bijela ili crna!"

U nepotrebnoj zakletvi ima pomanjkanje štovanja Boga i svetoga imena njegova. I kad se tvrdnja potkrepljuje spominjanjem neba, zemlje, to ima smisao samo radi odnošaja, što ga stvorovi imaju prema Bogu. Tko ih tako bez nužde spominje, opet pokazuje, da nema dovoljnog strahopočitanja pred Božjim stvarima. Onaj koji se svojom glavom kune, pretpostavlja, da ima neku vlast nad njome. Isus mu dokazuje, kako malo njome raspolaže.

Ugledajmo se u Isusa! Gdjegod možemo, reagirajmo i mi protiv nepotrebne zakletve, protiv svakog ispraznog spominjanja imena Božjega! Osobito svećenik mora razlikovati između svetoga i nesvetoga i tako učiti narod (Lv 10,10). Vjera Isusova, to je vjera intimnih odnošaja s Ocem nebeskim. Ipak nas i Isus uči, da se najprije molimo, neka se sveti ime Božje. Kad nas prilike prisile ili propis sv.Crkve od nas traži, da položimo zakletvu, učinimo to s najvećim strahopočitanjem!

III.- EVANĐEOSKA ISKRENOST.- Svoju pouku o zakletvi završuje Isus ovako: "Nego vaša riječ neka bude: da, da; ne, ne! a što je više od toga, oda zla je." Slično piše sv.Jakov: "A prije svega, braćo moja, ne kunite se, ni nebom, ni zemljom, ni drugom kakvom zakletvom, nego neka vaš "da" bude "da" i vaš "ne" neka bude "ne", da ne padnete pod sud!"(5,12). Naš ideal mora biti evanđeoska jednostavnost, iskrenost, bezazlenost. Nažalost sili nas zloba ovoga svijeta, da se čuvamo, riječi svoje mjerimo, da svoju tvrdnju i zakletvom koji put potkrijepimo. Barem u našim zajednicama, u Isusovim zajednicama, ostvarimo ideal evanđeoski! Ostvarit ćemo ga, ako ostanemo uvijek ljudi ljubavi i istine. Budimo sami iskreni, pa će i naš bližnji biti lako iskren prema nama!

Kolokvij s Isusom, u kome se tako divno sjaji istina, ljubav prema istini.

Srijeda iza IX.nedjelje po Duhovima

PROTIV OSVETLJIVOSTI

Mt 5,38-42;Lk 6,29s.

1.preludij: Divna slika našeg Spasitelja gdje propovijeda s obronka brežuljka! Malo niže, po ravnici, brojan svijet. Pretpostavljamo uvijek, da je to ravnica Tabga. U 6.stoljeću našao ju je neki anonimni hodočasnik iz Piacenze svu zasađenu palmama i maslinama. Ako je tako bilo u Isusovo vrijeme, odmarale se Isusu oči na lijepim maslinicima i vitkim palmama. Ali više nego zelene gajeve tražio je Isus svojim očima svoje slušatelje, da im svojom riječju i svojom milošću što dublje prodre u dušu.

2.preludij: Pomolimo se, da tako prodre u svakoga od nas! Prema prvoj poslanici sv.Ivana riječ Božja stanuje u nama kao neko božansko počelo, što radi, rađa, donosi plod (1,1o; 2,14). Molimo se mnogo, da tako u nama proradi Isusova propovijed na gori!

I.- NE VRAĆATI ZLO ZA ZLO.- Isus nastavlja: "Čuli ste, da je kazano: Oko za oko i zub za zub." Točno tako piše u zakonu Mojsijevu: "Oko za oko, zub za zub, ruku za ruku, nogu za nogu, užeg za užeg, ranu za ranu, masnicu za masnicu"(Eks 21,14s.; isp.Lv 24,2o:, Dt 19,21). Divlja vremena tražila su stroge zakone, kod Izraelaca i kod drugih starih naroda. Ipak oni stari zakoni, kolikogod izgledaju okrutni, ublažuju osvetljivost,koja bi za jedan zub izbila napadaču dva, tri ili sve zube.

Isusov je zakon posve drugačiji: "A ja vam kažem, da se ne opirete zlu." Ne brani Isus državi oprijeti se kaznama opakim nagonima zločinaca. Ne brani ni pojedincu čuvati se zlobe ljudske, tražiti preko suda svoje pravo. Ipak na svaki način Isus hoće da u nama ugasi vatru osvetnih želja, koje nas izjedaju, ništa ne koriste, dok neprijatelja samo još više razjaruju. Pomirljivost ublažuje protivnika. To su već pogani uviđali. Grčkom filozofu Euklidu zakleo se netko, da će ga ubiti. Nato se Euklid sa svoje strane zakleo, da će dušmanina blagošću za se predobiti. Državnik Perikle čitav je dan mirno podnosio pogrde nekog prostaka i još je navečer svojemu sluzi naredio, da pođe za onim čovjekom i svjetiljkom mu svijetli do njegove kuće.

Praštanjem predobiti protivnika dobro je i razborito,ali može biti sebično. Isus diže se mnogo više. On hoće među nama ljubav, koja je božanska, koja je od Boga, koja je značajna za Boga. Osveta rađa osvetu, sve jače raspiruje vatru mržnje. U mržnji je tama, smrt, nešto sotonsko. Toga Isus ne će. Zato osuđuje osvetljivost. "Tko mrzi na brata svojega, u tami je, i u tami hoda"(1Iv 2,11). "Tko ne ljubi, ostaje u smrti. Svaki,koji mrzi na brata svojega, ubojica je, a znate, da nijedan ubojica nema u sebi vječnoga života"(1Iv 3,14s.).

II.- SVLADAVATI OSVETLJIVOST DOBRIM DJELIMA.- "Nego ako te tko udari po tvom desnom obrazu, pruži mu i drugi. I tko hoće da se s tobom parniči i tvoju košulju da uzme, pusti mu i kabanicu. I ako te tko potjera jednu milju, idi s njim i druge dvije." Isus govori hiperbolično, ne će da ga shvatimo doslovno. On sam ne će pružiti drugi obraz stražaru, koji će ga pred velikim svećenikom udariti po licu. Ne će ni sv.Pavao iza slične nepravde (Dap 23,2-5).

Smisao je Isusovih riječi, da je bolje dobiti još drugu ćušku ili osim košulje izgubiti još kabanicu nego osvetnom željom ili osvetnim činom sagriješiti. Čemu da mi samo zadamo ranu svojoj duši, pošto nas je tuđa ruka udarila po tijelu? da sami sebe oštetimo duhovno, zato jer nas je netko oštetio materijalno? Rimski su vojnici kadikad tražili, da netko ide pred njima kao vodič ili da im pomaže nositi prtljagu. Neugodan kuluk, koji je jamačno ljude jako ljutio! Bolje nego žestiti se i u srcu griješiti, veli Isus, jest ići s vojnicima još dvije milje, ako su oni tražili samo jednu.

U nepravdi očuvati mir nije dosta. Još više moramo očuvati ljubav. I na to smjera Isusova pouka. Grčki filozof Sokrat podnio je spokojno udarce po licu od nekog prostaka. Stavio je ipak na otekline natpis: "Taj i taj je to učinio." Tako je

ožigosao svog neprijatelja i učinio nešto protivno nauci Isusovoj. Mi se točno držimo Isusa! Njegovu propovijed na gori primijenimo na sve male prigode svagdanjega života! Širimo oko sebe miomiris Isusov!

III.- KRŠĆANSKO DAVANJE MJESTO POGANSKOG OTIMANJA.-"Tko te moli, daj mu, i tko hoće da mu uzajmiš, ne odbij ga!" Slijedeći ove riječi Isusove, postat ćemo slični Bogu, koji toliko daje, neprestano samo daje, daje li daje! Čovjek, popuštajući svojoj strasti, samo bi drugima uzimao. Sve, što ima, samo bi sebi zadržao. To je shvaćanjeogansko, nije kršćansko. Isusov učenik rado daje, sav živi zato, da drugima što više dadne. Tako on, da i sam ne zna, najviše dobiva, sigurno od Boga, ali i od ljudi. Jer premda ima ljudi, koji ostaju sebični, i da si prema njima ne znam kako nesebičan, ipak obično davanje potiče na davanje, jer dar rađa uzdarje.

Ali pustimo međutim nadu na nagradu! U duhu Isusovu držimo se njegove riječi: "Blaženije je davati nego li primati!" (Dap 2o,35). Ako moramo komu molbu odbiti, nek bude nama veća muka nego njemu!

U kolokviju molimo Isusa, da nas zadahne duhom propovijedi na gori! Nemojmo se lijeniti misleći, da će nam on i onako dati milost za ono, što od nas zahtijeva! Daje nam doduše on uvijek milost, kojom možemo njega slijediti. Isprosimo si milost, koja će nas neminovno i neodoljivo povući za njim! Navalimo molitvom na Isusa! Bit će mu drago.

Četvrtak iza IX.nedjelje po Duhovima

LJUBAV PREMA NEPRIJATELJIMA

Mt 5,43-48; Lk 6,27s.32-36

1.preludij: Promatrajmo slušatelje Isusove propovijedi na gori! Istočnjaci su to, odjeveni otprilike kao dandanas Arapi. Duga crna kosa pada im po ramenima, preko kose još marama, oko čela pričvršćena uzicom. Žarko sunce popalilo im je suha,koštunjava lica. Isusova ih besjeda smiruje. Ipak u dubini njihova pogleda drijema, tinja fanatizam. On će, daleko od Isusa, za kojih četrdeset godina plamsati u mržnji, u ratu s Rimljanima, i gušiti se u potocima krvi. Isusova će ljubav osvojiti i sebi pokoriti poganski Rim.

2.preludij: Neka Isus raspali u našim srcima ljubav,koja će baš kao ljubav trijumfirati nad svim zaprekama, i nad najvećom, nad mržnjom i progonima neprijatelja vjere Isusove!

I.- LJUBITI NEPRIJATELJE.- Koji zakon navodi Isus?"Ljubi bližnjega svoga i mrzi na neprijatelja svoga!" Druga polovica te rečenice u kojem se zakoniku čita? Zapravo u nijednom. Imamo dosta razloga za pretpostavku, da se u Isusovo vrijeme tako tumačile neke izreke St.Z. Krvna je osveta bila u St.Z. dozvoljena i pravno uređena. Samo Sv.Pismo daje koji put oduška nekoj pravednoj srdžbi na neprijatelje Božje, neprijatelje naroda izabranoga. Premda nema tu nijedne riječi, kojom bi se dozvolila mržnja nedopuštena, ipak u St.Z. nema evanđeoske savršenosti. Praksa je progonjenog naroda izabranoga lako zašla u izrazitu mržnju na pogane.

Isus nas naprotiv opominje: "A ja vam kažem: Ljubite neprijatelje svoje (činite dobro onima, koji na vas mrze)." Nije dosta ne mrziti, valja i ljubiti. Nije dosta ljubiti srcem, valja ljubav na izvana pokazati. "Jer ako ljubite (samo) one, koji vas ljube, kakvu ćete plaću imati? Ne čine li to i carinici? I ako pozdravljate samo prijatelje svoje, što osobito činite? Ne čine li to i neznabošci?" I razbojnici znaju se ljubiti među sobom. Od svojih učenika Isus traži više. Za njih ne vrijedi pogansko pravilo: ljubiti prijatelje, mrziti na neprijatelje. Rimski je diktator Sula sam sebi sastavio grobni natpis ovog sadržaja, da nije bio nitko gori od njega prema neprijateljima, nitko od njega bolji prema prijateljima. I time se on dičio! Kako se to protivi duhu Kristovu!

II.- MOLITI SE ZA PROGONITELJE.- Isus nam preporuča molitvu za progonitelje: "Molite se za one, koji vas progone (i klevećú)!" Na Golgoti dat će nam primjer, moleći se za svoje krvnike: "Oče, oprosti im, jer ne znaju, što čine!" Tako će se moliti i sv.Stjepan prvi mučenik: "Gospodine, ne primi im ovo za grijeh!" Istotako mnogi drugi mučenici. Kako će baš njihova molitva gasiti požar progona! Crkva se moli, da Bog ponizi njezine neprijatelje. Time ona želi samim neprijateljima dobro, njihovo obraćenje, iz kojeg će im klijati sreća na ovom i na drugom svijetu.

Mržnja na neprijatelje Božje mogla bi se komu pričiniti sveta. Valja razlikovati: na ćudoredno zlo moramo mrziti, samoga grješnika moramo ljubiti, moramo se za njega moliti. Od Savla progonitelja može postati sveti Pavao apostol. Kada će progoni prestati, kada li opet buknuti, sve to ovisi o volji Božjoj. Na volju Božju možemo utjecati molitvom. Najsigurnije ćemo utjecati, sebi u prilog, molitvom za progonitelje.

III.- NASLJEDOVATI SVEOPĆU LJUBAV OCA NEBESKOGA.-Slušajmo dalje Isusa! "Da budete sinovi Oca svoga nebeskoga, koji čini, da sunce njegovo izlazi nad zlima i dobrima, i daje kišu pravednima i nepravednima... Budite dakle savršeni, kao što je savršen Otac vaš nebeski!" Kako Bog grješnike ljubi, to nam je Isus opisao u priči o rasipnom sinu. Ako Bog mrzi na grijeh, mrzi na njega kao na bolest svog djeteta, dok čezne za tim, da mu dijete ozdravi. I dok grješnik ostaje u grijehu, Bog ga traži i dijeli mu svoja dobročinstva.

Navodi se kadikad riječ poganskog filozofa Seneke, kao da se on popeo istotako visoko kao Isus ovom izrekom: "Ako nasljeduješ bogove, dijeli dobročinstva i nezahvalnima; jer i zločincima izlazi sunce i gusarima su otvorena mora"(De ben.4,26,1). No to je kod Seneke samo prigovor, na koji on ovako odgovara: "Ali ta su (dobra bogovi) pripravili dobrima; a koriste također zlima, jer se ovi ne mogu odijeliti"(4,28,1). Kao da Bog silom prilika čini dobro zlima! Ne! on im čini dobro zato, jer je dobrostiv.

Kao sinovi Oca nebeskoga budimo i mi dobrostivi svima! Nemojmo smatrati neprijateljima one, koji nam se protive s punim pravom! Brzo praštajmo onima, koji nam se protive krivo, ali s dobrom nakanom! Antipatiju, što ju netko nehotice osjeća prema nama, nemojmo držati za mržnju! Ali i onoga, koji na nas od srca mrzi, ispričavajmo po mogućnosti! Ako mu isprike nema, a ljubav naša ipak ne malakše, bit ćemo najsličniji Bogu, prava njegova

djeca, baštinici njegovi, a sad na zemlji ljubavlju, koja je božanska, pobjeditelji svijeta.

Kolokvij s Isusom, učiteljem najsavršenije ljubavi! Neka nas i silom, ako drukčije ne ide, podigne u svoje visine!

Petak iza IX.nedjelje po Duhovima

DOBRA DJELA BEZ OSTENTACIJE

Mt 6,1-6.16-18

1.preludij: Slika farizeja, koji trubi pred sobom, dok dijeli milostinju, rado se javno moli, da ga ljudi vide, u zbornici, pa i na raskršćima, - koji ide ulicama, dok posti, bos, neopran, nepočešljan, s neuređenom bradom, s pepelom na glavi, turoban i ozbiljan, a sve to zato, da bi ga ljudi hvalili.

2.preludij: Poniznost, osobito u molitvi i u svim dobrim djelima!

I.- MILOSTINJA BEZ OSTENTACIJE.- Slušajmo samo Isusa! On nam tako zorno zbori: "Pazite, da svoju pravdu ne činite pred ljudima, da vas oni vide, inače ne ćete imati plaće kod Oca svoga, koji je na nebesima. Kad, dakle, dijeliš milostinju, ne trubi pred sobom, kako to čine licemjeri po zbornicama i ulicama, da ih ljudi slave. Zaista vam kažem: Primili su plaću svoju. A ti kad dijeliš milostinju, neka ne zna tvoja ljevica, što čini desnica, da bude tvoja milostinja u tajnosti, i Otac tvoj, koji gleda u tajnosti, naplatit će ti." Milostinja se dijeli iz milosrđa i ljubavi. Ako ju dijelimo tražeći taštu slavu, kakova je to ljubav u nama?

Isus želi, da naša ljubav bude čista. Ne brani nam, da čineći dobro, imamo u vidu nagradu, vječnu nagradu od Boga. Nemojmo tražiti za svoja dobra djela hvalu ljudsku! Ne će nam Bog radi jedne tašte misli uskratiti svu nagradu. Ako taštu,samodopadnu misao odbijemo, bit će nagrada još veća. Ipak sebični motivi barem krnje našu plaću kod Boga. Ako tko u stanju smrtnoga grijeha daje milostinju iz same slavičnosti, on dakako uopće nema zasluge za nebo. Kako lijepo govori Isus o Ocu nebeskom! Ne kaže Bog, nego Otac, koji je na nebesima. Kao Otac gleda Bog na nas svoju djecu, hoće da među nama bude ljubav nesebična,zaista bratska. Kako smiješno, ako brat čineći dobro bratu,traži taštu slavu! Nema toga u svijetu između brata i brata. Zar ćemo tu nakazu dopustiti među djecom Božjom?

II.- MOLITVA BEZ OSTENTACIJE.- Još je smješnije, ako tko u svojim intimnim odnošajima s Ocem traži slavu ljudsku. Tako ne radi dobro dijete. Ljubav prema ocu, očeva ljubav, koju osjeća, to ga posve zaokuplja, na druge ljude uopće ne misli. Kako su banalne samodopadne misli u razgovoru s ocem! Imali su ih farizeji. "I kad se molite," nastavlja Isus, "ne budite kao licemjeri, koji se rado mole stojeći po zbornicama i na raskršću ulica, da ih ljudi vide. Zaista vam kažem: Primili su plaću svoju. A ti kad se moliš, uđi u svoju sobu i zatvorivši vrata, pomoli se Ocu svomu u tajnosti, i Otac tvoj, koji gleda u tajnosti, naplatit će ti.

Tako je radio Isus. Molio se i javno, u hramu, prije jela i inače. Njegove duge molitve bile su u samoći. Nije imao sobe, da bi se u nju zatvorio. Popeo bi se na koju goru, i tamo

bi noćio u svetoj molitvi. Time nije osudio molitve zajedničke. Naprotiv! Reći će on: "Gdje su dvojica ili trojica sabrani u moje ime, ondje sam ja među njima." No sakupiti nas mora bratska ljubav, i zajednička ljubav prema Bogu, a ne želja, da od braće žanjemo hvalu za svoju pobožnost. Molitva nas mora dizati u nebeske visine, a ne bacati u smeće sićušne samodopadnosti i slavičnosti.

III.- POST BEZ OSTENTACIJE.- Kao djela milosrđa, kao molitva, tako moraju i naša djela pokore biti bez ostentacije. Tu nam osobito dolikuje poniznost. Pokoru činimo kao grješnici. Uzalud trapimo tijelo, ako nam nije skrušen duh. David se divno molio: "Žrtava klanica nijesi mogao; htjedoh ti ih dati; žrtve paljenice tebi se ne mile. Žrtva, što se dopada Bogu, skrušen je duh, srce skrušeno i poniženo, Bože, to ti ne prezireš nikada"(Ps 51,18s.). Pokora mora biti ponizna, smije biti ponizna i na izvana. Pošto se prorok Ilija u ime Božje zaprijetio kralju Ahabu, taj razdera haljine svoje, stavi pokorničko odijelo na sebe i postio je. Bogu se to svidje, te on reče Iliji:"Vidiš li, kako se Ahab ponizuje preda mnom?"(3Kr 21,28).

Farizejima su sami znakovi poniznosti postali predmetom taštine. Evo kako ih Isus opisuje: "Kad postite, ne budite tužni kao licemjeri, jer nagrđuju lica svoja, da ih ljudi vide gdje poste. Zaista vam kažem: Primili su plaću svoju. A ti kad postiš, namaži glavu svoju i operi lice svoje, da te ne vide ljudi gdje postiš, nego Otac tvoj, koji je u tajnosti, i Otac tvoj, koji gleda u tajnosti, naplatit će ti." Šta dakle? Hoćemo li u korizmi pokorničku ljubičastu boju promijeniti u radosnu bijelu? Hoćemo li kititi oltare u korizmi i pjevati radosne pjesme? Ne! Ne smijemo Isusa krivo razumjeti, doslovno tumačiti njegove riječi. Moramo ipak na svaki način reagirati protiv taštine i tamaniti iz svog srca svaku samodopadnost. Ako ne ide drukčije, bolje manje vanjske pokore i više unutarnje poniznosti nego obratno!

Razgovor s Isusom, koji tako voli srca iskreno ponizna!

Subota iza IX.nedjelje po Duhovima

OČENAŠ

Mt 6,9-13; Lk 11,1-4

1.preludij: Slijedeći sv.Mateja, razmatrat ćemo sada o Očenašu. Znajmo ipak, da sv.Matej ne pripovijeda sve u hronološkom redu! Ne kaže on jasno, da je Isus baš u propovijedi na gori smjestio svoj Očenaš. Jasnije se izrazuje sv.Luka. On pripovijeda, kako se Isus molio, i kako ga je iza njegove molitve zamolio neki učenik: "Gospodine, uči nas moliti, kao što je i Ivan naučio učenike svoje." Tada je Isus učenicima dao molitvu, koja se po njemu zove molitva Gospodnja. Iz evanđelja sv.Luke možemo zaključiti, da je to bilo prema svršetku Isusova zemaljskoga života, po svoj prilici u prosincu, oko blagdana Posvećenja hrama, i to blizu Jeruzalema.

Postoji zbilja stara predaja, prema kojoj se to dogodilo na Maslinskoj gori. Tamo je sada samostan karmelićanki, u samostanu četverokutno dvorište s galerijama unaokolo. Tu se po zidovima čita Očenaš, napisan raznim jezicima. Predstavimo si dakle Isusa u samoći, na gori Maslinskoj, oko njega učenike!

slušaju prvi put divnu molitvu, koja će se opetovati milijarde puta. - Ako tko misli, da se Očenaš iz propovijedi na gori ne da istrgnuti, ne preostaje mu drugo nego da zaključi, kako je Isus dvaput učio ljude Očenaš. Prema tome neka si uredi prvi preludij, kako mu se više sviđa!

2.preludij: Milost da duboko shvatimo molitvu Gospodnju i da ju uvijek što pobožnije molimo!

I.- PRVE TRI PROŠNJE OČENAŠA.- Kako nas lijepo uči Isus, da Boga nazivamo ocem! To je naziv, koji najtočnije odgovara njegovim odnošajima i osjećajima prema nama. Lijepo nas Isus upućuje, da Bogu kažemo Oče naš, ne Oče moj. Drago je Ocu, ako se pred njim sjećamo braće. Nema ljubavi prema Ocu bez ljubavi prema braći. "Koji ljubi Roditelja, ljubi i onoga, koji je rođen od njega"(1Iv 5,1). Najprije se molimo, da se Bog proslavi: da se sveti njegovo ime, da se uspostavi i učvrsti svuda njegovo kraljevstvo, da se vrši njegova sveta volja. Zato smo i stvoreni u prvom redu. A da tako bude, to nije samo naša želja, nije samo naša volja, nego mi to od Boga prosimo. Ne ovisi stvar samo o našoj volji, nego također o njegovoj milosti. Bez pomoći Božje ne možemo mi niti posvećivati ime Božje niti priznati, širiti Božje kraljevstvo niti vršiti volju Božju. O, neka nam Bog za to udijeli obilje svoje milosti!

Posvećivati ime Božje, to znači slaviti Boga, ispovijedati svetost Božju i prema tome živjeti, tako živjeti, da oni koji nas vide, veličaju Boga. Strašan je grijeh, ako pred bezbožnicima živimo tako, da se oni rugaju Bogu i hule na Boga, u koga mi vjerujemo. To znači oskvrnjivati ime Božje, to je baš protivno posvećivanju imena Božjega.

Kraljevstvo Božje, koje mora doći, to je sv.Crkva s čitavim svojim ustavom, to je organizirana zajednica, gdje se štuje Bog i njegovi zakoni, gdje se uživaju sve blagodati najmudrije vladavine, a uživat će se najviše na nebu. To je kraljevstvo, koje se mora raširiti po čitavom svijetu, mora sve više i više zaokupiti naša srca. O, neka dođe u sve pokrajine svijeta,neka dođe i što dublje siđe u sva srca, neka dođe što prije i što sigurnije za svakoga od nas kraljevstvo nebesko, blaženo na nebu! Držimo se čvrsto kraljevstva Božjega, sv.Crkve, jer izvan nje nema nam spasa! Stoga vršimo točno sve njezine zakone, vršimo volju Božju tako točno, kako ju vrše anđeli na nebu! Neka nam u tome pomogne milost Božja!

II.- ČETVRTA PROŠNJA.- "Kruh naš svagdanji daj nam danas!" Koji kruh? je li to kruh potreban našemu tijelu, ili je to hrana duhovna, napose presv.Euharistija? Da se radi o kruhu euharističnom, to je mišljenje nekih bogoslova. Tako bi bile sve prošnje Očenaša duhovne. I moramo se zaista moliti i za kruh euharistični. Koliko ima ljudi, kojima nije dano da ga primaju često! Ipak prema mišljenju većine eksegeta molimo se u Očenašu u prvom redu za kruh tjelesni. Lijepo je i to. Otac nebeski hrani sve ptice i tako sjajno zaodijeva ljiljane u polju. Budimo mu zahvalni! Njemu se molimo i za jelo i odijelo! Moramo se, istina, moliti mnogo više za kraljevstvo Božje i dobra duhovna. Onda će nam Bog sve ostalo dodati. Želi on ipak, da se i za materijalne svoje potrebe molimo. U molitvi sjetit ćemo se zahvalnosti, koju bez sumnje dugujemo Bogu i za materijalna dobra.

III.- ZADNJE TRI PROŠNJE.- Zadnje tri prošnje Očenaša tiču se zla, što nas može stići. Najgore je zlo grijeh, što smo ga počinili. Tišti nas kao dug dužnika. Jao nama, ako ga se ne riješimo! Riješit ćemo ga se pokorom, vanjskom, unutarnjom, sakramentalnom. Neka nam Bog udijeli milost da svaka naša pokora bude savršena! Onda će nam sigurno doći oproštenje. Milost i oproštenje dat će nam Bog najradije, ako i mi rado praštamo bližnjemu. Kažu da je Bogu kanoti zanat da prašta. Ako vidi, da se mi nikako ne razumijemo u taj zanat, ne će ni on da za nas radi (isp.Mt 6,14s). Molimo se nadalje Bogu, da nas ne uvede u napast. Ponizni smo u toj prošnji. Svijesni smo, kako smo slabi. Poniznost će nam postići milost, da svladamo napast, ako se Bogu ipak sviđi, da ju dopusti. Neka nas napokon Bog očuva svakoga zla i od početnika zla, đavla! Neki misle, da zadnja riječ Očenaša označuje đavla, zloga, nečastivoga. I đavla se čuvajmo, da nas ne bi strovalio u zlo! Ali s pouzdanjem u Boga! Jer dok se držimo Boga, ne treba nam se bojati nikoga, niti samoga đavla!

U kolokviju izmolimo pobožno Očenaš, tu divnu molitvu Isusovu! Neka nam Isus udijeli milost da iz Očenaša naučimo, za što nam se moliti najprije i najviše! Za interese Božje! Ako oni uspijevaju u svijetu, cvjetat će najljepše i naši interesi. Molimo se usrdno Isusu, da uvidimo iz Očenaša, kako je grijeh gotovo jedino zlo, izvor svakog drugog zla, i kako se svojih dugova pred Bogom najsigurnije oslobađamo, praštajući od srca svojoj subraći!

X.nedjelja po Duhovima

PROTIV LAKOMOSTI I PRETJERANE BRIGE ZA DOBRA ZEMALJSKA

Mt 6,19-34; Lk 11,34-36; 12,22-34; 16,13

1.preludij: Prema evanđelju sv.Luke govorio je Isus o tom predmetu u zadnjim mjesecima svog zemaljskog života, tamo preko Jordana, kad je opet k njemu grnuo svijet. Ipak nema razloga da riječi protiv lakomosti odstranimo iz Isusove propovijedi na gori. Bez sumnje opetovao je Isus više puta slične pouke. Gledajmo dakle Isusa opet nad ravnicom Tabga, na obronku brežuljka, kako svojim slušateljima pokazuje vrapce, koje hrani Otac nebeski, ljiljane, koje on tako sjajno odijeva! Kako riječi Isusove smiruju srca, izmučena, rastrgana brigama života!

2.preludij. Nek Isus podigne naše želje k nebeskim dobrima, da, služeći samo njemu, zavrijedimo primiti, što nam obećaje: da će nam se sve drugo dodati!

I.-NE HLEPITI ZA ZEMALJSKIM DOBRIMA, ČUVATI SVOJE SRCE ČISTO.- Budući da smo stvoreni za nebo, kako smo ludi, ako težimo za dobrima, koja tako brzo prolaze! Uništava ih rđa, jedu ih moljci, nisu sigurna pred tatovima. Zasluge za nebo nepristupačne su svim tim škodljivim bićima. Kako su jadne vrednote, što ih jede sitni moljac! I njima da predamo svoje srce? "Jer gdje je blago tvoje, ondje je i srce tvoje." Zar ćemo biti kao ona francuska glumica, koja je, umirući, dala sebi donijeti svoje haljine, da ih još jednoć vidi i rukama opipa? Zar joj nije bilo stoput pametnije misliti na vijenac slave, što ga je mogla skoro primiti od Boga? Razmišljajmo često o pravim vrednotama, tako često i tako duboko, da nas bude čisto stid težiti za bilo čim drugim!

Iako smo se posve Bogu posvetili i ne možemo sebi skupljati zemaljsko blago, ipak nas još može privlačiti zemaljština. Zemaljska dobra kvare težnju našega srca, dodaju našim nakanama nečiste primjese, zasljepljuju naše duhovno oko. "Svjetiljka je tijelu oko. Ako je dakle tvoje oko zdravo, sve će tijelo tvoje svijetlo biti. Ako li je tvoje oko bolesno, sve će tijelo tvoje tamno biti. Ako li je dakle svjetlost, što je u tebi, tama, sama tama kolika će biti?" Tim riječima tumači nam Isus, kako se lakomošću kvari naš duhovni pogled, i kako nam onda sav život ide kroz tamu. Čistimo vazda svoju nakanu od svake težnje za zemaljskim stvarima!

II.- NE MOŽEMO SLUŽITI DVA GOSPODARA.- Imamo dušu i imamo tijelo. Živimo ovim životom, živjet ćemo životom vječnim. Ipak nema u nama, nema u našem životu nepomirljivih opreka. Ovaj je život priprava života vječnoga, naše je tijelo sluga našoj duši, materija se mora pokoravati duhu. Imamo samo jednoga gospodara, Boga. Tko je lakom, njemu je mamona bog. Iako želi služiti pravomu Bogu, njegovo je srce razdijeljeno; služeći dva gospodara, dolazit će u nesuglasicu sad s jednim sad s drugim, a svaki put još sam sa sobom. Mira ne će imati, može izgubiti i pokoj vječni. "Nitko ne može služiti dva dospodara; jer ili će na jednoga mrziti, a drugoga ljubiti, ili će uz jednoga prianjati, a drugoga prezirati. Ne možete služiti Bogu i mamoni."

Može čovjek imati bogatstvo i služiti Bogu. Ne može biti rob svog imetka i ujedno sluga Božji. Kad ne možemo imati sve, tražimo ono, što je Božje, njemu samomu služimo, pa ćemo u njemu sve opet naći! I za naše zemaljske potrebe brinut će se on bolje nego što se možemo brinuti mi. "Tražite najprije kraljevstvo Božje i pravednost njegovu, i sve će vam se ovo dodati." Bog će nama sve dodati i bez naše brige, ako samo njega svom dušom tražimo.

III.- ČUVAJMO SE PRETJERANIH BRIGA OKO ZEMALJSKIH POTREBA! Čovjek ipak mora raditi, da se prehrani. Nije to uvijek lako. Ne ide to bez nekih briga. Isus nam ne zabranjuje rad, ne osuđuje svaku brigu. Osuđuje nemirnu, pretjeranu brigu, osuđuje onu brigu, koja je posve zaokupljena zemaljskim potrebama te zaboravlja na dušu. Na divan nas način Isus upozorava, kako ne ćemo ništa izgubiti, nego samo dobiti, ako u prvom redu mislimo na dušu. Divnim nam prispodobama Isus opisuje, kako se za nas brine Otac nebeski. "Pogledajte na ptice nebeske, kako niti siju niti žanju niti sabiru u žitnice, pa ih Otac vaš nebeski hrani. Niste li vi mnogo vredniji od njih?... I za odijelo što se tjeskobno brinete? Pogledajte ljiljane u polju, kako rastu, ne trude se niti predu. Kažem vam, da se nije ni Salomon u svoj slavi svojoj obukao kao jedan od njih. A ako poljsku travu, koja danas jest, a sutra se u peć baca, Bog tako odijeva, kako ne će više vas, malovjerni! Ne brinite se dakle tjeskobno govoreći: Što ćemo jesti ili što ćemo piti ili u što ćemo se obući? Jer sve ovo neznabošci traže. Ta Otac vaš nebeski zna, da vam sve ovo treba... Ne brinite se dakle tjeskobno za sutra; jer će se sutrašnji dan brinuti sam za sebe. Dosta je svakomu danu njegova zla."

Kako su utješne riječi Isusove, kako nam stišavaju nemir u duši! Nismo sami, koji se za sebe brinemo. Za sve naše potrebe znade stoput bolje i brine se stoput bolje onaj, koji nas je stvorio, i čiji jesmo dušom i tijelom, od pete do glave.

Razgovarajmo na koncu razmatranja s Isusom o Providnosti Božjoj! Vjera u nju neka nam zamijeni sve brige zemaljske!

ISUSOV UČENIK NE SUDI BLIŽNJEGA, ČINI MU SVAKO DOBRO; IPAK ČUVA SVETINJE PRED NJEGOVOM ZLOĆOM

Mt 7,1-6.12; (Mk 4,24); Lk 6,37s.41s.

1.preludij: Stariji hodočasnici štovali su ravnicu Tabga kao mjesto, gdje se češće skupljao narod, da čuje Isusa, također kao mjesto, gdje se uskrsnuli Spasitelj ukazao apostolima na obali jezera i Petru podijelio vlast nad svojom Crkvom.Kažu da ima u jezeru baš na ovom mjestu izvanredno mnogo riba.Znali su za to ribari Petar i Andrija i dva sina Zebedejeva. Bit će da su oni amo doveli Isusa. Zgodnije mjesto za propovijedanje jedva se moglo naći blizu Kafarnauma. Tu si opet predočimo Spasitelja, na obronku onog brdašca! Govori on o ljubavi. O tome najvoli govoriti.

2.preludij: Milost da od Isusa naučimo savršenu ljubav prema bližnjemu!

I.- NEMOJMO BLIŽNJEGA SUDITI.- "Nemojte suditi, da ne budete suđeni. Jer kakvim sudom sudite, bit ćete suđeni; i kakvom mjerom mjerite, vama će se mjeriti." Sv.Luka ima još ovaj dodatak: "Ne osuđujte i ne ćete biti osuđeni." Grješnici smo svi, dršćemo pred sudom Božjim, želimo si suca milostiva. Evo uvjet milosti: ne suditi bližnjega! Tvrdi smo u svom sudu, a šta ako bude Sudac prema nama tvrd? Preziremo bližnjega; šta ako Bog nas prezre? A ima za što! "Ti zašto prezireš brata svojega? Ta svi ćemo doći pred sud Božji"(R 4,1o). Kako se gadio Bogu onaj farizej, koji je, moleći se u hramu, druge osuđivao, napose grješnog carinika! Nije otišao kući opravdan.

Sudeći bližnjega svojatamo si pravo, što ga nemamo,kao što lijepo kaže sv.Jakov. "Ne klevećite jedan drugoga, jer tko kleveće brata ili sudi brata svojega, grdi zakon i sudi zakon. A ako zakon sudiš, nisi tvorac zakona, nego sudac. Jedan je zakonodavac i sudac, koji može spasiti i upropastiti. A tko si ti, što bližnjega sudiš?"(4,11s.). Da glede grijeha osudimo brata svoga, morali bismo zaviriti u dubine njegova srca, a to može samo Bog. Kako ćemo se stidjeti pred sudom Božjim videći,kako smo osuđivali čovjeka dobra, boljega od nas! "Zato ne sudite ništa prije vremena", opominje nas sv.Pavao, "dok Gospodin ne dođe, koji će rasvijetliti, što je sakriveno u tami, i objavit će odluke srdaca"(1K 4,5).

Suđenjem i osuđivanjem mi uvijek bližnjemu nešto oduzimamo, a Isus nas neprestano tjera na davanje: "Dajte, i dat će vam se: mjeru dobru, nabijenu, stresenu, preobilatu dat će u naručje vaše." Da, ali samo ako smo bili Bogu slični u davanju. A mi smo sudili svoje poglavare, kojima dugujemo štovanje, sudili smo sebi jednake, kojima dugujemo ljubav i milosrđe. Svojim sudom otimamo bratu nepravedno, pošto često sudimo krivo, gotovo uvijek s oštrim pretjerivanjem. Isus svojim zakonom produbljuje ćudorednost. U St.Z. jedva se nalazi izrična zabrana suđenja u mislima. Isus hoće da i naše misli budu prožete ljubavlju, da niti mislima ne smanjujemo svojega bližnjega.

U suđenju izbija naša oholost. Vidimo tuđe pogreške,svojih ne vidimo. "Zato se ne možeš izgovoriti, o čovječe, koji god sudiš, jer u čemu sudiš drugoga, samoga sebe osuđuješ, jer isto činiš ti, koji sudiš"(R 2,1). Može se onaj, koga sudimo, s milošću Božjom obratiti, a mi za kaznu dobiti od Boga manje

milosti. Sv.Pavao piše:"Tko si ti, da sudiš tuđemu sluzi? Gospodaru svojemu stoji ili pada. Ali će ustati, jer je kadar Gospodin podignuti ga"(R 14,4). Poniznim mislima krotimo svoju sudačku maniju!

II.- ZLATNO PRAVILO LJUBAVI PREMA BLIŽNJEMU.- "Sve dakle", i to su riječi Isusove, "što hoćete, da čine vama ljudi, činite i vi tako njima, jer je to zakon i proroci." To je zlatno pravilo ljubavi da nam ljubav, koju gajimo prema sebi, bude mjerilo postupka s bližnjim. To je jezgra zakona Mojsijeva i proročkih opomena. Slično kao Isus izrazio se književnik Hillel (oko 2o.pr.Kr.), ali glede zla, što ga ne smijemo činiti bližnjemu: "Štogod se tebi ne mili, nemoj toga činiti drugome! To je sav zakon; sve je ostalo samo tumačenje." Isus šuti o zlu, što ga ne smijemo činiti bratu. To se za Isusa razumije samo po sebi. Štogod dakle želimo da drugi o nama misle i govore, nama čine, to mi mislimo i govorimo o bližnjemu, to mi njemu činimo! Ali vazda ponizno, da ne bismo svojim uslugama bližnjega ponizivali, a sebe uzvisivali! I u tom pogledu Isus nas tako lijepo upućuje: "A zašto vidiš trun u oku brata svoga, a grede u oku svome ne vidiš? Ili kako možeš reći bratu svome: Dopusti, da izvadim trun iz oka tvoga, a eto grede u oku tvomu? Licemjere, izvadi najprije gredu iz oka svoga, pak ćeš onda pogledati, kako da izvadiš trun iz oka brata svoga!" Uvijek nam Isus preporuča ponizno uslužnu ljubav.

III.- LJUBAV NEKA BUDE DISKRETNA.- Evo još jedne pouke Isusove: "Ne dajte svetinje psima niti bacajte biserja svoga pred svinje, da ga ne pogaze svojim nogama i okrenuvši se ne rastrgaju vas!" Svetinje i biserje, to je nauka Isusova. Moramo ju propovijedati svim narodima svijeta. Susretat ćemo ipak ljude nesposobne da tu nauku prihvate. Da njima dalje govorimo, samo bi oni nas napali i počeli huliti na naše svetinje. U tom slučaju bolje je šutjeti, da se spriječi veće zlo. Tjera nas ljubav, da bližnjega poučimo. Kad predvidimo, da će on u svojoj zloći uslijed naše opomene postati još gori, mora nas sama ljubav ušutkati. Tako i štovanje svetinja, koje moramo pred bogohulnikom zaštititi.

U kolokviju molimo opet Isusa, da u nama raspali ljubav prema bližnjemu, da ju usavrši, ali također učini razboritom!

Utorak iza X.nedjelje po Duhovima

O PROSNOJ MOLITVI, POSTOJANOJ, POUZDANOJ

Mt 7,7-11; Lk 11,9-13

1.preludij: Riječi Isusove, o kojima ćemo razmatrati, zabilježio je sv.Luka iza priče o prijatelju, koji kuca po noći. Predočimo si prema tome čovjeka, koji noću kuca, kuca, nemilice kuca, dok ne dobije, što želi! Sv.Matej ima iste riječi Isusove u propovijedi na gori. Možemo se dakle opet prenijeti duhom u ravnicu Tabga. Gledajmo Isusa kako se raspalio tjerajući nas nevoljnike, da se molimo, molimo, molimo, dok nas Bog ne izbavi!

2.preludij: Milost da od Isusa naučimo molitvu prosnu, postojanu i pouzdanu! Da se ne stidimo biti pred Bogom prosjaci, - da tako kažem, dosadni prosjaci!

I.- PROSNA MOLITVA.- Ima duša, kojima se sviđa molitva hvale. Uzvisuju molitvu hvale kao savršeniju od molitve prosne. Sama po sebi ona sigurno jest savršenija. A kako to da nam Isus u evanđelju preporuča gotovo uvijek samo molitvu prosnu? Prekrasne su njegove riječi: "Molite, i dat će vam se; tražite, i naći ćete; kucajte, i otvorit će vam se. Jer svaki, koji moli, prima, i koji traži, nalazi, i koji kuca, otvorit će mu se." Kako gomila Isus prispodobe, da nam bude sasvim jasno, šta od nas traži: on traži prosnu molitvu. Njemu je prosna molitva tako mila! U molitvi hvale veličamo druga lijepa svojstva Božja,njegovu mudrost, njegovu svetost, njegovu svemoć. U prosnoj molitvi pozivamo se najviše na dobrotu Božju, i to je Bogu drago.

U molitvi hvale umišljamo si možda, da mi Bogu dajemo. U prosnoj molitvi baš smo kao prosjaci. To više odgovara istini, ponizno je, i zato nam od Boga pribavlja obilje milosti. Farizej se u hramu samo zahvaljivao Bogu, samodopadno, i nije otišao kući opravdan. Carinik je samo molio Boga, da mu oprosti, prosio je u svoj poniznosti i otišao je kući opravdan.Pohvalio ga je Isus, dao nam ga za primjer. Stoga samo molimo Boga, prosimo što više, jer mnogo trebamo! Usto, razumije se, ne ćemo ni molitve hvale i zahvale zanemariti, samo ćemo se starati, da i ona bude što poniznija.

II.- POSTOJANOST PROSNE MOLITVE.- Ne potiče nas Spasitelj, da se pomolimo, - ne kaže, da potražimo, - ne traži od nas, da pokucamo, nego on nas opominje, da se stalno molimo, strpljivo tražimo, postojano kucamo, dok nam se ne otvori. Često on u evanđelju preporuča postojanost u molitvi, lijepim nam pričama zorno prikazuje, kako moramo biti postojani. U propovijedi na gori ima nešto, što bi se moglo pričiniti tome protivno. "Kad se molite, ne govorite mnogo kao neznabošci, jer misle da će biti uslišani za mnoge svoje riječi. Ne povedite se dakle za njima; jer zna Otac vaš, što vam treba, prije nego li ga zamolite. Vi dakle ovako se molite"(slijedi Očenaš; Mt 6,7-9).

Riječ, kojom Isus označuje molitvu nekih pogana, znači zapravo brbljanje, mucanje, nemarno izgovaranje mnogih nepotrebnih riječi. Brbljanje u molitvi kudi Isus. Posve je suvišno uvjeravati Boga o našoj potrebi, gomilati pred njim dokaze.Znade on bolje nego mi, šta trebamo, i da li zaista trebamo. Riječi ne koriste ništa, ako ne moli srce. Kako je divna u svojoj kratkoći molitva Marte i Marije za bolesnog Lazara! "Gospodine! gle, onaj je, koga ljubiš, bolestan." Dozvoljene su nam i duge molitve. Sv.Ignacije u svojim duhovnim vježbama navodi kao znak pravog osjećanja sa Crkvom katoličkom: "pohvalno spominjati... duge molitve." Sam Isus molio se čitave noći. Svećenik moleći časoslov, vjernici moleći sv.krunicu, izgovaraju mnogo riječi. Sve je u redu, samo nek to nije brbljanje! Korisne su duge molitve, ako nam srce sve više sjedinjuju s Bogom, ako sve više krijepe naše pouzdanje, ako produljuju naš razgovor s Bogom. Ako li riječi smetaju srcu, pustimo, nek srce samo govori! U molitvama službenim, u molitvama oprostima obdarenim, ili drugim propisanim, gdje nam nije slobodno propustiti izgovaranje riječi, pazimo, da nam ne zaspi duh, dok nam usne šapću molitvu! Nek bude srce još budnije,ono nek se više moli nego usta!

III.- POUZDANJE U PROSNOJ MOLITVI.- Pouzdanje traži najviše Isus od nas u prosnoj molitvi. "Ili tko će među vama sinu svomu, ako ga zamoli kruha, dati kamen? Ili ako zamoli ribu, zar

će mu dati zmiju? Ako dakle vi, premda ste zli, znadete dobre dare davati svojoj djeci, koliko će više Otac vaš, koji je na nebesima, dati dobra onima, koji ga mole!" Tko se ne bi uzdao u dobrog Boga? Bolji je on od oca, bolji od majke, bolji od najboljeg prijatelja. Bojali su se poganski Grci svojih bogova, zavidnih. Tješili su ih njihovi mudraci, uvjeravali, da bogovi nisu zavidni, nego dobrohotni. Bog nam je objavio, da nije samo dobrohotan, nego da je sama ljubav, i da nas od vijeka neizmjerno ljubi. U svakom čovjeku, makar bio prema djeci najbolji otac, miješa se i nešto zloće. Isus nam bez okolišanja veli, da smo zli. U Bogu je sama dobrota bez najmanje primjese zloće. Dakle pouzdanje!

Kolokvij s Bogom kao razgovor djeteta s Ocem! To je posao svakoga djeteta da oca moli i moli, čas ovo, čas ono. Nek bude i naš, u razmatranju i iza razmatranja!

Srijeda iza X.nedjelje po Duhovima

PUT U NEBO: NE ZA SVJETINOM, NE ZA LAŽNIM PROROCIMA, NEGO PUTEM ZAPOVIJEDI

Mt 7,13-23; Lk 6,43-46; 13,23-27

1.preludij: Predstavimo si cestu široku, koja se polagano spušta! Cesta je puna putnika. Neki se razuzdano smiju i šale, drugi psuju, a svi lete kao mahniti dolje, dolje u pakao. Gledajmo drugi put, strm i hrapav, i trnjem zarastao, kojim idu mirno, spokojno, noseći križ za Isusom, njegovi učenici!

2.preludij: Neka nas Isus jakom svojom milošću povuče za sobom u nebo!

I.- NE ZA BROJNOM SVJETINOM PUTEM LAKIM!- Prispodoba puta, koji vodi u propast, i puta koji vodi u život, čita se već u St.Z. Kod Jeremije: "Evo, ja stavljam pred vas put k životu i put k smrti"(21,8). U Pričama Salomonovim: "Bolji je siromah, koji hodi u nedužnosti svojoj, nego čovjek, koji ide krivim putovima, ako je i bogat"(28,6; isp.r.18). U starim knjigama židovskim, pa i u poganskim, čita se o putu kreposti, i putu opačine. Tako besjedi i Isus, i to tako lijepo, zorno i uvjerljivo: "Uđite kroz uska vrata, jer su široka vrata i prostran put, koji vodi u propast, i mnogo ih ima, koji njime ulaze. Kako su uska vrata i tijesan put, koji vodi u život." Šta? Zar misli Isus, da je zbilja put grješnički ugodan i udoban, i da je put, kojim idu njegovi nasljedovatelji, težak, strm i hrapav? Ne! On govori samo o onom, što se ljudima čini.

Da se na putu, idući za Isusom, nosi križ, to će on izrično izjaviti. Ali će nas također drugom prigodom tješiti, da je njegov jaram sladak i breme njegovo lako. Svijet svojim pristašama brani, da ne nose križa za Isusom. Onda on na njih tovari križ stoput teži, da ga nose, ne u nebo, nego u pakao. Kad stupimo na put Isusovih zapovijedi, čini nam se tijesan i težak, ali se on pred nama nekako čudesno širi i izglađuje. Grješnici se kao ludi drže puta opačine misleći, da je lak, a na sudnji dan će zdvojno priznati: "Mi se izmorismo na stazama protuzakonitosti i pokvarenosti. Mi smo putovali pustinjama neprohodnim" (Mudr 5,7). Idimo samo putem zapovijedi Božjih! Ne bojmo se, što malo ljudi hoda tim putem! Milije će nam biti njihovo društvo

nego na putu pokvarenosti mnoštvo bogohulnika, pokvarenjaka, mrzitelja, porugljivaca.

II.- NE ZA LAŽNIM PROROCIMA.- Lažni prorok govori o Bogu i Božjim stvarima, ali krivo, zavodi ljude u zabludu. Govori u ime Božje, premda Boga nije vidio, premda mu se Bog nije objavio, nije ga Bog poslao. Krivi prorok dolazi također u ime krivih bogova, odvraća ljude od pravoga Boga. Poganski su bogovi nekada imali svoje proroke. U naše doba nastupaju krivi proroci u ime mamone kao da je to bog, u ime prirode kao da je ona bog, u ime sjvetskih mogućnika kao da su oni bogovi.

I pretvaraju se krivi proroci. "Čuvajte se lažnih proroka, koji dolaze k vama u ovčjem odijelu, a unutra su grabežljivi vuci!" Sv.Ivan vidio je antikrista kao lažnog proroka: "I vidio sam drugu zvijer gdje izlazi iz zemlje, i imala je dva roga kao u janjeta i govorila je kao zmaj": likom svojim slična Isusu-Janjetu, govorom nalik na Zmaja-sotonu. Zmaj-sotona vođa je svim krivim prorocima, bili oni toga svijesni ili ne.

Lažan prorok može se pojaviti i u crkvenim redovima, i u samostanskoj tišini, kad i tu netko, barem u manjim stvarima, barem nesvijesno ili napola svijesno, iskrivljuje pojmove o crkvenoj stezi, o duhovnom životu. Kako ćemo ga prepoznati, očuvati ga se? Evo savjeta Isusova: "Po njihovim rodovima poznat ćete ih!" Razmišljajmo, kakove su plodove donijela slična načela u povijesti sv.Crkve ili kojeg crkvenog reda, kakove donose sada u drugim zemljama! Ako nas je koji krivi prorok već prevario, čuvajmo se bolje, kad dođe drugi!

III.- IDIMO PUTEM ZAPOVIJEDI BOŽJIH.- Slušajmo još Isusa! "Ne će svaki, koji mi govori: Gospodine, Gospodine, ući u kraljevstvo nebesko, nego onaj, koji čini volju Oca mojega,koji je na nebesima. Mnogi će mi reći u onaj dan: Gospodine,Gospodine, nismo li prorokovali u tvoje ime i nismo li izgonili đavle u tvoje ime i nismo li činili mnoga čudesa u tvoje ime? Ali tada ću im izjaviti: Nikad vas nisam poznavao, odlazite od mene, koji činite bezakonje." Ne će nas spasiti molitva niti časni odnošaji prema Isusu niti neka suradnja s njime, makar čudesna, ako ne izvršimo u svemu njegove presvete volje, vršeći sve njegove zapovijedi.

Molili su farizeji, a šta im je to koristilo? Stanovnici Kafarnauma toliko su gledali i slušali Isusa, a šta je njima to koristilo? Juda je izdajica izgonio đavle, činio čudesa u ime Isusovo, a ipak je propao. Možemo i mi biti na izvana dobri katolici, redovnici, svećenici, možemo raditi za Isusa,imati ga često u ustima. Ipak ako zanemarimo jednu od njegovih važnih zapovijedi, prijeti i nama propast. Što nije svim srcem Isusovo, toga Isus kao da ne poznaje. Samo vršenjem volje Božje čovjek se s Bogom sjedinjuje, ide u nebo.

Molimo Boga u kolokviju, da nas uputi pravim putem u spasenje vječno!

Četvrtak iza X.nedjelje po Duhovima

ZAVRŠETAK PROPOVIJEDI NA GORI: O SOLIDNOM TEMELJU DUHOVNOGA ŽIVOTA (Mt 7,24-27; Lk 6,47-49)

1.preludij: Prema Isusovoj priči slika kuće čvrsto građene, koja odolijeva svim olujama; s druge strane slika kuće građene na pijesku, koja se ruši kod prve prigode.

2.preludij: Neka nam Isus udijeli milost da gradeći na njegovim svetim načelima, sve gradimo solidno!

I.- SOLIDNI ŽIVOT DUHOVNI.- Evo što kaže Isus: "Svaki dakle, koji sluša ove moje riječi i izvršuje ih, bit će kao razborit čovjek, koji sagradi svoju kuću na stijeni. I zapljušti pljusak, i navali bujica, i dunuše vjetrovi, i udariše na kuću onu, i ne pade, jer bijaše sagrađena na stijeni." Isus kaže "dakle"; nadovezuje na ono, što je baš rekao o ljudima, koji ne vrše volje Božje, ali u ustima imaju rado ime njegovo: "Gospodine, Gospodine!" Oni ne grade solidno. Ne gradi solidno,tko samo sluša riječ Božju, a ne vrši je. Isus veli "ove moje riječi", veli tako dok završuje svoj govor na gori.

Živjeti dakle prema načelima propovijedi na gori, to znači graditi solidno. Odrešito odricanje zahtijeva od nas propovijed na gori, jako nas odvraća od svega zemaljskoga. Baš time nas postavlja na solidni temelj duhovnoga života. Tko bi mislio, da je duhovno siromaštvo, da je krotkost, da su progoni, da je i ljubav prema progoniteljima kamen živac, na kojem će zgrada našeg moralnog života čvrsto stajati! A baš je tako! Ljubav prema ovomu svijetu, gdjegod se pojavljuje, razmazuje nas, slabi nas, zgradu našega duhovnoga života čini klimavom, manje otpornom. Prijeti opasnost, da će se napokon i srušiti. "Ne ljubite svijeta, ni što je na svijetu. Ako tko ljubi svijet, nema ljubavi Očeve u njemu"(1Iv 2,15).

II.- LABAVI ŽIVOT DUHOVNI.- Kući solidno građenoj suprotstavlja Isus kuću građenu na pijesku. "A svaki koji sluša ove moje riječi a ne izvršuje ih, bit će kao luda, koji sagradi svoju kuću na pijesku. I zapljušti pljusak, i navali bujica, i dunuše vjetrovi, i udariše na kuću onu, i pade, i sasvim se razvali." Ima ljudi, koji u svojem moralnom životu ne grade ništa. Posve su se predali opačini, padaju samo iz grijeha u grijeh, dok se ne srozaju u pakao. Može se reći, da i neki vjernici jedva šta grade u svom duhovnom životu. Božje i crkvene zapovijedi nekako vrše, no o težnji za savršenošću, o onom što mi zovemo duhovni život, nema kod njih ni govora. O ljudima, koji ne grade, Isus ne govori. On govori o ljudima, koji nešto grade. Slušaju barem njegove riječi, premda ih ne vrše. O njima veli da su lude. Nisu lude, što Isusa slušaju, lude su, ukoliko ne žive točno i odlučno prema onome, što su čuli. To znači graditi na pijesku.

Dok jadnici ne žive prema načelima Isusovim, žive prema drugim načelima. I ova su njihova načela pijesak, koji im ne će nositi, čvrsto nositi njihovu zgradu. Jednom riječju možemo reći, da je ljubav prema ovome svijetu pijesak, na kojem grade ljudi ovoga svijeta. Tako su gradili veliki svećenici, farizeji, književnici. Čuli su Isusa i prezreli su njegov duh. Voljeli su graditi na svojim političkim načelima, na svojoj ljubavi prema bogatstvu, kojim tobože Bog nagrađuje krepost, i propalo im je sve.

Kad Isus govori o kiši, oluji, vjetrovima, mislio bi čovjek na nepogode ovoga zemaljskoga života. I pravo bi tako mislio, jer tko ne gradi prema načelima Isusovim, ne će postići niti zemaljske sreće. Strašna su već na ovom svijetu razočaranja čovječanstva, što se odmetnulo od Boga i Isusa. Ako ne prije, barem na času smrti, svakome koji nije gradio s Isusom,

zgrada će se srušiti i njega pokopati u vječnoj propasti. I svećenik i redovnik, ako je gradio, i bez težeg grijeha, ali ne u duhu propovijedi na gori, razočarat će se i žaliti vrijeme, što ga je uludo tratio.

III.- NAROD SE DIVI ISUSOVOJ PROPOVIJEDI.- Iza propovijedi na gori sv.evanđelista Matej dodaje još ovo: "I kad svrši Isus ove riječi, divio se silan svijet nauci njegovoj; jer ih je učio kao onaj, koji ima vlast, a ne kao književnici njihovi." Silan je svijet ustrajao kod Isusa, dok je on držao svoju propovijed. Njihov je velik broj znak velikog oduševljenja, oduševljenja i divljenja. Nažalost, to ne će biti dosta prema onome, što smo baš razmatrali.

Iz svog divljenja morao bi narod zakoraknuti u vršenje Isusovih zapovijedi, a toga nije učinio. Osjećali su u Isusovoj pojavi nešto izvanredno, nešto jako, što zapovijeda i ima vlast zapovijedati. Osjećali su, da Isus nije samo kao njihovi književnici tumač zakona, nego novi zakonodavac. Vidjeli su njegova čudesa, kojima je dokazao, također baš prije propovijedi na gori, da on može nastupiti kao zakonodavac. Ipak su napokon ostali uz svoje književnike, ostavili napokon i zabacili Isusa. Ljubili su previše ovaj svijet. Ponesimo i mi iz svih razmatranja o propovijedi na gori divljenje nad naukom Isusovom! Ali nek ne prođe dan, a da nismo djelima pokazali, da smo ju pravo shvatili!

Molimo Isusa u kolokviju, da nam za to udijeli milost!

Petak iza X.nedjelje po Duhovima

ISUS LIJEČI SATNIKOVA SLUGU

Mt 8,5-13;Lk 7,1-lo;13,28s.

1.preludij: Iza Isusove propovijedi na gori, "kad siđe s gore, pođe za njim silan svijet"(Mt 8,1). Vraća se Isus uz jezero u Kafarnaum, po sata daleko. U gradu pristupaju k njemu starješine s molbom za bolesnog slugu nekog satnika poganina. Isus kreće prema njegovoj kući, ali, evo, opet mu hite u susret prijatelji satnikovi. Preko njih on Isusa moli, da mu jednom riječju izdaleka slugu izliječi, jer da nije dostojan primiti Isusa u svoju kuću. Isus se divi, tvori čudo izdaleka.

2.preludij: Milost poniznosti, milost žive vjere!

I.- ČOVJEKOLJUBLJE POGANSKOG SATNIKA.- Zaslužio je satnik uslugu, koju mu učini Isus. Bio je prije svega čovjek dobrostiv. Šta je bio rob poganima? Životinja, što mora za čovjeka raditi, a prava nema nikakvih. Našemu je satniku bio njegov bolesni sluga jako drag, ne samo radi koristi, koju je imao od njega, nego, čini se, jer ga je također volio kao čovjeka. Ističe Isusu, kako se sluga silno muči od napadaja paralize, gotovo već izdiše. Tako govori srce milosrdno. Tako se satnik digao nad druge pogane, koji nisu bili baš milosrdni, a prema robovima još puni prezira. Još na drugi način pokazao je satnik svoje čovjekoljublje, prema Židovima, koje su pogani onog vremena istotako strašno prezirali. Prezirali su i satnika kao poganina farizeji, književnici. Zanimivo je, da nije on poslao k Isusu njih, nego neke ugledne starješine. Farizeji se ne bi zauzimali za poganina. A

ipak je satnik sagradio njihovu zbornicu, kao što vele starješine Isusu: "Vrijedan je da mu to učiniš; jer ljubi narod naš i sagradio nam je zbornicu." Lijepo se taj satnik uzdigao i nad svaku nacionalnu mržnju, prezir prema barbarima. Kako se ne bi sviđao Isusu, koji je nada sve propovijedao ljubav prema bližnjemu, i prema neprijatelju!

<u>II.- SATNIKOVA PONIZNOST.</u>- Znao je satnik, kako Židovi nerado ulaze u pogansku kuću, kako drže, da bi se u poganskoj kući opoganili. U svakom drugom poganinu to bi izazvalo gnjev, mržnju, prezir. Izvanredno je to, što taj poganin ostaje ponizan. Valjda je spadao među one bogobojazne ljude, koji su vjerovali u jednog pravog Boga i pohađali židovske zbornice.Čuvši, da se Isus zaputio u njegovu kuću, poručuje mu tako ponizno: "Gospodine, ne trudi se; jer ja nisam vrijedan da uniđeš pod krov moj. Zato i ne držah sebe za vrijedna da dođem k tebi;nego reci riječ, i ozdravit će sluga moj." Kad je isprva slao starješine k Isusu, smatrao se nevrijednim da bi s Isusom sam govorio. Mogao se u svojoj poniznosti ohrabriti, videći Isusa gdje dolazi. Mogao je barem sam izaći i Isusa zaustaviti. Ne! On se pred Isusom sve dublje ponizuje.

Zaista nešta sasvim izvanredno, ako pomislimo, kako su pogani bili oholi, kako su i dobro često činili, samo da se proslave. Jesu li uopće pogani znali za krepost poniznosti? Ovaj ju je poganin pokazao djelom. A sigurno se nije trebao stidjeti svoje siromaštine. Bio je bez sumnje bogat, kad je Židovima u gradu Kafarnaumu sagradio sinagogu. Bila je to zbornica, u kojoj će Isus održati svoj divni euharistični govor. Sv.Crkva nije našla nigdje tako zgodnih riječi za ponizno primanje presv. Euharistije, kao što su baš riječi poniznog satnika: "Gospodine, nisam dostojan da uniđeš pod krov moj!" Isus, kojemu se poniznost tako sviđa, morao je zavoljeti dušu tog satnika. Tako će voljeti i nas, ako budemo ponizni.

<u>III.- SATNIKOVA VJERA.</u>- Pokazao je satnik i vjeru,kakove Isus nije našao u Izraelu. Riječ Isusova, tako je on mudrovao, riječ izdaleka, dosta je da se njegov sluga izliječi. Protumačio je svoju misao: "Jer i ja, iako sam čovjek pod vlašću, imam pod sobom vojnike, pa rečem ovomu: Idi! i ide; i drugomu: Dođi! i dođe; i sluzi svome: Učini to! i učini." Kako je ponizan,satnik najprije ističe, da je sam pod vlašću. Tako znade iz iskustva, šta znači slušati. Pa i on sam zapovijeda. Ima vojnike, ima robove, svi mu moraju bezuvjetno i bez prigovora vršiti zapovijedi. Tako, misli on, pokoravaju se i prirodni zakoni Isusu; ne treba Isus ništa raditi, nije ni njegova prisutnost potrebna, dosta je samo da priroda znade,šta Isus,veliki čudotvorac,hoće.

"Kad je to čuo Isus, začudi se i reče onima, koji su išli za njim: Zaista vam kažem: ne nađoh u Izraelu ni u koga tolike vjere. A kažem vam, da će mnogi od istoka i od zapada doći i sjesti za stol s Abrahamom i s Izakom i s Jakovom u kraljevstvu nebeskom, a sinovi će se kraljevstva izagnati napolje u tamu; ondje će biti plač i škrgut zubi. I reče Isus satniku: Pođi, i kako si vjerovao, neka ti bude! I ozdravi sluga u taj čas"(Mt). Imajmo i mi vjeru i pouzdanje! To će nas sjediniti s Isusom, i bit će to sjedinjenje veća milost nego što je bilo ozdravljenje bolesnoga sluge. I da smo pogani, vjera bi nas dovela k Isusu; Ako smo kršćani bez prave vjere, bit ćemo otjerani od njega.

Molimo u kolokviju, neka nam Isus umnoži vjeru!

MLADIĆ IZ NAIMA

Lk 7,11-17

1.preludij: Jugoistočno od Nazareta, južno od gore Tabora, na obroncima Maloga Hermona ležalo je selo ili gradić Naim, koji još sada nosi ime Nain. Sad je to jako siromašno selo. Prema gradu penje se putem Isus sa svojim učenicima i mnoštvom naroda. U isti čas izlazi iz grada mrtvački sprovod. Nosili su sina jedinca majke udovice. Prema običaju ide u sprovodu mnogo naroda. Židovi bi u vrijeme sprovoda prestajali raditi, ne bi se pozdravljali, barem bi ustali, kad je sprovod prolazio mimo njihove kuće. Kadgod bi sprovod stao, da se nosači izmijene, čuli bi se žalosni poklici, na pr. "Jao oče, jao majko, jao sine, jao brate." Usto bi hvalili pokojnika. Ako je bio mladić, hvalili bi njegove pređe. Pred Isusom se također povorka zaustavi. Svi šute. Isus tješi majku, zapovijeda mrtvomu mladiću, da ustane, vraća živoga majci. Divljenje naroda.

2.preludij: Pouzdanje u milosrđe i svemoć Isusovu!

I.- ISUSOVO MILOSRĐE.- Zašto ide Isus iz Kafarnauma u Naim? Jamačno kao propovjjednik. A da li slučajno susreće sprovod preminuloga mladića? Sigurno ne! Isusa vuče srce tamo,gdje će moći pokazati svoje milosrđe. Evanđelista veli, da se Isusu sažali, kad ugleda rascviljenu majku udovicu. Već prije na putu bilo je njegovo srce puno saučešća. U St.Z. čitamo, da je Bog blizu onima, koji su žalosni. Isto vrijedi za Isusa. Majci udovici veli: "Ne plači!"

Nije Spasitelju drago, ako mi trpimo. Iako nas proglasuje blaženima, kad smo žalosni, iako nas obvezuje, da za njim nosimo svaki svoj križ, iako moramo kroz velike nevolje ući u nebo, ipak Isus ne uživa u našim bolima. Hoće naše patnje tako, kako majka hoće operaciju svog bolesnog djeteta. Dok trpimo Isus želi biti nama što bliži, da nam pomogne, da nas utješi. I nama svima u svim našim tegobama govori: "Ne plači!" Koliko samo može, imajući pred očima naše vječno dobro, želi i nama skratiti svaku nevolju, ublažiti svaku patnju. "On je... koji ozdravlja sve bolesti tvoje"(Ps 1o3,3).

II.- ISUSOVA SVEMOĆ.- U Kafarnaumu rekao je satnik Isusu, neka rekne samo riječ, da ozdravi njegov sluga. Protumačio je, kako priroda mora slušati Isusovu riječ. Pred mrtvim mladićem iz Naima Isus zorno pokazuje, kako može i mrtvima zapovijedati. "I pristupi i dotaknu se mrtvačkog lijesa, a nosioci stadoše. I reče: Mladiću, tebi govorim: ustani! I sjede mrtvac, i stade govoriti." Smrt djeluje na čovjeka tako porazno! Usprkos svim Isusovim proročanstvima smrt će Isusova sasvim oboriti apostole. Teško mislimo, da će se podići ono, što je razoreno, najteže nam je predstaviti si, kako će živjeti ono, što je umrlo. Židovi u babilonskom sužanjstvu smatrali su sebe mrtvima, pokopanima, trulima, kao da od njih nije ostalo ništa više od suhih kostiju. Bog ih je utješio onim divnim viđenjem proroka Ezekijela. Vidio je prorok ravnicu punu suhih mrtvačkih kostiju. U njih dunu duh Božji, i od suhih kostiju evo čitava vojska živih ljudi! Tako može Bog opet, i narod, ako je umro, uskrisiti.

Ista je moć Isusova, jer je on Sin Božji. Uskrsnuće mladića u Naimu samo je jedan primjer onoga, što on može. Narod, što je pred Naimom gledao veliko čudo,prepade se i stade slaviti Boga govoreći: "Velik prorok ustade među nama, i Bog pohodi

narod svoj." Nisu još poznavali Isusa. Mi ga već poznamo kao Boga i Spasitelja svoga. Zato mora biti naše pouzdanje u njega veliko, neograničeno. Njegova je svemoć nama na raspolaganje, ako se u nju uzdamo kako treba. Evanđelista kaže, da je Isus oživjelog mladića dao materi njegovoj. Kako je to lijepo! Pomogao je sam Isus mladiću da siđe s nosiljke, uhvatio ga je za ruku i dao majci. Kako lijepo služi njegova svemoć onima, koji ju u nevolji trebaju!

III.- ISUS USKRISUJE I DUHOVNO MRTVE.- Što je Isus uskrisio neke mrtvace, smatra se kao njegovo najveće čudo. Veće je čudo, ili točnije, veću on pokazuje ljubav i svemoć, kad uskrisi čovjeka duhovno mrtva. Smrt je duše grijeh, smrt osobito strašna, ukoliko nas lišava života nadnaravnoga. Kad nam Isus daje ili vraća život nadnaravni, tvori nešto neisporedivo veće nego ako nam vraća život tjelesni, naravni. Isus jedva čeka da vrati život grješnoj duši. Koliko ima na svijetu duhovno mrtvih ljudi! Ne nose ih na nosiljkama, oni sami tumaraju kao živi mrtvaci.

Isus kao početnik života ide za njima, da im vrati život. Tješi majku sv.Crkvu, koja plače, gorko plače za svojom mrtvom djecom. Sv.Pavao dovikuje duhovno mrtvom čovjeku:"Ustani, ti, koji spavaš, i uskrsni od mrtvih, i obasjat će te Krist" (E 5,14). Anđelu crkve u Sardu poručuje Krist po sv.Ivanu:"Znam tvoja djela; imaš ime da si živ, a mrtav si"(Apk 3,1). Tjelesni mrtvac ne može ništa učiniti, da uskrsne. Duhovno mrtav čovjek mora sam surađivati s Isusom, da oživi. Molimo se mnogo za duhovno mrtve ljude, plačimo za njima sa sv.Crkvom, učinimo za njih što možemo, i Isus će nas utješiti!

Kolokvij s Isusom, da probudi u nama pouzdanje, želju za životom, kojemu je on početnik!

S A D R Ž A J

ISUSOVO USKRSNUĆE I UZAŠAŠĆE

---xxxxxxx---